4. Cilt

Gurdjieff ve Ouspensky Öğretisi Üstüne Psikolojik Yorumlar

Maurice Nicoll

Psychological Commentaries
on the Teaching of Gurdjieff and Ouspensky
Volume 4

Copyright © Isobel Salole

Bu kitabın yayın hakkı **İnsanlığı Birleştiren Bilgiyi Yayma (BİLYAY) Vakfının** bir kuruluşu olan **Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.**'ne aittir. Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.'den yazılı izin alınmadan hiçbir alıntı yapılamaz. ©

İstanbul, Ekim 2012

4. Cilt ISBN: 978 975-6377-47 5
Takım ISBN: 978-975-6377 26-0

Yayımcı Sertifika No. 11225

• **Baskı**
Boraks Matbaacılık ve Ambalaj San.
Ticaret ve Pazarlama Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 8 D:1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: (212) 567 64 26 • Faks: (212) 567 64 26
www.boraks.com.tr
info@boraks.com.tr

• **Yayın**
Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Hasnun Galip Sok. Pembe Çıkmazı No: 4, D: 9
34433 Beyoğlu/İSTANBUL
Tel: (212) 243 18 14 - 249 34 45 • Faks: (212) 252 07 18
www.ruhvemadde.com
info@ruhvemadde.com

İÇİNDEKİLER

23.10.48 Negatif Duygular ve Birlik Yanılsaması.....1235
30.10.48 Negatif ve Pozitif Duygular.....1236
06.11.48 Istırap Üstüne Yorum.....1239
14.11.48 Şuurun Farklı Nitelikleri Üstüne Notlar.....1242
20.11.48 Tekrarlanmada 4. No.lu İnsan 1245
27.11.48 Kendini Hatırlama Üstüne Yorum.....1249
04.12.48 Kendini Hatırlama Üstüne Ek Not 1250
11.12.48 İçsel ve Dışsal Dikkat ve
Şuurun Yerleştirilmesi Üstüne Not.....1252
18.12.48 Bu Çalışma Ne Hakkındadır?.....1253
25.12.48 1948 Noel Dönemi Notu.....1256
31.12.48 Olaylar Olarak Hayat ve Onlarla Özdeşleşerek
Verdiğimiz Mekanik Tepkiler.....1257

Great Amwell House, 1949

08.01.49 Kendini Geliştiren Bir Organizma Olan
İnsan Hakkındaki Çalışma-Öğretisi.....1259
15.01.49 Sahte Kişilik Üstüne Bir Not.....1261
22.01.49 Tutumlar Üstüne Yorum.....1263
29.01.49 Gerçek Ben Üstüne Yorum.....1267
05.02.49 Anlayış Üstüne Bir Başka Not.....1268
08.02.49 Yaratılış Işını.....1271
12.02.49 Kişideki Farklı "Ben"ler Üstüne Ek Yorum.....1272
19.02.49 Ölçek Üstüne Yorum.....1275
05.03.49 Kişinin Tabi Olabileceği
Tesirler Üstüne Yorum 1277
19.03.49 Kişinin Kendi Üstünde Çalışması
Ne Anlama Gelir?.....1279
26.03.49 Kendini Hatırlama ve Kendini Gözlemleme.....1282
02.04.49 İlgi ve Zaman Üstüne Bir Not.....1284
09.04.49 Negatif Duygular Üstüne Yorum.....1287
23.04.49 Kaza Kanunu ve Kader Kanunu.....1290
30.04.49 Varlığın Dönüşümü.....1292
14.05.49 Çalışma'da Kendiniz İçin
Kuvvet Oluşturmak Üstüne.....1294
21.05.49 Varlık Seviyesi.....1297
28.05.49 Kendini Geliştiren Bir Organizma Olan
İnsan'a Dair Çalışma Kavramı.....1299
02.06.49 Kişinin Varlık Seviyesinin Değişmesi Üstüne....1302
11.06.49 Çaba Üstüne Ek Not.....1304

18.06.49 Dış Dünya ve İç Dünya....1307
25.06.49 Pratik Çalışma Üstüne Bazı Notlar....1309
02.07.49 Bu Çalışma, Hayatınızı Değiştirmekle Değil Kendinizi Değiştirmekle İlgilidir....1311
09.07.49 Olayları Karşılamanın İki Yolu....1314
16.07.49 Kendini Gözlemlemek....1316
23.07.49 Dengeli İnsan....1319
30.07.49 İç Dünya ile İlişki....1321
17.09.49 Sahte Kişilik Üstünde Çalışmak....1323
24.09.49 Çalışma'da Değer Düşürme Üstüne....1325
01.10.49 Belirli "Ben"lerin Gözlemlenmesi....1326
08.10.49 İçsel Kale Almayı Gözlemlemek....1328
15.10.49 İçsel Kale Almayı Gözlemlemek Üstüne Ek Not....1331
22.10.49 Kendini Hatırlamak....1333
29.10.49 Kendini Hatırlamak Hakkında Ek Fikirler....1335
05.11.49 Kendinin Resimleri....1338
12.11.49 Günah ile İlgili Çalışma-Fikri....1340
19.11.49 Çalışma-Fikirlerinin Hayatınıza Şimdi Pratik Olarak Uygulanması....1342
03.12.49 İnsanları Daha Az Kişisel Olarak Görmek Üstüne....1344
10.12.49 Mekanik Çağrışımlar Üstünde Çalışmak....1345
18.12.49 Pratik Çalışma Üstüne....1347
24.12.49 İyi Niyet Üstüne....1349
31.12.49 Kendinin Farkında Olma ve Kendini Gözlemleme....1351

Great Amwell House, 1950

07.01.50 Çalışma'da Şiddet Fikri....1354
14.01.50 Çalışma'yı Kendine Uygulamak Üstüne....1356
21.01.50 Üç Kuvvet....1358
28.01.50 Ben Hissinizi Değiştirmek Üstüne....1360
04.02.50 A, B ve C Tesirleri....1363
11.02.50 Negatif Duyguların Bulaşması....1365
18.02.50 Kişinin Fantezilerinin Gözlemlenmesi....1367
25.02.50 Başlıca Özellik....1370
04.03.50 Kişinin Kendi Başına Düşünmesi Üstüne....1372
11.03.50 Psiko-Dönüşümcülük....1375
17.03.50 Tersinme....1377
25.03.50 İkinci Eğitim....1380
01.04.50 Düşüncelerin Seçimi....1382
08.04.50 Bir Psikolojik Bedenin Biçimlenmesi Üstüne....1383

15.04.50 Yaratılış Işını....1385
22.04.50 Yapmak Zorunda Olduğunuz Şeyi İstemek Üstüne....1389
29.04.50 Kendimizde Gözlemlemek Zorunda Olduğumuz Şey....1390
06.05.50 Entropi....1393
20.05.50 Kendini Gözlemleme Üstüne Not....1395
27.05.50 *In Search of the Miraculous* Kitabının Bir İncelemesi Üstüne Yorumlar....1396
03.06.50 Negatif Çağrışımlar Olmaksızın Görmeyi Denemek Üstüne....1399
17.06.50 Nasıl Mekanik Davrandığımızı "Bilmek" ve Gözlemlemek Üstüne....1401
24.06.50 Bilgi ve Varlık....1402
01.07.50 Üç-Katlı Fabrikadaki Orta Kat....1404
08.07.50 Mekanik Çaba ile Şuurlu Çaba Arasındaki Fark....1405
15.07.50 Çalışma'da Dengeli İnsan Fikri....1407
22.07.50 Yaratılış Işını'nda İnsan'ın Konumu....1409
29.07.50 Pozitif Duygular....1411
05.08.50 Yeni Bir Düşünme Tarzı....1413
12.08.50 Çalışma'nın Belirli Deyişleri....1415
26.08.50 İzlenimleri Almak Üstüne....1417
02.09.50 Bu Gezegende İnsan'ın Üzerinde Etkili Olan A, B ve C Tesirleri....1418
09.09.50 Hayatın İpnotizmi....1421
23.09.50 Kişiliği Pasifleştirmek üstüne....1423
04.11.50 Mutluluk Fikri üstüne....1425
11.11.50 Çalışma'da Yargı....1428
18.11.50 Düşüncelerin Seçimi Üstüne....1429
25.11.50 Mekanikliğe Dair Çalışma-Fikri....1430
02.12.50 Varlık Üstünde Çalışmak....1433
09.12.50 Varlık Üstünde Çalışmak Üzerine Ek Bir Not....1434
16.12.50 Çalışma'da Hafızanın Önemi....1435
25.12.49 Daha Yüksek Merkezlerle Temas....1437
30.12.50 Varlık Küresi....1439

Great Amwell House, 1951

06.01.51 Varlıktaki Farklı "Ben"ler....1441
27.01.51 Özdeşleşme Üstünde Çalışmak....1442
03.02.51 Özdeşleşme Üstünde İleri Çalışma....1444
(Gücenikliğin Olmaması ve Anlayışlılık Uygulaması)

09.02.51 Çalışma'yı Yaşamanın Gerekliliği....1445
(Yanlış İmajinasyon Üstünde Çalışma)
17.02.51 Kişinin En Dışsal Derecesi Olarak Beden 1448
24.02.51 Kişinin En Dışsal Derecesi Olarak Beden
Üstüne Ek Not....1449
03.03.51 İçsel Olarak Neredesiniz?....1451
10.03.51 Psikolojik Dünyanızdaki Yeriniz....1454
17.03.51 İyi Ev Sahibi....1455
24.03.51 Bedendeki Ben Hissinden Ayrılmanın
Başlangıcı....1457
31.03.51 İkinci Kuvvet Üstüne Not....1460
07.04.51 Tamponlar Üstüne Bir Not....1463
13.04.51 Çalışma'da Bir Nokta Oluşturmanın
Gerekliliği....1465
21.04.51 Zihinde Hakikatin Dizilişi....1467
28.04.51 Öz ve Kişilik....1469
05.05.51 Çalışma-Anlamında Uykuda Olduğumuzda
Duygusal Merkezimizin Durumu Üstüne Not..1471
12.05.51 Daha Yüksek ve Daha Aşağı Merkezler
Arasında Bir Aracı Oluşturmanın Gerekliliği....1473
19.05.51 Güzellik ve *Puer Aeternus*....1476
26.05.51 İçsel ve Dışsal Kale Alma Arasındaki Fark....1477
02.06.51 Kendini Hatırlama....1479
16.06.51 At, Araba ve Sürücü Üstüne Not....1481
14.08.51 Daha İçsel Düşünme Üstüne Not (I. Kısım)....1481
18.08.51 Daha İçsel Düşünme Üstüne Not
(II. ve III. Kısım)....1482
25.08.51 Çalışma'yı Kendi Üzerinizde Sınamak Üstüne..1484
01.09.51 Bir İmbik Yapmak Üstüne....1487
08.09.51 Kişinin Kendinde Eski ile Yeni
Arasındaki Sürtüşme....1489
15.09.51 İçsel ve Dışsal İnkar....1490
21.09.51 İrade, Varlık ve Yapı Üstüne Notlar....1492
29.09.51 İrade ve Keyif....1495
06.10.51 Kapanan Duygular....1497
13.10.51 Çalışma'yı Hatırlamak ve İstemek....1499

Amwell, 23 Ekim 1948

NEGATİF DUYGULAR VE BİRLİK YANILSAMASI

ÇALIŞMA-FİKRİ

İnsan bir değil, birçoktur. İnsan birlik değil, çokluktur.

YORUM

Herkeste, şuurun sınırlarında faaliyet gösterdikleri için kişinin bunların ne yaptığını göremediği zeki, kendine zarar veren pek çok "ben" vardır. Örneğin bu zeki, kendine zarar veren "ben"lerin birçoğu, insanların sürekli olarak içsel hesaplar yapmalarını sağlamak için bütün hünerlerini kullanır; çok sessiz ve dikkat çekmeyecek tarzda davranırlar ve bir kişi kendini gözlemleyerek şuur alanını genişletmezse, zamanla bu malzemelerle dolup taşacağının ve sonunda bir patlamanın kaçınılmaz olduğunun farkında olmayacaktır. Kişi, negatif duyguların neden olduğu bu patlamaların bir süredir yarı-şuurlu yapılan içsel hesapların bir sonucu olduğunu anlamalıdır. Bu patlamaların nedeni yeni oluşmuş veya görünürdeki bir rahatsız edici durum değildir. Bu ancak içsel hesaplar yığınını ateşler. Kişi, tıpkı bir akümülatör gibi içsel hesaplara temel oluşturan malzemelerle şarj olursa bunların ister dışsal olarak bağırıp çağırmak, gözyaşı dökmek veya kapı çarpmak gibi sahnelerde ister sessiz düşmanlıklarda ya da insanlığın şimdiki seviyesinde negatif durumların neden olduğu sergilenimlerin –ki bunlar, kendimizi incelememizin bir parçasıdır– herhangi birinde deşarj olacağını anlamalıdır. Çok merak uyandırıcı bir inceleme konusu değil miyiz? Kişi negatif bir durumla bütünüyle özdeşleşmemek için yeterli şuura sahip olabilirse, kendinde olup biten her şeyin –ve de kişi bunun bir dizi çirkin ve yalancı "ben"in iş başında olması olduğunu görmesine rağmen– ölümcül bir cazibe taşıdığının farkına varmak gerçekten de olağandışı değil midir? Negatif durumların ve bunları oluşturan "ben"lerin amacının mutluluğunuzu yok etmek, sizi bedbaht ve hasta kılmak olduğunu net olarak görmenize rağmen yine de onların sizi kendi gücü altına sürüklediğini hissetmeniz de olağandışı değil midir? Evet, negatif durumların bu gücü gerçekten de bir gizemdir. Kendi içimizde yatan şeylerden ne kadar habersiz olduğumuzu gösteren şeylerden biridir bu. Sizi bedbaht ve mutsuz kılacağını *bildiğiniz* bir şeyin çekiciliğini açıklamak kolay değildir. Kendinizi *bir* olarak, bir birlik olarak alırsanız, bu kesinlikle açıklanamaz. Bizi uyanmaktan alıkoyan önemli yanılsamalardan biri budur. Apaçıktır ama pratik bir olgu, sürekli bir içsel deneyim olarak onun farkına varmakta çok zorlanırız. İpnotize ediliş tarzlarımızın bu kadar apaçık olması üzerine çok düşünmüşümdür. Doğaya hizmet etmemiz için bizi bu dünyada uykuda tutmaya çalışan iki Büyücü, yönlendirilmeye ne kadar açık ahmaklar olduğumuzu ve numaralarının farkına varsak bile, söylediklerinin dışına çıkmadığımızı bildiklerinden numaralarını adeta hiç gizleme zahmetine bile gir-

memişlerdir. Birine şunu söylemeniz yeterlidir: "Ne kadar harika birisin." Yok canım, ah öyle mi, belki biraz vb. Ama nasıl da hoşnut oluruz.

Kendimizi *bir* olarak aldığımız için negatif duygularımızı ve diğer her şeyi kendimize atfederiz. Kendinizi bir olarak alırsanız, sizde olup biten her şeyi; her fikri, düşünceyi, ruh halini, hatırayı, hissi, depresyonu, heyecanı, kısacası tüm psişik yaşamınızı kendinize atfedeceksiniz. Kötü düşüncelerinizi kendinize atfedeceksiniz ve iyi düşüncelerinizi de kendinize atfedeceksiniz. Sonuçta, sizde olup biten her şeyle özdeşleşeceksiniz. Bu, kişinin kendine dair sahip olmaması gereken kökten yanlış bir fikirdir. Bu, kendine dair bir hayat fikridir. Aslında, bitmek tükenmek bilmeyen gereksiz ve faydasız ıstıraplara neden olan korkunç bir fikirdir. Bu birlik yanılsamasının sonraki sonuçlarından bazılarını inceleyelim: hayatta her şeyi kendine atfeden ve bir olduğundan emin olan, kendini tek bir kişi, bir birlik, Gerçek "Ben" olarak gören ve de söylediği her şeyin, yemin ettiği her şeyin, söz verdiği her şeyin gerçek olduğundan ve sıkı sıkıya korunacağından emin olan bir insandan söz ediyoruz. Kişi kendini gözlemlemeye başladığı ve de yemin ettiği, söz verdiği vb. her şeyin yeni bir hafızasını oluşturduğu andan itibaren bu, tuhaf bir fikirdir. Gelişebilmek için bir insan öncelikle kendini iki parçaya ayırmalıdır: gözlemleyen yan ve gözlemlenen yan. Elbette ki bunu yapamaz. Neden? Çünkü hayatının ve de düşündüğü, yaptığı ve hissettiği her şeyin kendi elinde olduğuna inancı tamdır. Bu fikri neden bırakamaz ve kendine dair farklı bir anlayışa, farklı bir fikre sahip olamaz? Çünkü her şeyi kendine yormasına, kendine atfetmesine neden olan *bir* olduğu yanılsamasının üstesinden gelemez.

Şimdi, bunun ne anlama geldiğini ve bu Çalışma'nın size neden başka hiçbir şeyin başaramayacağı bir şeyi öğrettiğini anlayalım. Negatif bir duyguya sahip olursunuz ve bunu, bir olduğunuzu varsayarak kendinize atfedersiniz. Bu durumda ona "Ben" dersiniz ve "Ben"i değiştiremezsiniz. "*Ben* negatifim," dersiniz. Yani kendinizi gözlemleyen yan ve gözlemlenen yan olmak üzere ikiye ayırmamışsınızdır. Ama bunu yapmışsanız, "Bendeki negatif bir duyguyu gözlemliyorum," dersiniz. Ona "Ben" demezsiniz. Ona "Ben" derseniz, onun gücüne direnemezsiniz.

Amwell, 30 Ekim 1948

NEGATİF VE POZİTİF DUYGULAR

ÇALIŞMA-FİKRİ

Daha Yüksek Merkezlerle temasa geçebilmek için tüm negatif duyguları yok etmek gerekir. Negatif duygular, deyim yerindeyse, bu Daha Yüksek Merkezlere kapıları kapatır.

Sürekli olarak negatif duyguların tadını çıkartmakla neler yitirdiğimizi bilseydik, dehşete kapılmamız gerekirdi. Gerçekten de ister net veya biraz üstü kapalı, ister kaba veya ince, ister açık veya örtülü olsun negatif duygulara kendimizi öylesine kaptırırız ki Çalışma bunları yok etmek zorunda olduğumuzu öğrettiğinde, bu sanki Duygusal Merkezimizi öldürmek zorundayız, demek gibidir. Ama bu imkansız olduğuna göre bize, duyguları *arıtmamız* gerektiği söylenmektedir. Duyguları Çalışma-anlamında arındırmanın, negatif duyguları gözlemleyip kendimizi onlardan ayırmak anlamına geldiğini anlamalıyız. Bu ise kişinin kendi üzerindeki zorunlu gündelik çalışmasının –yani çalışmanın ilk çizgisinin– bir parçasıdır. Bir iki gün yapacağınız (sonra da *bunun* hakkında her şeyi bildiğinizi hayal edebileceğiniz) bir şey değildir, bütün hayatınız boyunca –en azından doğru kristalleşme gerçekleşebilene dek– yapmanız gereken bir şeydir. Şu anki halimizle, Daha Yüksek Merkezler'den yoğun yüksek voltajlı kuvvetlerin ani ve etkili bir akımına maruz kalsaydık, sonuçta varlık durumumuz şu anki haliyle kristalleşirdi. Bu da umutsuz bir koşul olurdu. Bir fotoğraf filmini veya klişesini banyo eder gibi kendinizi şu anki halinizle sabitlediğinizi hayal edin. Hiçbir şey değişemezdi. Daha Yüksek Merkezler ve onların dönüştürücü kuvvetleri ile bizim şu anki durumumuz arasındaki etkileşim, mucizevi ve bağışlayıcı bir biçimde ayarlanmıştır. Bir insanın faydalanabileceğinden fazlasını içsel olarak algılamasına ve anlamasına izin verilmez. Onun adeta aşama aşama görmesine izin verilir; kendi durumunu, varlık seviyesini ve mekanik durumundayken olduğu gibi davranmaması veya konuşmaması gerektiğini zaman içerisinde biraz biraz görebilir. Daha Yüksek Merkezlerin yüksek voltajları aracılığıyla yeni bir varlığa dönüştürülebilseydi, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmasına dayalı senaryo ve planın tamamı geçersiz –boş– olurdu. Burada, bir sürü negatif düşüncenin kaynağında yatan soru gelir, yani bir Tanrı veya Şuurlu İnsanlık Çemberi varsa neden açıkça yardım görmüyoruz? Her şeyi yanlış ele alan küçük zihinlerimize biraz sabır gösterelim. Harikulade varlıklara dönüştürülmeyişimizin nedeni, bunu kendimizin kazanmak zorunda oluşudur. Negatif duygularla yüklü bir kişiyi düşünelim. Her şeyden şikayet eder ve her olayı negatifleşmek için bir fırsata dönüştürür. Şöyle der: "Eğer bir Tanrı varsa, neden benim için her şeyi güzel ve tatmin edici kılmıyor?" Bu sorunun yanıtı nedir? Bu kişi, kendi üzerinde çalışmalıdır. Neden? Çünkü kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmıştır ve hayatın olayları ona, kendini geliştirebilmesi için sunulmuştur. Tanrı veya başka herhangi bir şey onu Şuurlu İnsan'a, baş döndürücü bir varlığa dönüştürseydi bu gezegen üzerindeki hayatın tüm anlamının değişmesi gerekirdi. Doğrusu, Yaratılış Işını'nın bütünü ve onun gittikçe artan kanunlarının yok olması gerekirdi.

Şimdi, kendini geliştiren organizmalar olarak, Güneş'in laboratuarında gerçekleştirilen bir deneyin parçası olarak doğduğumuzu anlamalıyız. Çalışma, bu son deneyin başarısız olması durumunda İnsan'ın bir kenara bı-

rakılacağını, tıpkı karıncalar veya arılar gibi küçücük bir şey olarak kalacağını ve Yeryüzü üzerinde farklı bir kendini geliştiren organizma deneyinin gerçekleştirileceğini söylemektedir. Bu bağlamda, negatif duygunun bu derin kaynağında, her zaman karşılaşılan bir soru vardır: "Eğer bir Tanrı varsa, neden savaş gibi şeylerin gerçekleşmesine izin veriyor?" Çalışma-yanıtı nedir? Çalışma-yanıtı, İnsan'ın varlık seviyesinin kendi hayatını cezbettiğidir. Savaşlar, acımasızlık, dehşet gerçekleşir çünkü İnsan, bu tür şeyleri kendine cezbeden bir varlık seviyesindedir.

Şimdi dikkatlice dinleyin. Bu tür şeylerin hepsinin nedeni, İnsan ve onun varlık seviyesidir ve İnsan uyanmaya ve kendini geliştirmeye çalışmadıkça bu tür şeyler *kaçınılmaz olarak* devam edecektir. Yani İnsan bunları kendine çekecektir. Kendini geliştiren organizmalar olarak yaratılırız; yani *bireysel olarak kendi üzerimizde çalışabilir ve varlığımızı değiştirebiliriz.* Hepimiz değişseydik savaşlar sona ererdi. Varlığınızı inceleyin. Uzun vadede negatif duygular tarafından yönetildiğini göreceksiniz. Durum böyle olunca, daha yüksek bir seviyeden –yani Daha Yüksek Merkezler'den– yardım alamazsınız. Kendini geliştiren organizmalar olarak yaratıldığımız halde bu özgürlüğü kullanmak için hiçbir girişimde bulunmazsak, müdahale etmediği için "Tanrı"yı suçlayabilir miyiz? "Size sürekli karışılırsa kendini geliştiren bir organizma olabilir misiniz? İşte bu nedenle Şuurlu İnsanlık Çemberi'ni temsil eden ve kulak verdiğimiz takdirde bize sürekli olarak yardım etmeye çalışan Daha Yüksek Merkezlerle temas kurmak için Duygusal Merkezin arındırılmasında, bu Yeryüzü'ndeki olayların neden bu şekilde olduğu konusunda doğru bir düşünme tarzına, doğru bir zihinsel fikre ve dolayısıyla doğru bir tutuma ulaşmamız gerektiğini görebiliyor musunuz? Gurdjieff savaşların durdurulup durdurulamayacağı kendisine sorulduğunda şu yanıtı vermişti: "Evet. Ama belirli titreşimlerin onu şiddetli kılamaması için İnsan'ın kendini değiştirmesi gerekir. Savaşlara İnsan neden olmaz. Kaynaklar yeryüzü dışıdır; örneğin birbiriyle kesişen ve bir gerilime, belirli bir titreşime neden olan iki gezegen. Mekanik insanlık bu titreşimi şiddetli duygulara dönüştürür ve bu nedenle ortaya savaşlar çıkar. İnsan daha şuurlanırsa bu titreşimlerden, artan şuurluluk biçiminde enerji alabilir."

"Negatif ve Pozitif Duygular" başlığına kısaca dönecek olursak; tüm pozitif duygular Daha Yüksek Merkezler'den gelir; işte bu yüzden negatif duygular üzerinde çalışmalıyız. Bunların niteliği, içlerinde hiçbir karşıtlığı barındırmayacak türdendir. Bir başka deyişle, bunlar Üçüncü Kuvvet veya İnciller'deki tabirle "Kutsal Ruh"tur. "Evet *veya* Hayır" değil de "Evet *ve* Hayır"dırlar. Hiç kimse pozitif bir duyguyu yaratamaz, çağıramaz, oluşturamaz. Bay Ouspensky şöyle demişti: "Pozitif duygular ödül olarak gelirler." Yani özel olarak, yalnız ve kendi başınıza negatif kişiliğinizden değil, kendi ruhunuzdan yola çıkarak negatif duyguların kaynağı hakkında *kendi üzerinizde* çalışmaya karar alırsanız, bu şekilde bir karara varırsanız; bir başınıza, kendinizin bu ıssız yerinde, Gerçek Ben'inizin dürüstlüğüyle dolu bir halde belirli bir negatif duyguyla özdeşleşmemeye veya onu beslememeye karar alırsanız, bu şekilde bir karara varırsanız; kısacası kapıyı ka-

patıp kendinizin içine girerseniz (Matta'da söylendiği gibi: "siz dua edeceğiniz zaman iç odanıza çekilip kapıyı örterseniz ve gizlide olan Babanıza dua ederseniz") bunu gören "Babanız sizi ödüllendirecektir." (*Matta*, 6:6) Ödül nedir? Bir anlığına pozitif duyguyu –kutsanmış bir şeyi– tadarsınız; yani insanın sevgi-nefret duygularının *hiçbiriyle* kıyaslanamayacak olan bir saadetle dolarsınız. Pozitif duygular olarak kabul ettiğimiz kendini iyi hissetmek, kendini formda hissetmek, bulutların üzerinde gezmek, kendini takdir etmek vb. her şey bir anda negatif duyguya dönüşebilir. Bu tür duygular, bu tür hoş duygular pozitif duygu değildir; onlar asla karşıtlarına dönüşmezler, bizi ziyaret edip giderler.

Ama çalışmadıkça, negatif durumlar hakkındaki bu çalışmaya gerçekten değer vermedikçe, onlara inanmamak için çaba harcamadıkça, ahırları Hakikat Nehrinin sularıyla yıkayan Herkül* gibi mücadele etmek için kendimizde Tanrı'yı, bireysel ruhu yüceltip negatif durumlarla dolu pis ahırı temizlemedikçe tüm içsel yardımdan mahrum kalırız ve aslında, aracılık yapacak enstrümanı inşa edip oluşturduğumuz anda Daha Yüksek Merkezlerin bize vermeye başlayabileceği tüm derin arka planla bağlantımız kesilir. Sahte Kişilik bu yardımı engelleyecektir. Tüm insanlığa –zihinlerindeki ve kalplerindeki aracı enstrümanı oluşturmuşlarsa– yardım edilebilir. Evet ama bu, diğer şeylerin yanı sıra, Sahte Kişiliğin ve onun tüm yüzeysel değerlerinin pasifleştirilmesiyle ve zayıflatılmasıyla ve böylece, tesirinin önemini yitirmesiyle mümkün olabilir. Eşimle birlikte Gurdjieff'in Fransa'daki Enstitüsüne gittiğimizde bize şöyle dendiğini hatırlatmama izin verin: "Unutmayın ki burada Kişilik *nadiren* var olma hakkı bulabilir." Şimdi, bunların hepsini kendi başınıza düşünün.

Amwell, 6 Kasım 1948

ISTIRAP ÜSTÜNE YORUM

ÇALIŞMA-FİKİRLERİ

Gurdjieff şunları söylemişti:

1. "Bu Çalışma, Ezoterik Hristiyanlıktır."
2. "İnsanlar feda edebilecekleri bir şeye sahip olduklarını hayal ederler. Feda edebilecekleri tek bir şey vardır ve bu da ıstıraplarıdır."
3. "Bu Çalışma'daki bir insan, Mekanik Istırap ile kıyaslandığında Şuurlu Istırabın ne olduğunu ergeç bilmeye başlamalıdır."

*Efsaneye göre, zengin sürüleri olan Elis kralı Augias, ağılları yıllardır temizlememiş, ancak işçilerinden Herkül, Alpheios ırmağının yatağını değiştirerek suyunu ağıllardan geçirip bu ahırları temizlemeyi başarmış. (ç.n.)

Herkes ıstırap çeker. Neşeli insanlar asla ıstırap çekmediklerine dair sizi temin ederler. Her zaman hareketli, sağlıklıdırlar vb. Ama kendilerine ilişkin bu çok yorucu resme rağmen ıstırap çekerler. Herkes *mekanik* ıstırap çeker. Mekanik ıstırap nedir? Şuurlu ıstıraptan tamamen farklı bir şeydir. Öylesine müşkül, dolambaçlı, karmaşık, çeşitli, incelikli ve tarihsel olarak uzun ömürlüdür –kısacası, bir alışkanlıktır– ki onu gözlemlemeyiz. Kalsiyumca zengin suyun sürekli damlamasının derin mağaralarda ilginç sarkıtlara ve dikitlere neden olması gibi, onun bizim üzerimizdeki sürekli, içsel, özel, nüfuz edici eylemlerini görmeyiz. Çalışma, hepimizin kaçınılmaz olarak mekanik ıstırap çektiğimizi ve feda edebileceğimiz tek şeyin bu olduğunu öğretir. Değişebilmek için bir şeyi feda etmemiz gerekir. Net olarak anlamak için kendinize sorun –olur da *kendinize* bir soru sormak aklınıza gelirse ki bu, yanıtlamak için kendi başınıza düşünmeniz gerektiği anlamına gelir– şu sorunun yanıtını bulmaya çalışın: "Bir şeyden vazgeçmezsem, feda etmezsem değişebileceğimi hayal edebilmem mümkün müdür?" Bu, aynı kişi olmaya devam etmek isterseniz değişemezsiniz anlamına gelir. Değişmek, farklı hale gelmektir. Londra'ya gitmek istiyorsam, Amwell'de oturmaktan vazgeçmeliyim.

Şimdi, neyden vazgeçmemiz gerektiğini dikkatlice düşünün. Çalışma'nın amaçladığı feda, alışkanlık haline gelmiş mekanik ıstırabımızdır. Elbette ki insanlar bu noktada kendilerini haklı çıkaracaktır ve bu türden bir ıstırap duymadıklarını veya çektikleri ıstırapların makul ve mantıklı olduğunu söyleyeceklerdir. Bu kendini haklı çıkarma gayreti herkeste görülür. Ama Dördüncü Yol'a ait olan bu öğretinin neyden vazgeçmeniz gerektiği konusunda nereden başladığına özellikle dikkat edin. Olağan anlamıyla günahlarınızla başlamaz, Çalışma'nın büyük ve hatta en büyük günah olarak kabul ettiği şeyle –yani "Mekanik Istırap"la özdeşleşmeyle– başlar. Çalışma, bir erkeğin veya bir kadının ıstırabını feda etmesi gerektiğini öğretir. Mekanik ıstırap hiçbir yere götürmez. Bir erkek veya bir kadın, bu korkunç yükü –mekanik ıstırabını– korursa ve sürekli haklı çıkarmaya çalışıp onu beslerse *uyanamaz*. Çalışma-anlamında, her şeyin tek meydana gelebileceği biçimde meydana geldiği bu gezegende adalet diye bir şey yoktur. Uyuyan insanlarla, henüz şuurlu olmayan insanlarla, negatif duyguların ve nihayetinde nefretin yönettiği insanlarla dolu bir dünyada adalet nasıl olabilir ki? Şimdi, davranışlarınızdaki mekanikliğinizi görmeye başladığınızda, sizinle eşit şartlardaki başkalarını suçlayabilir misiniz? Istırap çekmenize neden olduğunu düşündüğünüz kişiler mekanik insanlar değil midir? Bu tür bir durumda hatırlayınız ki yalnızca *bağışlayabilirsiniz*; bu ise İnciller'deki göz kamaştırıcı ifadeyle, borçları *"iptal etmek"* anlamına gelir. Evet ama bu ancak varlık seviyenize göre olasıdır. Düşük bir varlık seviyesi hiç kimseyi bağışlamaz. Sadece kendi erdemlerini görür. Bu ise daha yüksek bir varlık seviyesine ulaşmanın bir anahtarıdır. Kendinizi gözlemleyerek ve kendiniz üzerinde çalışarak kendinizin de herkes kadar kötü olduğunu gittikçe daha net görürsünüz. Herkesi bağışlayan Kutsal Var-

lık'ta sonlanan Varlık Merdiveni'nde yükselmeye başlarsınız ama bu, şu anda negatif duygularla yüklüyken hiçbir şekilde anlayamayacağımız bir şeydir. Neden? Çünkü bu genel Varlık Ölçeğinde hepimiz çok altlardayız; yani şuurumuz, ne olduğumuza dair çok az şeyi kapsıyor, kendimizde olduğunu kabul etmediğimiz her şeyi başkalarına yansıtıyoruz ve aşağılanmalara karşı çok hassasız. Ama Şuur arttıkça kendimizde olan şeyleri gittikçe daha çok kapsayacaktır; kendini beğenmişliğimiz giderek kaybolur ve artık aşağılanamayacak duruma geliriz. Yargılamaya da son veririz. Sizden kötü olduğumun farkına varırsam, sizi nasıl yargılayabilirim? Şu anda elbette *yargılanıyormış gibi yaparız* ki bu tamamen farklıdır. Bütün erdemlere sahipmiş gibi davranırız; yapmacık bir biçimde her erdeme sahipmiş gibi davranan Sahte Kişiliği yüceltiriz ve bu yüzden de kötü bir oyunculuk örneği gibi başkalarına bıkkınlık ve sıkıntı veririz. Londra'nın caddelerinde, kadın veya erkek ne kadar çok kötü oyuncu dolaşmaktadır! Bay Ouspensky'nin ilk sunumları sırasında yaptığı vurguya benzer bir şey söylediğimi düşünüyorum: Caddelerde, kulüplerde, çay partilerinde, akşam yemeklerinde karşılaştığımız insanların çoğunun ölü olduğuna ve çoğu zaman, yıllar önce öldüklerine dikkat çekmişti. Şimdi, hayatın ötesinde bir şeyi arayan Manyetik Merkeze sahip bir erkek veya kadın ise bu kadar kolay ölmez. Ama hayat tek başına bizleri çok çabuk ölü kılar. Örneğin, elli yıldır gece gündüz çalışmış olan hayatın milyonerleri olarak ölürüz ama aslında yıllar önce ölmüşüzdür. Bu, hepimizin düşünmesi gereken bir meseledir. Çalışma, "İyi Ev Sahibi" olarak adlandırılan belirli bir hayat değerine erişene dek bizi davet etmez. Bu *ilk* eğitimdir; iyi eğitilmiş bir hayat kişiliğinin oluşmasıdır. Ama ikinci bir eğitim vardır ve her zaman olagelmiştir. Bu eğitim, hayatın kendi başına açıklanabileceğine inanmayanlar içindir. İyi Ev Sahipleri, yani hayata inanmadıkları halde görevlerini yerine getirmeye devam eden eğitimli ve sorumluluk sahibi insanlar içindir. Başka bir şeylerin var olduğuna ve var olması gerektiğine inanan ve bunu arayan İyi Ev Sahipleri –yani Manyetik Merkeze sahip olma özelliğiyle karakterize olan İyi Ev Sahipleri– bu Çalışma'nın, İyi Ev Sahibi seviyesine erişmek için gerekli koşulları yerine getirmiş erkekler ve kadınlar için ikinci bir eğitim sunduğunu anlayacaklardır.

* * *

Mekanik ıstıraptan farklı olan şuurlu ıstırap fikrine gelelim. Gurdjieff şöyle demişti: "Bu Çalışma, Ezoterik Hristiyanlık'tır." Bu sözüyle, Çalışma'nın Yeni Ahit'te saklı olduğunu kastetmişti. Bir örnek verelim. Çalışma, mekanik ıstırabın faydasız olduğunu –hiçbir yere götürmediğini– ama şuurlu ıstırabın içsel gelişime yol açtığını öğretir. Yeni Ahit'te bununla ilgili paralellikler bulabilir miyiz? İnciller'de, örneğin Dağdaki Vaaz'da bir sürü paralellik bulabiliriz; bu birçok yerde teyit edilir. Ama Pavlus'tan net bir örneği ele alalım. Korint'teki grubuna yazdığı mektupta, onları kendileri üzerinde çalışmamakla suçlar. Kişinin çalışmadığını hissetmesinin –yani hayatta ve hayatın bitmek tükenmek bilmeyen gündelik sorunlarında uyuduğunu ve duyular *aracılığıyla* dışarıdan gelen her olayla özdeşleştiğini

fark etmesinin– farklı bir biçimde ıstırap çekmek olduğunu açıklar. Bunu "ilahi ıstırap" diye adlandırır. Şu pasajı aktarmak istiyorum:

> "Mektubumla size acı verdiysem bile pişman değilim. Aslında pişman olmuştum –kısa bir süre için de olsa, o mektubun size acı verdiğini görüyorum– ama şimdi seviniyorum; acı duymanıza değil, bu acınızın sizi tövbeye yöneltmesine seviniyorum. Tanrı'nın isteğine uygun olarak acı çektiniz. Böylece hiçbir şekilde bizden zarar görmediniz. Tanrı'nın isteğiyle çekilen acı, kişiyi kurtuluşla sonuçlanan ve pişmanlık doğurmayan tövbeye götürür. Dünyanın acılarıysa ölüm getirir. Bakın bu acılar, Tanrı'nın isteğiyle çektiğiniz bu acılar sizde ne büyük ciddiyet, paklanmak için ne büyük istek yarattı..." (*II. Korintliler*, 7:8-11)

Şimdi, bu eski terminoloji, gerçek anlamı maskelemektedir. Pavlus aslında şunu der: *Mekanik davranmış olduğunuz için ıstırap çekmek* bir yere götürebilir. Ayrıca, dünyanın ıstıraplarının sizi ölüme götürdüğünü de söyler; yani mekanik ıstırabı kasteder. Bu kısa örnekten, Gurdjieff'in bu Çalışma'nın Ezoterik Hristiyanlık olduğunu söylemekle neyi kastettiğini görebilirsiniz. Ezoterik kısaca *içsel* –açık olmayan– anlamına gelir. İnsanlar, Yeni Ahit'i ne anlama geldiğini görmeden okurlar. Çalışma, siz onun ne söylediğini anlamaya başladıktan sonra, Yeni Ahit'te söylenen sayısız şey hakkında zihninizi açar. Şimdi şu cümleyi düşünün: "Dünyanın acılarıysa ölüm getirir." Bu sözler, "mekanik ıstırap kişisel gelişim için faydasızdır ve bizi uyutur, yani öldürür. Bir erkek veya bir kadın mekanik ıstırabını feda etmelidir," fikriyle aynı anlama gelir. O zaman bu ıstırabın yerini ne alır? Artık, *ıstırap çektiğiniz için ıstırap çekersiniz.* Bir başka deyişle, mekanik ıstırabın lüksünün yerine mekanik ıstırabı hala sevdiğiniz için ıstırap çekmeyi koymalısınız.

Olağan Yeni Ahit'e eklenmemiş olan "Yuhanna'nın İşleri" adındaki gnostik kitapların birinde, İsa'nın havarileriyle birlikte gerçekleştirdiği Kutsal Dansla ilgili bir pasaj vardır:

> "Nasıl ıstırap çekeceğini bilseydin, ıstırap çekmemeyi başarabilirdin. Istırap çekmeyi öğren ki ıstırap çekmeyebilesin."

Amwell, 14 Kasım 1948

ŞUURUN FARKLI NİTELİKLERİ ÜSTÜNE NOTLAR

ÇALIŞMA-FİKRİ

Çalışma, dört şuur durumuna sahip olduğumuzu; bunların ikisini bildiğimizi ve diğer ikisini de bilmediğimizi öğretir.

Sadece kendini düşünen kişi, Çalışma'da en çok uyuyandır. En çok, Sahte Kişilikle özdeşleştiğimizde uyuruz. Uyanmak ise hiç Sahte Kişiliğe sahip olmamaktır. Kısa da olsa Sahte Kişilikten görece özgür anlar yaşamış olanlarınız bile, bu bakımdan kendinin yepyeni bir durumunun var olduğunu zaten bilmektedir. Her deneyimi kendimize açıkça ilan etmeli ve bunun geçerliliğini özel olarak tescil etmeliyiz, aksi takdirde, Çalışma bizim içimizde bir yapıya sahip olamaz. Kendi pratik deneyiminiz aracılığıyla Çalışma'nın belirli bir konuda öğrettiklerini kavrayıp savunmazsanız ve onun doğruluğuna tutunmazsanız Çalışma'yı kendinizde zayıf, kemiksiz bir şey haline getireceksiniz. Gurdjieff'in ifadesiyle, *zayıf* bir kişi olacaksınız. Şimdi, bir insan stres, savaş, hastalık dönemlerinde Sahte Kişilikten özgürleşme haline kavuşabilir. O zaman, kendisinin farklı bir durumunun mümkün olduğunu bilir veya bilmesi gerekir. Bunu kendi başına görmüştür. Bunu bilerek, bunun gerçekliğini derinden hissederek Çalışma'yı doğrular. Böylece, Çalışma'yı kendisi için gerçek kılar ve Çalışma onda gerçek hale gelir; yani ona yardım eder, ona kuvvet aktarır. Onu sakinleştirmeye, genişletmeye başlar ve bu çok önemli bir ilk sonuçtur. Ama bir insan Çalışma'da kullanılan sözcükleri kendi içinde tartışıp durursa veya daha da kötüsü, bunları hiçbir zaman gerçek anlamda düşünmezse Çalışma onunla nasıl temas kurabilir? Gurdjieff'in söylediği gibi: "Sözcükleri dinlemeyin; anlamı içsel olarak işitmeye çalışın."

Çalışma'yı kendimizde tesis edemememizin nedenlerinden biri, sadece kendimizi düşünmemizdir; evet, sürekli olarak. Bu, İçsel Kale Almadır*. Sahte Kişilik sadece kendiyle ilgilenir ve her zaman kendisine nasıl davranıldığına bakar. En çok, onunla özdeşleştiğimizde uyuruz. Bunun nedenini görebilirsiniz. Tüm duygular Sahte Kişiliğe yönelir. Çalışma'yı düşünmek, Sahte Kişiliğin dışına adım atmak demektir. Ama Sahte Kişilik, ergeç kendini yok edeceği için Çalışma'dan nefret eder. Her Kendini Hatırlama eylemi, Sahte Kişiliği zayıflatır. Üçüncü şuur seviyesinde Sahte Kişilik soluk alamaz, var olamaz. Sözde Uyanık Durum olarak adlandırılan ikinci şuur seviyesinde yaşar.

İşte bu nedenle bize, şu anki şuur seviyemizde değişemeyeceğimiz söylenmektedir. Hayat dalkavuklukla, sevecen sahte gülümsemelerle, boyama ve cilalamalarla, kendimize ilişkin icatlarla ve daha bir sürü şeyle bizi güder. Sahte Kişiliğe ait olan her şeyi ve bitmek tükenmek bilmeyen tezahürlerini bir kez daha sıralamak çok zahmetli ve sıkıcı olur. Köpeğiyle birlikte yaşayan en sessiz küçük hanımefendi bile her gün gazetelerde boy gösteren, her zaman iyi giyinen gösterişli bir adam kadar Sahte Kişilikle doludur. Peki, bütün bu boyaların ve cilaların ardında, *siz* nesiniz? Çalışma, işte bu daha derin seviyeye dikkatinizi çeker.

*kale almak ("a" sesi uzun) ifadesi önem vermek, dikkate almak, hesaba katmak anlamında da kullanılmaktadır. Ouspensky'nin *İnsanın Gerçeği Kendini Bilmek* adlı kitabında bu ifade kaale almak şeklinde kullanılmıştır. (ç.n.)

Şimdi, içinde yaşadığımız sözde Uyanık Durumda –yani ikinci şuur durumunda– yalanın her türlüsü gerçek sayılır. Oysa üçüncü şuur durumunda yaşayabilme kapasitesiyle doğarız. Üçüncü şuur durumunda yalan imkansızdır, yalanlar gözler önüne serilir ve hiç kimse birbirini kandıramaz. Bu nedenle, bu kısa yorumda, İnsan için olası şuur durumları hakkında Gurdjieff'in söylediklerini tekrar hatırlayalım. *Daha yüksek* bir şuur seviyesinin kişinin daha çok şeyin farkında olması, böylelikle daha çok uyanması ve kolayca aldatılmamasıyla karakterize olduğunu net olarak anlayalım. Daha şuurlu, daha uyanık olmak daha çok ışığa sahip olduğunuz anlamına gelir; böylece, zihinsel ve duygusal olarak daha çok şeyi algılarsınız. Bunun ardından, Gurdjieff'in üçüncü şuur durumunda yaşama hakkıyla doğduğumuzu söylediğine dikkat ediniz. İnsan dört şuur durumunu bilebilir: Birincisi Rüyalarla Uyumaktır, ikincisi sözde Uyanık Durumdur, üçüncüsü Kendini Hatırlama Durumudur ve dördüncüsü ise Objektif Şuur'dur. Bunlardan yalnızca ikisi, Pozitif Duygulara kaynaklık eden iki Daha Yüksek Merkezle temas kurabilir.

Gurdjieff'in şuur durumları hakkında söylediklerinden alıntı yapalım:

"Daha yüksek iki şuur durumu, İnsan için erişilmezdir ve bu durumları flaşlar halinde yaşayabilse de kendisi için olağan durumların bakış açısından bunları anlayabilmesi mümkün değildir. Şuurun iki olağan, yani *en düşük* durumundan ilki *uykudur*. İnsan hayatının üçte birini veya çoğu kez yarısını bu pasif durumda geçirir. Bu durumların ikincisi ise insanların hayatlarının geri kalan kısmını geçirdikleri durumdur. İnsanlar kendilerini aktif gördükleri 'açık şuur' veya 'uyanık şuur durumu' olarak adlandırdıkları bu durumdayken caddelerde yürür, kitaplar yazar, önemli meseleler hakkında konuşur, politikaya katılır, birbirlerini öldürürler.

"Üçüncü şuur durumu 'Kendini Hatırlama' veya Kendinin Şuurunda Olma veya Kendinin Farkında Olmadır. Genelde şuurun bu durumuna sahip olduğumuzu veya istersek sahip *olabileceğimizi* düşünürüz. Bilim veya felsefemiz, şuurun bu durumuna sahip olmadığımızı ve tek başına arzulayarak veya karar alarak bunu kendimizde oluşturamayacağımızı göz ardı eder.

"Dördüncü şuur durumuna *Objektif Şuur Durumu* denir. Bu haldeyken, bir insan her şeyi olduğu gibi görebilir. Bu şuur durumu da İnsan'da flaşlar halinde gerçekleşebilir. Tüm ulusların dinlerinde, *'Aydınlanma'* veya başka türden kavramlarla adlandırılmaya çalışılan ama aslında, sözcüklerle tarif edilemeyecek olan bu türden bir şuur durumunun olası olduğuna dair işaretler mevcuttur. Ama *Objektif Şuura* giden tek *Doğru Yol*, Kendinin Şuurunda Olmanın gelişiminden geçer.

"Sıradan bir insan, Objektif Şuur durumuna yapay olarak getirilirse ve sonrasında da sıradan haline döndürülürse, hiçbir şey hatırlamayacak ve bir süreliğine şuurunu yitirdiğini düşünecektir. Ama bir insan kendinin şuurunda olma durumundayken Objektif Şuur'un ani çakmalarını yaşayabilir ve bunları *hatırlayabilir*. İnsan'da Dördüncü Şuur Du-

rumu, tamamen farklı bir varlık durumu anlamına gelir ve *içsel* gelişimin ve kişinin kendi üzerinde yaptığı uzun ve yorucu bir çalışmanın sonucudur.

"Ama Üçüncü Şuur Durumu *şu anki haliyle* İnsan'ın doğal hakkıdır ve bir insan buna sahip değilse, bu sadece hayatının yanlış koşullarından dolayıdır. Şu anda, İnsan'da bu Üçüncü Durum sadece çok ender ani parlamalar halinde gerçekleşir ve ancak özel eğitim aracılığıyla, az çok kalıcı kılınabilir.

"Eğitimli ve düşünen insanlar da dahil olmak üzere çoğu insan için, kendinin şuurunda olma durumuna erişmenin önündeki başlıca engel, buna *zaten sahip olduklarını* düşünmeleridir: İnsanlar 'yapabileceklerini', 'irade gösterebileceklerini' ve kalıcı, değişmeyen bir 'Ben'e sahip olabileceklerini düşünürler. Kendince *zaten* sahip olduğunu düşündüğü bir şeyi elde etmek için uzun ve zahmetli bir çalışma yapması gerektiğini söylediğinizde, bir insanın buna ilgi göstermeyeceği aşikardır. Tam tersine, ya bir çılgın olduğunuzu veya kişisel bir çıkar doğrultusunda onu kandırmaya çalıştığınızı düşünecektir.

"Daha yüksek iki şuur durumu, İnsan'daki iki 'Daha Yüksek Merkezin' işlev göstermesiyle bağlantılıdır."

[*In Search of the Miraculous.* P. D. Ouspensky, (Routledge, Kegan Paul Ltd.), s. 141-142]

Amwell, 20 Kasım 1948

TEKRARLANMADA 4 NO.LU İNSAN

Çalışma-Fikirleri

1. Bir insanın Şuurlu İnsan haline gelebilmesinden önce 4 No.lu İnsan olması gerekir.
2. Her şey tekrarlanır: her şey yinelenir.

Yorum

Çalışma'da 4 No.lu İnsan'a Dengeli İnsan denir. Hayat onu üretmez. Ancak kendi üzerinde çalışarak 4 No.lu İnsan'ın durumuna erişebilir. 4 No.lu İnsan olarak ölürse, tekrarlanmada, her şeyi yeni baştan yapması gerekecektir ama Bay Ouspensky'nin öğrettiği gibi, bu onun için daha kolay olacaktır ve daha erkenden başlayacaktır, böylece o insan daha çok zamana sahip olacaktır.

Bizlere, İnsan'ın yedi kategorisi olduğu öğretilir. 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsan mekaniktir. Her biri, sadece üç merkezin birinde ağırlık merkezine sahip olmakla karakterize olur; yani 1 No.lu İnsan'ın psi-

kolojisi İçgüdü-Hareket Merkezine aittir, 2 No.lu İnsan'ın psikolojisi Duygusal Merkeze aittir ve 3 No.lu İnsan'ın psikolojisi ise Entelektüel Merkeze aittir. Bu üç tür insan, Mekanik İnsanlık Çemberi'ni oluşturur. Hepsi de eksiktir. Birbirlerini asla anlayamazlar. Bir insanın olası şuur gelişimini eksiksiz olarak yaşayabilmesi için öncelikle "merkezlerini dengelemesi" gerekir; yani Dengeli İnsan haline gelmelidir. Tek bir merkezini değil, merkezlerinin *hepsini* kullanmalıdır. Bu çok önemli –hatta muazzam– bir fikirdir. Örneğin, sürekli hesaplar yapan, ekleyip çıkartan, her şeyi kaydeden ve olabildiğince kesinleştirmeye çalışan bir insanı düşünelim. Kendine ilişkin anlayışını, bu kesinliğinden kazanır. Doğaya, sanata, okumaya veya başka herhangi bir şeye çok fazla önem vermez. Tek-yönlü ve gerçek hayatı, merkezlerinin küçük bir parçasının etkinlikleriyle sınırlandırılmış bir insan portresi karşımıza çıkar. Psikolojik açıdan onun sorunu, kendisi olan üçkatlı büyük binanın diğer merkezlerine –diğer odalara– yerleşmektir. Merkezlerden birinin diğerine göre daha düşük veya daha kötü olmadığını anlayın. Hepsi –üst kat, orta kat ve alt kat– gereklidir. Her biri harikulade makineler, harikulade radyolar içermektedir. Tek-yönlü insan, psikolojik olarak kolayca hastalanabilir çünkü Çalışma-anlamında çok *dengesizdir*. Çok küçük bir yere sıkışmış halde yaşayarak kendini yıpratır. Normal anlayışa göre, her zaman aynı şeyi söyleyen ve yapan bir insan sağlam ve güvenilir kabul edilir; Dengeli İnsan olarak görülür. Ama ona yabancı olan bir koşulda, kendini tükenmiş ve yeteneksiz hissedecektir. Veya alışık olmadığı türden fikirler hakkında düşünemez. Hayat biraz değişmeye görsün, ön yüzünün gerisinde neredeyse çaresiz kalır. Hayatı aynı kaldığı sürece, güvenilir ve dengeli görünür. Evet, onu hayat dengeler, tıpkı birçoğumuzu dengede tuttuğu gibi. Hayat bize mekanik denge verir. Ama bu, kendimizde gerçek şuurlu dengeye sahip olduğumuz anlamına gelmez. Üç-katlı evdeki merkezlerin hepsinden faydalanabilseydik ve her birini doğru koşul için kullanabilseydik, o zaman hayatın karşısında daha esnek hale gelirdik. Denge ve dolayısıyla 4 No.lu İnsan fikri, işte bu esneklikte yatar. Yükseğe gerilmiş bir ipte yürüyen birini düşünün. O hep aynı ve katı mıdır? Tam tersine, sürekli olarak konumunu değiştirir ve onun bu yaptığına *denge kurma* denir. Çalışma-anlamında İnsan veya 4 No.lu İnsan, eğer onunla karşılaşacak olursanız, sizin daima aynı olan, daima aynı tarzda davranan ve daima aynı şeyleri yapan ve sizin bakış açınızdan güvenilir olan insan tanımınızla çelişir ve size garip görünebilir. Bunun ne anlama geldiğini görüyor musunuz? Çalışma'nın sözcüklerini özel bir anlamda kullandığını ve bunun, sözcüklerin olağan kullanımına karşılık gelmediğini anlıyor musunuz?

Hedefimiz 4 No.lu İnsan Haline Gelmektir

Bir Çalışma hedefi oluştururken, kendinizde geliştirilmesi gereken işlevleri gözlemlemeye çalışın. Merkezleriniz gelişmemişse dengeye yaklaşamazsınız. Gelişmemiş merkezler, merkezlerin gelişmemiş parçaları tıpkı yerleşmediğiniz odalar gibi sizdeki boşlukları temsil ederler. Hangi işlevlerinizin eksik olduğunu düşünüyorsunuz? Düşüncelerinizi ifade edebili-

yor musunuz? Örneğin, açık ve kesin bir biçimde dile getirebiliyor musunuz? Çok cahil misiniz? O zaman buna dair bir şeyler yapmaya çalışın. Genel bir ifadeyle, yapabileceğiniz şeyleri değil, yapamadığınız şeyleri geliştirmeniz gerekmektedir. Ellerinizi kullanabiliyor musunuz? Cevabınız hayırsa, bunu yapmayı öğrenmelisiniz. Sanattan hiç anlamıyor musunuz? O halde anlamaya çalışın. Hiçbir şey okumuyor musunuz? O halde okumaya başlayın. Kültürdeki her tezahür, belirli bir merkezin etkinliğinin ifadesidir. Kişinin öğrenilebilecek olan bir şeyi öğrenmeksizin anlayışını geliştirip zenginleştirebileceğini düşünmek, aptalca bir fikir değil midir? Bu, hiçbir şey vermeden almaya benzer. Sizin dışınızdaki herkesin yok edildiğini varsayalım. Yeni bir insanlık kuşağına çok şey aktarabilir miydiniz? Onların arasına bir öğretmen olarak inebilir miydiniz? Bay Ouspensky bir keresinde bana şöyle demişti: "Dördüncü Yol'da, bilinen her şey hakkında bir şeyler bilmelisin."

Bir merkezin kullanılmayan parçasına işaret eden kullanılmayan bir işlev, kişinin şuurunun dışında kalır. Çalışma, şuurun artırılmasını hedeflediği için deyim yerindeyse, üç-katlı büyük varlığının sadece küçük bir odasında yaşayan dar görüşlü, küçük, tek-yönlü bir erkek veya kadın gelişemeyecektir. Milyonlarla oynasa bile gelişmemiş halde yaşayacak ve ölecektir. Kendinde hiçbir şeyi değiştirmediği için de hayatı eskisi gibi tekrarlanacaktır. Yalnızca bununla kalmaz; her bir tekrarlanma daha kötü bir seviyede olabilir.

İnsan Tekrarlanmaya Hangi Seviyede Son Verir?

Tekrarlanmadan kurtulmak için insanın 5 No.lu İnsan seviyesine –yani Şuurlu İnsanlık Çemberi'ne– ulaşması gerekir. Şuurlu İnsanlık Çemberi, tekrarlanmaya *ihtiyaç duymayan* 5 No.lu İnsan, 6 No.lu İnsan ve 7 No.lu İnsan'dan oluşur. Bir insanın bu özgürlüğe ulaşabilmesi için *öncelikle* 4 No.lu İnsan olması gerekir. Bu ne anlama gelebilir? Olayları sadece dar görüşlü, edinilmiş bir tutum çerçevesinde değerlendirmeyip farklı merkezlerden görebilmeli ve böylece, eskiden olduğu gibi sadece bir şeyi görüp bunu kendi iyi ve kötü kavramları üzerinden şiddetli bir biçimde yargılamak yerine birçok şeyi görebilmelidir. Kendiyle ilgili olarak, artık kendini iyi ve kendisiyle hemfikir olmayanları kötü diye görmez. Kendini bir zamanlar yaptığı gibi görüp değerlendirmez, bunun yerine kendini birçok yönüyle görür ve çelişkilerini kabul eder. Kendi varlığını artık kanıksamaz; varlığında eskiden karanlıkta kalmış ve başkalarında suçladığı pek çok şeyin şuuruna varır ki artık ne bunları katı ve uzlaşmaz bir perspektiften yargılamakta ne de insanları, sevdiklerini bile, sürekli olarak hapsetmektedir. Her şey çok daha geniş, çok daha açık ve çok daha az şiddetli hale gelir. Eskiden var olan karşıtlıkların gerginliğinin yerini uyum ve denge almaya başlar. Hayat bir öğretmene dönüşür çünkü eskiden onu yöneten mekanik tepkilerin yerini daha geniş bir zihinde izlenimlerin şuurlu tarzda değerlendirilişi almıştır. O insan kendine karşı objektiftir. Mekanik tepkilerinin kendi olmadığını görebilir ve kendini onlardan ayrı hissedebilir; bunlar

adeta onun altında bir yerlerde gerçekleşmekte gibidir. Bunların hepsi onu, varlığının merkezinde olup hiçbir karşıtlık içermeyen ve Daha Yüksek Merkezler'i işitebilen gerçek kişiliğine, Gerçek "Ben"ine giderek daha çok yakınlaştırır. İşte bu nedenle, Çalışma şunu öğretmektedir: "Kendinizi eleştirmeden gözlemleyin ve varlığınızda ne olduğunu gittikçe daha çok fark edin ve böylece, kendinize karşı gittikçe daha çok objektifleşin." Zaten bildiğiniz gibi bu, o ana dek kendiniz olarak aldığınız ama Gerçek Ben olarak adlandırılan kendinizin gerçek ağırlık merkeziyle uzaktan yakından bir ilgisi olmayan, İmajinatif "Ben"i, Sahte "Ben"i, Sahte Kişiliği –benim durumumda Nicoll'ü– yavaş yavaş yok edecektir. Şuurun artması ve karşıtlıklar sarkacının her iyi yanının da görülmesi sayesinde gerçekleşen bu içsel gelişim süreci, bir insanı 4 No.lu İnsan kategorisine yakınlaştırsa bile, ölümde ve doğumda yine de tekrarlanacaktır. O insan Zaman'ın kendine ait kısmına –kişisel Zaman çizgisine– dönecektir ve onu bir uçtan diğer uca takip edecektir ama farklı bir şekilde. Yine aynı yıl doğacaktır –çünkü Zaman görünmeyen, canlı Uzay'dır, canlı bir boyuttur– ama bu kez, Kendini Hatırlama uygulaması yapmışsa, daha erken *hatırlayacaktır*. İşte bu yüzden şöyle denir: "Kendinize dair bir şeyin şuuruna şimdi varır ve bunu kabul ederseniz, bir sonraki sefer bunu daha önce hatırlayacaksınız." Yani kendi üzerinizdeki çalışmada şimdi kavradığınız her şey sadece geleceği değil, geçmişi de değiştirebilir ki kişi kendi Zaman'ını yeniden bir uçtan diğer uca takip ederken bu kez kendisi tarafından uyarılır.

Tekrarlanma fikrini ilk üçü Uzayın gözle görülür boyutları ve dördüncüsü ise Zaman olarak deneyimlediğimiz dünyanın –bizim için– görünmez olan boyutu olan altı boyutlu dünya kavramıyla bağlantılı olarak tartışırken, Bay Ouspensky değişim olasılığının ancak kendimizi *şimdi* hatırlayabilme olasılığımızla başladığını söylemişti. Şöyle dedi: "Bu bağlamda, tekrarlanma fikri gerekli değildir." O sıralarda bunu duyduğumda her şeyin tekrarlanması, yinelenmesi fikrinin Kendini Hatırlamayı güçlendireceğini düşünmüştüm; artık bunu düşünmüyorum çünkü biliyorum. Şu anda hepinizin içinde olduğu günlük tekrarlanan günlük deneyimden bilirsiniz ki bir şeyi tekrarlarsanız, o şey tekrarlanacaktır ve ergeç size, onu değiştiremeyeceğiniz kadar hükmedecektir. Bay Ouspensky, daha önce yaşadığımızı –hayatlarımızın, tekrarlanışların sonuçları olduklarını– kanıtlayan pek çok şeyin olduğunu da söylemişti. Küçük çocuklar arasında –mesela müzik alanında– birdenbire keşfedilen bir dehayı düşünün. Bay Ouspensky, 4 No.lu İnsan'ın 4 No.lu İnsan olarak mı tekrarlanacağı sorulduğunda şu yanıtı vermişti: "Hayır. Sadece 5 No.lu İnsan, 5 No.lu İnsan olarak yinelenebilir. 4 No.lu İnsan kendini tekrar oluşturmalıdır ama bunu, daha kolay veya daha erken yapacaktır." Sonra da eklemişti: "Şuurlu İnsan'ın tekrarlanmaya, yani Zaman'da aynı yere dönmeye ihtiyacı yoktur. Tekrar bedenlenebilir, yani gerilere gidip bir şeylerin olmasını engelleyebileceği bir Tarih kesitinde yeniden doğabilir."

Amwell, 27 Kasım 1948

KENDİNİ HATIRLAMA ÜSTÜNE YORUM

ÇALIŞMA-FİKRİ

Kendimizi hatırlamalıyız. Kendini Hatırlamanın farklı biçimleri vardır.

YORUM

Bu Çalışma'nın temel öğretisi –yani *kendimizi hatırlamamız gerektiği*– konusunda bir soru yöneltilmişti: "Hangi benliği hatırlamalıyım?" Şimdi, bir insan kendi Gözlemleyen Ben'ini hatırlarsa, kendini gözlemleyecektir; kendini hatırlamaya çalıştığını gözlemleyecektir ve bu da onu engelleyecektir. Bu, kendini hatırlamak ile aynı şey değildir. Mesleki benliğini hatırlarsa, işiyle meşgul olmaya başlayacak ve belki de birilerine telefon açacaktır. Gözlemleyen benliğin gözlemleyebileceğini hissetmesi gibi, mesleki benlik de yapabileceğini düşünür. Kişi sosyal benliğini hatırlarsa, yine aynı şey olacaktır. Onu bir süre oyalayacak ama hiçbir yere götürmeyecektir. Özel egzersizler, zihni boşaltmak vb. muhtemelen aynı sonucu verecektir. Bu nedenle, kendimizi hatırlamamız gerektiği söylendiğinde ve "Hangi benliği?" sorusu akıllara geldiğinde, bir süre sonra hangi yanıta kesin olarak ulaşmayı bekleyebiliriz? Şu yanıta ulaşmayı bekleyebiliriz: "Kendi hiçliğini bilen benliği." Evet, bu, Kendini Hatırlamanın eksiksiz bir biçimi olurdu. Çalışma'nın sonucu, yapamayacağımızı aşama aşama görmemizi sağlamaktır. "Elbette ki yapabilirim," dersiniz. Çalışma'nın "yapmak"tan kastı, hayattaki yapmak fikrinden tamamen farklıdır. Örneğin, Çalışma'da *kişinin kendini değiştirmesi* yapmaktır. Neden? Hayat anlamında "yapmak" mekanik tepki vermekten başka bir şey değildir, buna rağmen insanlar "hayata tepki vermeyi" şuurlu yapmak ile karıştırır ve bu fikri kavrayamazlar. Mekanik tepkiler hiç kimseyi değiştirmez. İnsanlar heyecanla, yapıyor olduklarını zannederler. Ama izlenimler üzerinde gerçekleştireceğiniz içsel çalışmayla hayatın sizin üzerinizdeki eylemini değiştirmek, kesinlikle *yapmaya başlamaktır*. En küçük gündelik şeylerden başlayabilirseniz, bunun ne anlama geldiğini görebilirsiniz. Kendini Hatırlamanın bir anlamının, hayat örneğin sizi negatifleştirdiği bir anda Çalışma'yı hatırlamak demek olduğunu söylersek, Kendini Hatırlamaya ilişkin pratik bir fikre sahip oluruz. Ama Çalışma'yı özel kişisel varoluşuna taşıyamayan bir kişi, elbette ki onunla ve onun gücüyle bağlantı kuramaz. Her zaman soğukkanlı ve hatta sevecen olduğunu hayal eder ama bir çiviye bastığında veya vizon kürkünü kaybettiğinde, bir biçimde alışılagelmiş tarzda davranır ve Çalışma kayıplara karışır. Elbette ki kayıplara karışan Çalışma'nın kendisi değil de onların acınası küçük varlıklarıdır. Pigme maymunların da mink kürk giydiklerine hiç dikkat etmiş miydiniz?

KENDİNİ HATIRLAMA ÜSTÜNE EK NOT

ÇALIŞMA-FİKRİ

İnsan kendini hatırlamak için doğar ama uyuyan insanlar arasında yetiştiğinden ötürü kendini unutur.

YORUM

Son defasında yine, Kendini Hatırlama üzerinde durmuştuk ve hangi kişiliği hatırlamamız gerektiği sorusunun yanıtını aramıştık. Bazen kişinin kıymetli bir parçası kaybolur. O parçanın uyuyakaldığını da söyleyebiliriz. Öte yandan, onun ihmal edildiğini ve kişinin onunla bağlantıyı yitirdiği de söylenebilir. Kişi bir süre çalışmadığında veya Çalışma'nın fikirleri hakkında düşünüp onları hatırlamadığında bu gerçekleşebilir. İşte bu tür zamanlarda kişi, kıymetli bir parçasını yitirir. Daha sonra tekrar uyanır ama bir kişiliğin, bir "ben"in veya küçük bir "ben" grubunun kaybolduğunu fark etmez. Kişinin bu Çalışma'yı zihniyle dinleyerek ve kendine pratik olarak uygulayıp deneyimleyerek edindiği hakikatin her bir parçasının birarada tutulması gerekir, aksi halde bir şeyler yitirilecektir. Zaman bir boyuttur, *psikolojik* mesafeyle ilgilidir. Kişi, kendi kişisel çalışmasına sıkı sıkıya tutunmalıdır. Hakikat, ezoterik sembolizmde, gümüştür. Bu Çalışma'da deneyimlediğimiz tüm hakikat, Entelektüel ve Duygusal Merkezlerde, bu iki merkezle bağlantılı ayrı ve farklı hafızalarda birarada tutulmalıdır. Gümüş parasını kaybeden kadın hakkındaki meseli hatırlarsınız:

> "Ya da on gümüş parası olan bir kadın bunlardan bir tanesini kaybetse, kandil yakıp evi süpürerek parayı bulana dek her tarafı dikkatle aramaz mı?" (*Luka*, 15:8)

Kadının evi kendisidir, kendi varlığıdır ve *gümüş* ise bir hakikattir, anladığı ve sonra yitirdiği bir şeydir. Ezoterik psikoloji hakkındaki birçok kadim yazıda, hiçbir şeyin çok fazla soğumasına izin vermememiz gerektiği söylenir. Varlığın dönüşümü, yumurtadan çıkma zamanı gelen civciv misali, uzun süre bekletilemeyecek bir süreçtir.

Şimdi, Kendini Hatırlama *eylemi* hakkında bir kez daha konuşalım. Bu, Çalışma'daki en önemli ama en az kalkışılan şeydir. Hayatı Çalışma üzerinden alabilseydik, bizim ve tüm insanlığın içinde yaşadığı şuur dediğimiz veya şuur zannettiğimiz uyku durumundan uyanmaya başlardık. İnsan gerçekten şuurlu hale gelseydi, her şey değişirdi. Bu Çalışma, daha şuurlu hale gelmekle ilgilidir. Peki ama bu ne anlama gelir? Kendini Hatırlama, Kendinin Farkında Olma ve Kendinin Şuurunda Olma adı verilen farklı bir şuur seviyesine erişmek demektir. Bunun üzerinde ne kadar düşünsek, bunu kendimize ne kadar hatırlatsak azdır. Bu seviyeye erişmek için bir asansöre, bir kaldıraca sahip olmamız gerekir. Bu asansör, Çalışma

ve onun *düşünme tarzıdır*. Tamamen şuurlu olduğunu hayal eden insanların düşünceleri olan kendi düşüncelerimiz aracılığıyla, Kendini Hatırlamanın ışığı altında duran ve varoluşun anlamını bu seviyeden gören insanlara ait düşüncelere erişemeyiz. Ama şuurlu insanlardan gelen bu Çalışma, taklit etmeye çalıştığımız o yüksek seviyedeki düşünceye aittir. Bu, dış hayatın bizim üzerimizdeki gücünü zayıflatır çünkü duyulara dayanan hayat ve onun görünürdeki gerçekliğinin telkin ettiği mekanik düşünmeyi zayıflatır. Zihin yeniden biçimlendirilmelidir. Şimdi, duyular *aracılığıyla* gelen izlenimler olarak bize dışarıdan gelen hayat Çalışma'ya düşürülebilseydi, onun enerjisi dönüştürülebilirdi. Bu fikir, Birinci Şuurlu Şok çiziminde sunulur.

Şimdi, genelde bizler hayatı Çalışma *üzerinden* değil, doğrudan alırız. Bunun birinci nedeni, kendimizde Çalışma adı verilen düşünme sistemini inşa etmemiş oluşumuz ve bu nedenle de hayatı kendimiz zannettiğimiz edinilmiş, mekanik psikoloji üzerinden alışımızdır. İkinci nedeni, özdeşleşmemeyi uygulamak için yıllarca çaba harcadıktan sonra bile hayat ile Çalışma arasındaki farkı uzunca bir süre göremeyişimizdir. Haberleri okuyup şoke oluruz. Çalışma, İnsan'ın şu anki şuur seviyesinde yapamayacağını söyler. İnsan'ın *yapamayacağını*, örneğin çatışmaları ve savaşları durduramayacağını duyunca şoke oluruz ve çöküntü yaşarız. Hayatı Çalışma üzerinden alabilseydik şoke olmaz ve çöküntü hissetmezdik ve hayat da bizi negatifleştirmezdi. Ama kendimizi hatırlamadığımız ve hayatın etkilerini dönüştüremediğimiz için negatifleşiriz. Aslında, hayat tarafından, kendi dışımızda olup bitenler tarafından güdümleniriz ve bunlara karşı koyabilecek içsel bir şeye sahip olmayız. Demek ki bizler Çalışma'nın öğrettiği gibi, hayat ve hayatın olayları tarafından yönetilen makineleriz. Bir başka deyişle, var olmayız; oysa var *olmak*, makinelikten ayrı *varlığa* sahip olmak için yaratılmışızdır. Görevimiz budur; görevimiz kendimizi yaratmaktır. Şimdi, şuurun sözde uyanık durumunda yaşayan insanlar –insanlık– birbirini asla anlayamaz. Bu, ezoterik açıdan, Babil Çemberi veya Diller Karmaşası olarak adlandırılır. Burada kastedilen yalnızca gerçek anlamda dil, lisan değildir. Ancak ve ancak Üçüncü Şuur Durumu'na erişen insanlar birbirlerini anlayabilirler. 1 No.lu İnsan, kendisi gibi 1 No.lu İnsan olan birini bile anlayamaz; tıpkı 2 ve 3 No.lu İnsan'ın da kendi tiplerinden insanları bile anlayamadıkları gibi. Çalışma işte bu nedenle, "İnsan –uyanmadığı takdirde– *yapamaz*," demektedir. Hepimiz yeterince şuurlu olmadığımızı ve kendi rüyalarımızla özdeşleşmişken ortak bir noktada buluşmaya çalışan uyuyan insanlar gibi davrandığımızı kavrasaydık, neler olurdu bir hayal edin. Şimdi, Şuurlu İnsanlık Çemberi, kendileri üzerinde uzun süre çalışarak Üçüncü Şuur Durumu'na erişenlerle başlar. Burada, Daha Yüksek Merkezlerden yardım alabilirler: görünüşte çözümsüz olan hayat problemlerine ilişkin tamamen farklı bir anlayışa kavuşurlar. Bu ilginç bir fikirdir. Hayat çözümlenebilseydi, bu Çalışma var olamazdı. Bu Çalışma, başka bir şey sayesinde olmadıkça hayatı kendi içinde anlayabilmenizin mümkün olmadığını söyler. Bu başka bir şey ise Çalışma'dır. Dolayısıyla, Çalışma kasıtlı olarak Çalışma'ya düşürülebilseydi uyanırdık.

Amwell, 11 Aralık 1948

İÇSEL VE DIŞSAL DİKKAT VE ŞUURUN YERLEŞTİRİLMESİ ÜSTÜNE NOT

ÇALIŞMA-FİKRİ

Kişi, şuuru bedenin farklı parçalarına yerleştirme pratiği yapmalıdır.

YORUM

Çalışma'daki herkesin negatif duygularla gündelik olarak sürdürmesi gereken mücadelede, bunlara neyin neden olduğunun gözlemlenmesi faydalıdır. Söylemesi kolay olan bu ifadeyi özellikle kullanıyorum çünkü negatif duyguların nedenlerini gözlemlemek son derece zordur. Bildiğiniz gibi, ilk başta gözlemlemek ama analiz etmemek gerektiği söylenir. Nedenleri bulmaya çalışmak, analiz etmektir. Kendimizde gözlemlediğimiz şeyleri analiz etmeyip içsel durumlarımızı gözlemlememiz, dikkate almamız, farkına varmamız ve şuura çıkarmamız söylenir. Bu, bir şeyi şuurlandırmanın onu değiştirmeye başlayacağı öğretisine dayanır. Entelektüel Merkez söz konusu ise bu merkezdeki düşünce türlerini ve bunlarla nerede özdeşleştiğimizi gözlemleriz, dikkate alırız, fark ederiz ve şuura çıkarırız. Duygusal Merkez söz konusu ise duyguların tadını ve bunlarla özdeşleşip özdeşleşmediğimizi gözlemleriz. Hareket Merkezi söz konusu ise kasların gerginliği, gergin duruş ve ifadeler, kaş çatmalar, diş sıkmalar, telaşlar, el savurmalar, kapı çarpmalar gibi sadece kuvvet yitirmemize neden olmakla kalmayıp diğer merkezleri de etkileyen şeyleri gözlemleriz. Örneğin, bir kişi daima kaş çatıyorsa bu, negatif durumlarının nedenlerinden biri olabilir. Bu nedenin kaslarda ortaya çıkan temsili, karşılık gelen duyguyu tetikler. Her duygunun, Hareket Merkezinde bir karşılığı vardır. Nefret, kıskançlık, şüphe, haset gibi hoş olmayan duyguların yüz kaslarında büzülmelerle, el ve bacaklarda kasılmalarla temsil edildiğini gözlemleyeceksiniz. Hoş duygular kasları gevşetir, neşe ellerin ve bacakların uzamasına yol açar ama bununla da kalmayıp bedenin tüm içsel işleyişini, içsel salgıları vb. değiştirir. Negatif duygular kasar ve kapar: hoş duygular gevşetir ve açar. Şimdi, duygular genelde ifadelere neden olurlar ama ifadeler de duyguya neden olabilir; yani Hareket Merkezi duygusal duruma tesir edebilir veya tamı tersi olabilir. Bazı insanlar bu bakımından çok kötü Hareket Merkezlerine sahiptir. Örneğin üstünlük veya sıkıntı ifadelerine, huysuzluk ifadelerine veya katı, biçimsiz duruşlara sahiptirler. Değişmeleri için önce pozlarını, duruşlarını, bedenlerinin biçimsizliğini, alışılagelmiş yüz ifadelerini değiştirmeleri gerekmektedir.

Bizlere gevşeme pratiği öğretilir. Bazı durumlarda, uygulayabileceğimiz yegane şey budur: gevşemek ve düşünmemek. Yüzün küçük kaslarından başlayın. Evet ama yüz kaslarını gevşetmek için bunların gerildiğinin veya kasıldığının şuuruna varmak gerekir. Bir kas, gözle görülür bir kasıl-

ma olmaksızın gerilebilir. Gereksiz olan ve kuvvetin kaybedilmesine yol açan abartılı bir gerginlik içinde olabilir. Bir kişinin "dipdiri" olduğu söylendiğinde veya buna benzer bir ifade kullanıldığında, onu incelerseniz tüm reflekslerinin aşırı çalışmakta olduğunu görebilirsiniz. Bu, gereksiz yere kasılan ve kuvvet kaybedilmesine yol açan kaslarda aşırı bir gerginlik anlamına gelebilir. Bu nokta üzerinde durmayacağım.

Gurdjieff İngiltere'de bulunduğu sırada, Harley Caddesinde veya Warwick Bahçelerindeyken, bir karatahtaya üç merkezi –Entelektüel, Duygusal ve Hareket Merkezi– çizerek insanların kendi hapishanelerine tıkılmasının ve bu nedenle de kendini değiştirmenin sağlayabileceği farklı bir hayata kavuşamamasının bütün bu merkezlerdeki *alışkanlıklardan* kaynaklandığını kısaca göstermişti. Düşünce alışkanlıklarını ve duygu alışkanlıklarını değiştirmenin zor olduğuna ama hareket alışkanlıklarını –yani Hareket Merkezinin alışkanlıklarını– değiştirmenin daha kolay olduğuna dikkat çekmişti. Yeni hareketler sunan egzersizler öğretmesinin nedeni de buydu. Aynı zamanda, Bay Ouspensky'ye öğrettikleriyle bağlantılı olarak Çalışma'nın, zihni ve kişinin kendine ilişkin hislerini değiştirmeyi amaçladığını; esas olarak bir erkek veya bir kadının psikolojik yanına –yani kişinin nasıl düşündüğüne ve hissettiğine– odaklandığını; Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkez üzerinde çalışma yapılmadıkça Hareket Merkezi üzerinde çalışmanın hiçbir sonuca ulaşmayacağını vurgulamıştı. Kısacası, değişmiş *zihin*, değişmiş Hareket Merkezinden daha güçlüdür. Zihinsel ve duygusal anlayışın daha yüksek dereceleri bakımından, Hareket Merkezi onlara bir şey öğretemez. Aslında, ancak *onlar* uyandıklarında Hareket Merkezine öğretebilirler ve bu, Hindistan'daki örneklerde görebildiğimiz gibi kusursuz gerçekleştirme ile sonlanır.

Konumuza dönecek olursak, şu andaki halimizde, diyelim ki yüz kaslarından başlayıp bedenin her parçasına şuur yerleştirerek beş dakikalık bir yönlendirilmiş dikkat uygulamak, bazı zorlu özdeşleşme süreçlerini engellemek için yapıldığı her defasında kesin sonuçlar verecektir. Kişinin dikkatini Entelektüel veya Duygusal Merkeze yönlendirmesi *içsel dikkat* gerektirir. İçsel dikkat, kendini gözlemlemeyle başlar. Bedenin kas gerginliğine şuur yerleştirmek hem içsel hem de dışsal dikkattir. Örneğin, şuurunuzu sağ başparmağınıza yerleştirmeye çalışarak başlayın ve sonra sol başparmağınıza geçin.

Amwell, 18 Aralık 1948

BU ÇALIŞMA NE HAKKINDADIR?

Kısa bir süre önce şu soru yöneltilmişti: "Bu Çalışma ne hakkındadır?" Bu soruyu soran kişi, bir süredir Çalışma'daydı ve bu durum, onun zihninde şu formülasyonla kendini ifade ediyordu: Neden kendimiz üzerinde ça-

lışmamız gerekiyor? Neden kendimizi gözlemlememiz gerekiyor? Neden negatif duygulardan, içsel kale alıştan ve buna benzer şeylerden kendimizi ayırmamız gerekiyor? Bu soru, Çalışma'da olan herkesin zihninde ara sıra belirir. Çalışma'daki genç yaşlı herkesin neden kendi üzerinde çalışması gerekmektedir? Hayatınızda her şey yolunda gidebilir veya gitmeyebilir, hayatta mutlu olabilirsiniz veya olmayabilirsiniz, peki ama neden kendiniz üzerinde çalışmanız gereklidir? Bu, temel bir soruya yol açar: "Bu Çalışma ne hakkındadır?" Bu Çalışma hayatta neden var ve neden her zaman farklı biçimlerde, farklı kisvelerde, farklı dinlerde vb. var oldu? Neden negatif duyguları gözlemleyip kendimi onlardan ayırmam gerekiyor? Neden skandallar hakkında dedikodu yapmamalıyım? Neden bir kişiye onun hakkındaki gerçek düşüncelerimi söylememeliyim? Neden gün boyunca karşılaştığım herkese negatif duygularımı sergilememeliyim? Neden doğal olarak davrandığımda yapacaklarım dışında bir şey yapmalıyım? Neden hayata, insanlara, koşullara ve olaylara yönelik davranışımı değiştirmeye çalışmalıyım? Neden tam da nefret hissetmekteyken nefret etmemeliyim? Neden tam cinayet işleyecek hale gelmişken öldürmemeliyim? Neden hep dilediğim gibi konuşup dilediğim gibi davranmamalıyım?

Şimdi, bu Çalışma, *uykudan uyanmak* hakkındadır. Bu uyku nedir? Bir tutku duyarsanız, belirli bir biçimde davranırsınız. Bu tutkuyla hareket ederken söylediklerinizle ve yaptıklarınızla tarifsiz zararlar verebilirsiniz. Size sormak isterim: Bu tutkuyla hareket ederseniz ve hisleriniz doğrultusunda davranırsanız uyanık mı olursunuz, yoksa uykuda mı? İpnotize mi edilmişsinizdir? Daha sonrasında, yanlış şeyler söylediğinizi veya yanlış şeyler yaptığınızı fark edebilirsiniz ve bunun nedenini merak edebilirsiniz ama bu tutkunun ipnotizmi altındayken, söylediğiniz veya yaptığınız her şeyin doğru olduğunu düşünürsünüz. Tutku sona erdiğinde ise söylediklerinizde veya yaptıklarınızda aşırıya kaçmış olabileceğinizi hissedebilirsiniz. *Hissedebilirsiniz* dediğime dikkat edin. Bu, olağan hayatta ipnotizmin etkisi altında olduğunuzu –uyuduğunuzu– belirli bir dereceye kadar fark edebildiğiniz anlamına gelir. Sizi ipnotize eden ve uyutan şey tutkudur. Aynı zamanda, bu tutkuyu bir çırpıda haklı çıkarırsınız ve bu tutkunun etkisi altındayken sergilediğiniz davranışların ve söylediğiniz sözlerin son derece doğru olduğunu düşünürsünüz. Evet, kendini haklı çıkarma, kendinizi daima haklı görmeniz anlamına gelir. Daha kaba bir psikolojiye sahip insanlar bunu hiçbir zaman fark etmezler. Daha ince psikolojiye sahip olanlarsa bir pişmanlık sancısı hisseder. Ama derhal kendilerini haklı çıkarırlar, haklı görürler. Ve çok az insan bu tutku yüklü anlarda kendilerine gerçekten güvenemeyeceklerinin farkındadır.

Şimdi, Uyuyan İnsan daima çeşitli tutkular ve ruh halleri tarafından yönetilen bir erkek ya da bir kadındır. Bu Çalışma'daki insanlar, hepimizin ipnotize edildiğini ilk duyduklarında, önce tutkuları tarafından ipnotize edildiklerini anlamadıklarını söylerler. Ne yaptıklarını daima bildiklerini söylerler. Özgür olmadıklarını, farklı türden tutkular tarafından yönetildiklerini fark etmezler. İnsanlığı uyutmaya devam etmek için hayatta etkili olan çeşitli tutkular vardır. Tutku sizin üzerinizdeki etkisini koruduğu

sürece uyursunuz ve belirli durumlarda insanlık üzerinde etkili olan tutkuların tesiriyle cinayet bile işleyebilirsiniz. Bu, insanlığın uykuda tutulmasından neyin kastedildiğinin bir örneğidir. Bu, propagandanın büyük bir kaynağıdır. Çalışma'nın tüm amacı, ipnotize edilmekten kurtulmaktır. Hayatın ipnotizminden kurtulmaktır. Dış hayat bizi olayları aracılığıyla ipnotize eder. Örneğin, savaş tipik bir olaydır. Hayatın ipnotizmlerini incelemek, özellikle bunu kendinize uyguladığınızda ve her an nasıl ipnotize edildiğinizi gördüğünüzde, çok ilginçtir. Kişinin kendinden yola çıkarak samimiyetle arzuladığı şeyler, genellikle hayatın marifet gösterisinden yola çıkarak arzuladığı şeylerden tamamen farklıdır. Tüm bu şeyler bizi uyutur. Ama bizi en çok uyutan şeyler ev içi münakaşalarımız, ev hayatında karşılaştığımız zorluklar ve diğerlerinin şuurlu olduğunu düşünmemizdir. Genellikle, ipnotize edilmiş bir adam kendisi gibi ipnotize edilmiş bir kadınla evlenir ve evlilik hayatları –Çalışma'da değillerse, genellikle kötü sonuçlarla– bu ipnotizmin üstesinden gelmelerine bağlıdır. Adam kadından şöyle olmasını bekler, kadın da adamdan böyle olması bekler. Hayattaki en büyük ipnotizm, hayattaki amacınızı bulacağınızı düşünmektir. İsa da hayattaki amaçlar tarafından ayartılmıştı:

> "O zaman Ayartıcı yaklaşıp, 'Tanrı'nın Oğluysan, söyle şu taşlar ekmek olsun' dedi. İsa ona şu karşılığı verdi: 'İnsan yalnız ekmekle yaşamaz, Tanrı'nın ağzından çıkan her sözle yaşar diye yazılmıştır.' Sonra İblis O'nu kutsal kente götürdü. Tapınağın tepesine çıkarıp, 'Tanrı'nın Oğluysan, kendini aşağı at' dedi, çünkü şöyle yazılmıştır: 'Tanrı, senin için meleklerine buyruk verecek ve ayağın bir taşa çarpmasın diye Seni elleri üzerinde taşıyacaklar.' İsa İblis'e şu karşılığı verdi: 'Tanrın Rab'bi denemeyeceksin diye de yazılmıştır.' İblis bu kez İsa'yı çok yüksek bir dağa çıkardı. O'na bütün görkemiyle dünya ülkelerini göstererek, 'Yere kapanıp bana taparsan, bütün bunları sana vereceğim' dedi. İsa ona şöyle karşılık verdi: 'Çekil git, Şeytan! Tanrın Rab'be tapacak, yalnız O'na kulluk edeceksin diye yazılmıştır.'" (*Matta*, 4:3-10)

Kaçınız, gücü ve dünya malını hiç farkında olmadan kendine amaç edinmiştir? Bu, hayattaki birinci eğitim, yani bu amaçların size hiçbir içsel mutluluk sağlamayacağını gördüğünüz zaman içindir. Şimdi, tüm bunlar uyuyan İnsan'la ilgilidir.

Çalışma'daysanız, amaçlarınızın size huzur vermediğini anlamaya başlamalısınız. Bunlarla huzura kavuşamayacağınızı fark etmelisiniz, peşinde koştuğunuz şeylerin tamamen Kişiliğiniz için, ilk eğitiminiz için olduğunu fark etmelisiniz. Çalışma, peşinde koştuğunuz şeylerin size içsel huzur verecek şeyler olmadığını fark ettiğiniz ikinci eğitimdir. Ne tür bir kişi olduğunuzu bulmak için kendinize dönmeniz gerekir. İsa'nın günaha davet edilmesinin, ilk eğitiminin üstesinden gelmesi demek olduğunu düşünmüşümdür hep.

Amwell, 25 Aralık 1948

1948 NOEL DÖNEMİ NOTU

Bilinen tarih boyunca, İnsan'ı varoluşunun gizemine uyandırmak için çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Ama dışsal insan –dışsal hayatla duyular *üzerinden* kurulan temasın şekillendirdiği insan– öylesine güçlüdür ki bu çabalar ergeç faydasız hale gelir ve yerini daima aynı amacı paylaşan başka çabalara bırakmak durumunda kalır. Uyuyan insan hem kendi varoluşunu hem de Evren'in varoluşunu kanıksamıştır. Bu ise onu dışsal dünyaya, Doğa'ya ve kanunlarına köle halde tutar. Bu tür bir insan, düşünse bile, Doğa'nın çağlar önce bir biçimde kendini oluşturduğuna inanır ki bu, üzerinde biraz düşünürseniz, çok tuhaf bir fikirdir. Şimdi, dışsal hayatın dayattığı bu muazzam ipnotizm gücü, İnsan'ın gerçek öz parçasının gelişememesine neden olur. Öz, gelişmemiş ve birçok bakımdan çocukça olsa da gerçek erkek veya gerçek kadındır ve İnsan'ın yüzünü hayata dönen parçası baskın olduğu sürece gelişemez. Söylediğim gibi, insanlar, kendi varoluşlarının ve Evren'in bu gizemini kanıksamışlardır. Kişi ancak bu gizemi hissedip buna kafa yormaya başladıktan sonra bu uykudan uyanmak mümkün olabilir. Bu kapasite, Manyetik Merkez olarak adlandırılır. İnsan her şeydeki gizemi hissederse, hiçbir şeyin açıklanmamış olduğunu hissederse, dünyada –ekonomi gazeteleri gibi– hayat-tesirlerinin ve bunlardan farklı olan –İnciller gibi– tesirler olduğunu görebilirse, o zaman içsel öz yanını –yani Öz'ünü– beslemeye, büyütmeye ve geliştirmeye başlar. Küçük çocuklar, Öz olarak, merak ederler. Çok geçmeden onları durduran yanıtlar alırlar. Derken, Kişiliğin kalın örtüsü kendini şekillendirmeye başlar. Bir insan öldüğünde Kişiliği –içinde sert parçalar varsa acıyla– parçalanıp dağılır. Öz döner ve yeniden doğar. Öz'de, içsel insanda hiçbir gelişme olmamış ise hayat aynı olacaktır çünkü bildiğiniz gibi varlığınız hayatınızı cezbeder. Öz'ü değiştirin; hayatınız aynı kalamaz. Şunu hatırlayın; Kişiliğiniz siz değilsiniz. Gerçekten siz olan, onun ardında yatar. Örneğin, Kişiliğin ve özellikle de *en az* siz olan ve bu dünyanın acı fabrikasındaki en faydasız ıstıraplara sebebiyet veren Sahte Kişiliğin tüm tezahürlerinin ardında gerçekten siz olan bir şey yatmaktadır. Buna Gerçek Ben denir. Bu gezegende doğduğumuza göre, özdeşleşmek yerine kendimizi gözlemleyerek bu amaca ulaşmalıyız. Bu bize verilmez. Çoğu zaman sürdürülmesi çok pahalıya mal olan ve psikolojik açıdan bedeli daima ağır olan bir kurguyu, bir çarpıtmayı sürdürmeyi amaçlayan Sahte Kişilikten başlayarak kendiniz olarak kabul ettiğiniz dışsal kıyafetlerinizi çıkarıp atarak ve onlardan sıyrılarak Gerçek Ben'e doğru hareket etmeye başlarsınız. Bu içsel yolculuk *Çalışma, Yol* veya *Ezoterizm* olarak adlandırılır.

Amwell, 31 Aralık 1948

OLAYLAR OLARAK HAYAT VE ONLARLA ÖZDEŞLEŞEREK VERDİĞİMİZ MEKANİK TEPKİLER

ÇALIŞMA-FİKRİ

Bir erkek veya bir kadın kendi mekanikliğinin farkına varmaya başlamadıkça değişemez. Erkekler veya kadınlar kendilerine ve eylemlerine tam şuur atfettikleri sürece uyumaya devam edecek ve kendilerinden hareketle faydasız yere ıstırap çekeceklerdir.

YORUM

Olaylara mekanik tepki verdiğimizi fark etmeye başlamış olduğumuzu varsayalım; *o zaman* olaylara daha az mekanik ve dolayısıyla daha şuurlu tepki verebileceğimizi de fark etmeye başlamamız gerekir. Kendini beğenmiş ve sadece kendiyle meşgul bir kişi için bu kolay değildir. Olayları değil, ancak olayları *ele alış tarzımızı* değiştirebileceğimizi net bir biçimde anlayınız. Ama kendini gözlemlemeyi uygulamamışsak, gelen izlenimleri onlara tepki vermeden önce gözlemleyebilmek ve genelde nasıl tepki verdiğimizi gözlemleyebilmek için zihinlerimizde küçük bir ölçüde yeni bir yer açmamışsak bu imkansız olacaktır. Yani düzenli bir rotasyon halinde bize boyun eğdiren bir değişen olaylar dizisi olan hayat tarafından yönetilen makineler olarak kalırız. Hayata yapışmış erkekler ve kadınlar kendilerini hayattan ayıramazlar. Onlar hayattır: olaylar olarak hayat, onlardır. Hayat, bir değişen olaylar dizisi olarak, bize izlenimler şeklinde gelir ve mekanik tepki vermemize neden olur. Bu mekanik tepkiyi Ben olarak, kendimiz olarak alırız. Her olayla *az* veya *çok* özdeşleşiriz. Çalışma'nın amacı, gelen izlenimlerin niteliğinin farkına varabileceğimiz ve böylece, tipik bir *olayı* tespit edip ona mekanik tepki vermeden *önce* mekanik tepkimizin ne olacağını görebileceğimiz bir şuurlu yer, mekan veya gümrük dairesi oluşturmaktır. Burada, güvenli bir biçimde kendimize müdahale edebiliriz. Bunların hepsi, birçoğunuzun daha önce duymuş olduğu gibi, bütün boyutlarıyla en derin incelememizin konusu olan Birinci Şuurlu Şok adı verilen şeyin anlaşılmasının ve uygulanmasının başlangıcına aittir. Bu yorumlarda, soyut ve biçimsiz bir "hayat" diye bir şeyin olmadığı, hayatın renkli bir şey olduğu ve farklı olaylarla renklendirilip bölündüğü söylendiğinde neyin kastedildiğini görmeye çalışın. Hayat süreksizdir çünkü hayat dediğimiz şey *olaylardır*. Örneğin, paranızı kaybedersiniz. Bu bir olaydır. Eğer başınıza gelmediyse, bu muhtemel olaya *tepkiniz*, *X* kişisinin parasını kaybettiğini duyduğunuzda verdiğiniz tepkiyle aynı olmayacaktır. Bu tür bir durumda, *X* kişisi "para kaybetmek" adı verilen belirli bir olayın ipnotik gücü altında olacaktır. Hayat denen olaylar döngüsünde bu olay sizin karşınıza çıkmadıkça, bunun ne anlama geldiğini hissetmeyeceksiniz. Evet, olayların başkalarının başına geldiğini duymak, aynı olayların sizin başınıza gelme-

sinden tamamen farklıdır. "Başınıza bir olayın gelmesi" ne demektir? Olaylar döngüsünde kendinizi birdenbire bir olayın içinde –mesela bir araba kazasında– bulmanız anlamına gelir. Bu ise aynı olayın bir başkasının başına geldiğini gazetelerden okumaktan tamamen farklıdır. Burada çok ilginç bir şeyin yattığını görüyor musunuz? Bu, on iki kişinin jüri oluşturmak için davet edilmesi gibidir. "Beni asla davet etmezler," diyebilirsiniz ama davet edilirsiniz. Hayatın bu vizyonunu yakalayabiliyor musunuz? Unutmayın, davet edilebilirsiniz. Kimin tarafından? Resmi yetkililer tarafından mı? Hayır, *olaylar* tarafından. Halının kenarına çarpıp ayak parmağınızı incitirseniz, ortada hiçbir resmi yetkili yoktur. Bu olası bir olaydır, küçük ama acı vericidir. Bir an için sizi ele geçirir ve ona mekanik tepki verirsiniz. Yeterli paranız varsa, tüm halılarınızı değiştirebilir ve doğru biçimde yerleştirilmesini sağlayabilirsiniz. Ama sonra başka olaylar sizi ele geçirecektir; örneğin maddi durumunuzla ilgili endişeler gibi. Böylece, birbiri ardına başımıza gelen olaylar bizi ele geçirir.

İnsan kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığında, bir insanın deneyimleyebileceği tüm olası olaylar da yaratılmıştır. Neden? Aksi halde hayat diye bir şey olmazdı, *olaylar* olmazdı ve yapılacak bir şey de olmazdı. Şimdi, bavul kaybetmek sıkça karşılaşılan bir durumdur ama sizin başınıza da gelmesi muhtemel bir olaydır. Şüphesiz bunun *hayat* olmadığını düşünürsünüz; bu yalnızca can sıkıcı bir olaydır. Hayır, yanılıyorsunuz. Bu, *hayatın* ta kendisidir. Aynı biçimde, yarınki parti için iyi olmayı umut edersiniz ama sabah ateşler içinde uyanırsınız. Bunun hayat değil de can sıkıcı bir olay olduğunu düşünecek olursanız, size yanlış bir hayat fikrine sahip olduğunuzu söylerdim. Hastalanmak çok yaygın bir olaydır. Buna rağmen insanlar bunun ender bir olay olduğunu düşünürler; sanki bu, hayat değilmiş gibi. Bu durumda, hayatın tüm bu *ender* olaylar olmadığını hayal etmekteyizdir. Ama hayat tam da budur. O. bir keresinde şöyle demişti: "İnsanlar savaşın *ender* olduğunu düşünürler ama savaş her zaman olmuştur."

Şimdi, Çalışma'nın bu bakımdan işaret ettiği şey, size olan şeylerle kendinizi nasıl ilişkilendirdiğinizdir. Size olanlar *olaylar*dır; milyonlarca olası olay içinden belirli bir olay başınıza gelir. Bunu görüyor musunuz? Üzgünsünüz. Başınıza bir şey –bir *olay*– geliyor ve bu onu nasıl aldığınız, ona nasıl tepki verdiğinizdir. Ama *olayı* formüle ettiniz mi? Başınıza gelen olayı neden bu biçimde alıyorsunuz ve ona neden bu biçimde tepki veriyorsunuz? Böyle yapıyorsunuz çünkü bunu hep böyle mekanik yapmıştınız ve olayı görmeyi ve ona verdiğiniz tepkiyi o olaydan ayırmayı hiç denemediniz. Ama bunu, o anda milyonlarca insanın başına gelen bir olay olarak da düşünmezsiniz. Olaylar dünyayı yönetir. Yeryüzü bir olaylar dizisidir ve evet, çok çok eski, sürekli yinelenen olaylar.

Şimdi, olayı değiştiremezsiniz ama olaya yaklaşımınız bakımından *kendinizi* değiştirebilirsiniz. Çalışma'da geçirdiğiniz bunca yılın ardından –aramızda daha eski olanlara sesleniyorum– her olayın sizi nasıl ipnotize ettiğini ve sizden kuvvet emdiğini hiç fark ettiniz mi? Ne olursa olsun, olaylarla kaynaşmamak için *pasifleşmenin* ne anlama geldiğini anlıyor mu-

sunuz? Evet, çok zor bir şeydir ama Çalışma'nın özdeşleşmemek hakkında öğrettiklerini gördüğünüz anda muazzam, paha biçilmez bir şeydir. Şimdi, bilardo masasında topların nasıl yuvarlanıp deliğin içine düştüğünü bilirsiniz. Olaylarla özdeşleşirsek, gözlem yapmazsak ve kendimizi hatırlamazsak, hayattaki her olay bu şekilde içine düştüğümüz bir deliktir. Mesela "Ne zor bir hayatım var," iyi bir deliktir. Tıpkı bir bilardo topu gibi tipik bir olayın içine düşeriz ve deyim yerindeyse, şuur masasının dışına çıkarız. Yaka düğmesini kaybetmek gibi küçük bir olay bile delik işi görebilir. Bunun gibi önemsiz bir olayla özdeşleşip tüm gün boyunca asabi oluruz, surat asarız; yani tüm gün boyunca bilardo topu gibi deliğin içinde kalırız. Durum böyle olunca, bizi uyutmaya çalışan hayat tarafından kolayca ele geçiririz; Çalışma'nın olayları mekanik değil, şuurlu almamızı amaçladığını kavrayamamışızdır. İpnotik güçleri bakımından kimi olaylardan kendimizi ayırmak çok daha zordur. Buna rağmen, bu Çalışma herhangi bir anlam ifade ediyorsa, hayattan ve hayatın olaylarından daha güçlüdür çünkü aksi takdirde, gerçekten acınacak durumda olurduk. Bizden önce çalışan ve kendini hayatın ipnotik gücünden ayıran kişiler olmuştur ve bu kişiler bize neler yaptıklarına ilişkin hatıralar bırakmışlardır ve üstelik bu Çalışma'yı uygularsak ve bizi yeni bir tarzda düşünmeye yönelten Çalışma'nın fikirlerinden yeni bir zihin inşa edersek, en zor olaylarla karşılaştığımızda bile bize belirli bir güç aktarılacaktır. Ama kendimizi hatırlamadıkça –yani ipnotize edildikçe– bu güç bize erişemez.

Amwell, 8 Ocak 1949

KENDİNİ GELİŞTİREN BİR ORGANİZMA OLAN İNSAN HAKKINDAKİ ÇALIŞMA-ÖĞRETİSİ

ÇALIŞMA-FİKRİ

Çalışma şunu der: "İnsan kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılır. Yaratılışı itibarıyla tamamlanmamıştır ama kendini tamamlayabilir."

YORUM

Bir kişi Çalışma'nın ne hakkında olduğunu kısaca anlamak isterse, yukarıda alıntılanan Çalışma öğretisi bu sorunun yanıtını verecektir. İnsan tamamlanmamış bir biçimde yaratılır ve tamamlanmamış bir şey olarak hayatını sürdürmeye çalışın ama kendini tamamlayabilir çünkü kendini geliştiren bir organizma olarak doğmuştur. Devam etmeden önce, burada bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: "İnsan *kendini* geliştiren bir organizma olarak doğmuştur": Bunu *kendisinin* yaptığına dikkat ediniz. Derslere, gösterimlere, egzersizlere vb. katılabilirsiniz ama nihayetinde vurgu,

kendi'dir. Başka hiç kimse *sizi* geliştiremez; bunu sadece kendiniz yapabilirsiniz. Hayattaki hiçbir disiplinin ve düzenlemenin insanı içsel olarak geliştirememesi nedendir? Bir kişi orduya katılır; dışsal olarak disipline edilir; kurallara uyar. Ama içsel yanı bakımından *gelişmez*. Günde yüz kere secde edebilirim ama bu beni içsel olarak değiştirmeyecektir. Çalışma bu tür bir şeyle ilgili değildir. Neden? Çünkü bu tür şeylerin hepsi genellikle sadece Sahte Kişiliğin gücünü artırır. Hepinizden daha uzun süre oruç tutabildiğimi varsayalım. Bu *beni* değiştirecek mi? Hayır, muhtemelen bunu herkese –elbette ki alçakgönüllülükle– söyleyeceğim. Şimdi, bu, Sahte Kişiliği artırmaktır. Bir insan, ancak kendini gözlemleme yoluyla Çalışma'nın öğrettiklerini kendine uygulamaya başladığında değişmeye başlar. Bunu başka hiç kimse sizin için yapamaz. Bir insana bu Çalışma'yı öğretmek mümkündür; onun kendisi üzerinde çalışmasını sağlamak ise mümkün değildir. Kişi tüm hayatı boyunca bir öğretmenden diğerine koşturabilir ve kendi üzerinde çalışmayı –Çalışma'yı kendine uygulamayı– hiç düşünmemiş olabilir. Şimdi, bir kişi kendi üzerinde çalışmaya başladıktan sonra, Çalışma'yla *içsel olarak* buluşmaya başlar. Uzunca bir süre Çalışma'nın ona dışsal olarak hatırlatılmasına ihtiyaç duyacak olsa da Çalışma o zaman ona içsel olarak öğretecektir. Bu Çalışma'nın amacı, daha aşağı merkezleri Daha Yüksek Merkezlere bağlamaktır. Bu nedenle, Daha Yüksek Merkezler'den mesajları işitebilmeleri ve iletebilmelerini mümkün kılmak için daha aşağı merkezleri kaplamış olan yabani otlar ve çamur kitlesi üzerinde çalışmamız gerekir. İki Daha Yüksek Merkez tamamen gelişmiştir ve sürekli olarak mesaj iletmektedir ama aşağı –yani olağan– merkezlerimizin şu anki durumundan dolayı bunun farkında değiliz; ancak "ilham" veya tuhaf bir mutluluğun boş bir ifade olmadığını fark ettiğimiz ender anlar yaşayabiliriz. Herhangi bir derin duygusal durum, Daha Yüksek Merkezlerle anlık bağlantı kurabilir. Şimdi, zihinlerimize sokmamız gereken çıplak bir gerçek vardır: Olağan durumlarımızdan daha aşağı ve daha yüksek durumlar yaşayabiliriz. Bu, anlayış için sağlam bir zemin sunar. Örneğin, şuur değiştiren ilaçlara kapılabilirsiniz ki bunlar daha aşağı durumlara yol açarlar çünkü o zaman, para kazanmadan bir şeyler satın alıyorsunuzdur. Sadece ya rından değil, bütün Zaman-Beden'inizden ödünç alıyorsunuzdur.

Şimdi, bu Çalışma'da, bir zamanlar öğretildiği gibi, bir şeye sahip olmadan önce onun karşılığını ödeyecek parayı kazanmamız gerektiğini öğreniriz. Belirli durumlara girmek için şuur değiştirici ilaçlar alırsanız –ki bu olasıdır– sonrasında bunun bedelini ödemek zorunda kalacaksınız. Bu Çalışma'da, bedeli önceden öderiz. Nasıl? Çalışma'nın Üç Çizgisinde çalışarak; yani kendiniz üzerinde çalışarak, başkalarıyla bağlantılı çalışarak ve Çalışma'nın kendisi için çalışarak. Kendiniz üzerinde çalışmak ne anlama gelir? Benim durumumda bu, Dr. Nicoll'ü pasifleştirmek için çalışmaktır. Başkalarıyla çalışmak nedir? Dışsal kale almanın büyülü gücüdür. Çalışma'nın kendisi için çalışmak nedir? Ne yapmaya çalıştığımızı, bize hangi doğrultunun gösterildiğini, Çalışma'nın kendisine neyin katkıda bulunacağını görmek ve anlamaktır. Şimdi, bazıları Birinci Çizgide hizmet edemeden Çalışma'nın Üçüncü Çizgisinde hizmet eder. Bazıları da Birinci ve

Üçüncü Çizgi yerine İkinci Çizgiye hizmet edebilir. Her halükarda, Çalışma'daki herkes bu çizgilerden daima birine veya diğerine hizmet edebilir. Örneğin, Birinci Çizgide hizmet ettiğinizi, yani özel olarak kendiniz üzerinde çalışabildiğinizi varsayalım; bu tükenince, İkinci Çizgiye nasıl hizmet edebileceğinizi düşünün, yani Çalışma'daki diğer kişilere düşmanca ve negatif olmamaya çalışın.

Şimdi, Çalışma-fikirlerinin kendinize uygulanması örneğini ele alalım. Örneğin, negatif duyguları gözlemlemeniz ve onlarla özdeşleşmemeniz söylenir. Kişinin kendi üzerinde gerçekleştireceği bu türden bir çalışma, Çalışma'nın Birinci Çizgisidir. Ama kendinizi gerçek anlamda hiç gözlemlemezseniz, belki de hiçbir zaman negatif olmadığınıza eminsinizdir. Negatif olduğunuzu *görmedikçe, kendiniz* üzerinde çalışmaya başlayamazsınız. Negatifleşirseniz, diyelim ki kıskançlık, düşmanlık, kötü niyet vb. beslerseniz bunun, size kötü bir şey söyleyen kişinin suçu değil, her zaman kendi suçunuz olduğunu hatırlayın. Eşimle birlikte Fransa'daki Enstitüye gittiğimizde bize şu söylenmişti: "Unutmayın ki burada Kişilik nadiren var olma hakkı bulabilir." Sert bir kış boyunca kendi ellerimizle inşa ettiğimiz tiyatroda ise duvara şu sözler asılmıştı: "Sadece kendinizle mücadele etme gerekliliğini anlamış olarak burada olduğunuzu daima hatırlayın. Size bu fırsatı tanıdıkları için herkese teşekkür edin."

Amwell, 15 Ocak 1949

SAHTE KİŞİLİK ÜSTÜNE BİR NOT

Çalışma-Fikri

Sahte Kişilikle özdeşleştiğiniz sürece, kendinizin hiçbir dönüşümü gerçekleşemez.

Yorum

Herkes kendini icat eder. Bu kendini icat etmiş insanlar tanışırlar, konuşurlar, münakaşa ederler ve evlenirler. Kişinin bu kendi icadına Sahte Kişilik denir. Etkisi, bir kişiye yanlış bir Ben hissi vermektir. Çalışma buna İmajinatif "Ben" der. Gerçek Ben'in doğumunun gerçekleşmesi için İmajinatif "Ben"in imajinasyona dayalı olduğunun görülmesi şarttır. Bu ancak, kendini bilmekle gerçekleşebilir. Kendini bilmeye ise yalnızca kendini gözlemleme ile ulaşılabilir. İşte bu nedenle, Çalışma kişinin kendini gözlemlemesiyle başlar. Kendimize dair yanılsamalar ancak onları gördüğümüz takdirde zayıflatılabilir. Başkaları onları görebilir ama onları *siz* görmelisiniz. Şimdi, Sahte Kişilik bize hükmettiği sürece, kendimize dair yanılsamalar ve imajinasyon biçimleri bizi avuçlarının içinde tutarlar. Bu, hayatlarımız-

daki her şeyi karışıklaştıracak ve mutsuz olmamız tamamen gereksizken bizi mutsuzlaştıracaktır. Hayatı Sahte Kişilik aracılığıyla göreceğiz. Bu Çalışma'nın bir süreliğine Psiko-Dönüşümcülük olarak adlandırıldığını duymuşsunuzdur. Bu başlık, İnsan için bir dönüşümün mümkün olduğunu ima eder. Tüm ezoterik psikoloji bu merkezi fikre sahiptir. Aslında bu nedenle vardır. Bu olası içsel değişime veya dönüşüme nasıl ulaşılabileceği hakkındadır hep. Bazı sistemlerde bu, yeniden doğmak veya rejenerasyon olarak adlandırılır ki bunlar aynı şeydir. Bu Çalışma'da ise bu bazen Gerçek Ben'e ulaşmak olarak adlandırılır. Şimdi, İmajinasyona dayalı bir ben anlayışını türettiğimiz Sahte Kişiliğe fazlasıyla odaklandığımız için Gerçek Ben'e doğru ilerlemeye başlamak için şuurumuzu Sahte Kişilikten ayırmamız gereklidir. Bu, öncesinde şuurunda olmadığımız şeyin şuuruna vararak şuurun ağırlık merkezini değiştirmeniz gerektiği anlamına gelir. Bu ancak kişinin kendinde Sahte Kişiliği gözlemlemesi yoluyla gerçekleştirilebilir. Bu ise Ben'in önceki psikolojik ağırlık merkezinin aşama aşama yerinden edilmesine yol açar. Unutmayın ki Ben hissiniz hayatla buluşur. Sonuçta, bu sadece kendinize ilişkin farklılaşmış bir bakış sunmaya başlamakla kalmayıp hayata ilişkin de farklılaşmış bir bakış sunmaya başlayacaktır. Kendinizdeki, Ben'in ne olduğuna ilişkin anlayışınızdaki herhangi bir değişimin sizin için –Ben hissindeki kendi dönüşümünüz ölçüsünde– dünyayı da dönüştüreceğini anlamalısınız.

Şimdi, bunu daha basit ifadelerle anlamaya çalışalım. Hayatta mekanik olduğumuza göre, hiçbirimizin ağırlık merkezi Gerçek Ben'de değildir. Ağırlık merkezimiz Sahte Kişiliktedir, İmajinatif "Ben"dedir, sürdürmek zorunda olduğumuz kendi kurgumuzdadır. Bu nedenle, bu imajinasyona dayalı kişiliği, Sahte Kişiliği, aslında derinlerde biz olmayan bu kişiliği korumak ve deyim yerindeyse, küçük düşmemek için kendimize dair tüm anlayışımızı yitirmek pahasına her birimiz her şeyi yapmak zorunda kalırız. Şimdi, burada olan hepiniz yapmacıklıklarınızdan birdenbire sıyrılsaydınız –kısacası Sahte Kişiliği birdenbire pasifleştirip, hareketsizleştirseydiniz– kendinize dair tüm anlayışınızı neredeyse yitirirdiniz veya savaşlarda olduğu gibi, canavarlara ve hayvanlara dönüşebilirdiniz. Sahte Kişiliğin mevcudiyeti açısından kendini gözlemleme meselesine dönecek olursak: sahte tavırlarınıza dikkat etmeye çalışın. Samimiyetsizliğini gözlemlemeye, yapay davranışlarınızı ve tatlı sahte tonlamalarınızı şuura çıkarmaya çalışın. Örneğin, adınız Bay A ise Bay A'nın azametle yürümesini, her şeyi biliyormuş ve herkesi tanıyormuş numarası yapmasını, çok büyüleyiciymiş gibi tavırlar takınmasını fark etmeye çalışın. Adınız Bayan B ise Bayan B'ye nasıl hizmet etmek zorunda olduğunuzu, onun için bir şeyler satın almanızı, kendi dilediğiniz gibi değil de *onun* dilediği gibi konuştuğunuzu fark etmeye çalışın. Son olarak, davranış biçimlerinize dikkat edin. Gerçek ve yalınlar mı, yoksa tamamen samimiyetsizler mi? Sizi neyin gücendirdiğine dikkat edin. Gerçekten sahici mi? Yoksa "Sen benim Bay A –veya Bayan B– olduğumu bilmiyor musun?" gibi bir şey mi? Bunu daha çok açıklamaya girişmeyeceğim. Burada vurgulamakla yetiniyorum ve üzerinde düşünmenizi istiyorum. Pratikte Sahte Kişilikten başka bir şey olmadığınız

sürece –ne kadar seçkin olursanız olun– yaratılma amacınız –yani kendini geliştiren bir organizma olmanız– bakımından tamamen başarısız olmuşsunuzdur. İlk adım, Sahte Kişiliği gözlemlemek ve pasifleştirmektir.

Şimdi, *onu gözlemlemek yoluyla* Sahte Kişilikten ayrılabilirseniz –ki bu, onu şuurlu görebildiğiniz ve böylece kendinizi ondan ayırabildiğiniz (aksi takdirde, kendinizde şuurunda olmadığınız şey, onunla özdeşleştiğiniz için sizi kontrol edecektir) anlamına gelir– Sahte Kişilikten ayrılabilirseniz o zaman içsel olarak değişeceksiniz ve bütün dünya ve hayatın kendisi de sizin için buna uygun olarak değişecektir. Neden? Çünkü bir şuur artışı gerçekleşmiştir. Bu Çalışma, başta *kendiniz* ve ne olduğunuza dair şuuru artırmakla ilgilidir. Sahte Kişiliğin giderek daha çok şuuruna varırsanız (yani Bay A, Bay A'yı giderek daha çok görürse ve Bayan B kendini, söylediklerinin ve yaptıklarının hepsini giderek daha çok görürse) o zaman daha geniş ve daha derin şuur sizi negatif, dar görüşlü ve bencil kişisel tepkilerden, kendinizle ilgili korkularla ve umutlarla dolu olmaktan, aptalca hırslardan, her günkü yalanlardan, gereksiz mutsuzluklardan, aptalca yargılardan, sahte gururdan, anlamsız gösterişten ve geri kalan her şeyden özgürleştirecektir. Kısacası, kendiniz olarak kabul edip bir köle gibi hizmet ettiğiniz bu düzmece kişiden –yani Sahte Kişilikten– uzaklaşacaksınız ve içsel samimiyetleri ve dürüstlükleri bakımından Erkek veya Kadın için en büyük sınava yaklaşmaya başlayacaksınız; bu nedenle saflık –sınavı başarıyla geçerseniz– her erkeğin, her kadının sahip olarak doğduğu ama bu dünyada uykuya daldıkları için unuttukları Gerçek Ben'e yol açmaktadır. Çünkü Çalışma, Erkek veya Kadının Özünün Yaratılış Işını'nda Yıldızlarla temsil edilen yüksek bir seviyeden geldiğini söylemektedir. Çalışma, kişinin hakkı olan Şuur'u yeniden kazanması hakkındadır; yani *Uyku*'dan uyanmak hakkındadır. Bu Çalışma ve tüm gerçek ezoterik öğreti, İnsan'ın uyanık doğduğu ama uykuya daldığı ve dünyanın işte bu nedenle uyuyan insanların dünyası olduğu fikriyle başlar. Kendi uyku durumunuzu incelemenizi ve bunun üzerine düşünmenizi tavsiye ederim. Sahte Kişiliğinize inandığınız sürece uyursunuz. Bu nedenle, kendinizde Ben olarak aldığınız şeyi görmeye çalışarak başlayın. Orada öylece otururken kendinizde gerçek, kalıcı bir Ben'e sahip olduğunuzu gerçekten düşünüyor musunuz? Ama Sahte Kişiliğinizin incelenmesi bundan ibaret değildir. Bunu kendi başınıza görmeniz gerekir.

Amwell, 22 Ocak 1949

TUTUMLAR ÜSTÜNE YORUM

Bir zamanlar, bir çevirmen aracılığıyla Gurdjieff'e, kişinin kendindeki her şeyin üstesinden gelmesinin gerekli olup olmadığını sormuştum. "Hayır," diye yanıt verdi ve görünüşe göre dolaylı bir yoldan şeylere karşı ye-

nı tutumlar geliştirebilmenin gerekliliğinden, tıpkı yolda karşıdan karşıya geçerken olduğu gibi bir yandan diğer yana geçmekle kıyaslayarak bahsetmişti. Anladığıma göre, mevcut tutumlarımızı koruduğumuz sürece bir yanda olacağımızı ama tutumlarımızı değiştirirsek, kendimizin diğer yanına geçebileceğimizi kastetmişti. Böylece, bir tutumun hep tek-yönlü olduğu sonucuna ulaşmıştım. Gurdjieff ise bunun ancak, kendinizin fotoğraflarını çekerseniz mümkün olabileceğine dikkat çekmişti. Daha sonraları pek çok kez, kişinin kendinin fotoğraflarını çekmesinin, belirli bir anda kendini gözlemlemesinden farklı olduğunu işittim. Kendinizi gözlemlemeniz samimi ise ve bunu yalnızca size yapmanız söylendiği için yapmıyorsanız, bu gözlemler birbirine bağlanarak biraraya toplanır ve epey bir süre sonra aşama aşama kendinizin bir fotoğrafını oluşturur. Ouspensky bunu, Zaman-Fotoğraf olarak veya Zaman-Beden'inizin bir fotoğrafı olarak adlandırıyordu. Kendinizin bu anlamda bir fotoğrafına sahip olduğunuzda, kendinizi yıllardır veya belki de çocukluğunuzdan beri belirli tutumlar tarafından yönetilen bir kişi olarak görürsünüz. Bu şuur artışı, her şeyi farklı bir tarzda alabilme olasılığını ortaya çıkarır. Yani o ana dek tipik tek-yönlü tutumlar aracılığıyla yönetilmiş olan yandan, kendinizin diğer yanına geçmiş olursunuz. Ouspensky bir keresinde bize şu örneği vermişti: "İnsanlarda, politikada vb. neye karşı çıktığınıza dikkat etmeye çalışın ve kasıtlı olarak karşıt tutumdan düşünmeye ve konuşmaya çalışın." Sabit, edinilmiş tutumlara sahipsek gerçekleşen her şeyi bu tutumlardan hareketle mekanik, hatta otomatik yargılayacağımızı anlamalısınız. Kişi gazeteleri sürekli "vah vah" demeden, öfkelenmeden veya üzülmeden de okuyabilmelidir. Şimdi, mekanik insanlar olarak nasıl daha şuurlu hale gelebileceğimizi incelemekteyiz. Başka şeylerin yanı sıra hayatın ilk yıllarında büyüklerden veya dönemin masallarından edinmiş olduğumuz tutumların daha çok şuuruna varmaya çalışmalıyız. Şimdi, mekanik insan ile şuurlu insan arasındaki fark şudur: mekanik bir insan kendinin hapishanesindedir ve konumuz bakımından, edinmiş olduğu mekanik tutumlar tarafından hapsedilmiştir ve böylece, her şeyi sadece tek bir bakış açısından görebilir ve şuurlu bir insan ise sınırlayıcı olan bütün bu tek-yönlü tutumlardan özgürdür. Şuurlu bir insanın olayları farklı açılardan görebileceğini anlıyoruz ve aslında, tüm karşıtların tüm salınımının şuurunda olduğu için karşıtların tek başına ne bir yanı ne de öbür yanı onu yönetir. Çok güçlü ve sabit tutumlara sahip, hayatın zirvesine yükselmiş bir insanla --yani sınırlandırılmış tek-yönlü bir varlık olan biriyle– tanışmanın ne anlama geldiğini hepiniz bilirsiniz. Güçlü bir insan olarak nitelendirilir. Böyle biri hayatın şuurlu bir insanın yargılamayı, suçlamayı ve bağışlamayacak kadar ödünsüz bir tutum sergilemeyi asla aklına getirmeyeceği bir yanının tamamını yargılayacak, suçlayacak, bağışlamayacaktır. Bunların hepsi, kişinin kendine ilişkin şuur eksikliğinden kaynaklanır. Kişi suçladığı, yargıladığı ve bağışlamadığı insanlarla tıpatıp aynı olduğunu kavramaz çünkü kendisinin de aynı şey olduğunun şuurunda değildir. Bunu gözlememiştir. Bu nedenle, böyle bir insanın yolun karşısına geçemediğini ve şeyleri öteki yandan yapamadığını söyleyebiliriz.

Şimdi, sadece anlık kendini gözlemleme aracılığıyla kişinin kendindeki bir tutumu gözlemlemesi çok zordur ama daha önce söylendiği gibi, bu anlık gözlemler samimiyse, bir süre sonra veya hatta kişinin tüm hayatı boyunca onun bir zaman-fotoğrafını oluşturmak üzere kendiliklerinden birleşeceklerdir. Hep belirli türden bir kişi olduğunuzu, her zaman aynı açıdan yargıladığınızı, bu açıdan bakarak suçladığınızı ve bağışlamadığınızı kavrayacaksınız ve tüm bunların mekanik olduğunu, hiçbir zaman ne yaptığınızı bilmediğinizi ve tüm bunların o ana dek kendiniz olarak kabul etmiş olduğunuz edinilmiş psikolojinizin bir parçası olduklarını, bunlara kendi gözlem gücünüzle asla karşı koymayıp kanıksamış olduğunuzu o zaman görebileceksiniz.

Sanırım, bir kişinin Çalışma'nın gerçekte ne hakkında olduğunu kendi başına anlamaya başlaması yıllar alabilir. Çalışma, kendinize dair sahip olduğunuz kesinlikle hatalı fikirlerden, sahip olduğunuz kesinlikle yanlış tutumlardan, yanlış imajinasyon biçimlerinden ve aslında düşmanınız olan ve siz hiç bilmeksizin sizi sonsuz ve faydasız ıstıraplara sürükleyen Sahte Kişiliğe katkıda bulunan her şeyden kurtarmayı amaçlamaktadır. Bazı insanlar –elbette ki Varlığı ve bilgisi zayıf olan, Manyetik Merkeze sahip olmayan ve hayatı, kendisinin anlamını ve hayatın anlamını hiç düşünmeyenleri kastediyorum– derin uykularından asla uyanamaz. Kendilerindeki Sahte Kişilikten uyanamazlar ve onları uykularından uyandırmayı deneyecek kadar aptalsanız, yalnızca nefretlerini kazanacaksınız. İlk planda, mekanik tutumlara sahip olduklarını bile düşünmeyecekler, söyledikleri her şeye inanacaklar ve kendilerini şuurlu bir hayat yaşayan şuurlu insanlar olarak görecekler. Ama uyanma olasılığına yakın olan insanlar, Çalışma'nın onlara söylediklerini biraz olsun işitebilecektir; yani uyuduklarını ve bu uykunun nedenlerini incelemek zorunda olduklarını ve bu, bildiğiniz gibi, Çalışma'nın *kendimizde* gözlememizi öğrettiği şeyleri gözlemlemekle başlar.

Bugün, insanların bakış açılarını mekanik tarzda edinmelerine ve kendilerine daha derinlemesine bakabilseydiler, aslında ne düşündükleriyle hiçbir ilgisi olmadığını görebilecek oldukları bu bakış açılarına göre bir hayat sürdürmeye çalışmalarına neden olan tutumları gözlemlemek konusuna yoğunlaşıyoruz. İşte bu nedenle, ne zaman tutumdan hareketle konuşuyor olduğunuza dikkat etmeyi deneyin. Hayatta meydana gelen olayların izlenimleri, diğer pek çok şeyin yanı sıra kişinin tutumlarına düşer. Ouspensky şöyle demişti: "Kendinizi değiştirmek için, tutumlarınızı değiştirmelisiniz." Diyelim ki politik veya dinsel tutumları çok güçlü olan bir insanla konuşmanın bazen ne kadar zor olduğunu bilirsiniz. Bu tutumlara dokunduğunuz anda, karşınızdaki erkek veya kadın adeta akıllı olmaya son verecektir. Tutumdan hareketle üzerinde rahatça konuştukları şeyleri hiç düşünmemiş olduklarını görebilirsiniz; hiç kuşku yok ki bu tutumlarından vazgeçmeleri halinde varlıklarının son bulacağını hissederler. Ama Ben anlayışları, kendilerine ilişkin anlayışları bu tutumlarda yattığı için yanlış bir ağırlık merkezine sahip olurlar; doğru bir ağırlık merkezinde, yani Gerçek Ben'de, gerçek olan bir şeyde değildirler; ağırlık merkezleri ger-

çekte kendileri olmayan bir şeyde, sahte olan bir şeyde, yani Sahte Kişiliktedir. Bir başka deyişle, ağırlık merkezleri kendileri olmayan bir şeydedir. Gerçek Ben karşıtlarda değil, karşıtların arasındadır. Gurdjieff'in söylediği gibi: "Kişilik gerçekte siz olan şey değildir, gerçekte siz olan Öz'dür." Hayat, Kişiliği oluşturmamıza neden olur ve bu, eğitimdeki ilk adım olarak gereklidir. Ama düşünmedikçe, kafa yormadıkça, kendinizi gözlemlemedikçe bir süre sonra –yani sorumluca çalışan bir edinilmiş Kişiliğe sahip olduktan ve böylece, İyi Ev Sahibi olmayı öğrendikten sonra– kendi gelişiminizin ikinci aşamasına devam edemezsiniz. Tüm bu Çalışma, hayatın ilk yıllarında diğer insanlardan, gerçek insanlardan, aktörlerden veya kurgu kişilerden kaynaklanan edinilmiş tutumlar dahil olmak üzere geçmişte mekanik olarak kanıksadığınız şeylerin hepsi hakkında yeni bir tarzda düşünmenizi amaçlayan ikinci eğitimle bağlantılıdır. Kendini gözlemleme aracılığıyla kendilerine karşı belirli bir hassasiyet edinmiş olan kişiler, ne zaman kendi zekalarından hareketle konuştuklarını ve ne zaman mekanik tutumdan hareketle konuştuklarını ayırt edebilirler. Elbette ki başka insanlar bunu, çok daha önceleri ses tonundan ayırt edebilir. Ouspensky, tonlamayı dinlemek hakkında bize çok şey öğretmişti. Mekanik tutumdan hareketle konuşan ve böylece zekasını terk eden bir kişinin sesi farklılaşır ve muhtemelen onu dinleyen herkes esnemeye başlayacaktır. Neden? Çünkü o kişi artık kendinden hareketle konuşmuyordur da farkında olmadığı edinilmiş tutumlarından hareketle konuşuyordur. Gözlemleme yoluyla kendine yönelik belirli bir hassasiyete sahip olmadıkça, bunun farkında değildir.

Şimdi, Çalışma, tutumlarımızın bizleri görünmez bağlarla hayata bağladığını öğretir. Böylece, hayat ve onun çeşitli olayları bizi etkiler. Bir tutuma sahip değilseniz, diyelim ki politikaya karşı, etkilenmeyeceksiniz. Şu andaki halimizle, şu veya bu yönde tutumlara sahibiz ve bunun farkında değiliz. Böylece bu bağlar aracılığıyla etkileniriz, tesir altında kalırız ve özdeşleşiriz. Din, cinsiyet, politika, bilim, toplum, spor, evlilik, boşanma, içki, kumar vb. konularında tutumlara sahibiz. Ama bunu bilmeyiz. Anlayıştan değil de "tutum"dan hareketle konuşuruz. Kısacası, tutumlar devreye girdiğinde körlemesine tepki veririz. Buna rağmen, şuurlu davrandığımızı ve anlayışımızdan ve hayat deneyimimizden hareketle konuştuğumuzu hayal ederiz.

Bir insan tutumdan hareketle konuştuğunda kolayca gücenir veya şiddete başvurur. Anlayıştan konuştuğunda ise durum böyle değildir. Dolayısıyla, tutumların bir erkeğin veya bir kadının anlayış bakımından gelişmesini engellediği düşünülebilir. Çalışma'da edinilmiş tutumları gözlememiz ve kendimizi onlardan ayırmamız –yani onlarla özdeşleşmememiz– işte bu nedenle gereklidir.

GERÇEK BEN ÜSTÜNE YORUM

Gerçek Ben'le temas kurabilecek tek parçamız Öz'dür. Gerçek Ben –Efendi– tamamen gelişmiştir. Öz ise gelişmemiştir. Benzetme yaparsak, Gerçek Ben'in daima bulunduğu seviyede kaldığını, Öz'ün ise alçaldığını ve en sonunda Kişilik tarafından örtüldüğünü söyleyebiliriz. Gerçek Ben'e erişmenin tek yolu, Öz'den geçer. Kişilik üzerinden Gerçek Ben'e erişemezsiniz. Başka bir biçimde ifade etmek gerekirse, Gerçek Ben'e dönüş yolculuğu, sadece Gerçek Ben'le temas kurabilen Öz'ün geliştirilebilmesiyle mümkündür. Bazılarınızın bunu, şu andakinden daha net bir biçimde anlamanız gerekiyor. Ama bunun çok zor bir konu olduğunu gayet iyi biliyorum. Her ne olursa olsun, bunu tamamen biçimsel olarak anlamak imkansızdır.

Şöyle bir şeyi anlamamız gerekir. Bu gezegende doğmadan *önce* yaratıldık ve kusursuz –yani Gerçek Ben'le– yaratıldık. Aşağı doğru inen seviyeleri takip ederek bu Yeryüzü'ne gönderildik ve Öz ile doğduk. Öz, ilk yaşlarda Gerçek Ben'le temas halinde olabilir çünkü daha önce söylendiği gibi, sadece Öz üzerinden Gerçek Ben'le temas kurabilirsiniz. G. bir keresinde şöyle demişti: "Öz'ün gerisinde Gerçek Ben yatar ve Gerçek Ben'in gerisinde Tanrı yatar."

Şimdi, Çalışma'nın öğrettiklerine göre, problemimiz Gerçek Ben'le temas kurabilmemizin tek yolu olan Öz'ün gelişmemiş olmasıdır. Plan şudur: Öz, bu gezegende hayat tarafından Kişilik onun etrafında oluşturulmadıkça gelişemez. Bu ilk ve gerekli adımdır çünkü İyi Ev Sahibi seviyesine ulaşamayan, hayattan asla hiçbir şey öğrenmeyen, kısacası Çalışma-anlamında çılgın ve avare olan bir insan, gerçek gelişimindeki ilk adımı atamaz. Bir başka deyişle, bu Yeryüzü üzerinde doğmasıyla bağlantılı senaryonun veya planın ne olduğunu anlamaz, görmez.

Tekrarlayayım: Sayesinde Gerçek Ben'le temas kurabileceğimiz Öz, her şeyden önce bu gezegenden edinilen Kişilik adı verilen bir yanla çevrelenmediği takdirde belirli bir noktanın ötesinde kendi başına gelişemez ama Kişiliğin Sahte Kişilik adı verilen unsuruna karşı çalışmaya başlarsak, gelişmemiş Öz'ü besleyecektir. Öz bu ilginç yolla gelişmeye başlarken, Gerçek Ben'in anlık parlamalarını bulabilme olasılığı da bu Çalışma'nın sürecine katılanlar için gittikçe daha belirgin hale gelir.

Bunları karatahtada yatay olarak sıralayalım: Sahte Kişilik, Kişilik, Öz, Gerçek Ben ve Tanrı. Üstünde düşünmemiz gereken konu budur. Ezoterizmin meselesi budur ve Ezoterik Öğretinin ne söylediğini tam olarak anlayabilmek, işte bu nedenle zordur. Çalışma'nın *bizim kendimizi unuttuğumuzu* söylerken neyi ima ettiğini artık anlamış olmalısınız. Çalışma, işte bu nedenle, bir insanın kendini hatırlayabileceği fikriyle başlar. Bir an için kendi başınıza düşünün: Kendinizi hatırlamanız gerektiği söylenirse, bundan kendinizi unuttuğunuz anlamı çıkmalıdır ve bu yine, *bir zamanlar* kendinizi hatırladığınızı ve artık kendinizi unutmuş olduğunuzu ve bu hayatta si-

zin için ve diğer insanlar için her şeyin yanlış gitmesinin nedeninin de bu olduğunu ima eder. Çalışma'nın büyük öğretisi, herkesin uyuduğu, herkesin kendini unuttuğu ve bu nedenle her şeyin tek gerçekleşebileceği biçimde gerçekleştiği şeklindedir. Uykudan uyanmamız gerektiğinin söylenmesi de bu yüzdendir ve Çalışma, işte bu nedenle, kendimizi hatırlamaya çalışmamız gerektiğini ve bütün hayatımızı her nesneyle, her kişiyle, her olayla, her rahatsız edici koşulla ve geri kalan her şeyle özdeşleşip uykuda geçirmememiz gerektiğini söylemektedir.

Yeryüzü'nden daha yüksek bir seviyede kusursuz olarak yaratıldıysak, aşağılara indirilmemiz gerekli miydi, diye sorabilirsiniz. Bu sorunun yanıtı, kusursuz yaratılan bir varlığın kendi gelişimine hiçbir katkı sağlamamış olmasıdır. Kolayca ayartılabilirdi. İnsan alçalarak ve yükselerek –başka yerlerde de geçtiği gibi– "meleklerden daha" güçlü hale gelir.

Amwell, 5 Şubat 1949

ANLAYIŞ ÜSTÜNE BİR BAŞKA NOT

ÇALIŞMA-FİKRİ

Bu Çalışma, kendimizde yaratabileceğimiz en güçlü kuvvetin Anlayış olduğunu öğretir.

YORUM

Bir insan ödül almak adına iyilik yaparsa, yapmakta olduğu şeyi anlamaz. Yine, Sebt gününde tarlasını süren bir kişi için, ne yapıyor olduğunu *anladı* ise bunun bir sorun teşkil etmeyeceği söylenmiştir. Yine, bir insan tamamen şuurlu olduğunu, ne söylediğini ve ne yaptığını bildiğini, isterse kendini kolayca değiştirebileceğini kanıksarsa, asla ne kendini ne de bir başkasını *anlayacaktır*. Bilmek ve anlamak farklı şeylerdir. Her şeyden önce, bilmek bir merkezle ilgili bir meseleyken, anlamak ise en az iki merkezle ilgilidir. Entelektüel Merkezin biçimsel parçası bir sürü şey *bilebilir*. Ama hiçbir şey anlamaz. Entelektüel Merkez ve Duygusal Merkez işbirliği yaparlarsa, o zaman anlayış başlar. Bir kişi nasıl bomba yapıldığını bilebilir ve bunu yapar ve böylece bir sürü insanın canına kıyabilir. Ama hiçbir anlayışa sahip değildir. Çalışma'nın anlayıştan neyi kastettiğine ilişkin bir ipucuna ulaşabilir miyiz? Birçok farklı bakış açısından birçok farklı şeyi birarada görmek anlamına gelip de tek-yönlülükten tamamen ayrılmaz mı? Elbette ki böylesi bir anlamı olmalıdır çünkü tüm Çalışma, bir erkeği veya bir kadını dar görüşlü, tek-yönlü, gelişmemiş, negatif, önyargılı bir kişi olmaktan çıkartıp kendini gözlemleme, yeni bilgi ve özel çaba türleri aracılığıyla farklı bir varlığa dönüştürmeyi amaçlamaz mı?

Anlayışla bağlantılı olarak *hedefi* ele alayım. Çalışma'da hedef oluşturmamız gerekir. Hedefimizi bildiğimizi düşünebiliriz. Ama hedefimizi anlıyor muyuz? Bu tamamen farklı bir meseledir. Uzun vadede hedefimizi anlamamıza katkıda bulunacak tek şey daha ince bir içsel algılamadır. Ama bir hedef oluşturup onu korumaya çalışarak başlamalıyız. Devam ettikçe, hedefimizin başka bir şeyle bağlantılı olduğunu ve bu başka şeyin ve nihayetinde Başlıca Özelliğin üzerinde çalışmanın daha iyi olacağını görmeye başlarız. Şimdi, hakikat, sizi bir şeye bağlayan şeydir. Bilgimiz ve varlığımız eşit ölçüde gelişseydi, bildiğimiz her şey doğru bir biçimde bağlanırdı ve doğru biçimde değer verilirdi ve böylece, anlayışımız en üst seviyeye çıkardı. Ama şu anki halimizle çok küçük bir anlayışa sahip olduğumuz ve anlayışın azaldığı bir dünyada yaşadığımız için her şey bizlerin içinde bölük pörçük, oldukça bağlantısız veya yanlış yerleştirilmiş haldedir. Sonuç olarak, bir birlik oluşturacak şekilde bütünleşmemişiz. Çalışma bizi bütünleştirmek içindir. Bütünleştirilseydik, böylesine çelişkili olan şimdiki yetersiz, donuk ve karamsar içsel hayatımızın yerini anlayış alırdı. Bağlantının bu içsel çalışmasının sürmekte olduğu anlar –Çalışma'nın kabul ettiği kişilerde er ya da geç başlayacağı için– çok derin bir tatminle yüklüdür. Böyle anlara dikkat ediniz. Bu anlar gerçekleştiğinde, kişinin genellikle sahte bir tatmin elde etmeye çalıştığı sıradan şeyler –örneğin zafer kazanabilen veya mağlup edilebilen kibir– neredeyse ortadan kaybolur. Kişi bir yanda boşaltılırken, diğer yanda doldurulur.

Ödül almak adına iyilik yapan insana dönecek olursak; o iyinin neye dayandığını anlamaz ve yapabileceğini –bu durumda iyilik yapabileceğini– düşünür. Başkalarına iyilik yapmak için onlara müdahale eden insanları hepimiz görmez miyiz? İyilik yapıp bir ödül alabileceğimizi düşünmeden önce kendimizle başlayalım. Kendinize iyilik yaptığınızda bir ödül alırsınız ama bu başka türden bir ödüldür. Kişinin kendine iyilik yapması ne anlama gelir? Bunun anlamlarından biri, kişinin kendini gözlemleyip neyin etkin olduğunu görmesi ve negatif "ben"lerden ayrılmasıdır. Bir diğer anlamı, Çalışma'nın öğretisinin tüm yelpazesi üzerinden, kişinin erdemli "ben"lerle, kendi yiğitliği ve ne kadar çok iyilik yaptığı vb. hakkındaki fikriyle özdeşleşmemesidir. Peki o zaman ne olacaktır? Daha önce *anlamadığınız* ve hala hayat-tarzıyla davranmaya ve yaptıkları her şeyden kendilerine pay çıkarmaya devam edenlere açıklayamayacağınız bin bir şeyi *anlayacaksınız*. Kişinin kendinden, İmajinatif "Ben"den, kendine dair sahip olduğu resimlerden, Sahte Kişilikten bu *kurtuluşu* kendisi için yapabileceği en büyük iyiliktir ve Çalışma'nın genelini, fikirlerini ve pratik öğretisini içerir. Peki o zaman ödül nedir? Ödül, daha önce söylediğim gibi, kişinin kendine dair, hayata dair ve diğer insanlara dair çok daha derin bir anlayışa kavuşmasıdır. Bu neden dolayıdır? Bu, kişinin kendinde bin bir çeşit yeni bağlantının oluşmasından dolayıdır. Peki, o zaman anlayış daha çok özgürlüğü mü ima eder? Evet, *içsel olarak* çok daha büyük özgürlüğü ima eder çünkü öncesinde toplam psikolojinizin küçücük bir parçasında dolanıp dururken, artık çok daha büyük olan parçaya ve çok daha rahatça yerleştiğiniz anlamına gelir. Böylece korku sizi terk etmeye başlar. Çünkü

anlayış ne kadar çoksa, aptalca korkular da o kadar azdır. Sürekli endişe, sürekli gereksiz korku anlayış eksikliğinin ve dolayısıyla da içsel gelişim eksikliğinin işaretidir.

Size yardım edebilecek bir kuvvetle bağlantı kurmadıkça, hayatta değişmek –imkansız değilse de– çok zordur. Bu Çalışma'yı bize ulaştıranlar, çalışmış ve bizimkinin üstündeki seviyelere ulaşmışlardır. Daha önce söylendiği gibi, onlar kendimizi insanlık üzerinde etkili olan ipnotik güçten –yani mekanik yanınızın farklı bir varlık seviyesine erişme çabaları üzerindeki ipnotik etkisinden– özgürleştirmek hakkında hatıralar bırakmışlardır. Ama bu ancak daha çok *anlayış* aracılığıyla gerçekleştirilir. Fakat bir süre sonra, tek bir şeyi anladığınız noktada, onun artık yüzlerce farklı şey haline geldiğini görmeye başlayacaksınız. Çünkü anlayış bu biçimde eylemde bulunur. Bu, yeni içsel bağlantıların, her şeyi yeni bir tarzda görebilmenin "hayat anlayışınız" dediğiniz küçük aygıtın aslında çok ilkel bir araç olduğunu kavramanın sonucudur. Demek ki Çalışma-anlamında *anlamak* çok daha derinden görmektir ve çok daha derinden görmek, merkezler arasında eskisinden daha çok bağlantı görmeniz anlamına gelir. İşte bu nedenle, bombalar yapıp insanları öldüremezsiniz. Neden? Çünkü *anlamak* sizinle aynı olan –tıpkı sizin gibi olan– belki de sizin gibi ürkmüş ve korkmuş olan diğer kişiyi anlamak demektir. İşte bu nedenle, anlamak, yalnızca kendinizi ve kendi çıkarlarınızı değil, başkalarını da kapsar. Başka bir kişiyi anlamak –yani Dışsal Kale Alma– kendinizdeki yeni bağlantılar anlamına gelir. Anlayış, başınızı kaldırıp kendi iradenize ve çıkarlarınıza bakmak, Sahte Kişiliğinize bakmaktır. Evet ama gerçek bir biçimde, pratik anlamda, Çalışma-anlamında. Başka bir kişi de söylenen rahatsız edici şeyler karşısında sizin kadar hassastır. Böylece, Çalışma'nın İkinci Çizgisini yapmaya başlarız.

Bu nedenle, bu yorumu bu fikirle, Çalışma'nın İkinci Çizgisi fikriyle, birbirimiz bakımından çalışma fikriyle sonlandırmak istiyorum. Bu bizim sınırlı şuurumuzun içine doğru büyüdükçe biz *daha fazlasını kapsarız*. Tüm *anlayış*, daha fazlasını –diyelim ki kendi küçük kişiliklerimizden daha fazlasını– kapsamaktadır. Birileri şu soruyu sorabilir: "Çalışma'nın anlamaktan kastı, şuurun artışıyla aynı şey değil midir?" Evet, elbette ki aynıdır. Ama öncelikle, kendini gözlemleme aracılığıyla fantezilerinizden ve kendinizi takdir edişinizden vb. kurtulmalı –ki bu, Çalışma'nın Birinci Çizgisidir– ve ardından diğer insanların zorluklarının şuuruna varmaya çalışmalısınız ve bu da Çalışma'nın Ikinci Çizgisidir. Emin olun, bunların ardından Çalışma'nın ta kendisi sizde içsel olarak etkinleşmeye başlayabilir ve daha da çok *anlayış* sunarak sizi kutsayabilir.

Amwell, 8 Şubat 1949

YARATILIŞ IŞINI

Yaratılış Işını, her şeyin bir başka şeyin parçası olduğu fikrine dayanır. Örneğin Yeryüzü, Gezegensel Dünya'nın bir parçasıdır ki o da Güneş Sistemi'nin bir parçasıdır. Bu noktada gündeme gelen fikirlerden biri, parçanın bütünden daha çok kanuna tabi olmasıdır. Güneş Sistemimiz, Galaksimiz'in bir parçasıdır ve Galaksimiz de tüm olası Galaksiler'in bir parçasıdır. Serçe parmağınız elinizin bir parçasıdır, eliniz kolunuzun bir parçasıdır, kolunuz da bir bütün olarak bedeninizin bir parçasıdır. Ama serçe parmağınız bir bütün olarak bedeninizden daha çok kanuna tabidir. Kendi başına hareket edemez, sadece elinizle birlikte hareket edebilir ve eliniz de kolunuzla birlikte hareket edebilir vb.

Şimdi, ezoterik öğretinin temel fikirlerinden biri, İnsan'ın bir biçimde en büyük dünyanın veya Makrokozmos'un temsili olan küçük bir dünya veya Mikrokozmos olduğu veya olması gerektiğidir. Görünür Makrokozmos'un –yani görünür Evren'in– parçalar içindeki parçalardan oluştuğunu çok fazla tartışmaya gerek olmaksızın görebiliriz ve bunun, anlayışımızın ötesindeki engin bir birliği teşkil edebileceğini kavrayabiliriz. Bu bakış açısından hareketle, Yaratılış Işını'nın daha aşağı ve daha yukarı seviyeleri temsil edebileceğini kavramak için zekada sadece bir adım daha atmamız yeterli olacaktır. Güneş'in bir biçimde Yeryüzü veya Ay'dan daha yüksek bir seviyede olabileceğini kavrayabiliriz. Böylece, Yaratılış Işını'nı bir Varlık Ölçeği gibi düşünürsek Güneş'in varlığı, diyelim ki Yeryüzü'nün veya Ay'ın varlığından daha yücedir. Hepimiz, kendimizden daha yüce olan insanların var olduğunu biliriz. Bu insanlardan bazıları –İsa, Buda ve daha birçokları– tarihsel olarak boy göstermiştir. Bu Varlıklar bize kıyasla değerlendirilir. "Şuurlu İnsan Yeryüzü'nde midir?" sorusuyla karşılaşırsak, bu Yeryüzü üzerinde kültürün gelişiminde muazzam bir etkisi olmuş daha şuurlu insanların yaşamış olduklarının apaçık olduğunu söylememiz gerekir. Ama Güneş'in seviyesindeki Varlıklar, titreşimlerde belirli bir kesinti veya boşluk olan ve bu nedenle, deyim yerindeyse, bir yükselticiye gereksinim duyulan *Fa-Mi* noktasının ötesine ıstırap aracılığıyla kuvvet aktarmak amacıyla Yan Oktavı oluşturdukları için Şuurlu İnsanlığın illa fiziksel olarak Yeryüzü üzerinde yaşamasının gerekli olmadığını, onların tesirlerinin bu Yeryüzü'ne erişebileceğini de anlayabiliriz. Geçmişte Yeryüzü'ne insanüstü varlıkların indiğine ve insanlara ekip biçmeyi ve sanatları vb. öğrettiklerine dair efsaneler hep olagelmiştir. Dolayısıyla, Şuurlu İnsan'ın Yeryüzü üzerinde olup olmadığı sorusuna, kendi adıma şu yanıtı verirdim: Evet ve Hayır. Bir kişi varlığını yeterince geliştirirse Şuurlu İnsanlık Çemberi tarafından ona tesir edilebilir. O zaman bu kişi, bildiğiniz gibi Yeryüzü üzerine şuurlu olarak ekilen ama bir çırpıda çarpıtılıp *B* tesirlerine dönüşen, *C* tesirlerine tabi olur.

Son olarak, "Şuurlu İnsan neden İnsanlığa yardım etmiyor?" sorusuna gelelim. Oyunun kuralları, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olarak

yaratılmış olması ve Öz zorlama yoluyla asla gelişmeyeceği için hiçbir şeye mecbur edilemeyeceği şeklindedir. Şiddetli, mekanik İnsanlık Çemberi zor yoluyla, polis gücüyle etkiler üretmeye çalışır ama İnsan'ın kendi algısı ve anlayışı temelinde gelişmesini mümkün kılabilmek için Yeryüzü'ne Edebiyat, Sanat gibi çeşitli biçimleri eken Şuurlu İnsanlık Çemberi için bu imkansızdır.

Amwell, 12 Şubat 1949

KİŞİDEKİ FARKLI "BEN"LER ÜSTÜNE EK YORUM

ÇALIŞMA-FİKRİ

Erkek veya Kadın, bir değildir. Çokluktur. Gerçek, Kalıcı Ben'e sahip olmayıp birçok farklı, çelişkili ve değişen "ben"lere sahiptir. Ama *Bir* olduğunu hayal eder.

YORUM

Bayan Ouspensky, bir keresinde, ders verirken şöyle demişti: "Kendinizdeki hangi 'ben'e ayak uydurduğunuzu gözlemlemeniz gerekir." Aynı fikir, Bay Ouspensky tarafından da birçok kez ifade edilmişti. Ama Çalışma'da hepimizin başına geldiği gibi, aynı şeyi bu kez Bayan Ouspensky'den işittiğim o anda, kendimdeki yanlış "ben"lere ayak uyduruyor olduğumu birdenbire görüverdim. Hiç kuşkusuz, tonlamasında bana bunun nüfuz etmesini sağlayan tarafsız –yani herhangi bir biçimde hata bulma, ödeşme veya eleştirme niteliği taşımayan– bir şey olmalıydı. Onun tarafından söylenen her şeyi didiklemeye hazır olan çok negatif, hata bulma peşinde olan "ben"lerde olduğumu gördüm. Elbette ki daha önce de kişinin kendisindeki "ben"ler hakkında, iyi ve kötü "ben"ler hakkında, negatif "ben"ler hakkında, tehlikeli "ben"ler hakkında vb. çokça şey duymuştum. Ama yanılmıyorsam, bendeki bu "ben"lerin gerçek kişiler oldukların ve bütün dertleri, rahatsız edici şeyler söylevip zorluklar çıkarmak olan bu son derece rahatsız edici "ben"lerle kuşatıldığını daha önce hiç duymamıştım. Kendimiz olarak aldığımız ve çok fazla değer atfedip her gün hak lı çıkardığımız şeyin bu olağandışı içsel zayıflığı, kafama dank etti. Bayan O.'yi dinleyenin Gerçek Ben değil de bir sürü rahatsız edici, edinilmiş "ben" olduğunun farkına vardım. Açıklamaya çalıştığım şeyi, yani kişinin hayatının, Varlığımızın Evinde davetsiz misafirler gibi yaşayan ve muhtemelen kötü edebiyattan, kötü düşünmeden ve hissetmeden, uyuyan bakıcılardan vb. edinilen bir sürü edinilmiş "ben" tarafından yönlendirildiğini kaçınızın kavrayabildiğini bilmiyorum.

Şimdi, kişinin örneğin bir ağız dalaşındaki yapaylığını tespit etmek ilginçtir. Bu, her şeyden önce, kişinin Sahte Kişiliğini fark etmesidir. İnsanlar veya daha doğrusu insanlardaki "ben"ler, birbirlerine "Ne cüretle?" veya "Sen de kimsin?" veya "hayvan, sürüngen, vahşi" gibi klişeler savurur. Evet ama göremedikleri şey, makinelerden başka bir şey olmadıklarıdır. Bu ruhsal –yani içsel– trajedi nedir? Kendilerindeki yapay, edinilmiş "ben"leri gerçekte oldukları kişiyle karıştırma hatasına düşmektedirler. Trajedi eğitim, taklit, okuma vb. yoluyla edinilen bu "ben"lerin aslında *kendileri* olmamasında yatar. Çalışma'daki bir kişinin, böylesi bir hayat dalaşının tam ortasındayken neler yaptığına ve söylediğine şaşırması ama yine de yaptıklarını ve söylediklerini durduramaması çok sık karşılaşılan bir durum değil midir? Şimdi, herhangi biriniz, aslında hiçbir zaman siz olmayan çok kötü "ben"lerle her an kuşatılabilirsiniz. Negatifseniz, negatif fantezilere düşkünseniz; "Ah, keşke şuyum da olsaydı, hayat benim için ne kadar farklı olurdu" türünden ifadeleri kullandığınızda, çok geçmeden bu kötü "ben"lerin etkisi altına gireceksiniz. Şimdi, tek amaçları sizdeki tüm huzuru ve mutluluğu yok etmek olduğu için bunlar gerçekten şeytandırlar. Bu, insanların Çalışma'da yıllar sonra bile çok zor görebildiği ilginç bir noktadır. Bu bağlamda, Çalışma'yı arzulayan "ben"ler ve kendi yıkımlarına yol açacağını bildikleri için ondan en başından itibaren nefret eden "ben"ler hakkında konuşacağım.

Evet, mesele, imajinasyona dayalı bu *sizi* fark etmek ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmektir. Erkek veya kadınlar, hayattaki tipik bir ağız dalaşının tam ortasında, neler yaptıklarına veya neler söylediklerine şaşırmaya başlarlarsa, Çalışma'nın öğretisi bakımından *uyanmaya* başlarlar. Neyden uyanırlar? Hayata karşı mekanik tepkilerinden uyanırlar, o anda onları ele geçirmiş olan "ben"lerden uyanırlar, kısacası hayret ettikleri şeyi yapanın ve söyleyenin kendileri değil de başka bir şey olduğu fikrine uyanırlar. Kendimizde tüm mutluluğumuzu ve huzurumuzu yok edebilecek "ben"ler barındırıyor olma fikrine dönecek olursak, bu fikir kendinin tek bir kişi, değişmeyen bir birey, kalıcı ve gerçek bir Ben olduğu yönündeki Yeryüzü yanılsamasından kurtulamayanlara çok garip gelir. Bu Çalışma'da, neredeyse en başta, her zaman bir ve aynı kişi olduğumuz yönündeki bu Yeryüzü kaynaklı yanılsamayı kırmamız gerektiği söylenir. Ben diye adlandırdığınız türden bir kişinin gerçekte olmadığını fark edip bizi yok etmekte olan kibirden ve gururdan vazgeçmeliyiz. Hayır, Ben diye bir şey yoktur, birçok çelişkili "ben" vardır. Bir erkek veya bir kadın yeminini tutacağına dair yeminler eder. Peki ama bu nasıl mümkün olabilir ki? Yemin eden hangi "ben"dir? Şimdi, hepinizin kendinizde size kötülük yapmayı arzulayan "ben"ler barındırdığını anlamak tuhaftır. Ama bu Çalışma'yı yapmak için çaba harcadığınızda bunun bir olgu olduğunu görmeye başlayabilirsiniz. Bunun ardından, artık sizi etkileyemeyeceklerini ve sizin üzerinizde kötü hakimiyetlerini sürdüremeyeceklerini anlayan "ben"ler, Duygusal Merkezin negatif parçasına –ki bu, deyim yerindeyse, yaşadığımız dünyadan daha aşağılardaki bir dünyaya açılan kapıdır– ait olan tüm güçlerini kullanmaya başlarlar. "Ne demek istiyorsun?" diye soracak olur-

sanız, işte yanıtım: Kişiyi şüphenin ele geçirmesine izin verin, neler olur? Doğduğumuz bu dünyadan daha aşağılarda bir dünyaya düşmez mi? Elbette ki düşer. Çalışma'nın Galaksiler, Güneşler, Gezegenler, Yeryüzü ve Ay tarafından temsil edilen Varlık seviyelerinde çok aşağılarda doğmuş olsak bile bu gezegende bize ait olan seviyeden daha aşağılara gidebileceğimizi öğrettiğini hepimiz görebiliriz. Yani hepimiz, şu an olduğumuzdan *daha kötü* olabileceğimiz temel fikrine sahiptir. Ve söylediğim gibi, şüphe bizi kendimize ait olan seviyeden aşağılara sürükleyebilir. Şüphenin sadece kadınlara değil, erkeklere de kolayca bulaşabildiğini unutmayın. Şüphe yalnızca Entelektüel Merkezin kullanımı aracılığıyla düzeltilebilir. Ama şüpheci "ben"lerin etkisi korkunçtur. Kendi içinizde sizi yok etmeye çalışan ölümcül "ben"ler barındırdığınızı görebilirsiniz. Bunun garip bir fikir olduğunu mu düşünüyorsunuz? Eğer garip olduğunu düşünüyorsanız, bu Çalışma'da gözüme saf bir çocuk gibi görüneceğinizi söylemekle yetiniyorum. Neden? Çünkü sürekli tek bir kişi olduğunuz fikrine bağlanıp bir Zoolojik Bahçe olduğunuzu göremiyorsunuz, demektir.

Şimdi bir mektuptan alıntı yapmak istiyorum. Şu şekilde başlıyor: "Bir yılı aşkın bir süredir Çalışma'dayım ve hiç ilerleme sağlayamadığımı hissediyorum." Burada, elbette ki o ana dek o erkeği veya kadını kontrol eden negatif "ben"lerle karşı karşıyayız. Bunlar çok hoş bir biçimde davranırlar. Size, içinde "Benden bir şey olur mu?" veya "Bunun bir faydası olur mu?" veya "... yapabileceğimi sanmıyorum..." vb. gibi ifadeler geçen mektuplar yazmayı tavsiye ederler. Çok zekice, değil mi? Ama gözlemlemeniz gereken işte budur. "Herhangi bir ilerleme kaydedebildiğimi sanmıyorum," gibi bir negatif ipnotizm, ne kadar çok kişinin cesaretinin kırılmasına yol açmıştır.

Şimdi, size çok küçük bir sır vermek istiyorum. Kendi üzerinizde yapacağınız çalışma nedir? Bu "ben"lere ayak uydurmamak, bunlara inanmamak, bunlarla özdeşleşmemek, bunlara kulak asmamak ve bunlarla tartışmamak. Belki de bir kısmınız, böyle çok önemsiz bir krizde, kendiniz üzerindeki çalışmanın nerede yattığını göreceksiniz. Bu "ben"ler neden bu kadar incelikli şeyleri tavsiye ederler? Sizin üzerinizdeki güçlerini sürdürmek için. Çok kolayca cesaretimizi kaybederiz, çok kolayca karamsarlığa kapılırız, hepimiz içsel olarak çok zayıfız. Ama bu Çalışma size, doğru bir akışla muazzam bir kuvvet sunabilir. Sizden nefret eden "ben"ler, gelişmenizden de nefret ederler. Kendinizdeki "ben"lerin sizi negatifleştirerek mutluluğunuzu yok etmeyi arzuladığını henüz anlamadınız mı? Sizden ve tüm olası içsel gelişiminizden nefret eden bu "ben"lerin sizin dışınızdaki insanlarda değil, sizde olduğunu söylüyorum; tıpkı Göklerin Egemenliği'nin sizin içinizde olması gibi.

EK NOT

Hakaretle karşılaşmak zordur. Biraz hakarete uğradığınız zamanlarda, bunun imajinasyonunuzda ne kadar muazzam bir gürültü kopardığına dikkat edin. İmajinasyonunuzda, sadece hakaretin ne olduğunu düşlemekle kalmazsınız, o hakareti edenle karşılaştığınızda ne yapacağınızı da düş-

lersiniz. Bu tür bir durumda, görece küçük bir hakaretten doğan nefretin ve intikam arzusunun derinliği sizi dehşete düşürebilir. Kurtarıcınız olabilecek Dışsal Kale Alma ne anlama gelir? Dışsal Kale Alma şu demektir: Başka insanların size nasıl davrandığını düşünmek yerine, sizin onlara nasıl davrandığınızı düşünmeye başlayın.

Amwell, 19 Şubat 1949

ÖLÇEK ÜSTÜNE YORUM

ÇALIŞMA-FİKRİ

"Şeyler farklı ölçeklerdedir."

YORUM

Şeylerin farklı ölçeklerde olduğunu anlamak şarttır. Örneğin, kişisel dertlerimiz, içinde yaşadığımız ülkenin ulusal zorluklarından farklı bir ölçektedir. Savaş ilan edildiğinde, kişisel sorunlarımızdan farklı ölçekte olan bir şey meydana gelir. Boyutları bakımından kişisel endamımızdan kesinlikle farklı bir ölçekte olan Yeryüzü üzerinde yaşamaktayız. Yeryüzü patlarsa, depremlerde olduğu gibi biz de fiziksel olarak yok oluruz; örneğin Messina depreminde bir anda yüz bin kişi ne olduğunu bile anlayamadan ölmüştü. Deprem, Yeryüzü'nün ölçeğine aittir. Kişisel bir münakaşa ise kişinin kendinin ölçeğine –yani Erkek-Kadın ölçeğine– aittir. Depremler, kıtlıklar, savaş ve savaşın sebep olduğu perişanlık gibi daha büyük çaplı meselelerde, kişisel dertlerimizin ölçeği bizim üzerimizde genellikle çok etkili olmayı keser. Bir orman yangınında veya kuraklıkta vahşi hayvanlar birbirlerine saldırmaya son verirler. Sert geçen kışlarda geyikler, İnsan'dan yiyecek alabilmek için karla kaplı kesimlerden aşağılara inerler. Önemli bir ortak tehlike, kişisel düşmanlık ölçeğini dağıtıp çözer. Bu ilginçtir çünkü insanlığın dünyası kişisel ve doğal düşmanlıklarla doludur. Bu, ancak farklı bir ölçekteki daha büyük, daha önemli bir şeyin bu düşmanlıkların insanlar üzerindeki etkisini yok edebileceği anlamına gelir. Bunun gerçekten de ilginç olduğunu az önce söyledim. Demek ki bundan, kendinizden daha yüksek, daha önemli bir şeyin var olduğu duygusuna sahip değilseniz, değişemeyeceğiniz sonucu çıkmaktadır.

Şimdi, din olarak adlandırılan şey, bir erkeğin veya bir kadının şuuruna günlük hayatta kendilerinden daha büyük bir şeyin var olduğu inancını –kısacası daha büyük bir ölçeğin sürekli hissini– katmayı amaçlar. Hiç kuşku yok ki Tanrı farklı dinlerle değil de yalnızca onların bu *Ben hissi* üzerindeki etkisiyle ilgilenmektedir. Bildiğiniz gibi her din "Tanrım, onlar gibi olmadığım için sana şükürler olsun," benzeri ifadelerle bir erdem ve üs-

tünlük hissini kolayca üretir; bu elbette ki amaçlananın tam tersidir. Ama burada, Çalışma anlayışımıza çok önemli katkılarda bulunan bir fikre sahip oluruz. Çalışma, bir insanın *Daha Yüce Zihin* fikrini kavramadıkça, onu almakta sonsuz zorluklarla karşılaşacağını söyler. Bir erkeğin veya bir kadının, *Manyetik Merkeze* sahip olması gerektiğini söyler ki bu, özetle, daha yüksek tesirlerin varlığına ve Doğanın kendini oluşturmasının imkansızlığına veya hayatın kendi başına açıklanabilmesinin imkansızlığına dair bir anlayış ve sezgidir.

Şimdi, bu Çalışma'yı bir anlayış ruhuyla gerçekleştirebilmeyi mümkün kılan şey, görünür dünyanın –toplam evrenin sınırlı duyularımıza açık olan küçük bir parçasının– bütün gerçeklik olmadığını hissetmektir. Görünür doğanın kendini oluşturmuş olduğunu söyleyenlerin bu Çalışma'yı yapabilmesi mümkün değildir. Neden? Çünkü zihinlerindeki bir şey baş aşağı çevrilmiştir. Bunlar, müziğin nereden geldiğini bulmak için radyosunu parçalarına ayıran insanlar gibidirler. Radyoda görünmez kuvvetler faaliyet göstermez mi? Radyo onları almak için *yapılmamış mıdır*? Peki o zaman radyoyu nasıl kendi başına açıklamayı düşünebilirsiniz? Beyin için de aynısı geçerlidir. Şimdi, radyoyu kendi parçaları temelinde açıklayabilirsiniz. Beyni de çıkarıp mikroskop altında inceleyebilirsiniz. Ama bunların neden var olduğunu bulabilecek misiniz? Herhangi bir şeyi kendisi temelinde açıklayabilir misiniz? Bir resmi alıp boyasını, tuvalini vb. analiz edebilirsiniz. Ama bu resmi açıklayacak mıdır? Hayır. Radyo aleti, sadece görünmeyen temelinde –işitilmeyen, görünmeyen ama çok sınırlı duyularımızın yakalayamayacağı şeyleri bizim için dönüştüren bir makine *aracılığıyla* algılayabildiğimiz telsiz dalgaları temelinde– açıklanabilir. Aynısı, Daha Yüksek Merkezler ve onların bize sürekli söylediği şeyleri işitebilmek amacıyla daha aşağı merkezleri hazırlayışımız için de geçerlidir.

Ezoterizmin tamamı, *daha yüksek* bir şeyin var olduğu fikriyle başlar. Dinler gibi egzoterik sistemler, bu daha yüksek şeyin Tanrı olduğunu söylerler ki duyusal anlayışa sahip insanlar, bunu deyim yerindeyse, gökyüzünde kendilerinin dışında bir şey olarak kabul etmektedirler. Ezoterik sistemler ise bu "daha yüksek" şeyin sizde olduğunu; yani görünür dünyadaki sizin dışınızda değil, kendinizin olası ve mevcut daha yüksek *seviyesi* olarak –henüz erişilmemiş olsa da halihazırda mevcut– sizin içinizde olduğunu söylemektedir. İşte İsa bu nedenle, "Göklerin Egemenliği sizin içinizdedir," demişti. Egzoterik yolu izleyen bir erkek veya bir kadın bir fırtınayı, depremi, kuraklığı veya kıtlığı aleyhte davranan harici bir tanrı olarak düşünebilir. Ama ezoterizm, negatifleşirseniz ve bundan keyif alırsanız, *anlayış* seviyenizde düşeceğinizi ve böylece cehenneme yöneleceğinizi öğretir.

Yaratılış Işını, yeni bir tarzda düşünmenin geliştirilmesiyle bağlantılı birçok düşünceye sebep olabilir. Çalışma, bunun yeni bir tarzda düşünmenizi sağlamak için olduğunu söyler. Ayrıca, hep yapmış olduğunuz gibi düşünmeye devam ederseniz değişemeyeceğinizi, yani kendini geliştiren bir organizma olarak İnsan'da yaratılışı itibarıyla saklı olan ve İnsan'ın gerçek anlamını ifade eden olası değişimi yaşamayacağınızı da söyler. Bu söylemiş olduklarımın hepsini dikkatlice düşünmelisiniz; aksi takdirde, bir

kulağınızdan girip diğer kulağınızdan çıkabilir ve zihninizde hiçbir iz bırakmaz. Kesin olarak söylenebilecek bir şey vardır: Bu sistemde Dördüncü Yol olarak adlandırılan zihinsel çabayı göstermelisiniz. Bunu yapmak için çaba harcamadığınız takdirde, yeni bir tarzda düşünemezsiniz. Başka birçok şeyin yanı sıra, ölçekler üzerinden düşünmeyi öğrenmek, yeni bir tarzda düşünmektir. Bunu yapmak, zihninizi doğru bir düzene oturtur. Kendinizden hareketle düşünmek ise zihni yanlış bir düzene oturtur. Örneğin, Çalışma'yı daha yüce bir şey olarak ilk plana ve kendinizi de onun ardına yerleştirirseniz yardım alacaksınız. Bunun tersini yaparsanız, hiçbir şey elde edemeyeceksiniz. Neden? Çünkü şeyler zihninizde tam tersi yöndedir.

Amwell, 5 Mart 1949

KİŞİNİN TABİ OLABİLECEĞİ TESİRLER ÜSTÜNE YORUM

ÇALIŞMA-FİKRİ

Kendimizi farklı tesirlere tabi kılabiliriz.

YORUM

Beklenmedik bir söz veya başka insanların size yaklaşım tarzı nedeniyle kırgınlığınızda bir artış hissettiğinizde, içinizde bir yaygara kopar. Bu, her gün yaşanan sıradan bir durumdur. Yeryüzü'nün nüfusu yaklaşık iki milyardır ve bu iki milyar kişi de sizinle aynı anda kırgınlık hissediyordur. Bu durumu olabildiğince sakinlikle gözlemlemeye çalışalım. Bizdeki bu yaygara, bu içsel konuşma nedir? Farklı "ben"lerin konuşmasıdır. Sizde farklı "ben"lerin bulunduğunu ve bir değil, çokluk olduğumuzu pratik anlamda henüz anlamadıysanız, bu tür bir durum, Çalışma'nın varlığımızın doğası hakkında öğrettiklerinin bağlantısını görmek için iyi bir fırsat sunar. Çalışma, psikolojik varlığımızın birlik eksikliğiyle karakterize olduğunu söylemektedir. Psikolojik varlığımız bir değil, birçok çatışan "ben"dir. Birbiriyle bağlantısız birçok "ben"den oluşur. Bir kalabalıktır. *Fiziksel varlığımız* gibi bütünleştirilmiş bir birlik değildir. Fiziksel bedenimizin tüm farklı parçaları, tek bir organizma olarak birlik içinde davranır. Bu bize verilmiştir. Ama *psikolojik varlığımız* bakımından bizlere, buna karşılık gelebilecek bir birlik sunulmamıştır. Çalışma'nın yapabileceği şey işte budur. Şimdi, kırgınlık hissettiğinizde konuşmaya başlayan seslerin herhangi birinin yanında yer almak yerine kendinizi ayrı tutabilirseniz, farklı "ben"lerin faaliyette olduğunu gözlemleyebilirsiniz. Belki de sözcükler yerine resimleri kullanan ve mesela düşmanınızın boğazını sıkıp onu gizlice gömdüğünüze dair sahneler görmenize neden olan birtakım uç "ben"ler faaliyette olabilir. İntikam hissi öylesine hızlıdır ki onu durduramazsınız. Delerek geçip

giden bir tarzda size hücum eder. Ama iradenizin onunla karışmamasını sağlayabilir, yani onunla özdeşleşmeyebilirsiniz. Daha az uç ama daha incelikli olan başka "ben"ler de vardır. Bu "ben"ler sizi aşağılayan düşmanı yıkıma uğratmak için zekice yöntemler önerirler. Bu komplocu "ben"leri hiç gözlemlediniz mi? Ama düşünün, bunlara ayak uydurmak zorunda değilsiniz; yani kendinizi onlarla özdeşleştirmeniz gerekmez çünkü özdeşleşirseniz sizin üzerinizde güç sahibi olurlar. Yani onların tesirinde kalırsınız. Bütün mesele budur. Çalışma, kendimizi farklı tesirlere tabi kılabileceğimizi söylerken, aslında iki şeyi ima etmektedir. Öncelikle *A*, *B* ve *C* tesirlerine, daha sonra da kendimizdeki farklı "ben"lerin tesirlerine gönderme yapar. Örneğin, kendinizi *C* tesirlerinden –yani şuurlu tesirlerden– gelen bu Çalışma'nın fikirlerinin tesirlerine tabi kılabilirsiniz veya *A* tesirleri olan hayat-tesirlerine –para, mevkii ve güçle ilgili tesirlere– tabi kılabilirsiniz. Ama burada, kendimizi kişideki farklı "ben"lerin tesirlerine tabi kılmaktan söz ediyoruz. Şimdi, kırgınlıkla dolu olan ve ona inanan bir kişi, kendini negatif "ben"lere tabi kılar. Çalışma, negatif duyguların kendi başlarına varlıklarını sürdürebilecek güce sahip olduğunu söylemektedir. Aslında, kendini gözlemleme yoluyla bazı kırgınlık hislerinin ve düşüncelerinin sizde sürüp gittiğini fark ederseniz, negatif bir duygudan –tehlikeli bir hastalıktan– mustarip olduğunuzdan emin olabilirsiniz. Bunun denetlenmeksizin ilerlemesine izin verecek olursanız, sizdeki iyi ve sağlıklı her şeyi tıpkı bir tifüs ateşi gibi bitirip tüketecektir. Ne yazık ki henüz hiçbir ilacı olmayan kronik bir ağrı, irinli bir apse gibidir. Oysa negatif duygular bize yanlış bir güç anlayışı sundukları için hoş bir his yaşamamıza sebep olurlar. Yani başka insanların mutluluğunu tek bir sözle, tek bir iğneyle yok edebilmemizi mümkün kılarlar. Elbette ki bu, bizim mutlu olabilmemizi de engeller; gerçek mutluluğu kastediyorum. Başkalarını yaralamaktan duyulan mutluluk, hiçbir içsel huzur vermediği için mutluluk değildir. Şimdi, insanlar keyifliyken ve durumlarından memnunken söylenen rahatsız edici bir sözün gücünü hepimiz biliriz. Tek bir acı söz her şeyi darmadağın eder. Ve bu sözü söyleyen kişi, bunun böyle olacağını bilmektedir. Bunların hepsi, bir kişinin kendini negatif "ben"lerin tesirine tabi kıldığı anlardaki negatifliğin gücünü incelemekle ilgilidir. Burada neyin kastedildiğini anlayabildiniz mi? Negatif duyguların sadece bir biçimde –sadece zarar vermek için– işlediğini ve bu nedenle cazip gelebileceğini gözlemlediniz mi hiç? Çalışma, İnsanlığın cinsellik veya iktidar tarafından değil, negatif duygular tarafından yönetildiğini söyler. Yorum gereği şunu söylemek isterim ki bunun nedeni, negatif duyguların kendilerini kucaklayabilen insanlara böylesine bir kötülük gücü sunabilmesidir. Ama burada sorunun çeşitli boyutlarını aydınlatmak için kendi başınıza bolca düşünmeniz gerekir. Şimdi, içsel hesaplar yapmak, yani acı ve intikam kaynaklarını biriktirmek negatif durumları artırmak dışında hiçbir yere ulaşmanızı sağlayamaz. Ama bu, Çalışma'nın bizden yapmamızı istediği bir şey değildir. Çalışma'nın ışığında, insanların bize neler borçlu olduklarına dair gündelik içsel hesaplar yapmanın neden sakıncalı, akılsızca veya dahası elverişsiz, uygunsuz, yakışıksız olduğunu düşünmemiz gerekir. Bu, kırgınlık için yakıt biriktirir

ve hiç kimse bu tür bir davranışla kendinin daha yüksek bir seviyesine erişemez. Başkalarından nefret ederseniz, Çalışma'nın ışığında değilsinizdir ve olamazsınız da. Yani bu Çalışma'nın tesirlerine tabi olamazsınız. Neden? Çünkü negatif "ben"lerin, Duygusal Merkezin negatif parçasının tesirine tabi olursunuz ve bu nedenle, kötülüğün ve negatif duyguların daha da çok gelişmesi dışında hiçbir gelişim mümkün olmaz. Demek ki kişi, kendindeki bir kırgınlık durumunu olabildiğince objektif inceleyerek farklı "ben"ler ve bunların tesirleri hakkında bolca şey öğrenebilir.

Şimdi, diğer birçok çare arasında bir çare vardır: *dışsal kale alma*, yani kendinizi kırgınlık hissetmenize neden olacak biçimde davranan erkeğin veya kadının yerine koymanız. Bir başka deyişle, kendinizi onların gördüğü gibi görmeye çalışmak. Siz, elbette ki kusursuzsunuz. Ama görünen o ki onlar böyle düşünmemektedir. Bunu yaparsanız, neden bu kadarını söylemekle yetindiklerine şaşırabilirsiniz. Her şeyden önce, şu anda iki milyar kişinin kırgınlık hissediyor olduğunu hatırlayın. Bu düşünce negatif duygular hissetmenin, intikam arzusuyla yanıp tutuşmanın, zararlı ve kırıcı sözler söyleyerek kendinize belirli bir önem atfetmenin vereceği özel hazzı elinizden alabilir ve gerçekten de çok sıradan bir erkek veya bir kadın olduğunuzu ve Çalışma'da hiçbir değer taşımadığınızı hissedebilirsiniz.

Amwell, 19 Mart 1949

KİŞİNİN KENDİ ÜZERİNDE ÇALIŞMASI NE ANLAMA GELİR?

Bir kişi başka biri tarafından eleştirildiğinde, bu ona büyük bir şok yaşatır. Elbette ki eleştirilen kişi eleştirilmesine neden olan şeyi gözlemlemiş ise, böyle bir şok yaşamayacaktır ki bu, onun kendindeki bir şeyin zaten şuurunda olduğunu söylemekle aynı şeydir. Geçenlerde bir gruba konuşurken, psikoloji dalında doktorluk yaparken bir hastayı eleştirmenin benim için ne kadar zor olduğunu anlatıyordum. Hasta, elbette ki hiç kimsenin onu yeterince anlamadığını, karısının ona iyi davranmadığını, hayatta hiçbir zaman şansa sahip olmadığını vb. anlatırken benimle bir doktor olmam açısından konuşmaktadır. Bu, hayattaki her erkeğin ve her kadının durumudur. Şimdi, doktorluk yaparken kendimi toplayıp hastaya *kendisinin* çok zor biri olduğunu ve hatanın her zaman karısında olmayabileceğini vb. söyleyerek konuşmaya başladığımda, hastanın özsaygısına dokunmaktan kaçınmanın son derece zor olduğu bir noktaya geldiğimi net bir biçimde görüyordum. Zordu çünkü bütün atmosfer birdenbire değişirdi. Artık sempatik baba veya anne (genellikle anne) olmaktan çıkıp hastayı eleştiren kişi konumuna geçiyordum. Belki de onun zaman-bedenindeki tenkitçi bir baba veya okul görevlisi veya çavuş haline geliyordum. Az çok kusursuz olan ve yanlış anlaşılan bir kişi olduğuna dair tamamen şuursuz bir biçimde yaptığı değerlendirmeye artık katılmıyordum. Aslında bir tür düş-

man haline geliyordum; onun kendisine ilişkin değerlendirmesine karşı çıkan ve hatta onunla ilgili şüphelere sahip olduğunu söyleyen bir kişi oluyordum.

Şimdi, hayattaki gündelik ilişkilerimizde karşımızdaki kişi hakkında gerçekten düşündüğümüz şeyleri asla söylememek için çok dikkatli davranmamız gerektiğini bilirsiniz. Bunların hepsi, hepimizin her türlü eleştiriye karşı çok duyarlı olduğu ve kendimizi tamamen yanlış değerlendirdiğimiz ve hepimizin kendimize ilişkin bir kurgu taşıdığı anlamına gelir. Çalışma, kendimize ilişkin bu kurguya İmajinatif "Ben" der. İmajinatif "Ben" tarafından yönetilen kişi, kendine dair bu imajinasyona saldıran hiçbir eleştiriye katlanamaz. Bu Çalışma'nın amacı, kendimizi derinleştirmektir çünkü kıymetli olan her şey kendimize dair imajinasyonumuzun altında yatar. Hiçbir eleştiriye katlanamıyorsanız –içinizden kaç kişinin buna katlanabildiğini öğrenmek isterdim– bu, kendinize dair hiç bilgiye sahip olmadığınızı, Çalışma'yı kendinize hiç uygulamadığınızı ve kendiniz hakkında çalışmaya başlamadığınızı, kendinizi samimiyetle hiç gözlemlemediğinizi ve dolayısıyla, hayatta uyuyan bir kişi olduğunuzu gösterir. Böyle bir kişi Çalışma'nın ne hakkında olduğunu henüz anlamamaktadır. Kendini gözlemlemenin amacı kim olduğunuza, kendinizde neye sahip olduğunuza ve nelerin farkında olmadığınıza dair sizi daha şuurlu kılmaktır. Ama yıllar sonra bile kişinin kendini hiç gözlememesi dikkate değer bir durumdur. Kendini gözlemleme, hayattan tam aksi yöne dönmektir. Bu, beş duyumuz aracılığıyla baktığımızda dış şeylere gösterdiğimiz olağan dış dikkat değildir, kişinin ne tür bir kişi olduğunu görmek için içeriye bakan Gözlemleyen Ben adındaki yeni bir anlayışın, içsel bir anlayışın kullanılmasıdır. Örneğin, herhangi bir şeyle suçlanırsanız, kendinizi haklı çıkarma eğiliminde olacaksınız. İçeriye bakmayacaksınız ve Çalışma'nın bize öğrettiği şeylerden birinin, kendini haklı çıkarmayı gözlemlemek ve onunla özdeşleşmemek olması işte tam da bu nedenledir. Ama gerçek anlamda Çalışma'da olduğunuzu varsayalım (ki bu noktada, benim bakış açıma göre, yıllardır Çalışma'ya devam edip Çalışma'da olmayabileceğinizi hatırlamalısınız) o zaman kendinize dair şuurunuz, kendini bilişiniz aracılığıyla bu suçlamaların gayet haklı olabileceğini –yani bu şeylerin sizde olduğunu– bileceksiniz. Başkalarının eleştirilerine maruz kalan bir mekanik insandan tamamen farklı tepki vereceksiniz o zaman. Söylenen şeyin gerçek olduğunu bileceksiniz. O zaman, kendiniz hakkında bildiğiniz gerçek ile birilerinin size söylediği gerçek birleşir ve bunların ikisi sizde çok fazla acıya neden olmaz çünkü dış ve iç arasında bir uyum söz konusudur.

Şimdi, kendilerindeki bir şeyi ilk kez gözlemlemeye başlayan insanlardan mektuplar alıyorum. Genellikle çok büyük bir şaşkınlık duyuyorlar ve kendini geliştirmede önemli bir görevle karşı karşıya olduklarını düşünüyorlar. Bu, onların kendi üzerlerinde çalışmaları gereken şeyi ilk kez görmeye başladıkları anlamına gelir. Muhtemelen onlar hakkında herkesin bildiği ve belki de daha önce yüzlerine söylenmiş ama sadece kızgınlık veya üzüntü duymalarına yol açmış olan bir şey, gözlemleme aracılığıyla kafalarına dank etmiştir.

Bizi negatifleştiren şeyleri görmemiz ve belirli şeylerin bizi negatifleştirdiği olgusunu kabul etmemiz gerekir. Çalışma'nın bakış açısından, bu negatifleşme durumu üzerinde çalışmamız ve dış bir neden aramamamız gerekir. Hata kendimizindir çünkü genel olarak söylemek gerekirse, negatifseniz bu sizin suçunuzdur. Zor olduğunu biliyorum ama Çalışma'nın söylediği budur. Birisi, kısa bir süre önce yapılan bir toplantıda, bu muazzam öğretiyi ve kendini gözlemlemenin alanını tarif etmeye çalışırken kahvaltısı istediği gibi pişirilmeden servis edilirse, tüm mutluluk hissinin silineverdiğini söylemişti. Ama bununla da kalmaz. Çalışma böylesine küçük bir şeyden çok daha büyüktür, geniştir. Bu örnek, gözlemleme adına hiçbir şey yapmamaktan daha iyidir ama yine de çok ama çok önemsizdir. Bu kişi, artık bu tür koşullarda nasıl negatifleştiğini gözlemlemeye çalışmalıdır çünkü bu tür bir tepki bir tutumdan, bir resimden, onun beklediği ve kanıksadığı bir şeyden kaynaklanmaktadır. Bu koşul devam ettiği sürece, bu tür insanlar varlıklarını çok fazla geliştiremeyecektir. Küçük varlıkları, küçük tutumları, beklentileri ve kendilerine uygun gördükleri şeyler tarafından engelleneceklerdir ve böylece, hayatta böylesine dar bir bakış açısına ve böylesine abartılı bir kendini sevmeye sahip olmalarından ötürü tüm sorunun kendilerinde yattığını bilmeksizin çok zorlu, muhtemelen hoşgörüsüz insanlar olacaklardır. İnsanların ne kadar kolay üzüldüğünü düşünün; burada eleştirilmekten bahsetmiyorum ki bu çok daha zor bir şeydir. Çoğu insan kolayca üzülmez mi? Sabahleyin ayakkabı bağlarından biri kopunca derhal birilerine lanet okurlar, kahvaltıları istedikleri gibi hazırlanmamışsa kendilerini kaybediverirler, gazeteleri zamanında getirilmezse öfkeden küplere binerler. Bunların hepsi çok küçük ve saçma değil mi? Çalışma ve Çalışma'nın boyutu bu mudur? Bu Çalışma'nın bunların hepsinden daha büyük bir şey hakkında olduğunu düşünmüyor musunuz? Bir keresinde, yorum gereği, sizlere şunu dediğimi hatırlıyorum: Varlığınızın boyutlarını öğrenmek isterseniz öfkelendiğiniz veya negatifleştiğiniz anlara dikkat edin çünkü bu, varlığınızın sonuna ulaştığınız anlamına gelir. Ezoterizm'in *sabrı* bu kadar çok vurgulaması bundan dolayıdır çünkü şeylere sabırla dayanma yeteneği ve özellikle de bir başkasının rahatsız edici tezahürlerine dayanma yeteneği, varlığın niteliğinin ve gelişiminin bir işaretidir. Ne kadar az katlanabiliyorsanız, varlığınız da o kadar küçüktür.

Şimdi, eleştirilme meselesine geri dönelim. Buradaki herkes gibi ben de eleştiriyle karşılaşmanın çok zor olduğunu biliyorum. En ufak bir negatif eleştiri, özellikle en yakın ve en çok sevdiğiniz kişilerden geliyorsa, gününüzü mahvedebilir. Bu kısaca, haksız gösterilmekten nefret ettiğimiz ve kendimizde yanlış bir şeylerin olduğunu düşünmekten nefret ettiğimiz anlamına gelir. Şimdi, kendini gözlemleme aracılığıyla şuurunu genişletmiş olan bir insan, eleştiriler karşısında bu kadar hassas olmayacaktır çünkü kusursuz olmadığını pratik olarak bilecektir: bu büyük bir adımdır. Hepinizin daha önce de işitmiş olduğu gibi, bu Çalışma, dünyanın *şu anki halinin*, insanlığın yeterince şuurlu olmamasından kaynaklandığını öğretmektedir. Bir başka deyişle, bu garip gezegenin dört bir yanındaki erkekler ve kadınlar garip bir uyku durumdadırlar. Bu Çalışma'nın amacı bizi uyan-

dırmaktır ve bu, başta kendimiz ve daha sonra diğer insanlar hakkında çok daha şuurlu hale gelmemiz gerektiğine işaret eder ama öncelikle, kendini gözlemleme aracılığıyla kendimize dair şuurumuzu genişletmeliyiz.

Yalan söylersiniz, kötü davranırsınız, zehirli sözler söylersiniz ama başkalarını bu bakımdan çok eleştiriyor olsanız bile bunu kendinize itiraf etmezsiniz ama kendini gözlemleme yoluyla şuurunuzu genişletirseniz, başkalarını giderek daha az eleştirir ve şuur arttıkça, eleştirilere karşı daha az hassas olursunuz. Kendinizin de yalan söylediğini göreceksiniz. Ama kendinizi doğru biçimde hiç gözlemlememişseniz, bu Çalışma'nın neyle ilgili olduğunu henüz bilmiyorsunuzdur ve hayatın gerçek pratiğinde yalanlar söylemenize, çarpıtmalar yapmanıza, sözleri saptırmanıza, yapmacık davranmanıza, kötü niyetli konuşmanıza ve başkalarına zarar vermenize vb. rağmen, bu dünyada yaşadığımız bu çok garip uyku durumunun içinde bunu kendi şuurunuza itiraf etmezsiniz; böylece aynı şeylerle ilgili olarak suçlandığınızda kendinizi haklı çıkaracak ve asla böyle şeyler yapmadığınıza yeminler edeceksiniz. Tuhaf olan budur. Öte yandan, kendinizi samimiyetle gözlemlerseniz, şunun farkına varacaksınız: "O adam sensin." (*II. Samuel*, 12:7) ve o andan itibaren *tüm hayatınız* değişmeye başlayacak ve Çalışma'nın tesirlerine tabi olacaksınız. Bu Çalışma'nın bakış açısından, kendini geliştirme konusunda bir başarısızlıktan başka bir şey olmayan uyuyan bir insan olmak yerine şuurlu bir insan olmaya doğru harekete geçeceksiniz. Size hiçbir faydası olmayıp sizi kullanan hayatın tesirlerine tabi olmamaya çalışın. Ya doğaya ya da bu Çalışma'ya hizmet edebilirsiniz. *Bir şeye* hizmet etmelisiniz. Çalışma'ya hizmet etmenin tek yolu, onu *yapmaktır*. Çalışma'yı yaparsanız, Çalışma'nın tesirlerine tabi olursunuz ve sizi ancak bunlar değiştirebilir.

Amwell, 26 Mart 1949

KENDİNİ HATIRLAMA VE KENDİNİ GÖZLEMLEME

Bir insan kendini hatırladığında, Kişiliğiyle özdeşleşmemeyi aramaktadır. Aradığı şey, kendine dair başka bir his ve anlayıştır. Deyim yerindeyse, kendini *bilmemeyi* –yani kendini kendinden boşaltmayı– aramaktadır. Kendini pasifleştirir. O ana dek kendisine bahşedilmemiş bir şeyi almayı diler. Kendini kendinden yukarılara; kendisinin gürültülerinden yukarılara; negatif duyguların, şikayetlerin, korkuların, şüpheci hislerin, endişeli düşüncelerin, kaygıların, paranın, profesyonel ve mesleki heyecanların yukarısına; garip kibir ve gururun yukarısına; kendisi ve dahası, başkaları hakkındaki yanlış değerlendirmelerin yukarısına yükseltmeyi amaçlar. Kendinde bu şeylerin hiçbiri olmayan ve hayatın onda oluşturduğu bir sürü benzer şeyin hiçbiri olmayan bir şeyi ayırt etmeyi aramaktadır. Bunlar benzerdir çünkü uzun yıllar boyunca gözlemlerseniz hepsinin aynı tada

sahip olduğunu görürsünüz. Evet, hayat tarafından oluşturulan şeyler, tıpkı bir restorandaki veya yolcu gemisindeki yemeklerin duyulara aynı tadı vermesi gibi aynı tada sahiptirler. Bunlar, hayatın ipnotik mekanizmasına aittir ve bizi, kendimize ilişkin kurgularda –yani Kendimizi Hatırlamadığımız bir durumda– kolayca uykuda tutmaktadırlar ve kişi, şu anki haliyle halen bunun etkisi altında olduğu için ancak kendisine gülebilir. Ama uyuduğumuzu bilmemize ve hatta bunu biraz olsun hissetmemize rağmen, her şey bizi derhal avucuna alıverir ve kolayca ipnotize eder.

Doğduğumuzda Öz'de oluruz. Hayatın tesirlerine tabi oldukça, ağırlık merkezimiz Kişiliğe kayar. Şimdi, bu oturumda size soruyorum: Kişilik, özellikle de kendinizdeki Sahte Kişilik neyi arzular? Üstün olmayı, her şeyin çoğu olmayı, pohpohlanmayı arzular. İsa'ya sunulan ayartmalarda bunun güzel bir örneğiyle karşılaşırız. *İktidar* ile ayartılmıştı. Dikkatinizi çekerim; cinsellik değil, *iktidar* ile. Peki sizi ayartan veya ayartabilecek olan şey nedir? Biri gelip size Yeryüzü'nün Kralı veya Kraliçesi olabileceğinizi söyler. Dilediğiniz kadar paraya sahip olabileceğinizi veya sevişebileceğinizi söylemekten çok daha ayartıcı değil midir bu? *İşte o parça ölmelidir.* İsa'nın sembolik figürü bu şekilde ölür. Onu ayartan ve onun ilk olarak ölmesi gerektiği şeye dikkat ediniz. Psikolojik olan efsaneye göre, şeytan tarafından yüksek bir yere çıkarılır, Yeryüzü'nün bütün Krallıkları ona gösterilir ve şeytana tapması halinde tüm bunların hakimi olacağı söylenir. Bunun ilginç bir ayartma olduğunu söyleyebilirsiniz. Bunu söylüyorsanız, Sahte Kişiliği ve onun her zaman neyi istediğini hiç gözlemlememişsiniz demektir. Kendinizi ele alın; iktidar istemediğinizi düşünebilirsiniz. Ama diyelim ki kıskançlık duyarsınız. Neden? Kendinize samimiyetle bunu sorun. Yanıt; *siz* tam iktidara sahip olmadığınız için kıskançlık duymaktasınızdır.

Demek ki kişi, Kendini Hatırlamada, varlık ve şuurun daha yüksek bir seviyesine erişmeyi *arzuluyorsa*, kendini gözlemleme aracılığıyla kendini açığa çıkarmanın ve sahip olamadığı şeyleri istediğini yavaş yavaş fark etmenin birçok aşamasından geçmelidir. Çalışma, işte bu nedenle, kendini gözlemlemeyle başlar. Dolayısıyla, İsa hakkındaki bu ezoterik öyküde, onun neden iktidar ile ayartıldığını anlamaya çalışın. Bu Çalışma'da sizin geçmek zorunda olduğunuz her aşamadan onun da geçmek zorunda kalmış olduğunu hatırlayın. Bunu, kendimizin yeni ve olası bir seviyesine erişmek için benim ve sizlerin yapmamız gerekenler bakımından hiçbir fark olmadığına dair kelimesi kelimesine, fiziksel terimlerle harikulade bir biçimde sunulan bir ezoterik öğreti ya da bir efsane olarak kabul edin. Hoş ilişkileri imkansız kılan Sahte Kişiliğin üstesinden gelmenin ne kadar zor olduğunu düşünün. Biri, içsel psikolojik gelişimin aşamalarını canlandırmalıydı. Çalışma sadece şunu der: "Öz'ün gelişebilmesi için Kişiliğin pasifleştirilmesi gerekir." Ve bu fikri Çalışma'ya atfetmek, bu Çalışma'nın ayrıcalığı değildir. Bu tür bir yorumu reddeder. Çalışma, geçmişte her zaman var olmuş olan bir öğretidir. Bu nedenle, kendinizi hatırlamaya çalıştığınızda, iktidar ile özdeşleşmemenize –yani kendinizi ondan ayırmanıza– yardım edebilir. Ama kendini gözlememiş olan herhangi birinizin, tüm o

rahatsız edici tezahürlerinize yol açan iktidar hırsınızın nerelerde yattığını bilebilmesi mümkün müdür?

Ayrıca, kendini gözlemleme deneyiminizden yola çıkarak bu meselde "Şeytan"la neyin kastedildiğini düşünmenizi istiyorum. Bu "Şeytan"ı kendinizde hiç gördünüz mü? En başta eşiniz üzerinde, daha sonra işiniz üzerinde ve ilişkileriniz üzerinde, son olarak da mali dünya, politik dünya, sosyal dünya ya da dinsel dünya olmak üzere tüm dünya üzerinde iktidar edinmeye çalışan kibiriniz ile bunun bir bağlantısı olabilir mi? Peki, *kendinizin* –İsa denilen– ezoterik sembolik figürü en başta neye ölmeliydi? Anlamamız gereken nokta tam da budur.

Amwell, 2 Nisan 1949

İLGİ VE ZAMAN ÜSTÜNE BİR NOT

Genellikle, hiç zamanımız olmadığını söyleriz. İnsanlar "Zaman bulunca bunu okuyacağım," derler. İnsanlar zaman bulamadıklarını söylerken neyi kastederler? Örneğin, zaman bulduklarında bir şeyi düşüneceklerini söylerler. Okumaları için bir şey verip bunun hakkında düşünmelerini istersiniz. Haftalar sonra karşılaştığınızda, çok üzgün olduklarını ama bunu okumaya hiç zaman bulamadıklarını söylerler. Şu veya bu sebeple, hiçbir şeye ayıracak zamanlarının olmadığını söyleyebilirler. Kuşkusuz, ellerine gelecek sezonki yarışlarda koşacak atların listesini verecek olursanız, en azından içlerinden bir kısmı bu listeyi dikkatlice okuyacak zaman bulabilir. Bundan yola çıkarak, zamanın ve ilginin bağlantılı olduğunu söyleyebiliriz. Yani insanlar hiç zaman bulamadıklarını söylerken, aslında genelde, hiç ilgi duymadıklarını kastetmektedirler. Bir şeyle gerçekten derinden ilgilenirseniz, onun için bolca zaman bulabilirsiniz. Demek ki zaman ve ilgi bağlantılıdır.

Bay Ouspensky bir keresinde *A* tesirleri –yani hayatta oluşturulan tesirler– hakkında konuşurken şöyle demişti: "Insanlar genellikle neye ilgi duymaktadır?" Kendi sorusuna şu yanıtı vermişti: "İnsanların yaptığı şeylere dikkatle bakarsanız, bunun yanıtını bulabilirsiniz. Örneğin spora, futbola, yarışlara vb. duyulan ilgiyi ele alalım. Çok büyük sayıda insanın, spor karşılaşmalarını görmek için yapmayacakları şey yoktur. Bunun için bolca zamanları varmış gibi görünmektedir. Nasıl? Çünkü ilgileri oradadır. Sadece böyle şeylere ilgi duyarlar." Sonra da eklemişti: "İnsanların hayatın dışında yatan *C* tesirlerinden gelen bu tür bir öğretiyi dinlemelerini nasıl bekleyebilirsiniz?"

Bay Ouspensky, insanlığın Yaratılış Işını'nda Ay ile temsil edilen ve kendisinden daha düşük bir şeye nasıl hizmet ettiği ve uyanmak için kullanabileceği enerjileri nasıl boşa harcadığı hakkında konuşurken, insanların kitlesel-kolektif kuvvetler tarafından ipnotize edilmeyi tercih ettiğini söyle-

mişti. Boğa güreşi seyretmek için arenaya toplanmış heyecan içinde bağırıp çığlık atan bir kalabalık, bir kupa finaline veya siyasi bir gösteriye katılanlar öylesine bir kolektif heyecan durumundadırlar ki her bir kişi, Kendini Hatırlamaya katkıda bulunabilecek şuur kuvvetinden mahrumdur. "Şunun gibi bir şey," demişti. "İnsan kalabalıklarının meydanlarda toplandığını, uçaktan kuşbakışı görebileceğiniz türden büyük alanları doldurduğunu, her meydanın dip dibe duran on binlerce insan tarafından doldurulduğunu hayal edebilir misiniz? Bu varlıkların her biri uyumaktadır; ne yaptıklarının hiçbir şekilde şuurunda olmaksızın bir tür galeyan halinde bağırırlar veya korkunç bir manzaraya büyülenmiş gibi bakarlar. Bu tür kalabalıklardan veya insan topluluklarından, Ay –yani Yeryüzü'nün aşağısındaki varoluş durumu– bol miktarlarda kuvvet alır. Bu kuvvet, insanlardan çekilip alınır çünkü insanlar, onları birey haline dönüştürme olanağı vermesine karşın bu kuvveti kullanmayı istememektedirler. Bu tür muazzam kalabalıklarda, belki de birkaç kişi dışında hiç kimse kendinin şuurunda değildir. Sinema vb. yerlerde de aynı şey geçerlidir. Bunların hepsi, İnsan'ı uykuda tutmaya hizmet eder ve İnsan'ın kendisi için faydalı olmayıp başka bir şeye hizmet eden amaçlar doğrultusunda İnsan'dan kuvvet çekip alırlar." Bu bağlamda, İnciller'deki şu ilginç ifadeyi aktarmıştı: "Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, elindeki de alınacak." (*Mark*, 4:25)

Şimdi, kendimizde görece Kendini Hatırlama durumunu üretmeye katkıda bulunabilecek gündelik olarak sahip olduğumuz enerji miktarı sınırlıdır ve bunu kitlesel heyecanlara ayırırsak Çalışma'yı yapma veya hatta Çalışma'nın ne anlama geldiğini kavrama şansımız hiç olmaz. İşte bu nedenle, Çalışma, kendini geliştirmeyi arzulayan ve Gerçek Ben'e ulaşma yönündeki içsel yolculuğa çıkmayı isteyen bir insanın, insanlığın bir bütün olarak gelişimini engellemek için dünyanın dört bir yanında farklı biçimlerde karşımıza çıkan tüm bu kolektif veya kitlesel hareketlere katılmayacağını öğretir. Demek ki çalışmayı isteyen ve kendinde bu Çalışma'nın ne hakkında olduğuna dair ufak da olsa bir anlayışa sahip olan bir erkek veya bir kadın, kendisinin bu tür tipik olaylara yönelik kuvvet kaybetmesini önlemeye başlamalıdır. Bu, uzun yıllardır birçok farklı yoldan söylenmiş olan bir şeydir ama ne yapıyor olduğumuzun ve kendi üzerimizde çalışmanın ne anlama geldiğinin bize sürekli hatırlatılması gerekmektedir. Unutmayın, siz bu Çalışma'nın konususunuz. Şuurlu kuvvetinizi yitirmek için bir futbol maçına gitmeniz gerekmez. Az önce, hayattan gelen bu türden tipik bir durumun aynı anda milyonlarca kişinin deneyimlediği bir kitlesel durum olduğunu söylemiş olsam da, bir kahvaltı masasında tipik bir olayla özdeşleşerek de kolayca kuvvet kaybedebilirsiniz. Hayat, görece birkaç tipik olayını yeni ve ustaca kombinasyonlarla karşınıza çıkararak, size her an kolayca kendinizi kaptırabileceğiniz bir "meşgale" sunmaktadır. Telefonla arandığınızı ve rahatsız edici bir şey duyduğunuzu varsayalım. Kahvaltı masasına kaşlarınız çatık, üzgün, değişmiş bir kişi olarak dönersiniz. *Size* ne olmuştur? Tipik bir hayat-olayına kuvvet kaybetmişsinizdir. Bu, tüm gün boyunca devam eder. Her tipik olayla özdeşleşerek kuvvet

kaybedersiniz ve günün sonunda, Çalışma'nın iki temel pratik –birbiriyle yakından bağlantılı ama ayrı şeyler olan özdeşleşmemek ve Kendini Hatırlamak– aracılığıyla kendimizde korumamız ve saklamamız gerektiğini söylediği tüm şuurlu kuvveti harcarız.

Şimdi, zamanla bu tür olayların kuvvet kaybetmenize neden olduğunu ve kendinizdeki kimi hatalı şeylerle bağlantılı olduğunu görmediğiniz takdirde kuvvet kaybını engellemenin son derece zor olduğu kimi tipik olaylar vardır. İzlenimleri alma aygıtımızın tamamı, kendi çağrışımlar ağıyla birlikte, bizim özdeşleşmemek aracılığıyla belirli yönlerde kuvvet depolamamızı çok uzun yıllar boyunca engeller. Herkeste, bir dış olay tarafından uyarıldığında sizden derhal kuvvet çekip alan bazı kanallar olduğundan söz ediyorum. Bizdeki bu kötü çağrışımsal yerlerin, tıpkı bir harekete son verilmesi gibi kesinkes durdurulması gerekmektedir. Bu, kendinizde bir *içsel dur* oluşturmaktır. Bu *içsel dur* ifadesi, Çalışma'nın çok derin anlamlarla yüklü olan bir ifadesidir. Bir örnek verelim. Belirli bir kişi hakkında bir sürü negatif çağrışıma sahipsiniz ve bu Çalışma'ya gelmeden önce, o kişiyle ilgili negatif çağrışımlarınızın kuvvet kaybetmenize neden olduğu hiç aklınıza gelmemişti. Bu çağrışımlar geçmişinizde çok gerilere kadar gidebilir ve artık değiştiremeyeceğiniz ölçüde kök salmış olabilir. Kişinin kendindeki bu tür hassas yerlerle bağlantılı olarak *içsel dur* olarak adlandırılan şeyi oluşturması gereklidir. *X* kişisine yönelik uzun süredir denetlenmemiş negatif duygulara sahip olduğunuzu ve bu *X* kişisinin sözü edildiğinde bile negatifleştiğinizi varsayalım. Bu çağrışımları farklılaştırmaya çalışmamanızı tavsiye ederim çünkü bunu yapamazsınız. Ama yapabileceğiniz bir şey vardır; bu çağrışımlar hakkında bir *içsel dur* oluşturarak, *X* kişisinin sözü geçtiğinde, çağrışımlar trenini harekete geçirecek ateşi kendi içinizde durdurabilirsiniz. Kendi kibirimize göre her şeyi idare edebileceğimiz ve tepkilerin önüne geçebileceğimiz yanılsamasını bir kenara bırakmalıyız. Sadece kör bir ahmak, her koşul altında kendini kontrol edebileceğini düşünür. Bu nedenle, içsel sessizlik pratiği anlamına da gelen *içsel dur* uygulaması çok faydalıdır. Unutmayın ki tek bir sözcük bile kişinin öfkeden deliye dönmesine yetebilir. Neden? Çünkü burada negatif duyguların korkunç bir biçimde boşalmasına doğrudan neden olan mekanik bir çağrışımlar kanalı mevcuttur. Bu Çalışma'yı yapmak, eskrim yapmak veya ustaca karşı hamleler yaparak darbelerden kaçmak gibidir. *Kırnaz* ifadesinin bir anlamı da budur. Bu Çalışma'yı yapmak, nerede zayıf olduğunuzu bilmek ve hayatın bu zayıf yerlerinize darbeler indirmesini olabildiğince önlemeye çalışmaktır. Şimdi, kendinin şuurunda olmayan ve hayatın akışında hala bir çocuk olan kişi, hayatı üzerinde çalışmaya başlamamış bir insandır. Bu Çalışma, kişiyi daha şuurlu kılmak içindir ve bu da hayatın her olayına mekanik tepki vermeyerek bu değirmen deresinin akışının dışına çıkmayı gerektirir. Aksi takdirde, hayat sizden dışarı şiddetli bir tepki çıkartır ve böylece, Öz'ün gelişimini besleyen Kendini Hatırlamaya gidebilecek tüm o nadir kuvveti elinizden alır.

Kendiniz üzerinde çalışmak, Çalışma'ya karşı içsel tutumunuza göre, daha önce kuvvet veya zaman ayıramadığınız şeyler için ergeç kuvvet ve

dolayısıyla zaman bulabilmenizi sağlayacaktır. Tamamen mekanik tepkilerle tipik hayat-olaylarına akıttığınız kuvvetin ne kadar fazlasını kurtarabilirseniz, doğaya o kadar az hizmet edersiniz ve bir değirmen deresi gibi olan hayatın akışı nedeniyle o ana dek yapmanız, düşünmeniz ve anlamanız engellenmiş olan şeyleri yapmak, düşünmek ve anlamak için daha çok zamana sahip olursunuz. Bir başka deyişle, Çalışma'nın öğrettiği gibi, hayat tarafından her an kemirilmemek için kendimizi hayattan ve onun olaylarından ayırmamız gerekir. Bugün hangi anda tamamen önemsiz veya faydasız bir şeyle özdeşleşerek kuvvet kaybettiniz? Bu Çalışma için hiç zamanınız olmadığını söylerseniz, kendiniz üzerinde çalışmıyor olduğunuz sonucunu çıkarırım. Kendinizi azıcık bile olsun hatırlarsanız –ki bu herkes için mümkündür– günlük hayatınızın tamamen farklı olacağını anlıyor musunuz? Unutmayın ki özdeşleşmeyi uygulamanız gerekmez. Bu sizin doğal durumunuzdur çünkü her şeyle ve hatta zihninize gelen her düşünceyle özdeşleşirsiniz. Bu Çalışma, özdeşleşmemeyi uygulamak hakkındadır. Bundan hiçbir şey anlamayan bir kişi, Çalışma'yı yanlış anlayacaktır ve bu Çalışma'daki bir sürü şeyin özdeşleşip özdeşleşmeyeceğinizi görmek amacıyla yapıldığını anlamayacaktır.

Amwell, 9 Nisan 1949

NEGATİF DUYGULAR ÜSTÜNE YORUM

Bugün, negatif duyguların *farklı* türleri hakkında konuşacağız. Çalışma'nın amacının Duygusal Merkezi uyandırmak olduğu birçok defa söylenmiştir. Duygusal Merkez uygun biçimde çalışmadığı için gerçek duygular vermediği de söylenmiştir. Duygusal Merkez, başkalarından taklit edilen negatif duygularla ve Sahte Kişilikten kaynaklanan negatif duygularla kaplıdır. Bay Ouspensky yıllar önce şöyle demişti: "Gerçek duyguları bilmiyoruz. Duygusal Merkezimiz parayla, romanlarla, filmlerle vb. besleniyor." O.'nun özellikle G.'den aldığı öğretiyle bağlantılı olarak yaptığı Çalışma doğrultusunda, Duygusal Merkezin negatif parçası bizlere sıklıkla vurgulanmıştı. Bir başka deyişle, O.'nun sistemin bu parçası üzerindeki özel çalışması aracılığıyla, negatif duyguların incelenmesi ön plana çıkarılmıştır. Şimdi, G. insan makinesinin genelde bildiklerimizin çok ötesinde olan çok büyük deneyimler yaşamaya muktedir olduğunu öğretmişti. Tüm merkezler uyanık olsaydı ve işlerini doğru yapsalardı, kendimizi tanıyamazdık. Şu anki durumumuzda, yaşama aygıtımız böylesine zavallı bir durumda olduğu için günden güne kuru ve daha doğrusu anlamsız bir hayat sürmekteyiz. O., bunun nedenlerinden biri olarak Duygusal Merkezin böyle kötü bir durumda olmasını göstermişti. Duygusal Merkez, çeşitli türden negatif duygularla doludur. Bu nedenle, kadim ezoterik literatürden negatif duygular hakkında yazılan bazı şeyleri seçip Duygusal Merkezi

arındırmak için özellikle hangi türden negatif duygulara karşı çalışmak gerektiğinin vurgulandığını görmek ilginçtir. Her şeyden önce, Duygusal Merkezin arındırılmasının bu negatif duygularla bir ilgisinin olduğunu anlamalısınız. Duygusal Merkezin saflığı fikri, ahlaki anlamda saflıktan anladığımız şeyle birbirine karıştırılmamalıdır. İnsanlar kirli duyguların her zaman cinsel düşüncelere işaret ettiği ve temiz duyguların bu düşüncelere hiç sahip olmamayı gerektirdiğini düşünürler. O.'dan birkaç paragraf aktarmadan önce, saf olmayan duyguların en başta gelenlerinden birinin *kıskançlık* olduğunu söylemek istiyorum. Buna kısa bir süre sonra döneceğiz.

Bay Ouspensky, *Tertium Organum*'da şöyle der: "Kirli duygu, tıpkı kirli bir aynanın çarpık bir görüntü vermesi gibi temiz değil, bulanık bilgi verir. Temiz duygu ise hedeflendiği şeyin bilgisi için net, temiz bir görüntü sunar. Bu, sorun hakkındaki yegane olası sonuçtur. Bu sonuca varmak, bizi bütün duyguları 'ahlaki' ve 'ahlakdışı' duygular olmak üzere keyfi bir biçimde ikiye ayıran ahlakçıların yaygın hatasına düşmekten kurtarır. Ama duyguları bir an için olağan ahlaki çerçevelerinden ayırmaya çalışırsak, meselelerin önemli ölçüde basitleştiğini, *doğası itibarıyla* temiz veya *doğası itibarıyla* kirli duyguların olamayacağını, her duygunun kendinde başka duyguların karışımlarının olup olmamasına göre temiz veya kirli olacağını görürüz. Temiz bir duyarlılık, kozmik hayatın duyumunu başlatan ve doğanın kalp atışlarını işitme gücü veren 'Şarkıların Şarkısı'nın duyarlılığı olabilir. Ahlaki bir bakış açısından iyi veya kötü olan ama temel duyguyu eşit ölçüde bulandıran başka duygularla karışmış kirli bir duyarlılık da olabilir. Temiz bir sempati ve sempati karşılığında bir şey elde etmenin hesabıyla karışmış sempati olabilir. Kendi için temiz bir bilgi aşkı, bilgi açlığı olabilir ve *fayda* ya da *çıkarın* başlıca önem taşıdığı bir öğrenme eğilimi olabilir." (Amerika baskısı, sayfa 201)

Tüm negatif duygular Çalışma-anlamında kirli duygulardır. Çarpıtırlar. Hepimiz, negatifleşmenin ne anlama geldiğini artık biliyor olmalıyız. Kişi bunu içsel tat yoluyla bilir. Kendinizi birdenbire tamamen farklı hissedersiniz. Kendinizi neden birdenbire tamamen farklı hissedersiniz? Elbette ki biraz içsel kendini gözlemleme uygulamış olanlarınızdan söz ediyorum. Böyle insanlar, içlerinde onlara bir şey olduğunu bilirler. Onlara ne olmuştur? Birdenbire negatifleşmişlerdir. Kısa bir süre önce, sanırım son makalede, bir insanın kahvaltı masasından kalkması, kötü bir telefon konuşması yaptıktan sonra masaya tamamen değişmiş bir biçimde dönmesi hakkında konuşmuştuk. Sizi etkilemesine izin verdiğiniz rahatsız edici bir düşünce bile, bu rahatsız edici düşünceyle özdeşleşirseniz, en mutluluk verici koşullar altındayken birdenbire negatif duruma gelmenize yol açabilir. Adeta, sizdeki her şey aşağıya çöker. Şimdi, Çalışma'nın sağladığı savunmalar olmaksızın içeride böylesine korunmasızsanız, hayatın bir işleviyseniz, tüm içsel hayatınız dış olaylara ve dışınızdaki insanların size nasıl davrandıklarına bağlıysa o zaman hiçbir bireyselliğe sahip değilsiniz demektir. Kendinizde, dış hayattan ve hayatın size nasıl davrandığından ayrı olarak varlığını sürdürebilecek hiçbir şeye, sizde hayata direnebilecek herhangi bir şeye sahip değilsinizdir.

Şimdi, sizde elbette ki Gerçek Ben olsaydı –yani şuurlu hale gelseydiniz ve Gerçek Ben sizde Efendi olsaydı– dış hayatta olup bitenler sizi çok az etkilerdi çünkü ağırlık merkeziniz, kendinizde olurdu.

Negatifleştiğimizde her şeyi belirli bir tarzda, belirli bir açıdan, örneğin şüpheden yola çıkarak gördüğümüzü biliriz. Bunun nasıl her şeyi unutturduğunu, kısa bir süre öncesini bile nasıl belirsiz bir geçmiş gibi hatırlayabildiğimizi ve her şeyin nasıl birdenbire tepetaklak olduğunu biliriz. Negatif duyguların bu büyülü, bu muazzam gücü derhal denetlenemez. Önemsiz negatif duygularla işe koyulun ve kendinizi onlardan ayırıp onlara ayak uydurmamakla başlayın. Kendimizde gerçek bir ağırlık merkezine sahip olmadığımız ve sözde şuurlu hayatımız, değişmekte olan birçok farklı "ben"in tezahürü olduğu için özellikle de negatifleşmenin belirli bir haz verdiği anlarda, Duygusal Merkez üzerinde çalışmak için nasıl uyanık kalmamız gerektiğini fark etmeliyiz. Çoğu insanın elinden tüm negatif duyguları alacak olsaydınız, mutluluk kaynaklarından mahrum kalırlardı. Çalışma, faydasız ıstıraptan –yani negatif duygularımızdan– vazgeçmemiz gerektiğini söyler. Bunların herhangi birinin azıcığından bile hiç vazgeçtiniz mi? Negatif duygular ıstırap çekmemize neden olurlar ama biz bundan keyif alırız.

Şimdi, negatif duyguların bir listesini oluşturmak onların farkına varmamıza yardımcı olabilir. Bunu yapmalısınız. Sadece birkaçından söz edeceğim. *Kıskançlık*tan söz etmiştim. Kıskançlığın ne olduğunu tanımlamaya çalışmak ilginçtir. Xenophon, Sokrates hakkında konuşurken şunları söyler: "Kıskançlığın ne olduğunu düşünürken, bunun belirli bir rahatsızlık olduğu, arkadaşların başarısızlıklarından veya düşmanların büyük başarılarından dolayı duyulan bir rahatsızlık olmayıp arkadaşların büyük başarılarından dolayı duyulan bir rahatsızlık olduğu sonucuna vardı." Kısa bir süre önce, Pindar'ın kıskançlık hakkındaki fikrini aktardığımızı hatırlayacaksınız. Pindar, bunu "İnsan'ı çirkinleştiren tüm alçaklıklar içinde en kötüsü" ve mükemmeliyeti, İnsan doğasının en alçak parçasına indirme arzusu olarak nitelemişti. Bacon, *Natural History* adlı kitabında şöyle der: "Kıskançlık karşıdaki kişinin ruhunu eline geçiren kötücül ve zehirli bir ruh yayar ve gözün bakışı kötü niyetli olduğu zaman büyük bir güce sahiptir." Bu sözler, Ecclesiasticus'un söylediklerıyle uyumludur: "Kıskanç insan kötü bir göze sahiptir." (14:8-10) (Sözcüğün Latince kökü olan "invidia" sözcüğünün "kötü niyetli bakış" anlamına gelmesi ilginçtir.) Pavlus ise düşmanlık, anlaşmazlık, hasetlik, kızgınlık gibi başka negatif duygulardan da söz eder. Ama Galatyalılar'a son isteğinde şöyle der: "Boş yere övünen, birbirine meydan okuyan, birbirini *kıskanan* kişiler olmayalım." (*Galatyalılar*, 5:26) Eski Ahit'teki Özdeyişler'de en büyük güç kıskançlığa atfedilir: "Öfke zalim, hiddet azgındır ama *kıskançlığa* kim dayanabilir?" (*Özdeyişler*, 27:4)

KAZA KANUNU VE KADER KANUNU

Bir kişiden hoşlanmayışımızın nedenlerinden biri –ki bu belki de en yaygın hislerimizden biridir– o kişinin mekanikliği olabilir. Bu durum özellikle Çalışma'daki insanlar için geçerlidir. Kişi, onların kendi üzerlerinde gereğince çalışmadıklarını hissedebilir. Ama Çalışma'daki insanların dışında, başkalarından da bir nedenden dolayı hoşlanmayız çünkü mekanik davranırlar, yani daima aynı şeyleri söylerler ve aynı biçimde davranırlar ama onların da aynı nedenden ötürü bizden hoşlanmadıklarının farkına varmayız. Bir başka deyişle, onlar da bizden kendi mekanikliğimizden dolayı hoşlanmazlar. Şimdi, Çalışma kendi mekanikliğimizin farkına varmamız gerektiğini ve başkalarının *mekanikliğine* ise aşama aşama *mekanik* tepki vermememizi söylemektedir. Aynı zamanda, Çalışma'nın öğrettiği gibi, ne kendimizdeki ne de başka insanlardaki mekanikliğin *farkına varmamaktayız*. Kolayca farklı davranabileceğimizi hayal ederiz. Başka insanların da farklı davranmalarını bekleriz ve onlar da bizim farklı davranmamızı beklerler. Ama ne bizim ne de onların pek farklı konuşamayacak veya davranamayacak olduğunu fark etmeyiz. Tüm bu yanlış tutum, kendimizin ve başkalarının *şuurlu* insanlar olduğu yanılsamasına dayanır. Yani diğer insanları söylediklerini ve yaptıklarını değiştiremeyen makineler olarak değil, varlıklarını kolayca değiştirebilen ve gerektiğinde yepyeni bir tarzda davranabilen insanlar olarak görürüz ve kendi küçük kişiliklerimizi de bu şekilde kabul ederiz. Kısacası, kendimiz de dahil dünyadaki herkesin hayat tarafından güdülen makineler olduğunu ve tüm dünyanın uyuduğunu fark etmeyiz. Hayat tarafından güdülmemek ise özel bir *içsel* gelişim gerektirir.

Bugün, bu bağlamda Kaza Kanunu ve Kader Kanunu hakkında kısaca konuşacağız. Çalışma'da nitelendirildiği şekliyle Kaza Kanunu'na tabi olduğumuzda, rekabet ve hırs gibi dış hayattan türetilen anlamlarla güdülürüz. Kendi üzerinde çalışmaya başlayan bir kişi için mümkün olan diğer anlamlar veya içsel anlamlar hakkında hiçbir fikrimiz yoktur. Daha iyi bir iş bulmak, daha çok para kazanmak, çalıştığınız kurumda terfi etmek veya daha çok madalya kazanmak gibi hayatın size o anda sunduğu anlamlardan başka anlamlara sahip olmadıkça, hayattan türetilen anlamlar kümesi tarafından güdülüyorsunuz demektir. Şimdi, böyle bir insan Kaza Kanunu'na tabidir. Örneğin, hayattan türetilen anlamlar birdenbire ortadan kaldırılırsa, mesela tüm servetini kaybederse veya çok istediği bir işe alınmazsa kendini vurabilir. Böyle bir kişinin, *kendine ilişkin hissi* hangi temele dayanmaktadır? Varoluşunuzun anlamının kendi dışınızdaki şeylere, örneğin mevkii, itibar, şöhret veya zenginlik gibi hayattan türetilen anlamlara ne kadar dayandığını kendinize sorun. Bunların hepsi, kendini gözlemlemek ve kendinizin ne olduğunu içsel olarak görmek bakımından çok önemlidir; bu nedenle size başka örnekler de sunacağım. Soru şudur: Varoluşunuzla ilgili anlamlarınızı neyden türetiyorsunuz? Üyesi olduğunuz

kulüpten veya kişisel bağlantılarınızdan mı? Sosyal başarı merdivenlerini birer birer tırmanmayı umut eden hırslı bir adamı düşünelim. Gazetelerde sert bir biçimde eleştiriye uğrayan talihsiz bir konuşma yaptığını varsayalım. Sonuç ne olacaktır? Umutsuzluğa kapılacaktır. Veya cebindeki tüm parayı güzel bir elbiseye harcayan ve bir heyecan yaratmayı umut eden bir kadını düşünelim; herkesin onu görmezden geldiğini düşünün. En azından bir moral bozukluğu hisseder. Neden? Çünkü her iki durumda da bu insanlar kendilerine ilişkin anlayışlarını, varoluşlarının anlamını kendilerinin dışındaki bir şeyden –yani hayattan– türetirler. Örneğin, aranızdan herhangi birinin katkılı benzin kullandığı için hapse atıldığını hayal edin. Elbette ki dışarı çıktığınızda hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalışırdınız ama bir anlam kaybı hisseder miydiniz? Saygınlığınızın, şöhretinizin zarar görmüş olduğunu hissedeceksiniz ve muhtemelen sizin yalnızca kötülüğünüzü isteyen saygıdeğer arkadaşlarınızın gözünde artık eskisi gibi olmayacağınız için bu daha da belirgin hale gelebilir.

Şimdi, bunların hepsi, kendinizin anlamını, hiçbir surette görmeksizin, nereden türettiğinizi göstermek içindir ve Çalışma'nın bakış açısından gerçekleştireceğiniz kendini gözlemleyişinizden hareketle daha pek çok örnek verilebilir. Bu elbette ki olağan Ben hissinizle –yani İmajinatif "Ben" ileyakından bağlantılıdır. Şimdi, bir kez daha tekrarlamak gerekirse, kendinize dair hissinizi, kuvvetini bu tür dış anlamlardan alan İmajinatif "Ben"den türettiğiniz sürece, *Kaza Kanunu*'na *tabi* olacaksınız. Bu, başınıza her şeyin gelebileceği anlamına gelir. Önemli bir işe yetişmeye çalışırken, bir mayına basabilirsiniz. Bu Çalışma, varoluşumuzun anlamı hakkında bize neyi öğretir? Bu Çalışma, size *anlamı kendinizden edinmeyi* öğretir. Bu Çalışma'ya isteyerek girdiğiniz anda –yani bu öğretiyi *istemeye* başladıktan sonra– içsel ve gizli olan başka bir anlam düzeninden anlam türetmeye başlarsınız ve Kaderinizin Kanunu'na tabi olmaya başlarsınız. Bazılarınız, Kişiliğin 48 kanun maddesine tabi olduğunu ve daha içsel olan –daha gerçek– parçanızın ise sadece 24 kanun maddesine tabi olduğunu hatırlayacaktır. Elbette ki bu genel bir formüldür ve aslında, çok daha zor olan ve bu rakamlardan çok daha fazlasını anlatan bir şeyin kısa bir açıklamasıdır. Dolayısıyla, kişinin olağan hayattan türetmediği bu anlam kaynakları üzerinde duracağız. Ve bu, ezoterik öğretinin ilgilendiği içsel gelişim hakkında konuşmamız gerektiği anlamına gelir.

Diyelim ki Çalışma öğretisi ve onun fikirleri bağlamında belirli bir kendini gözlemleme gücüne ulaştınız; mekanda ve zamanda belirli bir anda negatifleştiğinizin farkına varmakta ve de negatifleşmenin kendinizdeki yanlış bir şeye işaret ettiğini anlamaktasınız. O zaman başka bir anlam kaynağına sahipsiniz. Kendinizin durumundan ayrı olarak kendinize karşı sorumlu olmaya başlarsınız ve bu tür bir durumdayken, diyelim ki bir sevişme ruh haline girmezsiniz. Ve bu aşamaya ulaşıldığı anda, dış hayat tarafından güdülen bir makine olmaktan çıkmaya *başlarsınız* ve Kaza Kanunu'nun dışına çıkıp Kader Kanunu'na tabi olan bir kişi haline gelirsiniz.

Hayatla ilgili yapmaya çalıştığınız şeylerden tamamen ayrı olarak kendiniz üzerinde çalışmaya başlarsanız kendinizde başka bir kişilik, başka bir

anlam kaynağı oluşturmaya başlayacaksınız. Bu anlamları takip edecek olursanız yalnızca hayatla ilişkiniz değil, kendinizle ve o ana dek kendiniz olarak almış olduğunuz ama hakkında hiç düşünmediğiniz bu karmaşık şeyle ilişkiniz de değişecektir. Böylece, kendinize ait olmayan bir şeyin yerine, gerçekten kendinize ait olan bir şeye tabi olacaksınız. Başka bir anlam kaynağına sahip olacaksınız; öyle ki bu anlam kaynağını bir süre sonra kaybederseniz, hayatta ne elde ederseniz edin kendinizi tamamen kaybetmiş hissedeceksiniz.

Amwell, 30 Nisan 1949

VARLIĞIN DÖNÜŞÜMÜ

Bir kez daha varlığın dönüşümü hakkında konuşalım. Bu, tüm ezoterik öğretinin merkezi fikridir. Ezoterik öğreti dönüşüm hakkındadır. Uyanmaya çalışan bir insan için mümkün olan içsel dönüşüme işaret eder. Kavranması gereken ilk nokta, *zihin değişimine* uğramadıkça hiç kimsenin bu dönüşüm sürecine başlayamayacağıdır. Bu ise insanlar *yeni bir tarzda düşünmeye* başlamadıkça kendilerini değiştiremeyecekler, demektir. Eski tutumlarıyla, eski düşünme tarzlarıyla, eski psikolojileriyle değişemezler. Herhangi bir dönüşümden geçemezler. Zihin değişiminin iki yanı vardır. Bu Çalışma'nın bununla ilgili olarak iki yanı vardır: kozmolojik öğreti ve psikolojik öğreti. Öğretinin kozmolojik yanı, içinde yaşadığımız dünyaya işaret eder ve psikolojik yanı ise içsel dünyamıza işaret eder. Çalışma'nın bununla ilgili –kozmolojik ve psikolojik– iki yanı olduğunu söylerken, bu iki yan, bir kişinin zihninde birlikte işlemediği sürece kişinin değişemeyeceğini kastediyorum. Hem bu Yeryüzü üzerindeki hayatın anlamını hem de kendinize dair fikrinizi dönüştürmedikçe değişemeyeceksiniz. Birçok insan, dünya ve Evren hakkında düşündüklerinin önem taşımadığını ve bu nedenle de bu yan üstünde uğraşmalarının gerekli olmadığını düşünmektedir. Kendini gözlemleme yoluyla ve Çalışma'nın sadece psikolojik yanını -örneğin özdeşleşmemeyi- uygulayarak kendilerini değiştirebileceklerini düşünürler. Bir ilerleme kaydedecekleri kesindir. Ama sonunda bir *engel* ile karşılaşırlar. Çalışma-anlamında bir engel, karşılaştığınızda ötesine geçemeyeceğiniz bir şeydir; en iyi ihtimalle, neyin yanlış olduğunu bilmezsiniz. Durdurulursunuz.

Farklı engel türleri vardır. Bay Ouspensky bir keresinde bana şöyle demişti: "Şu kişi senin için bir engel oluşturuyor." Bir süre sonra, neyi kastettiğini anlamaya başladım. O kişiye yönelik antipatim öylesine büyüktü ki Çalışma anlayışımda ve pratiğimde ilerleme kaydetmemi engelliyordu. Ama bugün, çok daha geniş anlamdaki engellerden söz ediyorum. Öğretinin kozmolojik çizimleri hakkında hiçbir şey anlamıyorsanız, bu kavrayış eksikliği Çalışma'daki içsel psikolojik ilerleyişinizin önünde bir engel oluş-

turmaya başlayacaktır. Yalnızca kendiniz için çalışamazsınız. Düşünmeniz, adeta tek-yönlü kalacaktır. Yani Çalışma'nın sadece psikolojik öğretisini düşüneceksiniz ki bu da Çalışma'nın yarısıdır. Kendinizi gözlemlemek, kendinizi hatırlamak, negatif durumlardan kendinizi ayırmaya çalışmak üstünde düşünüyor olacaksınız. Ama bu, Çalışma'nın yalnızca yarısıdır. Diğer yarısı, Çalışma'daki kozmolojik yan ve onunla bağlantılı önemli çizimlerdir. Çalışma'nın tüm fikirleri, ister kozmolojik yöne ister kendinizin doğasına işaret ediyor olsun, kuvvet verebilir. Bazen, çok büyük kuvvet verirler. Değişmeyi mümkün kılan Yaratılış Işını ve Güneş'ten inen Yan-Oktavı ele alalım. Bu büyük Ölçek çizimi, içinde yaşadığımız aşağı konumda –Ölçek'te en altlarda– olan Yeryüzü ve Güneş'e yükselen bu Yan-Merdiven, düşündüğünüz takdirde size büyük bir güç ve kuvvet verip neden burada olduğumuza dair yeni bir anlayış sunan fikirlerdir. Kişi, neden kendi üzerinde çalışması gerektiğini anlamaya başlayabilir. Kişi, kendi üzerindeki yapacağı psikolojik çalışmanın Evren şemasıyla birlikte başka bir anlama kavuşacağını anlayabilir. Bu hayatın neden bir acı fabrikası olduğunu görebiliriz. Yaratılış Işını ve Işın'daki *Fa* ve *Mi* notaları arasında bir iletici aygıt olan Organik Hayat'ın oluşumu fikrini ele alalım. Organik Hayat adı verilen bu iletici aygıt, bir acı fabrikasıdır. Evet ve daha az kanuna tabi olabilmeniz ve artık Doğa'ya –yani Yeryüzü'nü hassas bir tabaka olarak kuşatan Organik Hayat'a– hizmet eden bir kişi olmaktan çıkabilmeniz için tırmanabileceğiniz bir Yan-Merdiven olduğunun sizlere öğretildiğini hatırlayın.

Çalışma'nın kozmolojik öğretisinde, sadece kendiniz üzerinde çalışırken kuvvetsiz kaldığınızı keşfettiğiniz anlarda size kuvvet verebilecek daha birçok benzer fikir mevcuttur. *Zihin değişimi*nin, kozmolojik ve psikolojik olmak üzere iki yanı olduğunu kavramanız gereklidir. Zihni değiştirmek ve dolayısıyla içsel dönüşüm için her ikisi de gereklidir. Kendini gözlemleyemeyen hayvanlardan farklı kendini geliştiren organizmalar olarak doğduğumuzu kavramaya çalışın. Bizlere, sadece Yeryüzü'ndeki Doğa ya hizmet etmek için gerekenden daha çok kuvvet sunulmuştur. Olası ve kesin bir dönüşüme uğramak için yaratılmışız. Bu içgörüyle Çalışma'nın anlamının menziline girdikten sonra, asla geriye bakmayacaksınız. Ne yazık ki insanlar bu Çalışma'yı, içinde yaşadıkları hayatın, dünyanın ve Evren'in olağan bakış açısıyla yapmaya çalışırlar. Örneğin, pek çoğu ölmekte olan bir Evren'de veya anlamsız bir Evren'de yaşadıklarını düşünür ya da hayatın tüm anlamsız olaylarını tek *gerçeklik* olarak kabul edip hayatta hiçbir anlam olmadığını söylerler. Hayatın duyular tarafından görüldüğü şekliyle gerçeklik olduğunu düşünürler. Bu zihinsel bakış açısına sabitlendikleri sürece, zihin uygun biçimde düşünemez. Söylendiği gibi, tüm ezoterizmde her zaman üzerinde durulan zihin değişimine uğrayamazlar. İnciller'de bu, zihin değişimi anlamına gelen *metanoia* sözcüğüyle anlatılır. Bay Ouspensky bir keresinde şöyle demişti: "Zihinlerimizi değiştirip yeni bir tarzda düşünmediğimiz takdirde, içsel dönüşüme uğrayamayız. Bu Çalışma, yeni bir tarzda düşünmenizi sağlamayı amaçlar." Psikolojik yanda, kendimizle ilgili yeni bir tarzda düşünmeliyiz; yani daima aynı olan tek bir kişi

olmadığımızı, birçok farklı insan, birçok farklı "ben" olduğumuzu düşünmeliyiz. Bize, varlık seviyemizin "ben"lerin çokluğu ve Gerçek Ben'in yokluğuyla karakterize olduğu anlatılır. Bu toplantılarda incelediğimiz daha birçok şey de anlatılmıştır. Ama bu tarzda düşünmek yeterli değildir. Ayrıca, Evren'in devasa ölçeğinde nerede olduğumuzu da düşünmeliyiz. Yaratılış Işını'ndaki konumumuzu düşünmeliyiz. Bu ise kendimize duyduğumuz hayranlığın üstesinden gelebilecek doğru duygular sunabilir.

Kendiniz üzerindeki içsel çalışmayı kozmolojik öğretiyle aşama aşama bağlayabilirseniz, yeni bir kuvvet kaynağı elde ettiğinizi göreceksiniz. Bu nedenle, *zihin değişimi*nin gerçekleşebilmesi için (ki bu olmaksızın varlığın dönüşümü mümkün değildir) Çalışma'nın hem kozmolojik hem de psikolojik fikirlerinin gerekli olduğunu anlayabiliriz.

Antwell, 14 Mayıs 1949

ÇALIŞMA'DA KENDİNİZ İÇİN KUVVET OLUŞTURMAK ÜSTÜNE

Bu Çalışma'da, Çalışma'nın anlamının sürekli olarak hatırlatılması gereklidir. Hayatta uyuyorsanız, Çalışma'nın ne hakkında olduğunun size hatırlatılması gerekir. Bu toplantılar, bu konuşmalar, bu raporlar ve Çalışma'nın mümkün kılabileceği ve mümkün kılması gereken tüm temaslar işte bu nedenle gereklidir. Uyuyakalmış bir kişi hayatın her olayıyla geçici olarak özdeşleşir ve bu nedenle, kişinin Çalışma'yı anlama seviyesine uyandırılması gerekir. Çalışma'nın öğretisiyle karşılaşan bir erkek veya bir kadının biraz uyanması sıkça karşılaşılan bir durumdur. Bu, onlara verilen kuvvetin onları biraz uyandırmasından kaynaklanır. Derken, tekrar uyurlar. Neden? Çünkü kendileri üzerinde çalışarak kendi kuvvetlerini oluşturmazlar. İnciller'de bahsi geçen, kendilerine yetenek bahşedilmiş insanlar gibidirler. Bu mesel elbette ki bir ezoterik öğreti okuluna işaret etmektedir. Bazılarına beş talant verilmiştir ve bu parayı işletip beş talant daha kazanırlar. Birine ise tek talant verilir ve o da bunu toprağa gömer. Şu meselden söz ediyorum:

> "Göksel egemenlik, yolculuğa çıkan bir adamın kölelerini çağırıp malını onlara emanet etmesine benzer. Adam, her birinin yeteneğine göre, birine beş, birine iki, birine de bir talant vererek yola çıktı. Beş talant alan, hemen gidip bu parayı işletti ve beş talant daha kazandı. İki talant alan da iki talant daha kazandı. Bir talant alan ise gidip toprağı kazdı ve efendisinin parasını sakladı. Uzun zaman sonra bu kölelerin efendisi döndü, onlarla hesaplaşmaya oturdu. Beş talant alan gelip beş talant daha getirdi, 'Efendimiz' dedi, 'Bana beş talant emanet etmiştin; bak, beş talant daha kazandım.' Efendisi ona, 'Aferin, iyi ve güvenilir köle!' dedi. 'Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni bü-

yük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!' İki talant alan da geldi, 'Efendimiz' dedi, 'Bana iki talant emanet etmiştin; bak, iki talant daha kazandım.' Efendisi ona, 'Aferin, iyi ve güvenilir köle!' dedi. 'Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!'' Sonra bir talant alan geldi, 'Efendimiz' dedi, 'Senin sert bir adam olduğunu biliyordum. Ekmediğin yerden biçer, harman savurmadığın yerden devşirirsin. Bu nedenle korktum, gidip senin verdiğin talantı toprağa gömdüm. İşte, al paranı!' Efendisi ona şu karşılığı verdi: 'Kötü ve tembel köle! Ekmediğim yerden biçtiğimi, harman savurmadığım yerden devşirdiğimi bildiğine göre paramı faize vermeliydin. Ben de geldiğimde onu faiziyle geri alırdım... Haydi, elindeki talantı alın, on talantı olana verin! Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek ve o bolluk içinde olacak. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak. Şu yararsız köleyi dışarıya, karanlığa atın. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı olacaktır.'''' (*Matta*, 25:14-30)

Negatif bir önyargı olmaksızın, tüm bu sembolik öykünün veya meselin, size kuvvet veriliyorsa bunu artırmanız gerektiği anlamına geldiğini görebiliyor musunuz? Çalışma bir tohumdur. Sizde büyüyüp boy verebilir. Bu, kendi aranızda tartışmaya değer bir konudur; yani *kendinizin* Çalışma'nın tohumundan ne yaptığınızı düşünün. Sözcük anlamıyla fiziksel paraya işaret eden "talant"* sözcüğünün uygun olduğunu da eklemek istiyorum. Çalışma aracılığıyla kendi kuvvetinizi oluşturmak bakımından paranızı veya ustalığınızı kendiniz için ve başkaları için nasıl kullandınız? Bu Çalışma, onun fikirleri, öğretisi ve nelerden uzak durmanız gerektiği hakkındaki tavsiyeleri eğer çalışırsanız, sizde kuvvet oluşturmaya başlayabilir. Bu durumda, yalnızca Çalışma'nın size verdiği kuvvete ihtiyaç duymaz, kendinizde de bir kuvvet kaynağı bulmaya başlarsınız. Bu, tohumun gelişmeye başladığı anlamına gelir. Evet ama Çalışma'nın ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunun sürekli olarak size hatırlatılması gerekecektir. Aksi takdirde uyursunuz. Daha önce söylediğim gibi uyuyakalmak, başınıza gelen her şeyle –yani her olayla– özdeşleşmektir çünkü hayat, birbirini izleyen olaylardan ibarettir. Peki ama bu *kendinizde bir şeyleri* kaybettiğiniz ve hayatın olaylarını size rehberlik edecek ilke olarak kabul ettiğiniz anlamına da gelmez mi? Neyi kaybetmişsinizdir? Kendinizi hatırlamanın tüm gücünü kaybetmişsinizdir. Yeryüzü'ne bu güçle doğarız ama uyuyan insanlar arasında yetiştiğimiz için bunu kaybetmişizdir. İnsan'a hayvanlardan farklı olarak sunulan bu özel şeyi –yani Üçüncü Şuur Durumu'nu– kaybederiz. Çünkü kendinizi hatırlayabilseydiniz, asla özdeşleşmezdiniz. Neden özdeşleşmezdiniz? Özdeşleşmezdiniz çünkü hayatın her olayıyla özdeşleşen yanınızdan ayrı olarak kendinize dair bu garip hissin –yani Kendini Hatırlamanın– daima farkında olurdunuz. Sözde uyanık durum olarak adlandırılan ikinci şuur seviyesine düşmüşüzdür. Bu durum içinde, hayat tarafın-

*Kutsal Kitap'ta para birimi olarak geçen *talant* sözcüğü, İngiliz dilinde "yetenek" anlamına gelen "talent" sözcüğü ile aynıdır. (ç.n.)

dan güdülürüz. Demek ki o zaman dış olayların güttüğü bir kişisinizdir ve gerçek, öze ait olan hiçbir şey gelişemez. Çalışma bunu, aşağıdaki çizimle formüle eder:

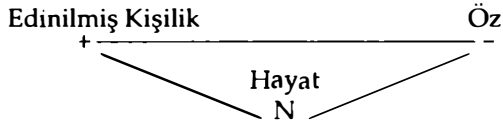

Ama anlayışınızda Çalışma'ya hizmet etmeye başlarsanız, Hayat'ın yerini aşama aşama Çalışma alır. Böylece, bağlantının çizimi şu şekilde olur:

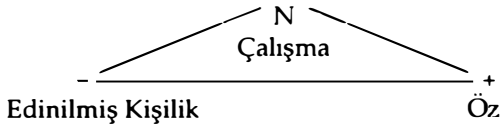

Tüm bunların bizlere sürekli olarak hatırlatılması gereklidir. Şimdi, şu halinizle devam edin, her şeyle özdeşleşin ve gün boyunca "vah vah" deyip durun. Biri şöyle söyledi diye, biri böyle yaptı diye vb. her anınızı üzgün geçirin. Şimdi, bunun yerine Çalışma'yı hatırlamaya ve dolayısıyla kendinizi hatırlamaya da çalışın. O zaman Psiko-Dönüşümcülüğü –yani kendinizin dönüşümünü– anlamaya başlayacaksınız. Ama yalnızca Hayat'tan ayrı olan yeni bir Üçüncü Kuvvet tüm bunları mümkün kılabilir. Hayat sizi dönüştüremez ve hayata ne kadar sıkıca bağlanırsanız, varlığınız o kadar az değişecektir. Hayatın korkunç ipnotik gücüne karşı koymak için, birçokları ölmüştür. Sonuç olarak, Yeryüzü adı verilen bu deliler evinde Hayat'ın tesirlerine hükmedebilen ve varlık seviyemizi değiştirebilen kuvvetlere ve tesirlere sahibiz.

Ek

Daha Yüksek Duygusal Merkezin Dili –Evrensel Olan Mesel ve Rüya Dili– Üstüne Ek Not

Şimdi, bunların hepsini daha açık, deyim yerindeyse daha somut hale getirmek istiyorum. Rüyanızda deniz kenarında durduğunuzu görürsünüz. Sürekli olarak size doğru gelen olayları –bu örnekte "dalgaları"– fark edersiniz. Ama bu dalgaların, olay anlamına geldiğini bilir misiniz? Bunlar bazen küçük dalgalardır, bazen de büyük. Hayat da bunun gibidir. Küçük bir kayığınızın olduğunu düşünelim. Büyük dalgalar gelirken denize açılırsanız batarsınız veya belki de küçük kayığın batmasını engellemenin yollarını biliyorsunuzdur. İşte bunun gibi bir şey. Belki de zamanla, tüm dalgalara karşı koymayı ve onlara hükmetmeyi öğrenirsiniz veya fırtınalı havalarda denize açılmazsınız. Belki de denizin üzerinde yürümeyi öğre-

nirsiniz. Sizinle her zaman sembolik anlamlarla yüklü fiziksel bir betimlemeyle konuşan Daha Yüksek Merkezin kaynaklık ettiği bu betimlemeyi değiştirecek olursak, belki de bir odaya girersiniz ve üstünüzde yanlış kıyafetler vardır. Rüyada, kendinizi mahcup hissedersiniz. Bu ne anlama gelir? Zihniniz yanlış tutumlarla ve yanlış hakikatle kuşanmıştır. Bulunduğunuzdan daha yüksek bir seviyeye çıkartılmış ve size, hakkında pek emin olduğunuz şeylerin –yani neyin doğru, neyin yanlış olduğuna dair düşüncelerinizin– aslında zihnin yanlış kıyafetler –yanlış görüşler, yanlış tutumlar ve dolayısıyla yanlış zihin– kuşanması olduğu gösterilmiştir.

Amwell, 21 Mayıs 1949

VARLIK SEVİYESİ

Varlığınız, bedeniniz değildir. Bilginiz, bedeniniz değildir. Anlayışınız, bedeniniz değildir. Bir insan, bedeni zayıf olsa bile, Varlığın daha yüksek bir seviyesine ulaşabilir. İşte bu nedenle, Yaratılış Işını tarafından temsil edilen Varlık Ölçeğinde kişinin varlık seviyesinin yükselmesinden veya alçalmasından bahsedilirken, bedeninizin yükselip alçaldığını düşünmeyin.

* * *

Varlık seviyenize göre, ya daha çok ya da daha az kanuna tabisiniz. Yaratılış Işınımız'da var oluruz ve varlık seviyemiz üzerinde çalışıp çalışmadığımıza göre, ışında yükselip alçalabiliriz. Kendimiz üzerinde hiç çalışmazsak, o zaman Yaratılış Işınımız tarafından dışsal olarak temsil edilen Varlık Ölçeğinde alçalma eğiliminde oluruz.

Tek kanun	(1)	Mutlak (bizim için bilinmez)
Üç kanun	(3)	Bir bütün olarak tüm galaksiler
3+3=6	(6)	Galaksimiz veya Samanyolu
3+3+6=12	(12)	Galaksimiz'deki tek yıldız olarak Güneşimiz
3+3+6+12=24	(24)	Bir bütün olarak tüm gezegenlerimiz
3+3+6+12+24=48	(48)	Gezegenimiz, Yeryüzü
3+3+6+12+24+48=96	(96)	Ay'ımız

Negatif duygularından hoşlanan, kendilerinde hiçbir şeyi dönüştürmeyen, her olayı mekanik tarzda alan erkekler veya kadınlar ergeç 96 kanuna tabi olacaktır. Ama kendileri üzerinde çalışırlarsa ve hayatın sürekli tekrarlanan olağan tipik olaylarını mekanik tarzda almayıp hayatı alışın bu türden kötücül tarzlarını dönüştürüp bu olayları gittikçe daha şuurlu olarak almaya çalışırlarsa, daha az kanuna tabi olacaklardır. Kötücül, mekaniklik anlamına gelir. İyi'nin ne olduğunu anlamak, bu Çalışma'nın dönüştürücü olaylarını kendiniz üzerinde uygulayarak çalışmanız gerektiği anlamına

gelir. Ya kendiniz üzerinde çalışırsınız ya da mekanik bir kukla olursunuz. Yalnızca mekanik bir kuklaysanız o zaman uykudasınızdır ve her olay tarafından şuraya veya buraya güdülürsünüz. Milyonlarca başka kişinin de başına gelen bir dizi tipik olaydan ibaret olan hayat tarafından güdülürsünüz.

Şimdi, kendini gözlemleme ve Çalışma hafızası aracılığıyla özdeşleşmemeyi çok iyi öğrenmiş olduğunuzu varsayalım, o zaman, Işın olarak adlandırılan bu Kanunlar Ölçeğinde, muhtemelen yukarıya doğru hareket etmeye başlayacaksınız. Sonucunda ne olur? Kendiniz bizzat görebilirsiniz. Varlık seviyeniz ancak kendiniz –tutumlarınız, negatif duygularınız, kendinizi eleştirmek yerine sürekli başkalarını eleştirmeniz– üzerinde çalışarak ve en önemlisi, zor anlarda kendinizi hatırlayarak değişebilir. Değiştirmeniz gereken şey, kanıksadığınız ve "Ben" veya "kendim" dediğiniz şeydir. Fark etmiş olabileceğiniz gibi, Çalışma kanıksadığınız ve "Ben" veya "kendim" dediğiniz bu şeyi gözlemleyerek başlar. Demek ki bir erkek veya bir kadın, kendini görüp bilmeye başlamalıdır, aksi takdirde hiçbir değişiklik mümkün değildir. Bu, elbette ki birçok bakımdan takip edilmesi acılı bir yoldur. Ama harcamanız gereken çabalar, elde edeceğiniz sonuçların yanında hiç kalır. Örneğin, gerçekte bir şeyi söylemediğinizi, onun yerine tamamen farklı bir şeyi söylediğinizi fark ederken içinizden bir şeyler size yardım etmeye başlar. Kendine ilişkin samimiyet Çalışma'ya giriştir, varlık seviyesini değiştirmenin başlangıcıdır. Kuşkusuz kendinizi "küçük düşmüş" vb. hissedebilirsiniz. Ama daha önce de söylediğim gibi, gururunuzu ve kim olduğunuzla ilgili hayalinizi daha pasifleştirmek, daha yüksek seviyelerden kuvvetlerin size ulaşmasına ve sizi etkilemeye başlamasına olanak tanır. Şunu da ekleyeyim: bizi ancak Işın'daki daha yüksek seviyelerde yer alan Varlıklardan gelen bu kuvvetler dönüştürebilir. Etkide bulunabilecek kuvvetler olmaksızın hiç kimse kendini dönüştüremez, yani varlığını değiştiremez. Kendi başımıza –yani kendi içsel düşüncemizden hareketle– Işın'ın bu anlamını ve ima ettiği her şeyi düşünürsek, bunun böyle olduğunu görebiliriz. (Burada, bir başka noktaya değinmek istiyorum.)

Çalışma'nın anlamını içsel olarak düşünenlerinizin sayısı ne kadar da azdır. Sadece bir sonraki konuşmayı dinlemeyi bekliyorsunuz. Bu, çalışmanın ilk çizgisinde kendiniz üzerinde çalışmak değildir. Neden? Çünkü Çalışma sizi *yeni bir tarzda düşündürmeyi* amaçlar. Derinden düşünmezseniz, onun zihinlerinize girmesine izin vermemiş olursunuz ve bu durumda o yalnızca, hatalarla dolu olan dışsal hafızanızda kalır. O zaman size ne fayda sağlayabilir ki? Bir şeyi nasıl yapacağınız veya neyi yapıp neyi yapmayacağınız size gösterilmişse ve bunu asla yapmıyorsanız, bunun herhangi bir faydasının olup olmayacağını kendinize samimiyetle sorun.

Şimdi, varlığı değiştirmenin ezoterik anahtarı, sizin –evet, sizin– yeni bir tarzda düşünmeye başlamak zorunda oluşunuzdur çünkü aksi takdirde çalışamazsınız. Hayatla olağan temasınızdan hareketle, kozmik kanunlara tabi olduğunuzu veya daha az kanuna tabi olabileceğinizi veya daha az kanuna tabi olacağınız bir varlık haline erişebileceğinizi bir an için bile

kavrayamazsınız. Çalışma'nın fikirleri hem kendiniz hem de hayat hakkında farklı biçimde düşünebilmenizi sağlar ve bu sizi değiştirmeye başlayabilir. Çalışma, daha aşağı ve daha yukarı olandan söz eder. Yaratılış Işını aynı fikri öğretir; insanların Işın'da temsil edilen Varlığın Toplam Ölçeğinde farklı varlık seviyelerinde olabilecekleri fikrini öğretir. Zengin birinin, seçkin birinin veya unvan sahibi birinin *illa ki* Çalışma-anlamında varlığın *daha yüksek seviyesinde* olması gerekmez. Hayattaki figürler, *illa ki* Çalışma-anlamında daha yüksek ve daha aşağı varlığı temsil etmez. Hayatın şu veya bu boyutuyla özdeşleşmek, gerçek varlığa sahip olmak demek değildir. Bu, hiçbir şekilde gerçek varlığın işareti değildir. Bu çoğu kez kristalleşmenin gerçekleştiği anlamına gelir. Bu durumda, hiçbir değişiklik mümkün değildir. Yüz ifadesi sertleşir, tonlama serttir, güç duygusu aşikardır ve hiçbir şey mümkün değildir. Şimdi, Yaratılış Ölçeğinde veya Varlık Ölçeğinde yükselmek anlamına gelen tüm gelişmeler, ancak ve ancak paltolar, üniformalar vb. çıkartılınca mümkün olabilir. Ama bu zordur.

G. bir keresinde şöyle demişti: "Elimde iyi derilerim var ama kendi ayakkabılarınızı kendiniz yapmalısınız." Şimdi, Çalışma'yı işiterek ve yaparak kendi kuvvetinizi oluşturmanız gerektiğine kısa bir süre önce değinmiştik. Talantlar (yetenekler) hakkındaki dikkate değer Okul meselini aktarmıştık; size bu kadar çok talant sunuluyorken, kendiniz çalışarak daha fazla talant kazanmanız gerekmektedir. Bunu yapmak, varlık seviyenizi değiştirecektir. Ama erkekler ve kadınlar haline gelmek için çaba harcamak yerine doğa tarafından güdülen makineler olarak kalırsak, elimizdekilere hiçbir şey ekleyemeyiz. Yapmanız gereken ilk şey gözlemlemektir. Bir makine gözlemleyemez ama bir *insan* gözlemleyebilir; aslında bir insan gözlemleyemezse, bir İNSAN değil de bir makinedir.

NOT: Kendini Hatırlama, özdeşleşmemek, kale almamak bizim varlığımızı değiştirebilecek şeylerdir. Ama kendinizi gözlemlemek her şeyden önce gelir çünkü aksi takdirde bu üç önemli şeyi uygulayamayacaksınız.

Amwell, 28 Mayıs 1949

KENDİNİ GELİŞTİREN BİR ORGANİZMA OLAN İNSAN'A DAİR ÇALIŞMA KAVRAMI

Çalışma, İnsan'ın tamamlanmamış bir ev olduğunu öğretir. Çalışma ayrıca, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olduğunu da öğretir. Bir insan kendini doğru bir biçimde geliştirirse, kendisinin tamamlanmamış evini tamamlayabilir. Çalışma'daki ev betimlemesiyle devam edelim. Çalışma, öncelikle İnsan'ı birçok odası olan üç-katlı bir evle karşılaştırır. Çalışma, İnsan'ın genellikle evinin bodrumunda yaşadığını söyler. Bu, Çalışma'daki benzer bir fikirle –İnsan'ın cinsellik, hareket, yemek ve içmek üzerinden hayatını sürdürdüğü fikriyle– karşılaştırılabilir. Yine "Ev" sembo-

lüyle ilgili bir benzerlik bulalım. Çalışma, bir insanın evinin darmadağınık olduğunu söyler. İnsan'ı, hiçbir Efendi'nin bulunmadığı ve tüm hizmetkarların telefonu Efendi sıfatıyla açtığı bir evle karşılaştırır. Bu bağlamda, Gözlemleyen Ben'in kendini oluşturması ve çalışmayı arzulayan tüm "ben"leri etrafına toplaması gerektiğini söyler. Bu aşama, Yardımcı Kahya olarak adlandırılır. Çalışma, aynı zamanda kişinin kendi üzerinde gerçekleştireceği pratik çalışmalar –kendini negatif duygulardan ayırmak, özdeşleşmemek ve Kendini Hatırlama– hakkında da çok şey öğretmektedir.

Ezoterizm kavramının tamamı, onun tüm anlamı kişinin kendinde bir Yeni İnsan'ı geliştirmesiyle ilgilidir. Bu deney, bilinen tarihin başlangıcına dek gerilere uzanmaktadır. Bilinen tarihin sadece birkaç bin yıl gerilere gittiğini ve bilinmeyen tarihle kıyaslanamaz olduğunu hatırlamalısınız. Ama bilinen tarihte bize daima tek bir şeyden –Yeni İnsan'ın yaratılmasından– söz eden Ezoterizmin izleriyle karşılaşırız. Bilinen tarihten de gerilere gidersek, hepsi aynı fikri içeren mitolojilerin, ritüellerin, törenlerin var olduğunu görürüz.

Şimdi hepinize sormak isterim: Ezoterizmin sürekli olarak bahsettiği bu gelişimin ne anlama geldiğini düşünüyorsunuz? Hemen söyleyeyim: Şiddetli insanın, sizdeki şiddet insanının üstesinden gelmek anlamına gelir. Bir başka modern öğretinin terminolojisinde ise bu, hayvan postuna bürünmüş tarih öncesi insanın üstesinden gelmek olarak adlandırılabilir. Artık hepinizin bilmesi gerektiği gibi, negatif duygular kolayca şiddete yol açabilir ve bu nedenle, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olarak tanımının mümkün kıldığı kendinde farklı bir kişi yaratma fikrinin, ergeç daima şiddete yol açacak negatif duyguların sonsuz biçimlerinden kendinizi ayırmakla çok bağlantılı olduğunu anlayacaksınız. Tüm tezahürleriyle şiddetin gerçekten üstesinden gelebilseydik –ki bu aynı zamanda negatif duygunun tüm biçimlerinin üstesinden gelmek anlamına gelir– hayvan postlarına bürünmüş ve elinde sopa tutan bu şiddet insanından Şuurlu İnsanlık Çemberi'ne doğru yükselebilen farklı bir kişi çıkabilecektir. Ama "Ne için çalışıyoruz? Çalışma'nın fikri nedir?" diye soranlar olursa, yanıt olarak, Çalışma'nın ve geçmişteki tüm ezoterik öğretinin en üstün fikrinin, eski varlığımızdan, daha önceki varlığımızdan doğabilecek bu yeni Varlık olduğunu söyleyebiliriz. Şuurlu gelişim yoluyla İnsan'ın evrimini temel alan bu en üstün fikirle kişinin bağlantıda olduğunu hissetmesi bana ilginç görünüyor. Bu, kişinin varoluşuna tamamen yeni bir anlam vermektedir ama aynı zamanda, size yeni hiçbir şey söylemedim çünkü İnsan'ın tamamlanmamış bir ev olduğu ama ayrıca, kendini geliştiren bir organizma olduğu hakkındaki öğreti şuurunuzda biraz açıklık getirmeye çalıştığım bu fikri size zaten vermektedir. Bu merkezi fikri zihninizde tutun, bunu hatırlayın ve kendiniz üzerinde çalışmaya devam edin; o zaman hiçbirinizin bu hayatın gölgesinde kalmanız gerekmez. Hiçbirinizin hayatta kaybolması gerekmez.

Şimdi, bir defasında Bay Ouspensky'ye "Neden tamamen kusursuz bir biçimde yaratılmadık?" diye sormuştum. O da ciddiyetle bana, Evren'in fikrinin, planının bu doğrultuda olmadığını söylemişti. Kusursuz yaratıl-

mak, kendimiz üzerinde hiç çalışmak zorunda olmayacağımız anlamına gelirdi. Kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılmak ise tamamen farklı bir meseledir. Evren'i bir kendini geliştirme deneyi olarak anladığımızda, Evren kavramı maceracı bir şeye dönüşür. O. bana şöyle demişti: "Sana tam şuur sunulmuş olsaydı, her şeyi bilirdin. Ama bunun için mücadele etmemiz gerekir. Mekanik evrim yoktur; yalnızca şuurlu evrim vardır," ve herhangi bir mekanik yoldan şuurun artırılamayacağına dikkat çekmişti. "Kendine dair giderek artan bir şuur geliştirmek için," demişti, "kendinin daha çok şuuruna varmalısın. Mekanik evrim hiç kuşku yok ki uzun süredir mevcuttur ama bu bizi ilgilendirmez. Ama bir insan belirli türden çabalar harcayarak evrimleşebilir ve bu çabaları samimiyetle harcarsa, varlık seviyesi değişecektir."

Şimdi, bu hayat vizyonunun gerisinde büyük bir kuvvet yatmaktadır. İnsanlar, bildiğiniz gibi, hayatlarından şikayet etme eğilimindedirler. Hepsi dış koşulların çok daha iyi olması gerektiğini vb. düşünür. Ama Çalışma bunu öğretmez. Çalışma, içine doğduğunuz koşulların sizin çalışabilmeniz için en uygun koşullar olduğunu söylemektedir. İkinci Kuvvetin –yani direnç kuvvetinin– arzularınızın karşısındaki bu özel biçimi sizin için uygundur ve bunun üzerinde çalışacak olursanız, Çalışma'ya ilişkin bir anlayış edindikten sonra size bazı sonuçlar verecektir. "Keşke daha iyi koşullar altında doğsaydım, daha çok param olsaydı," demek hiçbir işinize yaramaz. Zengin veya fakir olsun herkes kendini geliştirmeye başlayabileceği yere yerleştirilir. Birçok insan da şunu söyler: "Keşke bu Çalışma'yla daha önce tanışsaydım." Ama tamamen yanılmaktadırlar. Bu Çalışma'yı avuçlarınızın ve özellikle de kalbinizin içine alırsanız, içinde doğduğunuz koşulların, bunlar üzerinde ve bunlara karşı çalışırsanız size kuvvet verecek şeylerin ta kendisi olduğunu göreceksiniz. Bildiğiniz gibi, Çalışma bizlere, hayata karşı çalışmamız gerektiğini söyler. Belki de bazılarınız bunun ne anlama geldiğini görmüştür ve bazılarınız da halen hayatla ve hayatın koşullarıyla özdeşleşmiş haldedir ve bununla neyin kastedildiğini görmez. "Keşke" diyen bir sürü insan vardır. Ama kendini geliştiren bir organizma olarak doğduğunuzu ve hayat koşullarınıza karşı şuurlu çabalar harcamak dışında gelişemeyeceğinizi anlamaya başladıktan sonra "keşke" demenin ne faydası olabilir?

Ve tüm bunların altında yatan temel fikri size bir kez daha hatırlatmama izin verin. Çalışma ve bilinen tarihin başlangıcına dek giden ezoterik öğreti fikri, sizin kendini geliştiren bir organizma olduğunuza ve hayatınızın koşullarına karşı şuurlu çalışırsanız hiçbir şeyin sizi negatif duygulara sürükleyemeyeceğine dayanır.

Amwell, 2 Haziran 1949

KİŞİNİN VARLIK SEVİYESİNİN DEĞİŞMESİ ÜSTÜNE

Bir kez daha, kendini gözlemleme ve özdeşleşmemek hakkında konuşacağız. Çalışma'nın psikolojik ve kozmolojik olmak üzere iki yanı vardır. Yaratılış Işını psikolojik olarak sizin içinizdedir ve görünür Doğa olarak sizin dışınızdadır. Bu, net olarak ve derinlemesine kavranmalıdır. Örneğin, *kendi içinizde* Işın'ın daha alçak bir seviyesine düşebilirsiniz; yani dışta görünür Ay tarafından ama içte varlığınızın bir durumu ile temsil edilen Ay sevivesine düşebilirsiniz. Diyelim ki kokain bağımlısı oldunuz; bedeniniz, görünür Ay'da değildir ama psikolojiniz, Yeryüzü'nün altında yer alan görünür Ay tarafından temsil edilen seviyeye düşmüştür. Yine, en üstün çabalarla ve hakikatin bitip tükenmez, ince ve yeni algılarıyla yeni bir anlayış geliştirerek, görünürde dış Evren –Ay, Yeryüzü, Gezegenler, Güneş ve Yıldızlar– tarafından temsil edilen Varlık Ölçeğinde yükselirseniz, o zaman Güneş'in seviyesine bile erişebilirsiniz. Ama bu, gökyüzündeki Güneş'e gideceğiniz ve orada yaşayacağınız anlamına gelmez. Güneş halkının zekası bizim için tanrısaldır. Ay halkının zekası bizim için deliliktir. Görünür Güneş ve Ay, bir erkeğin veya bir kadının böylesi durumlarını *temsil ederler*. Şiddetle negatifleştiğinizde ve vicdanınıza kulak vermeyi reddettiğinizde, *kendi içinizdeki* Varlık Ölçeğinde ay seviyesine batarsınız. Ama düz anlamda değil, psikolojik anlamda batarsınız. Duyulara bağlı olan düz anlamlı bir zihin, görünür Ay'ın uzayda gideceğiniz yer olduğunu hayal eder. Ama bu düz anlam ile psikolojik anlamı birbirine karıştırmak demektir. Sizde bir psikolojik Ay ve bir de psikolojik Güneş vardır. Ay, Yeryüzü, Gezegenler, Güneş ve Galaksi'nin görsel temsili, bizde psikolojik olarak var olanın görsel bir sembolüdür. İçimizde, Makrokozmos'a dayalı bir Mikrokozmos vardır. Ezoterik literatürde sıkça geçen bu kadim fikrin insanlar tarafından ne kadar yanlış tarzda ele alındığını birçok kez düşünmüşümdür. Gökyüzünde gördüğünüz cisimler, Büyük Evren veya Büyük Kozmos –yani Makrokozmos– içimizdedir dersek, bunun *içimizde* farklı durumlarımızı gözlemleyerek *psikolojik olarak* deneyimleyebileceğimiz bir şeyi temsil ettiğini ama solgun, soğuk ve tek-yönlü Ay veya akıl almaz ısısı ve muazzam enerji patlamalarıyla Güneş'in görünür bir temsili veya sembolü olmadığını anlamız gerekir.

Şimdi, Yaratılış Işını'ndaki daha yüksek bir seviyeden gelen tesirleri çekebilmek için bir insan öncelikle kendi çabalarıyla varlığında yükselmelidir. Yaratılış Işını'nın dışsal olarak görünür Evren tarafından temsil edildiğini ama içsel olarak deneyimin farklı dereceleriyle temsil edildiğini bir kez daha hatırlatayım. Bu anlamda, düşük dereceli bir insan negatif duygularından, kinlerinden, kıskançlıklarından ve kötülüğünden her zaman zevk alan biridir ama kendi üzerinde çalışırsa kendisi için yeni olan farklı tesirler alan daha yüksek sınıftan biri haline gelebilecektir. Sizler bile, şu anki halinizle, varlığın daha iyi veya daha kötü bir seviyesinde olabilirsiniz. Kendi seviyenizi biraz olsun –ki bu, herkes için mümkündür– değiştir-

meyi arzuluyorsanız, bu Çalışma'yı pratik olarak uygulamalısınız. Ve bu ancak kendini gözlemlemeyle, özdeşleşmemekle ve Çalışma'ya değer vermekle olur. Kendini gözlemleme hakkında daha derinlemesine konuşmak istiyorum. *Kendinizi gözlemlemezseniz, asla değişemezsiniz.* Örneğin olağan günlük haliniz, çoğu zaman olduğu gibi, negatif duygunun farklı biçimlerinden biriyse ve kendinizi gözlemlemezseniz, kendinizi asla değiştiremezsiniz. Kendini gözlemleme, kendinizi kendinizden ayırmak anlamına gelir. Başkalarına dışsal olarak ve içsel olarak nasıl davrandığınıza dikkat etmek demektir. Bir şeyin şuuruna varabilirseniz, o şey değiştirilebilir.

Çalışma'dan bir alıntı yapalım: "Kendini gözlemleme, bir ışık ışınının içsel karanlığınıza süzülmesini sağlar. Bu ışık ışınının içsel karanlığınıza süzülmesini sağlamadıkça değişemezsiniz. Ama içsel karanlığınıza süzülmesini sağlarsanız, bu ışık ışını aşama aşama sizi değiştirecektir." Peki bu ışık ışını nedir? Işık, ezoterik öğretide ve dolayısıyla bu sistemde şuur anlamına gelir. Şuurunda olmadığınız şey, karanlıktır. Sürekli olarak söylediğiniz, hissettiğiniz veya düşündüğünüz bir şeyin şuuruna vardığınızda, kendiniz hakkında daha önce bilmediğiniz bir şeyi şuurunuza çıkardığınızda farkında, şuurlu hale geldiğinizi anlamaz mısınız ve o şey artık "Ben değil" olmaya başlar. Bunun sonucu ne olur? Şuurun ışığının ölçülemez gücü aracılığıyla varlık seviyenizde biraz yükselirsiniz. Çoğu insanın kendine dair tamamen şuursuz olduğunu anlayınız. Mekanik davranırlar ve nasıl davrandıklarının şuurunda değildirler. Her durumda, böyle insanlar mekanik insanlık çemberine aittir ve dış olaylar ve bu olaylara gösterdikleri mekanik, hiçbir zaman değişmeyen tepkiler tarafından güdülürler. Birçoğunuz, çalıştığımız bu Dördüncü Yol'un *şuurun artırılmasına* dayandığını daha önce işitmiştiniz. Geçmişte, İnsan'ı mekanik uyku durumundan yükseltmek için birçok girişimde bulunulmuştur. Örneğin, Inciller'de "sevgi" kavramına büyük bir vurgu yapılmıştır: "BİRBİRİNİZİ SEVİN." Ama G. bir keresinde şunu söylemişti: "İnsanlığı daha yüksek bir varlık seviyesine çıkarmak için, hepsi aynı şey hakkında olan birçok farklı öğreti denenmiştir. Örneğin, tarihin belirli bir döneminde *imana* dayalı bir öğreti görürsünüz, başka bir döneminde *umuda* dayalı bir öğreti görürsünüz, başka bir dönemindeyse *sevgiye* dayalı bir öğreti görürsünüz." Şöyle demişti: "Bu öğreti ise *şuurun artırılmasına* dayanır ve bu nedenle de kendini gözlemlemekle başlar. Kendini gözlemlemenin zorluğu, insanların bunu yaptıklarını düşünmelerine karşın aslında kendilerini gözlemlemeyişleridir." Şimdi, neredeyse insanların hepsi hem içsel hem de dışsal her bakımdan kendilerinin şuurunda olduklarını düşünürler. Kısacası, kendilerinin tamamen şuurlu olduğunu kabul ederler. Çalışma, aynı zamanda, bu sözde şuur seviyesinin hiçbir biçimde şuur olmadığını garip ve net bir biçimde öğretir. Bu, Çalışma'da sözde uyanık şuur olarak adlandırılan şuurun ikinci seviyesidir ve bu seviyede insanlar her olası biçimde birbirlerinden nefret ederler, birbirlerini öldürürler ve birbirlerine zarar verirler. Bildiğiniz gibi, hedefimiz Kendini Hatırlama, Kendinin Şuurunda Olma ve Kendinin Farkında Olma Durumu olarak adlandırılan Üçüncü Şuur Durumu'na erişmektir. Ancak bu durum, hakikat aracılığıyla gelişebilecek olan özsel parçanızı

besleyebilir. Son durum ise şeyleri gerçekten oldukları gibi gördüğümüz Objektif Şuur veya Dördüncü Şuur Durumu'dur. Yani Objektif Şuur'un Dördüncü Durumuna ait birkaç özelliği sıralayacak olursak: neye benzediğimizi biliriz ve diğer insanların neye benzediklerini görürüz. Ama bu durum bizden çok uzaktadır. Yapay olarak bir anlığına yaşanabilir ama görülen şey unutulur. G.'nin öğrettiği gibi, Objektif Şuur'a bir temel oluşturmak için önce Üçüncü Şuur Durumu'na ulaşmak gerekmektedir.

Şimdi, *dışsal olarak* görünür Evren'in yapısıyla temsil edilen varlık seviyesindeki *içsel* değişim hakkında konuştuğumuzu hatırlayın. Olası psikolojik deneyimlere karşılık gelen bu farklı seviyeleri içimizde barındırmaktayız. Giderek artan anlayışla kendiniz üzerinde yeterince uzun çalışırsanız, ne kadar küçük olsa bile kendinizde daha yüksek bir seviyeye erişirsiniz ve Çalışma'nın hakikat olduğunu, derhal anlarsınız. Bu olasılığa giden yol, size öğretilenlerden hareketle kendini gözlemlemekten -yani kendinize dair daha şuurlu duruma gelmekten- geçer. Kişi diğer insanların daha çok şuuruna varmaya başlayabilir ve bununla da kalmaz; kişinin içinde yaşadığı dünya hakkındaki görüşü de aynı zamanda değişmeye başlar. Çalışmanın ikinci çizgisi, kendini gözlemleme aracılığıyla kendimiz hakkında daha çok şuura ulaşmamız bakımından son derece faydalıdır. Daha önce söylediğim gibi, erkekler ve kadınlar kendilerini zaten gözlemlediklerini düşünmektedirler.

Bu nedenle, çalışmadaki bir arkadaşınızı görürseniz, sizi eleştirmesini istemelisiniz. Bu, İkinci Çizgidir. Elde edeceğiniz sonuç çok şaşırtıcı olabilir. Negatifleşmiyorsanız, neye benzediğinize dair daha çok şuur edinmeye başlamışsınızdır. Kendinizle ilgili birtakım yanılsamalar bile yok olmuş olabilir. Ama bu, güçlü bir ilaçtır.

Amwell, 11 Haziran 1949

ÇABA ÜSTÜNE EK NOT

Genelde harcadığımız çabalar, elimizde olmaksızın harcadığımız çabalardır. İşimize gitmemiz gerekir. Bu mekanik çabadır. Çalışma'da ise mekanik çaba ve şuurlu çaba farklıdır. Bunları birbirinden ayıran kesin bir sınır yoktur. Örneğin, işiniz hakkında daha çok bilgi edinirken veya işinizi daha akıllıca ve istekli yaparken mekanik çabanın içinde şuurlu çaba harcayabilirsiniz. Ama genel anlamda şuurlu çaba, mekanik açıdan bariz hiçbir fayda sağlamayan yönlerde çaba harcamakla ilgilidir. Yeryüzü üzerindeki her canlı, mekanik çaba harcamak zorundadır. Sadece kuşlar, arılar değil en küçük mikroplar bile. Farkına varmamız gereken nokta, hiçbir şeyin bu gezegeni yöneten kanunlardan kaçamayacağıdır.

Şimdi, Organik Hayat'ın tümü mekanik çaba harcamayı gerektirse de bunun sadece küçük bir parçası şuurlu çaba harcayabilir. Bu parça İn-

san'dır. İnsan şuurlu çaba harcayabilir. Ama bunu yapmak zorunda değildir ve genelde hiç yapmaz. Sadece mekanik çaba harcar. Bu durumda Doğa'ya hizmet etmiş olduğu söylenir. Doğa'ya hizmet ettiği sürece, savaşı kendine çekecektir. Ama İnsan, şuurlu çaba harcayacak olsaydı, şiddete dayalı olan varlığı değişirdi ve artık savaşı kendine çekmezdi. Şimdi, bu Çalışma ve Çalışma'nın tüm pratik yanı, şuurlu çaba harcamakla ilgilidir. Bu, hayat için gerekli değildir. İnsanlar şuurlu çaba harcamaksızın da yaşamlarını sürdürebilirler, sadece mekanik çaba harcamaları gerekir. Bu Çalışma'da, bizler şuurlu çabalar harcamalıyız.

Şimdi, nerelerde çaba harcamalıyız? Bazı insanlar sadece bir Okulda, bir Enstitüde olurlarsa şuurlu çaba harcamanın ne anlama geldiğini bilebileceklerini düşünür. Ama bir Okulda veya Enstitüde olsaydınız, harcamanız gereken türden çabaların, hayatı öğretmeniniz olarak kabul ettiğinizde harcayacak olduklarınızla aynı olduğunu görürdünüz. Hayat öğretmeniniz haline geldiğinde, hayatın bir olaylar dizisi olduğunu ve bir an belirli bir olaydayken, bir sonraki an başka bir olayın içinde olduğunuzu görmeye başlarsınız. Daha şuurlu tarzda ele almanız ve özdeşleşmemeniz anlamında, tam da bu olaylara yönelik çaba harcamanız gerekmektedir. Aksi takdirde, hayatın kölesisinizdir. Bu olayları aşmak için hiçbir çaba harcamazsanız hayat sizi farklı olaylarıyla yönetir. Şunu anlamalısınız ki bir problemin içindeyseniz, bir olayın içindesinizdir. Hayattaki problemlerin üstesinden gelmenin tek yolu ise onlarla özdeşleşmeyerek onları aşmaktır. Hayat problemlerinizi çözemezsiniz çünkü hayat çözümsüzdür: hem siz hem de hayat bir sürü çelişkiyle dolusunuz. Ama onlarla özdeşleşmeyerek onları aşabilirsiniz. Zamanla, onlar kendilerini dönüştürürler. Ama bir problemle özdeşleşirseniz –ki hayat bir dizi problemdir– negatifleşeceksiniz ve bu da şiddete yol açar.

Şimdi, günlük hayattaki önemsiz şeyler bakımından şuurlu çabayı ele alın. İster bir Enstitüye gidin ister gitmeyin, bunun hepsinde aynı olduğunu göreceksiniz: yani önemsiz şeylerle özdeşleşmemek. G., eşimle birlikte gittiğimiz Fransa'daki Enstitüsünde bunları kullanıyordu. Yani önemsiz şeylerle özdeşleşmeyi kullanıyordu. Her şeyi çok fazla planlamıyordu ama birbirleriyle aynı dili konuşmayan bir grup insan kısa bir süre biraraya geldiğinde, özdeşleşmek ve negatifleşmek için bolca kaynak bulunabileceğini biliyordu. Örneğin, birine şöyle sorardım: Dün burada bıraktığım süpürge nerede? Tam bir yanıt alamayınca öfkelenirdim ve süpürgeyi oraya bırakmamın bir amacının olduğunu ama şimdi yerinde yeller estiğini söylerdim. O anda Bay G. yanımızdan geçer ve bakışlarıyla adeta şunu söylerdi: "Demek yine özdeşleştiniz ha?" ve bunu görünce daha da kızardınız. Varlık durumumuz böyledir. Bu öğretide, hepimizin kendimizi ayırmamız gereken şiddet ne kadar da kolay ortaya çıkıverir! Tüm negatif durumlar şiddete, tarihöncesi insana, şiddete dayalı erkeğe veya kadına yol açar.

Şimdi, kısa süre önce bir soru sormuştum: "İçsel gelişim nihayetinde ne anlama gelir?" Kendinizdeki şiddetin üstesinden gelmek anlamına gelir ve bunun için çok büyük bir şuur genişlemesi gerçekleşmelidir. Örneğin, her şeyden önce kendinize dair daha çok şuurlu hale gelmeli ve sizi neyin şid-

dete sürüklediğini kendiniz görmelisiniz. Ardından, bu ilkel şiddet hüküm sürdüğü sürece varlık seviyenizi yükseltemeyeceğinizin şuuruna varırsınız. Ezoterik öğretinin sırlarından biri burada yatar. Tamamen şuurlu bir insan şiddetli olamaz. Sembolü, pençeleri kesilmiş aslandır. En ufak negatif duygular bile ergeç sizi şiddete doğru yöneltmeye başlar. Üzerinize kahve döktükten sonra negatifleşirseniz, negatif duyguların oktavı size nüfuz edecektir ve ister erkek ister kadın olun, sizi şiddete yönlendirecektir. Demek ki negatif duygulara karşı, hayatın olağan olaylarına karşı hermetik mühürlü*, yani yalıtılmış hale gelmeniz gerekmektedir; bu çok zor bir fikirdir ama Çalışma öğretisini içsel olarak izlerseniz size sözcüklerle tarif edilemeyecek kadar büyük bir içsel mutluluk verecek olan bir fikirdir. Şimdi, ebeveynlerinizden doğmadığınızı, Yeryüzü'nden doğmadığınızı ama çok yüksek bir yerden, Güneş Oktavından geldiğinizi ve bu gezegendeki hayatla özdeşleşmek için yaratılmadığınızı, bu gezegendeki hayatın kendi içinde bir amaç değil, bir amaca götüren bir araç olduğunu anlamadıkça bunu hiçbir biçimde yapamazsınız.

Şimdi, ne zaman negatifleştiğinize dikkat edin. Çalışma'da bu, bir süre sonra gözlemleyebileceğiniz kendinizin belirli bir durumudur. Bu ne anlama gelir? Yalıtılmadığınız anlamına gelir. Hermes, bu Çalışma'yı öğreten gerçek bir öğretmendi. Kendinizi, hayatın sizin üzerinizdeki etkilerinden mühürleyip yalıtmayı öğretmişti. Hermes'in öğretilerinin birinde, sabah yatağınızdan kalkmadan önce her merkezi negatifleşmekten yalıtmanız –düşüncelerinizi, duygularınızı ve hareketlerinizi hayatın etkilerinden arındırmanız– gerektiği söylenir çünkü bir insan ancak, kendini hayatın olaylarının etkisinden yalıtarak bireyselliğine erişebilir. Bir kişinin sabahleyin kendini tamamen iyi hissederek uyanabileceğini ve düşüncelerini dinleyince, daha yataktan bile kalkmadan negatifleşebileceğini biliyor musunuz? Örneğin rahatsız edici bir mektubu vb. hatırlar. Sonra yataktan kalkar ve güne negatif başlar ve Çalışma'da bu durum, güne çıldırmış halde başlamak olarak tarif edilir. Kısa süre sonra, o kişi herkesle dalaşacak ve muhtemelen fiziksel şiddet kullanacaktır. Şimdi, Çalışma'yla birlikte Gözlemleyen Ben oluşturulduğunda, kişi insanlarla ne zaman konuşmaması gerektiğini sezgisel olarak bilir ve bu tür durumlarda asla içki içmemelidir. Başkaları bilmeden kendi üzerimizde sessiz sedasız çalışarak kendimizdeki bazı şeyleri düzeltebiliriz, artıklarımızı yakıp yok edebiliriz ve hayata makul bir biçimde yaklaşabiliriz ama bu ancak, merkezlerinizi ve her bir merkezde neler olup bitiğini gözlemleyebilirseniz gerçekleşebilir. Düşüncelerinizle başlayın. Düşüncelerinize dikkat edin ve düşüncelerinizle özdeşleşmeyin. Rahatsız edici bir düşünceye ayak uydurmanızın gerekmediğini anlayın: bunu gözlemleyebilirsiniz. Ama hiçbir kendini gözlemleme uygulamamış bir insan bunu yapamaz. Yalnızca Gözlemleyen Ben'in ona verebileceği içsel ayırt etme gücünü geliştirmemişse o insan, düşüncesi olur. Negatif bir kişi, Çalışma'nın bakış açısından çılgın biridir. Her şey çarpıtılır ve bir sonraki adım şiddettir.

*hermetik mühürlü: su ve hava sızdırmaz. (ç.n.)

Böylece, Çalışma'da ne yapmamız gerektiğini ve ergeç şiddete yol açan negatif duyguların neden bu kadar çok vurgulandığını ana hatlarıyla görmüş oldunuz.

Amwell, 18 Haziran 1949

DIŞ DÜNYA VE İÇ DÜNYA

İnsanların hepsi dünyanın kendilerinin dışında olduğunu düşünür. Ama dünya sizin içinizdedir. Dünya, onu nasıl aldığınızdır. Şu anki yaşınıza kadar, dünyayı nasıl almıştınız? İnsanlar dış dünya ile iç dünyayı birbirinden ayıramazlar. Deneyimlediğiniz iki dünya vardır; biri, duyular tarafından size sunulan dış dünya ve diğeri ise iç dünya, yani bu dış dünyayı nasıl aldığınızdır. Felsefede, dış dünya fenomenal dünya, fenomenler –yani görüntüler– dünyası olarak adlandırılır. Fenomenal dünya, duyuların size tezahür ettirdiği şeydir ama görüntülerin fenomenal dünyasını alış tarzınız, iç dünyanıza aittir. Bu Çalışma'nın tamamı, bu dış fenomenal dünyayı kendi dünyanızda içsel olarak nasıl aldığınızla ilgilidir. Önemsiz bir örneği ele alalım. Gazetelerde, geçen gün Curzon Caddesi dolaylarındaki bir istiridye barından üç yengecin kaçtığını okursunuz. Yola çıkan yengeçlerden biri otomobilin altında kalmıştır, ikincisi atık su borusuna düşmüştür ve üçüncüsü ise parmağını ısırdığı bir mülk sahibi tarafından yakalanmıştır. Fenomenal dünyayla çok özdeşleştiğinizi varsayalım. "Ne korkunç," dersiniz, "zavallı yengeç otomobilin altında kalmış." Diyelim ki zavallı yengeci düşünerek gözyaşlarına boğuldunuz. Bunu yaptıysanız, düpedüz bir ahmaksınız. Neden? Çünkü görüntülerin dünyasıyla özdeşleşirsiniz. O.'nun, ilk günlerden birinde, Mont Blanc'a* tırmanan ve düşüp hepsi ölen insanlardan söz ettiğini hatırlıyorum. Aramızdan birkaç kişi neden bunun olduğunu sorduğunda O. şu yanıtı vermişti: "Onları tanımıyorum ve tanımadığınız insanlar hakkında negatif biçimde neden bu kadar çok enerji tükettiğinizi anlamıyorum." Sonra eklemişti: "Sanırım, şu anda Çin'de milyonlarca kişi salgın hastalıktan ve açlıktan ölüyor."

Şimdi, küçük fenomenal veya dış dünyanızda gerçekleşen her şeyle özdeşleşiyor ve bundan dolayı her an çöküntü yaşıyor olduğunuzu varsayalım; bu durumda dış hayat, fenomenal dünya, duyularınız aracılığıyla size göründükleri şekliyle olayların dünyası sizi gütmekte değil midir? Bu durumda, sizde hiçbir iç dünya gelişimi yoktur. Hayatın, fenomenal, dış dünyanın bir işlevisinizdir. Demek ki iç dünyanızı geliştirememişsiniz. Şimdi, iç dünyanın bu gelişimi ne anlama gelir? Bu, Birinci Şuurlu Şok anlamına gelir. Geçenlerde Curzon Caddesinde ezilen zavallı yengeci düşünmekten dolayı kendimi çok kötü hissetmişsem bu, benim dış izlenimlerin bir işlevi

*Mont Blanc: İtalya'da bir dağ. (ç.n.)

olduğumu göstermez mi? Makinem fenomenal, dış dünya tarafından mı çalıştırılmaktadır yoksa içimde, dış fenomenal dünyadan tamamen bağımsız, gelişmiş bir dünyaya sahip olabilir miyim? Tüm bunlar, dış dünyanın izlenimlerinin alınması ve sizin onları alış tarzınızla ilgilidir. Curzon Caddesindeki bu bilinmeyen yengeç hakkında bu kadar üzülmemem gerektiğini anlıyor musunuz? Bunun benimle herhangi bir ilgisi var mı? Yoksa bu zavallı yaratıkla kendimi özdeşleştirip onun kaderinden dolayı moralimi mi bozacağım? Şimdi, makineniz dış, fenomenal dünya tarafından güdülürse mekanik olursunuz ama izlenimlerinizi seçmeye ve sadece birkaçına yanıt vermeye başladığınızda iç dünyanız gelişmeye başlar ve siz, hayattan ve hayatın olaylarından ayrı bir birey olmaya başlarsınız. Psiko-dönüşümcülük ile kastedilen şey budur. Ama hayat tarafından, hayatta gerçekleşen her şey tarafından güdülmekteyseniz, gazeteleri okuyarak moralinizi bozuyorsanız, fenomenal dünyada dışsal olarak gerçekleşen her şey moralinizi bozuyor veya sizi öfkelendiriyorsa siz bir makinesiniz.

Şimdi, Çalışma dış fenomenal dünyadan gelen dış izlenimleri mekanik veya şuurlu alabileceğinizi söylemektedir. Ayrıca, izlenimleri şuurlu almaya başlamadıkça, hayat tarafından güdülen bir makine olarak kalacağınızı da söyler. Dış dünyadan size tipik bir olay geldiğinde her defasında onunla özdeşleşirsiniz ve ona tabi olursunuz, onun kölesi olursunuz. Bir dış izlenimden ayrılmaya başladığınız anda ise iç dünyanızda gelişmeye başlarsınız. Bu, psiko-dönüşümcülüğün ilk fikridir.

Hayatın olayları mekanik alındıklarında, sizde "problemler" olarak adlandırılan şeyleri doğururlar; bunlar olağan şeylerdir. Ama bu, her an tüm erkeklerin ve kadınların başına gelmektedir. Hayatı daha şuurlu alırsanız, bu kadar çok "probleminiz" olmaz. Bu ancak, hayatı ve hayatın numaralarını mekanik almadığınızda mümkün olabilir. Bir "problem"le ilgili olarak yapmanız gereken şey, özdeşleşmeyip onu bir köşeye atmaktır. O zaman, dış dünyadan farklı bir içsel dünyaya sahip olursunuz.

Ama fenomenal dünyayı, duyularınızdan gelen dünyayı mekanik aldığınız tarzda almamayı öğrenmelisiniz. Sizi aşağıya çekmeden, yani siz onunla özdeşleşmeden önce onu yakalamanız gerekir. Hayat, rahatsızlık ve hayal kırıklığı dışında size hiçbir şey vermeyecektir. Çalışma ise sizinle hayat arasına girerek size her şeyi verebilir. Kendini Hatırlamanın ilk fikri, Çalışma'yı ve öğrettiklerini hayat ile ona verdiğiniz mekanik tepkiler arasına yerleştirmektir. Çalışma'yı kendiniz ile hayatın arasına koyun. Ardından, izlenimleri tamamen farklı tarzda alacaksınız. Bir acı fabrikasında yaşadığımız için acı psikolojilerine sahibiz. İşte bu nedenle psiko-dönüşümcülüğü uygulamamız gerekir.

Amwell, 25 Haziran 1949

PRATİK ÇALIŞMA ÜSTÜNE BAZI NOTLAR

Kendimiz üzerinde çalışırken anlamamız gereken ilk şeylerden biri, üç Entelektüel, Duygusal ve Fiziksel– merkeze sahip olduğumuzdur. Bu üç merkez uyum içinde değildir. Bir şeyi düşünebileceğinizi, başka bir şeyi hissedebileceğinizi ve başka bir şeyi yapabileceğinizi kendiniz gözlemleyiniz. Yaptığınız şey, Hareket Merkezi aracılığıyladır. Kompozisyonunuzdaki bu gözle görülür çelişkiyi anlamadıkça, her zaman bir karışıklık içinde olacaksınız. Kendinize dair anlamanız gereken bir sonraki şey ise tek bir kişi olmayıp farklı merkezleri işgal eden birçok farklı "ben" olduğunuzdur. Entelektüel Merkezde "ben"lere, Duygusal Merkezde "ben"lere ve İçgüdüsel Merkezde "ben"lere sahipsiniz.

Şimdi yine, sizdeki farklı "ben"ler hakkında konuşmak istiyorum. Bazılarınız, iradeyi ele almalarına izin verirseniz sizin için çok tehlikeli olan "ben"lere sahiptir. Örneğin, bazılarınız içsel hayatınızın döngüsünde karşınıza çıktıklarında bunlarla özdeşleşir de bunları gözlemlemezseniz ve kendinizi onlardan ayırma gücüne sahip olmazsanız sizi çok hasta yapabilecek "ben"lere sahipsiniz. Bu "ben"ler genellikle merkezlerin negatif parçalarında, özellikle de Duygusal Merkezin negatif parçasında yaşarlar. Bunlar sizi hasta, zayıf, ağlamaklı, kendine acıyan biri yapabilir. Bu tür "ben"lerden kendini ayırmak için hiçbir çaba harcamayıp bunlar tarafından yönetilen bir kişi, acıklı bir kişi olma eğilimindedir. Ama bu tür acılardan kendinizi bunlarla özdeşleşmeyerek ayırabilirsiniz.

Üzerinde durmak istediğim bir sonraki nokta ise nahoş duyguları, çirkin duyguları kelimenin tam anlamıyla zehir saçan vurgularla ifade etmek. Bu "ben"ler Çalışma'da sizin için çok tehlikelidir. Hepinizin bunlar hakkında bilgi sahibi olması ve bunlardan kaçınması gerekmektedir. Bazen sizden çok uzaktırlar, bazen de yanınıza sokulup adeta etrafınızı sararak kanınızı emmeye çalışırlar; yani sizden kuvvet alırlar. Böyle "ben"lere içsel olarak boyun eğerseniz, muhtemelen her zaman hasta olacaksınız. Birçok hastalık ve daha da kötü koşullar, kendinizdeki yanlış "ben"lere ayak uydurmanızdan kaynaklanır. Bu noktada güçlü, daha şuurlu ve daha akıllı olmalısınız. Hayatlarımızı mahvedebilecek "ben"lere sahip olduğumuzu unutmayın. Buradaki zorluk, neredeyse herkesin kendini tek, değişmeyen bir kişi olarak alması ve kendimiz olarak kabul ettiğimiz bu değişmeyen kişinin İmajinatif "Ben" olarak adlandırılan bir kurgudan ibaret olduğunu, kendini gözlemleme aracılığıyla görememesidir. Kendinizi öncelikle üç merkeze ve ardından da kendini gözlemleme aracılığıyla birçok farklı "ben"e bölemezseniz, bu Çalışma'yı yapamazsınız. Bu neden çok zordur? Öncelikle, her zaman tek kişi olduğumuzu düşünürüz –bu İmajinatif "Ben"dir– ve ikinci olarak da Sahte Kişiliğe ait olan kibirimiz bizim hep tek ve aynı kişi olduğumuz anlayışını korumamızı sağlayacak şekilde daima faaliyettedir. Kendini gözlemleme aracılığıyla kişinin tek bir kişi olmayıp birçok insan olduğunu söylemenin, kavramanın, gözlemlemenin ve kabul

etmenin Çalışma'daki önemli adımlardan biri olduğunu –bunun kendimizin tamamen yeni bir gelişimini oluşturacağını– anlıyor musunuz? Doğru davranmadığımız veya doğru konuşmadığımız için kendimizi ümitsizce suçlarız ama bunun, bizi sürekli olarak kullanan farklı "ben"lerden kaynaklandığını görmeyiz. Böylece bu durum bizleri, İnsan'ın Efendi evde olmadığı için evdeki hizmetkarların telefona onun adına cevap verebildiği şu dağınık, düzensiz eve benzetildiği kadim mesele götürür: Ben hissinizi sürekli olarak değişen tüm bu farklı "ben"lerle özdeşleştirirseniz, kalıcı ve değişmeyen tek bir Ben olduğunuz kurgusunu korumak için kendinizi fazlasıyla haklı çıkarmanız gerekir. Diyelim ki dün hatalı bir biçimde konuştunuz ve bu yüzden kendinizi suçluyorsunuz. Evet, bu bir bakıma doğrudur ama hatalı tarzda konuşan bu "ben"i, Ben olarak kabul ettiğiniz şeyden ayrı olarak hiç gözlemlediniz mi? Bunu, sizde belirli bir anda idareyi ele alan ve aslında siz olmayan bir "ben" olarak görmeye başlayabilir misiniz? Aksi takdirde, bu İmajinatif "Ben"i korumak için kendinizi haklı çıkarmanız gerekir. Gerçek Ben diye bir şey vardır ama bu "ben"lerin hepsini kendiniz olarak alır da kendinizi onlardan ayıramazsanız sokakta gördüğü herkesi kendi gibi gören bir adam olursunuz. Gerçek Ben'e ancak, Ben dediğiniz ama aslında siz olmayan, taklit yoluyla edinilmiş olan tüm bu "ben"lerden ayrılarak ulaşabilirsiniz.

İşte bu nedenle, Çalışma her şeyden önce negatif "ben"lerden kendinizi ayırmayı öğretmektedir çünkü bunlar siz değildir; başka insanları taklit etmenizin, okuduklarınızın, size öğretilenlerin ve kendiniz hakkında hayal ettiklerinizin bir sonucudur. Bunların hepsi, aslında siz olmayan birçok "ben"i ortaya çıkarır. Çalışma, işte bu yüzden "Bu, Ben değildir" der. Öfkeye kapıldığınızda, negatif bir durumda olduğunuzda, kendinize acıdığınızda "Bu Ben değil," demenin gücünü ve hissini yaratmanız gerekmektedir. Öfkenizin siz olmadığını, depresyonunuzun siz olmadığını, kıskançlığınızın siz olmadığını, negatif durumunuzun siz olmadığını kavrayıp kabul edebilir halde olmalısınız. Şu anki aşamamızda hepimiz için, Çalışma'nın özü burada yatmaktadır. Bazen bunu, hepinize bir soru yönelterek anlatmayı tercih ediyorum: "Öfkemi gören var mı?" Biri şöyle diyor: "Çamaşırhaneye gitmiş." Sorularıma devam ediyorum: "Kendim için duyduğum derin acıma duygusu nerede?" Yanıtı şu oluyor: "Elimizde altı tane vardı ama hepsi çamaşırhanede." Şimdi, bildiğiniz gibi, bulunduğumuz seviyeyi tanımlamak için varlığımızın çoklukla karakterize olduğu –yani gerçek varlığa sahip olmadığımız– söylenmektedir. Bizde yalnızca birçok "ben" vardır ama gerçek birliğe sahip değiliz. Kendimizde birlik oluşturmanın tek yolu, kendimizi bu "ben"lerden ayırmak ve bunların biz olmadığını görmektir. Çalışma, hangi tür "ben"lerden kendimizi ayırmamız gerektiğine özel bir vurgu yapar ve özellikle de negatif duygudan ve onun –moral bozukluğu, umutsuzluk, kendinizi iyi hissetmemek gibi– tüm ince biçimlerinden söz eder. Bu tür negatif duyguların, aslında sizi aşağıya çekmek isteyen "ben"ler olduklarını anlıyor musunuz? Dolayısıyla, bu bakış açısından Cennet ve Cehennem bizim içimizdedir. Negatif duygularla ilgili olan her şey, Cehennem'le ilgilidir. Ama bizde çalışmayı arzulayan

"ben"lerin hepsi Cennet'le ilgilidir, yani bizi Efendi veya Gerçek Ben'le tanışmaya yönlendiren kendimizin farklı bir durumudur. Negatif duygular insanları ister tek başlarına, ister diğer insanlarla birlikte olsunlar tüm gün boyunca kemirip dururlar. Adeta bir kayığın içinde sizden çok uzakta olmayan bir adaya yaklaşmaya çalışırken, kendinize sürekli "Kayığı idare etmekten hiç anlamam, beni her zaman deniz tutar, deniz çok dalgalı, adayı yeterince iyi göremiyorum," diyorsunuz ve derken, deyim yerindeyse, gözyaşlarına boğulursunuz çünkü bu adaya nasıl ulaşacağınızı size gösterecek hiç kimse yok gibi görünmektedir. Geminizi idare etmek bakımından bu Çalışma'nın size sunduğu yelkencilik direktiflerini alırsanız –ki bu, Çalışma öğretisidir– o adaya ulaşabileceğinizi göreceksiniz. Dolayısıyla, problemlerinizi aşmaya çalışın, negatif duygularınızı aşmaya çalışın, her şeyden önemlisi kendinizi hatırlamaya çalışın.

Son olarak, her "özdeşleşmeme" eyleminin enerjiyi koruduğunu ve sizi hayatın tesirlerinden yalıttığını hatırlayalım.

Amwell, 2 Temmuz 1949

BU ÇALIŞMA, HAYATINIZI DEĞİŞTİRMEKLE DEĞİL KENDİNİZİ DEĞİŞTİRMEKLE İLGİLİDİR

Bu Çalışma'yı yapmayı denerken, anlamanız gerekmektedir ki bu Çalışma, sizinle ve ne tür bir kişi olduğunuzla ilgilidir. Odalarınızı nasıl daha iyi döşeyebileceğinizle, ne giyeceğinizle, nasıl daha çok para kazanabileceğinizle, gidebileceğiniz en iyi restoranların hangileri olduğuyla veya tatilleriniz için seçebileceğiniz en iyi mekanların hangileri olduğuyla hiçbir ilgisi yoktur. Daha önce de söylediğim gibi, bu Çalışma kendinizle ve ne tür bir kişi olduğunuzla ilgilidir. Bu Çalışma'da, ne tür bir kişi olduğunuzun, hayatınızı cezbettiği söylenir. Kullanılan ifade tam olarak "Varlık seviyeniz hayatınızı cezbeder," şeklindedir. Varlık seviyeniz, nasıl bir kişi olduğunuzla ilgilidir. Spor-totodan aniden 20.000 sterlin kazandığınızı varsayalım; bu parayı kazandığınız için hayatınızın tamamen farklı olacağını düşünebilirsiniz. Çok yanılırsınız. Hayatınız eskisi gibi olacaktır, belki de daha kötü. Neden böyledir? Böyledir çünkü ne tür bir kişi olduğunuz bakımından aynı kalırsınız ve her şeyi eskiden yapmış olduğunuz tarzda ele almaya devam edersiniz. Hayatınızı değiştirmek için varlığınızı –yani kendinizi– değiştirmelisiniz. Bu nedenle, Çalışma bu fikirden başlar; yani kendinizin dışındaki şeyler hakkında değil, kendiniz hakkındadır. Kendinizde olduğunuz gibi kaldığınız sürece aynı problemleri, aynı zorlukları, aynı koşulları cezbedeceksiniz. İnsanlar genellikle dış koşulların değişmesi halinde bambaşka olacaklarını düşünürler. Bu çok hatalı bir fikirdir. Olduğunuz kişi, ne tür bir kişi olduğunuz, şu anda sahip olduğunuz varlık aynı koşulları, aynı muammaları, aynı çözümsüz problemleri kendine cezbeder.

İşte bu nedenle, bu Çalışma'nın öğretisi kendinizi değiştirmek hakkındadır ve kendinizi değiştirirseniz hayatınız değişecektir. Bu ne anlama gelir? Kendinizde bu Çalışma'yı uygularsanız, varlık seviyenizi değiştiriyorsunuz demektir ve bunun sonucunda, kendinizi nasıl değiştirdiğinize bağlı olarak dış hayatınızın da değiştiğini göreceksiniz. Örneğin, aniden çok miktarda para kazanan bir adamı ele alalım. Bavullarını hazırlar, yurtdışına seyahate çıkar ve her şeyin farklı olacağını hayal eder. Ama bir süre sonra her şey aynı olacaktır. Eskisi gibi şüpheci, eskisi gibi kavgacı, eskisi gibi negatif ve üzgün olacaktır. Ve bu, onun kendisinin değişmemiş olmasından kaynaklanır. Böylece, aynı türden olayları, aynı türden koşulları kendine cezbedecektir.

Çalışma, işte bu nedenle, kendimizi bilmediğimizi söylemektedir. Varlığımızı, ne tür kişiler olduğumuzu bilmediğimizi söyler. Dolayısıyla da Çalışma, kendini gözlemlemeyle başlar. Kendini gözlemleme birçok anlama gelir ama genel doğrultusu, ne tür biri kişi olduğunuzu görmeye başlamaktır. Elbette ki birçok insan kendini gayet iyi bildiğinden pek emindir. Aslında, başlarına gelen şeylerin kendilerinin ne tür bir kişi olduğuyla ilgili olduğunu hiç düşünmezler veya buna inanmazlar. Dış zorlukları görürler ama bu dış zorlukların birçoğunun, kendilerinin ne tür bir insan olduğuyla bağlantısı hakkında hiçbir fikre sahip değildirler. Kısacası, hayat deneyimlerinde kendilerini dışarıda bırakırlar. Bir başka deyişle, kendilerini doğru, hoş, iyi niyetli insanlar olarak kanıksarlar. Herhangi bir şeyin kendilerinin kusuru olduğunu görmezler. Tam tersine, başlarına gelen şeylerden ötürü kendilerini değil, başkalarını suçlarlar. Bu, Çalışma'nın kendini gözlemleme yöntemiyle saldırmaya başladığı temel şeylerden biridir. Düşündüğünüz gibi alçakgönüllü, tatlı bir kişi, iyi ve adil bir insan değilsiniz. Bunların hepsi imajinasyondur ve Çalışma'nın İmajinatif "Ben" olarak adlandırdığı şeye bağlıdır. Çalışma'nın kendini gözlemleme yöntemiyle saldırmaya başladığı şey tam da bu İmajinatif "Ben", kendimize dair sahip olduğumuz bu imajinasyondur. Başkalarına değil, kendinize saldırmalısınız. Bu Çalışma'da öğretilen çizgilerde gerçekleştirilecek kendini gözlemleme aracılığıyla kişi, aşama aşama kendine dair yepyeni bir hisse sahip olmaya başlar. Kişi artık herkes tarafından kötü muamele görmüş olan o tatlı delikanlı, o sevimli kız olmaktan çıkar. İçsel kendini gözlemleme aracılığıyla kişi, bunların hepsinin İmajinatif "Ben" olduğunu, o ana dek daima kendisi olarak kabul etmiş olduğu imajinasyon olduğunu fark etmeye başlar. Daha önce söylediğim gibi, kendinize dair hissiniz değişmeye başlar ve bu, varlık seviyenizde birdenbire bir değişim anlamına gelir. Bu başladığında, bu içsel dönüşüm başladığında ise eskiden sizi öfkelendiren, canınızı sıkan veya moralinizi bozan birçok şeyin artık sizi etkilemediğini göreceksiniz. Hayat artık üzerinizde eskisiyle aynı güce sahip olmayacaktır. Eskiden özdeşleştiğiniz, üzüntü duyduğunuz vb. şeyler artık sizin üzerinizde aynı güce sahip olmayacaktır. Neden? Çünkü kendinizi değiştirmeye başlamışsınızdır. Hayatın günlük, sürekli tekrarlanan olaylarına tepkiniz de değişmeye başlar. Dışsal olarak aynı hayatı sürdürebilirsiniz ve aynı evde yaşayabilirsiniz ama kendi içinizde değişmeye başlamışsınızdır.

Bu öğretide, tüm sırrın dış koşulları değiştirmek için çaba harcamamakta yattığını unutmayın çünkü kendinizi ve hayatın tekrarlanan olaylarına yaklaşımınızı değiştirmezseniz, her şey aynı biçimde tekrarlanacaktır. Hayatın tekrarlanan tüm olayları karşısında her zamanki gibi çılgına dönecek, dengesizleşecek, üzülecek, canınızı sıkacak, öfkeleneceksiniz. Hepsine aynı tarzda tepki vereceksiniz çünkü aynı kişisinizdir. Şimdi, Çalışma, önceden olduğunuz makinenin aynısı olduğunuzu söyler. Çalışma'daki amaç sizdeki bu makineliği değiştirmektir. Elbette ki hiç kimse kendinin bir makine olduğunu düşünmez. Ama bir makine olduğunuzu veya geçmişte bir makine olduğunuzu görmek için bir iki yıl süreyle kendinizi gözlemlemeniz yeterlidir. Çalışma, hayat tarafından güdülen bir makine olduğunuzu söyler. Bu ne anlama gelir? Hayat bir olaylar döngüsüdür ve bu mekanik olaylara verdiğiniz tepkiye göre siz bir makinesiniz. Çalışma, işte bu nedenle, bilmeksizin hayat tarafından güdülen makineler olduğumuzu söyler. Her koşulda şuurlu davrandığımızı hayal ederiz. Çalışma ise şuurlu davranmadığımızı söyler. Mekanik, yani yapabileceğimiz tek olası biçimde davrandığımızı söyler. Bu Çalışma her koşulda mekanik davrandığımızı ama bunun farkında olmadığımızı söylemektedir. Çalışma'nın ilk başlangıç noktalarından birinin kendini gözlemleme olması işte bundan dolayıdır ki hedefi, her şeyden önce, gereğince şuurlu bir erkek veya kadın olmadığınızı, hayata mekanik tepki veren mekanik bir erkek veya kadın olduğunuzu kavramaktır. Ama bunun böyle olduğunu görmezsiniz. Sonra, Çalışma makineler olduğumuzu fark etmeye başladığımızda, şu anki gibi hareket etmemize neden olan kendimize dair imajinasyonumuzu bir ölçüde yitirdiğimizi ve bunun sonucunda, kendimiz olarak almış olduğumuz bu mekanizmanın gerçek kişiliklerimiz olmadığının gittikçe daha çok netlik kazandığını söyler. Yani kişi bir makine olduğunu ve hayatın dış olaylarına –örneğin yaka düğmelerini kaybetmek, silgisini düşürmek, treni kaçırmak veya çatının aktığını görmek gibi– tepki vermesinin şart olmadığını belirli bir ölçüde fark eder. Bu, kendinizi çoktan tatmış olduğunuz ve hayatı mekanik tarzda alışınızın siz olmadığını küçük bir ölçüde de olsa fark etmiş olduğunuz anlamına gelir. Hayatı şuurlu tarzda aldığınızı hayal ediyordunuz. Kavrayışınızın yanlış olduğunu fark edersiniz. Bu, şuur artışının başlangıcıdır. Neyin şuurunun? Kendinize dair şuurun. Hayatın en sıradan, evle ilgili olaylarına bile eskisi gibi mekanik tepkiler göstermek zorunda olmadığınızı kavramaya başlamak harikulade bir şeydir. Bu şuur genişlemesine hiç ulaşamazsanız, bir makine olarak yaşayıp ölürsünüz. Çalışma'nın kendini gözlemlemeyle başlaması bundandır; yani ne tür bir kişi olduğunuzu ve her şeyi nasıl mekanik aldığınızı görmekle işe başlarsınız. Çalışma, şuuru artırmakla ilgilidir. Çalışma, kendimize ve başkalarına dair daha çok şuura sahip olsaydık savaşlar sona ererdi, der. Çalışma, şuur artışının kendini gözlemleme aracılığıyla, ne tür bir kişi olduğunuzun daha çok farkına vararak mümkün olabileceğini söyleyerek başlar. Kendinizi, örneğin zararsız, iyi ve sevgi dolu bir erkek veya kadın olarak kanıksamak yerine kendinizi gözlemlemeniz ve ne tür biri olduğunuzu fark etmeniz gerektiğini söyler. Çalışma sizi, kendiniz olarak adlandırdığınız bu

şeyi gözlemlemeye ve bu yönde daha şuurlanmaya davet eder. Bu, Çalışma'daki ilk adımdır ve biraz zaman alabilir ve hatta bütün hayatınız boyunca devam edebilir çünkü kendinizi farklı yaşlarda gözlemlemek zorundasınız. İlk sonuç, hayatı ve başka insanları suçlamaya son vermektir ve ikinci sonuç ise başka bir kişi, yeni bir erkek veya yeni bir kadın olmayı derinden arzulamaktır. Ama şimdiki halimizle, kendimize dair imajinasyonumuza bağlı kaldığımız için bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmekte uzun süre zorluk çekeriz. Başlıca suçlunun biz olduğumuzu kavramakta çok zorlanırız; bu ise kendimizi bilmeyişimizden, kendimizden habersiz yaşayışımızdan ve dolayısıyla, haklarında başkalarını suçladığımız hayat problemlerimizin birçoğunun varlık seviyemizden –nasıl bir kişi olduğumuzdan– kaynaklandığını –ki daha önce söylendiği gibi, bunu her koşulda dışta tutarız– hiç düşünmeyişimizden dolayıdır. Kendimizi hayatın denklemine dahil etmeyiz. *X*'i –yani kendimizi– dışta tutarız ve *X*, bilinmeyen bir nicelik olarak kalır. Deyim yerindeyse, gökyüzünün bütün sakinleri bir erkeğin veya bir kadının *X* adı verilen bu bilinmeyen şeyi incelemeye başlayıp başlamayacağını ve böylece bu önemsiz gezegendeki varoluşumuzu açıklayabilecek tek şey olan yeni bir anlamın içsel evrim yoluna adım atıp atmayacağını soluklarını keserek beklemektedirler. Şimdi, hayat denklememizde eksik kalan bu *X* etkeni, sadece doğrudan kendini gözlemleme aracılığıyla gittikçe aktifleşebilir ve denge sağlayabilir. Öyleyse, nasıl biri olduğunuzu, nasıl davrandığınızı vb. gözlemlemeye başlayınız.

Amwell, 9 Temmuz 1949

OLAYLARI KARŞILAMANIN İKİ YOLU

Bu Çalışma, özdeşleşmezsek enerjimizi koruyacağımızı öğretir. Ayrıca, tüm insanlığın –yani uyuyan insanlığın dünyasının– her olayla özdeşleştiğini ve bu olaylara enerji kaptırdığını da öğretir. Demek ki her olayla özdeşleşerek enerji kaybederiz. Bu Çalışma'nın amacı, enerjiyi korumak ve özdeşleşme yoluyla yeni olmamaktır. Enerjiyi korumadıkça uyanamayız çünkü hayat ve onun tekrarlanan olayları her an enerjimizi almaktadır. Bu, bazılarınızın birçok kez duymuş olduğunuz gibi, hayat ve onun dış olayları tarafından güdülen bir makine olduğunuz anlamına gelir. Şununla özdeşleşirsiniz, bununla özdeşleşirsiniz, size söylenen her şeyle özdeşleşirsiniz, havayla özdeşleşirsiniz, gazetelerle özdeşleşirsiniz. Böyle olduğunuz sürece, hiçbir şey yapmıyorsunuzdur da her şey size yapılıyordur ve kısaca, hayat tarafından kullanılıyorsunuzdur. Yeryüzü üzerinde tiranlar vb yüzünden gerçekleşen şeylerin hiçbiri, amacı sizi uykuda tutmak olan hayat tarafından kullanılışımızla kıyaslanamaz. İşte bu nedenle, hepimizin hapiste olduğu söylenmektedir. Ama bunu görmeyiz. Bunun birilerinin hatası olduğunu hissederiz. İşte bu noktada çok ama çok yanılmaktayız.

Çiftçiler tarafından kullanılan koyunlarla karşılaştırıldığımız meseli hatırlıyorsunuz değil mi? Onların bizden tek istedikleri, etimiz ve yünümüzdür. Bu sonucu elde etmek için, bize ilahiler öğretirler ve korkunç kurtların bizi yiyeceğini söyleyerek uzaklaşmamamız konusunda bizi uyarırlar. Ve bu oldukça doğrudur çünkü İyi Ev Sahibi seviyesine erişmemiş ve dahası, Manyetik Merkezi edinmemiş olduğumuz takdirde, hayata karşı isyan etmeye kalkışırsak eskisinden de çok ıstırap çekeceğiz. Şehitlikten mustarip şehitler haline geliriz. Çalışma'nın, en başta İyi Ev Sahibi seviyesindeki insanlarla başlaması işte bundan dolayıdır. Hayata karşı değil, kendimize karşı isyan etmeliyiz. Elbette ki bu Çalışma'ya gelen birçok insan birkaç hafta içinde yeni varlıklara dönüşeceklerini hayal ederler. Onlara özdeşleşmemek öğretilir ama bunun ne demek olduğunu anlamadıkları kesindir çünkü hayatın her olayını yalnızca bir olay olarak değil de bir olgu, çok ciddi bir şey olarak almaya devam ederler. Bir erkeğin veya kadının bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmeye başlaması kesinlikle uzun zaman alır. 48 kanun maddesine tabi olduğunuz size birçok kez söylenebilir. Ama bunun ne anlama geldiğini görmezsiniz.

Şimdi, bu gece, olayların her an sizin üzerinizde etkin olan gücü ile bağlantılı olarak bir konuya değinmek istiyorum. Olayların sizdeki mekanik eyleminin farkına vardığınız anda, olaylarla başa çıkmanın iki yolu vardır. Bunlardan biri, özdeşleşmeyerek kendinizi onların gücünden ayırmaya çalışmaktır çünkü özdeşleştiğiniz şeyin etkisi altına girersiniz. Diğer yol ise, olayları istemektir. Bu Çalışma'daki ilk günlerimde, görevlerimden biri korkunun üstesinden gelmekti. Kendimdeki korkuyu gözlemem istenmişti ve korku, kendinizde gözlemleyebileceğiniz çok önemli bir şeydir. Son süratle viraj alan yeni çift katlı otobüslerden korktuğumu fark etmiştim. Uzun süredir otomobil kullanıyordum ve muhtemelen bu nedenden dolayı çok hassastım. Yağmurlu bir günde bu ilk çift katlı otobüslerden birinin üst katına çıktım ve son süratle bir köşeyi dönerken otobüsün devrilmesini istedim ve tuhaf olan şu ki korkum kalmadı. Korkum kaybolup gitmişti. Bu olaydan, korkuların büyük bir kısmının bir şeyin gerçekleşmemesini umut etmekten kaynaklandığını öğrendim. Şimdi, yapmanız gereken şeyi istemeyi deneyin. Bay O., bazılarınızın işitmiş olabileceği gibi, bu tür örnekleri sık sık verirdi. Bu örneklerin ana fikri şuydu: Bir olay kaçınılmazsa yapabileceğiniz iki şey vardır. Ya özdeşleşmeyerek kendinizi ondan ayırmaya çalışmalısınız ya da onu isteyip ona ayak uydurmalısınız. Fransa'daki Enstitüdeyken, sabahın altısında belirli bir işle meşgulken başka bir işle meşgul olmam istenirdi. Bunun çok büyük bir haksızlık olduğunu düşünürdüm. Enstitüde varlık üzerinde gerçekleştirilen yoğunlaştırılmış çalışmanın kısmen, yapmayı arzuladığınız şeyi yapamadığınızda negatifleşmekle ilgili olduğunu anlamamıştım. Elbette ki bu, kişinin kendi üzerinde gerçekleştirmesi gereken çok zorlu bir çalışmadır çünkü mantıksız görünür; tıpkı lahana ekmesi istenen ve lahanalarla büyük bir özenle ilgilenen bir aceminin, bir sabah tarlaya gittiğinde o çok özdeşleştiği için lahanaların hepsinin kasten sökülmüş olduğunu görmesi örneğindeki gibi. Üstelik yapmanız gerektiğini gördüğünüz şeyi istemek, sizi kendi içinizde özgür

kılacağı için iyi bir şeydir. "Çalışmak için eline ne geçerse, var gücünle çalış." (*Vaiz*, 9:10) Buna, yorum yoluyla bir ekleme yapmak istiyorum: "Yapman gereken her ne ise, onu tüm gücünle yap." Ve bu, irademiz ölçüsünde bunu istemek anlamına gelir. Bir keresinde, kendinizi başka bir açıdan gözlemlemenin iyi bir yolu olduğunu söylemiştim: gün boyunca nelere itiraz ettiğinizi gözlemleyin ve itiraz ettiğiniz şeyi kabul etmekle yetinmeyip onu istemeyi deneyin. Kişi kendine "Haydi, şu işi yapalım," gibi bir şey söylemelidir. Bunun, gün boyunca yapmanız gereken bir sürü şeyi halletmenin çok iyi bir yolu olduğunu göreceksiniz. Neden? Bunun nedenlerinden biri, başka bir şeyi yapmak istediğinizde veya yaptığınız şeyi neden yapmak zorunda olduğunuzu anlamadığınızda kolayca negatifleşmenizdir. Kendinize "Bu hiç adil değil," dersiniz. Ama hayattaki her şey adaletsizdir. Yeryüzü üzerindeki hiçbir şey adil veya haklı değildir ve Ouspensky'nin daha yüksek bir anlayış düzleminden içsel algılama aracılığıyla gördüğü şeyin bu Yeryüzü'ndeki adalet fikrimizin bir yanılsama olduğunu kavramak için Deneysel Mistisizm hakkındaki harikulade bölümünü okumalısınız. Bu seviyede, tüm uyuyan insanlık bir tür tımarhane olan bu küçük gezegene aittir. Adalet, hak diye bir şey yoktur. Bu Yeryüzü üzerindeki herkesin şuurlanması kaydıyla, bütün öykü farklılaşabilirdi. Günümüz dünyasında neler olup bittiğine bir bakın. Demek ki her şeyi hak ve adalet fikrine bağlamak yerine, yapmanız gereken her şeyi yapmayı istemek ve negatif duygularınızdan uyanmaya çalışmak çok daha iyidir. Bu size özgürlük ve içsel huzur sağlayacaktır. Üvendireye karşı tepmek* sizi daha çok negatifleştirecek ve dolayısıyla daha az özgür kılacaktır.

Bu makale, hayatın olaylarını iki yoldan almakla ilgilidir. Birinci yol, onlarla özdeşleşmemektir ve ikinci yol ise onları istemektir. Bazen bir yöntemi, bazen de diğerini veya bazen her ikisini birden kullanmak zorundayız. Size bir sır vereceğim. Birbirimizi istemeliyiz; bu, şuurlu aşkın başlangıcıdır.

Amwell, 16 Temmuz 1949

KENDİNİ GÖZLEMLEMEK

Bir kez daha, kendini gözlemleme hakkında konuşacağız. Bu, Çalışma'nın merkezi pratiklerinden biridir. Kendini gözlemlemeyi uygulamadığınız takdirde, Çalışma sizin için faydasızdır. Farklı renklerde çizimleriniz olabilir ve geri kalan her şeyi yapabilirsiniz ama kendinizi gözlemlemediğiniz sürece bunların hepsi boşunadır. Şimdi, kendini gözlemlemeyi hepiniz duymuşsunuzdur. Evet, duymuş olabilirsiniz ama bu yalnızca Biçim-

*"Üvendireye karşı tepmekle kendine zarar veriyorsun," ayetine bir gönderme. *Elçilerin İşleri*, 26:14. (ç.n.)

lendirici Merkezde, yani dışsal hafızanızdadır. Çalışma'yı birçok kez duyabilirsiniz ve aynı şeyin sürekli olarak tekrarlanmasından başka bir şey olmadığını düşünmeye başlayabilirsiniz. Biçimlendirici Merkez ve hafızası için bu, tam olarak doğrudur. Aynı şey, uzun uzadıya tekrarlanır. Yüzeysel biriyseniz, örneğin kendini gözlemlemenin gerekli olduğunu ve aslında Dördüncü Yol öğretisinin başlangıç noktası olduğunu hatırladığınız için Çalışma'yı anladığınızı hayal edebilirsiniz. Ama kendini gözlemlemeyi kendinizde uygulamaya başladınız mı? Eğer başlamadıysanız, Çalışma'nın neden kendini gözlemlemeyle başladığını asla anlamayacaksınız. Dışsal hafızanız –yani Entelektüel Merkezin tamamen biçimlendirici parçasına ait olan hafıza– sizi değiştirmeyecektir. Çalışma ancak onun bilgisini kendinize uyguladığınızda sizi değiştirebilir. Öncelikle, Çalışma'yı dışsal hafızanıza almalısınız ama onu orada bırakırsanız, hiçbir şey gerçekleşmeyecektir. Çalışma, duygusal hale gelmelidir. Duygusal parçayı etkilemelidir, aksi takdirde, daha önce de söylediğim gibi, yalnızca biçimlendirici parçada kalır ama yine de biçimlendirici parçayla başlamalıdır. Bu, Çalışma'yı dışsal hafızanızda veya kendinizin biçimlendirici parçasında bilmeniz gerektiği anlamına gelir ama anlayış, en azından iki merkezin çalışmasına bağlıdır. Biçimlendirici parça, yalnızca duyduğunuz şeyleri kaydeder. Çalışma'nın öğretisine sahiptir. Ama karatahtadaki bu Çalışma öğretisi, suya benzetilebilir. Görevimiz, bu suyu şaraba dönüştürmektir. Şimdi, kendini gözlemlemeyi uygulamaya gerçekten başlarsanız, suyu şaraba dönüştürmeye başlıyorsunuz demektir. Ama bunu yapmak için Çalışma'nın bilgisine biçimsel tarzda sahip olmanın hiç yeterli olmadığını fark etmelisiniz. Çalışma'nın bütün fikirleri ancak siz bu fikirleri uygularsanız, bunları kendinize uygularsanız canlı hale gelebilir. Her zamanki gibi, size aynı soruyu soracağım: Bugün kendinizi hiç gözlediniz mi?

Mekanik İnsan'ın kendini gözlemlemediğini anlamalısınız: Çalışma'yı biçimsel tarzda bilen ve kendini tüm konunun profesörü olarak gördüğü halde tek bir fikrini bile *uygulamamış* olan mekanik biriyle karşılaşabilirsiniz. Kendini gerçekten gözlemlemeyi hiç düşünmemiştir; yani biçimlendirici parçasında edindiği fikirleri pratikte kendine uygulaması gerektiği hiç aklına gelmemiştir. Kısacası, kendini gözlemlemek hiç aklına gelmemiştir. Örneğin, kıskançlıkla dolu hayali bir kişiyi ele alalım. Elbette ki mekanik bir insan olarak, kıskanç olduğunu inkar edecektir ama belki de başka insanlar bunun tamamen farkındadır. Bu hayali kişiye çok kıskanç olduğunu söylerseniz ne olur? Birden öfkeye kapılır ve söylediklerinizi inkar eder. İşte Çalışma bu nedenle, ancak kendini gözlemleme aracılığıyla bunların farkına vararak bir insanın değişmeye başlayabileceğini söylemektedir. Kıskanç olduğunu o kişinin kendisi görmelidir. Ama kıskanç olduğunu gözlemlerse, ona neler olacağını anlıyor musunuz? Kendinin farkına varmaya başlamıştır. Kıskanç biri olduğunu ve belki de tüm hayatının bu rahatsız edici, kısıtlayıcı negatif duygu tarafından yönetildiğini hiçbir zorlama olmaksızın *kendi başına* görmeye başlamıştır. Ama bu dünya üzerindeki hiçbir dış kuvvet onun, içsel gelişiminin önündeki başlıca engelin bu olduğunun farkına varmasını sağlayamayacaktır. Şimdi, Çalışma bize, kendini

gözlemlemenin içsel karanlığımıza bir ışık ışınının süzülmesine izin vermek olduğunu söyler. Bu içsel karanlık nedir? Kendimiz olarak kanıksadığımız her şey, kendimizle ilgili tüm resimler, hayatta otomatik olarak oynadığımız tüm roller, gerçekte nasıl olduğumuzu görmekten bizi alıkoyan tüm kendini haklı çıkarmalar bizim içsel karanlığımızdır; görmediğimiz ve asla kendimiz olduğumuzdan şüphelenmediğimiz kişidir. Hayal ettiğiniz kişi olmadığınızı hatırlayın. Olduğunuzu hayal ettiğiniz kişi, Çalışma'da İmajinatif "Ben" olarak adlandırılır. Unutmayın ki tüm ezoterik öğreti, kendimizi bilmediğimizi söylemektedir. Çalışma, kendimizi bilmek yerine bu İmajinatif "Ben"e sahip olduğumuzu söyler; yani kendimiz hakkında ne olduğumuzla veya nasıl davrandığımızla hiçbir ilgisi olmayan bir imajinasyona sahibiz. Şimdi, kendini gözlemleme uygulayarak bu içsel karanlığımıza süzülmesine izin verdiğimiz ışık ışını nedir? Bu ışık ışını şuurdur. Kıskanç bir adam kendini gözlemleme aracılığıyla kıskanç olduğunun şuuruna varırsa şuuru artar ama kendini kanıksar ve haklı çıkarırsa, şuuru mekanik bir seviyede kalır ve bu da tam olarak uyumaya devam ettiği anlamına gelir.

Kendini gözlemlemenin amacı şuuru artırmaktır çünkü bu gözlem duygusal ise, o insan kıskanç olduğu olgusunun şuuruna varabilir ve konumu, eskisinden kesinlikle daha iyi olur. Neden? Çünkü şuuru artmıştır. Kıskanç olduğunun şuuruna varmıştır. Ve bu, eskiden kendindeki bu etkenin şuurunda değilken artık kıskançlığı üzerinde çalışmaya başlayabileceği ve bunu algılayabileceği anlamına gelir. Çalışma, kendini gözlemleme olmaksızın hiç kimsenin olduğu yerden kıpırdayamayacağını söyler. Herkes belirli bir seviyededir ve bir insanın bu seviyeden yükselebilmesi için kendini gözlemleme aracılığıyla kendisinin daha çok şuuruna varması gereklidir. Elbette ki küçük bir varlığa sahip olan bir insan kendini gözlemleyemez çünkü buna katlanamayacaktır. Ama Manyetik Merkeze sahip İyi Ev Sahibi bunu yapabilecektir. Serseriler, çılgınlar, kendinden memnun olanlar, kendini beğenmişler, kendilerinden daha büyük hiçbir şeyin var olmadığını düşünenler kendilerini gözlemleyemeyecektir. Manyetik Merkeze sahip olmak, İyi Ev Sahibi olan bir erkeğin veya kadının bu Çalışma'yla tanışmadan önce bile kendilerinden daha büyük bir şeyin var olduğunun farkında olduğu anlamına gelir. Ama çok küçük, kıskanç biri kendine dair duygulardan, kendinden hoşlanmaktan, kendini sevmekten daha büyük bir şeyin var olduğunu kabul etmeyecektir. Şimdi, kendindeki bir şeyi gözlemlemeye başlayan bir insan kendini ondan ayırmaya başlar. Kendinizi gayet iyi bir varlık olarak kanıksamak ise kendinizle bütünüyle özdeşleştiğiniz anlamına gelir. Elbette ki bencil değilsiniz, elbette ki her zaman kendi bildiğinizi okumuyorsunuz vb. Ama kendinizi layıkıyla gözlemlemeye başladıktan sonra ikiye bölünürsünüz. Gözlemleyen Ben sizi gözlemler ve kendini sizden hayli farklı hisseder. Bu, Çalışma'nın başlangıç noktasıdır. Örneğin bilmeksizin kıskançlaştığımda kendimi gözlemleyebilirim. Eskiden, kıskanan kendimi onun kıskanç olduğunun bir an bile farkına varmaksızın *kendim* olarak kabul etmişimdir. Ama artık, kendimin kıskandığını Gözlemleyen Ben'imden görebilirim; kısacası kendimde olağan kişili-

ğim olmayan bir şey oluşturmuşumdur. Bu durumda, kendi kıskançlığımı görüp bildiğim için başkalarını eskisi gibi eleştirmeyerek onlara bir yer açabilirim çünkü onları kıskançlıkla suçlamamın nedeni, kendi kıskançlığımı görmeden yargılamış olmamdır.

Şimdi, kendinizi belirli bir noktaya kadar gözlemleyebildiğinizde, Çalışma'nın sizi değiştirebilecek çok büyük bir güce sahip tesirini kendinize çekersiniz. Çalışma'nın bu gücü –çizime dikkat ettiyseniz– Gözlemleyen Ben'de etkili olmaya başlar; benim örneğimde Nicoll'de değil de Gözlemleyen Ben'de etkili olmaya başlar. Bu ise Yardımcı Kahya'yı inşa eder ve ergeç Gerçek Ben'i veya Efendi'yi cezbeder. Hayatta, kendini hiç gözlemlememiş insanlarla konuştuğunuzda, bir süre sonra belirli zorluklarla karşılaşacağınızı çünkü konuştuğunuz kişilerin sizi anlamayacağını bilmelisiniz. Kısacası, onlar kendilerini kanıksarlar ve yaptıkları her şeyi haklı çıkarırlar, kendilerini hiçbir zaman gözlemlemezler. Hayattaki tüm insanlar gibi onlar da başkalarını eleştirip dururlar. Bu, Çalışma'da hepimizin karşılaştığı zorluklardan biridir. Şimdi, kendinizde ne kadar çok şeyi gözlemlerseniz, başkalarını o kadar az yargılarsınız ve komşularınızda o kadar az hata bulursunuz. Bu, "komşunuzu kendiniz kadar sevmenin" başlangıcıdır; komşularınızı romantik anlamda değil, gerçek anlamda sevmeye başlarsınız.

Anwell, 23 Temmuz 1949

DENGELİ İNSAN

Dünyanın şu anki halinde, bütün insanları aynı seviyede değerlendirmek belirgin bir eğilimdir. Yani dünya aynılık olarak adlandırılan karşıta doğru ilerlemektedir. Aynılığın karşıtı ise farklılıklardır. Bildiğiniz gibi, tarihsel olarak, farklılıklara dayanan toplum biçimleri olmuştur. Ama bu elbette ki toplumun aynılığı temel alacağı bir zamanın geleceğine de işaret eder. Çünkü her şey Sarkaç Kanunu'na göre karşıtlar arasında sallanmaktadır. Çalışma, farklılıkların gerekli olduğunu öğretir ve beden ile bedenin farklı hücrelerine gönderme yapar.

Şimdi, Çalışma insanların farklı olduklarını öğretmektedir. Bunu, toplumsal veya politik anlamda öğretmez. İnsanlar temel olarak farklıdırlar ve aynılığın aynı biçimine sahip olabilseler bile birbirlerinden farklılıklarını kavrayabilmeleri gerekir. Çalışma'nın İnsan hakkında bize sunduğu çok ilginç bir bakış açısı, ezoterik anlamda farklı İnsan kategorilerinin bulunduğudur. Bu nedenle, Çalışma 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan, 3 No.lu İnsan, 4 No.lu İnsan, 5 No.lu İnsan, 6 No.lu İnsan ve 7 No.lu İnsan'dan söz eder. Şimdi, 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsan kategorisi, mekanik insanlığı içermektedir ve mekanik insanlığın üçe bölünmesinin nedeni sırasıyla merkezlerinin gelişimi ile ilgilidir. Örneğin, 1 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi Hareket Merkezi veya İçgüdüsel Merkezdedir veya bunların her

ikisinde birdendir. Öte yandan 2 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi Duygusal Merkezdedir. 3 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi ise Entelektüel Merkezdedir. Çalışma, her üçünün de mekanik erkekler ve kadınlar olduğunu, bu nedenle de gelişmemiş olduğunu öğretir. Kısacası, bunlar tek-yönlüdür ve dengesizdir.

Bu gece, Dengeli İnsan olan 4 No.lu İnsan hakkında konuşacağız. 4 No.lu İnsan seviyesine erişmek, bu öğretinin merkezi fikirlerinden biridir. Bu nedenle, bir hedef oluştururken –gerçek ve pratik bir hedeften söz ediyorum– sizde hangi merkezlerin gelişmemiş olduğunu gözlemlemelisiniz. Herhangi bir kitabı zekice okuyamıyorsanız, bu gelişmemiş işlevi geliştirmelisiniz. 1 No.lu İnsan iseniz ve kendinizi at sırtında veya tenis kortlarında iyi hissediyorsanız, Hareket Merkeziniz gelişmiştir ama Duygusal ve Entelektüel Merkezleriniz muhtemelen gelişmemiş işlevler olarak kalmıştır. Öte yandan, sürekli okuyor ve entelektüel olarak çalışıyorsanız, Hareket Merkeziniz gelişmemiş kalır. Bunların dışında, her şeyi çok duygusal yoldan hissediyorsanız, hayatı her zaman Duygusal Merkezden alıyorsunuz demektir, yani her şeyden tamamen mekanik hoşlanıyor veya hoşlanmıyorsunuz ve kuşkusuz bu da sizin başka insanlarla anlaşmanızı çok zorlaştıracak.

Şimdi, Dengeli İnsan kavramı çok derindir ve Çalışma-anlamında dengesiz bir varlık olarak kendinizi gerçekten incelemenizi gerektirir. Çalışma'nın hedefi bizi, Dengeli İnsan veya 4 No.lu Erkek ya da Kadın'ın gerçekleştirilmesine yönlendirmek olduğundan, kendimizi bu yönden de incelememiz gerekir. İyi bir sporcu olabilirsiniz, sizi izleyenlerden alkış alabilirsiniz ve koltuklarınız kabarabilir ama Çalışma'nın bakış açısından yine de bir insan değilsiniz. 1 No.lu İnsan olursunuz ve genellikle sıkıcısınızdır. Sanatı, şiiri, mimariyi veya bu Çalışma'yı takdir edebilir misiniz? Kitaplardaki fikirleri zekice okuyup düşünebilir misiniz? Bunu yapamıyorsanız, mekanik insanın tabi olduğu zorlu kanunlara mekanik tarzda uyan 1 No.lu İnsan'sınızdır. Ama yalnızca Entelektüel Merkezini geliştirmiş bir insan da aynı konumdadır. Her iki durumda da tek-yönlüsünüz ve işlevleriniz veya merkezleriniz dengelenmez. Demek ki Çalışma'nın hedeflerinden biri, gelişmemiş işlevlerinizi geliştirmektir. Bir keresinde O.'ya şöyle demiştim: "Bir insanın 'çok-yönlü' olması gerektiğini mi kastediyorsunuz?" Bana uzun uzun bakmış ve şöyle yanıt vermişti: "Bu tam da kastetmediğim şey." Sonradan, kullandığım ifadenin Rusçaya çevrildiğinde "hiçbir işte başarılı olamayan biri" anlamına geldiğini duymuştum. Şimdi, kendinizde daha çok eğitilebileceğiniz eksiklikleri bulmaya çalışın. O. daha sonraki yıllarda kendini resim sanatını incelemeye adamıştı. Önemli tabloların kopyalarını satın alıp onları hissetmeye ve bir sanatsal duyarlılık geliştirmeye başlamıştı. Yapmaya çalıştığı şey neydi? Resim konusunda duygusal bir takdir geliştirmeye çalışıyordu. Sokrates'in ölümle cezalandırıldığında hapiste şiirler yazdığını hatırlarsınız çünkü gördüğü bir rüyada ona "müzik yapması" tavsiye edilmişti ve "rüyadaki tavsiyeye uyup şiirler yazarak" vicdanının yükünü boşaltmadan önce bu dünyadan ayrılmaması gerektiğini hissetmişti.

Şimdi, Dördüncü Yol her yönün geliştirilmesiyle ilgili olduğuna göre, Çalışma'ya gelen entelektüel profesörün evde yemek pişirmeyi ve çivi çakmayı öğrenmesi gerektiğini söylersem, neyi kastettiğimi anlayacaksınız. Demek ki insanlar buraya, Great Amwell'e gelirken ya bir marangozhanede, mutfakta ya da bir stüdyoda ne öğrenmeleri gerektiğini düşünmeyi denemeli ve bilgi sahibi olmadıkları veya eğitilmedikleri bir şeyi öğrenmeye çalışmalıdırlar. Ve burada bir kişi diğerine yardım edebilir, ona bir şey öğretebilir veya belki de ondan bir şey öğrenebilir. Bu, Fransa'daki Enstitüde temel alınan anlayıştı ve orada, örneğin inşaatı ve daha önce ciddiye almadığım daha bir sürü şeyi öğrenmiştim.

Şimdi, 4 No.lu İnsan veya Dengeli İnsan gerçekten de her şey hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Kendinize, bilgi sahibi olmadığınız için yapamayacağınız belirli şeylerden nasıl sürekli olarak kaçtığınıza dikkat edin. İleride burada, Great Amwell'deki mekanımızı biraz genişlettiğimizde, sadece derslikler olmayacak; insanlar daha önce bilmedikleri birtakım şeyleri öğrenebilecekleri işlerde çalışacaklar. Fransa'daki Enstitüdeyken, doktorluk yapmama hiç izin verilmemişti çünkü bu yön zaten görece gelişmişti. G. ile birlikteyken, ezoterik literatürü okumaya devam etmeme de izin verilmemişti. Nedenini anlıyor musunuz? Çünkü G. benim marangozluk, inşaat, mutfağın yerlerini temizlemek, yüz kişinin bulaşığını yıkamak ve gecenin geç saatinde yorgun düşmüşken karmaşık egzersizler yapmak gibi başka şeyleri öğrenmemi istemişti. Bende gelişmemiş olan şeyleri geliştirme fikrini görüyor musunuz? Bu nedenle, sizde hangi merkezlerin tamamen gelişmemiş olduğunu düşünün çünkü düşünürseniz, bütün merkezleri belirli bir ölçüde gelişmiş 4 No.lu İnsan olmayı neden amaçlamamız gerektiğini görmeye başlarsınız. Hangi konularda tamamen cahilsiniz? Bunu düşünün ve Dengeli İnsan olarak adlandırılan bu duruma erişmek istiyorsanız, bütünüyle cahil olduğunuz bir şeyi neden bilmeniz gerektiğini görmeye başlayın.

Amwell, 30 Temmuz 1949

İÇ DÜNYA İLE İLİŞKİ

Kötü şeyler söylerken, içsel hesaplar yapıyor olduğunuzu hatırlamalısınız. Çalışma'da geçirdiğim bunca yılın ardından, kötü şeyler söylemenin mutsuzluğa davetiye çıkardığını söylemeliyim. Oysa insanlar, söyledikleri veya düşündükleri şeylerin hayatlarını etkilediğini görmezler. Tüm gün boyunca izlenimleri negatif aldığınızı varsayın; kendinizi mutsuz hissetmenize veya moralinizin bozuk olmasına şaşırabilirsiniz. Bu, gün boyunca izlenimleri negatif aldığınızı ve bunun sizde kötü bir etki yarattığını gözlemlemediğiniz anlamına gelir. İnsanların dış hayatta, örneğin iftira attıkları için polis tarafından tutuklanacakları için dış hayatta istedikleri gibi

davranamayacaklarını bilmeleri ama içlerinde diledikleri gibi konuşabileceklerini, düşünebileceklerini, davranabileceklerini ve hissedebileceklerini sanmaları tuhaf değil midir? Dış dünya ve dış dünyada olup bitenler ilk eğitimimizle ilgilidir. Hoşlanmadığınız bir adamı çekip vuramazsınız çünkü polis sizi tutuklayacaktır. Bu Çalışma, ikinci eğitimimizdir. Şimdi, Çalışma'da sonuçlarından ıstırap duymaksızın bir insanı kalbinizde öldüremezsiniz. Çalışma zihninizde, kalbinizde ve ruhunuzda bir güç kaybı hissetmeden hiç kimseye kötü davranamayacak kadar içsel yanınızı Çalışma'nın gücü tarafından yönetilecek şekilde geliştirmekle ilgilidir. Biri duyular tarafından sunulan ve diğeri de Daha Yüksek Merkezlerle ilişkimiz tarafından sunulan iki gerçeklik arasında durmaktayız. Biri dışsaldır, diğeri ise içsel ve –ekleyeyim– sonsuzdur. Bu Çalışma'nın daha aşağı merkezlerimizi Daha Yüksek Merkezleri almaya hazırlamak için olduğu sıkça söylenmiştir. Daha aşağı merkezleriniz sizi mekanik parçalarında hayata doğru döndürmektedir; böylece otobüslere yetişmeyi, konuşmayı, okumayı, kısacası görünürdeki dış hayat ile kendinizi ilişkilendirmeyi öğrenirsiniz. Bu Çalışma'nın tamamı, kendinizi çizimde iki Daha Yüksek Merkez tarafından temsil edilen içsel dünya ile ilişkilendirmek hakkındadır. Bu noktada önemli bir ikilem yaşamaya başlarız. Dış dünya ile iyi bir ilişki kurmadığınız takdirde Plato'nun Hakikat, İyilik ve Güzellik olarak adlandırdığı ve bu Çalışma'nın iki Daha Yüksek Merkez olarak adlandırdığı içsel dünya ile kendinizi ilişkilendiremezsiniz. Bu durum Çalışma'da, içsel dünyayla bir ilişki kurmaya başlayabilmenizden önce dış dünyaya yönelik İyi Ev Sahibi olma koşuluyla ifade edilir. Dolayısıyla, Çalışma'da İyi Ev Sahibi olmadıkça –yani dış dünyayla iyi bir ilişki kurmadıkça– bu Çalışma'yı yapamayacağınız söylenir. Dış dünya bakımından bir serseri veya bir çılgınsanız, hiçbir şeyi ciddi bir biçimde öğrenmediyseniz, hiçbir işte çalışmadıysanız ve hayatınızı nasıl kazanabileceğinizi bilmiyorsanız İyi Ev Sahibi olma noktasında gerekenleri yerine getirmemişsinizdir ve bu durumda, korkarım ki bu Çalışma'ya girerseniz, Çalışma'yı elbette ki bir kaçış olarak kullanma eğiliminde olacaksınız. Böylesi kişiler hakkında, onlar bunu kabul etmedikçe ve kavramadıkça, söyleyebileceğim pek bir şey yoktur. Daha kutsanmış bir şeyi elde etmeyi bekleyebilmesi için kişi öncelikle hayat çabası harcayarak bunun bedelini ödemiş olmalıdır.

Şimdi, hayatta belirli bir mesafe kat etmiş ve artık Çalışma'yla bağlantıya geçmiş olanlarınıza sesleniyorum. Onların illa ki Çalışma'da olmaları gerekmez. Kötü şeyler söylerlerse, bu onların içsel hesaplarını artıracaktır. Bu ayrımı çok net olarak kavramanızı istiyorum. Hayat ve hayatın dış olayları –yani bu olaylara mekanik tepkileriniz– tarafından yönetilen bir erkek veya kadınsanız dilediğiniz gibi davranabilir, dilediğinizi söyleyebilir, dilediğinizi hissedebilir ve düşünebilirsiniz. Ama Çalışma, mekanik düşünmenin ve hissetmenin mutlaka bir karşılığının olacağını anlamaya başlayan bir erkekte veya kadında başlar. Daha Yüksek Merkezler, kendinizin içsel durumuna göre, yakında veya uzaktadır. İçsel durumunuz kıskançlık, kötü niyet, düşmanlık, sertlik veya başkalarını yargılamayla doluysa psikolojik bedeniniz –yani içsel durumunuz– yaş, iyi pişmemiş bir kütledir ve

Daha Yüksek Merkezlerden gelen zeka ve anlamın daha yüksek titreşimlerini asla iletemeyecektir. Çalışma, işte bu nedenle, kendini gözlemlemeyle, yani neler olduğunu gözlemleyerek, sizde neler olduğu bakımından durumunuzun ne olduğunu gözlemleyerek başlar. Bu, bir psikolojik beden oluşturur. Çalışma, olaylarla içsel ilişkinizi –yani olayları alış tarzınızı– geliştirmek hakkındadır. Olaylar tarafından yönetildiğimizi göremezseniz, hayat tarafından güdüldüğünüzü –yani bir makine olduğunuzu– göremezsiniz. Hayatın her olayıyla özdeşleşirseniz, hayatın içinde olacağınızı ve kendinizi ondan ayıramayacağınızı anlamalısınız. Hayatın size sunduğu tüm hislerin, hayatın bütün endişelerinin vb. içindesinizdir. Hayattan gelen izlenimlerin dönüştürülmesi şokunu kendinize vermekten çok uzaksınızdır. Demek ki hayatın izlenimlerini alış tarzınızı gözlemlemeli ve Çalışma'ya dair anlayışınızla bunları dönüştürmelisiniz. O zaman, daha Yüksek Merkezleri *işitmeye* başlarsınız.

Amwell, 17 Eylül 1949

SAHTE KİŞİLİK ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Alt grupların birinde şu soru soruldu: "Bizim için çizilmiş bir yolu mu takip ediyoruz?" Bunun gibi bir soruyu yanıtlarken, *"biz" ile neyin kastedildiğini* öğrenerek işe başlamak gerekir. Birçoğunuz tek değil, birçok insan olduğumuzu ve de bizde biri Öz ve diğeri Kişilik olarak adlandırılan iki ayrı şeye sahip olduğumuzu duymuşsunuzdur. Ayrıca, Öz'ün Kader Kanunu'na tabi olduğunu ve Kişiliğin ise Kaza Kanunu'na tabi olduğunu da duymuşsunuzdur. Kişilik Öz'e baskın çıktığı sürece –yani Kişilik aktif, Öz pasif olduğu sürece– Kaderimizin Kanununu takip etmemekteyiz. Bu durumda, bizim için çizilmiş bir yoldan da söz edemeyiz. Öz'de şuurlu olsaydık, bizim için özsel olarak çizilmiş bir yolu takip ettiğimiz söylenebilirdi ama Öz'ümüz, Sahte Kişiliğe bitişmiş olan Kişilik tarafından kuşatıldığı için herhangi bir yolu izlediğimiz söylenemez. Şimdi, Sahte Kişilikte olan bir kişi, Kaderinden uzaktadır. Bu Çalışma'nın en önemli deneyimlerinden biri, uzunca bir süre içinde olup ona içsel olarak tutunmaya başladıktan sonra, eskiden olduğunuzu düşündüğünüz kişiden uzaklaşmanız ve o tür bir kişi olmamanızın size harfiyen söylenmesidir. Değiştiğiniz yönde sizi hazır bekleyen bir şey olmasaydı, kendini değiştirmeye çalışmak hiç de iyi bir şey olmazdı. Sahte Kişilik, diğer pek çok şeyin yanı sıra kendinizin resimlerinden oluşur. Sahte Kişilik, özetle, kendinize dair tamamen yanlış bir "Ben" hissi verir ve size ait olmayıp temelde olduğunuz kişiyle hiçbir ilgisi bulunmayan koşullara sürüklenmenize neden olur. Sahte Kişilik, bir tür boyama veya resimdir. Çalışma, işte bu nedenle, kendini gözlemlemeyle başlar. Kendini gözlemlemenin amacı, olduğunuzu hayal ettiğiniz ve çoğu zaman da tüm hayatınızı mahveden bu yanlış şeyden özgürleşmenizi sağlamaktır.

Şimdi, kişinin kendinden özgürleşmesi Sahte Kişiliği gittikçe daha çok pasifleştirmekle –yani onunla özdeşleşmemekle– başlar. Kişiliğiniz gayet iyi olabilir; diyelim ki iyi bir ayakkabıcı olabilirsiniz. Kişiliğin hayattan edinmiş olduğunuz ve Öz'ün ise birlikte doğduğunuz şey olduğunu hatırlayın. Daha önce söylediğim gibi, iyi bir ayakkabıcı olabilirsiniz ve bunda kurtulmanız gereken bir şey yoktur ama birdenbire, dünyadaki en iyi ayakkabıcı olduğunuzu düşünmeye başlarsınız. Yani kendinizi, dünyadaki en iyi ayakkabıcı olarak resmetmeye başlarsınız ve gerçekte en iyi ayakkabıcı olup olmamanız hiçbir şeyi değiştirmez çünkü en iyi ayakkabıcı olduğunuza dair resimleriniz size işkence edecektir. Daha derinlemesine konuşmak gerekirse, Sahte Kişiliğinizin genellikle hiç iyi olmadığınız, iyi olmak istediğiniz şeylere odaklandığını görürsünüz. Sahte Kişiliği incelemek daima son derece ilginçtir ama birçok insan, bunun ne anlama geldiğini anlamaz. Örneğin, iyi bir ayakkabıcı olabilirsiniz ama bir siyasi hatip gibiymiş gibi davranmak istersiniz ve pazarları Hyde Park'a gidip bir arbedeye karışırsınız ve Kaderinizin Kanununa ait olmamasına karşın Hyde Park'ta vurulursunuz. Bu sizin gerçek gelişiminize ait olmazdı ve elbette ki Öz'ün gelişimine yol açmazdı. Herkes, Sahte Kişilikten ayrı olarak az çok Öz ve gerçek Kişiliğin yörüngesinde yaşasaydı muhtemelen kendi hayatının, Sahte Kişiliği takip edenlerin hayatlarından tamamen farklı olacağını görürdü.

Genel olarak söyleyecek olursak, bu Çalışma kendini gözlemlemeyle başlar ve bu, her birinizin kendini gözlemlemesi gerektiği anlamına gelir. Nasıl konuştuğunuzu, nasıl davrandığınızı vb. aşama aşama gözlemlersiniz. Samimiyseniz, yıllardır bu şekilde konuşabilmenize veya davranabilmenize çok şaşırmaya başlarsınız. Size ait olmayan ve Sahte Kişilikten edinmiş olduğunuz şeylerden kurtulup gittikçe daha özgürleşirseniz. Sonucunda ortaya çıkan özgürleşme hissini tahmin bile edemezsiniz.

Şimdi, Çalışma gevşememiz gerektiğini öğretmektedir. Gevşemek denildiğinde her şeyden önce beden ve kasları gevşetmeyi, özellikle de yüzün küçük kaslarını gevşetmeyi anlarız. Ama gevşemenin en üstün hissi, kendinizin resminden –yani Sahte Kişilikten– gevşemektir. Bu, her zaman birlikte yaşadığınız ve sizi kesinlikle yanlış deneyimlere sürükleyip özsel hayat yolunuza ait olmayan şeylere bulaşmanıza yol açan tüm o yapmacıklığın dış yüzünden kurtulmanız anlamına gelir.

Kendinize şunu sorun: "Neden böyle davranıyorum? Neden öfkeden kudurmuş haldeyim?" Bu, zihninizin gevşemesine, kendinize dair yanlış fikirlerin gevşemesine yol açar ve size içsel huzur verir. Hayattaki sorun, herkesin, aslında olmadığı bir şey olmasıdır. Biraz samimiyet, biraz gerçek gözlem şunları düşünmenizi sağlayabilir: "Ne yapıyorum? Neden böyle davranıyorum? Derdim ne?" Samimi bir Gözlemleyen Ben e sahipseniz, size şunları soracaktır: "Neden yapmacık davranıyorsun? Ne elde etmeye çalışıyorsun?" Gerçekte ne tür bir kişi olduğunuzun sizin için daha çok açıklık kazanması Öz'e doğru hareketlenmenizi sağlayacaktır.

Bu makaleyle bağlantılı olarak, II. Cilt'teki *Hafıza Üstüne Yorum* başlıklı makaleye (s. 585-598) bakınız.

Amwell, 24 Eylül 1949

ÇALIŞMA'DA DEĞER DÜŞÜRME ÜSTÜNE

Bay Ouspensky bir keresinde, üstümüze çok fazla sayıda palto giydiğimizi söylemişti. Varlığımızda şu andakinden daha ileri bir seviyeye ulaşabilmemizden önce bu paltoları üzerimizden çıkarmamız gerektiğini söylemişti. Birçokları, bu paltoların neyi ifade ettiğini merak etmişti. Bu paltolarla kastedilen şey, yanlış psikolojik kıyafetler kuşandığımız ve bu nedenle de aslında kendimiz olmadığımızdı. Geçenlerde Sahte Kişilikten kısaca söz ederken Sahte Kişiliğin size yanlış fikirler, kendinize dair yanlış değerlendirmeler sunduğu vurgulanmıştı. Kişi, deyim yerindeyse, yapmacıklıklarla ve kendine aşırı değer verişiyle kaplanır ve bu nedenle, dolandırıcı bir kişidir. Şimdi, Çalışına, kendine verilen *değerin düşürülmesi* içindir. İsa şunu söyler: "Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz." (*Matta*, 18:3). Bu, Yuhanna'da daha farklı bir biçimde geçer: İsa şunu söyler: "Sana doğrusunu söyleyeyim, bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliği'ni göremez." (*Yuhanna*, 3:3). Demek ki çok sayıda palto giymekteysek küçük çocuklar olmayı bekleyemeyiz çünkü kendimiz olmayan ama kendimizmişiz gibi sürdürdüğümüz şeyleri kat kat giymişizdir. Kendinizde bu rollerin bazılarını fark ettiğinizde, daha zayıf olmak bir yana, çok daha güçlü olacaksınız. Bu yapmacıklığı, bu paltoları korumaya muazzam miktarda enerji harcanır ve bir tanesini bile kaybedecek olsak rezil olacağımızı hissederiz. Dağdaki Vaaz'ı dinsel değil de psikolojik olarak okursanız, tamamen bu paltolarla -yani bu çok sayıdaki paltodan teker teker kurtulmakla- ilgili olduğunu görürsünüz.

Burada, Cennet Kapısı adlı dramayı* canlandırırken, hiç kimse size ilgi göstermediğinde yumruğunuzu nasıl tezgaha vurup "Kim olduğumu biliyor musunuz?" diyerek çıkışma eğiliminde olduğunuzu hatırlarsınız. Bu neden böyledir? Böyledir çünkü sizinle aslında hiçbir ilgisi olmayan bu paltoları kuşanıp ortaya çıkarsınız ve şu anda karşıladığımız hayat denilen bu gerçeklikten çok daha büyük, çok daha derin bir gerçekliğin dünyasına bu sahte paltolarla ve sahte örtülerle, kendinize dair sahte değerlerle geçmeyi beklersiniz. Hayatta, Sahte Kişilik yani birçok palto giymek bir iş bulmakta son derece faydalı olabilir ama bunların hiçbiri samimi değildir ve gerçekte siz değildir. Kısacası sahtedir, sahte değerdir, Sahte Kişiliktir. Demek ki kendimize bu bakımdan atfettiğimiz değeri düşürmemiz gerekmektedir. Gerçekten de düşündüğünüz, hani şu her şeyde iyi olan kişi misiniz, yoksa kendinize atfettiğiniz bu değer gerçekten sahte olabilir mi, tüm hayatınızı bu sahte değere göre geçirmiş olabilir misiniz? Ancak Çalışma'nın ışığı altında uzunca bir süre ve samimiyetle gözlem yaparsanız, bu paltoları çıkarmaya başlayabilirsiniz. Bunun sonucunda, çok daha yalınla-

*Cennet Kapısı: Amwell'deki grup çalışmalarında canlandırılan "The Bar of Heaven" adı verilen drama. (ç.n.)

şır ve içsel huzurun ne demek olduğunu anlamaya başlarsınız. Kendiniz olmayan kıyafetlere sürekli büründüğünüz için endişelenirsiniz, hoşnut olmazsınız, kaygılanırsınız, bitkin düşersiniz, alınırsınız ve öfkelenirsiniz. İşte bu nedenle, Çalışma, kendinin değerinin düşürülmesiyle ilgilidir. Bunu ancak, daima olduğunuzu hayal ettiğiniz kişi olmadığınızı aşama aşama gözlemleyerek gerçekleştirebilirsiniz çünkü kendini gözlemleme, kendinize dair başka bir anlayış sunar. Kişi başka insanlardaki Sahte Kişiliği saptayabilir; bunun için biraz hassas olmanız ve insanların sahte jestler ve sahte ifadelerle birleşen sahte tonlamalarla konuştuğunu görebilmeniz yeterlidir. Sahte Kişilikle dolu bir kişi, başkalarını rahatsız eder ama kişinin aynı şeyi kendinde görebilmesi çok zordur. Kendimizi Sahte Kişilikten –yani kendimize dair resimlerden, kendimize dair hayali fikirlerinden, hayali gerekliliklerden, kendimize dair fantezilerden– ayırmamız, paltoları çıkarmamız işte bu nedenle gerekmektedir çünkü aksi takdirde, kendimizde daha gerçek olan bir şeye doğru, bu Çalışma'daki amaca ulaşmak için hareket edemeyiz. Gözlemleme, Kendini Hatırlama, içsel ayrılma, özdeşleşmeme, içsel kale almama, kendimize dair daha şuurlu hale gelme, negatif duygularımızı sürekli olarak algılama ve onlardan kaçınma, dışsal kale alma –kısacası, Çalışma'nın pratik yanındaki her şey– aracılığıyla Gerçek Ben olarak adlandırılan bu şeye doğru hareket ederiz; İnciller'de bu, Göklerin Egemenliği veya Çalışma'da Şuurlu İnsanlık Çemberi olarak adlandırılır ki buradaki insanlar, Yeryüzü üzerindeki insanlardan farklıdırlar; birbirlerini anlayabilir ve böylece birbirlerinden nefret etmezler. Anladığınızda, nefret edemezsiniz. İşte bu nedenle, Çalışma'da kendimizde yaratabileceğimiz en etkili kuvvetin anlayış olduğu söylenir.

Amwell, 1 Ekim 1949

BELİRLİ "BEN"LERİN GÖZLEMLENMESİ

Çalışma öğretisinin her unsuru, bir başka unsurla bağlantılıdır. Psikolojik yapınızın bütünü, tıpkı fiziksel bedeninizdeki her organın normal sağlık koşullarında bir başka organa bağlanması gibi çok karmaşık bir biçimde birbirine bağlıdır. Örneğin karaciğeriniz, mideniz, kalbiniz ve böbrekleriniz birbirine bağlıdır. Kalbi bedenin dışına çıkarıp kendi başına inceleyemezsiniz. Bir şey diğerine bağlıdır. Bir başka ölçekte, Yeryüzü de Güneş'e bağlıdır ve Güneş de Galaksi'nin küçük bir üyesidir. Bu nedenle, kendinizdeki bir şeyleri değiştirmeye çalışırken, bunun her zaman başka bir şeyle bağlantılı olduğunu göreceksiniz. Kökleri, Zaman-bedenlerimizde neredeyse hayatlarımızın başlangıcına kadar uzanan çok derin bağlantılar mevcuttur. Dolayısıyla, kişi öylesine "Kendimde şunu veya bunu değiştireceğim," diyemez. Kendinizde şunu veya bunu değiştirmeye çalışırken, başka bir şeyi de değiştirmeniz gerektiğini fark edebilirsiniz. Peki, kendi-

mizde neyi değiştirebiliriz? Çağrışımlara dayalı mekanik bir mekanizmadan mı ibaretiz, yani önceden mi belirlenmişiz yoksa kendimizi değiştirme veya en azından eskiden olduğumuzdan biraz daha farklı olabilmek için bir şeyleri farklılaştırma olasılığı var mıdır?

Şimdi, Çalışma kendimizdeki belirli "ben"lerin bizim için faydasız olduğunu öğretir. Çalışma, örneğin, Sahte Kişiliğe ait "ben"leri kendinize zarar vermeden değiştiremeyeceğinizi açıkça söyler. İnsanlar diyetlerini, fiziksel alışkanlıklarını vb. değiştirmeyi denerler ama hiçbir sonuç elde edemezler. Bu durumda, Çalışma'nın bakış açısından en önemli formülasyon, gelen izlenimleri dönüştürebilmenizdir. Bu, makineye verilen Birinci Şuurlu Şok olarak adlandırılır. İzlenimleri tamamen farklı alabilirsiniz ve Çalışma, bu noktada çalışmaya başlarsanız, izlenimleri mekanik değil şuurlu alırsanız kendinize hiç zarar vermeyeceğinizi de ekler. Bildiğiniz gibi, bu Çalışma psikolojik yanda başlar. Bir insan "Bundan böyle kendimi aç bırakacağım," diyebilir. Yanlış uçtan başlıyordur. Neden? Çünkü psikolojisi değişmeyecektir. Çileciliğe yaklaşan bu gibi şeyleri dayatmanın hiçbir mantığı yoktur. Bildiğiniz gibi, Çalışma'daki hedef akıllıca olmalı ve gözlemlenmiş ve kendinizi ayırmış olduğunuz bir şeye yönelmelidir.

Söylenenlerin ışığında, bir kez daha Çalışma'daki "ben"ler doktrinine dönelim. Bir insanla tanışırsınız ve ondan hiç hoşlanmazsınız; bu, neredeyse daima onunla aynı olmanızdan kaynaklanır ama siz bunun farkına varmamışsınızdır. Hepimizin dayandığı hayali "Ben" hissi, Çalışma'da geçireceğimiz birkaç yılın ardından sahip olacağımız "Ben" hissiyle aynı değildir. Neden? Çünkü bu İmajinatif "Ben" birçok farklı "ben"e ayrılır. "Ben"lerinizi şuurunuza getirmedikçe, yarı şuurlu veya hatta şuurdışı kalırlar ve kendinize güvenmenizi imkansızlaştırmak amacıyla üzerinizde etkide bulunabilirler.

Şimdi, daha önce söylediğim gibi, kendinizdeki "ben"leri görmeye çalışırken herkesi çok şiddetle eleştirdiğiniz noktaları fark edin. Dış duyularınızla gördüğünüz o kişinin, kendinizde henüz şuurunda olmadığınız bir "ben"i temsil ettiğinden emin olabilirsiniz. Daha önce de bir tür kıyas veya mesel aracılığıyla, ruhsal dünyaya –anlamı her ne ise– girecek olsak muhtemelen katlanamayacağımız bir insanı görmemiz gerekeceğini söylemiştim. Bir melek şöyle diyebilirdi: "Bu adamın kim olduğunu biliyor musun?" Ve yanıt şu olurdu: "O kendinsin, Yeryüzü'ndeyken hiç görmediğin ve hiçbir zaman görmeye çalışmadığın kendinsin." Bazen rüyalarda, katlanamadığımız bir kişiyle tanışırız ve onunla kavga ederiz. Bu genellikle, kişinin kendinde gözlememiş olduğu bir "ben"dir. Dolayısıyla, görevimiz kendimizin bu karanlık parçalarını –yani kendimizin yarı-şuurlu veya şuurdışı yanlarını– daha şuurlu kılmaya çalışmaktır. Kendimizi kanıksamak yerine kendimizin daha çok farkına varmalıyız. Pratik olarak, doğrudan deneyim yoluyla tek değil birçok olduğumuzu ve olduğumuzu hayal ettiğimiz bu İmajinatif "Ben"in aslında hiç var olmadığını kavramalıyız.

Şimdi, olduğumdan farklı bir kişi olmayı arzulayabilirim. Bu gerçekten harikulade bir hedef olurdu değil mi? Peki ama ne olduğumu biliyor muyum? Daha önce söylediğim gibi, bizdeki her şey birbirine bağlıdır. Neden

mutlu olamayayım? Neden sevimli bir ruh halindeyken insanlar benden hoşlanmaz veya hiçbir yanıt alamam? Şimdi, bu Çalışma'daki bunca yılın ardından çok cazip olmayan "ben"lerin, hata bulan "ben"lerin, cimri "ben"lerin, kıskanç "ben"lerin, haset "ben"lerin gittikçe daha çok farkına vardığımı varsayarsak, daha az mutsuz olmak için biraz daha şansım olmaz mıydı? Kesinlikle. Neden? Çünkü eskiden sahip olduğum Ben hissinin aynısına sahip değilimdir. Başka insanlarda eleştirdiğim şeylerin aynılarının aslında kendimde olduğunu bilmeye başlarım. Kendini öven, kendine aşırı değer veren İmajinatif "Ben"i düşünmek ilginç değil midir? Kendilerinde bu şekilde çiçek açmış insanların etrafta dolanıp birbirleriyle ilişki kurmaya çalışmalarını düşünmek de aynı ölçüde ilginç değil midir?

Şimdi, izlenimleri dönüştürmek –ki buna Birinci Şuurlu Şok denir ve Çalışma öğretisi, bunun makineye zarar vermeden yapabileceğimiz bir şey olduğunu söyler– daha pek çok şeyin yanı sıra hayatta başımıza gelen şeyleri her zamanki gibi mekanik ele almama fikrine dayanmaktadır. İzlenimlerin alınması ile mekanik tepki verilmesi arasına şuur müdahale eder ve sırrın tamamı da budur. Gelen izlenimlerin –yani insanların size söyledikleri, size nasıl baktıkları, size nasıl davrandıkları vb.– ne kadar büyük bir kısmının Sahte Kişiliğe ve bu nedenle Duygusal Merkezin negatif parçasına düştüğünü hiç incelediniz mi? Bunun gerçeklemesini engellemeye çalıştınız mı? Şimdi, kendinizi gözlemlemedikçe ve eleştirdiğiniz insanlarla aynı tarzda konuştuğunuzu ve davrandığınızı görmedikçe bunu yapamazsınız. Sizdeki farklı "ben"leri gözlemlemek için bolca çalışmaksızın kendinizi hatırlamaya –izlenimleri dönüştürmeye– çalışmak tamamen teorik kalacaktır. Başkalarında eleştirdiğiniz şeyin aynısını kendinizde ortaya çıkarabilmeniz gerekir. Bu, bizim seviyemizde, Birinci Şuurlu Şoku vermenin en üstün biçimidir. Kendini gözlemlemenin büyülü yanı, gelen izlenimlere tepki vermeden önce kendinize biraz zaman tanımaktır.

Amwell, 8 Ekim 1949

İÇSEL KALE ALMAYI GÖZLEMLEMEK

İnsanlar kendilerinde neyi gözlemlemeleri gerektiğini bilmediklerini söylüyorlarsa, Çalışma'nın bu bakımdan neyi öğrettiğini incelemelidirler. Çalışma, örneğin İçsel Kale Almayı gözlemlememiz gerektiğini söyler ki bunun bir yanı da başka insanlara karşı hesaplar yapmaktır. Başka insanlara karşı hesaplar yapmak, size karşı kötü davranışlarından dolayı onların size bir şeyler borçlu olduklarını hissetmek anlamına gelir. Bazı insanlar İçsel Kale Almanın bu biçimiyle kendilerini çok zayıflatırlar; başkalarının onlara borçlu olduklarını hissederler ve başkaları onlara daha iyi muamele etmiş olsa hayatlarının farklı olacağına inanırlar. Şimdi, hanginiz içsel hesaplar yapmanın bu biçimini gözlemledi? Kendinizde bunu gözlem-

lemeye başlamadıysanız, bana neyi gözlemlemeniz gerektiğini bilmediğinizi söylemeniz faydasızdır. Gün boyunca herkese karşı bu içsel hesapları yapmaktaysanız, çok mutsuz bir konumdasınızdır ve muhtemelen gözünüzü uyku tutmaz, güceniksinizdir, hasta düşersiniz vb.

Bir keresinde, kendimize acıyışımızı gözlemlememiz söylenmişti. Kendine acımayı başka insanlarda gözlemlemek kolaydır. Örneğin, sıcak bir çaydanlığa dokunan ve kendisine korkunç bir şey yapılmış gibi irkilip geriye doğru birkaç adım atan birini görürsünüz. Veya aradığı bir şeyi bulamayan ve o şeyi kaybeden kendi bile sanki ona çok kötü davranılmış gibi hisseden birini. Hayattaki her şeye yönelik bu abartılı kendine acıma yanıtını vermek, elbette ki içsel hesaplar yapmanın bir biçimidir, yani İçsel Kale Almanın bir biçimidir. Bu insanlar varlık bakımından zayıftır. Ama nedenini gözlemlemezler.

Bazı insanlar öyle kolayca içsel hesaplar yapabilir ve öylesine kendine acıma hissiyle doludurlar ki yürüyüşe çıkmayı planladıklarında yağmur yağarsa, Evren'in onları incittiğini ve bir şeyin onlara düşmanca davrandığını hissederler. Bu, zayıf bir varlık seviyesine işaret eder. Adeta bir kişinin kendine "Bütün İkinci Kuvvetler benden uzak dursun ve böylece her zaman kendi istediğimi yapabileyim," demesi gibidir. Hayatın olağan olaylarına verilen aşırı duyarlı bir tepki, benimsediğimiz bu kendine acıma tutumuyla birlikte ortaya çıkan negatif duygularla bizleri yükleyebilir. Bunun kökeninde, hayatın bize daha iyi davranması gerektiğini düşünmemiz, insanların bize daha iyi davranması gerektiğini düşünmemiz yatmaktadır ve bu nedenle, kendi içimizde zayıf olduğumuz için, her gün bir sürü içsel hesap biriktiririz ve zorluklarla dolu bir geçmiş, hastalıklı bir geçmiş inşa ederiz. Bu durumda, bizde daha güçlü bir şeylerin gelişmesi gerekmektedir ve bu da ancak dışsal hayatta kişisel olarak başımıza gelen şeylerle ilişkimizde çok fazla sindiğimizi, kendimizle ilgili fazla kırılgan hissettiğimizi gözlemleyişimiz aracılığıyla gerçekleşebilir. Bunların hepsi, kişinin kendini pratik olarak gözlemlemesinin çok iyi bir yoludur çünkü varlığı *şuurlandırarak* çok daha güçlü bir varlık seviyesine yol açabilir. Ama bunu gözlemlemezsek, her şeyi sürekli olarak *şuursuz* alacağımız için varlığımız zayıf olacaktır ve bu öylesine abartılı bir hale gelebilir ki gün boyunca her şey bizi üzer, her şey kendimizi mutsuz hissetmemize neden olur ve aynı zamanda başkaları için tam bir baş belası olup çıkarız.

Şimdi, kendilerine ve nasıl tepki verdilerine karşı çok duyarsız olup da dış hayata aşırı duyarlı olan insanlar, belki de kendilerinde bu bakımdan gözlemlemeleri gereken bir şey göremediklerini söyleyeceklerdir. Bu durumda, sıcak bir çaydanlığa dokunduklarında ve hayat bu kadar acımasız olduğu için neredeyse gözyaşı döktüklerinde olduğu gibi birdenbire incindikleri noktaları gözlemlemelerini tavsiye ediyorum. Fransa'daki Enstitü'de kendimin bu yanına dair bolca şey öğrendiğimi hatırlıyorum çünkü o mekandaki şeyler tamamen bize uymak üzere düzenlenmemişti. Buz gibi soğuk bir sabah, saat beş buçukta uyanmak gerekiyordu ve sızlanmanın hiçbir faydası yoktu. Bir başka deyişle, kişinin yapmak zorunda olduğu şeyi istemesi ve çok fazla talepte bulunmaması gerekiyordu. Şimdi, bir sürü

içsel hesap yapar da neler olduğunu gözlemlemezseniz ya sakat biri olacaksınız –en azından, başınıza gelebileceklerden biridir bu– ya da gücenik, negatif, hayatın adaletsizlikleri veya çevrenizdeki takdir etme eksikliği üstüne kara kara düşünen biri olacaksınız. Bu çok aptalcadır; yani hayatı içsel bir kuvvetle karşılamamışsınızdır. Doğru biçimde anlaşıldığında, Çalışma size içsel kuvvet verebilir. Çalışma hayattan daha kuvvetlidir.

Şimdi de kendimizde gözlemleyebileceğimiz ve gözlememiz gereken başka bir konuya –yani kişinin kendinde Kendini Hatırlamanın eksikliğine– geçelim. Hayatı, Çalışma'nın bakış açısından ele almaya mı çalışmaktasınız, yoksa hayata verdiğiniz mekanik tepkiler üzerinden mi? Çalışma'yı hayatta olup bitenler ile hayata verdiğiniz tepkilerin *arasına* yerleştirirseniz, kendinizi hatırlamaya çoktan başladınız demektir. Örneğin başınıza tatsız bir olay geldiğini düşünelim. Mantık gereği, üzülmekte yerden göğe kadar haklısınızdır. Ama negatifleşirseniz, bu sizin suçunuzdur. Demek ki Çalışma ve onun tüm öğretisi sizinle tepkiniz arasına girerse siz, müdahale eden Çalışma'nın gücü aracılığıyla, mekanik tepki vermeyerek varlığınızı geliştirebilirsiniz. Çalışma sizi dönüştürebilir. Her an mekanik tepki verdiğiniz sürece, varlık seviyeniz olduğu gibi kalacaktır. Kendini dönüştürme gerçekleşmeyecektir. İdealde, kendinizi hatırlasaydınız hayatın sizin üzerinizde hiçbir gücü olmazdı ama bu durum bizden çok uzaktadır. Ne kadar uzak olduğunu kavrarsanız, size yakınlaşacaktır. Ama bir insan kendini gerçekten hatırlayabilseydi, ergeç bu sonuca yol açardı. Yine, insanlar kendilerinde neleri gözlemlemeleri gerektiğini sorunca şu yanıtı veriyorum: "Negatif durumlarınızı gözlemleyebiliyor musunuz? Negatifleştiğinizi gözlemleyebiliyor musunuz?" Unutmayın, daha önce söylediğim gibi, negatifseniz bu her zaman *sizin* suçunuzdur. Kendini haklı çıkarma üzerimizde öylesine büyük bir etkiye sahiptir ki bunun ne anlama geldiğini kavrayabilmemiz yıllar alır. Negatifsem bunun *benim* suçum olduğunu hatırlayın. Bozulmasına asla izin vermemem gereken bir şeyin bozulmasına izin vermişimdir. Ama kişinin kendindeki tüm negatif durumları gözlemlemesi, büyük bir içsel samimiyet ve dolayısıyla Çalışma'nın öğrettiklerine büyük bir inanç beslemeyi gerektirir. Biri çıkıp "Neden negatif olmamalıyım?" diye sorabilir. Yanıt, bu Çalışma'nın temel öğretilerinden biridir. Negatifseniz, yanlış tesirler ileteceksiniz ve çok zarif ve iyileştirici bir değer taşıyan ve varlık seviyenizi belli belirsiz bir biçimde değiştirebilen Daha Yüksek Merkezlerden tesirlerle asla temas kuramayacaksınız. İnsanların kendilerinde gözlemlemeleri gereken daha bir sürü şey sıralanabilir ama bunlar yeterlidir; dolayısıyla, kendinizde neleri gözlemlemeniz gerektiğini bana sormayın. Kendinizde neleri gözlemlemeniz gerektiğini soran mektuplar yazmayı bırakın. Kendiniz üzerinde çalışma fikrini henüz anlamadığınızı düşünürüm. Son bir şey eklemek istiyorum: Tüm gereksiz duyguları azaltmak ve kendi içinizde çok daha yalın ve samimiyetle yaşamak çok iyi bir şeydir.

İÇSEL KALE ALMAYI GÖZLEMLEMEK ÜSTÜNE EK NOT

Son olarak, bu Çalışma'yı uygulamak istiyorsak kendimizde neleri gözlemlememiz gerektiği hakkında kısa bir makale okunmuştu. Okunan makale, söylediğim gibi, neleri gözlemlememiz gerektiği hakkında bir sorunun yöneltilmesinden kaynaklanıyordu. Son olarak, başka insanlara karşı hesaplar yapmak açısından içsel kale almayı gözlemlemek hakkında konuşmuştuk. Hatırlarsanız, başka insanlara karşı içsel hesaplar yapmak o insanların bizden daha mutlu veya daha iyi konumda olduğunu düşünmemizle; onların bizim çektiğimiz zorlukları anlamadıklarına inanmamızla ve sonuç olarak da onların bize her zaman bir şeyler borçlu olduğunu hissetmemizle bağlantılıdır. Burada yapılan bir değerlendirmede, Zaman-bedeninizin, bu tür içsel hesaplarla doluysa, çok kötü bir halde olduğu açıklanmıştı. Başka insanların bize gerektiği gibi davranmadıkları, bizi ve bizim zorluklarımızı asla anlamadıkları fikrine dayanan negatif duygularla doludur. Bu toplantıda daha önce söylediğim gibi, bu tür bir Zaman-beden, sahip olabileceklerimiz içinde kötü bir Zaman-beden türüdür. Ayrıca iki insan evlendiklerinde, sadece fiziksel bedenlerinin değil, Zaman-bedenlerinin de evlendiği eklenmişti. Harika görünen bir kişi negatif bir Zaman-bedene sahip olabilir ve sonuçta o evlilik, aşkın allayıp pulladığı kadar güzel olamaz. Zaman-bedeniniz negatifse, onu dönüştürmek için *şimdi* kendi üzerinizde çalışmanız ve başınıza gelen her şeyi mekanik tarzda almaya *şimdi* son vermeniz gerekmektedir. Çalışma'nın fikri şudur: Kendiniz üzerinde şimdi çalışırsanız ve başkalarının size davranışlarından ötürü mekanik güceniklik duymanızı engelleyip her şeyi daha şuurlu alırsanız, yalnızca geleceği dönüştürmekle kalmayacak, kendinize dair *şuurlu* çabanızla geçmişi de dönüştüreceksiniz. Bir başka deyişle, hayattaki koşulları ne zaman negatif aldığınızı gözlemlemek yoluyla kendiniz üzerinde *şimdi* daha şuurlu çalışarak sadece geleceği değil, geçmişi de değiştirebilirsiniz. Bu makalede daha önce de sorduğum gibi: Bugün içsel kale alma açısından –yani bir kişinin size uygun davranmadığını düşünmek veya tam piknik yapmak isterken yağmur yağınca kullandığınız bakış açısından– neleri negatif tarzda aldığınızı fark ettiniz? Olayları nasıl mekanik aldığınıza dikkat ederek ve buna ayak uydurmayarak hem gelecekte hem de geçmişte Zaman-bedeninizi farklılaştırabilirsiniz. Elbette ki şeyleri negatif almaktaysanız, bunları gözlemlemeli ve böyle yapıyor olduğunuzu kabul etmelisiniz. Şimdi, kendine dair tüm gözlemler, kişiyi kendinden biraz daha uzağa koymak içindir. Bu, kendiniz olarak adlandırdığınız şeyin nasıl davrandığını gözlemlemektir. "Kendiniz" olarak adlandırdığınız bu şeyi tek olarak aldığınız sürece, kendini gözlemleme yapamazsınız ve varlığınızı değiştiremezsiniz. "Kendinizi" gözlemlemek için onu samimiyetle gözlemelisiniz. Kendini gözlemleme, kişinin kendinden belirli bir ölçüde uzaklaşmasını gerektirir ve bu da varlığı değiştirmenin başlangıcıdır. Bu Çalışma'ya açılan ana kapıdır. Yaptığınız her şeyi, hissettiğiniz her şeyi, düşündüğü-

nüz her şeyi kanıksarsanız, kendinizi gözlemlemiyorsunuzdur. Buna, mekanik bir erkek veya mekanik bir kadın olmak denir ve tüm hayatınız boyunca hayatta ne yapmanız gerektiğini anlamayarak yok yere ıstırap çekersiniz.

Şimdi, Çalışma kendimizi *samimiyetle* gözlemlememiz gerektiğini söylemektedir. Kendini gözlemleme bakımından samimiyetin ne anlama geldiğini biliyor musunuz? Samimiyet sözcüğü, sözlük anlamıyla "bozulma veya çürüme olmadan" anlamına gelir.* Peki, çürük bir dişin ne olduğunu biliyor musunuz? Çürük bir diş, çürümeye işaret eder. Rüyalarda diş bazen hayatı nasıl aldığınızı anlatır. Sözcüğün orijinal anlamı "çürüme olmadan" demektir. Demek ki kendini samimiyetle gözlemleyen bir kişi, kendini çürüme olmadan gözlemler. Ama kendini gözlemleyen bir kişi hepimizin sürekli yaptığı gibi kendini haklı çıkarırsa ve daima yalan söylerse, kendini gözlemleme, kendini haklı çıkarmanın etkisiyle çürür. Böyle bir kişinin dişleri çürümüştür. Nasıl biri olduğunu, ne söylediğini veya ne yaptığını görmez ve hiçbir şeyi kabul etmez ve dolayısıyla da izlenimlerini sindirmez. Kişinin mesela başka insanların başına bela olduğunu gözlemlemesi, bunun gerçekten Tanrı tarafından verilmiş bir işaretini yakalaması için kendini samimiyetle gözlemlemeye başlaması gerekmektedir ve böyle bir şuur biçimi, hem geleceği hem de geçmişi değiştirebilir. Bu, şuurun ışığıdır ve yalnızca bu ışık bizi iyileştirebilir.

Şimdi, bir sonraki toplantımızda, bu Çalışma'da üzerinde çalışmamız ve gözlemlememiz gereken çok sayıda konu başlığından birini –yani Kendini Hatırlamayı veya onun eksikliğini– ele alacağım. Çalışma'nın desteğini arkanıza almadıkça genelde sizi negatifleştirecek bir koşulda zorluk yaşayacağınız belirli bir anda kendinizi gözlemlemekten ayrı olarak, kendinizi hatırlamanın Çalışma ve onun tüm öğretisi temelinde hareket etmek demek olduğunu şimdiden söylemek istiyorum. Zor bir anda Çalışma'yı hatırlayabilirseniz, kendini hatırlamanın ne anlama geldiğinin bir biçimini anlamaya başlarsınız ama başka insanları, belirli bir hayat koşulunu veya hayatın olaylarını nasıl aldığınızı gözlemleme gücüne sahip olmadığınız takdirde kendinizi hatırlayamayacağınızı anlamalısınız. Örneğin, negatif olduklarını hiç gözlemlememiş insanlar Çalışma'yı kendilerine uygulamayacaktır. Böyle insanlar, kendilerine dair imajinasyonlarında uyurlar ve her şeyi nasıl aldıklarını gözlemlemek amacıyla kendi çabalarını oluşturmak için henüz uyanmamışlardır. Böyle insanlar Çalışma'yı kendilerine uygulayamayacak ve bu nedenle de kendilerini az önce söylediğim anlamda hatırlayamayacaklardır. Bir kez daha tekrarlamam gerekirse, başınıza gelenleri Çalışma'nın bakış açısından ele alırsanız, kendinizi hatırlamaya başlayacaksınız.

*Samimiyet sözcüğünün İngilizce karşılığı *sincerity* sözcüğünün kökü, yazar tarafından *sine caries* (çürüksüz) olarak verilmektedir. (ç.n.)

KENDİNİ HATIRLAMAK

Çalışma, kendimizi yaratmamız gerektiğini söyler. Benzer bir fikir, başka öğretilerde de vardır ama aradaki fark şudur: kişinin Çalışma-anlamında kendini yaratması, bizi zaten beklemekte olan bir şeye doğru gelişmesi demektir. Bir başka deyişle, bizden daha büyük hiçbir şey yoksa, hiçbir potansiyel mevcut değilse, henüz tamamlanmamış ama tamamlanma olasılığı olan hiçbir şey yoksa İnsan'ın kendini yaratmaya kalkışması faydasızdır. Size sunulan bedeni düşünün bir an için: Bir insan bedenini yaratabilir miydi?

Şimdi, geçen defa, gözlememiz gereken şeyler arasında Çalışma'nın, *kendimizi hatırlamadığımızı* gözlemlemek zorunda olduğumuza dikkat çektiğinden söz etmiştik. İşte bu nedenle, bu dünyadaki her şey ters gitmektedir. Bununla birlikte, bize insanın kendini hatırlamak için yaratıldığı ve uyuyan insanlar arasında büyüdüğü için kendini unuttuğu ve uyuyan insanların psikolojisini özümsediği öğretilir. Dolayısıyla, kendimizi yeniden keşfetmeliyiz. Kendimizi unuttuk. Kendimiz olarak aldığımız şey, aslında hayatın tesirinden edinilmiş ve gerçekte kim olduğumuzdan çok uzaklara sürüklenmemize neden olan Sahte Kişiliğin gelişimidir. Yine de deyim yerindeyse en tepede Gerçek Ben –yani gerçekte olduğumuz ama unuttuğumuz şey– mevcuttur. Bu Ben hissine dönüş, bu çalışmanın önemli amaçlarından biridir. Ancak üzerimizdeki örtüleri ve paltoları yavaş yavaş çıkarıp aslında kendimiz olmayan şeylerden sıyrılmak yoluyla Gerçek Ben'in titreşimlerini hissetmeye başlayabiliriz. Şimdi, günün her anında kendini unuttuğunu ve bu nedenle kendini hatırlamadığını kendine özgü bir biçimde fark etmedikçe hiç kimse kendini hatırlamaya başlayamaz. Kendini Hatırlamak gibi çok önemli ve çok boyutlu bir konunun sadece bir yanından söz edecek olursak, kendini hatırlamayan bir erkeğin veya kadının başlarına gelen her şeyle özdeşleşeceklerini söyleyebiliriz. Sürekli değişen olayların, sürekli değişen düşüncelerin ve hislerin insafına kalmışlardır. Böyle bir erkek veya bir kadın, deliklerle dolu bir süzgece benzer. Sızdırırlar. Alıcı aygıtları, neredeyse tamamen faydasızdır. Her şeyi kaybederler; bir anlığına daha şuurlu bir durumun kısa bir deneyimini edinmişlerse bile, hemen ardından bir yaka düğmesini veya çantayı kaybetmek gibi küçük olaylarla özdeşleşerek bunu kaybederler. Bütün bunların ne anlama geldiğini görüyor musunuz? Böyle insanlarda, kendilerini hayatın tesirlerinden korumak için hiçbir şey yoktur ve hayat daima onlara nüfuz eder ve böylece, onları kontrol eder ve onlar hayat tarafından, *A* tesirleri tarafından güdülen makinelerdir. Bir erkek veya bir kadın Kendini Hatırlama durumunda olsaydı artık *A* tesirlerine, hayatın tesirlerine tabi olmaz, hayata direnirdi. Ve başlarına pek çok tuhaf şey gelirdi. Kendini hatırlayan bir erkek veya bir kadın, mekanik erkekten veya mekanik kadından her bakımdan farklı bir kişidir. Ama kişinin kendini birkaç saniye veya en çok, birkaç dakikadan daha uzun süreliğine hatırlaması çok zordur; belki zamanla bu sü-

reyi uzatabilir veya ergeç, bedelini ödemiş olması şartıyla bunu neredeyse her zaman yaşayabilir.

Şimdi, üzerinde durduğum Kendini Hatırlama konusuyla ilgili şu fikirleri size sunmak istiyorum. Şu anki halinizle, hayat sizi dört bir yandan kuşatmış durumdadır, içinizde hayata direnebilecek hiçbir şey yoktur. Kendinizde, mekanik düşüncelerinizin ve onlardan doğan hislerin en azından kısa bir süreliğine ulaşamayacağı bir şey oluşturmanız gerekmektedir. Sizi *saran* bir şey oluşturabilirsiniz ve zamanla, size çok az şey saldırabilir veya hiçbir şey saldıramaz. Bunu, Kendini Hatırlamanın –her örnekte farklı olduğu için– hepinizin kendi başınıza keşfetmeniz gereken belirli bir biçimi aracılığıyla oluşturursunuz. Kendinizde buna sahip değilseniz, her olay karşısında kuvvet kaybedeceksiniz. Kadim zamanlarda buna Hermetik Mühür denilirdi. Kadim kitaplardan birinde, öğrencilerin kendilerini her sabah mühürlediği anlatılır. Elbette ki bu, kendilerini tüm gün boyunca hatırlamaları gerektiği anlamına gelmelidir. Ama bizler psikolojik açıdan rastgele kalkarız ve derhal negatifleşiriz.

Birçoğumuz şu anda tüm bunlar hakkında çok bilgi sahibi olmadığı için kendimizde, içsel düzlemin rızası olmaksızın hiçbir şeyin nüfuz edemeyeceği tarzda, hayatın dış düzlemine direnecek içsel bir düzlem oluşturma eksikliği dolayısıyla nasıl kuvvet sızdırdığımızı gözlemleyerek işe başlamalıyız. Hayata *direnmemiz* gerektiği öğretilir. Peki ama nasıl? İlk olarak, hayata nasıl mekanik tepki verdiğimizi gözlemlemeliyiz. Farklı anlarda hayatın bizim üzerimizdeki etkilerine direnmeliyiz ve hayata yaklaşımımızda aşama aşama direnebilecek bir şeye sahip olmadığımız takdirde içsel olarak gelişmemizin ve en sonunda İkinci Beden olarak adlandırılan şeyi oluşturabilmemizin mümkün olmadığını kavramalıyız. Kişinin kendini hatırlaması, özdeşleşmenin yerini almalıdır. Özdeşleşmemek, başka bir psikolojiyi, başka bir Beden'i, yeni bir erkeği veya yeni bir kadını mümkün kılmaya başlar.

Şimdi, Dört Şuur Durumu çizimini önünüze koyup Daha Yüksek Merkezlerden –yani Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden– gelerek size yardım edebilecek tesirlerin ancak Kendini Hatırlama olarak adlandırılan Üçüncü Şuur Durumu'na kadar uzanabileceğini hatırlamalısınız. Kişi, kendini hayattan ayırt etmelidir. "Ben hayat değilim," deyin. Hayata ve hayatın sürekli değişen kaleydoskopuna yapışıp kalırsanız, yani *A* tesirleri tarafından yönetilirseniz, İkinci Şuur Durumu'ndasınızdır ve bu durum, Çalışma'da Uyku olarak adlandırılır. Kendinizi hayattan ayırt etmezsiniz. Bu Çalışma'nın gerçek hedefi uyanmaktır ve bir kişinin hayattan gerçekten uyanması ancak kendini gözlemleme ve Kendini Hatırlama aracılığıyla mümkündür. Ama bir erkek veya kadın, kendilerini hayata karşı alışılmış, mekanik tepkilerinden –yani olduklarını hayal ettikleri kişiden– ayırmadıkça, hayatın *dışında* –yani Batı Psikolojisinde Şuur olarak adlandırılan şeyin, hayatın kontrol ettiği sözde Şuur Durumu'nun, İkinci Şuur Durumu'nun dışında– uyanma şansı yoktur. Bu aslında bir uyku durumudur. Günlük hayatınız uykudur. Kendini gözlemleme bakımından, nerelerde özdeşleştiğinizi, kendinizi nasıl hatırlamadığınızı ve şu anda size sunulduğu kadarıyla ken-

dinizi ne zaman hatırladığınızı fark etmeye çalışın. Birçok insan Kendini Hatırlama anlarını bir veya iki kez deneyimlemiştir. Ama artık bunlar için çalışmanız gerekmektedir. Bir noktaya daha dikkat çekmek istiyorum: Daha Yüksek Merkezlerle temasa geçmek veya Daha Yüksek İnsan'la temas kurmak için negatif duygulardan ve Çalışma'nın pratik olarak öğrettiği daha birçok şeyden kendinizi ayırmanız gerekmektedir. Bu Çalışma'yı sadece dinlemekle yetinmeyip *yaparak*, "kendinizi oluşturmak" diye adlandırılan şeye yaklaşmaya başlayacaksınız. Bu, *zaten orada* olan ama dış hayatın ipnozu nedeniyle teması yitirdiğimiz bir şeyle temas kurmaya başlamak anlamına gelir. Orada sizi bekleyen bir şey olmasaydı, çalışma veya ezoterik öğreti diye bir şey olmazdı; doğrusu, hiçbir şey olmazdı. Toprağa bir çiçek soğanının ekildiğini hayal edin. *Orada* onun gelişip büyüyebilmesi için hiçbir şey olmasaydı, ne olurdu? İşte bu nedenle bizlere, ezoterik olarak, *tohum* denmektedir. Bu fikir, Çalışma'da temeldir.

Amwell, 29 Ekim 1949

KENDİNİ HATIRLAMAK HAKKINDA EK FİKİRLER

Bir insan çok heyecanlandığında kendini hatırlamaz. Bütünüyle içinde bulunduğu anın telkinine açıktır. O. bizimle birlikteyken, ipnotizmin ve telkine açıklığın iki farklı şey olduğunu söylemişti. İpnotizmin, bir kişinin başka biri tarafından ipnotize edildiğinde girdiği özel bir durum olduğunu söylemiş ve bu bağlamda G.'nin ipnotizm hakkında söylediği bir şeyi eklemişti. G.'ye göre, Batılı insanlar gerçek ipnotizmin sırlarını bilmiyordu. Kariyerimin ilk dönemlerinde, yaklaşık bir yıl boyunca ipnotizm uyguladım ve bunun, hastaların içine sokulabileceği özel bir durum olduğu sonucuna ulaştım. Örneğin, hastalara bundan böyle belirli bir şeyden korkmayacaklarını söylüyordum. Bu, belirli bir süre işe yaramış gibi görünüyordu ama korku veya fobi daha sonra çok daha büyük bir kuvvetle geri dönüyordu. Doğu okullarında uygulandığı biçimiyle gerçek ipnotizm, uzun bir eğitimi gerektirir; örneğin ipnotize edilen kişiye keskin çivilerle dolu bir yatağın üzerine uzanabileceği belirli sözcükler kullanılarak belirli aralıklarla tekrar tekrar söylenir. Bu, hastada kendini ipnotize etme gücü oluşturur ve söylediğim gibi, bu sonuca ulaşmak uzun zaman gerektirir ve kişisel gelişim bakımından hiçbir yere götürmez.

Şimdi, olağan hayatta, ipnotizmin bu özel koşulunun üstesinden gelmek zorunda değiliz; telkine açıklığın üstesinden gelmeliyiz. Kişinin tüm gün boyunca duyduğu ve okuduğu şeyler, kendi gördükleri veya kendine söylenenler karşısında nasıl olağanüstü bir biçimde telkine açık olduğunu fark etmesi için kendini çok da gözlemlemesi gerekmez. Çok etkileyici olduğunu düşündüğünüz bir konuşma dinlersiniz ve daha sonra, bunun tam tersinin söylendiği bir konuşma dinlersiniz ve bunun da çok etkileyi-

ci olduğunu düşünürsünüz. Tüm reklam kampanyaları, tüm propagandalar vb. erkek veya kadının telkine açıklığını temel alır. Kendimizdeki bu telkine açıklık, en büyük zayıflıklarımızdan biridir ve taklide yol açar. Şimdi, bir insan kendini hatırlayabilseydi, bu kadar çok telkine bu mekanik tarzda açık olmazdı. Duyuları aracılığıyla telkin olarak kendine gelmekte olan şeyin farkına varır ve kendini ondan uzak tutardı. Kulağınıza çalınan tek bir sözcüğün, bir arkadaşınızla ilişkinizi nasıl tamamen değiştirebildiğini düşünün. Bu elbette ki arkadaşınızla şuurlu bir ilişki kurmaya başlamadıysanız gerçekleşebilir. Ama izlenimlerin üzerinizdeki mekanik etkisinden kurtulmaya başladığınızda, telkine açıklığın başka insanların hayatlarında nasıl bir karmaşa yarattığını görmeye başlarsınız. Kısmen bile olsa Kendini Hatırlama durumunda olan bir insan, hayatın tesirlerine ve bunların telkinlerine direnebilir. Kendini geçip giden anın heyecanına kolay kolay kaptırmaz. Bir başka deyişle, kendinde hayattan ayırt edilmiş bir şeye sahip olmaya başlar. Hayatı daha şuurlu sürdürmeye başlar. Bildiğiniz gibi, mekanik insanın ezoterik açıdan uçurumun kenarında olduğu ve başını kaldırıp yukarıya doğru bakmadıkça onun için çok az umut bulunduğu söylenir. Yukarıya doğru bakarsa, başının üstündeki ipi görebilecektir. Bu ipi yakalamak için sıçraması gerekir. Ödemek veya bedelini karşılamak kavramlarıyla işaret edilen şey, tam da bu sıçramadır. Bazıları, bunun sadece bir kez gerçekleşen ani bir şey olduğunu veya hiç gerçekleşmediğini düşünmektedir. Bu çok yanlıştır. Her zaman, her gün gerçekleşmektedir; mekanik tepkilerinizle hayata saplanıp kaldığınızda, kendinizi makinenizden yukarıya yükseltmek için sıçramanız gerekmektedir.

Bir başka deyişle, kendinizi hatırlamalısınız, kendinizi hayattan ayırt edebilmelisiniz. Dış koşulunuza mekanik tepki vermenin sizde ürettiği karmaşadan kendinizi ayırt edebilmelisiniz. Hayata ve hayatın üzerinizdeki eylemine karşı çıkmalı ve telkine açıklık aracılığıyla taklit etmemelisiniz. Hayatın üzerinizdeki eylemini hiç gözlemlemediyseniz, bunu yapamazsınız; aslında bunun ne anlama geldiği hakkında en ufak bir fikriniz olmaz ve toplantılara yıllarca katılmış olsanız bile Çalışma'ya yabancı kalmaya devam edersiniz.

Şimdi, bu sıçrayış, kendinizde bu yükselişi gerçekleştirmek, ipi yakalamak Kendini Hatırlamadır. Doğal insan, mekanik insan, düz anlamlı insan, kitle-denetimli insan, duyu tabanlı insan kendinde bu içsel hareketi asla yapamaz. Ama Manyetik Merkeze sahip bir insan –yani duyusal olarak deneyimlediğimiz hayattan başka bir şeyin bulunduğuna inanan bir insan– Çalışma'ya girerse kozmik çizimlerin ve aslında Çalışma'nın tüm öğretisinin yardımıyla Kendini Hatırlama, Kendinin Şuurunda Olma veya Kendinin Farkında Olma olarak adlandırılan bu daha yüksek şuur seviyesine geçici olarak erişebilir ve sonraları, olağan kişiliğinin yukarısındaki bir seviyede gerçekten kalıcı olabilir.

Çalışma'yı yıllar boyunca kendine uygulayarak ve içsel yanında onun ne anlama geldiğini yıllar boyunca kavrayarak Çalışma'nın hakikatini kendinde yıllar boyunca onaylamış olan bir insan, telkinler tarafından kolayca sarsılmayacaktır. Bunun bir nedeni, başkalarını taklit etmeye son vermiş

olmasıdır. Elbette ki bu bakımdan sınanacaktır ve Çalışma'yla ilişkisi yüzeysel olduğu ve her şey dış hafızasında kaldığı sürece, kolayca sarsılacak ve Çalışma'yla temasını kaybedecektir ama bunun belirli bir amaçla yapıldığını görmeyecektir. Kadim meselde sözü edilen insanlar gibi Göklerin Egemenliği'ni bir orada, bir burada arayıp duracaktır ama bir insan Çalışma'nın anlayışına kavuşursa ve Çalışma'nın hem iyiliğini hem de hakikatini görürse sarsılmaz. Üstelik, içsel olarak Daha Yüksek Merkezlerden, Çalışma'dan beslenecektir ve kendinde, Çalışma'ya dair anlayışında gelişmeye başlayacaktır. Kuzey Kutbunda yeni bir peygamberin ortaya çıktığını ve öğretisini yaydığını duyunca, bir uçağa atlayıp Kuzey Kutbuna gitmez çünkü bunu yaparsa ona öğretmenin Güney Kutbuna gittiği söylenecektir. Bazılarınız, neden Çalışma'yı kendi dışınızda arıyor? Çalışma'yı kendi anlayışınızın gelişiminde aramanız gerekmez mi? Neden Çalışma'nın öğretisinden hareketle kendinizi gözlemlemiyor ve Çalışma'nın kuvvetini, iyiliğini, hakikatini kendiniz görüp tatmıyorsunuz?

Okuyucu İçin Notlar (veya yavaş yavaş okuyun)

(1) Bir insan kendinden daha yüksek bir şeyin olduğuna inanmadıkça, kendini doğru biçimde hatırlayamaz. Örneğin, Çalışma bizde şu anki seviyemizden çok daha yüksek bir şeyin –yani Gerçek Ben'in– var olduğunu öğretir.

(2) Yaratılış Işını, Yeryüzü'nde var olanlardan çok daha yüksek varlık seviyeleri bulunduğunu öğretir. Bizler 48 kanun maddesine tabiyiz, Güneş 12 kanun maddesine tabidir vb. Bizim varlığımız, Güneş'in Varlığıyla kıyaslandığında çok küçüktür.

(3) Çalışma, kendimizde Daha Yüksek Merkezler adı verilen, kullanmadığımız çok daha yüksek merkezlere sahip olduğumuzu öğretir. Bunlar her zaman uyanıktır ama biz onlara uyumaktayızdır.

(4) Çalışma, mekanik İnsan'ın Şuurlu İnsan haline gelebileceğini –yani varlık bakımından şu andakinden daha çok yükselebileceğini– öğretir. Ama insan mevcut varlığıyla gurur duyuyorsa gelişemez.

(5) Bir insan kendine duyduğu sevgiden ve kendiyle ilgili duygularından ayrı olarak Çalışma'ya itaat etmeye çalıştığında varlık seviyesini yükseltir ve Çalışma'yı kalbinde ve zihninde dinleyebilirse, ona kendisi üzerinde nasıl çalışabileceği ve varlığını nasıl değiştirebileceği gösterilir. Elbette ki erkekler için de, kadınlar için de aynı şey geçerlidir.

(6) Ama bir insan Evren'in veya Doğa'nın kendi kendini yarattığına ve hiçbir anlamı taşımadığına inanırsa, kendini asla hatırlayamaz çünkü kendinden daha yüksek bir şeyin var olmadığına inanmaktadır.

(7) İyi bir Manyetik Merkeze sahip bir erkeğin veya bir kadının, hayatta oluşturulan *A* tesirleri ile Şuurlu İnsanlık Çemberi tarafından hayata ekilen *B* tesirlerini birbirinden ayırt edebileceğini hatırlayın. Böyle bir erkek veya kadın, gelişme olasılığına sahiptir. Böyleleri, Çalışma tarafından *seçilebilir* ve böyleleri kendilerini hatırlamaya başlayabilir.

KENDİNİN RESİMLERİ

İnsan'ın ortalama durumu, aslında olmadığı şey olduğunu düşünmek ve olduğu şey olmadığını düşünmektir. Bir başka deyişle, bir erkek veya kadın, oldukları şey olmadıklarını düşünmektedirler. Bir insan kendinin iyi, hoş ve yardımsever olduğuna dair bir resme sahiptir ama bu bakımdan düşündüğü gibi değildir. Resim, buna uygun olmayan şeyleri görmesini engeller. Resimler imajinasyon tarafından oluşturulur ve imajinasyondan oluşur. Bunun sonucu nedir? Bu erkek veya kadın hayali insanlardır ve sadece savaş gibi korkunç krizlerde bu resimlerden sıyrılıp gerçek ve yalın insan haline gelebilirler.

Şimdi, bu Çalışma'nın fikri, şu andakinden çok daha yüksek bir varlık seviyesiyle temas kurabileceğimiz ve buna, uzunca bir süre kendini gözlemleme yoluyla ve kendimizi hayali resimlerden ayırarak erişebileceğimiz şeklindedir. Yalnızca bu yolla Daha Yüksek Merkezlerin güçlü tesirlerine yaklaşabilir ve onların sürekli mesajlarından içsel besin alabiliriz. Kendimizin resimleri, şüphesiz ki Sahte Kişiliğin genel kavramıyla bağlantılıdır ve Sahte Kişilik Daha Yüksek Merkezlere hiçbir şekilde yaklaşamaz haldedir. Deyim yerindeyse, onlar tarafından azarlanarak kovulurdu. Bu Çalışma'nın, daha aşağı merkezleri Daha Yüksek Merkezleri algılamaya hazırlamak için olduğunun söylenmesi de bu yüzdendir. Bu gece, bu fikir hakkında konuşacağım.

Sorununuz eğer Sahte Kişilikten kaynaklanmıyorsa –olağan zorluklarla karşılaştığımızda ortaya çıkan ve hayatlarımızı olması gerekenden çok daha karışıklaştıran sahte şeylerin, sahte "ben"lerin, sahte resimlerin, sahte imajinasyonun, sahte acımanın, sahte gururun vb. gümbürtüsü gibi– hayattaki her sorunda yardım alabilirsiniz. Bugün hassas yanlarınızı, ne zaman savunmaya geçtiğinizi veya çok incitildiğinize inandığınızı hiç gözlemlemediniz mi? Gözlemlemediyseniz, kendinizden habersizseniz, kendinizi derinlemesine göremiyorsanız gereksiz yere mutsuz bir varoluşunuz olacak demektir. Negatif duyguların hep yalanlara dayandığını bilirsiniz. Güçlü mekanik resimlerin sizi sürekli olarak çok gereksiz karışıklıklara sürüklediğini bilirsiniz. Ufacık bir eleştiri karşısında öfkelenen, kapıları çarpan ve bir daha asla dönmeyeceğine dair yeminler eden kişileri bilirsiniz. Bu tür birini tanımıyorsanız, o zaman kendinizi inceleyin. Biraz elverişsiz koşullar altında nasıl davrandığınıza dikkat edin. Nelere katlanabiliyor ve nelere katlanamıyorsunuz? Çünkü bunu incelerseniz, varlığınızın nerede sona erdiğini görmeye başlayacaksınız. Bir başka deyişle, artık kendinizi ne zaman kontrol edemeyip patladığınızı görmeye başlayacaksınız.

Şimdi, kişinin kendisinin resimleri, onun varlığının gelişimini engelleyen güçlü bir tesir oluşturmaktadır. Daha önce de söylediğim gibi, bu resimler ancak çok zor ve hatta korkunç koşullar altında ortadan kalkar ve birbirimize doğru bir biçimde davranmaya başlarız. Son savaş boyunca, birçok resim aktif olmaktan çıktı ve insanlar birbirine daha arkadaşça, da-

ha normal davranmaya başladı. Ama savaş sona erdiğinde, bu resimler kendilerini yeniden oluşturmaya başladı. Kişi, ciddi bir hastalıkta resimlerinin yok oluşunu deneyimler ama iyileştiğinde, resimler kendilerini yeniden oluşturur. Kişinin bu resimlerin kendilerini yeniden oluşturmasını engelleyebildiğini varsayalım, o kişinin hayatındaki kötü, mutsuz bir bölge çok faydalı hale gelirdi. Kişi daha sonra, kendi varlığının niteliği hakkında içsel olarak gördüğü şeyi hatırlarsa ve her şey yoluna girdiğinde bunu unutmazsa, varlığın geliştirilmesi için gerekli olan şuur artışını sağlayacaktır. Kişinin kendisine dair şuursuz kalması, varlığı geliştirmez. Şu atasözünü hatırlarsınız: "Şeytan hasta olunca, aziz kesilir." Şeytan iyileşince, mukaddeslik yeminini unutur ve tekrar şeytanlık yapar. Şimdi, bizi böylesine çok kontrol eden imajinasyona ait bir şeyi gözlemlemek pratikte çok zordur. İmajinasyonu doğrudan gözlemleyemezsiniz çünkü bunu yapmayı denediğinizde durur. Bu nedenle, geçmişe dönüp bakmak dışında resimleri gözlemlemek gerçekten zordur. Örneğin, kendinizin hangi resminin sizi en çok yönettiğini her birinize soracak olsam, bana bunu anlatamazdınız. Bir resim kendini harekette, tonlamada, kişinin söylediklerinde, sergilediği tutumda ve kendine dair hissinde ortaya koyar. Bir resim, kendisinde yer almayan her şeye karşı kördür. Bir resim, gerçekte ne olduğumuzun farkına varmamızı engeller. Başka insanlardaki resimleri görmek bu kadar zor değildir ama kişinin kendindeki resimleri görmesi çok zordur. Bir resim, kendimiz olarak kabul ettiğimiz ama kendimiz olmayan yapay bir şeydir, kendimiz hakkında sahip olduğumuz bir resimdir yalnızca ve bu resimleri kırmak çok zordur. Resimlerin her biri, kişinin kendine dair fantezisinin tipik bir çizgisiyle bağlantılıdır. Tehdit altındaki bir resim, muhtemelen bizi gözyaşlarına boğacaktır. Başka bir kişiye sahip olduğu resmi göstermeye çalışacak kadar büyük bir aptallık yaparsanız, acımasız veya gaddar olmakla suçlanırsınız. Bununla birlikte, başkalarındaki resimleri kırabileceğinize dair bir resme sahipseniz, o zaman siz de kesinlikle kendinizin bir resmine sahipsiniz demektir. Hepimiz Sahte Kişilik ve onun resimler gibi sayısız malzemesiyle hayali hayatlar sürdürmekteyiz. Ben uzunca bir süre kendimin iyi, yardımsever ve vefakâr olduğuna dair güçlü bir resme sahiptim. Ama Çalışma'da geçen bir süreden sonra, kendini gözlemlemekten doğan özel hatıralar ve bir dizi "Zaman-beden fotoğrafı" sayesinde bu resmin sahte olduğunu fark ettim. Böyle bir durumda kişi elbette ki boşluğuna bir yumruk yemiş gibi hisseder. Derken, değişmeye başlarsınız ve Çalışma'nın sizi sürekli olarak değiştirmeye çalışan Daha Yüksek Merkezlerden gelen tesirlerini işitebilirsiniz ve hatta içsel olarak kendiniz üzerinde çalışmayı ergeç gerçekten kavrayabilirsiniz. Bunun nedeni nedir? Nedeni, tamamen yanlış bir biçimde Sahte Kişiliğe odaklanan olağan Ben hissinizi yitirmiş olmanızdır. Kendinizi kaybolmuş hissedebilirsiniz ve hissedersiniz de. Ama Çalışma'dan edinebileceğiniz ve zor zamanlarda tutunabileceğiniz bir şeye kendinizde sahip olmadıkça bu deneyimin gerçekleşmesine izin verilmeyeceğinden emin olabilirsiniz. Bu Çalışma'nın varlığın değişimi hakkında olduğunu hatırlayın. Varlığın değişimi, onu siz değiştirmedikçe, imkansızdır. Bu Çalışma'ya kendinize dair birçok fotoğrafla kuşatıl-

mış halde gelip bir varlık değişimine uğramayı bekleyemezsiniz. Hem aynı kalıp hem de değişemem. Değişim, değişim demektir. Son olarak; negatif duygularımızın çoğunun Sahte Kişilikten ve resimlerden geldiğini hatırlayınız.

Amwell, 12 Kasım 1949

GÜNAH İLE İLGİLİ ÇALIŞMA-FİKRİ

Bu gece, anlaşılması çok zor olan "günah" sözcüğü hakkında konuşacağız. Günah nedir? Günah fikrini Çalışma'nın bakış açısından ele alırsak, ne anlama geldiğine dair daha net fikirler elde edebiliriz. Ama bu konuyla ilgili daha derin meselelere girmeden önce, vicdan takıntısına dikkat çekmeliyim. En ufak şeyler hakkında ahlak ilkeleri veya günahlar oluşturan tamamen sahte vicdana sahip birçok insan vardır. Vicdan takıntılı "ben"ler bize çok işkence yapabilirler. Hatalarınızı bulurlar ve sizi suçlarlar ve zayıf bir psikoloji kolayca bunların gücü altına girebilir. İnciller'de şeytanın "İtham Eden" –yani İtham Eden "ben"ler– olarak geçtiğini hatırlayınız.

O.'nun benden bir yıl boyunca alkollü hiçbir şey içmememi istediğini hatırlıyorum. Ben de söz verdim. Yılın tamamlanmasına yaklaşık bir hafta kala yurtdışına çıktım. Ona bir mektup yazarak yurtdışındayken sözümün dışına çıkıp çıkamayacağımı sordum. Hiçbir yanıt vermedi. Daha sonra, bu konuyu konuştuğumuzda, bana içki içmemem gerektiğini söylediğini hiç hatırlamıyordu. Hepsi bundan ibaretti. Elbette ki bunların hepsi, bana söylenen bir şeyi vicdan takıntısı yapmış olmamdan kaynaklanıyordu. Hiç kuşkusuz, kendime ve kendimden hareketle bu yemini tutacağıma dair bir söz vermiş olsaydım, bu tamamen farklı bir mesele olurdu. En kötü şeylerden biri, küçük meseleler hakkında aşırı vicdan takıntılı olmaktır. Vicdan takıntısı psikolojisini anlayabilirim. Bu, bir parçayı bütünden çok daha önemli hale getirmektesiniz, demektir. Ve bu da en küçük "ben"leri takip ettiğiniz anlamına gelir. Daha büyük "ben"lerin ele alması gereken bir koşulda idarenizi en küçük "ben"ler üstlenecektir. Belki de artık, küçük "ben"lerin gücünü görmektesiniz. Şimdi bu küçük, vicdan takıntılı "ben"ler daha geniş bir bakışa sahip olmayan ve ağaçlara bakarken ormanı göremeyen veya Çalışma'nın daha büyük hedefini görmeyen herkeste gelişebilir.

Uğrunda çaba harcamamız gereken daha büyük hedefe geçelim: İnsanın yedi kategorisi içinde ilk üç kategoriye ait olduğumuzu artık biliyorsunuz: 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsan. Bu formülasyona göre, Dengeli İnsan olan 4 No.lu İnsan olmak için çabalamalıyız. Daha büyük hedef budur; yani tek-yönlü bir erkek veya kadın olmak yerine dengeli olmak, 4 No.lu İnsan olmaktır.

Elbette ki küçük "ben"lere yapışıp kalan bir erkek veya kadın, ne yapmaları gerektiğine ve neden doğduklarına dair bu anlayışa asla ulaşamaz. Dengeli İnsan, merkezlerinin hepsi ve merkezlerinin tüm parçaları her türlü koşulda doğru biçimde çalışan insan demektedir. O. bir keresinde G.'ye, günahın ne olduğunu sormuştu. G., günahın bir yönde fazla ileriye gitmek olduğunu söylemişti. İnsan makinesi tek bir şeyden oluşmaz, bir sürü şey içerir. Tek bir merkezden oluşmaz, her biri kendine özgü bir işleve ve öneme sahip olan birçok merkez içerir. Şimdi, uç bir örneği ele alalım. Bütün zamanını apsent* içerek geçiren bir adam düşünün. Herkes onda bir sorun olduğunu bilir. Peki, bu adam hangi bakımdan günah işliyordur? Apsent içmeye çok fazla kuvvet ayırıyordur. Peki, bunun sonucunda ne olur? Diğer işlevleri kullanılmaz ve adam en sonunda çıldırabilir. Öte yandan, cimri bir adamı düşünün. Ne zaman boş vakti olsa, altınlarının başına koşup onları dikkatle saymaktadır. Her iki durumun Dengeli İnsan'la uzaktan yakından bir ilgisi olabilir mi? Elbette ki her ikisi de belirli bir yönde fazla ileriye gidilmesine birer örnektir. Şimdi de bir bankeri, en tepeye çıkmaya çalışan bir politikacıyı veya kendinizi düşünün. Her şeyi gözden çıkarıp belirli bir şeyi elde etmek istersiniz. Dengeli İnsan ise merkezlerinin kendisine olanaklı kıldığı her şeyi yapmalıdır. Mesela iktidardan düşen bir politikacıyı düşünün. Resim yapmaya başlayabilir. Bu, başka bir merkezi geliştirmek demektir. Bu tür bir insan, dengeli olmanın ne anlama geldiğine dair bir fikir sahibidir. Unutmayın ki her merkez kendine özgü bir zihne sahiptir ve hayatı, kendine özgü bir biçimde etkiler. Tamamen entelektüel olan bir insan, sürekli rasyonel açıklamalar sunarak hayatı çarpıtacaktır. Bu, onun Duygusal Merkezi geliştirmediği, başka insanları hiç hissetmediği anlamına gelir. Bir kadın başka insanları çok fazla hissedebilir ama uygun bir Entelektüel Merkeze sahip olmadığı için hiç muhakeme yapamayabilir. Şimdi, 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsanlar olarak genel hedefimizin 4 No.lu İnsan haline gelmek olduğunu anladıysak, o zaman günah bir yönde fazla ileriye gitmek --örneğin, sürekli golf oynamak– anlamına gelecektir ve bu da hedefi ıskalamak demektir. İnciller'de günah sözcüğü için kullanılan αμαρτια sözcüğünün hedefi ıskalamak anlamında olması bundan dolayıdır. Hangi işleviniz eksiktir? Ya da daha doğrusu, gelişmemiş işlevleriniz nelerdir? Bir başka deyişle, sizdeki hangi merkezler gelişmemiş durumda? Bir şeyde çok iyi olabilirsiniz ama hayatla ilgili diğer şeylerde de bu kadar iyi misiniz? Bütün bunlardan yola çıkarak günahın ne anlama geldiğini bulabilirsiniz ve Delf Tapınağının girişindeki ikinci buyruğu, yani "Hiçbir şeyde aşırıya kaçma" buyruğunu anlayabilirsiniz. Çalışma'nın hedefi tek bir merkezi değil, bütün merkezleri geliştirmek olduğuna göre, tek-yönlü insanın dengeli olmadığını ve bu nedenle de "hedefi ıskaladığını" görebilirsiniz. Bu nedenle, G.'nin günah hakkındaki yanıtı ile İnciller'de günahın hedefi ıskalamak olarak tanımlanmasının ortak bir anlamı paylaştığını görebilirsiniz.

*Apsent: pelin otu ile yapılan anasonlu yeşil bir içki (ç.n.)

ÇALIŞMA-FİKİRLERİNİN HAYATINIZA ŞİMDİ PRATİK OLARAK UYGULANMASI

Bu Çalışma'da belirli bir süre geçirdikten sonra kişinin farkına varabileceği en garip şeylerden biri, gerçekten zor koşullarla karşılaştığımızda Çalışma'yı nadiren uygulamamızdır. Elbette ki kendimizi bir koşuldan çekip uzaklaştırmak büyük bir kuvvet gerektirmektedir. Bu arada, bu kuvveti hayatın küçük unsurlarıyla özdeşleşmemeye çalışarak inşa etmeye başlayabiliriz. Bir erkek veya kadın, doğal durumlarında –yani kendini hayattan ayıramayan ve bu nedenle makineler olarak adlandırılan doğal erkek veya doğal kadın– özdeşleşme aracılığıyla kendilerini dağıtan insanlardır. Bir Kendini Hatırlama anı, genel olarak Kendini Hatırlama fikri kişinin olaylara yapışmış tüm bu dağılmış unsurları kendine çekip toplamasıdır. Çalışma, bir insan kendini hatırlamalıdır dediğinde bu, kişinin kendini aralarında dağıtmış olduğu, aslında kendisi olmayan şeylerden çekip alması gerektiği anlamına gelir. Kendini Hatırlamanın kadim çağlarda yapılmış bir tanımı şu şekildedir: "Diğer her şeyden çıkıp kendime varıyorum." Şimdi, bunu uygulamak bakımından, Çalışma-Oktavı'nı hatırlayalım: *Do* = Çalışma'nın Fikirlerine Değer Vermek. Çalışma'da gelişimin bir sonraki notası –yani *Re*– Çalışma'nın Fikirlerini Kendine Uygulamak'tır. Örneğin, ıstırap çeken bir kişiyi düşünelim. Ama bu ıstırap olayların dışsal bir kombinasyonundan kaynaklanıyorsa, belki de faydasız bir ıstıraptır. Örneğin, kişi hayata ait tipik bir olayda olduğunu ve o anda en azından milyonlarca kişinin aynı olayın pençesinde olduğunu –yani o olayla özdeşleştiklerini– göremez. İdeal olan, hayatın sizin için oluşturabileceği olay ne kadar korkunç olursa olsun onunla özdeşleşmemeniz, kendinizi onun gücüne teslim etmemenizdir. Ama bu çok güçlü bir ilaçtır. Ancak Çalışma'nın öğretisinin temelinde bu fikir yatmaktadır. Öğretinin sunulduğu ilk dönemde, başınıza gelen her olayın size ait olduğu ve onunla kendi başınıza ilgilenmeniz gerektiği söylenmişti. Yine, her olayın varlığınız tarafından çekildiğini anlamalısınız çünkü hayat farklı türlerden ve farklı ölçeklerde olaylardan ibarettir. Çalışma'dan hareketle hayat ile başa çıkmaya çalışırsanız, yani Çalışma'nın fikirlerini kendi hayatınızın olaylarına uygulamayı denerseniz Çalışma'nın neyi öğrettiğini görmeye başlarsınız. Toplam Hayat'tan alıntı olan, kendi hayatınız adı verilen bu pasajla ilgilenmek sizin işinizdir ve kullanabileceğiniz büyülü araçlardan biri, hayatınızı oluşturan bu olaylarla nasıl özdeşleşmeyebileceğinizi öğrenmektir. Şimdi, doğal veya mekanik insan bunu yapamaz çünkü o, hayatıdır. O, olaydır. Olayları nasıl aldığını gözlemleyemez. Olayları nasıl aldığını neden gözlemleyemez? Çünkü olayları nasıl aldığını gözlemlemez. Olayların ta kendisidir *o*. Onlara farklı tepki verebileceğini fark etmez. Ama bunu görmeye başladığı anda artık doğal, mekanik bir insan olmaktan çıkar. *Kendisi üzerinde* çalışacak olursa hayatı, olayları yeni bir tarzda ele alabileceğini görmeye başlar. Ama her şeyden önce, hayatın günlük olaylarını aynı tarzda aldığını

gözlemlemelidir. Bunu yaptığını fark ettiği anda, Çalışma'nın sürekli olarak söz ettiği şey olan kendinin yepyeni bir gelişimine adım atar.

Anlamadığımız şey, hayatın bir drama olduğu ve hayatta gerçekleşen acımasız olsun veya olmasın bütün olayların çalışma için malzeme olduğu ve bu tarzda ele alınması gerektiğidir. Hayat bazılarına iyi davranırken, bazılarına kötü davranır ama bu hiçbir fark yaratmaz. Kişi hem hoş hem de nahoş olabilen ve bazen bu sınırları da aşıp korkunç hale gelebilen *hayattan kendini ayırmak* için buradadır. Hiçbir kadın veya erkek bu dünya üzerindeki hayatın kendini değiştiremez. Hayatta korkunç şeyler olur. Ama mesele bu değildir. Mesele, bir ders almak ve Çalışma'nın öğrettiği her şeyi öğrenmek –yani Çalışma-Fikirlerini uygulayarak hayatı doğru tarzda almayı öğrenmek– için buraya inmiş olmamızdır. Zayıflayıp hayatta gerçekleşen trajediler nedeniyle kendine acımanın etkisi altına girmeye başladığınızda, kıymetli bir şeyi kaybetmişsinizdir. Hayatı, farklı olması gerektiği bakış açısından alıyorsunuzdur. Kendinizden değil, hayattan hareketle başlarsınız. Hayatta her şey olabilir ve bunu değiştiremezsiniz. Hayatta, hayatın engin işleyişinde *yapabileceğinizi* düşünmemelisiniz. Ama hayatı alış tarzınızı değiştirebilirsiniz. Sizi bu kadar derinden etkilemesini önleyebilirsiniz. İnsan, Toplam Kozmos'la ilişkisi içinde yalnızca bir fragmandır, Beden'deki bir hücredir ancak ama İnsan kendinde bir bütündür ve dış olaylara doğru tutum edinerek bu bütünü inşa edebilir. Buraya bir şeyler öğrenmek için indik, hayatı değiştirmek için değil. Buraya tepkimizi değiştirmeyi, hayatı doğru tarzda almayı öğrenmek için indik. Hayatın adil olması gerektiğine dair yanlış fikirlere sahipseniz, yanlış tutumdan başlarsınız ve çok geçmeden yenik düşüp boş yere ıstırap çekersiniz. Çalışma, işte bu nedenle, kendimizi hayattan yalıtmamız gerektiğini, kendimizi hayatın olaylarına karşı hermetik olarak mühürlememiz gerektiğini söylemektedir. Aksi takdirde hayattaki değişimler ve kaymalar bizi mutsuzluğa boğacaktır. Ve hayatın değişimlerine direnebilmemiz için Çalışma'nın yardımıyla kendimizde adım adım çok güçlü bir şeyi oluşturmamız gerektiğini anlamalısınız; mutluluk anlarını çöküntü anlarının izlediği, umut anlarını umutsuzluk anlarının izlediği bu değişimlere direnmek için kendimizde bir ağırlık merkezine sahip olabilmeliyiz ki kendimizi bir an mutlu, bir sonraki an mutsuz hissettiğimiz için sarsılmayalım. Bir süre sonra, kendinizde incitilemez bir şuur noktasını korumak istediğiniz için mutlu olup olmadığınızı dert etmeyeceğiniz bir noktaya geleceksiniz. Bu, sizde dış koşullardan etkilenmeyen Gerçek Ben'in doğumunun başlangıcıdır. Kişi daha sonra tam tersi yönde çalışır; yani eskiden dış olaylar tarafından güdülen makine artık içeriden, hayattan daha yüksek olan bir şeyden çalışmaya başlar.

Şimdi, bugün hiç özdeşleştiniz mi? Hangi olayla? Her zaman özdeşleştiğiniz olayları gözlemleyebiliyor musunuz? Bugün sizi hangi olaylar negatifleştirdi? Yani kendinizi nerelerde dış hayatın gücüne teslim ettiniz? Nerelerde hayat tarafından kullanıldınız ve tam tersine, nerelerde kendinizi hatırladınız? Bugün aşçının işten ayrılması, üvey annenin size taşınması ve bakıma muhtaç durumda olması, çantanızı kaybetmeniz ve kendinizi

çok iyi hissetmemeniz gibi olaylarda ıstırap ikilemi size saldırdı mı? Unutmayın ki dış koşullar ne olursa olsun, onları *çalışma* konusu olarak görebilirseniz kırılıp dökülmeden yolunuza devam edeceksiniz.

Amwell, 3 Aralık 1949

İNSANLARI DAHA AZ KİŞİSEL OLARAK GÖRMEK ÜSTÜNE

Bu Çalışma'da, insanlara daha az kişisel olarak bakmak şarttır. İnsanlar birbirlerini fiziksel nesneler olarak görerek birbirleriyle çok özdeşleşirler, özellikle de negatif tarzda özdeşleşirler. Duyular aracılığıyla görsel olarak gördüğünüz kişinin, düşündüğünüz kişi olması gerekmez; aslında asla düşündüğünüz kişi değildir. Bir anlamda fiziksel bir kişi, fiziksel nesne diye bir şey yoktur. İki fiziksel nesne birbirleriyle dalaştığında, bunu birbirlerini beş duyu aracılığıyla algılanan fiziksel nesneler olarak aldıkları için yaparlar. Buna, birbirini son derece dışsal tarzda almak denilebilir. Fiziksel bir nesne gibi görebileceğiniz bir kişi, beş duyunuz aracılığıyla hayal ettiğinizden çok daha karmaşık bir yaratıktır. Kişinin, fiziksel görünümünde belli olması gerekmeyen zorlukları vardır. Bir kişiyi beş duyu aracılığıyla iyi giyinmiş, gülümserken, vals yaparken, yemek yerken fiziksel olarak gördüğünüzde o kişiyi hiç bilmediğinizi anlamalısınız. Örneğin, bu güzel giyinmiş, gülümseyen kişinin tıpkı sizin çektiğiniz tarzda ıstırap çekiyor olduğuna dair hiçbir fikriniz olmayabilir. Hayatın en büyük yanılsamalarından birinin, herkesin güzel giyindiği, gülümsediği ve birbirini başıyla selamladığı bir balo solonu olduğunu sık sık düşünürüm. Hayatta acemi olan biri, bütün bu insanlar çok mutluyken sadece kendisinin bedbaht olduğunu düşünebilir. Latincedeki *tiro* –askere yeni alınmış er– sözcüğünden gelen acemi (tyro) hayata yeni başlayan kişi anlamına gelir. Elbette ki bu güzel giyimli insanların arasında nelerin olup bittiğini anlamaz. Bu tür bir aceminin, hayatın gerçekte ne olduğu konusunda eğitilmemiş olduğunu söyleyebiliriz. Herkesin mutlu, kendisinin mutsuz olduğunu düşünür. Demek ki acemi olmaktan çıkıp kendimizi geliştirmeli ve hayatın, insanların sanki bir ipnotizmden ötürü takip ettikleri bir yanılsama olduğunu fark etmeliyiz.

Şimdi, kişi bu Çalışma'nın eğitiminde gelişip büyüdükçe, iyi giyimli olsun ya da olmasın bir kişinin fiziksel bir nesne olduğunu, gerçek kişi olmadığını aşama aşama fark eder. Karşımızdaki kişilerin de şüpheleriyle, sorunlarıyla, hayal kırıklıklarıyla, zayıflıklarıyla ve kötülükleriyle tıpkı bizim gibi olduklarının farkına varmalıyız. Elbette ki bu Çalışma'yı kendi üzerimizde yapmadıkça ve hayata sunduğumuz Sahte Kişiliğimizin gerçekten kendimiz olmadığını net olarak fark etmedikçe bu imkansızdır. Çalışma'daki iki insan, birbirlerini asla dışsal olarak, deyim yerindeyse, iki fiziksel nesne olarak görmemelidir. Insanlar kendi üzerlerinde çalışmışlar ve

kendilerinin yetersizliklerini, eksikliklerini, şüphelerini, zayıflıklarını, korkularını şuura çıkarmışlarsa, birbirlerini gerçekten de Çalışma-anlamında tanıyabilirler ama birbirlerini tamamen farklı bir seviyede tanırlar. Neden? Çünkü kendini gözlemleme aracılığıyla kendilerinin daha çok şuurunda oldukları için başka insanların da aynen kendileri gibi olduğunu göreceklerdir. "Şuur artışı ne anlama geliyor?" diye soranlar çıkabilir. Bildiğiniz gibi, Çalışma bunun aslen sevgi, inanç veya umutla hiçbir ilgisi olmadığını öğretmektedir. Bu Çalışma'nın amacı, daha şuurlu hale gelmektir. Kendinize dair daha şuurlu olursanız ve Sahte Kişiliğinizin dış cephesinin *ardına* geçip onun tamamen kendi kurgunuz olduğunu kabul edebilirseniz, Sahte Kişiliği aşabilirseniz insanlarla aksi takdirde imkansız olan bir tarzda temasa geçebileceksiniz. Demek ki şuur artışındaki ilk adım, kendinizin ardını görmek ve gördüğünüz şeyi kabul etmektir. Sonuç nedir? Sahte Kişiliğin dış cephesini ayakta tutan diğer insanlar kendilerini sizin yanınızda birdenbire daha rahat hissedeceklerdir.

Amwell, 10 Aralık 1949

MEKANİK ÇAĞRIŞIMLAR ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Hiçbirimiz kendimiz üzerinde yeterince çalışmıyoruz. Sanırım, bir uçağın sorumluluğunu üstlenseniz, mekanizmasının doğru çalışıp çalışmadığını hepiniz sürekli olarak kontrol ederdiniz. Bazı insanlar daha çok uykudadır, kimileriyse diğerlerinden daha az uykudadır. Çalışma-anlamında uçmanın ne anlama geldiğini çok azımız biliriz. Şuna benzer. Birden özdeşleşirsiniz ve genellikle kötü bir çarpmayla dünyaya inersiniz ancak bazılarınız yere çakılmış ve hayatın sizi yakalamış olduğunu bile fark etmezsiniz. Hayat sizi nasıl yakalayıp ele geçirir? Genellikle, tipik negatif "ben"leriniz aracılığıyla. Şimdi, kendiniz üzerinde çalışmak, Çalışma uçuş makinenize az çok sürekli dikkat etmek anlamına gelir. Ancak, Çalışma'da uzun süredir yer alan insanlar bunu kendilerine uygulamazlar ve dünya üzerindeki her şeyi dümdüz ve ağırca alırlar ve böylece, günün küçük olayları tarafından yerde tutulurlar. Çalışma'nın fikirleri ortadan kaybolur. Bunun nasıl bir şey olduğuna dair birçok deneyim yaşadım ve bu deneyimleri size sözcüklerle anlatamam ama bunlar daima aynı anlama gelirler; yani kendiniz üzerinde çalışmıyorsunuzdur, kendiniz üzerinde günler boyunca çalışmamışsınızdır, hayatı mekanik cağrışımlar aracılığıyla mekanik almaktasınızdır ve dahası, birbirinizi hoşlanma ve hoşlanmama ve diğer geri kalanlar bağlamında mekanik almışsınızdır. Duygusal Merkezin muazzam duyarlılığı birbirimize yaklaşımımızda tamamen kaybolur veya deyim yerindeyse, birbirimizle günlük ilişkilerimizde bilinmez hale gelir. Birbirimizi görünür tarzda ele alırız, birbirimize nazik davranmaya çalışırız ama aslında, birbirimiz hakkında hiçbir şey bilmeyiz. Duygusal Merkezin içsel oktavla-

rının, onlara anlık olarak temas etsek bile, yeryüzü üzerindeki ilişkilere ait olmadıklarını ve dolayısıyla da bu yeryüzü üzerinde bilinmeyen diğer hayat biçimlerine ait olmaları gerektiğini kolayca görebiliriz. Birçoğumuz, Çalışma'nın ne anlama geldiğini belirli bir ölçüye dek biliyoruz ama yine de bunu dış hayatla, başımıza gelen olaylarla doğrudan temasımıza uygulamıyoruz. Yani bunu kendimize ve şu anda, bugün olaylara yaklaşımımıza uygulamıyoruz. Yeni Ahit'te *deniz* terimi kullanılır; denizin üzerinde yürümek. Günümüzde, bu sembolizm rüyalarımızda değişmiştir ve artık genellikle uçaklardır. Bir uçağın yeryüzüyle çok özdeşleştiği için havalanamadığını varsayalım. Bu hava sembolünün anlamını kavrayabiliyor musunuz? Tüm gün boyunca bir tür kıskançlık, nefret, sinirlilik, korku veya içsel kale almayla tamamen özdeşleşen bir kişi söz konusudur. Böyle bir kişi, bir yandan da Çalışma hakkında düşünüyor ama mevcut durumu ile Çalışma'yı kendine uygulamak arasında hiçbir bağlantı kurmuyor olabilir. Uzunca bir süre hiçbir çelişki görmez ama sizi temin ederim ki zaman yaşınız ne olursa olsun –yani Çalışma'da ister yaşlı ister genç olun ki bunun zaman yaşınızla hiçbir ilgisi yoktur– bir çelişki görmeye başlayacaksınız. Bu, Çalışma'nın sizin üzerinizde etkili olmaya başlamasıdır. Çözüm nedir? Hemen, şu anda kendiniz üzerinde daha çok çalışmaya başlamaktır. Elbette ki kişinin kendini şu anda ve ayrıca biraz sonra –gözlem sonrası– daha çok gözlemleyebilmesi gerekir. Ama kişi kendi mekanik kişiliği üzerinde gerçekleştirilmesi gereken bu sürekli, şuurlu, eleştirel olmayan çalışmayı öylesine ihmal eder ki bunun ne anlama geldiğini görmez; Çalışma'yı karatahtada yazılanlardan kendi anlayış ruhuna aktarmamamaktadır.

Çalışma'daki bazı insanlarla kısa bir süre önce yaptığım bir sohbette, mekanik psikolojimizin –yani edinilmiş Kişiliğimizin– mekanik çağrışımlar dışında hiçbir şey oluşturmadığını söyledim. Bizlere mekanik olarak, diyelim ki şu veya bu kişinin tek doğru insan olduğu öğretilmiştir. Birbirimizle hoş olmayan ilişkilerimizin büyük bir çoğunluğu hiç kuşkusuz alın lobları olarak adlandırılan önemli çağrışımsal merkezlerde yerleşmiş mekanik çağrışımlardan dolayıdır. Bu çağrışımlar neredeyse tamamen yanlıştır. Modern yöntemlerden biri, alın loblarını kesmektir. Lobotomi olarak adlandırılır. Bu, kişinin gelişiminde topdan bir duraklamaya neden olur. Kişi bir tür robot haline gelir. Şimdi, Çalışma ise beyni kesip biçmek hakkında değil de yeni bağlantılar ve yeni çağrışımlar oluşturmak hakkındadır. *Metanoia*'yı veya zihin değişimini öğretir ve bu ise, elbette ki çağrışımların değişmesi anlamına gelir. Çalışma aracılığıyla, Çalışma'nın fikirlerinin alınması ve tarafınızdan aşama aşama kabul edilmesi aracılığıyla, alın loblarınızda fiziksel olarak yerleşmiş çağrışımları değiştirirsiniz. Yanlış bir biçimde tövbe-pişmanlık olarak çevrilen *metanoia* kavramı, hepinizin zaten bildiği gibi, yerleşip edinilmiş Kişiliğinizi oluşturan çağrışımlarınızın değişimi anlamına gelir. Şimdi, diyelim ki Smith adı geçtiğinde öfkelenmektesiniz: bunu gözlemleyin ve bu adı duyduğunuzda mekanik tepki vermemeyi deneyin. Bu, yeni bir çağrışım oluşturmaktır. Şimdi, kendinizi bu açıdan gözlemleyin. Örneğin, teyzenizi çok seviyorsunuz. Onun aleyhine söylenen her şey sizi çılgına çeviriyor. Peki ama neden? Psikolojinizde bu

teyzeye bir köle değil misiniz? Kişiliğinizin –yani edinilmiş, yerleştirilmiş çağrışımlarınızın– kölesi olmak gelişemeyeceğiniz anlamına gelir. Alıcı mekanizmanızda –yani fiziksel olarak alın loblarınızda, tabi ki gerisinde zihin olması şartıyla– tamamen yeni çağrışımlar *oluşturabilirsiniz.*

Şimdi, eğer zihin fiziksel beyninizdeki çağrışımlarınızla aynı kalsaydı, hiçbir şeyi değiştiremezdiniz ama zihin, fiziksel yapının üzerindedir. Aksi takdirde hiçbir değişme şansımız olmazdı. Zihin bir şeyi değişik yönlerden görebilir ve bir sorunun her iki yanını da görebilir ama fiziksel çağrışımlar bir şeyi sadece tek bir tarzda görebilir. İşte bu nedenle, bu mekanik çağrışımlar hakkında kendi üzerinizde pratik olarak çalışmaya başlamak zorunda kalacaksınız; bu sayede, mekanik çağrışımlar tarafından temsil edilen Kişiliğinizi giderek daha az güçlü, daha pasif hale getirebilirsiniz; aslında, Çalışma'da özgürleşmeye başlarsanız, edinilmiş mekanik çağrışımlarınıza ayak uydurmanız gerekmez. O kişi hakkında mekanik düşünmeniz gerekmez. Beyin yapınız bu şekilde düşünmenize yol açacaktır ama zihniniz, bu çağrışımı değiştirebilir. Bazılarınızın bunu –yani Kişiliğin anlamının ağırlık merkezinin nerede olduğunu ve nerede pasifleştirilebileceğini– neden hala göremediğine şaşırıyorum.

Amwell, 18 Aralık 1949

PRATİK ÇALIŞMA ÜSTÜNE

Geçenlerde, Çalışma'nın fikirlerini nasıl öğrendiğimiz hakkında konuşmuştuk. Çalışma'nın fikirlerini her hafta dinliyoruz ama bunları kendimize uygulamıyoruz. Bay Ouspensky bir keresinde şöyle demişti: "Hepiniz hayalde çalışıyorsunuz. Kendiniz üzerinde çalıştığınızı hayal ediyorsunuz ama aslında hayatta özdeşleşmenize neden olan bir şey başınıza geldiğinde, üzerinde çalışmanız gereken şeyin bu olduğunu unutursunuz." Geçenlerde bu konu ile ilgili bir mektup aldım:

> "Son birkaç haftanın makalelerini okumak, Çalışma'yı nasıl hayal meyal düşündüğümü, Çalışma'nın öğretisini günlük hayatın ufak tefek sorunlarına uygulamadığımı net olarak görmemi sağladı. Eskiden, çoğu gün Çalışma'yı düşünmenin çok iyi bir şey olduğunu sanıyordum ama geçenlerde birdenbire fark ettim ki bu benim pek de işime yaramıyordu. En azından işe yaradığını düşünüyordum ama *Benim* değişmediğini gördüm. Her gün özdeşleşmeye, sorunlu ilişkilerime vb. devam ediyorum. Artık, Çalışma'nın fikirlerini gelen izlenimlere *o anda* uygulamam gerektiğini, olaylara verdiğim mekanik tepkimi değiştirmeye çalışmam gerektiğini fark ettim."

Şimdi gelin, Çalışma'nın hep unuttuğumuzu ve kendimize hiçbir zaman doğru tarzda uygulayamadığımızı öğrettiği şeylerden birini ele ala-

lım. Birçoğumuz, bunu tekrar tekrar duymuşuzdur ama kendi deneyimimden yola çıkarak söylersem, bunun anlamını kavrayamadığımızdan ve bunu kendimize uygulayamadığımızdan eminim. Çalışma'nın bizlere bir değil, birçok olduğumuzu öğrettiğinden bir kez daha söz etmek istiyorum. Hayatın yanılsaması sizi böyle düşünmeye sevk edebilir ama siz bir kişi, bir Ben değilsiniz. Birçok farklı "ben"siniz. Bu fikri derinlemesine özümsemedikçe, hayatınız ikilemlerle, karşıtlarla ve çelişkilerle dolu olacaktır. Bildiğiniz gibi, bir olduğumuzu düşünmemize neden olan bu yanılsama İmajinatif "Ben" olarak adlandırılır ve birçoğunuzun duymuş olduğu gibi, bu Çalışma'nın tüm eğilimi, maksadı ve amacı kişinin Gerçek Ben'e yaklaşıp kendi ağırlık merkezini İmajinatif "Ben" yerine Gerçek Ben'de bulmasını sağlamak için bu yanılsamadan özgürleşmektir.

Burada bir parantez açıp tüm dinlerin ve tüm ezoterik öğretinin, dünya üzerindeki bu bir biçimde kötücül hayat içinde –Çalışma buna acı fabrikası demektedir– kendimiz üzerinde belirli bir biçimde çalışmak yoluyla (tıpkı bir yumurtanın içinde saklı olan yeni bir varlık gibi) kendimizde saklı olan ve Gerçek Ben denilen bir şeye erişmek için kendini geliştiren organizmalar olarak doğduğumuz olgusunu temel aldıklarını söylemek istiyorum. Böyle olmasaydı, bu Çalışma'yı veya ezoterik ya da dini öğretilerin başka herhangi bir biçimini incelemenin hiçbir gereği olmazdı. Bildiğimiz veya bize ulaşabilen bu din biçiminde amaç, kabaca ve çoğu zaman da çok kötü bir ifade tarzıyla, bizlerde "İsa" olarak adlandırılan şeyin doğmasıdır. Tarihsel İsa'yı değil de sizlere ezoterik öğreti biçiminde söylenen olguları, Göklerin Egemenliği'nin sizin içinizde olduğunu düşünmelisiniz ve bu, Gerçek Ben'in gerçekleştirilmesi demektir. Yalnızca mekanik iyiyseniz veya itibarınızı korumak adına dışsal olarak iyiyseniz, içimizde doğuştan itibaren saklı olan bu amaca asla ulaşamazsınız. Çalışma işte bu nedenle, kendini geliştiren organizmalar olarak doğduğumuzu söyler ve Çalışma'nın başka bir öğretisiyle bağlantılı olarak, her birimizde potansiyel olarak var olan Gerçek Ben'e erişmemiz gerektiğini söyler. Şimdi, bunu yapmak için İmajinatif "Ben"i terk etmeliyiz.

Bu Çalışma, adeta bu fikrin dolaylarında başlar. Birçok insan, dünyaya karşı kendi erdemlerini ve değerlerini korumak dışında hiçbir şey yapmazken ve aslında tek bir an bile çalışma yapmazken kendilerinin Sahte Kişilikten ve İmajinatif "Ben"den Gerçek Ben'e doğru bir dönüşüm geçirdiğini sanabilirler. Şimdi, Çalışma'yı kendinize uygulamak gerçekten siz olan şeye, sizdeki Gerçek Ben'e doğru spiritüel veya psikolojik bir yolculuğa çıkabilmenizi sağlamakla ilgilidir. Çalışma işte bu nedenle, sizi bu amaca ulaşmaktan alıkoyan her şeyi sürekli olarak vurgulamaktadır. Dolayısıyla, Çalışma'nın fikirlerini kendinize uygulamak bir açıdan, kendi Sahte Kişiliğinizi görmekle, olduğunuzu hayal ettiğiniz şeyi fark etmekle ve kendinize dair bu kurgusal fikri mutlak biçimde ortadan kaldırmakla başlar. Şimdi, rahatça kabullendiğimiz ve kendimizde bize hiçbir uyum sağlamadığı için bizi hasta eden bu kurgusal fikir, Çalışma'yı duymakla yetinmeyip yapmayı istiyorsak kendimizi ayırmamız gereken şeyin ta kendisidir. Bu durumda, Çalışma'nın bize karşı çok acımasız olduğunu çünkü hepimizin bu ha-

yalin içinde yaşadığımızı, kendi erdemlerimize kıymet verdiğimizi söyleyebilirsiniz ama aynı zamanda size şunu söyleyeyim ki Sahte Kişiliğinizi ve İmajinatif "Ben"inizi görebilmeye ve bir değil, birçok çelişkili insan olduğunuzu fark etmeye başlayana dek olduğunuz yerden biraz olsun kıpırdayamayacak ve mekanik olarak ne kadar iyi biri olursanız olun uyuyan bir kişi olarak yaşayıp öleceksiniz. Çalışma'nın, İnsanlığın uyuduğunu ve uykuda tutulduğunu ama bir kişinin uyanmaya çalışması gerektiğini öğrettiğini biliyoruz. Bu Çalışma, şuurun artışı fikrine dayanır. Kendini gözlemleme aracılığıyla kendimizin daha çok şuuruna varmalıyız. Size hükmeden bu kurgusal "ben"i görmelisiniz. Bir değil, birçok olduğumuzun farkına varmak bir şuur artışıdır. Şimdi, şuur artışı, genelde geleneksel olarak dışta tutma eğiliminde olduğunuz şeyleri kendi içinizde biraraya getirmelidir. Şu anki halimizle, İkinci Şuur Durumu'nda çok az içgörüye sahibiz. Kendimize dair imajinasyonumuz tarafından, kendimiz olarak aldığımız Sahte Kişilik tarafından sınırlandırılmaktayız. Çalışma, kendinizi ikiye –yani Gözlemleyen Ben ve gözlemlenen yan olarak– bölmedikçe, olduğunuz yerden kıpırdayamazsınız demektedir. Bu ise kendinizi kanıksadığınız ve kendinizde hiçbir sorun görmediğiniz sürece, varlık seviyenizi değiştiremeyeceksiniz, demektir. Kendilerinin iyi insanlar olduklarını hissettiklerini söylediğim kişiler bana tamamen yanıldığımı kim bilir kaç kez söylemişlerdir çünkü hissettiklerini söylediğim şekilde iyi insan gibi hissetmediklerini gayet iyi bilmektedirler. Elbette ki kendini haklı çıkarma biçimlerinin hepsi içinde bu, en incelikli olanlardan biridir. Bunun sonucunda, oldukları yerde sayarlar. Neden? Çünkü kendilerini gerektiği gibi gözlemlemezler. Hepimizin hatalı olduğunu *gerçekten* hissedersek, değişmeye başlarız.

Amwell, 24 Aralık 1949

İYİ NİYET ÜSTÜNE

Yılın bu döneminde noel kartlarında, kilise vaazlarında, ilahilerde vb. İyi Niyet fikrinden söz edilmektedir. İnciller'de, meleklerin İsa'nın doğumunu şöyle müjdelediği söylenir: "Yeryüzünde barış ve insanlara iyi niyet –esenlik– olsun." Düşünecek olursanız, garip bir mesajdır bu. Yani görünen o ki iyi niyet bizden daha yüksek bir şeyden gelebilir ancak. Kişinin, normal durumunun daha çok şuuruna varabilmesini sağlamak üzere, kendini gözlemleme aracı için birçok yön olasıdır. Bu Çalışma'nın bilgisine ve hatta bu Çalışma'nın bilgisinin belirli bir anlayışına da sahip olabilirsiniz. Ama İrade'den –İyi Niyet'ten– yola çıkarak varlık üzerinde çalışmadıkça, bu Çalışma'yı genelde diğer insanlara karşı kötü niyet –yani kıskançlık, haset vb.– ile dolu olan varlık seviyesi temelinde öğrenmeyi ve anlamayı deniyor olabilirsiniz. İrade, varlık yanına aittir ama bu Çalışma'nın alınması

bilgi yanına aittir. Bildiğiniz gibi, varlık seviyesi ve bilgi seviyesi eşit gelişmedikçe, bir erkeğin veya bir kadının gerçek *anlayışa* sahip olmayacakları söylenir. Çalışma anlayışın, bilginin gelişimi ve varlığın gelişimi arasındaki belirli bir oranın sonucu olduğunu söyler aslında. Varlığı açık veya saklı kötü niyetle karakterize olan bir erkeği veya bir kadını düşünelim. Ama bu kişi, Çalışma'yı öğrenmek istemekte ve sürekli notlar almaktadır. Bu Çalışma hakkında entelektüel merak duyabilir ama varlığı tamamen kötü niyetle karakterize olmuş ise o kişi Çalışma'yı *anlamayacaktır*. Benlikçiliğe ve nefrete karşı çıkan Gömülü Vicdan'ın mekanının bulunduğu Duygusal Merkeze daha çok ait olan İrade kısmı Çalışma'nın hakikatini kabul etmeli ve bunu yapmaya gayret etmelidir. Benlikçilik burada faydasızdır ama bilgi edinmeye –örneğin bu Çalışma'nın bilgisini edinmeye ve Çalışma hakkında belirli bir merak duymaya– daha çok ait olan entelektüel kısım ilk aşamada bir gerekliliktir. Fevkalade zeki bir insanın belki de çürümüş bir varlığa sahip olabileceğini düşünebilir misiniz? Çalışma'nın bilgisi iradenizi etkilemeye başlamadıkça, sizin içinizde bilgi ile varlık arasında bir boşanma olur. Varlığın basit bir tanımını yapmamı isterseniz, tanımlardan birinin söz konusu kişinin iradesinin niteliği olduğunu söyleyebilirim. Bu iradenin niteliği belirli insanlara yönelik kötü niyet ise, varlık seviyesi düşüktür. Çalışma'yı bilebilirsiniz ama bunu yapmayı istemelisiniz ve Çalışma'yı yapmayı istemezseniz, Çalışma hayatınıza girmeyecek ve yaşamınızı değiştirmeyecektir. Hepimizin bu durumda olduğunu sanıyorum; kendilerine samimi olanlar bunu kabul ederler; Çalışma'yı bilmelerine rağmen, onu istemediklerini göreceklerdir ve işte, muhtemelen kişinin tüm hayatı boyunca devam eden büyük bir savaşın alanıdır burası. Yine de yaptıklarınızdan daha iyisini bildiğiniz olgusunun farkında olmak, bunu hiç bilmemenizden daha iyidir. Bu Çalışma'ya çıkan bir kral yolu yoktur. Aziz Pavlus şunu söylemiştir: "Ne yaptığımı anlamıyorum. Çünkü istediğimi yapmıyorum; nefret ettiğim ne ise, onu yapıyorum." (*Romalılar*, 7:15) Bunu bilmek, bunu kavramak, bu durumun kendinizde olduğunu fark etmek ve böylece Sahte Kişiliğinizi yok etmek, uyuyan mekanik İnsan'dan çok daha yüksek bir seviyede olduğunuz anlamına gelir. Kişi kendinin Sahte Kişiliğini gördüğü anda –yani siz bunu gördüğünüz anda– ben de sizi Çalışma'ya dahil edeceğim

Şimdi, fark ettiğiniz gibi bu İyi Niyet mesajı, daha yüksek varlıklar fikriyle ve de içsel huzurla bağlantılıdır. Demek ki içsel huzur, İyi Niyet'le bağlantılıdır. Birbirimize yönelik nasıl İyi Niyet sahibi olabiliriz? İnsanları sevmeye çalışarak İyi Niyet'e sahip olamayacağınız, birçoğumuz için gayet açıktır. Pek çok insan, başkalarına yönelik İyi Niyet'e sahipmiş gibi davranır ama kendilerini gözlemleseler, belki de tıslayan yılanlarla doludurlar ve dışsal olarak İyi Niyet fikrini devam ettirmeye çalışırlar ama bunun içsel bir karşılığı yoktur. Çalışma'nın bu noktada bize çok yardımcı olduğunu düşünüyorum çünkü bize, birbirimizi sevmemizi öğretmez çünkü bu imkansızdır. Çalışma, iradeyi değiştirmek bakımından neyi öğretir? Bu sadece kısa bir makale olduğu için Çalışma'nın genelinde bununla ilgili neler söylendiğinin ayrıntısına giremiyorum. Kendim üzerinde yaptığım pra-

tik çalışmada, bir şey hep öne çıkar: başkalarında eleştirdiğiniz şeyleri kendinizde bulmaya çalışmak fikri. Bu elbette ki dışsal kale almayla ilgilidir ve bazen, kendinizi karşınızdaki kişinin yerine koymak olarak tanımlanır. Ama ne anlama geldiğini kavrayıncaya dek bu gerçekten yeterli olmadığından, bunun, başkasında hoşlanmadığınız şeyleri kendinizde bulmak anlamına geldiğini söylüyorum. Bu da kendinize dair şuurunuzu genişletmek ve olduğunuzu hayal ettiğiniz kişi olmadığınızı fark etmek anlamına gelir. Elbette ki kendimizi gerçekten hatırlayabilseydik, herkese karşı İyi Niyet sahibi olabilirdik çünkü Kendini Hatırlama durumunda herkesi sevmeniz veya herkesten nefret etmeniz gibi bir şey söz konusu değildir, herkes bir biçimde uygundur. Bu durum sadece bir anlığına görülebilse de sonrasında hatırlarsınız. Şimdi söyleyeceklerimi bazılarınız biliyor olabilir: Bir şeyi gördüğümü biliyorum ve şu anda geriye dönüp ona ulaşamam çünkü tekrar özdeşleştiğimin tamamen farkındayım, yine de bunu gördüm ve o duruma tekrar dönebilmenin mümkün olabileceğinin gizli bilgisine sahibim. Dolayısıyla, kötü niyetimizin farkına vardığımız anda İyi Niyetin bizlere sunulacağını anlamalısınız.

NOT: *1951 Noel'i*. Bu makale yeniden okununca, Dr. Nicoll, meleklerin mesajının Yunancada şu anlama geldiğine dikkat çekmişti: "İyi Niyetin insanlarına yeryüzünde barış."

Amwell, 31 Aralık 1949

KENDİNİN FARKINDA OLMA VE KENDİNİ GÖZLEMLEME

Kısa bir süre önce şu soru yöneltildi: Kendinin Farkında Olmak ile Kendini Gözlemlemek arasında bir fark var mıdır? Kendinin Farkında Olma, duymuş olduğunuz gibi, hayatın normal ilişkileri içine daldığımızda ve normal olayların günlük tekrarı tarafından ipnotize edildiğimizde hepimizde eksik olan Üçüncü Şuur Durumu ile bağlantılı bir terimdir. Üçüncü Şuur Durumu ise Kendini Hatırlama Durumu, Kendinin Farkında Olma Durumu, Kendinin Şuurunda Olma Durumu'dur. Tüm bu sözler, Üçüncü Şuur Durumu'nun niteliğini ve ona nasıl erişilebileceğini bir yönüyle açıklamaktadır; ona sahip olarak doğmamıza ve hakkımız olmasına rağmen, uyuyan insanlar –yani kendilerini hatırlamayan ve negatif duygular, kendine acıma, özdeşleşme ve endişe gibi daha alçak durumlardan aslında hoşlanan insanlar– arasında yetiştiğimiz için ondan uzak düşeriz. Sonuçta, Üçüncü Şuur Durumu'na –yani Kendini Hatırlama Durumu, Kendinin Farkında Olma Durumu, Kendinin Şuurunda Olma Durumu'na– erişmek, ancak belirli türden çabalarla erişebileceğimiz ve bizim üzerimizde olan bir seviyededir. Tüm Çalışma çabaları, Üçüncü Şuur Durumu olarak adlandırılan bu Şuur seviyesini yeniden kazanmaya yöneliktir. İnsanlık bu Şuur

Durumu'nda olsaydı, tüm savaşlar derhal son bulurdu. Şu anki halleriyle Erkek ve Kadın uyanık, şuurlu vb. olduklarını hayal ettikleri İkinci Şuur Durumu'na düşmüşlerdir ama aslında, Çalışma'nın bakış açısından, hepsi derin uykudadır. Bu nedenle, İnsan kendi içinden yardım alamaz. Ancak, kulak verebildiği takdirde, bu yardım onda mevcuttur.

Bizlerde, genelde bildiğimizden çok daha yüksek bir düzenden merkezler vardır. Ama mesele şudur ki bunlar sadece Üçüncü Şuur Durumu'yla iletişim kurarlar ve olağan hayatlarımızı sürdüğümüz ve şu anki halimizle tamamen uyanık olduğumuza, daima şuurlu davranıp konuştuğumuza ve ne yaptığımızı daima tam olarak bildiğimize inanmamıza yol açan yanılsamayla karakterize olan İkinci Şuur Durumu'na ulaşamazlar. Bu yanılsamadan kendini gözlemleme yoluyla uyanmalıyız. Yaptığımız veya söylediğimiz şeylerin farkında olmadığımızı, sürekli olarak her şeyle özdeşleşme halinde olduğumuzu, kendimizle ilgili kalıcı bir içsel hisse sahip olmadığımızı ve hayatın olaylarının üzerimizdeki etkilerine mekanik tepki verdiğimizi uzun yıllar boyunca gözlemlememiz gerekmektedir. Hareketlerimiz aksiyon değil, reaksiyondur. Bizler şuurlu değiliz, mekaniğiz. Çalışma, diğer tüm ezoterik öğretiler gibi şunun üzerinde durur: "İnsan uykudadır ve bu uyku durumundan uyanmaya çalışmalıdır. Uyanmazsa, hiçbir öneme sahip değildir. Uyku durumunda yaşayan ve ölen bir insan, kendinde olan ve uğruna mücadele etmesi gereken en önemli şeyi asla fark edememiştir."

Kişi, Kendini Gözlemleme aracılığıyla, Şuur'un daha yüksek bir seviyesine yükselmeye çalışırken uyanık olmadığını, uyuduğunu fark etmeye başlarsa burada öğrendiğimiz bu öğretiye nüfuz eden seviyeler fikri hakkında birçok şey öğrenir. Kendimizin başka bir seviyesini aramaktayız. Kendini Gözlemleme aracılığıyla daha şuurlu bir davranışı aramaktayız. Örneğin, olağan durumumuzun Üçüncü Şuur Durumu'yla ilgili herhangi bir şeyle karakterize olmadığını, tam tersine, her zaman özdeşleşmekle, endişelenmekle, üzüntü duymakla ve genel anlamda negatif duygulara sahip olmakla karakterize olduğunu fark etmeye başlayabiliriz. Şimdi, bu kendini gözlemleme aracılığıyla kişi, bunun kendinin olağan durumu olduğunun farkına varmaya başlar. Kendimi gözlemlersem, o ana dek "kendim" olarak kanıksamış olduğum bir şeyi gözlemliyorumdur ama Kendinin Farkında Olmayı uygularsam, esasen kendimi gözlemlemiyor, hayata tepkilerimden ayrı olan bir Ben duygusunu hissetmeye çalışıyorumdur. Örneğin, kendimi illa ki gözlemlemeden de koltuğuma kurulup Kendinin Farkında Olma, Kendinin Şuurunda Olma ve Kendini Hatırlama uygulayabilirim. Bazıları kendilerini hatırlamaya kalkışmaksızın tek başına Kendini Gözlemleme uygulamaya çalışmaktadır. Bu yanlıştır. Üstelik, kendini gözlemlemeksizin Kendini Hatırlama uygulamaya çalışan insanlar zorluk çekeceklerdir. Aslında meditasyon, duruş veya başka herhangi bir yöntemle yalnızca kendini hatırlamaya çalışmak tehlikelidir. Dördüncü Yol olarak adlandırılan bu Çalışma, Kendini Gözlemlemede ısrar eder çünkü aksi takdirde, kendinizin neye benzediğini bilemezsiniz ve varlığınızda neyi nasıl değiştirebileceğinizi görmeksizin kendinizi hatırlamanın bir yolunu bula-

bileceğinizi umuyorsanız, Daha Yüksek Merkez'den mevcut halinizi kristalize edebilecek bir yüksek voltajlı yıldırım düşebilir. İşte bu nedenle, herhangi bir temas gerçekleşmeden, yani Daha Yüksek Merkezler denilen ve daha derinlerde yatan bu etkili kuvvetlerin size doğru biçimde yardım edebilmesinden önce Çalışma daha aşağı merkezlerimizin –yani Entelektüel Merkez, Duygusal Merkez, Cinsel Merkez, Hareket Merkezi ve İçgüdüsel Merkezin– Sahte Kişilikten temizlenmesi gerektiğini söylemektedir. Bu yapılmazsa, yanlış kristalleşme gerçekleşebilir. Bir keresinde şöyle söylenmişti: "Bir açıdan, bu Çalışma öncelikle Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerini alabilmeleri için daha aşağı merkezleri hazırlamakla ilgilidir. Ancak Daha Yüksek Merkezlerin tesirlerinin yardımı aracılığıyla Öz'de gerçekten değişebileceğinizi anlamalısınız." Şimdi, O.'ya göre, özellikle Duygusal Merkezin Daha Yüksek Duygusal Merkezi almak üzere hazırlanması gerekmektedir ve Çalışma, işte bu nedenle, negatif duygularla özdeşleşmemenin gerekliliğine bu kadar güçlü ve sürekli vurgu yapmaktadır çünkü Daha Yüksek Merkezlerden gelen yüksek voltaj olağan Duygusal Merkezimizin şu anki durumuna düşecek olursa, her şeyi kristalize edecektir; yani negatif duygularımızın, her şeyden önce eskisinden de derin ve derken, sabit olmasına yol açacaktır. Böylece, Kendini Gözlemlemenin gerekliliğini görmeye başlıyorsunuz. Gözlemleyip görmeksizin negatif duygularınızı değiştiremezsiniz ve onları değiştirebilmenizin tek yolu onlarla özdeşleşmemektir. Negatif duygularla özdeşleşmezseniz, onlara ayak uydurmazsanız, onlardan hoşlanmazsanız; sizde mevcut olmaya devam etseler bile, sizdeki bir şey aşama aşama bunlardan ayrılmaya başlar ve Daha Yüksek Merkezlerden gelen büyük tesirleri alabilir. Sizdeki negatif duygulardan ayrılan bu şey sahicidir; yani Sahte Kişilik ile hiçbir ilgisi yoktur. Ardından, Duygusal Merkez sizdeki bu ayrılma süreciyle birlikte değişmeye başlayacaktır ve dünyasal negatif duygular tamamen geri çekilmeden önce Duygusal Merkez daha iyi bir içsel tatla temas kuracaktır ve sizde, birçok insanın tüm gün boyunca kendilerini tatmin ettiği –böylece uyuyan ve mekanik insanlığın dünyasına katıldığı– negatif durumların kolay duygularından çok daha kusursuz ve hoş olan bir dizi yeni duygu ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla, bu Çalışma'nın daha şuurlu hale gelmek hakkında olduğunu fark ediyorsunuz. Şuurlu olmaya çalışmayan erkekler ve kadınlar mekaniktirler. Bunun sonuçlarını dört bir yanda görmekteyiz. Ama kadının şuuruna varan bir erkek ve erkeğin şuuruna varan bir kadın, başka bir kadere ait olmaya başlar. Bunu yapabilmeleri için her ikisinin de Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini anlamaya başlamaları gerekmektedir.

Amwell, 7 Ocak 1950

ÇALIŞMA'DAKİ ŞİDDET FİKRİ

Şiddet hakkında birçok kez konuştuk. Bu bağlamda, son birkaç yılda negatif duyguların şiddete yol açmasıyla ilgili birçok şey söylenmiştir. Negatif duygulara yenik düşen erkekler ve kadınlar, mesela kendine acımaya başlar ve ergeç hayatın olaylarına şiddetli bir biçimde tepki verirler. Bu nedenle, negatif duyguların altında şiddetin yattığını anlamalıyız. Çalışma, negatif durumları gözlemlemenin ve onlarla özdeşleşmemenin önemini bu kadar çok vurguladığına göre, aslında bizden kendimizdeki vahşi erkeğin veya vahşi kadının üstesinden gelmemizi istemektedir.

Bunu olabildiğince netleştirmeye çalışalım. Kadın veya erkek her biriniz, daha derinlerde vahşi bir kişiye sahipsiniz. Biraz negatif olunduğunda, bu kişiye yaklaşılır. Haksızlığa uğramış olduğunuzu hissedersiniz; kim hissetmez ki? O andan itibaren, psikolojik ülkenizde şiddetin kol gezdiği kenar mahallelere doğru yoldasınızdır. İşte bu nedenle, bu Çalışma'yı uygulamaya gerçekten çalışıyorsak, negatif doğaya sahip en ufak bir sözün ağzımızdan çıkmasını engellemek için çok dikkatli olmalıyız. Ama mesele, bundan daha derindir. Çok nazik ve görgülü, özenli ve iyi konuşan, başka insanlara karşı görünürde iyi davranan biri olabilirsiniz ancak içsel dünyanızda hoşlanmazsınız, tiksinirsiniz, nefret edersiniz, katlanamazsınız. Kısa süre önce bu konu hakkında konuşuyordum ve sırf itibarımızı zedelemekten veya polisiye bir olaya karışmaktan duyduğumuz korku nedeniyle başkalarına dışsal olarak şiddet göstermekten uzak durabileceğimizi söylemiştim ama böyle bir kişi aslında bu Çalışma'yı yapmıyordur, mekanik bir insandır, dışsal olarak medeni biri gibi davranmaktadır. Neden dışsal olarak medeni davranır? Onu, düşündüklerini gerçekten ifade etmekten alıkoyan bir sürü şey vardır. İtibarını kaybetme korkusundan, polis korkusundan söz etmiştim; bunlara daha bir sürü şey ekleyebilirsiniz: örneğin, çevrenizden dışlanma korkusu, hakkınızda kötü konuşulması korkusu vb. Şimdi, bunların hepsi, temeldeki şiddetin kendini açıkça ifade etmesini engelleyen dış kısıtlamalardır. Yine de kendi içimizde, içsel insanda, özel düşüncelerin ve hislerimizin dünyasında vahşi, tarih öncesi insanlar gibi nefret etmekte ve tiksinmekteyizdir.

Şimdi, kendimiz söz konusu olduğunda Çalışma vurguyu nereye yapar? Vurguyu, insanın özünün gelişimiyle bağlantılı olan bu içsel insana yapar. İçsel insan, şu anki haliyle vahşi hayvanlarla dolu bir ormanla karşılaştırılabilir ve vahşi hayvanlarla dolu olan bu ormanı, tıpkı Orpheus'un böyle bir ormana uyumu getirmesi gibi düzene sokmamız gerekmektedir ki düşüncelerimizdeki herhangi biri pençelenmeden, sokulmadan veya öldürülmeden buradan geçebilsin. Bu Çalışma'daki bir kişi kendini gözlemlemeye başladığında, deyim yerindeyse hiç kimse onu görmüyorken dışsal olarak nasıl davrandığını gözlemlemelidir. Tek başınızayken, bir kişi bir düşünce haline gelir çünkü tek başınızayken düşüncelerinizin ve hislerinizin içsel dünyasında olursunuz. Önemli olan, bu içsel dünyada hiç kimse

sizi görmüyorken, her özel kin, nefret, kötülük ve intikamı serbestçe hissedebiliyorken insanlara nasıl davrandığınızdır. Ama Daha Yüksek Merkezler yalnızca kendinizin bu içsel dünyasını görürler ve sizi, bu içsel dünyanın durumuna göre değerlendirirler. Hiç kimsenin göremeyeceğine inandığınız bu içsel dünyayı arındırmaya başlamadıkça size hiç yardım etmezler, aslında edemezler. Daha önce söylediğim gibi, bir kişinin –ondan hoşlanmıyor olsanız bile– içsel dünyanızdan yaralanmadan veya ölmeden geçebilmesi çok dikkate değer bir varlık seviyesine ulaştığınıza işaret eder. "Öldürmeyeceksin," emrinin gerçek, içsel veya ezoterik anlamı budur. Kişinin gözlemlemekten muaf olduğunu hayal ettiği bu içsel dünya üzerinde çok fazla çalışmanın yapılması gerektiğini size temin ederim. Bu nedenle, tek başınızayken, –nefret edin veya etmeyin– tanıdığınız herkesin kesilip biçilmeden geçebileceği bir aşamaya erişmeniz gerektiğini bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Ve bir kez daha söylenmelidir ki tüm bu Çalışma, kendini gözlemlemeyle başlar. Kendinizi hiç gözlemlememişseniz ve bunun ne anlama geldiğini bilmezseniz bu Çalışma'yı yapamazsınız. Örneğin, dışsal olarak nazik ama içsel olarak nefret dolu olduğunuzu hiç gözlemlememişseniz, bu Çalışma'yı yapamazsınız. Çelişkiyi görmezsiniz. Nazik olan birçok insan, nazik olduklarının şuurundadır ama nezaketlerinin, duydukları nefreti maskelediğinin gereğince şuurunda değildir. Dışsal davranışlarına tamamen zıt olan bu daha derin katmanın farkına yalnızca kendini gözlemleme aracılığıyla varabilirler. Bu Çalışma'nın bazen ezoterik Hristiyanlık olarak adlandırıldığını biliyorsunuz ve bu nedenle, İnciller'i bu Çalışma'nın öğretisinin ışığında okumak çoğu zaman faydalıdır. İnciller'i dinsel ibadet olarak okumanızı değil, Çalışma'nın doğrudan bağlantılı olduğu psikolojik belgeler olarak okumanızı kastediyorum. Dört İncil'de kendini gözlemlemenin önemine dikkat çekilen pasajları bulmak bazılarınız için faydalı olabilir. Size bir örnek vereceğim:

> "Sen neden kardeşinin gözündeki çöpü görürsün de kendi gözündeki merteği fark etmezsin?" (*Matta*, 7:3)

Şimdi, bunun, Çalışma'nın kendinizi gözlemlemekle ilgili söylediklerinin çok güzel bir örneği olduğunu kabul edeceksiniz. Çalışma, kendinizin dışındaki herkeste hata bulmak yerine kendinizi gözlemlemeniz gerektiğini söyler. Bu kısa meselde de başkalarını eleştirmeye başlamadan önce kendinizi eleştirmeden gözlemlemeniz gerektiği ima edilmektedir. Tüm bunlar, sizde, içsel insanınızda, mevcut şuurunuzda kabul etmediğiniz ve başka insanlara yansıtma eğiliminde olduğunuz yanınızdaki şiddetin kendine daha az yer bulmasına neden olacaktır. Burada, kendimiz üzerinde şuurlu çalışmak için çok iyi bir egzersiz söz konusudur; hayatta tamamen gereksiz olabilir ama uyanmamız gerektiğini bize hatırlatmak için Çalışma'da bu sürekli olarak öğretilir. Çünkü bir insanın kendine dair içsel, spiritüel bir içgörüye sahip olması gerekmektedir ve bu, uyanmak içindir; aksi takdirde, insan uyur veya hatta ölür.

ÇALIŞMA'YI KENDİNE UYGULAMAK ÜSTÜNE

Kişinin kendi üzerinde çalışması gerektiğinin farkına varması çok uzun zaman alır. Birçok kez söylenmesine ve ezberimizde yer etmesine rağmen, bunu kendimize uygulamayız. Burada kastedilen şey, kişinin hafızasında kendi üzerinde çalışması gerektiği fikrine sahip olması ama bunu kendi hayatına uygulamamasıdır. Bu Çalışma, öncelikle dışsal biçimlendirici hafızada kendine yer bulmalıdır. Daha sonra, bu hafızadan hareketle Çalışma'nın fikirleri hakkında güzelce konuşabilirsiniz ama nihayetinde, Çalışma'yı istemeniz gerekmektedir. Çalışma'nın bilgisi yeterli değildir. Çizimler vb. hakkında her şeyi bilebilirsiniz ve bundan hareketle, başka insanlara Çalışma hakkında bir noktaya kadar bilgiler aktarabilirsiniz. Bu, Çalışma'nın biçimsel bilgisine sahip olduğunuz anlamına gelir. Ama Çalışma, bilginin anlayış olmadığını ve Çalışma'yı bilmemizin onu anladığımız anlamına gelmediğini söylemektedir. Negatif duygular, kendini gözlemleme, özdeşleşmek, Kendini Hatırlama, içsel kale alma ve geri kalan her şey hakkında söylenenleri bilebilirsiniz ve bu talimatları başka insanlara aktarabilirsiniz ama böyleyken bile bunu hiç uygulamazsanız, öğretiniz boş olacaktır. Çalışma'yı papağan gibi öğreteceksinizdir. Çalışma'nın anlayışının zenginliğini elde etmek için onu kendinize uygulamamışsınızdır. Ve kendiniz üzerinde çalışacağınız noktaya –yani Çalışına'yı Varlığınıza uygulamaya– henüz gelmemişseniz Çalışma'nın sizde büyümesini bekleyemezsiniz.

Şimdi, kendinizi gözlemlemedikçe ve kendiniz üzerinde nerelerde çalışmanız gerektiğini kendi başınıza fark etmedikçe kendiniz üzerinde çalışamazsınız. Çalışma'nın bakış açısından, gözlemleme aracılığıyla, kendinizde Çalışma'nın açısından nelerin yanlış olduğunu fark etmeye başlarsınız; yani kendiniz üzerinde hangi noktalarda çalışmanız gerektiğini görürsünüz. Çalışma'nın açısından hareketle uzun süre kendinizi gözlemleyerek hangi noktalarda çalışmanız gerektiğini görmemişseniz, kendiniz üzerinde gerçek anlamda asla çalışıyor olmayacaksınız. Hedefiniz kendini gözlemlemeye dayanmıyorsa yanlış olacaktır. Çalışma'nın açısından kendinizde farklılaştırmaya çalışmanız gereken şeye dayanmayacaktır. Kısacası, Çalışma-anlamında kendiniz üzerinde çalışmanın ne anlama geldiğini bilmeyeceksiniz. Örneğin, olağan hayatta, başınızı su seviyesinin üstünde tutmak için onlara gereksinim duyduğunuz noktalarda kendinize şuurlu şoklar vermenin ne kadar elzem olduğunun farkına varmayacaksınız. Çalışma olarak adlandırdığınız şey, varlığınızın gereksinimlerini veya Çalışma'nın peşinde olduğu şeyleri karşılamayacaktır. Nerelerde eksik olduğunuzu içsel olarak algılayamayacaksınız; yani varlığınızın durumunu Çalışma'nın açısından algılayamayacaksınız. Çalışma'nın bilgisine sahip olacak ama varlığınızdan habersiz kalacaksınız ve bunlar arasında bir bağlantı ve hiçbir anlayış olmayacaktır. Hayatınızda yeni anlam flaşları çakmayacaktır.

Kendinizi gerçekten gözlemlemeye başlarsanız, örneğin günlük hayatınızda özdeşleşmeye, negatif olmaya, içsel olarak kale almaya başladığınız

belirli anları fark edeceksiniz ama bunu gözlemlemedikçe, bu anlar her gün alışılagelmiş bir biçimde tekrarlanacak ve böylece, nerelerde çalışmanız gerektiğini görmeyeceksiniz. Günün bu anları herkes için farklıdır ve günlük olarak gerçekleşen ve sizi negatifleştiren olaylar da yine her bir kişi için farklıdır. Şimdi, kendiniz üzerinde çalışabilmek için bu anlar gözlemlenmeli ve öngörülebilmelidir ve bu anlarda, Çalışma'yı davranışınıza ve içsel durumunuza uygulamalısınız. Bu anlarda, mekanik uykuya tamamen dalmaktan ve Ay tarafından tüketilmekten sizi kurtarması için Çalışma'yı çağırmalısınız. Bu tür anlarda Çalışma'yı yardıma çağırmanın, tüm gün boyunca kendinize dair belirsiz hayaller kurmaktan çok daha kıymetli olduğundan emin olabilirsiniz. Bir başka deyişle, kendinizde nelerin üzerinde çalışmanız gerektiğini görmelisiniz.

Şimdi, daha önce söylendiği gibi, bize Çalışma'nın iki yanının olduğu öğretilir. Birincisi, Çalışma'nın bilgisi üzerinde çalışmaktır ve ikincisi, bilgiyi varlığınıza uygulamak ve varlığınıza göre Çalışma'nın ışığında nerede durduğunuzu görmektir. Öncelikle Çalışma'nın bilgisine sahip olmadıkça ve daha sonra bunu kendinize has varlık türünüze uygulamadıkça varlığınız üzerinde çalışmazsınız. Çalışma'yı uygularsanız, Çalışma hakkında daha çok biçimsel bilgi edinmek yerine, Çalışma'nın anlayışını elde etmeye başlıyorsunuz, demektir. Çalışma'nın bilgisi artık hafızanızda kalmaz, sizin parçanız olur. Sizinle birleşir. Bir başka deyişle, Çalışma'nın bilgisini varlığınıza dair gözleminize uygulayarak Çalışma'yı yaşamaya başlarsınız. O zaman, Çalışma'nın Bilgi ve Varlık olarak adlandırılan ve Anlayış'ı sunan iki çizgisini izliyorsunuzdur.

"Negatif olmamam gerektiğini gayet iyi biliyorum," derken bile negatif olduklarını görebildiğim kişilerle ne kadar sık karşılaşıyorum! Birini gördüğünüzde negatifleştiğinizi fark etmedikçe, örneğin bana söylediğiniz her şeyde açıkça negatifleştiğinizi fark edecek kadar kendinizi gözlemlemedikçe, size en ufak bir faydam dokunamaz çünkü söylediğiniz her şeyin negatif olduğunu gözlemlememişsinizdir; ve siz bunu kendinizde göremediğiniz sürece size yardım edemem. Ama benimle konuşurken negatif konuştuğunuzu fark ettiğiniz anda tüm sohbetiniz değişecektir. Daha önce söylediğim gibi, Bay Ouspensky'ye öfke duyarak onu görmeye gittiğim çok olmuştur ama o günlerde, onun benim üzerimdeki etkisi öylesine büyüktü ki karşısına çıktığımda ne söylemek istediğimi bile hatırlayamıyordum.

* * *

Dolayısıyla, bu makalenin ana fikrinin, Çalışma'yı kendi varlığınıza uygulamak olduğunu anlıyorsunuzdur. Ancak bunun sonrasında, Çalışma'nın bilgi yönünde öğrettiklerini ve bunların varlığınıza uygulanmasını anlamaya başlayacaksınız. Üzerinde çalışmanız gereken tek kişi kendinizsiniz. Çalışma'nın bilgisi, kendini gözlemleme aracılığıyla bunu kendinize uygularsanız, kendiniz olarak adlandırılan bu şeyi –yani varlığınızı– değiştirebilir. Aksi takdirde Çalışma yalnızca biçimsel kalacaktır, bir dizi çizimden ibaret olacaktır. Öyleyse, günlük hayatınızda nelerin üzerinde çalışma-

nız gerektiğini, örneğin en çok nerelerde özdeşleştiğinizi, sizi en çok neyin negatifleştirdiğini vb. bulun. Bu, varlığınızı değiştirecektir. Bu, Öz'ün yeni bir gelişimine yol açacaktır ki bu da içsel İnsan'ınızın gelişimine aittir.

Amwell, 21 Ocak 1950

ÜÇ KUVVET

Üç Kuvvet hakkında konuşalım. Çalışma, her tezahürde üç kuvvetin etkili olduğunu öğretir. Bu üç kuvvet Aktif, Pasif ve Nötrleştirici Kuvvet olarak adlandırılır. Uzay-Zaman'da bu üç kuvvet ne zaman biraraya gelse bir tezahür veya bir olay ortaya çıkar. G.'nin söylediği gibi: "Bu yeryüzü üzerinde gerçekleşen her tezahür, üç kuvvetin buluşmasından kaynaklanır." Elbette ki bunu anlamak son derece zordur. O.'nun söylediği gibi: "Bir kuvvet bir tezahür oluşturamaz, iki kuvvet bir tezahür oluşturamaz ama üç kuvvet biraraya gelerek bir tezahür oluşturur." Ona bir keresinde şunu sormuştum: "Tezahürden neyi kastediyorsunuz?" Şöyle yanıt vermişti: "Olan bir şeyi, gerçekleşen bir şeyi." Bildiğiniz gibi, modern bilimde buna Uzay-Zaman'daki –Zaman'da veya Uzay'da değil de Uzay-Zaman olarak adlandırılan dört boyutlu dünyadaki– bir olay denmektedir. Şimdi, örneğin, bir çocuk doğarsa bu, üç kuvvetin biraraya gelmesinin sonucudur. Bir çocuk sahibi olmak isteyebilirsiniz; bu yalnızca bir kuvvettir; yani bir şeyi istersiniz. Ama bu bir çocuğu üretmeyecektir. Yani bir çocuğu meydana getirmeyecektir. Öncelikle, çocuğun meydana gelebilmesi için, Kadın ve Erkek olarak adlandırılan iki kuvvetin birleşmesi gerekir ama bir şey eksik kalır; veya bu meselenin daha derinlerine inmeden diyebiliriz ki bir kuvvet yaratamaz, iki kuvvet yaratamaz ama ancak iki kuvvetin yani Aktif ve Pasif Kuvvet'in onları birbirine bağlayan bir Nötrleştirici Kuvvet aracılığıyla birleşmesi durumunda yaratım mümkündür. Hayattaki bu Kadın/Erkek düzenlemesi üstünde düşünmek ve aralarındaki Nötrleştirici Kuvvet'in ne olduğunu bulmaya çalışmak ilginç olabilir.

Şimdi, bu noktada, Hindu öğretisine göre üçlü hakkında kısa bir süre önce söylediklerimi kısaca tekrarlamak istiyorum. Bu Çalışma'da Tanrı'yı anlamanın zor olduğunu çünkü Tanrı'nın önce Bir olduğunu, sonra Üç olduğunu ve daha sonra da Yedi olduğunu duymuştunuz. Hristiyanlığın da Üç Kuvvet'ten oluşan Teslis'e dayandığını ve bunun, kadim öğretiler bakımından yeni bir şey olmadığını biliyorsunuz. Birçok İnsan eğer Tanrı diye bir şey varsa, O'nun bütünüyle yaratıcı olduğunu, her zaman yaratmaya istekli olduğunu düşünmektedir ama Hindu üçlüsünde Tanrı, biri yaratıcı, biri koruyucu ve biri de yıkıcı olmak üzere Üç Kuvvet'tir. Bu üç kuvvetin nasıl farklı tanrılar olarak adlandırıldığını araştırma işini size bırakıyorum. Tanrı'nın tamamen yaratıcı olduğunu varsayalım; denizler ve karalar Tanrı'nın yarattığı balıklarla ve hayvanlarla dolup taşardı. Anlayabildiğimiz

kadarıyla, Tanrı'nın yaratıcılık kimliğini koruyabilmesi için yıkan bir yanının de olması gerektiğini hepiniz görebiliyor musunuz? Örneğin, kuşların, balıkların ve hayvanların yaratılması sürekli olarak devam eder. Bunu kabul ediyor musunuz? Bunun böyle olduğunu görebiliyor musunuz? Peki, doğal dünyada birçoğunun ölmek zorunda olduğunu da görüyor musunuz? Bir ringa balığı, yaratıcı yanında bir milyon ringa balığı doğurur ama daha büyük balıklar onları yemediği takdirde, okyanus birkaç yıl içinde ringa balıklarıyla dolup taşardı. Ve savaş, kıtlık, salgın hastalık gibi şeyleri düşünün. Bunların hepsi, yaratılan şeylerin sayısını sınırlaması gereken yıkıcılık unsurunu göstermektedir. Elbette ki Tanrı yaratıyorsa, O'nun yarattıklarını koruyan bir şeylerin olması gerekir. Örneğin yeryüzünün meyvelerini düşünün; harikulade bir biçimde paketlenmişlerdir. Yuva yapan kuşları düşünün; yaratıcı kuvvetin korunabilmesini sağlamak için yuvayı yaparken bir sürü koruyucu tedbir almaları gerekmektedir. Yeni doğacak bir bebeği düşünün. Doğa'nın bunu harikulade bir biçimde düzenlediğine ve Anne'nin onu korumaya hazır olduğuna dikkat edin. Tanrı'nın üç unsuruyla neyin kastedildiğini hepinizin kavrayabileceğini düşünüyorum.

Kısa bir süre önce, bu üçlünün sizde fiziksel yaratımdan, örneğin doğan bebeklerin sayısından tamamen ayrı olarak temsil edilmesi hakkında konuşmuştum. Elbette ki bir karşıtın olması gerekmektedir. Kendinin çok iyi olduğunu düşünen birini alalım. Eyüp Peygamber gibi o da ergeç ikinci kuvvetle karşılaşacaktır. O., Tanrı'yla ilgili olarak üç kuvveti anlayabilmeniz için onları psikolojik olarak incelemeye başlamanız gerektiğini söylemişti. Şöyle demişti: "Bilim, yaratım ve yıkımı biliyor ama karşıtları ilişkiye geçiren üçüncü kuvveti henüz bilmiyor." Bize şu şekilde yol göstermişti: "Üçüncü kuvvetin ne anlama geldiğini görebilmeniz için kendinizde önce birinci kuvveti, sonra ikinci kuvveti incelemelisiniz." Çalışma'da kendinizdeki ikinci kuvveti görmeye bu kadar çok vurgu yapılması bundan dolayıdır. Psikolojik olarak, kendinizde bu üçlüyü ele aldığınızda, kendinizle farklı bir ilişki içinde olmaya başlarsınız çünkü birçok insan istediği şeyi yapabileceğini veya istediği şeyi yapamayacağını düşünmektedir. Şimdi, bir şeyi ne kadar isterseniz, ikinci veya karşıt kuvvet karşınıza o kadar çok dikilir. Böylece, birçok insan istedikleri şeyin hiçbir zaman gerçekleşmemesi nedeniyle hayatlarının mahvolduğunu düşünür. Şimdi, bu üç kuvveti – yaratıcı, koruyucu ve yıkıcı kuvveti– kendinizde incelerseniz, her şeyden önce, ne zaman negatifleşirseniz yıkıcı olduğunuzu göreceksiniz. Negatifleştiğinizde, herhangi birindeki iyiyi göremezsiniz. Şiir yazan birini düşünelim; bu, bizim seviyemizde yaratıcı bir eylemdir. Ama bir sürü teyze ve amca çıkagelir ve şöyle der: "Bu yaratıcı çalışmalara devam ederse, kendini yıkıma sürükler. Bu saçmalığa bir son vermeliyiz." Bu çocuk, ailesinin normalde yaptıklarını aşan bir şeyler yaptığını fark eden iyi bir teyzeye sahipse, o teyze bir koruyucu olur. Forstyelar'ın hiçbirinin takmadığı türden bir fötr şapka takan bir mimarı ve Forstyelar'ın hiçbirinin takmadığı bu tuhaf şapkayı holde asılı gördükleri andan itibaren şapkayı giyeni yok etmek istemelerini anlatan *The Forstye Saga* adlı eserde, bu durum çok güzel bir biçimde örneklenir.

Şimdi, daha ciddi söyleyecek olursak, birçoğunuz yıkıcısınız ve hepiniz, siz bu Çalışma'dayken insanların karşınıza dikilip "Ne yapıyorsun? Bana neden anlatamıyorsun?" diyeceklerini hatırlamalısınız. Bir insan kendinden farklı olan birine karşı çıkmalı ve böylece ona karşı yıkıcı olmalıdır ama eleştirileriyle yok etmek istediği o kişinin muhtemelen kendisi olduğunu görmelidir. Böylece, başkalarında eleştirdiği şeyin aynısını kendinde görmeye başlar. Karşıtlar arasındaki orta veya üçüncü kuvvete doğru ilerlemeye başlar ve orada bir Yol bulur ve artık hayatta gerçekleşen şeylere yenik düşmez. Bir zamanlar şöyle dendiğini hatırlayın: "Ben senim, sen de bensin." Bu, Üçüncü Kuvvet'in şuuruna varmaktır.

Amwell, 28 Ocak 1950

BEN HİSSİNİZİ DEĞİŞTİRMEK ÜSTÜNE

Çalışma'daki daha genç insanların, hayatı karşılayabilecekleri ve aylak veya çılgın olmayacakları bir biçimde Kişiliklerini geliştirmeleri gerekmektedir. Hayatta herhangi bir şey yapmamış bir kişi bu Çalışma için faydasızdır. Şimdi, en çok doğallıkla kullandığınız merkez, dış hayatla bir ilişki kurmanızı sağlayan Kişiliğinizin gelişim yeridir. Örneğin, ağırlık merkezi Entelektüel Merkezde olan 3 No.lu İnsan, zekasını geliştirme eğiliminde olacaktır ve bu, onun Kişilik gelişimiyle bağlantılı olacaktır; dolayısıyla, bir profesör olabilir. Veya ağırlık merkezi İçgüdü-Hareket Merkezinde olan 1 No.lu İnsan pratik veya mesela ticari, sportif ya da asker yanını geliştirecektir ve kendini hayatla bu şekilde ilişkilendirecektir. Bir başka deyişle, hayat kişiliğinin gelişimi o kişi ister 1 No.lu İnsan, ister 2 No.lu İnsan, ister 3 No.lu İnsan olsun söz konusu kişinin ağırlık merkezine bağlı olacaktır. Bu durumda, o kişi ergeç tek-yönlü olacaktır. Bu, hayatı karşılamak için onun en kolay geliştirebileceği işlevi veya merkezi geliştireceği anlamına gelir. Buna, hayatın kendisi tarafından verilen ilk eğitim diyorum. Bu eğitimden geçilmelidir ama bu eğitim tek-yönlü bir gelişime yol açtığı için eksiktir.

İkinci eğitim, görece kullanılmayan işlevlerin en kolay işlevin veya merkezin aşırı gelişimini telafi edecek biçimde geliştirilmesidir. Az önce söylendiği gibi, Kişiliğin ağırlık merkezi bir insanın 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan veya 3 No.lu İnsan olup olmadığına bağlı olacaktır. Bu söylenenlerden, bu gelişimin yanlış olduğu sonucunu çıkarmayın. Bu gereklidir ve Manyetik Merkeze sahip olmayan ve kendinde hiçbir eksiklik hissetmeyen bir insanın hayatı karşılamasına olanak tanıyacaktır. Ama Manyetik Merkeze sahipse, mekanik devam ettiği doğrultunun ne kadar başarılı olursa olsun içsel olarak aradığı şeyi kendine sunmadığını o insan bir biçimde bilecektir. Hiçbir hissi olmayan ama çok iyi bir iş adamı olan birini ele alalım ve bu adamın Manyetik Merkeze sahip olduğunu varsayalım. Manyetik Merkez, bu adamın, elde etmiş olduğu şeylerden ayrı olarak onun için baş-

ka bir şeyin daha var olduğuna dair bir fikre sahip olduğu anlamına gelir. Aynı zamanda, Kişiliğin bu gelişiminin –yani kendisinin tek bir parçasının, tek bir merkezin gelişiminin– peşine düşer ve bunun, içsel olarak istediği şeyi kendisine sunmadığını görür. Daha önce söylediğim gibi, hiçbir Manyetik Merkeze sahip değilse bunu hiçbir zaman hissetmeyecektir. Dolayısıyla, Kişilik insanın ağırlık merkezine –yani 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan veya 3 No.lu İnsan olmasına– göre gelişen bir şeydir. Onun bir 123 insanı olduğunu varsayalım. 1 No.lu İnsan olarak iş hayatında ve dışsal şeylerle ilişkisinde çok iyidir. Peki ama 2 No.lu yön olarak adlandırılan bu ikinci işlevi –yani Duygusal Merkezi– nasıldır? Manyetik Merkeze sahipse rahatsızlık hissedecektir çünkü bu içsel işlevi, gelişmemiş 2 No.lu yönü ona çok az anlam sağlamaktadır. Örneğin, belli belirsiz bir biçimde şiir okumaya başlayabilir çünkü bir şeylerin eksik olduğunu hissetmektedir.

Şimdi, bütün bunlar, kendiniz üzerinde çalışmanız gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda, değinmek istediğim bir nokta var: Duygu, şefkat değildir. Şefkat gelişmiş bir Duygusal Merkeze aittir.

Demek ki bu makalede, hayatla ilişkinin bir işlevi olan *edinmiş olduğunuz* Kişiliğin sizin en doğal veya kolay işlevinize veya merkezinize yerleştirileceğini ve ağırlık merkezinize göre gelişen bu Kişiliğin bir süre sonra yanlış yöne götüreceğini ve size, aradığınız kuvveti ve anlamı sunmayacağını görmüş olduk. Hayatınız için size yeterince sonsuz anlam sunmayacaktır. Kişiliği pasifleştirmeniz gerektiği söylendiğinde bu, gelişmiş işleviniz aracılığıyla hayatla kurduğunuz temastan öğrendiğiniz her şeyi unutmanız gerektiği anlamına gelmez. Yapılması gereken şey, sizi tek-yönlü değil, daha bütünlüklü ve tam kılması için ikincil veya daha az gelişmiş işlevleri geliştirerek bu durumu değiştirmektir. Çok bilimsel biri olabilirsiniz ve Kişiliğiniz bu durumda Entelektüel Merkeze dayanacaktır; yani 3 No.lu insan olursunuz ama zamanla, bilimin size anlamsız gelmeye başladığını göreceksiniz muhtemelen. Tüm o araştırmalarınız size yorucu gelmeye başlar. Herhangi bir şey sizin için yorucu gelmeye başladığında, bu daima bir merkez aracılığıyla kendinizi geliştirmeniz gerekenden ötesine –tomurcuk olmanın ötesine– geçmiş olmanızdan kaynaklanır. Neşeli olmayı, yiyip içmeyi, cana yakın olmayı öğrenmeniz bile gerekebilir; belki de böylesi bir çiğlikten dehşet içinde kaçacaksınız veya belki de Doğa'nın mikroskobik incelemelerden ayrı olarak çok güzel olduğunu görmeye başlayabilirsiniz ve resimlerini çizersiniz ki bu, başka bir merkezi geliştirmeye başlayabildiğiniz anlamına gelir. Dolayısıyla, öncelikle Kişiliğinizin neye dayandığını –yani 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan veya 3 No.lu İnsan olup olmadığınızı– görmeye çalışın ve bunu bir saçmalık olarak görmezden gelmek zorunda olduğunuzu düşünmeyin sakın çünkü hayattaki ilk gelişiminiz veya hayattaki ilk eğitiminiz bunun aracılığıyla gerçekleşmiştir. Bunun farkına vardıktan sonra, ikinci eğitiminizin size en yakın olan bir sonraki merkeze dayandığını ve bunun, Kişiliği doğru bir biçimde pasifleştireceğini göreceksiniz.

* * *

Şimdi, kıyıdan uzaklaşmaya, kendimizin güvenli topraklarından –alışılagelmiş benliklerimizden– uzaklaşmaya çok gizemli bir biçimde çağrıldığımızı varsayalım. Varlığın daha yüksek bir seviyesine erişmek istiyorsak, sahip olduğumuz mevcut varlığı koruyamayız. Bu ise kendimin dışına, Kişiliğimin ötesine ve Sahte Kişiliğimin ötesine –yani Nicoll'ün ötesine– yapacağım bu garip yolculukta yanıma neler almam gerektiği sorusunu gündeme getirir. Birçok rüyanın bu konuyla ilgili olduğunu ve rüyaların genelde hep aynı türden olduklarını –yani nerelerde özdeşleşip "Ben" dediğinizle bağlantılı olduğunu– söylemekle yetineceğim. Rüyaların genel anlamı, hayattan öğrendiğim şeylerin hangilerinin yanıma alacak kadar değerli olduğu ve hangilerinin faydasız olduğu hakkındadır. Faydasız olan Sahte Kişilik, yani Nicoll'dür. Bu, herkesin yavaş yavaş geçmesi gereken bir aşamadır; yani Çalışma'da, hayat deneyiminizdeki iyi şeyleri ayırıp faydasız olan şeyleri elersiniz ve Sahte Kişilik ile ilgili olan her şey pratikte tamamen faydasız oldukları için elenmelidir. Bu Çalışma'nın tamamı, kıyılardan ve o ana dek her açıdan doğru olduğunu düşünmüş olduğunuz Kişiliğinizin güvenli topraklarından uzaklara yapılan bu yolculuk hakkındadır. Size sormak istiyorum: Tamamen hayali ve faydasız olan neye sahipsiniz? Bu Çalışma'da yeterince ilerlediğinizde, bu garip seyahat için olağan Ben anlayışınızdan, özdeşleştiğiniz erdemlerden vb. hiçbir şeyi yanınıza alamayacağınızı birdenbire fark edebilirsiniz. Burada, Amwell'de sık sık yaptığımız, Cennet Kapısı adlı bir canlandırma vardır. İçinizden bunun ne anlama geldiğini bilen var mı? Şunun gibi bir şey: Insanlar kendilerine atfettikleri bir şeye, kendi yeteneklerine, kendi ıstıraplarına yapışıp kalacaklardır ve ergeç, size bahsettiğim bu aşamaya ulaştığınızda, bunları tamamen bırakmak zorunda olduğunuzu göreceksiniz. Bırakılması gereken şey nedir? Yanlış Ben hissinizdir çünkü kendinizi üzerine inşa ettiğiniz yanlış Ben hissiniz tarafından örtülen Gerçek Ben'in titreyişinin izlerini ancak bu şekilde hissetmeye başlayabilirsiniz.

Şimdi, pratik açıdan söylersek, yapmanız gereken şey, bir merkezin başlıca gelişiminden edindiğiniz değerlerin yerine başkalarını koymak ve bu değerlerin, Çalışma'nın değerleriyle aynı olmadıklarını görmeye başlamaktır. Bunu görmeye başlarsanız, sizin için Nötrleştirici Kuvvet hayat değil Çalışma olur. Hayat, özellikle de hayatta başarılıysanız, Nötrleştirici Kuvvet olarak sizi değiştirmeyecektir ama *metanoia* –yani zihin değişimi– ile birlikte Çalışma'nın Üçüncü Kuvveti'nin etkisi altına gireceksiniz ki bu da sizin tek-yönlülüğünüzü değiştirmeyi ve diğer merkezlerinizi geliştirmeyi amaçlayacaktır. İşte bu yüzden kısa bir süre önce şöyle denmişti: üç merkezinize dair nelere ihtiyaç duyduğunuzu ve hangi noktalarda eksik olduğunuzu Çalışma'nın ışığında görmeye çalışın.

A, B ve C TESİRLERİ

Bu Çalışma'nın tamamı içimizdedir ancak biz hepsini unuttuk. Dışsal olarak öğretilen Çalışma, unutmuş olduklarımızı bize hatırlatmak içindir. Kadim bir filozof şöyle demiştir: "Bütün bilgiler, daha önce bildiğimiz şeyleri hatırlamaktır." Bu tür fikirlerin hepsi, İnsan'ın doğmuş olduğu seviyeden daha aşağıdaki bir seviyeye düştüğü görüşüne dayanmaktadır. Neyin içine düşeriz? Kişiliğin, özellikle de bütün bilgileri kendimize atfetmemize ve böylece, her şeyi baş aşağı –tersine– çevirmemize ve duyular aracılığıyla görülen Doğa'nın kendini yarattığını düşünmemize ve hatta kendimizi yaratmış olduğumuzu hayal etmemize sebep olan Sahte Kişiliğin içine düşeriz.

Şimdi, Çalışma'yı anlamaya başlayan ve kendinde Çalışma'yı istemeye gayret eden bir kişi ona özgü olan bir yola, bir yolculuğa başlar. Öncelikle ona gözlemleme, özdeşleşmeme, kale almama, negatifleşmeme ve kendini hatırlama hakkında dışarıdan öğretilir. Ama zamanla, Çalışma'nın neyle ilgili olduğu hakkında sorabileceği sorular, dışarıdan çok içsel olarak yanıt bulmaya başlar. Bu ise o kişinin Çalışma'yla içsel olarak temas kurmaya başladığı anlamına gelir. Bazılarınızın birçok kez duymuş olabileceği gibi, bu Çalışma, dışsal hayatın ipnotizmi ve beş duyunun etkisi altında oluşumuzdan dolayı teması yitirdiğimiz Daha Yüksek Merkezler ile temas kurmaya yol açar. Başlangıçta, duyuların bu dış hayatı bizi tatmin eder ama bir süre sonra tatmin etmemeye başlar çünkü Manyetik Merkeze sahipsek, hayatta bir ağırlık merkezine sahip olmadığımızı ve olayların herhangi biçimde dönüvermesinin en çok değer verdiğimizi hayal ettiğimiz şeyleri bizden aldığını fark ederiz. Bir insan bütün parasını kaybeder ve intihar eder. Bu, onun ağırlık merkezinin kendinde değil, parasında olduğunu gösterir. Şimdi, kendini yaratan, tamamlanmamış organizmalar olarak doğmasaydık, dış hayat tarafından sunulanın dışında erişilebilecek hiçbir ağırlık merkezi mümkün olmazdı. Kısacası, dış hayattan başka hiçbir şey olmazdı. Ama çağlar boyunca paradan, maldan mülkten, ünden ve güzellikten ayrı bir şeylerin var olduğu öğretilmiştir. Bununla birlikte, bunu derinlemesine kavramak hepimiz için çok zordur. Dış hayatın ipnotizmi korkunçtur. Bu yüzden, bugün *A*, *B* ve *C* tesirleri hakkında konuşalım.

Çalışma, hepimizin farklı tesirlere tabi olduğumuzu öğretmektedir. *A* tesirleri, dış hayatın tesirleridir. Hayat tarafından yaratılırlar. Bu tesirler nelerdir? Hayatı sürdüren, hayatın içinde yaratılan tüm tesirleri düşünelim. Para ve maddi güç elde etmek için bir yarış vardır; futbola ilgi duyulur; politika dünyası vardır; eğlence dünyası vardır; suça eğilim vardır; modaya ilgi duyulur; doğru insanları tanımaya ilgi duyulur ve daha bir sürü şey. Bunlar *A* tesirleridir ve bizleri hayatın iktidarına bağlarlar. Çalışma, tutumlarımız aracılığıyla bu tesirlere bağlandığımızı söyler. Tutumların bizleri tutan, bizim için görünmez olan çok sağlam ipler gibi bu tesirlere bağlanmamıza neden olduklarını söyler. Bir futbol maçı seyredin. Herkes bütü-

nüyle özdeşleşir. Yaklaşık elli bin insan, görünmeyen ve çok sağlam iplerle gözlerinin önünde gerçekleşen şeylere bağlanır. Hiç kimse kendini hatırlamaz. Bu insan kitlesi, herhangi bir bireysel varoluşa sahip olmayı keser. Dramatik bir filmin tam ortasında birdenbire kendinizi hatırlamayı ve dramanın ipnotizminden kurtulmayı hiç denediniz mi? Bunu yaparsanız, çok garip bir şey yaşayabilirsiniz. Bunu açıklamayacağım çünkü kendi başınıza bulmalısınız. Bunu yaparsanız, özdeşleşmek ile kendinizi hatırlamak arasındaki farkı anlayacaksınız. Dahası, insanlar bu biçimde uyudukları sürece, hayatın insanları derin uykuda tutmak için kendinde yarattığı tüm *A* tesirleriyle özdeşleşmeye devam ettikleri sürece hayatta hiçbir şeyin değişemeyeceğini de fark edeceksiniz. Kişi hayatın tesirlerinden kaçabilmek için kendini aşama aşama Çalışma'nın tesirlerine bırakmaya başlamalıdır. Çalışma'nın tesirleri *C* tesirleri olarak adlandırılır ve bunlar hayatta yaratılmazlar; Şuurlu İnsanlık Çemberi olarak adlandırılan İnsanlığın daha yüksek bir mertebesinden gelirler. Bu daha yüksek İnsanlık Çemberi, *A* tesirlerinin veya hayatın tesirlerinin gücüne adım adım direnebilmeleri için yeryüzü üzerindeki İnsanlığı uyandırarak değiştirmek üzere yeryüzüne sürekli olarak tesirler serpmektedir. Ne yazık ki Şuurlu İnsan mekanik insan ile konuşamaz çünkü farklı diller kullanmaktadırlar. Örneğin bir rüya, bir mesel Şuurlu İnsan'ın dilinde aktarılabilir ama uyuyan bir insan için, mekanik bir insan için bu dil anlaşılmazdır. Sonuçta, bu yeryüzü üzerinde nadiren gözle görülür bir biçime büründüğünü anlamamız gereken Şuurlu İnsanlık Çemberi'nin tüm çabaları yanlış yorumlanır ve anlaşılamaz ama mekanik insanın diline çevrilip *B* tesirleri olarak adlandırdığımız şeye dönüşür. Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen ama kaçınılmaz olarak *A* ve *C* tesirlerinin bir karışımına –yani *B* tesirlerine– dönüşecek biçimde değiştirilen İnciller buna bir örnektir. İnciller *C* tesirleri değil, *B* tesirleridir ama onların ardındaki ilham verici kuvvetler, esasen Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen *C* tesirleriydi. Şuurlu İnsanlık Çemberi bizlerde Daha Yüksek Merkezler tarafından temsil edilir ama *A* tesirleri tarafından yönetilen olağan merkezlerimiz, bunlar bizim üzerimizde sürekli olarak çalışmakta olmalarına rağmen bunları kavrayamazlar. İşte bu nedenle, Çalışma'da daha aşağı merkezlerin Daha Yüksek Merkezleri almak için hazırlanması öncelikli bir görev olarak vurgulanmaktadır.

Çalışma'nın öğretisini bu fikirlerin ışığında incelediğimizde, uygulamamız için bize öğretilenlerin hepsinin düz anlamda ahlaki bir mesele değil de pratik bir mesele olduğunu görürüz: daha aşağı merkezlerimizi, görmediğimiz ve duymadığımız Daha Yüksek Merkezlerden gelen sürekli iletişimleri duymaya, anlamaya ve almaya hazırlamak. Dolayısıyla, Çalışma yardım alabileceğimizi söylemektedir ama bunu alabilmek için kendimizi başka tesirlere tabi kılmamız gerekmektedir. Bir erkek veya bir kadın, kendini yeni tesirlere tabi kılarak değişebilir ancak ve bunun gerçekleşebilmesi için, kendini gözlemleme aracılığıyla sürekli olarak tesirlere tabi olduğumuzu ve hiçbirimizin, hayal ettiğimiz gibi özgür olmadığını fark etmeliyiz.

Şimdi, bu Çalışma'yı işiten ve kendini bu Çalışma'nın ışığında gözlemlemeye başlayan bir insanı düşünelim. Bazı *A* tesirleriyle çok özdeşleştiği-

ni görünce, Çalışma'nın öğretisinden anladıklarını temel alarak buna karşı mücadele etmeye başlar ve böylece, kendini gözlemleme aracılığıyla belirli bir hedef edinmiş olur. Sıkça söylendiği gibi, Çalışma'nın genel öğretisinin ışığında kendinizde neler üzerinde çalışmanız gerektiğini gözlemlemeksizin bir hedef oluşturmaya çalışmanın hiçbir faydası yoktur. Kişi o zaman, belirli bir hedef edinir ve kendisini uykuda tuttuğunu fark ettiği bu özdeşleşme biçimiyle mücadele etmeye başlar. Böyle bir durumda, o insan hayata dönük olağan merkezlerini, hayattan gelen tesirleri değil de Daha Yüksek Merkezlerinden gelen tesirleri almaya hazırlıyordur. Kendi Daha Yüksek Merkezlerinin tesirlerine tabi olduktan sonra, kendi içsel gelişiminde bu aşama geldikten sonra, Daha Yüksek Merkezlere doğru bir yolculuğa başlar ve ne olduğuna ve hangi yönde ilerlemesi gerektiğine dair her şey yavaş yavaş açığa çıkarılacaktır ve böylece, gelişiminin bir sonraki aşamasına nasıl geçebileceğini görür; bu ise onu kendini mekanik tutan şeylerden kurtarmakta ve ona yardım edebilecek diğer tesirlere tabi olmasını sağlamaktadır. Bunun ardından, o kişi Hristiyan, Hermetik, Antik Yunan veya Simya yazıtları gibi herhangi bir türden *B* tesirini okuyacak olursa, ona yolu gösteren işaretleri bulur ve eskiden saçmalık olduğunu düşündüğü şeylerin ne demek istediğini anlayabilir. Bir başka deyişle, önünde engin bir ufuk açılmaya başlar. Bütün bunların sonucunda zihni doğru bir düzene girecektir ve yaratılan bir dünyada kendini geliştiren bir organizma olarak yaşadığını görür. Daha sonra, tüm ezoterik literatürün sözünü ettiği o tersinmeyi yaşamaya başlar ve aşağıdan yönetilmek yerine yukarıdan yönetilmeye başlar.

Amwell, 11 Şubat 1950

NEGATİF DUYGULARIN BULAŞMASI

Bir keresinde, öğretmenlerimden biri bana şöyle demişti: "Hoş olmayan duygularınızı hiç kimseyi incitmeyeceğiniz en hoş biçimde ifade etmeye çalışın." Elbette ki o zamanlar hoş olmayan duygulara sahip olduğumu veya incitici bir biçimde konuştuğumu vb. bile anlamıyordum. Kendini gözlemlemenin ne kadar önemli olduğunu anlamaya başladığımda, hoş olmayan veya bu Çalışma'da adlandırdığımız biçimiyle negatif duygulara sahip olduğumu ve o ana dek bunun hiç farkına varmamış ve bunları olabildiğince hoş ifade etmek için en ufak bir çaba göstermemiş olduğumu görmeye başladım. Şimdi, gerçekten negatif bir kişi virüsten veya bakteriyel enfeksiyondan daha tehlikelidir. Gerçekten negatif bir kişi, negatif duygularını yirmi, otuz ve hatta yüz insana ve hele de halka seslenmekteyse daha çok insana bulaştırabilir. Dolayısıyla, mustarip olduğumuz tehlikeli şeylerin en başında bakteri adını verdiğimiz mikroskopla görülebilecek şeylerin; ardından, normal bir mikroskopla görülemeyen ve daha da bulaşıcı

olan virüslerin ve son olarak da gerçekten negatif olan ve insanlara bakterilerden veya virüslerden çok daha tehlikeli biçimde bulaşabilen kişilerin geldiğini anlayınız. İşte bu nedenle, Çalışma'da birbirimizin bakteriyel enfeksiyonlarına katlanabiliriz ve bunları elimizden geldiğince sineye çekmek zorundayız ama Çalışma'da gerçekten negatif bir kişi, uyuyan bir kişi, kıskançlıkla, kötü ruh durumlarıyla ve kötü niyetle dolu bir kişi varsa, böyle bir kişinin Çalışma'nın bakış açısına göre her türlü fiziksel enfeksiyondan çok daha tehlikeli olduğunu söyleyebilirim. Fiziksel hastalık çoğu zaman şeyleri açar ama negatif durumlar şeyleri kapatır. Çalışma'da kendini geliştirmeye çalışan bir kişinin bir enfeksiyon veya başka herhangi bir şey taşıyabileceğini ve bunun, kendisi de dahil olmak üzere her şey hakkında bu Çalışma'nın fikirlerinden edinilen yeni bir bakışa dayanan yeni bir psikolojik beden oluşturma çabasını yok etmeyebileceğini anlıyor musunuz? Ama bu Çalışma'da zihnini değiştirmek ve içsel olarak başka türlü yaşamak için mücadele eden böyle bir kişi, Çalışma'da her zaman negatif olan, kötü durumlarla dolu olan bir kişiyle karşılaşırsa bu kişi sadece onun için değil daha birçok insan için bulaşıcıdır ve söz konusu zehir, bakteri ve virüslerden çok daha tehlikelidir. Bu insanlar genellikle Çalışma'nın sınırındadırlar ve kendilerine hak ettikleri gibi davranılmadığını düşünmektedirler. Böylece, bu bulaşıcı zehirin bedensel alemde başlayıp psikolojik veya spiritüel alemlere de geçtiğini görürüz.

Peki, psikolojik veya spiritüel alemlerde ne tür enfeksiyonlara karşı kendimizi korumamız gerekmektedir? Fiziksel bedenimizin maruz kaldığı hastalıklardan ayrı olarak psikolojik alemlerdeki çözümü en incelikli enfeksiyon nedir? Bir psikolojik beden oluşturmayı istiyorsak kendimizi neye karşı korumamız gerekir? Fiziksel bedenden ayrı olarak psikolojik bedenin oluşmaya başlamasını ne engelleyebilir? Çalışma'nın söylediği her şey, Çalışma'nın hastalıktan koruyucu gücünü size gösterecektir. Bu bir antitoksindir. Bütün bu sorulara verilebilecek başlıca yanıt nedir? Yani her ne pahasına olursa olsun direnmemiz ve uğraşmamız gereken en bulaşıcı psikolojik şey nedir? Tekrarlayayım, negatif duygudur. Yine tekrarlayayım: Negatifleştiyseniz, bu sizin hatanızdır. Eğer hep negatif duyguların açık çöplüğüne sahipseniz, içsel yanınızı veya içsel İnsan'ınızı geliştiremezsiniz, psikolojik yanınızda hayata direnecek bir şey inşa edemezsiniz. Bu durum, fiziksel beden içinde yeni bir anlayışın ve yeni bir bedenin nazik oluşumundaki her şeyi yok edecektir. O. bunu, bir laboratuvardaki patlamaya benzetiyordu. Şimdi, her olağan erkekte ve kadında şu anda tam bir kaos içinde olan –ve onların kendilerini çok bitkin ve mutsuz hissetmesine ve birbirleriyle şuurlu ilişki kuramamasına yol açan– içsel psikoloji bakımından bu negatif duygular ne yapmaktadır? Negatif duygular her şeyi çarpıtır, psikolojik yanınızda yanlış bağlantılar kurar. Negatifleştiğinizde yalanlarla dolarsınız. Yalan nedir? Yalan, içsel olarak yanlış bağlantılardır. Hakikat nedir? Hakikat, içsel olarak doğru bağlantılardır. Negatif duyguların nasıl yalan söylediklerini görmeye başladığınızda, onların size söylediklerini ayırt etmeye başladığınızda fiziksel bedenden ayrı olarak ikinci bir organize beden için bir temele sahip olmaya başlıyorsunuz, demektir. Bu ne-

denle, negatifleştiğinizde neler olduğunu dikkatle düşünün, gözlemleyin. Başka bir kişiye yaklaşımınızda her şeyin nasıl yanlış tarzda bağlandığına dikkat edin ve bu kişiye karşı negatifleşmediğinizde her şeyin nasıl farklı tarzda bağlandığına dikkat edin. Bunu kendi başınıza görmeye başlayın; o zaman, Çalışma'nın Hakikat olduğunu ve sadece dinlemekle yetinmeyip yapmanız gereken gerçek bir şey olduğunu da görmeye başlayacaksınız. Hepiniz negatif duygular tarafından yönetilirken birbirinizle doğru ilişkiler kurmayı nasıl bekleyebilirsiniz? Size yeni bir zihin ve yeni bir hayat anlayışı sunacak bir kuvvetin yardımıyla kendi negatif duygularınızla hiç yüzleşmeyecekseniz, bu Çalışma'da ilerlemeyi ve Daha Yüksek Merkezler'le temas kurmayı nasıl bekleyebilirsiniz ki?

Amwell, 18 Şubat 1950

KİŞİNİN FANTEZİLERİNİN GÖZLEMLENMESİ

Çalışma, öğrettiği pek çok şeyin arasında, *imajinasyon*la mücadele etmemiz gerektiğini de söyler. Bu bakımdan, yönlendirilmiş imajinasyonun mekanik imajinasyondan tamamen farklı olduğunu çok fazla ayrıntıya girmeden, genel hatlarıyla söylemektedir. Bir başka deyişle, imajinasyonun yanlış olmadığını, belirli bir amaç doğrultusunda kontrol edilip yönlendirilirse gerekli olduğunu söyler. Örneğin, Zambezi nehri üzerinde bir köprü inşa edecekseniz, yönlendirilmiş bir planınız vardır ve bunu nasıl inşa edeceğiniz, köprü gözlerini yapmak için hangi malzemeleri kullanacağınız vb. hakkında imajinasyonunuzu yönlendirilmiş bir biçimde kullanırsınız. Imajinasyon burada size hizmet edecektir. Peki, böyle durumlarda imajinasyon size nasıl hizmet eder? Bir şeyi kavrarsınız, sonra başka bir şeyi kavrarsınız ve en sonunda, yönlendirilen imajinasyonunuzun yardımıyla köprüyü inşa etmenin en iyi yolunu bulursunuz. Aynısı her şey için geçerlidir çünkü imajinasyona sahip olmayan bir kişi basmakalıp modelleri takip etmek dışında bir köprü, bir ev veya başka herhangi bir şey inşa edemeyecektir. Ama Çalışma, imajinasyona karşı çalışmamız gerektiğini söylediğinde, yönlendirilmiş imajinasyona karşı değil, yönlendirme olmadan kendi başına çalışan pasif imajinasyona karşı çalışmamız gerektiğini kastetmektedir. Bu imajinasyonu, fanteziler olarak adlandırabiliriz. Bu pasif imajinasyonda hiçbir ikinci kuvvet yoktur. Şehrin güzellik yarışmasını kazandığı ve belediye başkanı tarafından ödüllendirildiği için etrafa gülücükler dağıtan hoş bir genç kızı düşünelim. Çok geçmeden her şeyin unutulduğunu görür ama yine de fantezisi, gazetelerde fotoğraflarının yer aldığı noktada çalışmaya devam edecektir ve muhtemelen, hayal ettiği gibi doğrudan Hollywood'a gidemediği için bir biçimde hayata küsecektir. Bu yüzden, kendini fanteziyle tatmin edecektir ve bu da onun hayatla, eşiyle, çocuklarıyla veya işiyle ilişkisinden çok miktarda enerjiyi çekip alacaktır. Bu ise onu yiyip

bitirecektir. Onu yiyip bitiren nedir? Meşhur olduğu anın harekete geçirdiği fantezisidir. Şimdi, kadınlar için olduğu kadar erkekler için de aynı şey geçerlidir. Zamanının büyük bir bölümünü gündüz düşlerinde veya fantezilerinde harcayan ve ne kadar mükemmel olduğunu hayal eden bir erkek veya bir kadını düşünelim. İster erkek, ister kadın olsun bu tür tuhaf fantezilere sahip biriyle evlenirseniz, onda anlam veremediğiniz bir şey olduğunu fark edersiniz. Gözleri birdenbire dalıp gider. Gözlerin hangi doğrultuyu takip ettiğini görmek, benim için her zaman ilgi çekici olmuştur. Biraz yukarıya doğru, sanırım. Kişi bu tür fantezilere daldığı andan itibaren orada değildir ve ne söylediğinizi duyamaz ve derken, deyim yerindeyse bir anda gerçekliğe geri döner.

İşte, imajinasyonun üstesinden gelmelisiniz derken Çalışma, imajinasyonun bu biçimini kastetmektedir. Bu üzgün bakış, dalıp gitmiş gözler daima bir fantezi tarafından yiyip bitirildiğiniz, kendinizi ona teslim ettiğiniz, kendi özel fantezinizin dünyasına kapıldığınız anlamına gelir. Çalışma'ya ilk katıldığım sıralarda kendimin bir fantezisini hatırlıyorum; Bay G. ile birkaç ay geçirdikten sonra, kocaman bir şapka takan ve gözleri ışıl ışıl parıldayan, siyah pelerinli bir büyücü olacağımı ve herkesin önümde eğileceğini hayal ediyordum. Ama Çalışma'yla gerçekten tanışınca durumun hiç de böyle bir şey olmadığını anladım. Bu şekilde üzüntü duyduğunuzda, size neler olmakta olduğunu görüyor musunuz? Sizi yiyip bitiren nedir? Sizi yiyip bitiren Ay'dır. Negatif misinizdir, değil misinizdir? Evet, negatifsiniz. Hayatta yapmanız gerekenlerden elinizi ayağınızı çekersiniz. Bu üzücü fantezi hakkında bir sürü şiir vardır ve şiirlerin büyük bir kısmının negatif karakterde olması bundan dolayıdır. Aynı şekilde, bu fantezi hakkında ne kadar çok roman yazılmış ve bu romanlar, hayatın tatmin etmediği ve her gün gazetelerde boy gösteren saygın bir kişi olmanın, dünyaca ünlü bir kişi olmanın hayalini kurarak kendilerini boşaltıp tüketen ne kadar çok insan tarafından hevesle okunmuştur. Üzerinde durduğum bu fantezinin insanların büyük bir çoğunluğunda çok güçlü biçimde etkin olabileceğini ve onları mutsuz kılmak dışında hiçbir işe yaramayacağını anlamalısınız.

Şimdi, söylediğim gibi, bu gündüz düşleri, bu fanteziler kendilerinde ikinci kuvveti barındırmazlar ama kendinizi biraz olsun samimiyetle ve doğrudan gözlemlemeniz, bunların yok olmaya başlamasını sağlayabilir. Kişinin ne olduğunun biraz olsun dürüstçe farkına varması, bunları yok etmeye başlayabilecek şeylerin başında gelir. Kendinize dair şu dünya çapında başarıya ulaşma fantezisi bakımından o kadar da iyi olmadığınızı fark etmeye başlarsınız. Yanlış bir başlangıç noktası seçmişsinizdir. Çalışma-anlamında kendini gözlemleme, dosdoğru ne olduğumuzdan başlamamızı sağlar ama fantezi veya pasif imajinasyon, başlangıç noktamızı tamamen yanlış oluşturur. Şimdi, birçokları rüyaları da fantezilerle aynı kategoriye sokmaktadır ama bir rüya, fanteziyi tamamen ortadan kaldırabilir. Bir rüya daima ikinci kuvveti devreye sokar ve bu ikinci kuvvet, kendi içinde hiçbir ikinci kuvvete sahip olmayan bu fantezileri bütünüyle ortadan kaldırabilir. Bu nedenle, neyi kastettiğimi anlayabilmeniz için size bir öykü

anlatmak istiyorum. Kendini gözlemleme, fantezileri yok edebilir ve Daha Yüksek Merkezler'den gelen bir rüya da hayat koşulunuzu ve kendinizi, olağan rüya durumlarınızdan farklı bir gözle inceleyebilir. Kendini gözlemlemenin, hayatınızdaki ikinci kuvveti rüyalarınıza taşıyıp sizin, hayal ettiğiniz gibi değil de sadece sıradan biri olduğunuzu görmenizi sağladığını görmüyor musunuz? Bir başka deyişle, kendini gözlemleme, fantezilerinizi yok eder. Aynı biçimde, belirli türden rüyalar da sanki bu rüyanız gündüz düşünüzü telafi edermişçesine ikinci kuvvetin farkına varmanızı sağlar. Gece rüyası ve gündüz düşü birbirinden tamamen farklıdır. Gece rüyası ikinci kuvvetin, yani gündüz fantezisine göre olmasını istediğiniz şeye karşı çıkan kuvvetin farkına varmanızı sağlar. Örneğin, çirkin olduğunuz için veya oyunculuk yeteneğiniz olmadığı için veya eğitimsiz olduğunuz için hayalinizi gerçekleştiremeyeceğinize işaret eder ve böylece, mevcut hayatınızı bu gündüz düşleri olmaksızın kabullenmek zorundasınızdır. Bunların hepsi, bir rüyanın ikinci kuvveti devreye sokarak bir gündüz düşünü tamamen ortadan kaldırarak bir adamı iyileştirdiğini gösteren bu öyküde çok iyi örnekleniyor.

Öykü, bir adamın gazla uyuşturulup dişi çekilirken görmüş olduğu rüyayı hiç tanımadığı birine anlatmasını konu alıyor. Adam rüyasında ünlü bir şarkıcı olduğunu ve bir konser sözleşmesinin gereğini yerine getirmek üzere menajeri, vokalisti ve şoförüyle birlikte çok lüks bir arabada seyahat ettiğini görür. Rüyasında, çok eğitimli bir müzisyen ve Avrupa kültürü almış biri olan vokalisti karşısında aşağılık kompleksi duyduğunun ve vokalistinin de cehaleti ve eğitimsizliği nedeniyle içten içe kendisinden nefret edip küçümsemekte olduğunun farkındadır. Ayrıca, kadınlarla ilişkilerinde ne kadar başarılı olduğuyla övünüp duran ve ilişkilerini onun gözü önünde hiç çekinmeden yaşayan şoförünün karşısında da aşağılık kompleksi duymaktadır. Konser salonuna vardığında, menajeri her zamanki gibi düzmece hesaplar imzalamasını ister ve beyhude itirazları sürekli ağzına geri tıkıştırılır. Performansına başlamak üzereyken uyanır. Bu rüyayı gören kişinin, rüyası ile uyandığı gerçekliği nasıl karşılaştırdığını kendi sözcükleriyle aktarmak istiyorum: "Şehirde memurluk yapıyorum. Bir karım, bir oğlum, iki de kızım var. Seviliyorum. Gençken sesim fena değildi. Sanırım, hala öyle. Bütün hayatım boyunca, günün birinde meşhur bir şarkıcı olup paranın gücüne kavuşmakla ve birçok kadın tarafından beğenilmekle ve de bir ustanın tekniğine sahip olmakla ilgili gündüz düşleri kurdum. Sonuç itibarıyla, birlikte yaşanması kolay biri değildim. Hiçbir zaman gerçekleşmeyen bir hayatın düşüyle böbürlenip durdum: Yaşadığım hayatı küçümsedim. Ama şimdi, yüksek mevkilerdeki mutsuzluğu görmüş oldum. Gerçek rüyam, gündüz düşlerimi paramparça etti. Bu düşleri artık istesem bile kuramam. Zihnim fazlasıyla biliyor. Ve ne gariptir ki *ben* olmanın zevkine uyandım." (Paul Feakes tarafından yazılan "Personal Reappearance" adlı kısa öyküden, *Evening News*, 13.2.50)

Şimdi, bu adamın bütün hayatı boyunca şarkıcı olma fantezisi kurduğunu ve bu fantezinin onu kaçınılmaz olarak mutsuzlaştırdığını görüyor musunuz? Bu tür bir fanteziye sahipseniz, bunun sizi yiyip bitireceğini, si-

zi hoşnutsuz kılacağını, daima fantezinize göre düşünüp "keşke her şey farklı olsaydı" diye başlayan cümleyi aklınızdan çıkaramadığınız için tüm ilişkilerinizi engelleyeceğini hepiniz biliyorsunuz. İşte, imajinasyonun bu kuvvetine karşı çalışmamız gerekmektedir; yönlendirilmiş zihinle bağlantılı yönlendirilmiş imajinasyona karşı değil. Ve gevşetilmiş, yönlendirilmeyen fantezinin kolaylıkla Duygusal Merkezin negatif parçasını bulabileceğini de anlamalısınız. Fantezinizin Kibire bağlı olduğunu unutmayın. Kimin tarafından söylendiğini hatırlamasam da İnsan'ın Kibir tarafından yönetilen bir makine olduğu ve her şeyin Sahte Kişilik temelinde gerçekleştiği söylenmiştir. Çalışma, kişinin tamamen hayali olan Sahte Kişiliği tarafından yönetildiğini söyler. Çalışma'daki insanların görmeye başladığı önemli rüyaların hepsi, imajinasyonun bu kuvvetine karşıdır. Rüyaların imajinasyondan ibaret olduğunu söylemek faydasızdır ve bu vurgu benim her zaman ilgimi çekmiştir çünkü imajinasyon, en güçlü şeylerden biridir. Doğru biçimde yönlendirilen imajinasyon ve negatif durumların devam etmesine neden olan gevşek imajinasyon vardır. İşte bu nedenle, negatifleştiğinizde, her şeyi kendi istediği şekle sokmaya çalışan imajinasyonla büyük bir mücadeleye giriştiğiniz söylenir çünkü imajinasyon, gerçekte hiçbir zaman olmamış her türlü şeyi size önerecektir.

Amwell, 25 Şubat 1950

BAŞLICA ÖZELLİK

Çalışma'nın Londra'daki ilk günlerinde, Başlıca Özelliğe önemli bir vurgu yapılmaktaydı. Başlıca Özellik, G. tarafından, her şeyin etrafında döndüğü bir eksen olarak tanımlanmıştı. G. şöyle demişti: "Bir insan kendini değiştirebilmek için Başlıca Özelliğine karşı çalışmalıdır." Bunu duyduğumuzda, birçoğumuz Başlıca Özelliğimizin ne olduğunu bildiğimizi düşünmüştük. Anlayınız; bu fikri zihinlerinize sokarsanız, çok ilginç ve kıymetli bir bilgi edinimi gibi görünür. Tek yapmanız gereken, Başlıca Özelliğinizi keşfetmektir ve şu anki psikolojiniz tamamen yeni bir gelişime yol verecektir. Kişiliği ve Sahte Kişiliği –yani hayattan edinilen parçayı– değiştirmek için, merkez eksen aynı kaldığı sürece varlığın hiçbir biçimde değişmeyeceğini anlıyoruz. G., Öz'ün gelişebilmesi için Kişiliği pasifleştirmenin en hızlı yolunun Başlıca Özelliği keşfetmek ve buna karşı çalışmayı öncelikli amaç edinmek olduğunu öğretmişti. Bu baş döndürücü fikir hepimizi çok etkilemişti ve kişinin Başlıca Özelliğinin ne olduğu hakkında sayısız soru yöneltilmişti. O., Çalışma'nın bu kısmını öğretirken, doğal olarak birçok soruyla karşılaşmıştı. Başlıca Özelliğin ne olduğunu bize anlatmasını beklemiştik ama o, hep aynı tarzda yanıt vermişti. Hep şöyle demişti: "Başlıca Özelliğiniz size söylenseydi, asla inanmazdınız," ve eklemişti: "Başlıca Özelliğinizi başka biri size söyleseydi, içsel gözlem yoluyla bunu

kendi başınıza görmeniz engellenmiş olurdu." Dolayısıyla, Başlıca Özellik hakkında uzunca bir süre ardı arkası kesilmeyen sorular sorulduğuna emin olabilirsiniz. Şimdi, hakikati kendi içinizden görebilecek aşamaya henüz ulaşmamışken bir şeyler size dışarıdan söylenirse, gelişiminizin önü kesilecek ve aslında, Çalışma'nın aşamalardan oluşan sürecinde gerçekten ne olduğunuzu, Başlıca Özelliğinizin gerçekte nerede yattığını görmeye başlamanız engellenecektir.

Şimdi, bir anlık kendini gözlemlemeyle Başlıca Özelliğinize rastlayamazsınız. Yani birdenbire kendinizi gözlemlemeye çalışarak Başlıca Özelliğinizi göremezsiniz. Az önce söylediğim gibi, Başlıca Özelliğinizi kendi başınıza görmedikçe ona karşı çalışamayacağınızı ve başka biri size Başlıca Özelliğinizi anlatmaya çalışırsa, bunun farkına varmanızın daha da zorlaşacağını anlamalısınız. Şimdi, günde en az iki veya üç kez uygulanan kendini gözlemleme; günden güne uyumaya devam ederseniz ve her olayla özdeşleşirseniz kendiniz hakkında edinecek olduğunuzdan biraz daha şuurlu anların geniş bir arka planını aşama aşama sağlar. Bir başka deyişle, kendini gözlemleme uygulaması derhal iyileştirmez de zaman içerisinde boyut kazanarak sizi iyileştirebilir. Her ne ise bir şeyi tekrar tekrar yapmışsanız ve kendinizi hiç gözlemlememişseniz, kendinizdeki bu size has şeyi değiştiremeyeceksiniz. Ama o şeyi yapmaya devam ederken bile, o şeyi uzunca bir süre gözlemlemişseniz kendinizde bir Çalışma hafızası oluşturup yerleştirmeye başlarsınız ki bir tür birikim sayesinde, her zaman yaptığınız bu şeyi gittikçe daha az isteyeceksiniz. Bu, kendini gözlemlemeden kaynaklanan iyileştirici bir kuvvet oluşturacaktır. İki tür –yani biri, neredeyse daima içsel kale alma ve negatif durumlara dayanan uykudaki bir kişinin olağan hafızası olup diğeri ise Çalışma'nın sizde oluşturmaya başladığı kendine gözlemlemeye dayalı– hafıza olduğunu anlıyor musunuz? Uzun yıllara yayılan bu daha şuurlu hafıza, sizi iyileştirebilecek olan hafızadır. Işığın sizi iyileştirebileceğini hatırlayın. Işık, şuur demektir. Genelde, hayatlarımızı içine bir ışık ışını girmeksizin yaşamaktayız. Bir başka deyişle, ne yaptığımızın şuurunda değiliz ve her şeyi tekrar tekrar yaparız. Kendini gözlemlemenin tanımını hatırlayın. Çalışma, kendini gözlemlemenin içsel karanlığınıza bir ışık ışınının süzülmesine olanak tanımak olduğunu söyler. İçsel karanlığınız nedir? Nasıl davrandığınızı gözlemlemeksizin her zamanki gibi davranmaktır ve eğer böyleyseniz, bu yeryüzünün sakinlerine hükmeden 48 kanun maddesine tabi olmuş uyuyan Erkek veya uyuyan Kadın'sınızdır ya da mekanik Erkek veya mekanik Kadın'sınızdır. Bir başka deyişle, güdülürsünüz ve yine, bir başka deyişle, mevcut olmazsınız ve yine, bir başka deyişle, dış olayların güttüğü bir makinesinizdir. Şimdi, bu durumda olmak, bu Çalışma'nın öğretisi de dahil olmak üzere tüm ezoterik öğretiye göre hiçbir şekilde tatmin edici değildir. Elbette ki birçok insan, makine olduğunu göremez. Her olay onları negatifleştirir. Kendilerini değil, hayatı suçlarlar. Bu şekilde tepki vermelerine neden olan bu olayları, üzerinde çalışmaları gereken şeyler olarak düşünmezler. Kendilerini hayatın olaylarının olağan etkilerinden ayırmaya hiç çalışmazlar.

Söylediğim gibi, anlık kendini gözlemleme sizi değiştirmeyecektir ama kendinizi günde iki veya üç kez samimiyetle gözlemlemeye çalışırsanız, kendinizi değiştiremeyecek olmanıza rağmen, en azından nasıl davrandığınızın şuuruna varabilirsiniz. Kendiniz üzerinde gerçekleştireceğiniz bu günlük çalışma, sizi değiştirmeye başlayabilecek yeni bir hafıza inşa eder. Koşullara göstereceğiniz anlık tepkinizi zayıflatmaya başlar. Nasıl mı? Işığın içinize biraz olsun süzülmesinin sonucu olan bu yeni ve daha şuurlu hafıza, her zamanki gibi davranmanızı çok zorlaştıracaktır. Bu tepkinin hayli eskimiş, hayli sıkıcı olduğunu hissetmeye başlarsınız. Çalışma'nın bu yanına her zaman çok ilgi duymuşumdur. İnsanlar uykudayken her gün aynı şeyleri yaparlar ve yaptıkları şeyler onlara her zaman taze ve yeni görünür. Ama kendinizde bu Çalışma hafızasını inşa ederseniz, aynı şeyleri yapmayı çok fazla istemeyeceksiniz. Çalışma'nın bu yanına ilgi duyduğumu söylemiştim. Aynı şeyi daha önce de yapmış olduğunuzu bilirseniz bu şeyin sizin için eskiyip cazibesini yitirdiğini anlıyor musunuz?

Şimdi, Başlıca Özelliğinizin ne olduğunu görmeye ancak Zaman-Beden'de bu şuuru geliştirerek başlayabilirsiniz. G.'nin bir keresinde söylediği gibi, hayatınızın fotoğraflarını çekmeye başlayacaksınız; bunlar enstantaneler değil, zaman-fotoğraflardır ve bütün hayatınız boyunca şu veya bu biçimde davrandığınızı görmeye başlayacaksınız. Bu, sizin diğer insanlar için her zaman bir baş belası olduğunuzu, her zaman zorluk çıkardığınızı veya hiç dürüst olmadığınızı görmeye başlamanıza yol açacaktır. Elbette ki kendinize dair resminiz, bu tür bir fikrin tam zıddıdır. Elbette ki sizde ters hiçbir şey yoktur. Şimdi, bir zaman-fotoğraf ancak günlük kendini gözlemleme alıştırması sayesinde bütün hayatınız boyunca sizi kontrol eden şeyleri görmeye başladığınızda oluşacaktır. Böylece, Başlıca Özelliğinizin ne olduğunu görmeye yaklaşacaksınız. Peki, bu neden dolayıdır? Şuur artışından dolayıdır. Unutmayın ki Çalışma, yalnızca bir şuur artışının sizi değiştirebileceğini söylemektedir. Demek ki başkalarının size söylediği şeylerle değişemezsiniz. Kendinizin dışındaki bir şey tarafından değiştirilemezsiniz; yalnızca ve yalnızca kendiniz hakkında içsel olarak görmeye başladığınız şeyler sizi değiştirebilir.

Amwell, 4 Mart 1950

KİŞİNİN KENDİ BAŞINA DÜŞÜNMESİ ÜSTÜNE

Birçok insan babasına veya annesine tepki verir. Örneğin, babasına tepki veren ve onunla karşıtlarda yer alan birini düşünelim. Bu durumda karşıtlar nedir? Bir tarafta Baba'nın düşünceleri, diğer tarafta oğlun düşünceleri yer alır. Elbette ki aynı şey, kadınlar için de geçerlidir. Böyle bir örnekte, oğul babasına gerçekten tepki veriyorsa Baba'nın ona öğrettiği her şeyden nefret eder. Örneğin, babası çok dindarsa dinden nefret etmeye başlar.

Öte yandan, babasına karşı pasif olabilir ve Baba'nın söylediği her şeyi kabul edebilir. Bu çatışma psikolojik gelişimi başlatması nedeniyle erkeğin ve kadının spiritüel, psikolojik gelişiminde temeldir. Geçenlerde şöyle bir mektup aldım: "Annem bendeki en kötü şeyleri açığa çıkarıyor." Bu durum, annesini görmeye gittiğinde kendini sinirli ve yetersiz hisseden bir adam için de geçerli olabilir. Baba'dan veya Anne'den edindiğimiz psikolojinin hayatın ilk iki veya üç oktavında bizim için çok iyi olabileceğini ama bunu pasif bir biçimde takip edersek gelişemeyeceğimizi anlamalısınız. İsa şöyle demiştir: "Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa, öğrencim olamaz." (*Luka*, 14:26) Bir başka yerde ise şöyle der: "Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın! Barış değil, kılıç getirmeye geldim. Çünkü ben babayla oğlun, anneyle kızın, gelinle kaynananın arasına ayrılık sokmaya geldim. İnsanın düşmanı kendi ev halkı olacak." (*Matta*, 10:34-36)

Şimdi, Çalışma'nın fikirlerinin sizi etkileyebileceği bu yeni düşünme biçimi, bu *metanoia* veya zihin değişimi, yetiştirilmenizden kaynaklanan edinilmiş psikolojinize daima karşı çıkacaktır. Bunun temelinde hangi fikir yatar? Dikkat ederseniz, bu Çalışma daima, kendi başınıza düşünmeniz gerektiğini söylemektedir ve bu Çalışma'nın amacı, kendi başınıza düşünebilmenizi sağlamaktır. Daima Baba ve Anne'nizden hareketle düşünürseniz kendi başınıza düşünemezsiniz çünkü bunu yaparsanız hep "Babam bunu bana hiç anlatmamıştı," veya "Annem böyle yapmazdı," gibi karşıtlar üzerinden düşüneceksiniz. Böyle bir durumda, karşıtlar üzerinden düşünüyorsunuzdur, sanki babanızın düşüncelerine karşı çıkarken olduğu gibi, karşıtlar üzerinden düşünüyorsunuzdur. Çalışma'dan hareketle düşünürseniz, yalnızca kendi özel düşünceleriniz bu karşıtları uzlaştırabilir ve hiç kuşku yok ki bunu yapabilmek için Çalışma'nın ne hakkında olduğunu bilmelisiniz. Kendi başınıza düşünürseniz, elbette ki tamamen farklı düşünüyor olmalarına rağmen, kendinizi babanızın veya annenizin karşısında görmeyeceksiniz. Çalışma'nın fikirleri, düşünmenizi aşama aşama değiştirir; yani sizde *metanoia*'yı veya zihin değişimini üretir ve bunun sonucunda, görünürde karşıtların çoğu uyumlu hale gelir. Buna kendinizden örnekler bulmaya çalışmalısınız ama Çalışma'nın vurgulamak istediği en önemli nokta, hayatın problemlerine dair kendi başınıza bireysel düşünmedikçe gelişmeyecek ve de anne veya babanıza gösterdiğiniz tepkinin veya onları kabul edişinizin bir işlevi olmaktan öteye geçmeyecek olmanızdır. Edinilmiş psikolojinizin size düşündürttüğü şeyden bağımsız olarak kendinize özgü bir fikre hiç sahip oldunuz mu? Yeni bir düşüncenin nereden geldiğini fark ettiyseniz; o, karşıtların ne bir yanından ne de diğer yanından gelir. Uzlaştırıcı bir kuvvet olarak karşıt uçlar arasına girer. O.'nun bir keresinde bu konu hakkında konuşmuş olduğunu hatırlıyorum; anne babalarımız tarafından tüm Alınanların kötü veya tüm Fransızların kötü olduğunu veya tüm Rusların kötü olduğunu düşünecek biçimde yetiştirildiğimizi söylemişti. Şöyle demişti: "Bunu gözlemlerseniz kendinize şu soruyu sormalısınız: 'Hangi Alman?' "

Demek ki öncelikle, eğitilişimizden gelen karşıtları kendimizde edinmemiz gerekmektedir. Daha sonra bir erkeğin ve bir kadının ikinci eğitimiyle birlikte her şey tamamen değişir. Bu karşıtları aşama aşama –bu karşıtların arasında yatan– Üçüncü Kuvvet'te biraraya getirmek gerekir ki eğer Almanlardan veya Ruslardan nefret ediyorsanız, kendinize "Hangi Alman?" veya "Hangi Rus?" diye sorarsınız. Bunun ne gibi bir fark yaratacağını size anlatamam. Demek ki kendi başımıza düşünebilmemizden önce kendimizde karşıtlara sahip olmamız gerekmektedir ve Çalışma'nın gücü aracılığıyla bireysel düşünmeye başladığımızda bu karşıtları aşama aşama birleştiren bir şey gelir ve en sonunda, bu korkunç karşıtlara sahip olmayız da bunların arasında dururuz. Yani önce, Entelektüel Merkezin *ya bu ya o* şeklinde düşünme eğiliminde olan biçimlendirici parçası gelişir ve sonra, biçimlendirici merkez tarafından üretilen karşıtları *Evet ve Hayır*'da uzlaştırmalıyız. Bu, bize derhal büyük bir kuvvet ve büyük bir özgürlük verir. Psikolojimizin öyle büyük bir bölümü amansız karşıtlar üzerine kuruludur ki.

Şimdi, karşıtların uzlaştırılmasının tamamı, kendinizden hareketle bireysel düşünmenize bağlıdır. Babamın bana şöyle dediğini varsayalım: "Tanrı'ya inanmayan bir kişiyle asla el sıkışma." Babamın bana söylemiş olduğu bu şeyin psikolojik yönlendirmesinde kaldığımı varsayarsak, Tanrı'ya inanmayan birinin elini sıkmama eğiliminde olurum. Öte yandan, *sadece* Tanrı'ya inanmayanların elini sıkma eğiliminde de olabilirim. Bunun da aynı şey olduğunu görmüyor musunuz? Tüm meseleyi kendi başıma düşünmeye başlamadığım için hala karşıtlar üzerinden düşünmekteyimdir. Belirli bir süre sonra anlık bir aydınlanma yaşadığımı ve kendime şöyle dediğimi varsayalım: "Ne yapıyorum ben? Tanrı'ya inanan veya inanmayan bir kişi ne demektir?" Bu, Çalışma'nın benim üzerimde etkili olmaya başlamasıdır. Ve bu, diğer insanlarla ilişkilerinizde bir fark yaratır. Edinilmiş karşıtlarda kaldığınız sürece bir şuur genişlemesi mümkün olamaz. Bir kişi ne iyi ne de kötüdür, ben de öyleyim. Kendinizde bunu gördükten sonra, diğer insanlarla ilişkilerinizde bir Üçüncü Kuvvet, insanları ve kendinizi tamamen kötü veya tamamen iyi olarak ele almamanın bir yolunu bulmaya başlarsınız. Bu, sizde insafın başlangıcıdır ve insaf, bu anlama gelir. İnsaf, şiddet değildir ve siz karşıtlarda olduğunuz sürece daima şiddetlisinizdir. Biri şöyle der: "Ne! Böyle bir şeye nasıl cüret etmiş! Onunla bir daha işim olmaz." Ve Çalışma'daki bir kişi şöyle der: "Peki ama *sen* de aynısını yapmıyor musun?" Bolca düşünüp taşındıktan sonra: "Peki, belki ben de böyleyim," derim. İşte bu nedenle, insafın ne anlama geldiğini daima düşünmeye çalışın çünkü insaf, karşıtlar arasında uzanmaktadır. Bir unsuru, başkalarını kendinizde görmek veya kendi hatalarınızı başkalarında görmek olan dışsal kale almanın ne anlama geldiğini bol bol düşünün; her zaman çok rahatsız edici bir şeydir.

* * *

İsa'nın İnciller'e dahil edilmeyen sözlerinden biri şudur:

"Biri Rab'be senin krallığın ne zaman gelecek diye sorduğunda şöyle yanıt verdi: İki bir olduğu zaman, dış ile iç bir olduğunda, erkek ile kadın bir olduğunda, ne erkek ne de kadın olduğunda," yani aktifin ve pasifin yerini Üçüncü Kuvvet aldığında.

Bir başka sözü de şudur:

"Aşağıdakini yukarıya ve yukarıdakini aşağıya, sağdakini sola ve soldakini sağa, öndekini arkaya (ve arkadakini öne) getirmedikçe Tanrı'nın krallığına giremezsiniz."

Amwell, 11 Mart 1950

PSİKO-DÖNÜŞÜMCÜLÜK

Bu Çalışma, Psiko-dönüşümcülük olarak adlandırılmıştır. Şahsen, bu ifadeyi hiçbir zaman sevmedim ama birçok kişi bunun iyi bir ifade olduğunu düşünüyordu. Her ne olursa olsun, önemli olan mesele, izlenimlerin *Hidrojen 48* olarak geldiğine ve dönüştürüldüğüne işaret ediyor olmasıdır. Burada anlaşılması biraz zor olan bir şey vardır; dolayısıyla, sabırlı olmanız ve Çalışma'nın size söylediklerini dinlemeye çalışmanız gerekir. Birçoğunuz, hayatın Nötrleştirici Kuvvet olarak Kişiliği aktif, Öz'ü pasif tuttuğunu duymuşsunuzdur. Hayat size *Hidrojen 48* olarak gelirse ve dönüştürülmezse, beş duyunuzdan –yani hayattan– aldığınız izlenimlerin etkisi altında olursunuz ve bu sizi uykuda tutar. Bunun anlamı, hayatı *gördüğünüz* gibi gördüğünüz için uykuda tutulacak olmanızdır. Şimdi, Çalışma, *Hidrojen 48* olarak gelen izlenimleri Çalışma'nın kendisi aracılığıyla dönüştürüp *Hidrojen 24* haline getirmek gerektiğini söyler. Çalışma, hayatla duyusal temasımızdan türetmediğimiz fikirleri kapsamaktadır. Çalışma, dış hayatın duyusal deneyiminden türetilmesi mümkün olmayan fikirler içermektedir ve psiko-dönüşümcülüğün gerçekleşmesi, ancak dışsal durumunuzu Çalışma'nın fikirleriyle ilişkilendirmeye başladığınızda mümkün olabilir.

Dinde öğretilen genel fikirlerden biri olan, İnsan'ın ölümden sonra yaşadığı ve yeryüzü üzerindeki hayatına göre yargılandığı fikrini ele alalım. Bunu beş duyu aracılığıyla destekleyen herhangi bir şey var mıdır? Kesinlikle yoktur. Ölülerin toprağa gömüldüğünü görürüz ve bu kadardır; böylece, ölümün hayatın sona ermesi olduğunu düşünürüz. Bu tür bir duyumsal bakışla, birçokları gibi, bu dünya üzerinde istediğimiz her şeyi yapabileceğimizi çünkü ölümün her şeyin sonu olduğunu ve ölümün ardından ikinci bir hayat, bir tekrarlanma olmadığını pekala düşünebiliriz. Ama bir insana yaptıklarından sorumlu olduğu fikrinin aşılandığını varsayalım. Fiziksel bedeni ölünce psikolojik veya spiritüel bedeni kalacağından kendisi-

ni bekleyen bir şey olduğu için farklı davranmaya başlayacaktır. Bu, duyulardan türetilmeyen bir fikirden kaynaklanan psiko-dönüşümcülüğe bir örnektir. Örneğin, önüne paralar serseniz bile hiç hırsızlık yapmaz çünkü psikolojik hayatını göz önünde tutarak bunun günah olacağı anlayışına sahiptir. Böyle bir durumda, duyusal izlenimlerinin bir tür psiko-dönüşüme uğradığını görmüyor musunuz? Önünde duran altını görür. Bu *Hidrojen 48*'dir; yani tam önünde bir altın vardır. Genelde altını alıp cebine atardı ama bunun kendine ait olmadığı ve daha sonrasında yeryüzü üzerindeki hayatına göre yargılanacağı fikrine sahiptir ve böylece, duyuların hiçbir kanıt sunmadığı daha yüksek bir fikrin aracılığıyla izlenimlerini dönüştürür. Bazıları bunu iman olarak adlandırır. Nasıl adlandırılırsa adlandırılsın, adam anlayışının ışığında izlenimlerini dönüştürür. Gördüğü her altını cebine atan bir adama göre bir bakıma daha güvenilir bir insan olur. Şimdi, bu ve bunun gibi örneklerin Çalışma'nın bakış açısından çok iyi örnekler olmadığının farkındayım. Çalışma'nın dönüştürücü fikirleri, doğal olarak yukarıda sunulan fikirleri kapsamasına karşın, çok daha ilginç ve inceliklidir. Örneğin, bir Çalışma-fikrini ele alalım; yani hayattan türetilen bir Nötrleştirici Kuvveti değil, Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden türetilen bir Nötrleştirici Kuvveti ileten bir fikri kastediyorum. İnsan'ın bir değil, birçok olduğu fikrini ele alalım ve bunu, birbirinizle münakaşa ettiğiniz zamanlara uygulayın. Bu dönüştürücü bir fikir midir? *48*'in *24*'e dönüştürülmesinin bir örneği midir? *48*'in *24*'e dönüştürülmesinin bir şuur gelişimi, daha ince bir duyarlılık, kendinizi ve başka insanları daha iyi kavramak –kısacası bu Çalışma'nın amacı olan Çalışma'nın fikirleri aracılığıyla şuuru geliştirmek– olduğunu anlamalısınız. Duyulara göre, yani dışarıdan gelen izlenimlerimizi belirleyen *Hidrojen 48*'e göre, bu düşünme seviyesine göre, bir kişi tek bir somut beden içinde paketlenmiştir ve birdir. İşte bu nedenle insanların birbirlerini suçladığı, birbirlerini öldürdüğü, birbirlerinden dolayı mutsuz olduğu olağandışı sıkıntılar doğar. Duyularınızın hatalı olduğunu anlıyor musunuz? Şimdi, Çalışma'nın aksiyomlarından biri, kendi psikolojimizden bihaber kalmamamız ve de bir değil, birçok olduğumuzu fark etmeye başlamamız gerektiğidir. Kendi içimizde, deyim yerindeyse birçok melek ve şeytan barındırmaktayızdır, yani bir sürü "ben"e sahibiz. Biriyle ters düştüğünüzde –ki zaman zaman hepimiz birileriyle ters düşeriz– "Onunla ters düştüm," şeklinde düşünmek yerine "Ondaki bazı 'ben'lerle bendeki bazı 'ben'ler ters düştü," diye düşünmelisiniz. Bundan yola çıkarak, bir şuur gelişimi aracılığıyla, şu anki halimizle bizde yargılama yapabilecek ve hata bulabilecek bir "Ben" olmadığını, sadece yargılarda bulunan bir makine olduğunu aşama aşama anlarız. Bir erkek bir kadını bazı "ben"leriyle sevebilir ama bazı "ben"leriyle sevmeyebilir veya bunun tersi olabilir. Her şeyi "Ben" adı verilen tek bir çatı altında toplamak, tüm insan ilişkilerinde ve özellikle de kadın-erkek ilişkilerinde felakete davetiye çıkarmaktır.

İnsanların hepsi nahoş veya hatta gerçekten şeytani "ben"lere sahiptir ama bunları gözlemlemek, bunlarla özdeşleşmemek, bunları kendi Ben'leri olarak görmemek için bunlara uyandırılmaları gerekmektedir. Kişinin şöyle demesi gerekir: "Bu gerçekten ben değilim." Çalışma, kendimizde

birçoğumuz için çok uzakta olan Gerçek Ben'e sahip olduğumuzu öğretir ama Çalışma, hepimizin bunun bir izine sahip olduğumuzu da söyler. Sürekli olarak tekrarlanan, şu sevdiğiniz birine öfkelenip daha sonra bağışlayıcı olmak zorunda olduğunuzu hissettiğiniz deneyimi kaçınız yaşamıştır? Ama bu tür bir bağışlayıcılık çok iyi değildir. Yapmanız gereken şey, belirli "ben"lerin sahneye çıktığını ve sınırlandırılmış şuurunuzun sahnesini bunlara bıraktığınızı görmektir. Ben hissinizi, daima kötü ve negatif olan, sahneye çıkmak için tetikte bekleyen bu "ben"lere yerleştirirsiniz. Bir değil, birçok "ben" olduğumuz fikri birbirinizle ilişkilerinizi dönüştürmeye başlayabilir. Deyim yerindeyse, sivri ve keskin olmak yerine genişlersiniz. Kendinize dair anlayışınızı yapay bir paketle sınırlandırmak yerine daha geniş bir alana yayacak ve böylece, önce kendinize, daha sonra diğer insanlara karşı daha nazik olacaksınız. Her şeyden önce kendinize karşı şuurlu bir şekilde nazik olun. Psiko-dönüşümcü olarak da tanımlanabilecek birçok dönüştürücü fikirden yalnızca biri olan bu fikir çok önemlidir. Kendinize yanlış biçimde biçtiğiniz değeri bir ölçüde dağıtır. Sizi yumuşatır, gevşetir. Erkek veya Kadın'ın bir olmadığı fikrini, duyularınızdan yola çıkarak edinemeyeceğinizi unutmayın. Yani bizi birbirimize tek bir şişman veya zayıf beden olarak gösteren Nötrleştirici Kuvvet olarak hayat; farklı düşünmenizi, farklı kavramanızı ve birbirinize karşı yeni tutumlar edinmenizi sağlayan Nötrleştirici Kuvvet olarak Çalışma-fikirlerinin sunduğu bu gücü size vermez. Belki de bundan sonra psiko-dönüşümcülüğün, Çalışma'nın fikirlerini günlük görevlerinize ve tepkilerinize taşımak ve hayatın bakış açısı yerine, Çalışma'nın bakış açısından bakmak anlamına geldiğini görmeye başlayacaksınız. Bir erkek, bedeni değildir; bir kadın, bedeni değildir. Ama duyular *aracılığıyla* böyle görünür.

Amwell, 17 Mart 1950

TERSİNME

O., Öz'ün yeni gelişiminin ne anlama geldiği hakkında bizimle birçok kez konuşmuştu. Son toplantılarımızın birinde, aynı konuyu Sahte Kişiliğin en dış parçanız olup Öz'ün ise en iç parçanız olması bakımından ele almış ve Öz'ün sadece hakiki olan şey aracılığıyla gelişebileceğini eklemiştim. İki dev olarak adlandırılan Gurur ve Kibir aracılığıyla kılavuzluk eden Sahte Kişiliğin hep, yaptıklarınızda hiçbir hakikat olmayacak biçimde davrandığını artık hepiniz anlamış olmalısınız. Gurur ve Kibir tarafından yönetilerek Sahte Kişiliğinizle, kendiniz hakkındaki imajinasyonunuzla ne kadar çok hareket ederseniz, sadece hakikat olan ve iyi olan şey aracılığıyla gelişebilecek Öz adını verdiğimiz içsel kısmınızdan o kadar uzaklaşacaksınız. Şimdi, hatalı olduğunuzu gördüğünüzde –yani tüm Kibirleri ve Gururlarıyla Sahte Kişiliğin biraz ötesine geçebildiğinizde– kuvveti geriye

doğru veya içe doğru kendinize alırsınız ve bu itiraf anları veya sahte olandan kendinizi ayırdığınız anlar, Öz'ün gelişmesine yol açacaktır çünkü aksi takdirde kendinizi haklı çıkarmaya harcayacağınız enerjiyi ona verirsiniz. Sürekli itiraz eden ve "Ben bunu kastetmemiştim; aslında böyle bir şeyi hiç söylememiştim," diyen erkeklerle veya kadınlarla karşılaşmışsınızdır. Böyle bir durumda, hakikatin hiçbir içsel algısı söz konusu değildir. Sahte Kişiliğe, her zaman sizin haklı olduğunuzu ve başkalarının hatalı olduğunu söyleyen alt sınıf hukukçular hizmet etmektedir. Ama içsel bir kendini gözlemleme yaptıysanız ve bu samimiyse, hatalı olduğunuzu ve her şeyin sizin suçunuz olduğunu bilirsiniz. Sahte Kişilik, sürekli kendimizi haklı çıkaran ve her şeyi kendi lehimize çarpıtan alt sınıf hukukçular sayesinde bunu asla kabul etmeyecektir. Ve bu, sizde bir sürü kötü, küçük "ben" olduğu anlamına gelir. Şimdi, kendimizde iyi ve dürüst hukukçulara, Yardımcı Kahya oluşturabilen "ben"lere sahipsek, bunlar şöyle diyeceklerdir: "Sen haksızsın, haklılığını ispatlayacak bir delile sahip değilsin, öyleymiş gibi davransan bile bu davada senin yanında yer almayacağız." Bu içsel itiraf, bu kabullenme, her zaman sıkıntıcı verici olan bir şeyden bu vazgeçiş, sizde her zaman yalancı olduğunu bildiğiniz şeyden feragat edişiniz bu Çalışma'da yaşayabileceğiniz en kutlu deneyimlerden biridir.

O.'nun başka biriyle yaptığı bir sohbette, kişinin birçok unsurunun hayatı karmaşıklaştırdığını ve tek yapmam gerekenin, kendi otoriteme boyun eğip bu gürültüden, bu hengameden, bana hak ettiğim gibi davranılmadığı hissinden vazgeçmek olduğunu öğrenmiştim. Kendimi pasifleştirmeliydim, boyun eğmeliydim, kabul etmeliydim. Şimdi, böyle bir durum, sizi Öz'e ve Gerçek Ben'e götüren içsel parçanıza doğru harekete geçiyor olduğunuz anlamına gelir. Acaba kaç kişi tamamen haksız olduklarını bile bile boyun eğmeyip veya durumu kabullenmeyip dava açmaktadır, diye merak ediyorum. Şimdi, çoğunuz en iyiyi bildiğinize ve düşündüklerinizde haklı olduğunuza inanırsınız. Kendinize ve hayata karşı bu tutum içerisinde olduğunuz sürece, bilmeden Sahte Kişiliğinizi besleyecek ve Sahte Kişiliğinizi ne kadar çok beslerseniz, Öz'ünüzü o kadar az besleyeceksiniz.

Çalışma'nın, kişinin kendini haklı çıkarmaktan vazgeçmesi gerektiği gibi bizlere öğrettiği basit fikirlerde ne kadar harikulade olduğunu bir düşünün ve ayrıca, aranızdan kaçınızın bunu henüz yapmamış olduğunu da düşünün ve yine, daima Sahte Kişiliğinizden, onun yargılarından, görüşlerinden ve fikirlerinden yana olduğunuz için Öz'ün gelişimini engelleyen bu kendini haklı çıkarma tutumunu sürdürmenin ne kadar faydasız olduğunu da iyice düşünün.

Hatırlıyorum da G. Londra'ya geldiğinde Enstitüsünü başlatmak için bir ev aramaktayken, bazılarımız onu Hampstead kasabasının en yüksek noktasına götürmüştük. Eşimle birlikte onu White Stone gölünün yakınlarındaki satılık bir konağa götürdük. Hiçbir şey söylemeden odaları dolaştı ve zemin katındaki küçük bir odaya geldi. Söylediği şeyler bize şu şekilde çevrildi: "itiraf odası." Çalışma'nın bilinen anlamda itirafla bir ilgisinin olduğunu düşünmek beni çok şaşırtmıştı. Ama G.'nin gözleri öylesine gizemliydi ki neyi kastettiğini pek anlamamıştım. Daha sonraları, Çalış-

ma'da hiçbir küçük oda olmadığını, hatalı olduğunuzu kendinize itiraf etmeniz gerektiğini öğrendim. İçsel olanı dışa yansıtmak, beni hiçbir zaman çok fazla cezbetmemiştir. Sizleri buraya, teker teker itiraflarda bulunmaya davet ettiğimi hayal edelim. Aslında size o kadar çok şarap içirirdim ki hiçbir şeyi itiraf edebilecek halde olmazdınız. Ama hatalı olduğunuzu kendinize itiraf edin. Bu şekilde dışınızdan itiraf etmek faydasızdır. Bildiğiniz gibi, yaptığı şeylerin doğrusunu hiç kimse size anlatmayacaktır. Kendini gözlemleme aracılığıyla geliştirilen Çalışma hafızası aracılığıyla hatalı olduğunuzu görmeniz gerekir. Bir başka deyişle, hatalı olduğunuzu kendinize, kendinizdeki daha yüksek "ben"lere veya varlıklara itiraf etmelisiniz. Bu tamamen içseldir. Kendini geliştirme tamamen içseldir. Daha Yüksek Merkezler aracılığıyla faaliyette bulunan Onlar –ki Onlar'dan kastım, Şuurlu İnsanlık Çemberi'dir– sizi, çoğu zaman garip bir biçimde hiç de beklemediğiniz bir biçimde bağışlayacaktır. Sizde iki tür suçluluk hissi vardır: edinilmiş vicdanınızdan kaynaklanan suçluluk hissi ve bildiğiniz gibi, gömülü vicdan olarak adlandırılan içsel vicdandan kaynaklanan suçluluk hissi. Bazılarınız, Çalışma'nın amaçlarından birinin, hepimiz için aynı olan ve yetiştirilme tarzımızla veya dinle kısıtlı bir mesele olmayan bu gömülü vicdanı ortaya çıkarmak olduğunu belki de duymuşsunuzdur. Kendinizde gerçek vicdana sahip olmaya başlayınca, deyim yerindeyse, dışsal alışkanlıklar aracılığıyla kendinizi o kadar kolay haklı çıkaramayacaksınız. Her zaman her şeyi değiştirmeye çalışmak yerine her şeye daha açık olacak veya kendinizi daha çok teslim edeceksiniz. Bir başka deyişle, Kişiliğiniz daha pasif hale gelecek. Kişiliğiniz daha pasif hale gelince, onu beslemek için kullanılan enerji Öz'ün gelişimine ayrılacaktır. Bizde gerekli olan bu tersine dönüşü çoğunuz duymuşsunuzdur ama ben bir kez daha hatırlatacağım.

Çalışma, dört olası bedene sahip olduğumuzu söyler. Hayat tarafından güdülen dışsal bedenle başlarsınız. En içsel beden, aslında Öz'ün gelişimiyle ilişkilidir. Bu nedenle, makine şu veya bu biçimde çalışabilir.

İNSAN'IN DÖRT BEDENİ

Kişilik	1	2	3	4	*Öz*

Kendinizi neden haklı çıkarmamamız gerektiğini şimdi görüyor musunuz? Kendimizi haklı çıkarmak, ister Kişilik ister Sahte Kişilik olarak adlandırın, makinenin yanlış ucunu devam ettirir. Gerçek vicdan gelişmeye başlayınca, tüm Ezoterizm'in öğrettiği ve İnciller'de yeniden doğuş olarak adlandırılan bu tersinmeyi yaşarsınız. Çalışma'daki deneyimimden yola çıkarak, tüm bunların uğruna çaba harcamaya değer olduğunu ve her şeyin samimi bir kendini gözlemlemeyle başladığını söyleyebilirim. Bu durumda, kendinizi haklı çıkardığınız zamanları gözlemliyor musunuz? Çünkü bunu yapmazsanız, Çalışma'nın Öz'ün gelişimine yol açabilecek

önemli fikirlerinden birini uygulamıyorsunuz, demektir. Hatalı olduğumuzu söylemek zor, değil mi? Her zaman haklı olduğunuzu düşünmek kolay, değil mi?

Amwell, 25 Mart 1950

İKİNCİ EĞİTİM

Bir insan büyük bir tehlikede olduğunda, çevresindeki her şeyin gerçekdışı olduğunu hissedebilir. Dış fenomenlerle duyuları aracılığıyla özdeşleşmeyi keser. Aynı şey, bir insan çok hastalandığında da gerçekleşebilir. Hastanın ruhu, duyuların akışının kanıtlarına katılmaktan geri durur. Bir başka deyişle, dış dünyadan ve sürekli değişen olayların geçmişte tüm kuvvetini alan ipnotik güçlerinden bir anlığına farklı olduğunu hisseder. Bunların hepsi bizlere insanlarla, nesnelerle, olaylarla olağan ilişkiden farklı bir şeyin var olduğunu göstermektedir. Ne yazık ki –veya belki de iyi ki– şuurun bu farklı durumları gelip geçer ve kendimizi bir kez daha hayatın gürültüsünün, koşuşturmacanın, tartışmanın, kırgınlığın ve mutsuzluğun içinde buluruz. Geçenlerde alt grupların birinde alınan notlara göz gezdiriyordum; alt grubun öğretmeni, İnsan'ın iki eğitimden geçmesi gerektiğini söyleyen Çalışma-fikri üzerinde durmuştu. Çalışma, İnsan'ın önce hayatta eğitilmesi gerektiğini ve bu gezegende mevcut olan zorlukları makul bir biçimde karşılayabilmesi için hayata makul bir uyum sağlaması gerektiğini söylemektedir. Buna iyi, hatta zengin bir Kişiliğin oluşumu denir ve insanlar bunu oluşturmazlarsa, Çalışma açısından daima zayıf kalır ve hatta baş belası olurlar. Elbette ki insan Çalışma'da hayatla ilgili daha önce öğrendiklerinden farklı olan bir sürü şey öğrenebilir ve bunun sonucunda daha iyi bir Kişilik edinebilir. Bu, dış fenomenle temas aracılığıyla edindiğimiz Kişiliğin bu Çalışma'yla temas aracılığıyla geliştirilebileceği anlamına gelmektedir. Kişi yemek pişirmeyi, resim yapmayı vb. öğrenebilir. Ardından, Çalışma ikinci eğitimden söz eder. Çalışmakta olduğumuz bu öğretiye göre, İnsan kendini geliştiren bir organizma olarak doğduğu için kendisindeki bu saklı olasılığı geliştirmek üzere farklı bir eğitime gereksinim duymaktadır; bu nedenle, bir insanın daha tamamlanmış bir ev, bütünlüklü bir İnsan haline gelebilmek için alması gereken bu eğitimin ne olduğunu sorarsanız, size net olarak şu yanıtı veririm: İkinci eğitimin doğası, Kendini Hatırlamayla ve kendinizi gözlemlemeniz gerektiğiyle, özdeşleşmeye son vermeniz gerektiğiyle, negatif duyguları durdurmanız gerektiğiyle ve geri kalan tümüyle başlayan Çalışma-öğretisini kendi içinizde yaşamak ve uygulamaktır. *İkinci eğitim budur.* Negatif duyguların faydasız olduğunu çok daha önceden bilseydim, bana yararı dokunabilecek bir sürü şeyi öğrenmiş olurdum. Mesele şu ki incelemekte olduğumuz bu ikinci eğitimde neler yapmaları gerektiğini görmeleri için Çalışma'nın öğretisi-

nin insanlara sürekli olarak gösterilmesi, hatırlatılması gerekmektedir. Ama bu Çalışma'nın öğretisi –yani ikinci eğitim– hakkında bir şeyler duymak, ilk eğitiminizde makul bir noktaya kadar gelmedikçe hiçbir işe yaramaz ve daha önce söylendiği gibi, ilk eğitiminiz, mevcut koşullara makul bir uyum göstermenizi ve böylece, hayatınızı kazanıp idare etmenizi sağlamalıdır. Sizi hayata uyarlayan şey Kişiliğinizdir. Hayatla veya hayattaki öğretmenlerinizle temasınızdan edindiğiniz çok kötü tarzda gelişmiş bir Kişiliğiniz varsa, hep zayıf bir erkek veya zayıf bir kadın olacaksınız. Neden? Çünkü hiçbir şey yapamazsınız. Ocağı yakmadan soğuk suda yumurta kaynatmaya veya tavaya yağ koymadan omlet yapmaya kalkışırsınız: bu, dış fenomene çok zayıf bir uyumlanma anlamına gelmez mi?

Şimdi, hayattaki eğitimden edinilen Kişiliklerimizde mevcut olan boşlukları ve aptallıkları kişi, kendini gözlemleme aracılığıyla görür. İşte bu nedenle, Çalışma için olabildiğince zengin bir Kişiliğe sahip olmanız gerektiğini söylüyorum. O. açık açık şunları söylemişti: "Farklı merkezlerdeki rulolarda olabildiğince çok izlenimin kaydedilip yerleşmiş olması şarttır. Bu rulolarda ne kadar çok izlenim olursa, Kişiliğiniz o kadar zengindir." Şimdi, bildiğiniz veya belki de gözlemlediğiniz gibi, bazı insanlar çok küçük bir Kişilikte yaşamaktadır. Hayatları boyunca sadece bir iki kitap okumuşlardır ve üstelik bunlar da çok ilgi çekici kitaplar değildir; bir gazeteye göz atarlar ama pek bir şey anlamazlar ve ilgilerini en çok çeken şey karikatür köşesidir. Bu ise onların, izlenimleri kaydettikleri merkezlerinde çok az ruloya sahip olduklarını göstermektedir. Bu Çalışma'ya ilgi duyan bir erkeğin ve bir kadının farklı merkezlerde birçok farklı ruloda bolca izlenime sahip olması gereklidir. Aksi takdirde malzeme çok zayıf, çok küçük, çok sınırlı kalır. Şimdi, asıl meseleye dönecek olursam, ikinci eğitimde İnsan'ın kendi yaratılışına ait doğrultuda hareket etmesi, yani *bu Çalışma'yı yapması* gerekir. Bu Çalışma'yı çalışmalıdır, Çalışma'nın neleri öğrettiğini düşünmelidir ve bunları uygulamaya gayret etmelidir. Örneğin, Çalışma'nın içinde olun ya da olmayın, her an zorlu koşullarla, deyim yerindeyse yakıcı koşullarla karşılaşacaksınız. Bu Çalışma'da, bu Çalışma'nın içindeyseniz, etrafa yayılabilecek alevleri söndürmeniz gerekir. Nasıl? Koşul her ne olursa olsun, bu Çalışma'yı yaparak. Her şeyden önce kendinizi hatırlamalısınız çünkü hoş olmayan bir koşulla özdeşleşirseniz negatifleşirsiniz ve negatif duygu yangına körükle gitmek gibidir. Yani her şey parlayıp yanar. Şeylerin alev almamasından sorumlu olduğunuzu görmeye başladıktan sonra, ikinci eğitimin ne anlama geldiğini bir ölçüde kavramaya başlayacaksınız. İkinci eğitimin, kendinizde dış gerçeklikten daha güçlü bir başka gerçekliği oluşturmakla ilgili olduğunu kavramaya başlayacaksınız.

DÜŞÜNCELERİN SEÇİMİ

Geçenlerde, *düşünmeyi durdurabilir miyiz*, fikriyle ilgili çeşitli yorumlar yapılmıştı. Bu Çalışma'da bizlere, daha en başından, düşüncelerimizi durdurmaya çalışmamız öğretildi. Yüzeysel bir anlayışa sahip pek çok insan, düşüncelerini gerçekten durdurabileceklerini düşünmeye başlamıştı. Öte yandan, birçoğumuz bunu yapamadığımızı görmüştük ve en sonunda, bunun şimdiki halimizle düşüncelerimizi durduramayacağımızı fark etmemizi amaçlayan bir alıştırma olduğu söylenmişti. Bir süre sonra bizlere, düşüncelerimizi durduramasak bile hangi düşüncelere ayak uyduracağımızı ve hangilerinden kendimizi ayıracağımızı seçebileceğimiz söylendi. O zaman, belirli düşünce zincirleriyle bağlantılı olarak kendi içimizde "dur alıştırması" yapmamız gerektiği fikri ortaya çıktı. Durdur! Bu ise zihnimde, düşünceler üzerinde ne gibi bir kontrole sahip olduğumuz –yani derhal farklı bir düşünce zinciri başladığı için düşünce zincirlerini durduramadığımız ama *içsel dur* yapabileceğimiz– fikrinin oluşmasını sağladı. Varsayalım ki kendimin iç şehrinde yürümekteyim ve beni hep içsel şehrimin kenar mahallelerine –yani dehşetli negatif durumlara– yönelttiğini gözlemlediğim bir düşünce belirmeye başlıyor. Kendimin bu içsel psikolojik şehri hakkında bir şeyler bilirsem bu düşünce zincirine, bu kötü kenar mahalleye yönelmeyi durdurabilirim. Şunu anlayınız; içsel şehrinizin kenar mahallelerinde bu kötü düşüncelerden kurtulamazsınız ama tıpkı doğal, fiziksel dünyada olduğu gibi kötü ve tehlikeli sokaklardan uzak durabilirsiniz ve böylece, bu tip psikolojik yollara girecek olduğunuzda kendinizi durdurmayı öğrenebilirsiniz. Çalışma'da eskiden çok mekanik tarzda hoşlanmadığım bir kişiyi düşünmeye başlarsam, onunla ilgili çağrışımlar zincirini takip ettiğimde kendimde daima çok kötü bir yere vardığımı görünce bunu anlamaya başlamıştım. Onun değişmesini beklemenin hiçbir faydası yoktu. Değişmesi gereken ve hiçbir içsel gözlem tarafından denetlenmeksizin dallanıp budaklanmasına, o kişinin adı bile geçse negatifleşmemle sonuçlanacak şekilde ne yazık ki izin verdiğim bu tatsız çağrışımları takip etmemesi gereken bendim. Dolayısıyla, lütfen anlayınız ki düşüncelerinizi durduramazsınız ve burada size, düşüncelerimi tamamen durdurmayı birçok kez deneyişimden birini örnek olarak vermek istiyorum. Düşüncelerimi durduruyordum ve biraz acı hissetmeme neden olacak rahatsız edici bir pozisyonda oturuyordum ve derken, kendimi şöyle düşünürken buluyordum: "Düşüncelerini durmaya çalışıyorsun ve sana yardımcı olması için rahatsız edici bir pozisyonda oturuyorsun." Yani gördüğünüz gibi, düşüncelerimi durdurmaya çalışırken bu çabamla ilgili başka düşüncelere boğuluyordum. İşte o zaman, düşünceleri durdurma adı verilen bu alıştırmanın, düşüncelerimizi durduramayacağımızı anlamamız için bize sunulduğunu fark ettim.

Sonunda, düşüncelerimizi durduramasak da onları seçebileceğimizi fark ettim. Hangi düşüncelere ayak uydurabileceğimizi seçebileceğimizi ve

bizleri, kendi psikolojimizde hep en kötü kenar mahallelere yönelttiğini gözlemleme yoluyla gayet iyi bildiğimiz düşüncelerden hoşlanmayabileceğimizi kastediyorum. Çok küçük bir iradeye sahip olsak ve bu nedenle bilinen anlamda "yapamasak" bile, içsel dünyamızda seçim yapabilme gücüne her zaman sahibiz. Daima kötü ve sahte düşünceleri seçersek, güllük gülistanlık bir bahçemiz olmaz. Bahçemizi küçük yabani otlar bürür. Kısacası, iyi birer bahçıvan değilizdir. Shakspeare, bir oyununda iradelerimizden bahçıvanlar olarak söz eder: "İster ısırgan dikersin, ister kekik... bahçeni ya tek bir bitkiye ayırabilirsin ya da bir sürü çiçekle doldurabilirsin; yeter ki sen iste! Bahçenin kısır kalması da elinde, verimli bakımlı olması da. Bunların hepsini yapmak irademize bakar." (*Othello* I.iii.324) İnciller'de sıkça söz edildiği gibi, yaban otlarını ayıklayıp en iyi bitkileri seçmeliyiz ve onları sulayıp gübrelemeliyiz. Dolayısıyla, kişinin düşünceleri ve kişinin bunlarla ilgili ne yapması gerektiği konusunda, ısırgan otlarını yetiştirebilme veya onları iyi bir bahçıvan gibi ayıklayabilme gücüne sahip olmamız gerektiğini anlayacaksınız. Düşüncelerimizi seçebiliriz. Onların ne olduğunu ancak uzun süre gözlemleme yoluyla bilebiliriz ve onların bizi, kendimiz olan içsel psikolojik şehirde nereye yönlendirdiklerini bilebiliriz.

Şimdi, kötü bir düşünceden kurtulmanın bir yolu, dikkatinizi başka bir şeye vermektir. Hayatınızı çağrışımların otomatik çalışmasına terk ederseniz, hayatınızın sorumluluğu sizde değildir. Kendinizin içsel şehrinde yanlış bir yere geldiğinizi kendini gözlemleme aracılığıyla fark edebilirseniz, dikkat göstererek buradan çıkabilirsiniz. Çalışma'dan anladıklarınızı ve Çalışma'ya verdiğiniz değeri arkanıza alırsanız bu, kendinizin kenar mahallelerine yönelmenizi engelleyebilir ama bunun için bir tür hedefe sahip olmalı ve o hedefe odaklanmalısınız; bu sizi kendinizdeki Soho, Whitechapel veya Limehouse gibi mahallelere gitmekten kurtaracaktır. Siz büyüyüp yaşlandıkça Çalışma'nın daha kolay hale geleceğini düşünmemelisiniz. Tam tersine. Ama o zamana dek, yapmak istediğiniz bir şeye tutunmalı ve dikkatinizi ona vermelisiniz. Ve bu bağlamda, ölümün hayatın sonu olduğunu da asla düşünmeyiniz.

Amwell, Paskalya, 8 Nisan 1950

BİR PSİKOLOJİK BEDENİN BİÇİMLENMESİ ÜSTÜNE

Geçen birkaç ay içinde, İnsan'ın Dört Bedeni hakkında birçok yanlış ifadeyle karşılaştım. İlke anlaşılmadıkça şekiller hiçbir anlam taşımaz, çizimler hiçbir anlam taşımaz. 1, 2, 3 vb. diye adlandırılan sekiz beden olduğunu da pekala söyleyebilirim. Bunun hiç kimseye faydası olmayacaktır. Dört Beden formüle bile edilmezden önce, bunun temelinde yatan şu ilkeden başlamalıyız: İnsan'a Evren tarafından çalışan bir düzenli fiziksel beden verilir ama psikolojik beden verilmez. Bilim ve Tıbbın incelemeye çalıştığı

fiziksel beden düzenlidir. Bir çocuk doğduğunda, harikulade çalışan bu düzenli bedene sahiptir. Çocuk tüm sistemleri çalışmaya hazır halde doğar; kalbi çarpar, kanı vücudunda dolaşır, sindirim sistemi çalışır vb. Bu gerçekten bir mucizedir. Çocuk zamanla büyür ve Kişilik tarafından kuşatılır. Bir psikolojiye sahip olmaya başlar. Böylece hepimiz büyürüz ama psikolojimiz bir beden oluşturacak şekilde düzenlenmez. Aslında, psikolojik olarak düzenin tam aksine bir tür kaosun içindeyiz. Düzenli veya fiziksel bedeninkiyle herhangi bir şekilde kıyaslanabilir bir psikolojik bedene sahip değiliz. Fiziksel bedenin düzenli ama psikolojik bedenin düzenli olmadığını kastediyorum. Diğer bedenlere bir açıklama getirmeye çalışırken, bir insanın bütünüyle çelişkili birçok "ben" olduğu ama aslında bunları kontrol eden tek Ben'e sahip olması gerektiği fikrinden yola çıkıyoruz. Bunun, ikinci bedenin ne anlama gelebileceğinin ilk ipuçlarını sunduğunu düşünüyorum. Birçok "ben"den söz ederken bir insanın düzenli bir bedene sahip olmayan olağan psikolojik durumunu kastediyorum. Hayat bize düzenli bir psikolojik beden sunmayacaktır. Bu bir lükstür. Yalnızca ezoterik öğreti ve kişinin kendi üzerinde çalışması, fiziksel bedenden ayrı olarak düzenli bir psikolojik bedenin biçimlenişini olanaklı kılar.

Başka bir beden ilkesini bu şekilde anlayınız. Bu olası bir gelişimdir. Şu anki mekanik halimizle hiçbir psikolojik bedene sahip değiliz. Tamamlanmamışız, eksiğiz. Bir psikolojik bedenin biçimlenmesi fikrinin ardında yatan ilkeyi anlarsanız, G.'den alıntı yapan Bay Ouspensky'nin bu konuda söylediklerini aktararak devam edeceğim: "Bu dört beden, farklı öğretilerde çeşitli şekillerde tarif edilmiştir. Birincisi fizik bedendir. Hristiyan terminolojisinde buna 'karnal' beden denir. İkincisi, yine aynı terminolojide 'doğal' beden adı alır. Üçüncüsü 'ruhsal' bedendir. Dördüncüsü ise *ezoterik Hristiyanlığın* terminolojisinde 'ilahi' beden diye anılır. Teozofik terminolojide birincisine 'fizik' beden, ikincisine 'astral' beden, üçüncüsüne 'mantal' beden ve dördüncüsüne ise 'nedensel-kozal' beden denir. Bazı Doğu öğretilerinin terminolojisinde birinci beden 'araba' (beden), ikinci beden 'at' (duygu ve arzular), üçüncü beden 'sürücü' (akıl), dördüncü beden ise 'efendi'dir (Ben, Şuur, İrade).

"Alelade insan, bu bedenlere veya onlara ait fonksiyonlara sahip değildir... Sadece fizik bedene sahip bir insanın fonksiyonları ile *dört bedenin* fonksiyonları arasındaki başlıca fark, birinci halde, *fizik* bedenin fonksiyonlarının diğer bütün fonksiyonları yönetmesidir; yani her şey fizik beden tarafından, fizik ise dış tesirler tarafından yönetilir. İkinci halde ise kumanda veya kontrol üstün bedenden gelir... Birinci halde, yani sadece fizik beden sahibi insanın fonksiyonları otomat, dış tesirlere bağımlıdır; diğer üç fonksiyon fizik bedene ve onun aldığı dış tesirlere bağımlıdır. Arzular veya arzusuzluklar –'istiyorum-istemiyorum', 'seviyorum-sevmiyorum' gibi durumlar–, yani ikinci bedenin yerini işgal eden fonksiyonlar, rastlantı eseri şoklara ve tesirlere bağımlıdır. Üçüncü bedenin fonksiyonlarına karşılık gelen düşünce, tamamen mekanik bir süreçtir. Alelade mekanik insanda 'irade' mevcut değildir; o sadece arzulara sahiptir; arzu ve isteklerin az veya çok *sürekli* oluşuna zayıf veya güçlü irade denmektedir. İkinci durum-

da, fizik bedenin otomatizması diğer bedenlerin tesirlerine bağımlıdır. Farklı arzuların ahenksiz ve çelişkili faaliyetleri yerine tam, bölünmeyen ve daimi olan bir tek ben vardır; fizik bedeni ve onun arzularını hakimiyeti altında bulunduran, gerek isteksizliğini gerekse direncini ortadan kaldırabilecek *ferdiyet* mevcuttur. Mekanik düşünce sürecinin yerini *şuur* almıştır. Ve sadece farklı 'ben'lere ait, çeşitli ve sık olarak çelişkili arzulardan meydana gelmiş bir güç olmayan fakat şuurdan yayılan, ferdiyet veya tek ve daimi ben tarafından yönetilen *irade* vardır. Ancak böyle bir iradeye 'özgür' denebilir çünkü rastlantıdan bağımsızdır ve dışardan değiştirilemez veya yönetilemez." (*İnsanın Gerçeği-Kendini Bilmek**)

Son olarak, yılın bu mevsiminde Aziz Pavlus'un Diriliş hakkındaki sözlerini aktaracağım:

> "Ama biri çıkıp, 'Ölüler nasıl dirilecek? Nasıl bir bedenle gelecekler?' diye sorabilir. Ne akılsızca bir soru! Ektiğin tohum ölmedikçe yaşama kavuşmaz ki! Ekerken, oluşacak bitkinin kendisini değil, yalnızca tohumunu –buğday ya da başka bir bitkinin tohumunu– ekersin. Tanrı tohuma dilediği bedeni –her birine kendine özgü bedeni– verir. Her canlının eti aynı değildir. İnsan eti başka, hayvan eti başka, kuş eti, balık eti başka başkadır. Göksel bedenler vardır, dünyasal bedenler vardır. Göksel olanların görkemi başka, dünyasal olanlarınki başkadır. Güneşin görkemi başka, ayın görkemi başka, yıldızların görkemi başkadır. Görkem bakımından yıldız yıldızdan farklıdır. Ölülerin dirilişi de böyledir. Beden çürümeye mahkum olarak gömülür, çürümez olarak diriltilir. Düşkün olarak gömülür, görkemli olarak diriltilir. Zayıf olarak gömülür, güçlü olarak diriltilir. Doğal beden olarak gömülür, ruhsal beden olarak diriltilir. Doğal beden olduğu gibi, ruhsal beden de vardır. Nitekim şöyle yazılmıştır: 'İlk insan Adem yaşayan can oldu.' Son Adem'se yaşam veren ruh oldu." (*1. Korintliler*, 15:35-44)

Amwell, 15 Nisan 1950

YARATILIŞ IŞINI

Geçenlerde Tanrı hakkında konuşulmuştu. Bazı insanlar şöyle diyor: "Neden Tanrı hakkında doğrudan bir biçimde konuşmuyoruz?" Yaratılış Işını Tanrı'yı simgeler. Tanrı'nın bir çizimidir. Yaratılış Işını'nda her şey Mutlak'tan, yani koşulsuz olandan gelir. Işın, her şeyin Mutlak adı verilen bu bilinmeyenden başladığını ve bunun önce Üç Kuvvete ve daha sonra da Yedi Kanuna bölündüğünü söyler. Önce Bir, sonra Üç ve sonra Yedi olduğu için Tanrı'yı anlamanın zor olduğu söylenir. Yaratılış Işını'nı kabul etmenin akılla hiçbir ilgisinin olmadığını, bir inanç eylemi olması gerektiği-

*Ruh ve Madde Yayınları, 2008, s. 94-97.

ni söyleyenleri anlayamıyorum. Yaratılış Işını, hepimizin başka bir şeyin parçası olduğunu söylemektedir. Bunu düz –yani duyusal veya doğal– anlamda ele aldığımızda, Güneş'in veya Güneş Sistemi'nin Galaksi'nin bir parçası olduğu ve birçok gezegenden oluştuğu, bunlardan birinin de uydusu Ay ile birlikte Yeryüzü adını verdiğimiz gezegen olduğu doğru değil midir? Yaratılış Işını'nın mantıksal duyular açısından makul olmayıp bir inanç eylemi olarak kabul edilmesi gerektiğini düşünmüyorum.

Bazıları şunu soruyor: "İlahi Zeka ne anlama gelir? Tanrı'nın ta kendisinin Zekası değil midir?" Hayır, Mutlak'ın Zekası değildir bu. Şimdi, Işın'ın duyular aracılığıyla görebildiğimiz gibi, düz anlamından yola çıkalım. Gözle görülür dış Güneşimizin aslında Samanyolu olarak adlandırılan ve Işın'da *La* notası olarak geçen gözle görülür dış Galaksimizin parçası olduğunu ve buna uygun olarak Işın'da *Sol* notası olarak geçtiğini anlamalıyız. Ama aynı zamanda Güneş bizim içimizdedir. Daha önce söylediğim gibi, Işın'ın fiziksel anlamından psikolojik anlamına geçmeliyiz. Yaratılış Işını'nı psikolojik olarak aldığımızda, dış fiziksel nesneleri değil, varlığın seviyelerini temsil eder. *Sol* adı verilen varlık seviyesinde olan bir kişi, bizimkiyle kıyaslandığında ilahi zekaya sahip olacaktır ama Galaksimizin zekasıyla kıyaslandığında, Güneş'in zekası ilahi değildir. Tüm Galaksilerin birleşik zekası, Her Şeyi kucaklayan Mutlak'ın Zekasına çok yakın olmalıdır. Bay Ouspensky, bu konu hakkında konuşurken bir keresinde, köpeklere kıyasla ilahi zekaya sahip olduğumuzu söylemişti. Bir şeyler yapabiliriz, kapıları açabiliriz, yemek pişirebiliriz. Bunlar, köpek için mutlak biçimde mucizevidir; yani köpek için ilahidir. Köpek efendisinde ilahiliği, yani kendisininkiyle kıyaslandığında ilahi zekayı görür. Ama şu anki halimizle Mutlak'ın Zekası ile doğrudan temas kurabileceğimizi hayal etmek aptalca olurdu. Kutsal metinlerde, İnsan'ın bilgeliğinin Tanrı'nın gözünde akılsızlık olduğu söylenmemiş midir? Yaratılış Işını'nı sadece duyular tarafından algılanabilen dışsal bir şey olarak değil, kendi içimizde anlayış, kavrama ve zeka seviyeleri olarak mevcut olan içsel bir şey olarak aldığımıza dikkat ediniz. Demek ki kendimizi yükseltme görevimiz var. Yaratılış Işını –bir noktaya kadar– sizin içinizdedir.

Biri şöyle diyor: "Tanrı her şeyi İyilik için yapar." Ama Evren'in Yaratıcısı, yani Mutlak kendi muazzam yaratımı için neyin iyi olduğuna dair sizinkilerden tamamen farklı fikirlere sahip olabilir. Tanrı sözcüğünü fazlasıyla aşina tarzda kullandığınız anda, aslında *kendi istediklerinizi* kastettiğinizi düşünüyorum. Mutlak'ın tezahürde iki karşıt kuvvet ve bir nötrleştirici kuvvet olmak üzere Üç Kuvvet haline geldiğini hatırlayın. Mutlak'ın biri yaratıcı, biri koruyucu ve biri de yıkıcı bu üç unsuruna son zamanlarda birçok kez dikkatinizi çekmiştim. Yaratılış'ta hiç yıkıcı kuvvet olmasaydı, içinde hiçbir anlam olmazdı. Aslında, bu imkansız olurdu. Denizler birkaç yıl içinde balıklarla dolup taşardı. Oysa balıkları yakalamamıza ve yememize izin verilmiştir ve yıkıcı yanın diğer unsurları da bizi öldürürler. En Yüce Zeka'nın bakış açısından, mekanizmanın çalışması için bunların hepsi gereklidir ve bunların hepsi iyidir. Bunun çok zor bir düşünce olduğunu mu düşünüyorsunuz? Öyle olduğunu düşünüyorsanız biraz kafa yo-

run çünkü Çalışma, her şeyin başka bir şeyi yediğini söyler ve ekler: "Bizler doğru insanlar tarafından yenmeye çalışmalıyız," yani şeytanlar tarafından yenmektense Başmelekler tarafından yenmek. Ama elbette ki duygusalsanız ve bunun sonucunda pek net düşünemiyorsanız, bir kedinin bir fareyi yemesinin korkunç olduğunu düşünürsünüz. Evet, Çalışma bizi doğru tesirlerin yemesi için çaba harcamamız gerektiğini söylemektedir. Yalnızca hayata hizmet edersek, ne kadar başarılı olursak olalım, bizim için yanlış olan tesirler tarafından yeneceğiz, demektir çünkü hayattan farklı bir nötrleştirici kuvvete tabi olmak üzere örtülü yapılandırıldık. Hayat bizi geliştirmez. Buğdayların arasında boy veren yabani otları görüp onlar hakkında duygusallığa kapılan bir çiftçinin önlem almadığı sürece çok kötü bir çiftçi olacağını düşünmüyor musunuz? Ve bize, kendimizin zihinsel tarlasında negatif duyguların fazla güçlenmesine izin vermememiz gerektiği söylenir. Bu zihinsel tarlada neleri seçeceksiniz? Hangi tesiri? Hangi tanrı'yı? Kendinizde bir sürü şeyi kontrol etmelisiniz ve kendiniz de göreceksiniz ki bunu yapmak zorundasınız. Sizi, kendinizin kenar mahallelerine yönelten düşüncelere dair bir içsel dur oluşturmanız gerekmektedir. Yabani otları korumanız değil, söküp atmanız gerekmektedir ki psikolojik ülkenizde, zihninizin tarlasında daha öncekilerden biraz daha iyi bir şeyler büyüyüp boy verebilsin. Dolayısıyla, Tanrı işte bu nedenle seçicidir ve gittikçe artan mekanik kanunlar aracılığıyla Işın'ın aşağılarına doğru yansıyan Tanrı'nın ne olduğunu kendi seviyemizde anlamak istiyorsak, yapmamız gereken şeyin Tanrı'ya itaat etmek –yani belirli etkileri takip etmek– olduğunu anlamalıyız (bunu ancak ezoterik öğreti aracılığıyla anlayabiliriz).

Güneş'in İlahi Zekası, daha önce söylediğim gibi bizim için Tanrı'dır ve sanırım bu Zeka, negatif duygunun her biçimini dışlamaktadır. Bunun, her türden negatif duyguya kolayca kucak açan kendi Zekamız gibi olmadığı elbette ki açıktır. Ama bir süre sonra, Çalışma'da yapmaya çalıştığınız her şeyin gerisinde, sizde başka bir Zeka'nın, bir İzleyici'nin, kendinizdeki Gerçek Ben'in var olduğunu göreceksiniz. Geride durup Nicoll'le ve onun tüm şeytanlarıyla ne yapmaya çalıştığımı izleyen bu Zeka'nın, sanırım hiçbir zaman bu kadar çok şuurunda olmamışımdır. Yine de bu Gerçek Zeka ile doğrudan temas kuramasam bile, bunun farkındayım. Hiçbir şekilde eleştirel değildir ve yine de bu Zeka'nın varlığını hissettiğimde, kendi içimde yanlış olduğumu bilirim. Bütün bu süre boyunca kim olduğum konusunda yanılmış olduğumu fark ederim. Şimdi, sahip olduğum herhangi bir zekanın ardında duran bu diğer bir Zeka hissi, Gerçek Ben'i hissetmenin başlangıcıdır ve G. bir keresinde şöyle demişti: "Gerçek Ben'in gerisinde Tanrı yatar." Ama ayrıca, tüm Işın'ın bizim içimizde temsil edilmediğini de eklemişti.

Bildiğiniz gibi, Çalışma üst üste birçok palto giydiğimizi söylemektedir veya Ibsen'in dediği gibi, İnsan soyulmayı bekleyen bir sürü kabuğu olan bir soğan gibidir; G. de bu benzetmeyi kullanıyordu. İsa, "Göklerin Egemenliği içinizdedir," demişti ve işte bu nedenle, Tanrı dışınızda değil, içinizdedir. Çalışına'nın yolu, ardında Tanrı yatan Gerçek Ben'e erişmektir. Sizde herhangi gerçek bir şeye sahipseniz, soğanda bir cücük varsa –yani

bu paltoları çıkartarak veya soğan zarlarını soyarak hayatı acılaştırmadan sorgulayarak– gerçekten kendiniz olan şeye giderek daha çok yaklaşırsınız. Gerçek Ben'in ardında duran bu Tanrı'nın Mutlak olduğunu söylemiyorum. Bu bizim için *görece* Tanrı'dır, yani kendimizinkiyle kıyaslandığında İlahi Zeka'dır. Tüm Yaratılışı kontrol eden, her Galaksi'deki, her Ay'daki ve her atomdaki her hareketten haberdar olan ve her şeyin devamlılığını sağlayan Mutlak'la tanışmak ister miydiniz? Bu ölçekte bir Zeka ile karşılaşmaya cüret edebilir miydiniz? Bunun sizi yakıp kavuracağını görmüyor musunuz? Göksel Varlıklar arasında küçücük bir beden olan Güneş'in Zekasına yükselebilseydik, bizim için fazlasıyla yeterli bir mesafe kat etmiş olurduk.

Şimdi, şuurun her genişlemesi zekanın gelişimine, kendimiz ve bizimle bağlantılı olan diğer insanlar hakkında daha şuurlu olmamıza yol açar. Bu, zekanın gelişmesi, büyümesidir ve yeterince uzun süre uygularsak ve Çalışma'yı istemeyen ve ondan nefret eden bizdeki "ben"lerin tüm saldırılarına, tüm ayartmalarına karşı koyarsak, Çalışma'nın Hakikatini savunurken ona yapılan saldırılara karşı pasif kalırsak zamanla her şeyin gerisinde yatan ve şu anda hiçbir şekilde eleştirmeyen, tarafsız bir İzleyici olan bu Zeka'nın farkına varacağız. Bu, daha önce söylediğim gibi, ardında –kendi Varlık seviyemize ait olan ve kendi seviyemizle kıyaslandığında İlahi olan– Tanrı yatan Gerçek Ben'e yaklaştığınız anlamına gelmektedir. Yaratılış Işını Oktavı'ndaki her bir yüksek nota, biz onun üstünde sanki bir merdivenmişçesine yukarılara çıktıkça, bize göre ilahidir ve bu nedenle de bizim için Tanrı'dır. Yaratılış Işını'nı kendinizde psikolojik olarak düşünüp zekice ele alacak olursanız, ne dediğimi anlayacaksınız. Işın açısından konuşacak olursak, dışsal olarak Ay tarafından temsil edilen *Re* notası altımızdadır ve *Fa* notası ise üstümüzdedir. Bu nedenle, *Fa* notası *Mi* notasıyla kıyaslandığında görece ilahi bir zekayı temsil eder. Ve yine *Sol* notası içsel anlayışın gelişimi aracılığıyla çok daha yüksek bir Zeka'yı temsil eder ve içsel olarak Sol notası ve dışsal olarak Güneş tarafından temsil edilen Zeka'ya bazen temas edebilecek olsaydık, birçoğumuz harikulade bir biçimde tatmin olurdu diye düşünürüm. Ama bunun için nasıl bir hazırlık gerekirdi, bir an için düşünmeye çalışın. Daha Yüksek Merkezlerimiz doğrudan kendilerini gösterseydi çıldırırdık. İşte bu nedenle Çalışma, daha aşağı merkezlerde çalışmamız ve bunları Daha Yüksek Merkezlerin olası algısına hazırlamamız gerektiğini söyler. Daha Yüksek Merkezler bizim için Tanrı'dır ama yanlış tarzda yaklaşılırsa sizi yok edebileceklerine dikkat ediniz.

YAPMAK ZORUNDA OLDUĞUNUZ ŞEYİ İSTEMEK ÜSTÜNE

İnsanlar sık sık soruyorlar: "Bu Çalışma ne hakkında? Ne yapmam gerekiyor?" Buna verilebilecek genel yanıt şudur: "Kendinize Birinci Şuurlu Şoku vermelisiniz." Bunun üzerine şunu soruyorlar: "Kendini Hatırlamak olduğunu sandığım Birinci Şuurlu Şok nedir?" Bu soruyu da doğal olarak bir başkası izliyor: Kendini Hatırlamak nedir? Birinci Şuurlu Şok, çizim üzerinden anlatacak olursak, gelen izlenimleri dönüştürmek için *Karbon 12*'yi araya sokmak zorunda olduğunuz anlamına gelir. İzlenimler ile onları mekanik alışınız arasına girmesi gereken *Karbon 12*'nin aslında Çalışma'nın ta kendisi olduğunu size sık sık söylemişimdir. Dediğim gibi, gelen izlenimleri, onlar sizin üzerinizde mekanik eyleme geçmezden önce görebilseydiniz, aslında Psiko-dönüşümcülük olan Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini bilmeye başlardınız.

Bugün, "Yapmak zorunda olduğunuz şeyi istemeyi deneyin," şeklindeki Çalışma ifadesi bakımından Kendini Hatırlamanın bir yöntemi hakkında konuşacağım. Bir keresinde, yorum yoluyla, telefon çaldığında onun sizi ona götürmesine izin vermeyip ona gitmeniz gerektiğini söylemiştim. Onu istemenizi kastetmiştim. Başınıza gelen şeyi istemek, İkinci Kuvvet ile ilişkinizde harikulade bir noktadır. Elbette ki telefonun yanına inleyerek ve sızlanarak gidiyor ve de "Bunu neden yapmak zorundayım?" diyorsanız, hayatı İkinci Kuvvet'le doldurduğunuzu görmüyor musunuz? Öte yandan, yapmak zorunda olduğunuz şeyi -örneğin mutfağı temizlemeyi, tıpkı Enstitüde yaptığım gibi patatesleri soymayı, sabahın köründe ateşi yakmayı ve bunun gibi daha bir sürü şeyi- isterseniz, ortada hiçbir İkinci Kuvvet kalmaz. Öyleyse, yapmak zorunda olduğum şeyi istersem İkinci Kuvveti ortadan kaldıracak ama yapmak zorunda olduğum şeyden nefret edersem, muhtemelen sinir küpüne dönene dek İkinci Kuvveti artıracağım, demektir.

Zürich'te Dr. Jung'un öğrencisiyken bir gün bana şöyle demişti: "Zürich Üniversitesinin Psikiyatri bölümüne (orada profesör olarak görev yapıyordu) gidip akıl hastalıklarındaki psikolojik etkenler hakkında konuşma yapmak zorundayım." (Bu, o zamanlar Psiko-Analiz denen şeyin başlangıcıydı.) Yazlık evinde uzunca bir süre sohbet etmemizin ardından ayağa kalkıp şöyle demişti: "Haydi Nicoll, bu gece Üniversitede bir konuşma yapmak zorundayım. Tabi ki hiçbir şeye yaramayacak. Söylediklerime hiç kimse inanmayacak. Ama haydi Nicoll, yine de *yapalım şunu*." Şimdi, hepinize sormak istiyorum: Yapmak zorunda olduğu şeyi istemek miydi bu? Kaçımız, bu türden bir iş yapmak zorunda kaldığında, "Bu işi yapmak zorundayız, haydi yapalım şunu," der? Bu, Kendini Hatırlamanın bir biçimidir: hayatınızı daima İkinci Kuvvete karşı durma açısından ele alarak yapmak zorunda olduğunuz şeyi çok kolayca yapabilir ve sonrasında ıstırap çekmezsiniz.

Kendini Hatırlamanın bu unsuru –yani izlenimleri daha şuurlu almak– ve aslında başınıza gelen şeyi isteyerek onları dönüştürmek hakkında söylemem gerekenler bundan ibarettir. Kendime gelince, yaşlanmayı istemek zorunda olduğumu fark ediyorum. Bir başka deyişle, bir şeyleri kaldıramadığımı, bir şeyler inşa edemediğimi, çukur kazamadığımı vb. istemek zorundayım. Bunlara karşı çıkmak yerine, bu şeyleri yapamadığım olgusunu istemek zorundayım.

Başınıza gelen şeyleri istemek fikri hakkında konuşuyorduk ve bir kişi şu soruyu yöneltti: "Bunun en küçük şeyler için, örneğin bulaşıkları yıkamak, sobayı yakmak için geçerli olduğunu düşünmüyor musunuz?" Örneğin, çocuklarınız varsa, onların varlığını istemek zorundasınız. Hiç paranız olmadığını varsayalım; fakir biri olduğunuz olgusunu istemek zorundasınız. Başka bir örnek daha vereceğim. Diyelim ki hapşırıyorsunuz; hapşırmayı istemeyi deneyin. Bu, tartışma amaçlıdır. Hareket Merkezinin taklidi olarak esnemenin gücü hakkında bazı deneyler yapılmıştır. İnsanlardan, ilk esneyen kişiyi taklit ederek esnemeye çalışmaları istenmiş ve hiç kimse esnememiştir. Bir şeyi daha şuurlu kılarsanız, sizi daha az olumsuz etkiler. Bu Çalışma'da, hayatlarımızın geneline karşı daha şuurlu bir tutum edinmemiz –kaçınılmaz olanı istememiz– gerektiği söylenmektedir.

* * *

Bu Çalışma, Psiko-dönüşümcülük olarak adlandırılır. Psiko-dönüşümcülük ne anlama gelir? Psikolojik dönüşüm anlamına gelir. Psikolojik dönüşüm ne anlama gelir? Psikolojik olarak nasıl davrandığınız anlamına gelir. Peki ama "psikoloji" ne anlama gelir? Diyelim ki bir adamdan veya bir kadından nefret ediyorsunuz: bu psikolojiktir. Diyelim ki bir adamı veya bir kadını seviyorsunuz: bu da kendinizin psikolojik yanına aittir. Bu, anlaşılıyor mu? Fiziksel bedeniniz ile psikolojik bedeninizi şu an ayırt edebilir misiniz? Şimdi, psikolojik bedeniniz cehenneme –yani kıskançlığa, düşmanlığa, kötü niyete vb.– dayalıysa, fiziksel bedeniniz nerede olursa olsun, siz cehennemdesiniz demektir.

Gelen izlenimleri dönüştürebileceğinizi anlayınız. Eski bir dostunuz, erkek veya kadın olsun, bir izlenimdir. Bu gelen izlenime nasıl tepki vereceğiniz size kalmıştır.

Amwell, 29 Nisan 1950

KENDİMİZDE GÖZLEMLEMEK ZORUNDA OLDUĞUMUZ ŞEY

Son olarak, bir insanın hayata mekanik bir tepki vermeyip başına gelenlere daha şuurlu bir tepki vermesine olanak tanıyan Birinci Şuurlu Şokun birçok farklı anlamı üzerinde durmuştuk. Yapmak zorunda olduklarımızı istemek hakkında konuşmuştuk. Şimdi, gözlemek ve kendimizi ayırmak

zorunda olduğumuz şeyler hakkında konuşacağız. Geçenlerde şu soruyla karşılaşmıştım: "Kendimizi gözlememiz gerektiğini anlıyorum, peki ama neden?" Kendini gözlemlemenin amacı, kendinizi *Çalışma'nın gözlemlemek zorunda olduğunuzu öğrettiği* şeyden hareketle gözlemlemektir. İnsanlar hep kendilerini zaten gözlemlediklerini hayal ederler. Çoğunuz bunu birçok defa duymuşsunuzdur. Ama Çalışma'da ortaya konan seçici kendini gözlemlemede, Çalışma'nın kendinizde gözlemlemeniz gerektiğini öğrettiği belirli şeyler vardır; böylece, kendini gözlemleme hakkında yöneltilen tüm sorulara bir yanıt olarak, sürekli öğretilen ama hiçbir zaman anlaşılamayan bir noktaya bir kez daha dönmek zorundayız: Kendimizi, *Çalışma'nın öğrettiği çizgiler boyunca* gözlemlemeliyiz. İnsanlar bunu unutur ve böylece, kendini gözlemlemeyi faydasız hale getirirler.

Şimdi, görüp kendimizi ayırmadığımız takdirde, bu Çalışma'nın amacı olan içsel gelişime, Gerçek Ben'e veya Daha Yüksek Merkezlere ulaşamayacağımız için kendimizde belirli şeyleri gözlemlemek zorunda olduğumuz öğretilir. Bu Çalışma size, özsel olarak ne olmak için yaratıldıysanız ona –yani bu gelişmekte olan Evren'de özsel olarak ne için yaratıldıysanız ona– ulaşmanızı önleyen, sizi engelleyen şeylerin farkına varmanızı, bunları şuura çıkarmanızı ve kendinizi bunlardan ayırmanızı öğretmektedir. Şu soruyla karşılaşıyorum: "Neden kendimi gözlemlemeye devam etmeliyim?" Buna bir soruyla yanıt verebilirim: "Peki ama neyi gözlemliyorsun?" Karşımdaki kişi de bana şöyle diyebilir: "Örneğin tüpü açık unuttuğumu, bir şeyleri unuttuğumu, bir dilenciye sadaka verdiğimi, otobüsü kaçırdığımı, gazetede oyun hakkında çıkan haberi beğenmediğimi vb. gözlemliyorum." Tüm bunların, Çalışma-anlamında kendini gözlemlemeyle hiçbir ilgisinin olmadığını söylemek isterim. Çalışma'nın bakış açısından kendimizde gözlemlemek zorunda olduğumuz şey, uyuduğumuz ve mekanik olduğumuzdur ve bu bağlamda, bu açıkgöz gözlemleme aracılığıyla kendimizi hatırlamadığımızı yavaş yavaş fark ederiz. Elbette ki insanlar makineler oldukları ve kendilerini hatırlamadıkları söylendiğinde buna direnebilir ve hatta Çalışma'yı terk edebilirler. Ancak, Çalışma'nın ortaya koyduğu biçimiyle şuurlu, seçici kendini gözlemlemenin ilk çizgisi uyuduğumuzu, ağırlık merkezine sahip olmadığımızı, dış olaylar tarafından kontrol edildiğimizi ve her şeyde nefret ile sevgi, hoşlanma ile hoşlanmama, evet ile hayır arasında salınıp durduğumuzu aşama aşama idrak etmektir. Oysa bunu idrak etmemiz zordur. Üstün bir idrak ediştir ve tersinmeyle ilgili bir dönüm noktası oluşturabilir. Ama aşama aşama gerçekleşir; herhangi bir kestirmesi bulunmayan uzun bir yoldur.

Çalışma'nın, kişinin Çalışma'da öğretilenlere göre kendini gözlemlemesinin gerekliliği hakkında öğrettiği daha kolay bir şeye geçelim. Örneğin, Çalışma daima her şeyle özdeşleştiğimizi söyler. Örneğin, yatırımlarınızda bir artış gibi herhangi bir şey olduğu anda kendinizi iyi hissederseniz; derken bazı hisse senedi fiyatları ya artar ya da yükselir ve sizin süngünüz düşüverir. Bu, dış hayatta olanların bir işlevi olduğumuz ve nihayetinde dış hayatın bizi kontrol ettiği anlamına gelmez mi? Evet, dış hayatın sarkacının salınımlarına, çıkışlarına ve inişlerine direnebilecek içsel hiçbir şeye sa-

hip olmadığımız anlamına gelir. *Kendi içimizde* ay'a sahip değilizdir. Kısacası, hayatla özdeşleştiğimiz ve ondan ayrı olmadığımız anlamına gelir. Ancak, Sahte Kişilik nedeniyle bu durumu reddederiz. Bu, içinde kendinizi gözlemlemek için çok bereketli bir alandır ve kendinizi gözlemlerseniz size birçok sonuç sunacaktır ama bunu, Çalışma için yapmalısınız ki size Kendini Hatırlamanın bir izini sunsun. Ardından, kendimizi gözlememiz söylenen bir başka önemli alan gelir: negatifleşmenin muazzam alanı. Örneğin, kendimizi Çalışma'nın bakış açısından gözlemlememiz konusunda, negatif durumlarımızı gözlemlememiz ve günlük hayatımızın önemli bir bölümünde negatif olduğumuzu gerçekten görmemiz, gerçekten gözlemlememiz gerektiği söylenir. Çalışma'da, kendimizi negatif duygulardan ayırmadıkça Daha Yüksek Merkezler'den, yani Yaratılış Işını'nın işaret ettiği Varlık Ölçeğinde bizden yukarıda olan Daha Yüksek Zekalar'dan hiçbir yardım alamayacağımız söylenmektedir. Ancak, bunu anlamayı reddederiz. Yine, kendimizi daima haklı çıkarmamak bakımından kendimizi gözlemlemek zorunda olduğumuz da söylenir. Hiçbirimizin bunu, içsel kendini gözlemleme aracılığıyla, yeterince derinlemesine kavramadığını düşünüyorum çünkü ne zaman bir suçlamayla karşılaşsak, suçlamanın hakikatini görmek yerine, daima kendimizi haklı çıkarmak isteriz. Herkes tarafından haksız görüldüğü bir konuda bir kişinin kendini daima haklı çıkarmaya çalışmasını dinlemekten daha sıkıcı bir şey olabilir mi? İşte bu nedenle örneğin, Dağdaki Vaaz'da olduğu gibi ruhen fakirlikle ilgisi olan tüm bu harikulade şeylere sahibiz. Ruhen zengin birinin hata yaptığını hiçbir zaman görmeden hep kendini haklı çıkarmaya çalışacağını düşünebilir misiniz? Böylece yine, içsel kale almaktayken kendinizi gözlemlemenin o muazzam etkeni söz konusudur. Kendinizi, içsel kale alırken şuurlu gözlemlemek, takip edebileceğiniz en ilginç şeylerden biridir. Tüm içsel kale alışların, diğer insanların size kötü davrandıklarını ve sizin ise onlara son derece iyi davrandığınızı düşünmekten kaynaklandığını hatırlamalısınız ve bu, neyin eksik olduğunu anlamadan eksikliğini hissettiğimiz içsel gelişimin önündeki en büyük engeldi.

Bunların ardından sıra, ne zaman yalan söylediğinizi gözlemlemeye gelir. Elbette ki kendini haklı çıkarmak da yalan söylemektir, içsel kale alma da yalan söylemektir ve aslında, söylediğimiz hemen her şey –örneğin "Ben" demek– de yalan söylemektir. Şimdi, zekice kendini gözlemleme, daha önce şuurunda olmadığınız şeyin şuuruna varmak anlamına gelir; böylece Çalışma, takip edildiğinde ve uygulandığında, bizde mevcut olan şeyin, yani edinilmiş kişiliğin yerini alacaktır ve aslında hepimizin sahip olduğu bu derin Gömülü Vicdan'ı görmemizi sağlayacaktır çünkü Çalışma'nın malzemesi hepimizde mevcuttur ama bunları unutmuş durumdayız. Uykuya dalmışız. Bir zamanlar bunları bilirdik, derken uykuya daldık ve şimdi, uyanmak ve bunların hepsini geri kazanmak zorundayız.

Sadece şunu ekleyeceğim: bir şeyden haberdar değilseniz, bir şeyin şuurunda değilseniz o şeyi nasıl değiştirebilirsiniz ki? Değiştiremezsiniz çünkü siz o *olursunuz*. Demek ki Çalışma'nın öğrettiklerini çalışıp uygulamak, bir şeyi uyandırmak ve böylece, içsel ayrılmayı uygulayabilmek –burada

özellikle, negatif duygulardan kendimizi ayırmayı bir kez daha vurgulamak istiyorum– ve böylece de bir zamanlar olduğumuz ve temas kurabildiğimiz şeyle yeniden temas kurabilmemiz içindir. Sözünü ettiğimiz şeylerin hepsi, zihni Daha Yüksek Merkezler'den gelen ışığa içsel olarak kapatan şeylerdir.

Amwell, 6 Mayıs 1950

ENTROPİ

Giriş

Sizlere, ilk olarak, Fizik'teki entropi fikrinden söz edeceğim. Eski fizikçiler, Evren'in ister istemez öleceğini, Güneş'in ısı yaydığını ve gezegenlerin aşama aşama ısındıklarını ve böylece, Güneş ile gezegenler arasında ısı biçiminde bir enerji alışverişinin kalmayacağı bir zamana gelineceğini düşünmüşlerdi. Şimdi, Çalışma ise bu yüzyılın başında, Güneş'in ısındığını ve her şeyin ölmek yerine gelişiyor olduğunu öğretmekteydi. Güneş soğuyorsa ve Yeryüzü ısınıyorsa, bir süre sonra eşit ısılara gelecekleri ve aralarında bir enerji alışverişinin olmayacağı açıktır. Bu koşul, maksimal entropi olarak adlandırılır. Bu, iki şey arasında hiçbir enerji alışverişinin olmaması anlamına gelir. Daha eski fizikçiler, entropinin sürekli artışının, en sonunda hiçbir şeyin gerçekleşmeyeceği bir maksimum noktaya ulaşacağını öğretmekteydiler çünkü herhangi bir şeyin gerçekleşebilmesi için bir şeyden diğerine bir enerji akışı şarttır. Bu, kişinin kendi üzerinde çalışarak entropiyi azaltmasını konu alan kısa bir makalenin girişidir.

Psikolojik Açıdan Entropi Fikri

Uzun zaman sonra, bir kez daha entropi hakkında konuşuyoruz. Modern bilimsel fikirlerin ve kavramların zaman zaman bu sistemin ezoterik fikirleriyle bir biçimde örtüştüğünü daha önce görmüştük; örneğin, enerji ve büyüklük bakımından artış gösteren bir büyüyen Evren fikri, her ikisinde de karşımıza çıkar. Şimdi, kapalı bir ortamda sıcak suyla dolu bir çaydanlığı soğuk suyla dolu bir çaydanlığın yanına koyarsanız, sıcak çaydanlık ısısını soğuk olana verir ve zamanla aynı ısıya sahip olacaklardır. Bu, onların arasında artık enerji alışverişinin olmayacağı anlamına gelir. Bu tür bir koşula, daha önce söylendiği gibi "maksimal entropi" denir. Entropinin ne anlama geldiğini hiç kimse tanımlayamaz ama şunu anlayabiliriz: Çok yüksek enerji seviyesindeki bir şey olduğunda, başlangıçta minimal entropi mevcut olacak ve kuvvet, bir şeyden diğerine akacaktır. İki şey arasında başka hiçbir enerji alışverişi gerçekleşmediğinde maksimal entropiye ve deyim yerindeyse, ölüme ulaşılır. Evet ve psikolojik açıdan konuşursak, psikolojik ölümü kastediyorum.

Şimdi, bunu psikolojik dile çevirmeye çalıştığımızı varsayalım. Artık hiç izlenim almayan bir insan söz konusudur. Hiçbir şeye ilgi duymaz. Her şeyden sıkılır ve nefret eder. Psikolojik entropisinin durumu nedir? Neredeyse maksimal noktadadır. Ne dış dünyayla ne de düşüncelerin ve hislerin içsel dünyasıyla alışveriştedir. Dış dünyaya sıcak çaydanlık ve iç dünyaya soğuk çaydanlık dersek, adam sıkıldığı sürece, sıcak çaydanlıktan kuvvet veya izlenimler almayacaktır. Denge haline gelmelerinden sonra, dışsal olan ile içsel olan arasında hiçbir alışveriş gerçekleşmez ve böylece, adamın entropisi maksimal noktaya çıkar; demek ki adam psikolojik olarak ölüdür, yani dışsal olan ile içsel olan arasında hiçbir alışveriş gerçekleşmez. Bu durum, orta yaşlarda bile kolayca gerçekleşebilir. Öte yandan, yaşlanmakta olan ama buna rağmen nadir bulunan pullara, seramiğe, resimlere vb. hala ilgi duyan bir kişiyle karşılaşabilirsiniz. Entropisi bu sebeple azalır. Bir başka deyişle, ne kadar yaşlı olursa olsun kişinin herhangi bir şeye ilgi duymayı sürdürmesi gerekmektedir; aksi takdirde, dışsal çaydanlık ile içsel çaydanlık aynı ısıya gelirse, aralarında hiçbir kuvvet alışverişi mümkün değildir.

Şimdi, Çalışma'nın bir kişi tarafından alındığını varsayalım. Bu kişi yeni bir enerji kaynağı bulabilir. Kendini gözlemlemeye başlar, Çalışma fikirlerini kendine uygulamaya başlar, Çalışma'yla enerji alışverişinde bulunmaya başlar. Örneğin, kendinden hoşnut olmayı keser. Daha çok boşluk hisseder, daha çok ihtiyaç duyar. Hayatın, onun ele almış olduğu biçimde olmadığını görmeye başlar. Bu insan neden tekrar büyümeye başlar? Çünkü artık entropisini azaltmıştır. Sahte Kişilikten ve kendisi hakkındaki imajinasyonundan gelen entropiye artık sahip değildir. Düşündüğü kişi olmadığını görmeye başlar. Birdenbire, dış hayat ile iç hayat arasında enerji akışı başlar. Kendinden tamamen hoşnut olan ve kendine hayranlıkla dolup taşan bir kişi kendini çok geçmeden maksimal entropi olarak nitelendirilen bir psikolojik durumun içinde bulacaktır. Bu durumda olduğu sürece, psikolojik olarak ölmeye başlayacaktır. Ama kendine bu kadar çok hayranlık duymayı bırakırsa ve kendinde, yeni fikirlerin girebileceği bir yer oluşturursa, alışveriş aynı kalmayacaktır çünkü kendinin bambaşka bir durumu söz konusudur artık; enerji alışverişine sahip olacaktır ki bu, ölüm değil, yaşam demektir. Kendinden çok hoşnut sıkıcı kişileri bilirsiniz. Dış çaydanlık ile iç çaydanlık arasında bir ilişki olmadığı sürece, hiçbir enerji alışverişi gerçekleşmez. Böyle insanlar *kendilerini değiştirmeleri* –yani bir *zihin değişimine* uğramaları– gerektiğini, içsel çaydanlıklarına eskisi gibi bakmamaları gerektiğini görmeye başladıkları anda, o ana dek yeni izlenimler almalarını engellemiş olan içsel psikolojiden vazgeçmeye başlayacaklardır. Bay Ouspensky'nin bir kişi hakkında şunları dediğini hatırlıyorum: "Kendine o kadar hayran ki kendine duyduğu hayranlığa karşı çıkabilecek hiçbir şeyi alamaz" ve bazılarınızın bu durumu fark edebileceğini düşünüyorum. Kendinizi Çalışma'nın bakış açısından samimiyetle gözlemlemeye başlarsanız ve aslında iyi, erdemli bir kadın veya erkek olmadığınızı fark ederseniz entropinizin azalacağını ve iyi, erdemli bir kadın veya erkek olmadığınızı göreceğinizi fark edeceksiniz. Kendinizi daha çok pasifleştire-

ceksiniz ve böylece, başka kaynaklardan enerji akacak ve size yeni enerji verecektir. Bu Çalışma'nın tamamı, sizde entropiyi azaltmak içindir. Örneğin, daima haklı olduğunuzu düşünmek, entropinizi artıracak ve spiritüel ölümü yaklaştıracaktır. Dağdaki Vaaz, entropiyi azaltmak içindir. Onu dikkatlice inceleyin. Sandığınız kişi olmadığınızı ne kadar çok görürseniz, içsel hayattaki entropi psikolojik olarak o kadar çok düşer. Hatalı olduğunuzu her gördüğünüzde, size yeni bir enerji akışını mümkün kılarsınız. Çok uzun zaman önce Kenotikler adı verilen bir okul vardı. Kenosis, kendinizi boşaltmak ve bir şeyin içeri girmesine izin vermek demektir. Bu Çalışma da bu fikri öğretir. Ve bunun uygulanması, çizimlerin bazılarında sözü edilen *Tersinme*ye yol açar. İşte bu nedenle, tatlı ve büyüleyici kişiliğinizle dolu olmamaya çalışarak işe başlayın. Kendini gözlemleme aracılığıyla pasifleşin; kendinizdeki entropiyi azaltacaksınız.

Amwell, 20 Mayıs 1950

KENDİNİ GÖZLEMLEME ÜSTÜNE NOT

Kendini gözlemlemenin amaçlarından biri, kendi varoluşlarımızı ayırt ederek hissedebilmemizi sağlamaktır. Bir uyku durumunda hayatın akıntısında sürükleniriz. Kendi varoluşlarımızı, bir makinenin hissettiğinden daha çok hissettiğimiz nadirdir. Ama uyumuş ve makineler gibi olsak da önemli bir fark vardır. Makine kendinin farkına varamaz ama bizler varabiliriz. Şimdi, kendimizi gözlemlemediğimiz takdirde ne yaptığımızı bilmeksizin aynı şeyi tekrar tekrar yapmaya devam edeceğiz. Yalnızca özel bir hafıza bize mekanikliğimizi gösterebilir. Bazı insanlar, kendini gözlemleme yoluyla gözlemledikleri şeyi derhal durdurabileceklerini veya değiştirebileceklerini düşünürler hala. Size temin ederim ki bu imkansızdır. Ama sürekli kendini gözlemleme, her zaman aynı şeyi yaptığınızın veya her zaman aynı şekilde tepki verdiğinizin gittikçe daha çok farkına varmanızı sağlayacaktır. Çalışma, işte bu nedenle, kendini gözlemlemenin eleştirel olmaması gerektiğini söyler. Bu, Çalışma'nın öğrettiği gibi, bir şuur ışınının –yani ışığın– içinize süzülmesine izin vermektir. Bir şeyleri aşama aşama açığa çıkarır, eleştirmez. Ama kendini gözlemleme yoluyla içeri süzülmesine izin verdiğiniz bu ışık ışınının, sizde herhangi bir içsel değişikliğe yol açması uzun zaman alacaktır. Negatifleştiğinizi bir anlığına gözlemlediniz diye *bunun*, bir daha negatif olmayı sizin için imkansızlaştıracağını sanmayın. Kendini gözlemleme konusunda edindiğim birçok fikrin arasında biri, hafızamda ön plana çıkmaktadır. Bir keresinde Ouspensky'ye, şunun gibi bir şey söylemiştim: "Şuurlu sandığımız davranışlarımızı, duygularımızı, düşüncelerimizi sürekli olarak tekrar ettiğimizin farkına varmanın, ancak makineler olduğumuzun farkına vardığımızda rahatsız edici hale geldiğini düşünmüyor musunuz? Herkes her an şuurlu

davrandığını düşünür ama böyle davranmasına neden olanın kendisi değil de makine olduğunun farkına vardığında, bu fikirden hoşlanmaz." Daha sonra ona şöyle demiştim. "O halde, İnsan kendinin bir makine olduğu fikrinden temel bir rahatsızlık mı duyar?" Bana açık açık şunları demişti: "Tam üstüne bastın. Yaptığı veya düşündüğü veya hissettiği her şeyi şuurlu sanan bir insan, otomatik olarak daima aynı tarzda davranan bir makineden başka bir şey olmadığını fark ettiğinde, önemli bir şok geçirir."

Çalışma, İnsan'ın bir makine olarak doğmadığını ama bilmeden bir makineye dönüştüğünü öğretmektedir. Yaptığı, söylediği, düşündüğü ve hissettiği her şeyin ondaki bir makinenin işleyişi olduğunu fark ederse, makine olmaktan nefret edecek ve başka bir şey olmayı arzulayacaktır. Bu ona kuvvet verir. Ama mekanik –makineler olarak– davrandığımızı ve bunu senelerdir yaptığımızı bizlere ancak, uzun bir süre gerçekleştirilen kendini gözlemleme göstermeye başlar. Ardından, gerçek anlamda değişim mümkün hale gelir çünkü kişinin kendine duyduğu sevgi zayıflar ve kuvvet, bu sevgi tarafından zapt edilmekten çıkıp özgürleşir.

Şimdi, merkezlerinizi gözlemleyin. *Her bir merkezde* nasıl mekanik davrandığınızı gözlemleyin. En mekanik "ben"lerinizi gözlemleyin. Bunlar, merkezlerin en mekanik parçalarındadır. Bunlara dikkat edin ve dikkat etmeyi sürdürün. Bir şey, aşama aşama farklılaşacaktır.

Kendini gözlemleme, siz olarak aldığınız şeyi gerçek olandan ayırmaya, koparmaya başlayan bir bıçaktır. Gerçek olan her şey, Gerçek Ben'e yöneltir: Sahte olan her şey ise Sahte Kişiliğe yöneltir. Ama kendimizi sahte olandan ayırmak için bize kuvvet sunan şey, mekanik olmaktan duyduğumuz hoşnutsuzluğumuzdur. Şuurlu olduğumuz yanılsaması ise bunu kurnazca engeller ve bizi uykuda tutar. Kendimize duyduğumuz sevgi, şuurlu olmadığımızı fark etmemize izin vermeyecektir. İşte bu nedenle, hepimiz davranışlarımızı haklı çıkarırız.

Anwell, Hamsin Yortusu, 27 Mayıs 1950

IN SEARCH OF THE MIRACULOUS KİTABININ BİR İNCELEMESİ ÜSTÜNE YORUMLAR

İlk Hristiyan Kilisesinde, havarilere anlayışın bahşedilmesini kutlayan Hamsin Yortusu günlerindeyiz. Kutsal Ruh'la dolduklarında havarilerin herkesle kendi dilinde konuşabildikleri söylenir. Şimdi, bunun, İsa'nın Ölümünün ve Dirilişinin ardından olduğunu anlamalıyız. Bunun psikolojik anlamını görmek zor mudur? Olduğunuz haliyle kendinizin ölmesi ve bu Çalışma'da kendinizin dirilişi, birbirinizi anlamanızı olanaklı kılar. Mekanik davrandığımızda birbirimizi anlamamızı engelleyen şey nedir? Bu Çalışma, birbirimizi anlamanın, bu Çalışma'da öğrendiğimiz ortak dile sahip olmadıkça, imkansız olduğunu söylemektedir. Burada zorluk, kuşku-

suz ki bir iletişim kurmayı, münakaşa etmeyip birbirimizle ilişki kurmayı bizler için mümkün kılan bu Çalışma'nın dilini öğrenmeyecek olmamızda yatar. Bunun en küçük seviyede bile pratik hale gelebilmesi için öncelikle, belirli bir ölümün gerçekleşmesi gerekir. Bu nedenle, Çalışma'nın amaçlarından biri, ortak bir dili öğrenebilmemizi sağlamaktır ki bu dil sayesinde birbirimizi anlamaya başlayabilelim ve bunu yapmak için birbirini izleyen aşamalar halinde Kişiliğe ölmemiz gerekmektedir. Elbette ki hiçbirimiz, kendimizin tam ölümünün ve yeni bir birey olarak dirilmenin spiritüel deneyiminden geçmemiştir. Bu ancak aşamalı bir süreç olabilir.

Şimdi, bir makalede neler yazmam gerektiğini düşünüyordum. Çalışma'yı daha çok anladıkça, neler yazacağımı bulmakta daha çok zorluk çekiyorum. Çalışma'nın o kadar çok yönü ve kısmı var ki. Bugün birine, bunun Fransa hakkında bir şeyler bilmeye benzediğini söyledim. Fransa'yla ilgili neler yazabilirim? Şaraplarını veya ziyaret ettiğim farklı mekanları veya Fransa'da neler yediğimi veya Fransızların geleneklerinin ne olduğunu mu yazmalıyım? Kuzey Fransa hakkında mı, yoksa Güney Fransa hakkında mı konuşmalıyım? Gazinolardan mı, yoksa katedrallerden mi söz etmeliyim? *The Times Literary Supplement*'in* son sayısını açtığımda, Ouspensky'nin *In Search of Miraculous* adlı kitabının bir incelemesiyle karşılaştım ve yazıyı ilgiyle okuyup "'Fransa' hakkında bir de bu açıdan konuşalım," diye düşündüm. Ouspensky'nin kitabını inceleyen bu kişi dikkatliydi. Ouspensky tarafından yazıldığı biçimiyle Sistem'in bu incelemesini yaparken yazarın nerede bir bakıma haklı olduğuna veya muhtemelen yanıldığına bakalım. Öncelikle, Ouspensky öğretiyi başlatmak için Gurdjieff tarafından İngiltere'ye gönderildiğinde, G. ona ilk görevinin Gurdjieff'in öğretisini yazıya dökmek olduğunu söylemişti ve kitabın, Çalışma'nın İngiltere'deki ilk günlerini konu alan ilk bölümlerinde, Ouspensky'nin Gurdjieff'in çok iyi bir tasvirini sunup onunla nasıl tanıştığını ve ondan neler öğrendiğini ayrıntılarıyla anlattığını hepinize söylemeliyim. Yazdığı bu bölümleri dili bakımından deyim yerindeyse bölüm bölüm incelemek görevimizdir. Bu, Çalışma'nın bu ülkedeki ilk günleriydi.

Şimdi, *The Times Literary Supplement*'in incelemesini gözden geçirelim. Açılış paragrafını aktarmak istiyorum: "İki dünya savaşının ardından spiritüel koşulun gelecekteki bazı öğrencileri, Avrupa yirmili yılların başında bir sürü 'öğretmen' ile doluyken, ikinci savaş döneminin ardında neden pek az yeni 'öğretmen' bıraktığını bize hiç kuşku yok ki anlatacaklardır. Bir bakıma steril olan doktriniyle M. Sartre'ın her zaman bizimle birlikte olduğu doğrudur. Ama kehanetin yükünü onunla paylaşabilecek birileri var mıdır? Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Herr Spengler'in Cermenlere özgü kasvetini veya Keyserling'in fantezilerini kucakladık; Rudolf Steiner ve Krishnamurti'nin ezoterik adımlarını takip ettik; Rusya'dan, zorlu bir entelektüel kişilik olan Nicolas Berdyaev çıktı; son olarak ama aynı ölçüde önemli bir biçimde Slavların derinliklerinden George Gurdjieff ve P. D. Ouspensky çıktı." Bu noktada, kendi adıma küçük bir yorumda bulunmak

*Times dergisinin edebiyat eki. (ç.n.)

istiyorum; Ouspensky bir Slav'dı ama Gurdjieff Kafkasya'dandı, bir Gürcü'ydü ve doğru düzgün Rusça bilmezdi.

İncelemeyi kaleme alan kişi, bu öğretmenleri takip eden öğrenciler hakkında tam olarak eleştirel olmayan, daha çok küçümser bir tavırla konuşmaya geçiyor. Ouspensky'nin kitabının, öğrencilerinin sayısını artıracağını, bariz bir şaşkınlıkla kaydediyor. *In Search of Miraculous*, yazarının Gurdjieff ile gerçekleştirdiği ortak çalışmanın bir anlatısı olduğunu öne sürmesine karşın, incelemeyi kaleme alan kişi "kitapta, yazarın kendisinden de çok şey olduğunu ve bunun, yorumcunun kendi gözlemlerinin öznesinden neredeyse daha önemli noktaya geldiği ender durumlardan biri olduğunu" söylüyor. Şöyle devam ediyor: "*In Search of Miraculous* kuşkusuz bir *yetenek gösterisidir*. Bütünüyle yeni ve çok karmaşık bir kozmolojiyi ve 'psikolojiyi' dört yüzden daha az sayfaya sığdırmak ve bunu, kitabı her eğitimli okuyucu tarafından anlaşılabilecek bir yalınlıkta ve canlılıkta yapabilmek başlı başına bir başarıdır."

İncelemeyi kaleme alan kişi, "Gurdjieff-Ouspensky doktrininin temeli, 'Yaratılış Işını' ve evrenin her biri üç boyutlu bir doğaya sahip yedi kozmosa bölünmesidir," diye açıklıyor. Daha sonra, ayın yeryüzündeki organik hayattan beslendiği fikrini ve uzak bir gelecekte, yeryüzümüzün bir güneş olacağı fikrini gündeme getiriyor. Dolayısıyla, görüyorsunuz ki bu, Güneş'in ısındığını söyleyen modern Fizikle gayet iyi uyuşmaktadır. Yazardan alıntı yaparsak: "Bu tür görüşler ne kadar şaşırtıcı olursa olsun, Ouspensky'nin hem kozmolojisinin hem de 'psikolojisinin' mantıksal, hatta kaçınılmaz bir parçasını teşkil eder çünkü Ouspensky'nin makrokozmosunu yöneten kanunlar, her mikroorganizmanın tabi olduğu kanunlarla aynıdır. Ouspensky, böylece, büyük veya küçük, organik veya inorganik her varlığa bireysel zeka atfediyor. Onun temel kanunu 'oktavlar kanunu'dur. İnsan, Ouspensky için, bağımsız düşünme veya eylem gücüne sahip olmayan şuurdışı bir otomattır. 'Normal' halinde yalnızca bir makine olsa da kendisinin 'uyuduğunu' fark edebilmesi koşuluyla 'şuurlu' hale gelebilir. Ancak bundan sonra, uykunun hapsinden kurtulmak için çaba harcayabilir. Kendini hatırlama ve kendini gözlemleme, uyku kişiliğinin yerine gerçek 'öz'ü koyabilmesine aşama aşama olanak tanıyabilir... Ouspensky'nin hedeflediği şey, insanın genelde evrenle yakın ve şuurlu bir ilişki kurabilmesine olanak tanıyacak şekilde dönüştürülmesidir. Ouspensky'nin kitabını tamamen dinsel veya tamamen bilimsel zeminlerde kabul etmek veya reddetmek imkansızdır. Bilimin gerektirdiği mantığı kullansa da yalnızca bilimin sınırlarını aşabilen ve materyalizmin görüş alanımızı kaçınılmaz olarak daraltan at gözlüklerini çıkarabilenler, onu kabul edebilecektir. Geleneksel kavramlarının zarar görmesinden nefret edenler için bu kitap bir dinamit etkisi yapacaktır. Ouspensky'nin sistemini kabul edelim veya etmeyelim, böylesine bir spiritüel yorgunluğun ve entelektüel durgunluğun yaşandığı bir süreçte, onu asla göz ardı etmemeliyiz." Baştaki "Gurdjieff-Ouspensky doktrini" ifadesinin, incelemeyi kaleme alan kişinin zihninde sonlara doğru "Ouspensky'nin sistemine" dönüştüğünü fark edeceksiniz.

İncelemeyi kaleme alan kişinin, Ouspensky'nin Gurdjieff'in öğretisini konu alan bu kitabı hakkında söyledikleri ilginçtir. Kitabın hem bilim insanları hem de din insanları için önemli olduğu görüşünü kabul etme eğiliminde olduğunu hepiniz görebilirsiniz. Çalışma'daki herkesin, Ouspensky'nin *In Search of Miraculous*'ta ifade ettiği bu fikirlerin bilim denilen şey ile din denilen şey –ki şu anda çelişkidedirler– arasında belirli bir bağ oluşturmaya başladığının farkına varması gerektiğini düşündüğüm için başka herhangi bir yorumda bulunmayacağım.

Amwell, 3 Haziran 1950

NEGATİF ÇAĞRIŞIMLAR OLMAKSIZIN GÖRMEYİ DENEMEK ÜSTÜNE

Bizlerde oluşan mekanik çağrışımlar olmaksızın görmeyi başarabilseydik, insanların veya başka şeylerin neye benzediğini gerçekten görebilecek olduğumuzu birçok defa duyduk. Ne yazık ki izlenimler bir çağrışımlar ağına düşerler ve şeylerin özsel anlamını, belirli bir yaştan sonra görmemizi engellerler. Hayatı adeta çağrışımlardan oluşan kalın bir ağın, bir örümcek ağının ardından görür gibi görürüz ve sonuçta, hiçbir şeyi veya hiç kimseyi gerçekten *göremeyiz*. Bu çağrışımların çoğu, merkezlerin negatif parçalarına yönelir. Bir sevgi anı yaşadığımızda Duygusal Merkezin negatif gücünün üzerine yükselebiliriz ve gördüğümüz her şey, merkezlerde oluşan çağrışımlar ağına değil de merkezlerin kendilerine düşer. Otobüslerin, kalabalığın, yağmurun, trafiğin ve insanların asık suratlarının bile çağrışımsal olarak negatif Duygusal Merkezin herhangi bir parçasına temas etmediği bir anımı hatırlıyorum. Bir anlığına özgürdüm. Bu Çalışma'nın negatif çağrışımlar üzerinde çalışmak zorunda olduğumuzu söylemesi işte bu yüzdendir; bizim bu negatif parçamızı öylesine çok izlenim uyarmaktadır ki kendimizi bunlardan ayırmazsak, bu izlenimler Daha Yüksek Merkezleri ve onların tesirlerinin bize ulaşmasını engeller. Şimdi, kişi –çok yüzeysel olmadıkça– çağrışımlar *olmaksızın* hiçbir şeye bakamaz. Bu yapılabilseydi, kendimizi tamamen kaybederdik. Ama bir şeyleri, bu kadar çok negatif çağrışım olmadan aşama aşama görebiliriz. Anlattığım bu anlık durumu deneyimlediğimde, hiçbir şeyi negatif algılamadım ve çok geçmeden bitecek olmasına karşın, bir süreliğine de olsa bir özgürlük hissi sunduğu için harikulade olan özel bir durumun içinde olduğumu derhal anladım. Aynı zamanda, *her şeyi* çağrışımlar olmaksızın görmedim çünkü bu, çok sarsıcı ve ürkütücü olurdu. Bir zamanlar savaşta hayli sıkıntı yaşamış ve yaralar almış bir hastam vardı. Şöminenin yanında, elleri dizlerinde oturuyordu. Ellerine bakıyordu ve onların ne olduğunu bilmiyordu; karısına bakıyordu ve onun kim olduğunu bilmiyordu. Bu korkunç deneyim genellikle bir tür kriz ile sonlanıyordu. Çağrışımlar hakkındaki bu konuşmaya de-

vam etmeyeceğim. Sadece eklemek istediğim bir şey var: Her zaman negatif çağrışımlarla gördüğünüz bir şeyi bu şekilde görmemeyi hedef edinmek, tüm hayatınız için çok iyi bir hedeftir ve daha şuurlu yaşama hissi, yaptıklarınızın ve düşündüklerinizin daha çok şuurunda olduğunuz hissini verir.

Bu bağlamda, şimdi de *tutumlar* hakkında konuşmak istiyorum. Çalışma, duyu-izlenimler olarak dış hayatın algılanışı ile bu izlenimleri alış tarzımız arasına bir şey koymamız gerektiğini öğretmektedir. Çalışma'nın pratik yanında bu çok temeldir ve kendi üzerimizdeki pratik çalışmanın ne anlama geldiğini –yani izlenimlerin dönüştürülmesini– görmeye başlayıncaya dek tekrar edilmelidir. İzlenimlerin algılanışı ile üzerimizdeki etkilerinin arasına hiç *şuur* girmezse, teknik açıdan uykudayızdır. Evet, yaşayabiliriz, konuşabiliriz, tartışabiliriz, kavga edebiliriz, yemek yiyebiliriz, hareket edebiliriz ama gelen duyu-izlenimler ile bizim onlara hiç denetlemeden verdiğimiz mekanik tepkilerimiz tarafından çalıştırılan makinelerden ibaretizdir. Kendi deneyimimden biliyorum ki kişi çalışmanın –yani kişinin kendine Birinci Şuurlu Şoku vermesinin– ne anlama geldiğini yıllar sonra aniden görmeye başlayabilir.

Tutumlar, çalışmamızı engellerler. Yetiştirilme ve hayatımızın ilk yıllarında maruz kaldığımız tesirler aracılığıyla edinilen tutumlarla doluyuz. Çalışma, bir tutumu –diğer tanımlarının yanı sıra– düşünmeden tepki vermenize yol açan bir şey olarak tanımlamaktadır. Dirseklerini yemek masasının üzerine koyan bir adam harikulade bir müzisyen veya şair olabilir ama onun hakkında düşünebileceğiniz tek şey, dirseklerini masaya koymuş olmasıdır. Böylece, edinilmiş bir tutum onu uygunsuz bir biçimde yargılamanıza neden olur. Tutum, düşünce olmaksızın çalışır. Ama bu Çalışma'da bizler *düşünmeliyiz*.

Ouspensky'nin söylediklerini bir kez daha aktarmak istiyorum. Şöyle demişti: "*Tutumlar asla düşünmez.*" Entelektüel Merkezden kaynaklanırlar ve kendi başlarına çalışırlar. Otomatik çalışırlar. Örneğin, bir kişinin Entelektüel Merkezi, mevcut haliyle, genellikle sabit tutumlarla ve neredeyse her zaman negatif tutumlarla öyle doludur ki Entelektüel Merkez bireysel düşünme için kullanılamaz. Tutumlar otomatik çalışırlar. Bir kişi tutumlardan hareketle konuştuğunda bunu derhal anlarsınız. Sıkılırsınız, esnemeye başlarsınız, oradan uzaklaşmak için bir bahane bulmak zorunda olduğunuzu hissedersiniz. Bu nedendir? Çünkü karşınızdaki kişi kendinden hareketle düşünmemektedir. Tutumlardan başka bir şeyle dolu olmayan bir kişiyle karşılaştığınızda, onunla konuşmanın imkansız olduğunu derhal anlayacaksınız. Kısacası, o kişinin düşünüşünü Entelektüel Merkezi engelleyen ve iktidarsız hale getiren bu edinilmiş tutumlardan kurtaramadığını göreceksiniz.

Şimdi, bu makaleyi sonlandırırken, kendimizi negatif çağrışımlardan özgürleştirmek için tutumlarımızı gözlemlememiz gerektiğini söylemek istiyorum çünkü bunlar genellikle negatiftirler.

Amwell, 17 Haziran 1950

NASIL MEKANİK DAVRANDIĞIMIZI "BİLMEK" VE GÖZLEMLEMEK ÜSTÜNE

Kısa süre önce, biri bilmek ile gözlemlemek arasındaki önemli fark üzerine yorum yapmıştı. Şöyle diyebiliriz: "Ne söylediğimi biliyorum ve bunu asla söylemediğimden eminim" ama söylediğinizi bildiğiniz şeyler size ayrıntılı olarak aktarıldı varsayalım; söylediğinizi bildiğiniz şeyler ile gerçekten söylediklerinizi arasında muazzam bir fark olduğunu göreceksiniz. Bir başka önemli nokta, belirli bir anda kendinizi *gerçekten* gözlemlediğinizi varsaymadıkça, kendinizi gözlemlememiş olmanız özel bir önem taşımaz. Örneğin, bir kişi kızgınlık göstermiş olduğunu bilebilir ama gerçek anlamda kendini gözlemlemediği için neler söylediğine dair hiçbir fikri olmayabilir ve söylemiş olduğu şeyler kendisine hatırlatıldığında, elbette ki doğal olarak çok şaşırır çünkü söylediklerini gözlemlememiştir. Bir başka deyişle, Entelektüel Merkezinden hareketle neler söylediğini bilmez ama duygusal olarak öfkelendiğini belli belirsiz gözlemlemiştir. Belirli bir negatif duygudan hareketle neler söylediğinizi gözlemlemek ise kızdığınızı bilmekten tamamen farklıdır. Bir yerine iki merkezden gözlemlemek anlamına gelir. Merkezlerin hepsinin eşzamanlı gözlemlenmesi elbette ki şu anki seviyemizde bizi aşmaktadır ama Duygusal Merkez ile Entelektüel Merkezi birlikte gözlemlemeye çalışmalıyız. Hepiniz belirli bir duygusal durum içindeyken neler söylediğinizi gözlemleyebilirseniz, bu durum tekrarlandığında, bu şuurun verdiği tuhaf bir his yaşarsanız; yani tüm bunları daha önce de söylediğinizi hissedersiniz. Bu ise negatif durumu kuvvetsiz bırakmaya başlayacaktır. Bir başka deyişle, mekanik kişiliğinize inanmamaya başlayacaksınız. Her negatif durum, her negatif duygu Entelektüel Merkezin en düşük parçasındaki belirli gramofon plaklarına bağlanır ve böylece, bu negatif duruma özgü aynı tipik şeyleri tekrar tekrar söylersiniz. Günün birinde kendi kendinize "Bunu daha önce de defalarca söylememiş miydim?" sorusunu ansızın sorana dek, bunu gözlemlemezsiniz. Bu bir şuur artışı anlamına gelir. Bu Çalışma, şu anki halimizin şuurlu olmayıp kendimize şuur atfedişimizden kaynaklandığını söyler. Örneğin, aynı şeyleri daha önce de söylediğimin farkına vardığımda bir şok yaşarım çünkü hepimiz, bütünüyle mekanik bir insan olmaktan içsel bir rahatsızlık duyarız ve bir şeyi tekrar tekrar söylediğimizi düşünmekten nefret ederiz. Demek ki bu makalenin ana fikri, duygusal durumumuzu belli belirsiz gözlemlemekle yetinmeyip bu duygusal duruma eşlik eden sözcükleri, jestleri veya ifadeleri de gözlememiz gerektiğidir ve bu, iki merkezi gözlemlemek anlamına gelir.

Amwell, 24 Haziran 1950

BİLGİ VE VARLIK

Geçenlerde bir grupta, bilgi ile varlığın farklı olduğunu söyleyen Çalışma öğretisini anlamanın çok zor olduğu söylendi. Şimdi, Çalışma, *anlayışın* kendimizde yaratabileceğimiz en etkili kuvvet olduğunu öğretir. Ayrıca, bunu yapmak için çaba harcamayı istediğimiz takdirde daha çok şeyi *anlayabileceğimizi* de söyler. *Bilmek* ve *olmak* farklıdır. Bildiğiniz şeyi anlamak, bilginizi varlığınıza bağlamaya başlayacaktır. Ama sadece bilmek, varlığınızı değiştirmeyecektir. Varlığınızı değiştirmek için yeni bilgileri almanız şarttır; örneğin, tek bir kalıcı Ben olmadığınız ve hepsi kendi iradesine sahip olup sizi kendi geçici iradesine göre davranmaya iten birçok değişen "ben" olduğunuz için uyuduğunuz ve yapamayacağınız söylenir. Kendi iradelerine sahip bu "benler" sizi o an için ele geçirdiği için her türlü saçma sapan şeyi söyler ve yaparsınız. Yine de Gerçek Ben'e ve Gerçek İrade'ye sahip olduğunuzu *düşünürsünüz*. Bu, söylediğiniz veya yaptığınız her şeyde daima şuurlu olduğunuz yanılsamasıdır. Ben yapıyorum, diye düşünürsünüz ama aslında yapan O'dur; yani kendiniz olarak aldığınız bu "ben"ler mekanizmasıdır. Sahte Kişiliğiniz ne kadar ıstırap çekerse çeksin tüm bu yanılsama yok edilmelidir. Çalışma, kendiniz hakkındaki yanılsamaların –örneğin "Çok iyi kalpli bir insanım," "Herkesin iyiliğini düşünüyorum," ifadelerinin ve özellikle de iyi bir erkek veya iyi bir kadın olduğunuz fikrinin– üstesinden gelmek içindir.

Kendiniz hakkındaki yanılsamaların üstesinden gelmeye başlamak için aynı kişiye karşı muhtemelen nefret de beslediğinizi ve onun kötülüğünü arzu ettiğinizi gözlemlemeksizin iyi olduğunuzu ve daima iyiliği arzu ettiğinizi düşündüğünüzü görmeniz gerekmektedir. Sahte Kişiliğinizle özdeşleşirseniz, iyi ve cömert olduğunuzu düşüneceğinizden emin olabilirsiniz. Bir başka deyişle, bir resme sahip olursunuz. Bu yanılsamanın üstesinden gelmek için, böyle olmadığınızı *pratikte* görmeniz gerekir. Daima şuurlu olduğunuz yanılsamasını, Sahte Kişiliğiniz ne kadar ıstırap çekerse çeksin, yok etmelisiniz. Bu, gerçekten de çoğu zaman acı vericidir ve sizi içsel değişime yöneltir. Baş aşağı durmak, zayıflamak veya kömür yemek gibi tüm faydasız ıstıraplar, Sahte Kişiliğin güçlenmesi dışında hiçbir şeye hizmet etmez; bu da erdemi ve kendini beğenmişliği besler, yani İmajinatif "Ben"i destekler. Çalışma'nın, alınmaya başladığı anda, bu İmajinatif "Ben"e –yani gerçek, kalıcı bir Ben'e sahip bir kişi olduğunuz yanılsamasına– aşama aşama saldırmasını kendinizde gözlemlemek son derece ilginçtir. İmajinatif "Ben"den Gerçek Ben'in başlangıcına doğru ağır ağır ilerleyişinizi gözlemlemek yıllar alabilir ve belki de tüm hayatınız boyunca sürebilir ve sarsılmaz bir dengeye ulaşmak için elbette ki bu süreçte şoklar geçirmeniz ve acılı anlar yaşamanız gerekir. Üzerinizden çıkarmanız gereken o kadar çok şey vardır ki çok sayıda zardan, çok sayıda paltodan sıyrılmanız gerekmektedir. G. bu konuda bir sembol veya daha doğrusu bir örnek olarak soğanı kullanmıştı. O. ise üst üste giyilmiş paltolar benzetmesinden fayda-

lanmıştı. Bu zarlar veya paltolardan bazıları bir merkeze aitken, bazıları bir başka merkeze aittir. Ama hepsi, Eski Ahit'te adlandırıldığı gibi "Acımasız Efendi"ye (*İşaya*, 19) –yani Sahte Kişiliğe– hizmet ederler. Sahte Kişilik, hayatınızı perişan ve mutsuz eder çünkü *siz* değildir ve incinmenize neden olur; keskin dikenlerle doludur.

İlk baştaki ifadeye –yani bilgi ile varlık arasındaki farkı görmenin zor olmasına– dönecek olursak, size şu soruyu yöneltmeme izin verin: "*Bildiğiniz* şey *olduğunuz* söylenebilir mi?" Olağan hayatın dilinde konuştuğumuzu ve iyi bir eğitim alacak kadar şanslı olduğumuzu varsayalım. İyi Ev Sahibi seviyesinde olduğumuzu, yani merdivenin her basamağında yardım almamız ve her küçük aksilikte merhamet görmemiz gerektiğini düşünmek yerine, görece sorumlu insanlar olduğumuzu ve hayatta bir sorumluluk ve bir rol üstlenmemiz gerektiğini fark ettiğimizi varsayalım. Şimdi, Çalışma'nın İyi Ev Sahibi seviyesinde olmayan insanlardan söz ederken kullandığı ifadelerle "aylak" veya "çılgın" değilsek, başka insanları incitecek veya en azından rahatsız edecek belirli şeyleri yapmamamız gerektiğini bir ölçüde bilmekteyizdir. Büyükannenizi dövmenin doğru bir şey olmadığını vb. biliriz. Birkaç ipek veya saten iç çamaşırını tezgah üstünden cebimize indirmenin de doğru olmadığını biliriz. Yani sabırlı ebeveyn ve öğretmenlerden edindiğimiz belirli bir *hayat bilgisine* sahibizdir. Peki ama bildiğimiz bu şeyleri *olabilir* miyiz? Bir bakıma evet ama hayat standartları ortadan kalkacak olsa, olmaya devam eder miydik? Muhtemelen edebiliriz. Ama bu durumda varlığınız bir Çalışma varlığı değil bir hayat varlığıdır.

Şimdi, Çalışma'nın bilgisine ve kişinin hayat varlığını değiştirmesine dönelim. Bu Çalışma'nın bilgisi, örneğin negatif olduğumuz ve negatif duyguların bizi yutmak için hazır bekleyen cehennemine düşmemek için hayatımızın sonuna dek mücadele etmemiz gerektiğini bilmek kesinlikle ayrı bir şeydir ve hayat, bu özel bilgiyi size öğretmez. Ama Çalışma'nın bilgisi hafızanızda yer etmediği sürece varlığınız değişmeyecektir. Bildiğimiz şeyi *olabilmemizden* önce bu bilgi *anlaşılmalıdır*. Örneğin, kendini gözlemleme aracılığıyla uyuduğunu anlamadıkça hiç kimse kendini hatırlayamaz. Kişinin, uyuduğunu anlamadan kendini hatırlamaya çalışması faydasızdır. Kişi, Kendini Hatırlamanın ne anlama geldiğini ancak Çalışma'yı kendi özel durumunda kendine uygulayarak kavrayabilir. Uyuduğunuzu gözlemlemenin ne olduğunu bilmezseniz, kendinizi nasıl hatırlayabilirsiniz? Bu bağlamda eklemek istediğim bir şey var. Kimin hakkında en çok uyuduğunuzu, yani kiminle en çok negatif tarzda özdeşleştiğinizi gözlemlemeye çalışın. Bunu belirledikten sonra, yani özdeşleştiğiniz ve hatta nefret ettiğiniz kişiyi belirledikten sonra, uyuduğunuz bu özel durumu, bir Kendini Hatırlama fırsatı kılmaya çalışın. Kendinizi *genel olarak* hatırlayamazsınız çünkü deyim yerindeyse, *üzerinde* çalışılacak bir şey yoktur. Küçümseyerek etrafta dolanırken kendinizi hatırlıyor olduğunuzu düşünemezsiniz. Bu en önemlisidir: *kendinizi samimiyetle gözlemleyerek* belirli bir durumda *uyuduğunuzu bilmedikçe* kendinizi hatırlayamazsınız. Daha sonra, kendinizin bu parçasında uyanmalı ve *bildiğiniz* şey *olmaya* çalışmalısınız. Ken-

diniz üzerinde çalışarak *bildiğiniz* şey *olmanız* gerekir. Bütün bunlar bizi, Çalışma'nın "Oktav"ı konusuna getirir ki notalarından biri, Çalışma'nın varlığınıza uygulanmasıdır. Bu, yeni varlığa ve varlığın tazelenmesine yol açar. Çalışma'nın süjesi –yani her biriniz– sizsiniz. Demek ki kendinizi gözlemlemedikçe üzerinde çalışılacak bir şey olmaz. Karatahtada öğretilen Çalışma ve varlığınız arasındaki bağ, kendini gözlemlemedir ve o olmaksızın, Çalışma'nın bilgisini varlığınıza katamazsınız ve o *olamazsınız*. Negatif duygular, hayatın sizdeki ve diğer insanlardaki en büyük lanetidir. İnsanlık negatif duygular tarafından yönetilir. Gözlem ve ayrılma, tüm hayatınız boyunca gereklidir. Peki ama Çalışma OLABİLİR misiniz? Kısacası, Çalışma'yı sadece hatırlayabilmekle kalmayıp *yaşayabilir* misiniz? Onu yaşamaya çalışırsanız, Çalışma tüm hayatınız boyunca sizi besleyecektir.

Amwell, 1 Temmuz 1950

ÜÇ-KATLI FABRİKADAKİ ORTA KAT

Bugün, nihayetinde şiddete yol açtığını hepinizin bildiği şu hiç sonu gelmeyecek negatif duygular konusunu incelerken İnsan'ın üç-katlı bir fabrika olduğu fikrini ele alalım. İnsan olağan besinleri, havayı ve izlenimleri içeri alır. Şimdi, olağan besinlerin daha yüksek hidrojenlere nasıl dönüştürüldüğünü inceleyelim. Besinler, *768* olarak gelir. Bu, Yaratılış Işını'ndaki bir seviyeden veya daha doğrusu Işın'ın kendisinin özet, daraltılmış bir tekrarı olan üç Işınım Oktavından türetilir. Olağan besinler, bedene *pasif Do* olarak gelir, midedeki dönüştürücü kuvvetlerle buluşur ve sindirilir, yani örneğin bir biftekten kan dolaşımına karışabilecek çok daha ince moleküllere dönüştürülür. (Çok kabaca konuştuğumu hatırlatmak isterim.) Pasif bir cevher olarak girer ve *karbon* adı verilen aktif bir cevher tarafından işlenir. Bunun sonucunda madde *768* durumundan, *Karbon 192* tarafından işlenerek *384* sayısını alan madde durumuna geçer.

Şimdi, Çalışma'da "oksijen" olarak adlandırılan pasif cevher olmadıkça hiçbir dönüşümün mümkün olmadığını hepinize hatırlamama izin verin. Örneğin, bir insan yapabileceği fikrinden yola çıkarsa psiko-dönüşümcülük asla mümkün değildir. Konumuza dönelim. *384* sayılı bu cevher, daha da işlenir ve *192* haline gelir. Daha sonra tekrar işlenir ve simyasal olarak *96* sayılı bir cevhere dönüşür. Şimdi, bu, üç-katlı fabrikanın orta katına yerleştirilir. *Fa 96* olarak adlandırılır. Olağan besinlerin alt kat, orta kat ve üst kat olmak üzere üç-katlı bir kimya laboratuarında hidrojenlere dönüştürülmesinden söz ediyoruz. Şimdi, orta katın negatif olduğu varsayalım. Negatifseniz –yani orta katınız negatifse– bu, deyim yerindeyse, suyla veya hatta zehirle kaplanmış bir laboratuvara benzetilebilir. Bu nedenle, *Fa 96* uygun biçimde yapılamayacak ve siz yaşam gücünüzü yitireceksiniz. Ama *Fa 96*'nın üst katta *Sol 48*'e dönüştürüldüğünü varsayarsak bu, bir bifteğin

düşünce olarak kullanılabilecek bir cevhere dönüştürülmesi anlamına gelir. Ardından, gizemli bir biçimde *La 24* olarak orta kata bir kez daha gelmelidir. Şimdi, orta kattaki laboratuvara bu şekilde inerse ve siz, orta katta şiddetle negatifseniz, laboratuvarda adeta bir patlama olur. *La 24* olarak adlandırılan cevher parçalanır ve gerçek kaderini takip edemez, yani *Si 12*'ye dönüşerek kendi gelişimini sürdüremez. Dolayısıyla, bedendeki simyasal hidrojenleri konu alan bu kısa yorumla birlikte, üç-katlı fabrikanın orta katının negatif duygular tarafından yönetilmesinin ne kadar tehlikeli olduğunu görebilirsiniz. Bu durum, en alt kata *Si 12* adı verilen çok gelişmiş bir cevher olarak inen oktava ve de çıkan oktava müdahale edecektir. Bundan yola çıkarak, negatifleşmenin bir yandan hastalığa karşı direncinizi düşürürken diğer yandan cinsel enerjinizi zayıflatacağını çok da fazla düşünmeye gerek duymadan görebiliriz. Bu ikinci katı temiz tutmak çok önemlidir. G.'nin söylediği gibi, birçok hastalık psikolojik nedenlerden kaynaklanır. Negatif duygulara kapılmanın ve onlardan zevk duymanın, fiziksel sağlığımızı ve cinsel enerjimizi olumsuz yönde etkileyeceğini anlayabiliriz.

Amwell, 8 Temmuz 1950

MEKANİK ÇABA İLE ŞUURLU ÇABA ARASINDAKİ FARK

Anlıyoruz ki bu Çalışma'daki genel fikir, İnsan'ın uyuduğu ama doğru çabaları harcarsa uyanabileceği şeklindedir. Çabadan neyi anladığınızı sormama izin verin. Okuduğunuz bir şeyde zorlu bir pasaja geldiğinizi varsayarsak, onu anlamak için çaba harcamanız gerekir, aksi takdirde, onu atlar ve belki de çok daha kolay anlaşılabilen bir sonraki paragrafa geçersiniz. Çaba, bir tür konsantrasyon anlamına gelir. Kozmos hakkında bilimsel bakış açısıyla yazılmış bir makaleyi, daha sonra inceleyeceğime dair kendime sözler vererek, kim bilir kaç kez bir kenara ayırmışımdır. Peki sizce, bunu daha sonra incelemiş miyimdir? Doğrusunu söylemek gerekirse, çok nadiren inceledim.

Şimdi, şuur mekaniklikten çıkıp gelişmez. Bu Çalışma'nın amacı olan artırılmış şuur, ancak çaba aracılığıyla gelişebilir. Sabahları uyanmak, yumurta pişirmek veya yemek yapmak, trene yetişmek gibi şeylerin çaba harcamak olduğunu düşünebilirsiniz; bunları çabalarla birleştirebilseniz bile, bunlar gerçek anlamda birer çaba değildirler; mekanik çabalardır. Çalışma'nın bakış açısından, mekanik çabanın Çalışma-anlamında bir çaba olmadığını anlıyor musunuz? Bu şeyleri yapmanıza neden olan şey mekanikliğinizdir. Otobüse yetişemezseniz ofisteki işinizi kaybedersiniz vb. Yani sizin değil, O'nun çaba harcadığını görebilirsiniz. Şuurlu çaba harcamanın ofise gitmek için otobüse yetişmeye çalışmamak, yumurta pişirmemek olduğunu da sakın düşünmeyin. Bu, eskiden birçok insanın sahip olduğu

aptalca bir fikirdi; boş otobüslerde ayakta dikilmek, kömür yemek gibi bir sürü tuhaflık yapılıyordu.

Bu Çalışma'da, mekanik çabadan ayrı olarak Çalışma'nın çabadan kastettiği şeyi incelemeliyiz. O. bir keresinde, tüm doğanın çaba harcamak zorunda olduğunu söylemişti. Çalışkan kuşlar yumurtlarlar, bütün gün boyunca yiyecek bulmak için dolaşırlar, yavrularını beslerler ve daha sonra çoğu kez Afrika'ya göç ederler; birçoğu ölecektir. Ama bu mekanik çabadır ve dolayısıyla Çalışma-anlamında çaba değildir. Onları güdümleyen doğadır. Kanunlardır. Kusursuz olmayan bu gezegendeki hayatlarımız da var olabilmek için aynı biçimde çaba harcamamızı gerektirmektedir. Yapmak zorunda olduğumuzu yapmalıyız ve yapmak zorunda olduğumuzu yaparsak, Çalışma'da İyi Ev Sahibi olarak adlandırılan seviyeye ulaşabiliriz. Ama Çalışma, hangi çabaları harcamamız gerektiğine dair tanımında farklı bir seviyeden başlamaktadır. Ofise gitmek için bir otobüse yetişmeye çalıştığınızı, otobüse doğru koşarken sövüp saydığınızı varsayalım. Çalışma'dan öğrendiklerinizden yola çıkarak negatifleştiğinizi fark eder misiniz? Şimdi, Çalışma'nın kastettiği çaba nerede devreye girer? Bu tür şeyleri negatifleşmeden ve özdeşleşmeden yapmak için *ekstra* çaba harcamalıyız. Hayat bu ekstra çabayı talep etmez; bu farklı türden bir çabadır.

Bugün, negatifleşmekle yakından bağlantılı olan özdeşleşmek hakkında konuşmak istiyorum. Ne kadar çok özdeşleştiğimizi ve özdeşleştiğimiz şeylerin etkisinde kaldığımızı fark etmeyiz. Özdeşleşmeye karşıt veya diyelim ki muhalif olan durum nedir? Kendini hatırlama gücünün başlangıcı. Şimdi, Çalışma çabalarının hepsi, mekanik gerekliliğin ötesindedir. Ekstradırlar. Olağan bir hayat yaşamak için gerekli değillerdir. Başka bir fikirler seviyesine aittirler. Çalışma çabaları, Çalışma'nın öğrettikleriyle bağlantılıdır ve gerekli mekanik çabalar ile bize hayatın öğretmediği ama Çalışma'nın harcamamızı öğrettiği bu ekstra çabalar arasında aşama aşama fark gözetmeliyiz. Hayat bizi uykuda tutmayı arzular. İşte bu nedenle, gerekli mekaniklik ile varlığın seviyesini değiştirmek –yani Doğa adı verilen mekanik hayatın muazzam mekanizmasında pençesine düştüğümüz uykudan uyanmak– için gereken ekstra çabaları zihninizde ayırt etmeye çalışın. Doğa'ya hizmet edebiliriz veya etmeyebiliriz. Doğa'ya hizmet etmek, çalışmamaktır.

Eklemek istediğim bir şey var: Zorunluluktan dolayı yapmanız gereken şeyi şuurlu *isterseniz*, derhal bambaşka bir durumun içinde olacak ve kendiniz üzerinde çalışıyor olacaksınız. Ama hangi şuurlu çabaları harcamamız gerektiğini açıklamayı, bu Çalışma'yı öğreten tüm insanlara bırakıyorum çünkü ben bu konuda defalarca konuştum. Hepsini bir kez daha tekrarlamam, bütün Çalışma'yı tekrar etmem demek olurdu.

O., gerçekten bildiğimiz tek duygunun özdeşleşme duygusu olduğunu ve daima özdeşleştiğimiz ve başımıza gelen her şey hakkında üzüldüğümüz, endişelendiğimiz ve negatifleştiğimiz için hiçbir gerçek duyguya sahip olmadığımızı söylemişti. Saf duygulara sahip olmak, özdeşleşmemek anlamına gelirdi. Ne kadar harikulade! *İstemek* ve özdeşleşmek farklıdır. Öyleyse, zorunluluktan dolayı yapmak zorunda olduğunuz şeyi *istemek* ve

zorunluluk üzerine çalışmak için çaba harcayın. Örneğin, otobüse yetişmeyi *isteyebilirsiniz*. Zorunluluktan dolayı harcanan mekanik çaba, şuurlu çaba değildir ama bunu *istemek*, harcayacağınız çabayı şuurlu hale getirecektir. Başınıza gelen şeyi *istemek*, mekanikliği aşmanızı sağlayacaktır. Bir şeyi *istemek*, şikayet etmemektir. Hayatınız hakkında şikayet etmek, çalışmak değildir. Sadece dışsal olarak konuşarak şikayet etmeyi kastetmiyorum, bunu ruhunuzda düşünmeyi kastediyorum. Duyularınızdan yola çıkarak münakaşa etmek de çalışmak değildir. Fiziksel görüş, şeyleri anlamanın en kaba yolu olabilir. Ezoterik olarak görüş içgörü, yani anlayış demektir. Şeyleri gördüğünüz gibi almak şikayet etmeye yol açacaktır ve şikayet etmek, anlamak değildir.

Amwell, 15 Temmuz 1950

ÇALIŞMA'DA DENGELİ İNSAN FİKRİ

Bugün, Çalışma'nın *4 No.lu İnsan* veya *Dengeli İnsan* olarak adlandırdığı şu tuhaf figür hakkında konuşalım. Bunu yapmak için İnsan'ın ilk üç kategorisine gönderme yapmak gerekir: 1 No.lu İnsan, 2 No.lu İnsan ve 3 No.lu İnsan. Çalışma, en alt kattaki merkezlerin –yani Cinsel Merkez, Hareket Merkezi ve İçgüdüsel Merkez– mekanik hayatın temeli olduğunu söylemektedir. Kendi gözlemlerimden yola çıkarak, özellikle ağırlık merkezi esasen Hareket Merkezinde yatan 1 No.lu İnsan'ı eklemek isterim.

Bu dünya üzerinde ne kadar çok insanın sadece maddeyi bir yerden bir başka yere taşımakla meşgul olduğunu düşünün: kamyon şoförleri, madenciler, inşaatçılar vb. Bunların hepsi Hareket Merkezinin işlevlerine aittirler. Bart's Hastanesindeyken, Garrod adlı mükemmel bir hekimin bize bir keresinde şunu dediğini hatırlıyorum: "Bu kadar çok hastanın bir yerden başka bir yere bir şeyler taşımakla meşgul olması ne garip değil mi?" Ve elbette ki (yine bir şeyi bir yerden başka bir yere hareket ettiren) sporcular da 1 No.lu İnsan'dır. Golf, futbol, hokey ve tenis gibi sporları yapanların hepsi topu hareket ettirmektedir ve kriket oynayanlar ise topu olabildiğince uzağa vurmaya çalışır.

2 No.lu İnsan'ın varlığının ağırlık merkezi Duygusal Merkezdedir. Bu, o insan gelişmiş ise, sanatsal yaratıcılık anlamına gelir; gelişmemişse hoşlanma veya hoşlanmama, uçlar arasında gidip gelme anlamına gelecektir. 3 No.lu İnsan'ı da yine kısaca ele alalım. Böyle bir insan her şeye bir entelektüel teori aracılığıyla yaklaşır. Mantık ve aklın hayatı yönettiğini veya yönetmesi gerektiğini hisseder.

Şimdi, tüm bu tiplerin tek-yönlü olduğu söylenebilir. Ama 4 No.lu İnsan, yani 4 No.lu İnsan veya Dengeli İnsan olarak adlandırılan bu tuhaf figür, merkezlerinin hepsini kendi uygun işlevleri içinde kullanabilir. Domuz ahırını temizlemek zorundaysa, Duygusal Merkezini kullanmaz. Pis-

liği görür, pislikleri temizlemesi gerektiğini görür ve buna duygusal olarak tepki vermenin makul olmadığını kavrar. Oysa yıkanıp üstünü değiştirdiğinde, Çalışma hakkında bir sohbet yapmaktan zevk alabilir. Ama ortalama bir çiftçi 1 No.lu İnsan'dır ve diğer merkezlerini geliştiremeyecek kadar yorgun olacaktır. Mısırları veya domuzları düşünebilir. Tek bir atın koşulu olduğu pulluğu süren bir çiftçinin iyi, dramatik bir oyun hakkında düşünmeye çalışacağını hayal edemezsiniz çünkü işi açısından yanlış merkezde olurdu ve işini doğru düzgün yapamazdı. Demek ki 4 No.lu İnsan fikri, belirli bir iş için uygun merkezi kullanabilmekle ilgilidir.

* * *

Şimdi, bu Dengeli İnsan fikri hakkında kadim öğretilerden ayrı olarak birçok öğreti mevcuttur. İlk öğretmenim olan Dr. Jung, İnsan'ın dört işlevi olduğunu öğretir: Sezgi, Duyum, Düşünme ve Hissetme; gelişmiş bir insanın, bu işlevlerin dördünü de kullanabilmesi gerektiğini savunur.

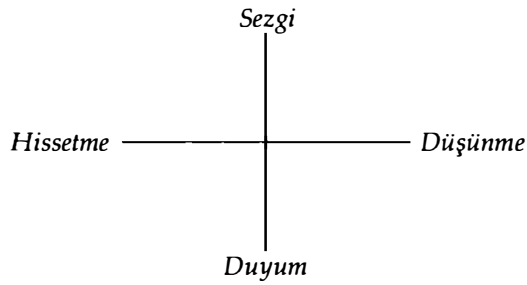

Şimdi, Dr. Jung'un dört işlevine gönderme yapmıyor ve üç işlevden –entelektüel, duygusal ve fiziksel– söz ediyor olmasına rağmen Çalışma da tam olarak bunu kastetmektedir. Bu Çalışma, 4 No.lu İnsan olarak adlandırılan varlık haline yaklaşabilmezden önce her ne iseler gelişmemiş işlevlerinizin –yani gelişmemiş merkezlerinizin– geliştirilmesi gerektiğini söyler. Çalışma, işte bu nedenle, bir koşula doğru merkezle yaklaştığınızdan emin olup olmadığınızı düşünmenizi ister. Demek ki yerden bir kibrit almak zorundaysanız, Hareket Merkezini kullanmak zorundasınız. Bunu bir başkasının yapması gerektiğini düşündüğünüzü varsayarsak, Duygusal Merkezi kullanıyorsunuzdur; kibriti almazsınız veya fırlatıp atabilirsiniz; özellikle bu bir kibrit değil de çay fincanı veya tabak ise. Sonra da elbette ki alışılagelmiş modern şikayeti mırıldanırsınız: "Neden ben yapacakmışım?" Mekanik çağrışımlar tarafından yanlış oluşturulan Kişiliğin pençesi, onu kendiniz görmeye başladığınız anda, gerçekten de korkunç bir şeydir. Sahte Kişiliğin gücü altında olduğunuz sürece, dış hayattan çalıştırılırsınız ama işiniz ne olursa olsun bunu kendinizin yapması gerektiğini görmeye başladığınızı ve aslında olmadığınız biriymiş gibi davranmaya son verdiğinizi varsayarsak, o zaman Dengeli İnsan haline gelmenin Yolunu veya Yöntemini anlamaya başlayabilirsiniz. Geçenlerde, büyük bir varlığa sahip insanın hiçbir şeyden şikayet etmeyeceğini ve dolayısıyla, daima şikayet

eden bir erkeğin veya kadının küçük bir varlığa sahip olduğunu söylemiştim. Çalışma'nın bakış açısından küçük varlık nedir? Gerekliliğini kendiniz görerek kendinizden hiçbir şeyi yapmamanız demektir. Hayatla başa çıkmanın bu tarzını kendinizden edinmeye başladıktan sonra, 4 No.lu İnsan veya Dengeli İnsan olmaya doğru ilerlersiniz. Kendi deneyimimden yola çıkarak, bunun daha şuurlu yaşamak için çaba harcamaya başlamak olduğunu ekleyebilirim. Kendi şuurlu dürtünüze sahip değilseniz, dış hayatın değişen koşulları tarafından yönetilen mekanik bir figürsünüz demektir. Kendinizi topladığınız anda, işinizi hangi koşullar altında yapmanız gerekirse gereksin, yapmak zorunda olduğunuz şeyi yapmanız gerektiğini ve bunu isterseniz, o şeyi daha iyi yapabileceğinizi fark edersiniz. Kısa bir süre önce, başınıza gelen şeyleri istemek hakkında konuşmuştuk. Şimdi, böyle bir tutum diğer işlevlerinizi geliştirmeye başlayacaktır. Dolayısıyla size şunu diyorum: "Günlük hayatta yapmak zorunda olduğunuz şeyi isteyin. Gerekli olanı isteyin ve bu, nihayetinde sizi Dengeli İnsan yapacak olan ekstra çabadır. Bir başka deyişle, kendinizi genellikle kullanmadığınız bir merkezin kullanımını gerektiren bir koşula sokun ve o merkezinizi kullanmaya çalışın, böylece gelişecektir. Aksi takdirde, herhangi bir şey yapması için hep başkasından yardım isteyebilirsiniz."

Şimdi, yaptığımız her şeyde sürekli çaba harcayarak erişilebilecek olan Dengeli İnsan denilen bu gizemli figür hakkındaki bu kısa makaleyi tamamlamak için, mekanik insanın üç tipini aşağıdaki gibi ele alalım:

123, 132, 231, 213, 312, 321.

Bu tiplerin hepsi, Dengeli İnsan'a doğru ilerlemek için gelişmelidir. 123 önce 2'yi ve ardından, en gelişmemiş işlevi olan 3'ü geliştirmelidir vb.

Amwell, 22 Temmuz 1950

YARATILIŞ IŞINI'NDA İNSAN'IN KONUMU

Çalışma yalnızca hafızanızda kaldığı sürece, sizde hiçbir etki yaratmayacaktır. Bu nedenle, Çalışma'nın hafızanıza yerleşen fikirlerini kendi başınıza düşünmeniz gerekir. Çalışma hakkında düşünmek, içsel kişiliğinizin dışsal hafızada yatanlar hakkında düşünmesi demektir. Bunun ardından, gerçekten kendi başına düşünen kısım olan içsel ruhunuz, Çalışma'nın fikirlerine bağlanmaya başlar. Bir başka deyişle, fikirler hakkında düşünmek ve içsel düşünmenizde onları olabildiğince kendinizin kılmak şarttır.

Örneğin, İnsan'ın uyuduğu ve muhtemelen sizin de uyuduğunuz fikrine sahipsiniz. Bunu yalnızca hafızanızın karatahtasında tutmaya devam ettiğiniz sürece, fikrin ne anlama geldiğini asla göremeyeceksiniz; bir başka deyişle, içsel insanınızı, yani özsel İnsan'ı, düşüncenizin ruhunu düşünmeye sevk etmeyecektir. Daha Yüksek Merkezler'le teması uzun süre önce

yitirdiğimiz için ezoterizmin fikirlerinin duyular aracılığıyla öğretilmesi gerekmektedir. Ve duyular aracılığıyla size öğretilenler ile en içsel düşünüşünüzü birleştirirseniz, bu sizi değiştirmeye başlayacaktır ve kaybettiğiniz şeyle bağlantınız yeniden kurulur. Böylece, pratikte yapmanız gereken şeylerden birinin Çalışma'nın öğretisini içsel olarak derinlemesine düşünmek olduğunu fark edeceksiniz.

Çalışma'nın öğrettiği şeylerden biri, Organik Hayat'ın bir parçası olduğumuzdur. Organik Hayat, Yeryüzü'nü kaplayan hassas bir canlı cevher tabakası gibidir ve amacı, küçük Yaratılış Işınımız'da *Fa* ve *Mi* arasında bir bağ oluşturmaktır. Oktav'da *Fa* ve *Mi* arasına gelmenin ne anlama geldiğini düşünelim. Bildiğiniz gibi, inen Oktav'da *Fa* ve *Mi* arasında veya dilerseniz çıkan Oktav'da *Mi* ve *Fa* arasında daima bir boşluk olduğu söylenir. Organik Hayat, bir bütün olarak gezegensel dünya olan *Fa*'dan *Mi*'ye kuvvet aktaran bir acı fabrikasıdır; bir başka deyişle, Organik Hayat bir acı fabrikası olarak Oktav'ın üst kısmıyla alt kısmı arasında bir bağ oluşturmak için maksatlı olarak yaratılır. İşte bu nedenle, Organik Hayat, Oktav'ın üst ve alt kısmı arasındaki bir Nitrojen veya Nötrleştirici Kuvvet olarak adlandırılır. Geçmişte, İnsan'ın Yakup'un Merdiveni'ndeki veya dilerseniz, Artan Varlığın Merdiveni'ndeki Kırık Basamak olduğu zaman zaman söylenmiştir. Yakup'un Merdiveni'nin dümdüz yükselen bir merdiven olmadığını anlamalıyız. Belirli bir noktasında cephe değiştirmek gereklidir. Bu durum, Elementler Tablosunda açıkça görülebilir. Olabildiğince basit ifade etmek gerekirse, İnsan'ın hem Gök hem de Yeryüzü olduğunu ve hayattaki gelişiminde İyi Ev Sahibi olarak adlandırılan ve *Mi* seviyesindeki varlık olarak temsil edebileceğimiz belirli bir noktaya ulaştığında, yüzünü diğer yana çevirip bu Çalışma'nın spiritüel anlamını kavramaya başlamadıkça, gelişemeyeceğini söyler görünmektedir. Ancak aynı zamanda, bu olasılık nedeniyle, hem altındaki Yeryüzü'nü hem de üstündeki Gök'ü tutmalıdır.

Ama şimdi şunu da eklemek gerekir ki Güneş'in seviyesinde *Do* ile başlayan, gezegenlerin seviyesinde *Si* notasını seslendiren ve Yeryüzü'nün seviyesinde üç notayı –*La*, *Sol* ve *Fa*– seslendiren küçük Yan Oktav'ı gönderen Güneş adı verilen şeyin etkisi olmadıkça İnsan, engin Yaratılış Işını'nda aslında ortaya çıkmaz. Şimdi, *La*, *Sol* ve *Fa* olarak adlandırılan bu tuhaf şey, Yeryüzü üzerindeki Organik Hayat'tır; ıstırap ve acıyı barındıran ve de Oktav'ın üst kısmından alt kısmına kuvvetin geçmesine olanak veren duyarlı tabakadır. Çalışma, Güneş olarak adlandırılan Varlık Seviyesi, kendisi için bir şey elde etmeseydi –yani İnsan'ın Güneş seviyesine doğru gelişmesini amaçlamadıkça– *Fa*'dan *Mi*'ye kuvvet aktarmayı mümkün kılan bu hassas bağlayıcı makineyi yaratmazdı, şeklindeki tuhaf fikirden söz etmektedir. İşte bu nedenle, dışsal olarak Güneş tarafından temsil edilen Varlık Seviyesi, İnsan'ı Organik Hayat'ın inleyen yaratılışından kurtarmak üzere kendini geliştiren bir organizma yapmıştır. Aziz Pavlus şöyle der: "Yaratılış, Tanrı çocuklarının ortaya çıkmasını büyük özlemle bekliyor" ve "Bütün yaratılışın şu ana dek birlikte inleyip doğum ağrısı çektiğini biliyoruz." (*Romalılar*, 8:19, 22) Bunun anlamını şöyle düşünmek de mümkün: bu inleyen yaratılışın baskısından bir kaçış yolu olmadan, İnsan, Güneş olarak ad-

landırılan Varlık Seviyesinden aşağılara yerleştirilmezdi. İşte bu nedenle, Şuurlu Tesirler'den Yeryüzü'ne Ezoterizm tohumları serpilmiştir ve İnsan'ın bu ezoterik tesirleri alabilmesi sağlanmış ve böylece acı fabrikasına ait balıkların, kuşların, böceklerin ve hayvanların genel kaderini paylaşmaya mahkum edilmemiştir. Demek ki bu konuda düşünürseniz, bu Çalışma'nın fikirlerini –yalnızca dışsal almadan– içsel anlayışında takip ederek şuurlu ıstırap çekmeyi öğrenen İnsan'ın, yok yere ıstırap çekmesine gerek kalmayacağı sonucuna ulaşabilirsiniz.

Şimdi, bu öğretiyi, size ait olmadıkça alamazsınız. İyi Ev Sahibi'nin sadece iyi bir ev sahibi olduğunu ama Manyetik Merkeze sahip olursa, İyi Ev Sahibi olmanın ötesine geçtiğini çok iyi biliyoruz. Bu, onun varlık seviyesinin, milyonlarcasına rastlayabileceğimiz İyi Ev Sahibi olmak için gerekli varlık seviyesinden daha yüksek olduğu anlamına gelir. Bir şey arayan kimdir? Bir şeyin yolunda gitmediğini ve hayatın kendi başına açıklanamayacağını daha küçük yaşlarda hisseden kimdir? Böyle bir insan Manyetik Merkeze sahiptir. Böyle bir insan, Manyetik Merkez olasılığına sahip olduğunu bilmeksizin, koşulların zorlamasıyla (veya başka türlü) bu Çalışma'ya yönlenmiş olabilir ama bu Çalışma'yı tanıdıkça ve Çalışma'yı düşünüp öğretisi hakkında kafa yordukça Manyetik Merkezini geliştirecektir.

Tüm bunları, sizi İnsan'ın bu Yeryüzü üzerindeki özgün konumu –yani iki şey arasında oluşu– hakkında düşünmeye sevk etmek amacıyla söyledim.

Amwell, 29 Temmuz 1950

POZİTİF DUYGULAR

Çalışma, *pozitif duyguları* bilmediğimizi söylemektedir. Sahip olduğumuz olağan duyguların, örneğin mutluluk hissinin kolayca karşıtına dönüşebileceği; oysa pozitif duyguların, karşıtları kapsayan Daha Yüksek Merkezler'den geldikleri için karşıtına dönüşemedikleri bizlere öğretilir. Aynı biçimde, Daha Yüksek Zihinsel Merkez de *Evet veya Hayır* üzerinden değil, *Evet ve Hayır* birlikteliğinden düşünmektedir, işte bu nedenle, Daha Yüksek Duygusal Merkez'den gelen duyguların içinde karşıtlar yoktur. Pozitif duyguların ödüller olarak geldiği de öğretilir. Bunlara kendimiz sebep olmayız. Ama özdeşleşmemek üzerine çalışıp negatif duygulara vb. karşı koymuşsak ve her şeyin ters gittiği kritik anlarda kendimizi hatırlamaya çalıştıysak, hayatta deneyimlediğimiz olağan duyguların hiçbirine benzemeyen ve pozitif duygu adı verilen bu ödül anını ergeç yaşayabiliriz. Bu Çalışma'nın, daha aşağı merkezlerin Daha Yüksek Merkezler'den sürekli olarak gelen –ama bunları almak üzere gereğince uyumlanmış olmadığımız– tesirleri almaya hazırlanmasıyla ilgili olduğu söylenir. Sıkça söylediğim gibi, daha aşağı merkezlerimiz aslında alıcı makinelerdir ve bunlar,

Daha Yüksek Merkezler'den gelen sürekli mesajları veya tesirleri işitmelidirler ama bunlarda bir sorun vardır; yanlış bağlanmışlardır, yanlış tutumlarla, yanlış düşünme tarzlarıyla, dış uyarıcılara yanlış tepkilerle vb. doludurlar. Özellikle Duygusal Merkezde her şey yanlıştır. Duygusal Merkezin durumunu anlatmak için, suyun altına konulan ve doğru biçimde çalışması beklenen bir radyo benzetmesi yapılır. İşte bu nedenle, kendimizde ileri ve geri doğru bir hareketle, bazen bir yöne ve bazen tam tersi yöne doğru bir tür baskı oluşturup bu suyu süzmek için onu çevirip sıkarak Duygusal Merkezi bu ıslaklıktan arındırmamız gerektiğini zaman zaman söylüyorum. Bu su nedir? Benzetmeye devam etmek gerekirse, su, tüm gün boyunca negatif durumlarınızla özdeşleşmenizdir. Örneğin, şikayet etmeyi ele alalım. Bir şeyi dikkatlice hazırlarım ve bir başkası çıkıp dikkatlice hazırladığım bu şeyle ateş yakar. Öfkelenirim. Yakalandığımı görmüyor musunuz? Duygusal Merkezimin durumunun şiddete dayalı olduğunu görmüyor musunuz? Çünkü bu Çalışma'nın öğretisinden anladığımıza göre, negatif duygular şiddete yöneltirler. Çalışma, işte bu nedenle, hayatındaki koşullarda ne tür dışsal değişiklikler gerçekleşirse gerçekleşsin şiddete dayandığı sürece, İnsan'ın bu Yeryüzü'nde huzura kavuşmayacağını söylemektedir. Bir başka deyişle, Çalışma, içsel olarak değişmedikçe bir insanın bu hayatın hapishanesinden kurtulmayı bekleyemeyeceğini öğretir. Kısacası, daha az kanuna tabi olamaz ve 48 ila 96 kanun maddesine tabi olmaya devam eder ve eğer çok negatifse, onun 96 kanun maddesine tabi olduğundan emin olabilirsiniz. Demek ki anlamamız gereken şey, bize önemli olasılıklar sunulmuş olmasına rağmen bunları gerçekleştirmek için teknik aygıta sahip olmadığımızdır ve Çalışma, bir erkeğin veya bir kadının bu düzensiz durumu doğru biçimde bağlayıp kendisine sunulan olasılıkları gerçekleştirebilmek için izlemesi gereken genel doğrultuyu göstermektedir.

Bu, Çalışma hakkında düşünmenin bir yoludur ve örneğin, Çalışma'nın "İnsan uykudadır," "İnsan yapamaz ve sonuçta, her şey gerçekleşebileceği tek biçimde gerçekleşir," gibi ifadelerini incelerken Çalışma'nın amacı hakkında bu yolla düşünmek son derece faydalıdır.

İnsanlar şöyle der: "Neden herkes uyanmıyor ki yeni bir dünyaya sahip olabilelim?" Şimdi, hepiniz bu sorunun yanıtını görebiliyor musunuz? Günlük hayatın görevleriyle özdeşleşmeyi durdurmanın kolay olduğunu mu düşünüyorsunuz? Kendini haklı çıkarmaya son vermenin kolay olduğunu mu düşünüyorsunuz? İçsel kale almaya son vermenin, aslında bundan kaçmanın kolay olduğunu mu düşünüyorsunuz? Dışsal kale almanın, yaşadığı zorluklarla birlikte başka bir insanın yerine kendinizi koymanın kolay olduğunu mu düşünüyorsunuz? Hayır, elbette ki kolay olduğunu düşünmüyorsunuz; o halde, Çalışma'nın tekniğini kendinize uygulamakta bu kadar zorluk çekerken neden herkesin uyanmadığını sormanın hiçbir anlamı yoktur. Demek ki bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu size hep hatırlatacak bir şeyle kendinizi ilişkilendirmeniz gerekmektedir ve Çalışma'nın anlamını düşüncenizin içsel ruhuyla düşünür de zihinsel hayatınızda ona yer açıp zaman verirseniz ve ayrıca, Çalışma'yı hem içsel hayatınızda hem de dışsal hayatınızda ve başka insanlarla ilişkilerinizde uygu-

lamaya çalışırsanız tamamen rastlantı eseri bir pozitif duygu anı yaşabilirsiniz ve o zaman, Çalışma'nın hakiki olduğunu bilecek ve de Çalışma'da sizi hiçbir şeyin kıpırdatamayacağı bir noktaya sahip olacaksınız. G.'nin bir keresinde söylediği gibi: "İnsanın bu Çalışma'da eğilip bükülebileceği ve çevrileceği ama en sonunda daima aynı yönü göstereceği bir anlayış aşamasına erişmesini istiyorum."

Eklemek istediğim tek bir şey var: Bu Çalışma'nın sizde soğumasına izin vermemelisiniz. Çalışma'nın simyasal öğretisi, sekiz saatten fazla yok olmamanızı söyler, aksi takdirde Çalışma soğur. Ancak şimdi çalışabiliriz ve eğer "Yarın çalışırım," derseniz, bunu yapamayacaksınız ama ne yazık ki bize çok yorgun olduğumuzu söyleyen bir sürü "ben" vardır ve sorun şu ki bizi yanlış yönlendiren bu "ben"lere inanırız ve ulaşmış olduğumuz küçük uyanış seviyesinden bile yine uykuya dalarız. Bu Çalışma'da sizi sürekli yanlış yönlendirmek isteyen "ben"leri gözlemlemeniz şarttır çünkü bunlar ergeç öleceklerini bildikleri için Çalışma'dan nefret etmektedirler.

Amwell, 5 Ağustos 1950

YENİ BİR DÜŞÜNME TARZI

Dünyanın, özellikle de Batı Avrupa'nın bugünkü durumunu anlamanın bir yolu, insanların yeni çağrışımlar istemekte olmalarıdır. Eskiden üzerinden düşündüğümüz çağrışımlar artık herhangi bir anlam ifade etmemektedir. Eskiden biraz değer taşıyan şeyler artık aynı değeri taşımamaktadır. Bir başka deyişle, herkes eskisinden farklı bir şey istiyor. Her şeyden önce, hayatımızın ilk yıllarında bize öğretilenlerden dolayı hepimizin edinilmiş çağrışımlardan hareketle düşündüğüne dikkat çekmeliyim. Bir zamanlar sözlerimizi ve düşüncelerimizi yöneten bu çağrışımlar "hakikat"ti. Birçok filozofun söylediği gibi, hakikatler sadece belirli bir süre için geçerlidir ve nihayetinde yıpranırlar. Bu Çalışma'nın öğretilerinden biri yeni çağrışımlar, yeni hakikat edinmektir. Çalışma'nın bu aşamasındayken, eski edinilmiş çağrışımsal düşüncelerim aklıma geldiğinde kendimi pek ölü bulmaktayım. Bu ise hiç kuşku yok ki yeni hakikati, dolayısıyla yeni çağrışımları ve dolayısıyla yeni düşünme tarzlarını bulmak zorunda olmamın nedenlerinden biriydi. Oysa belirli bir yaşın üzerindeki bir kişinin yeni her şeyden –yani zihnindeki yeni çağrışımlardan– nefret ettiğini hepiniz anlayacaksınızdır. Böyle durumlarda, herhangi bir şeyi değiştirmeye çalışmanın hiçbir faydası yoktur. Hepimizin, zamanında çok etkin olmuş yerleşik çağrışımlarımız aracılığıyla düşünüyor olmamız olgusu, mekanik İnsan'ın ne anlama geldiğine dair bizlere bir ipucu sunmaktadır; yani mekanik İnsan hep eski çağrışımlarından hareketle düşünen İnsan'dır. Sıradan bir insanın mekanik çağrışımlarından ayrı düşünebileceğine inanmak en büyük hata olur. Bizden yaşlı veya genç olsun başka insanlar hakkında anlamadığımız bir-

çok şeyin de bu olguda yattığına inanıyorum. Her bir yaş kendi çağrışımlarına sahiptir, herkes bunlar aracılığıyla düşünür ama yine de hiçbirimiz bunu görmeyiz. Dolayısıyla, asıl mesele kendi düşüncemizi ve kendi anlayışımızı geliştirmek için bu çağrışımları değiştirmektir ve bildiğiniz gibi, Çalışma, *metanoia* ya da zihin değişimini amaçlar ki bu, yepyeni çağrışımlardan hareketle düşünmek anlamına gelir. Durumun böyle olduğunu pek çok insanın göremediğini de eklemek istiyorum. Kısacası, Çalışma'nın anlamı, düşünme tarzınızı değiştirmektir ve düşünme tarzınızı değiştirmek, o ana dek üzerinden düşünmüş olduğunuz bildik çağrışımlarınızı değiştirmektir. Demek ki tüm dünyaya öngörülü bir tarzda bakmaya çalışırsak, tüm ulusların farklı düşünmeyi arzuladıklarını ve içinde yetiştirildikleri çağrışımların eski yollarına göre düşünmeyi istemediklerini görürüz.

Örneğin, Komünizm neden bu kadar güçlendi? Yeni çağrışım yolları sunduğu için. Bir başka örnek olarak, Sürrealizm ise eski çağrışımlardan duyulan hoşnutsuzlukla birlikte yeni çağrışımlar aramak anlamına gelmektedir ve bu nedenle, Sürrealistler eski çağrışımsal yolları kırma çabası içerisinde gözü bir yere, bacağı başka bir yere yerleştirmektedirler. Bu kör dürtünün ardında, her yerde yeni çağrışımlar bulma çabasının yattığını anlamalıyız. Kısacası, Sürrealizm yeni çağrışımlar bulma ve artık eskimiş olan çağrışımlardan kurtulma çabasıdır ve dolayısıyla da eski düşüncelerden uzaklaşma yönündeki bu evrensel dürtüye aittir.

Geçenlerde Sürrealizm hakkında çok net bir tanım okudum. Aynen aktarmak istiyorum: "Sürrealizm fikri, daha önce reddedilen belirli çağrışım biçimlerinin üstün gerçekliğine, rüyaların en üstün gücüne ve zihnin önyargısız gücüne duyulan inanca dayanır." Bu, zihninizle işitebildiğiniz takdirde çok ilgi çekicidir. Gerçekten de daha yüksek çağrışımlar *vardır*. Kişinin farklı düşünebilmesi için yeni çağrışımların arandığını açık açık söylemektedir. Size bir kez daha hatırlatmak istiyorum ki Psiko-dönüşümcülük fikrindeki en büyük amaçlardan biri, düşünmek için yeni çağrışımlar edinmek zorunda oluşumuz ve yeni çağrışımlar elde edebileceğimizdir. Bu ise eğer Psiko-dönüşümcülükten geçmek –yani düşünme biçiminizi dönüştürmek– istiyorsanız, eski çağrışımsal mantalitenizin sizin için hiçbir faydasının olmayacağı anlamına gelir. Böylece, bir kez daha yeni bir tarzda düşünmek anlamına gelen *metanoia* meselesine geliriz. *Metanoia* hakkındaki bu öğreti çok kadimdir ama içinde bu özgün niteliği barındırır; yani delilikten tamamen farklı olan ve gelişigüzel olmayan yeni bir düşünme tarzına dayanmaktadır. Yeni çağrışımlar elde etmek için gelişigüzel veya çılgınca yollara başvurmak, bu Çalışma'nın bakış açısından, boşunadır. Ama insanlar çağrışımlardan kurtulmak için çıldırırlar. Örneğin, ayakkabılarınızı başınıza geçirebilirsiniz veya elbisenizi ters giyebilirsiniz veya resminizin bir köşesine göz, diğer köşesine bir bacak koyabilirsiniz. Ama kişi aynı zamanda, bunun yeni çağrışımlar elde etmek için kör bir çaba olduğunu; gerisinde herhangi bir hedef bulunmayan ve dolayısıyla nafile bir çaba olduğunu da anlayabilir.

Bu Çalışma'da Yeni İnsan'a ait olan yeni düşünme tarzı, daha aşağı merkezlerden tamamen farklı düşünen Daha Yüksek Merkezler'le temasa

geçme amacına yönelten belirli bir disiplindir. Örneğin, kişinin uyuduğunu ve Gerçek Ben'e sahip olmadığını kavraması, kendisi ve hayat hakkında yepyeni çağrışımlar doğurur. Kısacası, bu doğru Sürrealizmdir. Çalışma'nın öğrettiği yeni çağrışımları kendi başınıza düşünmeye ve Psiko-dönüşümcülüğün Çalışma-anlamında ne demek olduğunu kendi başınıza görmeye çalışınız.

Yeni bir devire, yeni bir çağa giriyoruz. Bir devir, yaklaşık iki bin yıl sürer ve ardından, hakikati yıpranıp eskir. Demek ki üzerinden yaşayacağımız yeni hakikati, yeni anlamı bulmamız şarttır çünkü eski anlamlar artık hiçbir kuvvet iletmemektedir ama ezoterizm bunu daima bilmiş ve hep yeni anlamlar öğretmiştir. Ve dolayısıyla, bize hayata dair yeni bir anlam sunacak olan kadim öğretinin yeni bir formülasyonunun başlangıcı bizlerin arasındadır. Çalışma'nın söylediklerini bir an için düşünün: Gerçek Ben'e sahip değilsiniz ve hayata gösterilen mekanik tepkiler yığınından ibaretsiniz. Bunu bir düşünün ve *derinlemesine düşünün* ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmeye başlayacaksınız ama düşüncenizin olağan çağrışımsal yollarına hiç karşı koymazsanız elbette ki ilerleyemezsiniz. Bu yeni öğretinin eski çağrışımsal düşünüşünüze dayandırılabileceğini sanmayın. Bu Çalışma, hem başkaları hakkında hem kendiniz hakkında hem de hayat hakkında yepyeni bir düşünme tarzını amaçlamaktadır. Bunu görmeye başladığınız anda Çalışma sizde bir kuvvet ve anlam kaynağı haline gelecektir.

Amwell, 12 Ağustos 1950

ÇALIŞMA'NIN BELİRLİ DEYİŞLERİ

Kendi deneyimimde, ciddi sohbetler çok faydalıymış gibi görünmüyor. "Sizinle gerçekten ciddi bir konuşma yapmak istiyorum," diyenler çıkıyor. Mesele, bu "ciddi" sözcüğüne fazla değer atfedilmesidir. "Ciddi" sözcüğüyle neyi kastediyorsunuz? Ve yine Çalışma'daki biriyle veya benimle ciddi bir konuşma yapmakla neyi kastediyorsunuz? Bir keresinde, Bay Ouspensky ile gerçekten ciddi bir konuşma yapmak için West Kensington'a gidiyordum ve kendimi, onunla bir şişe Montrachet içerken buldum. Bana gerçekten güzel bir biçimde bakıp şöyle dedi: "Nasılsın, Nicoll? Ne söylemek istiyorsun? Bir bardak Montrachet daha alır mısın?" Elbette ki üzerimden bir yük kalktığını hissetmiştim çünkü beni farklı bir hale sokmuştu ve ciddi olma fikrine ait tüm o karanlık ve kötü düşünceler uçup gidivermişti. Bu bağlamda anlayamadığımız şey biraz daha yüksek ve biraz daha alçak belirli durumlarımız olduğu, biraz daha şuurlu ve biraz daha az şuurlu belirli durumlarımız olduğu ve o durumları veya ruh durumlarını kendimizin temsilcisi olarak aldığımız için kendimizi anlayamadığımızdır. Bir başka deyişle, içinde bulunduğumuz duruma "Ben" deriz. Ona *le sentiment de moi* ("Ben" hissi) veririz. Ama genelde tüm durumlarımız, iç-

sel kale almaya dayanan farklı yanılsama biçimleridir. Bir erkek veya bir kadın özgür olabilmek için içsel kale almaya –yani başkaları hakkında hesaplar yapmaya– son vermelidir.

Fontainbleau'da inşa ettiğimiz ve içini renkli camlardan pencerelerle dekore ettiğimiz tiyatronun duvarlarına astığımız bazı deyişleri size aktarmak istiyorum. Bu deyişler G. tarafından (bildiğim kadarıyla İngilizce) söylenmiştir. Aktaracağım ilk deyiş, içsel kale alma yerine dışsal kale almayı başarabilirse bir insanın özgürleşmeye başlayacağı fikrine dayanıyor. G.'nin bu deyişini aktarmadan önce şunu söylemek isterim: Tüm hayatınız yeterince takdir edilmediğinizi düşünmek gibi sindirilmesi zor malzemelerle dolu değil midir?

HAYATTA MUTLUCA YAŞAMAK İÇİN GEREKLİ BAŞLICA DONANIM, HER ŞEYİ DAİMA DIŞSAL KALE ALIP ASLA İÇSEL KALE ALMAMA YETENEĞİNE SAHİP OLMAKTIR.

Diyelim ki bu Çalışma'daki bir erkek veya bir kadın kendisine hep "Ben" yanılsamasına uygun ve de kendine dair sahip olduğu fikre göre davranılmasını istiyor; bunun sonucunda her an negatif izlenimler biriktirecektir. Neden? Çünkü Fontainbleau'daki Okul'un bütün amacı, bu kadar çok kıskançlığa vb. kaynaklık eden bu içsel kale almayı ortadan kaldırmaktı. Elbette ki bundan vazgeçmeye başlamadıkça, diğer insanları dışsal kale alarak ve onların size davranış biçimleri hakkında hep negatif olmayarak Çalışma'nın İkinci Çizgisini veya özel güçenikliklerinizin ötesine geçerek ve Çalışma'nın genel fikrine yardım ederek ve bana yardım ederek Çalışma'nın Üçüncü Çizgisini de yapamayacağınızı hepiniz anlamalısınız. Birçoğunuzun kendinizi içsel kale almalarınız ve diğer insanların size hak ettiğiniz gibi davranmadığını düşünerek yaptığınız hesaplar açısından incelemediğini düşünüyorum. Böyle bir durumda, Çalışma'da bir sonraki adımı atabilmek için buna son vermeniz mutlaka şarttır.

Şimdi, G.'nin deyişinin yukarıdaki çevirisini yeterli bulmuyorum ve bunu netleştirmek için başka bir yorum öneriyorum çünkü "donanım" ve "mutluca" sözcüklerinden hiç hoşlanmıyorum: "Başka birinin size hak ettiğiniz gibi davranmadığını düşünerek içsel hesaplar yaptığınız zamanları gözlemlemeye çalışın ve o kişiyi ve o kişinin yaşadığı zorlukları düşünmeye başlayın. Sonu gelmeyen içsel hesaplar yapmayı bir kenara bırakın ve diğer insanların nasıl var olduğu hakkında ve ne tür zorluklar yaşadıkları ve içsel kale almaya son vererek onlara nasıl yardım edebileceğiniz hakkında yeni bir düşünme seviyesine ulaşın. Aksi takdirde, herkes düşmanınız olacaktır."

Şimdi, listedeki ilk deyişe bakalım: *BURADA ÇALIŞMAK AMAÇ DEĞİL, ARAÇTIR.* Hepinize sormak isterim: Bu, şeyleri dışsal görmeyip üzerinizde ne tür etki yarattıklarına bakmanız ve böylece, kendi üzerinizde çalışabilmeniz anlamına gelmez mi? *BURADA ÇALIŞMAK AMAÇ DEĞİL, ARAÇTIR.* Ve demek ki ben veya bir başkası tarafından sarsılmak üzere buraya gelmenin bu ilk deyişle ilgisinin olduğunu anlamalısınız. Negatifleşirseniz, bunun neyle ilgili olduğunu görmeyeceksiniz.

Amwell, 26 Ağustos 1950

İZLENİMLERİ ALMAK ÜSTÜNE

İzlenimler besindir; fiziksel besin değil, psikolojik besindir. Fiziksel besinleri yerken tadı iyi olmayan şeyleri yememeyi tercih edip daha makul olanları seçebildiğimizi anlayabiliriz. Ne yazık ki hepimiz, hayata gömüldüğümüzde ve onun tarafından çalıştırıldığımızda negatif izlenimlerden serbestçe besleniriz ve negatif psikolojiden kurtulmayı amaçlamıyorsak, bu rahatsız edici şeyleri keyif alarak dinlemeye eğilimli olacağız. Duyduklarınız arasından özellikle hoş olmayan şeyleri seçip de başkalarına aktarıyorsanız hep, fiziksel midenizi sürekli bozuk yiyeceklerle doldurmuşçasına kendinize ciddi bir zarar vereceksiniz, demektir. Zihin bir midedir. Zihninizi ne ile besleyeceksiniz? Kötü besinlerle mi besleyeceksiniz? Şimdi, seçici bir gurme tadı iyi olmayan zeytinleri, kötü kokan havyarı bir kenara ayırır ve iyi olduğunu düşündüğü besinleri seçer ama izlenimlerin psikolojik besini açısından, duyduklarımızdan ve gördüklerimizden neleri alacağımızı seçerken aynı temel ve açık kuralları uygulamakta mıyız?

Bazılarınız, kendi aralarında kötü konuşuyorlar. Bazılarınızın şu veya bu konudaki skandalları dilinden düşürmediğini fark ediyorum. Eh, bunu yapmaya devam ederseniz, zihninizde çok kötü bir mideye sahip olacaksınız. Kişinin, tıpkı iyi yiyecekleri seçip kötüleri reddetmesi gibi, kabul edeceği izlenimleri de seçmesi gerekir. Gördükleriniz ve duyduklarınız arasından makul şeyleri seçip kuşkulu, tatsız olanları reddetmeyi öğrenmelisiniz. Bunu yapamadığınız, duyularınız aracılığıyla işittiğiniz şeylerden hangilerini kabul edeceğinizi seçemediğiniz ve besininiz olan izlenimler hakkında ayırt edebilme gücüne sahip olmadığınız takdirde siz, Çalışma'daki bir erkek veya bir kadın olamazsınız.

Özellikle hoşlanmadığınız bir kişi hakkında negatif izlenimler alma açısından, o kişi hakkında kötü konuşulduğunu duymaya hep istekli olup olmadığınıza dikkat ediniz. Şimdi, bu kötü konuşmayı heyecanlı bir biçimde kabul ederseniz, zihninizi kötü yiyecekle dolduruyor olacaksınız. Bu ise zihninizin gelişemeyeceği anlamına gelir. Hoş olmayan düşünceler ve hoş olmayan dedikodular, bu Çalışma'da sizin için çok kötü bir besin oluşturur. Gariptir, Çalışma'da az çok yeni olan birçoğunuz, bununla neyin kastedildiğini göremiyor. Bir başka deyişle, beş duyunuz aracılığıyla size sunulan her şeyi süzmeniz ve seçip ayıklamanız gerektiğini görmüyorsunuz. Hayatta fısıltıyla konuşmaktan daha kolay bir şey var mı? Işıktan bile hızlı yayılan şey nedir? Skandal. Şimdi, bir kişinin çok yanlı olduğunu ve sevilebilecek birçok yanı olduğunu anlamazsanız, o kişi hakkındaki şeyleri ayırt edemeyeceksiniz. Aynı biçimde, kendinizde de hem birçok nahoş "ben"e hem de birçok iyi "ben"e sahip olduğunuzu görmedikçe, bir kişi hakkında duyduklarınız ile o kişi hakkında düşündüklerinizi birbirinden ayıramayacaksınız. Ama kendinizi tek bir kişi olarak aldığınız sürece, herkese tek bir kişi olarak bakıp –ki hepinizin kabul edeceği gibi en büyük aptallıktır bu– herkese işkence yaşatırsınız.

Siz birçok farklı "ben"siniz ve karşınızdaki kişi de birçok farklı "ben"dir. O kişi hakkında duyabileceğiniz belirli skandallar, o kişinin belirli "ben"lerine ait olabilir ama kendinizin de bazısı iyi, bazısı kötü olan birçok farklı "ben"i olduğunu bilirseniz o kişiyi yargılamayacaksınız. Böyle bir düşünce, böyle bir anlayış size insaf –yani anlayış– gücünü sunar. Bir süre sonra şöyle diyebilirsiniz: "Evet, onun bir yanıyla öyle olduğunu biliyorum ama kendimde de aynı sorunları gördüğüm için kendi bakış açımdan bakıp da o kişiyi yargılamayacağım çünkü kendimin de aynı olduğunu biliyorum." Kendinizi görüp yargılamadıkça başka bir kişiyi yargılayamazsınız. Kendinizin şuurunda olmadıkça başka bir kişinin şuurunda olamazsınız. Kısa bir süre önce, bir şuur artışı olmadıkça varlığın gelişemeyeceğini söylemiştim. Mekanik varlık mekanik varlığı yargılamamalıdır. Aksi takdirde bu, nefrete yol açar. Daha şuurlu varlık, nefrete yol açmaz. Ama daha şuurlu varlığın başlangıç noktası nedir? Ben adı verilen kalıcı tek bir kişi olmayıp İmajinatif "Ben" olduğunuzu fark etmektir. Hayattaki sorun, bir İmajinatif "Ben"in başka bir İmajinatif "Ben"i yargılamasıdır. Çokluk, çokluğu yargılayabilir mi? Her zaman haklı mısınız? İmajinatif "Ben" başka bir İmajinatif "Ben"i yargılayabilir mi? Sosyal hayatta herkes birbiri hakkında konuşur ve sonunda, her zaman kendini haklı görüp başkalarını haksız çıkarırlar. Şimdi, kendinizi Gerçek Ben'e veya Kalıcı Ben'e sahipmiş gibi gördüğünüz sürece, yargıladığınız diğer insanların da Gerçek, Kalıcı Ben'e sahip olduğunu düşüneceksiniz. Bu nedenle de hiç kimseyi bağışlamayacaksınız. Nerede hata yapmış olursunuz? Karşınızdaki kişiyi, söylediği veya yaptığı her şeyi bilen tamamen gelişmiş, şuurlu erkek veya kadın olarak alırsınız. Onu bu temelde yargılarsınız. Bu ise olabilecek en acımasız işkencedir. Çaresi nedir? Kendini gözlemlemektir: sahip olduğunuzu hayal ettiğiniz bu kalıcı Ben'e, Çalışma'da Gerçek Ben olarak adlandırılan bu şeye sahip olmadığınızı görmektir. Birçok çelişkili "ben"le dolu olduğunuzu ve psikolojinizde Ben olarak adlandırılan bir şey bulunmadığını kendini gözlemleme yoluyla görmeye başladıktan sonra, diğer insanlara karşı çok daha insaflı olacak ve skandalları, en çok sevdiğiniz psikolojik besin olarak seçip almayacaksınız. Asıl mesele, kendini gözlemleme aracılığıyla gelen Çalışma'nın nötrleştirici kuvvetini almayı dilemektir ve o zaman, başkalarını bağışlayabilir ve daha huzurlu olabilirsiniz.

Amwell, 2 Eylül 1950

BU GEZEGENDE İNSAN ÜZERİNDE ETKİLİ OLAN A, B ve C TESİRLERİ

Sadece duyulardan düşünürseniz, Çalışma'nın kendinizde oluşturmanızı öğrettiği zihinle aynı olmayan belirli türden bir zihne sahipsinizdir. Güneş'in Yeryüzü etrafında döndüğünü ve tüm yıldızların ona eşlik ettiği-

ni düşünmek, duyuların kanıtlarına dayalı düşünmektir. Bu size, mekanik veya doğal bir zihin verir. Yani duyuların kanıtını nihai kriter kabul edersiniz. Ama duyuların kanıtına dayalı bu mekanik veya doğal, dışsal zihin Çalışma'nın sizde oluşturmayı amaçladığı zihin değildir. Çalışma'nın öğrettiği her şey, üzerinde düşünecek olursanız, dış duyularla veya hepimizde bu kaynaktan hareketle inşa edilmiş olan zihin biçimiyle çok az ilişkilidir. Duyuların kanıtı öyle olduğunu göstermesine rağmen Güneş'in Yeryüzü etrafında dönmediğini bilirsiniz. Blake'in söylediği gibi: "Ruh'un bu hayattaki beş penceresi, bir uçtan diğer uca çarpıtır Cennet'i." Çalışma'nın sizde oluşturmayı amaçladığı zihin türü, duyuların beş penceresinden alınan kanıtlara dayanmayan bir zihindir. Bu Çalışma'da kendini gözlemlemeye başlayan bir insan, hayatın anlamı hakkında artık aynı hisse sahip değildir. Neden? Çünkü kendini gözlemleme aracılığıyla içsel hislerin gelişmesi o insanın, duyuların kanıtına dayalı olmayan başka bir hayatın mevcut olduğunu görmesine yol açacaktır. Demek ki –şimdilik– duyu temelli zihin olarak adlandıracağım şey ile Çalışma'ya dayanan zihni birbirinden ayırt etmeliyiz. Çalışma, örneğin, gerekçeniz açısından kötüyseniz, yaptığınız şeyin size daha çok para kazandırıp kazandırmamasından tamamen bağımsız olarak, sizde bir sorun olduğunu öğretmektedir. Dışsal zihin şöyle düşünür: "Bu iyi bir şey, haydi devam edelim ve daha çok para kazanalım." Ama içsel bir zihin geliştirmeye başlamışsanız, başkalarına çok zarar verdiğinizi muhtemelen görürsünüz. Kısacası, hayatta çok işe yarayan yalanlar söylüyorsunuzdur ama özellikle zeki bir iş adamıysanız, kolaymış gibi görünen bu yalanlar sizi içsel gelişime yöneltmeyecek ve öğretinin temel –yani kendini geliştiren organizmalar olarak yaratılmış olduğumuz– amacını tamama erdiremeyecektir ve elbette ki kendini geliştirmenin içsel bir süreç olduğunu ve yalanlar ile hakikati içsel olarak ayırt etmek zorunda olduğunuzu artık hepiniz anlıyorsunuzdur. Bunun anlaşılması gereken en önemli noktalardan biri olduğunu sık sık düşünürüm ama uzunca bir süredir vurgulanmasına rağmen dışsal, doğal veya duyu tabanlı zihnin düşündükleri ile bu Çalışma'da yapmamız beklenenler arasındaki farkı görmek –yani yalan söylediğimizi gözlemleyip psikolojik zihin olarak adlandırdığım içsel psikolojimizi değiştirmeye çalışmak– çok zordur. Hayatın her şeyi yalayıp yutan o karşı konulmaz akıntısı, kendini gözlemleme aracılığıyla bu Çalışma'yı yapabilmemizi engeller. Bu bağlamda *A* tesirlerini alalım. Çalışma üç tür tesire maruz kaldığımızı öğretmektedir. Bunların ilki, bizi içsel olarak geliştirip Öz'ün doğru biçimde büyümesini sağlayan tohumları serpen ve Göklerin Egemenliği olarak da adlandırılan Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelir. 7 No.lu İnsan'dan oluşan Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen fikirler hayata geçerken ne yazık ki *B* tesirleri olarak adlandırılan şeye dönüşmek zorundadırlar. Bildiğiniz gibi, İncil-ler'de *C* tesirlerinin izlerine rastlanır ama bunlar da yanlış anlamalara yol açabilecek *B* tesirlerine dönüştürülmüştür. Bir defasında O., şunun gibi bir şey söylemişti: Sanki bir yemek masasında hizmet eden görevliler, birlikte yemek yiyen (yani hakikat ve iyiliğin psikolojik besinini alan) şuurlu insanlardan gelen düşünceleri, fikirleri duymakta ama bunları ancak çarpı-

tılmış bir biçimde dışarı taşıyabilmektedirler. Anlayış seviyelerine bağlı olarak, söylenenlerin önemli bir kısmını ıskalamakta ve çarpıtmaktadırlar. O.'nun söylediği gibi, Daha Yüksek Merkezlerle temas halinde olmayan İnsan tarafından *C* tesirleri bu şekilde alınır.

Şimdi, *A* tesirlerine gelelim. Çalışma, *A* tesirlerinin hayatta oluşturulduğunu ve ne *B* tesirleriyle ne de *C* tesirleriyle bir bağının olduğunu söyler. O. bir keresinde, alaycı bir soru yöneltmişti: "İnsanları uykuda tutan bu *A* tesirleri de nedir?" Bu sorusunu yine kendisi yanıtlamıştı: "İnsanları en çok neyin cezbettiğini görmek için etrafınıza bir bakın. Neden binlerce insan futbol maçlarına akın ediyor? *A* tesirlerinin insanları uykuda tutmasını inanılmaz bulabilirsiniz. Çevrenize bir bakın." İnsanları uykuda tutan bu ipnotik tesirlerin neler olduğunu sizlerle tartışmak istiyorum. Bunların, herkesin bireyselliğini yitirdiği kolektif tesirler oldukları söylenebilir mi? G.'nin bir zamanlar savaş hakkında kullandığı ifadeyle, uluyan insan güruhlarını ele alalım. İnsanlar savaş tarafından ipnotize edildiklerinde, kendilerine bölüştürülen en ufak miktardaki şuuru bile yitirirler. Bağırıp çağıran kalabalıkları hiç gördünüz mü? Sahip olabilecekleri az miktardaki bireysel şuurdan da vazgeçtiklerini anlıyor musunuz? G., kendi ağırbaşlı tarzıyla, böyle insanların Ay'ı beslediklerini, yani kendilerinden aşağıda olan bir şeye hizmet ettiklerini söylemişti. O. ise şöyle demişti: "Bu gürültülü futbol maçlarından birindeki kalabalığı düşünelim. Hepsi Ay'ı beslemektedir çünkü kendilerine ait bireysel hissi yitirmişlerdir. Tüm bu kitle fenomeni, tüm bu bağırış çağırışlar hepsinin hakkı olan bireysel şuuru yitirdikleri anlamına gelir." Kalabalık içindeki heyecanlı bir insan, herhangi bir anlama sahip olmayı keser ve artık, olmak üzere yaratıldığı birey olmaktan çıkar. O artık bir kitle fenomeninin parçası haline gelir ve artık var olmaz; dolayısıyla, hayvanlardan ayrı olarak İnsan'a sunulan kendini geliştirme gücünü yitirir. Bu çağa damgasını vuran bu bireysel şuur kaybı nedeniyle, insanlar bireysel gelişim şansını tamamen bir kenara atmaktadırlar. Bu ise bu dünyanın tanrısının üstünlük sağlamış olduğu anlamına gelir. Bir insan, bu Çalışma'yı yapabilmek için hayatın ipnotizminden kendini kurtarmalıdır ve bunu yapmazsa, yapabileceği tek şeyin kendini akıntıya bırakmak olduğunu hissederse olası kimliğini yitirir ve bunun yerine, bir kimlik kartı edinir. Bugünlerde hiç kimsenin kendinden hareketle kendinden keyif almayıp başka bir şeye ait olmaya çalışması ve var olmak için bir kağıdı imzalaması tuhaf değil midir? Yani insanlar ayrı birer insan olma hissini bir kenara atmaktadırlar. İşte bu nedenle, hayattaki *A* tesirlerinin –yani hayatın ta kendisi tarafından oluşturulan tesirlerin– neler olduğunu düşünmenizi istiyorum. Asıl mesele, *A* tesirlerinin insanlığı uykuda tutmasıdır. Manyetik Merkez *B* tesirleriyle temasa geçmeye çalışırsa, bu iki tesiri belirli bir ölçüde ayırt edebilir.

Amwell, 9 Eylül 1950

HAYATIN İPNOTİZMİ

Hayatta neyin içine girerseniz girin, yakayı kaptırırsınız. Örneğin, hayatta hiçbir şeyi ona yakayı kaptırmaksızın yapamazsınız. Hayattaki her şey, bir açıdan, *A* tesiri olarak görülebilir. Geçenlerde gazeteciliğe başlayan biriyle konuşuyordum. Ona, "Bu harika ama yaptığın işe yakayı kaptıracaksın," dedim. Başka bir adam iş hayatına atıldığından söz etti. Ona da "Harika ama bir süre sonra bu yaptığın işe yakanı kaptıracaksın," dedim. Diyelim ki üçüncü bir adam da sanatçı olmak istediğini söyledi. Ona da aynı şeyi söylerdim: "Harika ama bir süre sonra yaptığın işe yakayı kaptıracaksın." *Yakayı kaptırmak* şeklindeki bu ifade ne anlama gelir? Hayatta bize sunulan iş her ne olursa olsun, özdeşleşmemeyi uygulayabilseydik, bu işlere yakayı elbette ki kaptırmazdık. Mesleğe yeni başlamış, serbest çalışan bir gazeteciysem gazetemde benim haberlerimin değil de başka gazetecilerin haberlerinin kabul edilip yayınlanması beni mutlaka öfkelendirir. Bunlar hayattaki tuzaklardır. Ama yakayı kaptırmak zorundasınızdır. Kaptırmadıkça hiçbir işe yaramazsınız çünkü aksi takdirde, hayat hakkında hiçbir şey öğrenmeyeceksiniz. Hayatta bu türden öylesine çok tuzak vardır ki hepsini sıralamaya kalkışmazdım. Ama bunun yerine, hayatın bu açıdan neye benzediğini görmek için çaba harcamanızı istiyorum.

Şimdi, Çalışma'nın, hayatın amacının hepimizi uykuda tutmak ve uyanmamızı engellemek olduğunu söylediğini bilirsiniz. Hayatın sürekli değişmesi ve düzelmemiz için hiçbir şeyin yapılamayışı bu nedenledir. Bir an için şöyle iken bir sonraki an böyledir ve bizler, kitlesel olarak ipnotize edilmiş insanlar gibi, başımızı sürekli bir o yana bir bu yana çevirmekteyiz çünkü elimizde değildir. Bir şeyi doğru biçimde ayırt etmek çok zordur. Yapabileceğimize, bir konuda herkesten daha çok bilgi sahibi olduğumuza hepimiz yürekten inanırız ve böylece, hayatın ipnotizmine yakayı kaptırırız.

Gurdjieff'in bu kadar sık bahsettiği ve hepimizin içinde olduğu bu garip ipnotik uyku nedir? Bize söylenen iki farklı şey vardır: ipnotizm ve telkine açıklık. Son birkaç yıldır sıkça söz edilmesine rağmen, bunların arasındaki farkı görmek için hiç kimsenin çaba harcadığını sanmıyorum. Bu nedenle, konuya olabildiğince basit yaklaşalım. Telkine çok açık olduğunuzu.hiç gözlemlediniz mi? Kimi insanlar, ilan panolarındaki reklamların ipnotizm etkisi yarattığını söyler. Şişmiş ve ağrıyan ayağınızla kuyruktaki yerinizi alırsınız ve "Ağrıyan ayaklar filanca merhemi neden kullanmıyorsunuz?" sorusunu görürsünüz ve o merhemi denemeye karar verirsiniz. Bu ipnotizm midir, yoksa telkine açıklık mıdır? İpnotizm değildir, telkine açıklıktır. Telkine açıklığın ne zaman söz konusu olduğunu görmeniz için kendinize dair günlük gözlemlerinizden örnekler vermenizi istiyorum. Örneğin, kendimi iyi hissetmediğim bir anda karşımdaki kişi bana, "Her zamankinden genç görünüyorsun," der. Bu ipnotizm midir, yoksa telkine açıklık mıdır? Elbette ki telkine açıklıktır. Ve telkine açıklıktan hareketle ey-

leme geçmeye ve tepki vermeye ne kadar yatkın olduğumuz konusunda muhtemelen hiçbir fikrimiz yoktur. İpnotizm ise tamamen farklıdır. Şimdi, ipnotizmin –telkine açıklıktan farklı olarak– neleri içerdiğini düşünüyorsunuz? O., ipnotizmin telkine açıklıktan tamamen farklı olduğunu söylemişti. Mesleğimin ilk yıllarında ipnotizm uygularken, bir kadını ipnotize ettiğimde doğrudan bir ipnotik transa girmişti. Kadının gerçekten ipnotize olduğunu görebiliyordum. Ona şöyle demiştim: "Uyandığında, uyandığın andan tam iki dakika sonra hapşıracaksın" ve kadın bunu aynen yaptı. Şimdi, benzer bir şeyi bir kişiye *telkin* edemezsiniz. Telkine açıklığa belli bir noktaya kadar direnebilirsiniz ama gerçekten ipnotize edilirseniz, anlayabildiğim kadarıyla, hiçbir şekilde direnemezsiniz.

Şimdi, ikinci şuur durumunun, yani sözde uyanıklık durumunun aslında bir ipnotik durum olduğu ve bu durumda olmamız için kasten ipnotize edildiğimiz şeklindeki temel fikre dönelim. Bu yeryüzünü kontrol eden iki çiftçiyi hatırlarsınız. Ama belki de konunun çok dışına taşacağım için kendimize dair edindiğimiz bazı kanaatlerin aslında ipnotizm olduğunu söylemek istiyorum. Bir insan şöyle diyecektir: "Yapabileceğime, iradeye sahip olduğuma, tam şuurlu olduğuma ve Gerçek Ben'e sahip olduğuma eminim." Bu söylediklerinin bir yanılsama olduğunu söylemek ona en büyük saldırı olacaktır. Ipnotizmin incelemesi işte bu noktada devreye girer. Şimdi, kendini gözlemlemenin gücü ve Çalışma'nın gücü aracılığıyla herkesi incelikle tuzağına düşüren bu ipnotizmi görebilecek ve böylece, bunun tesirinden biraz olsun sıyrılabileceksiniz. İnsanlık için kaçış umudu bu Çalışma'dır ve Çalışma'nın fikirlerinin kişinin kendisine uygulanmasıyla başlar. Bu ise sizi, İnsanlığa ait olan ipnotizmden aşama aşama kurtarmaya başlar. Bu Çalışma'nın amacının uyanıklık durumu olarak adlandırılan bu garip uyku durumundan uyandırmak olduğunu elbette ki duymuşsunuzdur. G., bir keresinde açıkça şunları söylemişti: "Hayatın ipnotik gücü öylesine korkunçtur ki insanları bu ipnotizmden uyandırmak için güçlü panzehirler düşünmeliyiz." Eklemek istediğim tek bir şey var: Çalışma sizi seçerse, düşündüğünüz kişi olmadığınız ve kendinize atfettiğiniz erdemliliğin doğru olmadığı gibi şeyler birdenbire olağanüstü bir biçimde açığa vurulursa İnsan'ın sözde uyanıklık durumu olarak adlandırılan bu ipnotik uykudan uyanmaya başlayacaksınız. Şuurlu İnsanlık Çemberi, sürekli olarak bizi bu ipnotik uykudan uyandırmaya çalışmaktadır. Kısacası, Çalışma, derinlemesine daldığımız ve çok mutsuz olduğumuz bu uyku durumundan bizleri uyandırmayı amaçlamaktadır.

Amwell, 23 Eylül 1950

KİŞİLİĞİ PASİFLEŞTİRMEK ÜSTÜNE

Bugün, bu Çalışma'nın en temel fikirlerinden biri hakkında konuşalım. En temel fikirlerinden *biri* diyorum çünkü Çalışma'nın, İnsan ve İnsan'ın bu dünyadaki konumuna yaklaşım bakımından öğrettiği birçok önemli ve temel fikir vardır. Çalışma, Öz'ün gelişebilmesi için Kişiliği pasifleştirmenin görevimiz olduğunu öğretir. Kişilik hayattan edinilir ve dolayısıyla özsel değildir ama Çalışma, bu Kişiliğin Öz'ü aşama aşama kuşattığını ve bir süre sonra ağırlık merkezimizi Öz'de değil de Kişilikte hissettiğimizi söyler. Bir başka deyişle, kendimizi edinilmiş Kişiliğin gücü üzerinden hissetme yanılsamasına düşeriz. Çalışma, Varlığı değiştirmek için Kişiliğin değil Öz'ün değiştirilmesi gerektiğini de söyler. Kişiliği şu veya bu yönde pasifleştirip Öz'ün gelişimini sağlayabilirseniz, aksi takdirde edinilmiş Kişiliğinize gidecek olan enerji Öz'e akar ve Öz'ün gelişmesine neden olur. Öz'ün bu gelişimi, Varlığın gerçek anlamda değişimi olarak nitelendirilir. Hayatta başarılı bir iş adamı, doktor, aktris vb. gibi ne türden edinilmiş Kişiliğe sahip olduğunuz önem taşımaz. Bu, Öz'ün gelişmesine neden olmayacaktır. Öz, bizde doğar. Doğduğumuzda bizler Öz'den ibaretizdir ama Öz gelişmez. Fark şudur ki Öz kendi başına ilkel durumunun ötesine gelişemez; bu nedenle, hayatın ilk aşaması, Kişiliği geliştirmek içindir ama ikinci eğitim, Çalışma'nın tekniğinin katkısıyla Kişiliğe karşı çalışmaktır ve bu, Kişiliği daha pasifleştirecek Öz'ün daha aktif hale gelmesine olanak tanıyacaktır. Şahsen, bu bana hiçbir zaman zor gelmedi. Ancak Kişilik *üzerinden* –yani kendini gözlemlemekle ve sizdeki edinilmiş psikolojik malzeme olan Kişiliğin belirli özelliklerine karşı çalışmakla– olmadıkça, hiç kimse doğrudan Öz üzerinde çalışamaz. Bu nedenle, kendimiz olarak aldığımız edinilmiş tutumlarla, fikirlerle vb. dolu Kişiliklerimizi gözlemlemeye çalışmamız öğretilir.

Şimdi, Kişiliği pasifleştirmeye, daha doğrusu *daha çok* pasifleştirmeye çalışırken Çalışma'yı takip ediyoruz ve Öz'ün, Kişilik pahasına gelişmeye başlamasını daha olanaklı kılıyoruz. Kişilik, bir ceviz veya meşe palamudunun tohumu kuşatması gibi Öz'ü kuşatır. Aynı şey bir yumurta için de geçerlidir. Bir meşe palamudu etini kalınlaştırıp bir meşe ağacı olamaz. Ölmesi gerekir ki tohum, meşe palamudu pahasına gelişebilsin. "Size doğrusunu söyleyeyim, buğday tanesi toprağa düşüp ölmedikçe yalnız kalır. Ama ölürse çok ürün verir." (*Yuhanna*, 12:24) Demek ki genel görevimiz, Kişiliği gittikçe daha çok pasifleştirmek ve böylece, bu kadar çok enerji çekip bizi kendisinin hapishanesinde tutmasına izin vermemektir. Bütün tamponları, negatif durumları, görüşleri ve alışılagelmiş düşünceleriyle birlikte Kişiliğinizin hapishanesinde olduğunuzu hepiniz anlamalısınız. Bu Çalışma'yı bir araç, bir teknik olarak kullanırsanız kendinizde sürekli olarak çalışmanız gereken şeyleri çok geçmeden göreceksiniz. Sahte Kişilik Kişiliğe aittir ve adeta, Kişiliğe yol gösteren şeytandır. Kişilik bizi hayatın içine güder; Kişilik bin bir türlü davranmamıza neden olur ve kendi içimiz-

de herhangi bir içsel hisse sahipsek, kendimiz olmayan bir şey tarafından kullanıldığımızı hissettiğimiz için bunun bizi çok rahatsız ettiğini fark ederiz. Çalışma, işte bu nedenle, Öz'ün gelişebilmesi için Kişiliği pasifleştirmeyi –yani Öz'ü Kişilik pahasına aktifleştirmeyi– anlatmaktadır.

Mutsuzluklarınızın hepsinin nedeni Kişiliklerinizdir. Birbirlerinden farklı yetiştirildikleri için bir kişi bir tür Kişilik edinmişken, başka bir kişi başka türlü bir Kişilik edinmiştir ve böylece, Kişilikler hayatta birbirleriyle çatışırlar ve dünyadaki tüm huzursuzluk bundan kaynaklanır. Kişiliği pasifleştirmek önemli bir görevdir ve her birimiz kendi Kişiliğinin ne olduğunu ve bizi neler yapmaya ittiğini ve farklı koşullar altında nasıl davranmamıza neden olduğunu görmeye başlamadıkça, bu görev muhtemelen gerçekleştirilemez. Öz'den gelişmiş olsaydık bu türden çatışmalar olmazdı. Bizi mutsuz kılan ve birbirimizle çelişkiye düşüren şey Sahte Kişilik adı verilen bu şeytanın yol gösterdiği Kişiliklerimizdir. İşte bu nedenle, samimi bir gözlem aracılığıyla Kişiliğinize ait olan bir iki karakteristik özelliği görmeye, fark etmeye çalışın ve kendinizi bunlardan ayırmak için çaba harcayın. Yani günlük hayatınızın enerjisinin sürekli olarak Kişiliğin tanıdık kalıbına akmasına izin vermemek için çaba harcayın. Enerjinizin her günkü ruh durumlarınızın, davranışlarınızın, mekanik konuşmalarınızın tanıdık kanallarına akmasını durdurmadıkça onu koruyamazsınız. Bunu yapmadıkça, edinilmiş Kişiliğinizin hapishanesinde kalacak ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu asla tam olarak anlamayacaksınız. Kendi yararınıza Kişilik üzerinde çalışmak için içsel bir kavrayıştan yola çıkınca, enerjiyi her zamanki yollarından saptırmaya başlayacaksınız ve bu enerji –kendinizde Çalışma'ya sahipseniz eğer– Öz'ün gelişimine aktarılacak ve daha önce deneyimlemediğiniz bir içsel kuvvet hissetmeye ve de Öz'ün, Kişilikten ayrı olarak geliştiğini hissetmeye başlayacaksınız. Dolayısıyla, daha önce söylediğim gibi, Kişiliği pasifleştirmek önemli bir görevimizdir ve Kişiliğinizi bir ölçüye dek gözlemleyip sizi hangi noktalarda engellediğini ve sizden nasıl kuvvet emdiğini görmedikçe bunu yapamazsınız. Bunu yapmak için atılması gereken ilk adım, davranış biçimlerinizden hoşnutsuzluk duymaktır çünkü hepiniz, aslında siz olmayan, edinilmiş Kişiliklerinizden hareketle davranmaktasınız. Demek ki kişinin bu Çalışma'da, Kişiliğin nasıl davrandığını görüp onun davranış tarzına itiraz edebilmesi için içe yönelmesi ve yavaş yavaş geriye doğru çekilmesi gerekir. Bu ilk adımdır. Kendinizi kanıksarsanız, Çalışma'da hiçbir yere ulaşmayacaksınız çünkü Kişiliğin mekanik yaptığı her şeyi haklı çıkarırsanız ve davranış tarzınızdan hoşnutsuzluk duymaya başlamazsanız Kişilikle özdeşleşecek ve dışsal kalacaksınız ve herhangi bir değişme olasılığınız olmayacak. Bir başka deyişle, Kişilik hala hayatınızı her an belirleyecek ve siz de her an ona boyun eğeceksiniz. Son olarak hepinize sormak istiyorum: Aranızdan hanginiz davranış tarzıyla bir hesaplaşma içine girdi veya hanginiz mekanik ruhsal durumlarını görebildi? Size söyleyeyim ki bunlardan hoşnutsuzluk duymaya başlamadıkça Öz'ü geliştiremezsiniz. Yalnızca Öz'den anlayış elde edebiliriz. Kendisine yol gösteren Sahte Kişilik ile birlikte Kişiliğin korkunç gürültüsü, Çalışma'yı yapmamızı engelleyecektir. Görevimiz Kişiliği göz-

lemleyerek azar azar pasifleştirmektir ve aranızda Çalışma'nın bu temel öğretisini anlamadığını söyleyenler varsa onlara, görevimizin Öz'ü geliştirebilmek için Kişiliği pasifleştirmek olduğunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Bazıları kendilerini gözlemlediklerini söylemektedir. "Şunu yaptığımı gördüm, bunu yaptığımı gördüm," diyerek tüm bunların gerekli olduğunu düşünmektedir. Bunun, atmanız gereken ilk adım olduğu kesindir ama bu tarzda davranmaktan *hoşnutsuzluk* duymaya başlamalısınız ve kendinize duyduğunuz saygıyı veya sevgiyi kökünden sarsan da kendinizden hoşnutsuzluk duyuşunuzun ta kendisidir; yani Kişiliği daha az aktifleştirip Öz'ü daha az pasifleştirmenin başlangıcıdır. Gözlemlediğiniz şeyi haklı çıkarmak tamamen faydasızdır. Bir şeyin sizi ergeç yükseltmesi gerekir. Yani kendinize duyduğunuz sevgiden ayrı bir duygu sizde yeşermeye başlamalıdır ve bu duygu, Öz'ün beslenmesiyle ilgilidir.

Amwell, 4 Kasım 1950

MUTLULUK FİKRİ ÜSTÜNE

Bazılarınız neden önemli olanın "mutluluk" olarak adlandırdığınız şeyi hissedip hissetmemek olduğunu düşünüyor? Bunu neden hedef ediniyorsunuz? Mesele bu değildir. Çalışma, sizi mutsuz etmek için değildir ama kendiniz üzerinde çalışmak, mutlu olmakla ilgili fikrinizi değiştirecektir. Çalışma'daysanız ve kendiniz üzerinde çalışıyorsanız, eskiden sizi mutlu eden şeylerin artık mutlu etmediğini bir süre sonra kaçınılmaz olarak görecek olmanız, kuşku duyulmayacak bir olgudur. Kendini gözlemleme aracılığıyla biraz daha içe yöneldiğinizde, o ana kadarki mutluluk biçimlerinizin temelleri sarsılır ve bunların, mutluluğun gerçek biçimleri olmayıp kendi bildiğinizi okumak olduğunu görmeye başlarsınız. Önemli olan mutlu olup olmadığınız değil, kendinizle barışık olup olmadığınızdır. Eskiden sizi mutlu eden şey, mutlu etmeye devam etmeyecektir. Mutlu olma fikrine ait mekanik "ben"lerin, Çalışma'da takip etmeniz gereken "ben"ler olması şart değildir. Aslında, bunların sizi mutsuz ettiğini göreceksiniz çünkü daha çok şuura sahip olduğunuz şu anki durumunuzu önceki durumunuzla karşılaştırırsanız, "Eskiden çok mutluydum ama Çalışma'yla tanıştığımdan beri kendimi artık bu kadar mutlu hissetmiyorum," diyeceksiniz. Elbette ki bu sözde mutlu "ben"ler, Sahte Kişiliği karakterize eden bazı yanılsamalara aittir. Örneğin, biri şunu diyebilir: "Eskiden bana ne kadar hoş davranırdı. Ne zaman yeni bir şapka istesem bana hemen alırdı. Ne zaman üzgün olsam beni yemeğe çıkarırdı."

Şimdi, mutlu olma konusunu bırakıp bununla yakından bağlantılı başka bir şey hakkında konuşmak istiyorum: Varlığın değişimi. Çok yüzeysel olan sıradan insanlar Çalışma'da olmamalıdırlar çünkü hep aynı nakaratı

tekrarlayacaklardır: "Eskiden çok mutluydum." Bu sahte bir fikirdir. Aslında, size yeni şapkalar alıp sizi yemeğe çıkarmış olsa bile, bu, eskiden olanlara dair bir yanılsamadır. Şimdi, mutluluğunuz, kökeni bakımından, *başınıza gelen şeydir*. Bu ise bunun sizinle bir ilgisinin olmadığı, dış hayatın size yönelik nasıl davrandığıyla ilgili olduğu anlamına gelir. Her şey gönlünüzce olduğunda mutlu olurken, her şey gönlünüzce olmadığında mutsuz olursunuz. Birçok mekanik insan gibiyseniz, bir şeyler yolunda gitmediğinde çok mutsuz olursunuz. Başımıza gelen şeylerin, biz onları hak etmesek bile, iyi olması gerektiğini düşünürüz. Şimdi, başımıza gelen şeylerin dünyasına güvenmek çok tehlikelidir çünkü sizi hiç de mutlu etmeyecek şeyler gerçekleşebilir. Bay Ouspensky, "mutluluk" sözcüğü hakkında konuşurken bu sözcükten hoşlanmadığını ve "Tek istediğim mutlu olmak," denildiğinde bunun hiçbir anlam taşımadığını işte bu nedenle söylemişti. Bu Çalışma'yı anlarsanız, göreceksiniz ki mutluluk, şeylerin lehinize veya aleyhinize olup olmamasına bağlı değildir. Koşulunuz buysa eğer, dış hayatın olaylarına tamamen bağımlısınızdır. Bu Çalışma ise sizde, başınıza gelenlerden bağımsız bir şey oluşturmayı amaçlamaktadır. İçsel huzurunuzun başınıza gelen şeylere bağlı olduğunu nasıl düşünebilirsiniz? Bir makine bu biçimde davranacaktır ama daha şuurlu olmaya çalışan ve ne kadar karmaşık olursa olsunlar günlük olayların hepsini karşılamak için çabalayan bir erkek veya bir kadın böyle davranmaz. Dolayısıyla, Çalışma'nın sizde günlük hayatta olup bitenlerden az çok bağımsız bir nokta oluşturmayı amaçladığını görmektesiniz ve de bu Çalışma'nın aygıtı ve kendini gözlemleme, Kendini Hatırlama gibi şeyler hakkında size öğrettikleri, olaylar tarafından yönetilen bir makineden ayrı olarak sizde bir nokta oluşturmakla ilgilidir. Bir şeyler biraz yolunda gitmediğinde Çalışma'nın hissini koruyan, hisleri dışsal olarak başına gelen şeylere bağımlı olmayan, hayatın iniş çıkışlarına karşılık vermeyen bir ağırlık merkezine sahip olan bir kişiyi görmeyi çok isterdim.

Şimdi, mekanik mutluluğun yerini alabilecek başka bir mutluluk vardır ki mutsuz bir koşulu karşılayıp onunla özdeşleşmememize bağlıdır. Bu noktada mutluluğun niteliği derinleşir ve başka insanların bize söylediklerine veya yaptıklarına bağlı olan dışsal bir şey olmaktan çıkıp dış hayattan bağımsız bir şeye dönüşür. Bu, bizi beslemeyi ve kendimizde dış koşullardan biraz bağımsız olan bir şey oluşturmayı amaçlayan Daha Yüksek Merkezlerden gerçek ışığı alabileceğimiz tek yoldur. Bu yolu bulmaya başlamış bir kişi, içsel mutluluk ile dışsal mutluluğu ayırt edebilir ve bu yolun sonunda bulunan mutluluk dışsal değildir, içsel huzura veya içsel dengeye aittir.

* * *

Herkeste, Hakikat ile Sahtelik arasında muazzam bir savaş yaşanmaktadır. Şu anki halimizle bizler için Çalışma Hakikat'i temsil ederken negatif olmak ise Sahteliği temsil eder. Yaşadığımız psikolojik ülke hakkında birçok kez konuştum. Negatifleşmeyi tercih ederseniz, kendinizi bir suç bataklığı olan kenar mahallelerde bulabilirsiniz. Bu, Daha Yüksek Merkez-

lerden gelen ve kötü bir yerde olduğunuzu söyleyen bir uyarıdır. Negatifleştiğiniz için kendinizi içsel olarak kötü bir yerde bulacak olursanız, hayattaki herhangi bir şeyin size yardım edebileceğini sanıyor musunuz? Hayır, içsel huzuru veya başka bir deyişle tekrar mutlu olmayı umabilmezden önce kendinizde daha iyi bir yere gitmek zorundasınız. Çalışma'nın kendinize dair bu şeyleri ve kendinizde nerede olduğunuzu size söylediğini böylece görüyorsunuz. Negatif duyguları Çalışma kadar çok vurgulayan başka bir öğreti bilmiyorum. Çalışma, negatifleşmenin sizi Cehenneme ve Sahteliğe götüreceğini işte bu nedenle söylemektedir. Negatif duygular bize ne yapar? Her şeyi çarpıtılmış bir biçimde görmemize neden olurlar. Aynı fikirde değilseniz, gerçekten negatifleştiğinizde ya da daha doğrusu bir süre negatifleştikten sonra hangi duygulara ve düşüncelere sahip olduğunuzu gözlemleyiniz. Nasıl olup da bu biçimde hissedebilmiş veya düşünebilmiş olduğunuzu çoğu zaman şaşkınlıkla hatırlamaz mısınız? Negatif durumdan kurtulduğunuzda bunları yazabilmiş, düşünebilmiş veya hissedebilmiş olduğunuza inanamazsınız. Ama bizleri ancak Sahtelik ile savaşan Hakikat kurtarabilir ve eğer Çalışma'da küçük bir noktayı koruyabilirsek kötü tarzda davrandığımızı biliriz. Bir şey söylediğimizi biliriz ve bunun sonucunda doğan kuşkulu negatif duygulara inanmayız. İşte bu yüzden, Hakikat aracılığıyla Sahteliğin üstesinden gelmeliyiz. Şimdi, her birinizin Hakikat ile Sahteliğin çarpıştığı bir savaş meydanı olduğunu anlıyor musunuz? Her şeyi negatif duygudan hareketle görüp ama Çalışma'nın bir noktasını koruyup negatif durumlarınıza teslim olmadığınızda, ayartmanın ne anlama geldiğini anlarsınız. Çalışma'nın savaşı, benim için, burada sürmektedir. Elbette ki ne zaman negatifleştiğinizi bilmiyor da yalnızca negatifleşiyorsanız, bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmekten daha çok uzaktasınız demektir. Ama hiç kimse bunu kendine uygulamaz çünkü uzun yıllardır Çalışma'da olan insanlar bile asla negatifleşmediklerine emindirler. Kişi, ancak bu içsel tat alma gücünü geliştirerek ne zaman negatifleştiğini bilebilir ve Manyetik Merkeze sahip insanlar, bu içsel tat alma gücüne sahiptirler ve ergeç bu negatif durumlar üzerinde çalışabilirler. İçsel tat alma gücü, içsel vicdanla veya gömülü vicdanla bağlantılıdır. Bu, edinilmiş vicdan değil de "kendini geliştiren organizmalar" olarak doğduğumuz olgusuna dayanan derin vicdan anlamına gelmektedir. Şimdi, kendini geliştiren bir organizma olarak doğduysanız, kuvvetinizi negatifleşmeye harcayabilir misiniz? Negatifleştiğinizi ve de söylediğiniz ve düşündüğünüz şeyleri bu negatif duyguların belirlediğini kendi başınıza fark edip görmenin en önemli şeylerden biri olduğunu düşünmüyor musunuz? Bazı insanlar negatif olmaktan çok mutludur. Bu tuhaf bir mutluluk değil midir? Ama Çalışma'nın kuvveti aracılığıyla içsel gelişimin bu aşamasına erişmişseniz şunu diyebilirsiniz: "Mutlu değilim çünkü negatifim." Ve işte o zaman, çalışmaya başlamış bir kişisiniz ve Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlamaya başladığınız için Çalışma'yı öğreten kişinin belirli bir içsel haz yaşayacağı bir kişi değil misiniz?

ÇALIŞMA'DA YARGI

İnciller'deki en derin vurgulardan biri İsa'nın şu Deyişidir: "Başkasını yargılamayın ki siz de yargılanmayasınız." (*Matta*, 7:1) İsa, bu sözleri daha şuurlu hale gelmenin ne demek olduğunu anlatırken söylemişti. Şimdi, varsayalım ki Zaman-bedeniniz yargılarla dolu olsun. Başka insanlarla birlikte bu Çalışma'da yer aldığınızı varsayarsak, bir süre sonra onlar hakkındaki yargılarınızın tamamen yanlış olduğunu anlarsınız. Bugünlerde Zaman-bedenlerimiz hakkında çokça konuşmaktayız ve size şu soruyu yöneltmek istiyorum: "Zaman-bedeninizin yargılarla dolu olduğunu düşünüyor musunuz?" Bunların birçoğunun negatif yargılar olduğuna inanıyorum. Çok hoşgörüsüz bir Zaman-bedene sahip olabildiğinizi ve dolayısıyla çok alıngan ve zor biri olduğunuzu görürsünüz. Zaman-bedeninizin bu kadar alıngan ve zor olması, başkalarını yargılamış ve kendi küçük bakış açınıza göre –yani küçük yargı standartlarınıza göre– başkalarını yargılamaya hakkınız olduğunu düşünerek bunu serbestçe yapmış olmanızdan kaynaklanabilir. Şimdi, bildiğiniz gibi, Çalışma başkalarını yargılarken kendinizde neyin yanlış olduğunu bulmaya çalışmanız gerektiğini öğretir. Olağan otomatik yargılarınızı, herhangi birini yargılıyorsanız kendinizde görmediğiniz şeyi o kişiye yansıtıyor olabileceğinizi söyleyen Çalışma-öğretisinden daha çok sekteye ne uğratabilir ki? İnsanlar, kabullenmedikleri psikolojiyi başkalarına yansıtırlar. Bir adamın yalancı olduğunu varsayalım: Yalancıyı kendinde görmez ama diğer insanların yalancı olduklarını düşünür ve onları en amansız biçimde eleştirip lanetler okur ama aslında, kendi psikolojisini yansıtmaktadır. Kendinin bir yalancı olduğunu göremez. Bazı insanlar psikolojilerinin tümünü başka insanlara, politikacılara vb. yansıtırlar. Bu ifadelere hepiniz kulak veriniz: Kabullenmediğimiz psikolojilerimizi başka insanlara yansıtma eğilimindeyizdir. Bu neden böyledir? Çünkü olağan hayatta içsel olarak gerçekte ne olduğumuzu görebilmenin hiçbir yolu yoktur. Yalancılar olduğumuzu kabul etmeyeceğimiz için kendi yalancılığımızı başkalarına yansıtıp onları yalancılıkla suçlarız. Ve başkalarını bu temelde yargılarız. Başkalarını yargılarız çünkü onların hatalarla dolu olduğunu düşünür ve onlarda yargıladığımız bu şeylerin aslında kendimizde olduğunu düşünmeyiz. İçinizden bazılarına sormak istiyorum: Çalışma'da bir süre bulunduktan sonra kendinizi gözlemlemeye başlayıp hayal ettiğiniz kişiler olmadığınızı görmüşseniz, başkalarını yargılamak eskisi kadar kolay mıdır? Demek ki İsa'nın, "Yargılamayın," vurgusunun ardında çok derinlik vardır. Kendim hakkında çok daha şuurlu hale geldikçe ve insanları yanlış yargıladığımı gördükçe Zaman-bedenimin tüm o yanlış yargılardan dolayı yine ıstırap çekmesine izin vermek istemezdim. Zaman-bedeninizi şuur aracılığıyla dilediğiniz yerde farklılaştırabilirsiniz. Hep başkalarına atfettiğiniz bir şeyi görmenin, hatanın kendinizde yattığını görmenin bir şuur artışı anlamına geldiğini biliyor musunuz? Bu Çalışma anlamında şuurlu hale gelerek Zaman-bedeninizi değiş-

tirebilirsiniz. Her şuur eylemi, yalnızca geleceği değil geçmişi de farklılaştırabilir. Tüm Zaman-beden canlı, anda neler yaptığınıza duyarlı olan bir şeydir.

Amwell, 18 Kasım 1950

DÜŞÜNCELERİN SEÇİMİ ÜSTÜNE

Düşüncelerinizi seçmek –yani hangi düşünce hattında düşüneceğinizi seçmek– çok önemlidir. İnsanlar düşünemediklerinden şikayet ederler. Bunun nedeni, bir düşünceden veya bir fikirden başlamıyor olmalarıdır. Düşünebilmek için belirli bir düşünceye veya fikre sahip olmalısınız. Ama bu düşünceler veya fikirler bize bir tür içe akış şeklinde gelirler ve yapabileceğimiz tek şey, bunlardan hangisine ayak uyduracağımızı ve hangisine ayak uydurmayacağımızı seçmektir. Örneğin, zihninize giren bir düşünce veya bir fikir olursa, diyelim ki hiç kimsenin sizi sevmediği düşüncesi zihninize girerse, bunu hiç düşünmemeyi seçebilirsiniz. Demek ki şunu anlamalısınız: Bir düşünceye sahip olabilirsiniz ama bunu düşünmeyebilirsiniz. Bu tıpkı elinizde bir kılıç tutmak ama bunu kullanmamak gibidir. Enstitü'den ayrıldığımda, büyükbabamın papazevine gitmiş ve çeşitli ilahiyat kitapları okumuştum; bu kitapların birinde, insanın düşüncelerinden sorumlu olmadığı söyleniyordu. İskoç ilahiyatçılar arasında bir kişinin çıkıp böylesine özgür bir fikri dile getirmiş olmasına şaşırmıştım. Çalışma'nın öğrettiği de tam olarak budur. Düşüncelerinizi düşünmedikçe onlardan sorumlu değilsiniz. Ve düşüncenin sahte olduğunu görebilirseniz, onu kesinlikle düşünmeyecek, yani nereye varacağını görmek için onu takip etmeyeceksiniz. Negatifleştiğinizde sahte düşünceler –kısacası kötü düşünceler– dışında hiçbir şey almazsınız. Ama negatifleşmeniz muhtemelen kendi hatanız olsa da bu düşüncelerin size gelmesi sizin hatanız değildir çünkü bunlar, zihnin Cehennem adı verilen bölgesine aittir ve kendimizi, olanak verilirse, bunlardan kurtarmak zorundayız.

Demek ki düşünceler iyi ve kötüdür ama birçoğumuz bunu anlamayız. Kişi bir kötü düşünceyi takip eder; sağlık ve kuvvet bakımından ve içsel olarak uyanık olmanın her biçiminde tükenir. Kötü düşünceler sürekli olarak bize saldırmaktadır ve negatifleşmeseniz bile, onların size saldırdıklarına kendiniz tanıklık edebilirsiniz. Birçok kez söylenmiştir: Hangi düşüncelerin size en yakın olduğunu daima gözlemleyin. İyi düşünceler size yakınsa fazla endişelenmenize gerek yoktur. Ama zehirli veya bunaltıcı düşüncelerin şuurunuzun merkezine hücum etmek için hemen yanıbaşınızda beklediğini fark ederseniz dikkatli olun. Azıcık sabırsızlık bunlara kapı açar. Bu düşünceler, tek dilekleri size zarar vermek olan sizdeki "ben"lere aittir çünkü psikolojik veya spiritüel dünyada, İnsan'ı tümüyle yok etmeyi arzulayan çok şey vardır. Dünyada İyi ve Kötü arasındaki savaşla şu şekil-

de ilgilenmeliyiz: Dünyada olup bitenleri kendimizde bulmamız gerekir çünkü dünyada olmakta olanlar bizde de gerçekleşmektedir. Şimdi, eğer kötü düşüncelere ve fikirlere sahipseniz ve bunlarla özdeşleşirseniz ve bunlara "Ben" derseniz, dünyanın kötü durumu ile bağlantıdasınızdır ama Çalışma sizde etkisini gösterirse, bu kötü durumlara ve düşüncelere direnecek ve o zaman İyi'ye bağlanacaksınız. Her insan, ona yansıyan ve içinde şahsen ve bireysel olarak bir rol üstlendiği Büyük Dünya'nın ortasında küçük bir dünyadır. Tuhaf olan şu ki neyin Kötü olduğunu anlamayız ve Çalışma, işte bu nedenle, en büyük Kötülük olan negatif duygularla işe başlar ve ilk başta sigarayı bırakmak gibi şeylerle uğraşmaz. Öyleyse, Çalışma'yı düşüncelerimizde iyi ve kötü düşünceleri ayırt etmenin bir aracı olarak kullandığımızda, içsel gelişimimiz bakımından aslında çok önemli bir şeyi kullanıyoruzdur çünkü Çalışma'nın kendimizde çalışmamızı öğrettiği şeylerin dışında apaçık bir kılavuzumuz yoktur ve en iyi niyetlerle yola çıksak bile tamamen yanlış yönde ilerleyebiliriz ve geliştiğimizi zannederek içsel durumlarımızı daha beter hale getirebiliriz.

Amwell, 25 Kasım 1950

MEKANİKLİĞE DAİR ÇALIŞMA-FİKRİ

Çalışma, mekanik iyi insanlardan ve mekanik kötü insanlardan söz etmektedir. Bir insan mekanik iyi veya mekanik kötü olabilir ve Çalışma, kulağa garip gelecek bir biçimde, her ikisinin de aynı olduğunu öğretir. Bunlar hangi anlamda aynıdırlar? Çalışma'nın mekaniklik hakkındaki öğretisine göre aynıdırlar ve ellerinden davranışlarından başka davranmak gelmez. Bir insan, yanındaki kadının çantasını unuttuğunu görüp onu çalarken, diğer insan çantayı sahibine götürüp teslim eder. Ama her ikisi de yaptıklarını mekanik yapar. Dr. Jung ile ilk tanıştığında, bana anlaşılması zor bir şey söylemişti ve bunu, çok şüpheli bir ses tonuyla söylemişti: "İstemeden bir kazaya sebebiyet veren bir makinist ile sonuçlarını bilerek kasıtlı biçimde kazaya sebebiyet veren makinistin aynı seviyede olmadıklarını biliyor musun?" Bu olağandışı vurgu sık sık aklıma gelirdi ve Çalışma'nın mekaniklik hakkındaki büyük öğretisini kavramaya başlayıncaya dek bununla neyin kastedildiğini anlamadım. Kasıtlı olarak bir kazaya sebebiyet veren makinist, bunu şuurlu yapıyordur; mekanik davranmıyordur. Bunu Bay Ouspensky'ye anlattığımda şu yanıtı almıştım: "Evet, doğru olabilir ama makinist eyleminin sonuçlarını hesaplıyor mu?" Şimdi, bu zor örneği bir kenara bırakıp mekanik iyi ve mekanik kötü insanların, mekanik olmaları nedeniyle ve dolayısıyla farklı davranamadıkları için Çalışma'nın bakış açısından aynı oldukları fikrine dönelim. Çalışma İngiltere'de ilk başladığında ve insanlar mekanik davranışlarına nasıl karşı çıkmaları gerektiğini duyduklarında, daha önce de sıkça söylediğim gibi, boş otobüslerde ayak-

ta dikildiler ve kömür yediler vb. Bunları mekanikliğe karşı çıkmak olarak gördüler. Kendini gözlemleme hakkında herhangi bir şeyi anladıklarını düşünüyor musunuz? Bu Çalışma'da edindiğimiz kendini gözlemleme yoluyla, olaylara karşı mekanik tepkimizi farklılaştırmaya, çocukluk yıllarımızda oluşup yerleşmiş mekanik izlere karşı çıkmaya çalışmalıyız. Çalışma'nın mekaniklik hakkındaki bu muazzam öğretisi, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olduğu ve dar görüşlü yetiştirilme tarzından kaynaklananlardan farklı olan yepyeni çağrışımlar oluşturabilme potansiyelini içinde barındırdığı fikri eşlik etmeyince, elbette ki yalnızca karamsar bir tarzda anlaşılabilir. Beynin ve onun muazzam sessiz alanlarının incelenmesi, bizlere yepyeni tepki tarzlarının engin potansiyellerini sunar. Dolayısıyla kendiniz de göreceksiniz ki İnsan'ın kendini evrimleştirme potansiyeliyle doğduğu fikri, onda gelişmemiş bir şeyler olduğu gerçeğine dayanmaktadır ki bu olgu, beynin muazzam bir parçasının tamamen dokunulmamış halde ve bu nedenle de yeni bağlantılar, düşünceler ve eylemler için hazır olduğuna dair nörologların bulguları tarafından da doğrulanmıştır.

Çalışma'yla tanışıp da yıllar sonra, onda bir şey olabileceğini hissetmeye başladığımızda bizlerde otomatik yerleşmiş fikirler yerine Çalışma-fikirlerinden hareketle eylemde bulunma olasılığına yaklaşırız ve Çalışma'ya uyanan ve ona değer vermekte olan bir kişi yeni bir tarzda düşünmeye –yani *metanoia*'dan geçmeye– başlayacaktır. Şimdi, yeni bir tarzda düşünmek, beyninizde yeni çağrışımsal patikalara sahip olmak anlamına gelir. Beyin aracılığıyla çalışan zihin, sonsuz gelişime muktedirdir ve bunun temeli, alın loblarında kullanılmayan muazzam bölgelere sahip olduğumuz olgusunda yatmaktadır. Alın lobları ile ezoterizmin hakikatini ilişkilendirseydik, beyindeki birkaç küçük çağrışımsal patikaya bağımlı insanlar olmaktan çıkardık. Çalışma, işte bu nedenle, yeni bir tarzda düşünmemiz gerektiğini vurgulamaktadır ve bu, nörolojik açıdan söylersek, fiziksel beyin bakımından kendimizle ve hayatla ilişkilerimizde yepyeni bir çağrışımlar takımı oluşturmamız anlamına gelir. Şimdi, genelde bir kişi, kendi düzenli çağrışımsal kalıpları yeni bir fikir tarafından alt üst edildiğinde "tüh" der. Birçok insan için kendi küçük kalıplarıyla mekanik uykuya devam etmek çok daha iyidir ancak, sözde iyi insanlar veya sözde kötü insanlar olsunlar veya olmasınlar, Çalışma bunların hepsinin Çalışma bakış açısına göre mekanik olduklarını ve aralarında hiçbir fark olmadığını söyleyecektir. Yine de şöyle bir fark vardır: Mekanik kötü kişi --özellikle de kötü niyetli veya suça eğilimli biriyse– bu Çalışma'ya alınamazken, mekanik iyi olan kişi bu Çalışma'ya alınabilir. Ama mekanik iyi kişi için otomatik iyi olmak yerine nasıl şuurlu iyi hale gelebileceği meselesi söz konusu olacaktır. Çünkü böyle insanlar, bu Çalışma'da yıllarca yer alıp iyiliklerinin mekanik olduğunu asla fark etmeyebilirler ve bu, çözülmesi çok zor bir problemdir çünkü iyilikleri, Çalışma'yı anlamalarını önleyen şeyin ta kendisidir. Mekanik iyi kişinin değişmek için atması gereken ilk adım nedir? Elbette ki bu sorunun yanıtı, kişinin kendini gözlemlemesidir. Deneyimlerinizden yola çıkarak görebileceğiniz gibi, mekanik iyi olan kişiler kendilerini gözlemlemezler çünkü iyiliklerini kanıksamışlardır ve kişi, kanıksadığı şeyi asla

gözlemlemez. O. bir keresinde şöyle demişti: "Mekanik iyi insanların arasında yaşadığınızda, bu sizi deliye döndürebilir. Hepsinin mekanik iyiliğe uygun olarak iyi bir biçimde davrandığını görür ve hepsinin uyuduğunu ve ne yaptıklarını bilmediklerini hissedersiniz." Bir defasında bana, beni en çok neyin sinirlendirdiğini sorduğunda mırın kırın etmeye başlamıştım ve O. derhal sözümü kesmişti: "Hayır, yanılıyorsun. İnsanı en çok sinirlendiren şey, başkalarındaki mekanik davranıştır." Bu Çalışma'daki birine öfkelendiğinizde bunun nedeni genellikle, Çalışma'da olmasına karşın o kişinin iyi veya kötü mekanik davrandığını hissetmenizdir. Sizi sinirlendiren şey mekanikliktir. Peki, bu neden sinir bozucudur? Çünkü ortada hiç kimse yoktur. Hepsi mekanik gerçekleşir. Kendimizi mekaniklikten arındırmak kendini gözlemlemeyle başlar; ne yaparsanız yapın, nasıl tepki verirseniz verin her şeyin mekanik olduğunu yavaş yavaş fark edersiniz. Mekanik iyi olan bir din adamını düşünelim; gayet iyi davranmaktadır ama aynı zamanda tam bir baş belasıdır. Sizi neden sinirlendirir? Çünkü ne bir baş belası olduğunu -yani mekanik olduğunu- ne de iyiliğinin mekanik olduğunu görmektedir. Şimdi, böyle bir kişinin tam bir baş belası olduğunu ve kendi *gerçek* davranışından ayrı olarak böyle davrandığını kendini gözlemleme aracılığıyla fark ettiğini varsayalım, birdenbire ciddi bir çelişkiye sürüklenecektir ki bu, Çalışma'nın herkeste üretmeyi amaçladığı çatışmadır. Adam kendi çelişkilerini bile görmeye başlayabilir. G. şöyle demişti: "Bir insan hiç farkında olmaksızın kendinde en önemli çelişkilerle yaşar ve anlaşılan o ki kendisiyle barışık yaşayabilmesinin nedeni, çelişkilerini görmesini engelleyen tamponlara sahip olmasıdır." G., tamponların birdenbire ortadan kaldırılması halinde hepimizin çıldıracağını söylemişti. Herhangi bir gerçek şuur artışı mekanikliğimizi görmemize yardım eder; dolayısıyla, yenilenme yaşayan bir insan mekanik iyi olmayı artık bırakır çünkü öyle biri olmadığını görür. Bu Çalışma'da bir süre sonra, mekanik iyiliğiniz veya kötülüğünüz sadece o an için geçerli bir mekanizma olmaktan çıkar. Benim örneğimde Nicoll, uğraşmam gereken mekanik kişidir ve hepiniz, kendiniz olarak adlandırdığınız şeyle uğraşmalısınız. Bunu yaparsanız, Çalışma'nın mekanik iyilik ve mekanik kötülük hakkında neden bu kadar keskin olduğunu anlamaya başlayacaksınız. Ama daha önce söylediğim gibi, yenilenmeye muktedir olmayan insanların, iyi olduğunu düşündükleri şeye bağlı kalmaları daha iyidir; o takdirde, bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu bilmezler çünkü bu Çalışma'nın kendiniz hakkında olduğunu öğrenmek uzun yıllar alır. İyiliğin doğru tarzda eylemde bulunmak olduğunu ve bunun ise bir an böyle ve bir sonraki an şöyle olabildiğini asla anlayamayacaklardır. İyiliğin sonsuzca esnek olduğunu ve farklı anlarda farklı olabileceğini anlamak yerine her zaman aynı tarzda davranmak olduğunu düşüneceklerdir. Çağrışımsal merkezde oluşmuş katı bir çağrışımsal yol, neyin iyi ve neyin kötü olduğu konusunda katı bir anlayış sunar ve bundan hareketle, başkalarını anlamadan veya insafsızca katı bir biçimde yargılarız. Oysa Çalışma, bu türden katı ve kısır bir hayat sürmeyi bizim için artık imkansız kılar çünkü başkalarında yargıladığımız şeyleri kendimizde görmek, çağrışımlarımıza sonsuz bir esneklik verir ve bu da insafı,

bağışlayıcılığı ve gerçekten İyi'ye ve Hakikat'e özgü olan her şeyi beraberinde getirir. Bunun ardından, başkalarındaki (sözüm ona) en büyük hataları "tüh" demeden dinleyebiliriz çünkü bunların kendimizde de olduğunu biliriz. Ama ezoterizmin bu gelişimi, hayatın bize sunmadığı şuurlu çalışmaya bağlıdır.

Amwell, 2 Aralık 1950

VARLIK ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Çalışma, bir kişide öze ait olan şeylerin sizi asla sıkmayacağını ama mekanik olan şeylerin sizi sıkacağını söyler. Kötü bir benzetme yapmak gerekirse, durum tam olarak şöyledir: "Köpek köpektir ve kedi kedidir çünkü farklı Öz'lere sahiptirler. Bir köpeğin kedi gibi davranmasını veya bir kedinin köpek gibi davranmasını beklemek saçmadır ve eğer kendi iradenizi onlara dayatırsanız, onları bir aptallık ve korku durumuna indirgeyeceksiniz." Ama bu örnek çok basit, iyisi mi, karşınızdaki kişide neyin sizi sıktığı hakkında Çalışma'nın söylediklerine dönelim. Çalışma, başka bir kişinin mekanikliğinin sizi fazlasıyla sıktığını söyler. Elbette ki bu, mekanik davranmamamız gerektiğine dair içimizde bir yerde bir algıya, hisse veya içgörüye sahip olduğumuz anlamına gelir. Geçen yıllarda tekrar tekrar söylenen şeyi açıklamama izin verin. Bir erkek veya bir kadın, mekanik hayatta aşama aşama yetiştirildikleri için mekaniktirler. Ama Çalışma, mekanikliğimizin başkalarını sıktığını da söylemekte ve bize, içimizde bir yerlerde mekanik olmayı arzulamayan bir şey bulunduğunu göstermektedir. Bir koşulda şuurlu davranmak, mekanik davranmaktan tamamen farklıdır. Belirli bir noktada daima öfkeye kapılıyorsanız, bu, varlığınızın sınırına işaret eder. Ne kadar bilgiye sahip olursanız olun, varlığınızın belirli bir noktanın ötesine katlanamadığı anlamına gelir. Bilgiler üzerinde çalışmak ile varlık üzerinde çalışmak farklı şeylerdir ki birçok insan bunu henüz kavramaya başlamamıştır. Kastettiğim şey, Çalışma'nın bilgilerini hem psikolojik hem de kozmolojik açıdan öğrenmekte olmaları ama bunları kendilerine uygulamayı asla düşünmedikleridir. Bu ise, daima mekanik davrandıklarını, belirli bir noktada daima öfkeye kapıldıklarını ve dolayısıyla kendileri üzerinde hiçbir zaman çalışmadıklarını hiç görmedikleri anlamına gelir. Kişinin kendi üzerinde çalışması ne demektir? Kişinin *varlığı üzerinde çalışması* demektir. Bazı insanlar çabucak öfkelenen çok küçük varlıklara sahiptirler. Kimileriyse kendini gözlemlemeyi genişleterek ve başkalarında saldırdıkları şeyin –özellikle de mekanikliğin– kendilerinde olduğunu görerek varlıklarını geliştirmeye başlayabilirler.

Amwell, 9 Aralık 1950

VARLIK ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK ÜZERİNE EK BİR NOT

Son olarak, varlık hakkında konuşmuştuk. Çalışma'nın iki farklı çizgisinin olduğu söylenmişti: bilgi üzerinde çalışmak ve bilginin varlığınıza uygulanması üzerinde çalışmak, yani varlık üzerinde çalışmak. Bu daha önce söylenmişti ve defalarca tekrarlanmıştı. Çoğu insanın Çalışma'yı kendi varlık durumuna uygulamaları gerektiğini görmesi uzun zaman alır.

Geçenlerde aldığım bir mektupta, mektubu kaleme alan kişi kendini kötü hissettiği için bu durum üzerinde şimdi çalışması gerektiğini birdenbire anladığını ve kendi üzerinde çalışabilmek için iyileşene kadar beklememeye karar verdiğini söylüyordu. İnsanların şöyle tuhaf bir fikri vardır: Şeyler yoluna girdiğinde ve özellikle de boş zamanları olunca kendileri üzerinde çalışacak, kendilerini gözlemleyecek ve özdeşleşmemeye çalışacaklardır ve tüm bunları yapacak zaman bulduktan sonra, kendilerini daha iyi hissedeceklerdir. Şimdi, Çalışma bu konu hakkında hiçbir şey söylemez. Çalışma, kendinizi nasıl hissederseniz hissedin kendiniz üzerinde *şimdi*, özellikle de kendinizi –hepimizin daima hissettiği gibi– çok kötü hissettiğinizde çalışmak zorunda olduğunuzu söyler. İnsanlar kendi üzerlerinde çalışmaya zaman bulamadıklarını; biraz zamanları olsa, kendileri üzerinde çalışabileceklerini ancak içinde oldukları koşulların, kendileri üzerinde çalışmak için bolca zamanı olan diğer insanlarınki gibi olmadığını ne kadar sık söylerler. Çalışma'nın kişinin varlık durumu üzerinde çalışması bakımından ne anlama geldiğine dair bundan daha sahte, daha çarpık bir fikir hayal edebiliyor musunuz? Olayların çarkının dönmesi nedeniyle her an biraz daha farklı bir durumun içindeyizdir ve eğer *bunun* üzerinde çalışmak zorunda olmadığımızı ve kendimizi daha iyi hissedene ve daha çok zaman bulana dek beklememiz gerektiğini düşünüyorsak, Çalışma hakkındaki fikrimiz Çalışma'nın amacına tamamen ters düşmez mi?

Hayatınızın çok kısa süre sonra iyi yönde değişeceği, her şeyin çok daha kolay olacağı vb. kanısını taşımanız garip değil midir? Yanlış olan bu yanılsamadır ve Çalışma'nın *şimdiki* durumunuz hakkında olduğunu, özdeşleşmeyi *şimdi* durdurmayı ve içsel kale almayı *şimdi* durdurmayı vb. amaçladığını anlamalısınız. Söylediğim gibi, insanlar bu tuhaf yanılsamayı hala korumaktadırlar. Her şeyin daha kolay olacağı bir günün geleceğini ve kendileri üzerinde çalışmak için zaman bulacaklarını umut ederler.

Demek ki varlık üzerinde çalışmak, belirli bir andaki varlık durumunuz üzerinde çalışmak Çalışma'nın bilgilerini bu duruma uygulamak ve özdeşleşmekten, içsel kale almaktan vb. kendini ayırmak için çaba harcamak demektir. Bunu yapabilirseniz, Çalışma'nın gücü muazzam olabilir. Ama sakın "Zamanım olunca kendi üzerimde çalışırım," demeyin.

Amwell, 16 Aralık 1950

ÇALIŞMA'DA HAFIZANIN ÖNEMİ

Hayatının sonlarına doğru, Bay Ouspensky hafızanın çok önemli bir şey olduğunu söylemişti. Hafızamızın hatalarla dolu olduğunu gözlemleyebiliriz. Yine de onu yargılarımızda bir kriter, bir standart olarak kabul ederiz. Insanlar, hafızaları olarak adlandırdıkları şeyin standartlarına göre hayatlarının farkında olduklarından, yani yaptıklarının, düşündüklerinin ve hissettiklerinin farkında olduklarından kesinlikle emindir. Elbette ki genel olarak konuşmak gerekirse, hiçbirimizin hiçbir şeyi hatırlamadığını ve hatırladığımız şeylerin tamamen yanlış olduğunu söylemek daha doğrudur. Çalışma'nın bir yanı olan hafızayı eğitmenin ne anlama gelebileceğine dair bir örnek vermek istiyorum. Biri size iyi davranır ve çok memnun olursunuz. Sonra, bir süre hiçbir şey olmaz. Derken o kişi size yine iyi davranır ama bu arada siz, o kişinin size daha önce de iyi davrandığını unutmuş olursunuz. Bu durum, sürekli teşviklerle desteklenmesi gereken çok zayıf bir hafızaya sahip olduğunuz anlamına gelir. Bazı insanlar, başka birinden fayda gördükleri zamanları çok iyi hatırlayabilir ama bazılarında, küçük şuurları kuşatan çok küçük bir bulut olan hafıza çabucak dağılıverir ve güven hissini yeniden oluşturmak için her şeyin yeni baştan yapılması gerekir.

Bazı insanların hafızası daha güçlüdür, bazılarınınki ise daha zayıftır. Güçlü hafızaya sahip bazı insanlar, güçlü negatif hafızaya sahiptir. Bu doğru mudur? İntikam hisleri, hoş olaylardan daha uzun süre hatırlanabilir. Buna katılıyor musunuz, yoksa katılmıyor musunuz? Her ne olursa olsun, kişinin hayatını hafıza aracılığıyla görmesi onu tamamen çarpıtır; bu adeta görüntüyü bozan bir aynaya bakmak gibidir. Bu aynanın görüntüyü çarpıtmasının nedeni nedir? Geçenlerde, mekanik çağrışımlarımız ve mekanik beynimizin –yani yetiştirilirken bizlerde oluşup yerleşen mekanik çağrışımların– üstesinden gelmemiz gerektiği hakkında konuşuyorduk. Hatırladığımız şeylerin, duygusal durumumuz tarafından büyük ölçüde çarpıtıldığını ve bozunduğunu anlamalısınız. Çarpım tablosunu hatırladığımızda onu genellikle duygusal çarpıtmadan bağımsız olarak doğru biçimde hatırlarız ama çarpım tablosunu ezberlerken, örneğin dokuzlarda çok sorun yaşadıysak, bunu doğru biçimde hatırlamakta zorluklar yaşayabiliriz.

Şimdi, hafızayı temsil eden bu aynayı çarpıtan duygular, kendimizle ilgili duygularımızdır. Hristiyan terminolojisinde komşu sevgisiyle ilişkilendirilen gerçek dışsal kale almaya erişmek için kendimizle ilgili hangi duygularımızla mücadele etmemiz gerekir? Bunlar kendini sevme, kendini beğenme, kendini haklı görme (yani hep haklı olduğunu düşünme), kendine erdem atfetme, kendini takdir etme, kendine tapma ve "Şükürler olsun ki diğer insanlar gibi değilim," diye düşünmenin diğer tüm biçimleridir. Çalışma'nın ilk zamanlarında Bay Ouspensky küçük bir toplantı düzenlemiş ve Sahte Kişiliğimizi yarıp geçmemizi engelleyen kendimizle ilgili bu duyguyu İngilizce olarak tanımlamamızı istemişti. Bazılarımız kendini sevme

gibi sözcükler önermişti. O sıralar çok ilgimi çeken Mandeville adındaki bir yazarın kitabını yeni bitirmiştim. Yazar, içine hapsolduğumuz bu ölümcül duyguyu tarif etmek için *kendinden hoşlanma* sözcüğünü kullanıyordu ve Bay Ouspensky'ye bunu önerdiğimde şöyle dedi: "Onun gibi bir şey." Bir başka deyişle, bunun konuştuğumuz şeye en yakın ifade olduğunu düşünmüştü. Essex'teki Çiftlik'te "Sakın yanına yaklaşmayın!" anlamında kullanılan yerel bir deyişle karşılaştığımızı hatırlıyorum: "O bugün kendini sevmiyor." Her halükarda, bir kendinden hoşlanma atmosferi içinde yaşamaktayız ve bu da uygundur çünkü aksi takdirde hepimiz çıldırabilirdik. Yanlış davranmış olduğumuzu daha derinlerde biliyor olmamıza rağmen kendini haklı çıkarmanın yardımıyla kendimizden hoşlanmaya devam edebiliriz.

Hafızamız, kendimizden hoşlanma nedeniyle –eğer bu adı verebilirsek– çok çarpıktır çünkü geçmişe dönüp baktığımızda ne söylemiş, düşünmüş veya hissetmiş olursak olalım kendini haklı çıkarma eylemi nedeniyle kendimizden yine de hoşlanabiliriz. Kısacası, kendimizle ilgili duygularımız nedeniyle hafızamız bütünüyle çarpıktır. Bu noktada size, Çalışma'nın tamponların etkinliği nedeniyle çelişkilerimizden tamamen bihaber olduğumuz konusunda söylediklerini bir kez daha hatırlatacağım. Tamponların işlevi, hatalı olduğumuzu görmemizi engellemektir; böylece, kendimizden hoşlanmaya devam edebiliriz. Ama Çalışma, tamponların ortadan kalkması halinde çıldıracağımızı söyler. Bazılarınızın tahmin edebileceği gibi, bu Çalışma elbette ki kendini gözlemleme aracılığıyla çelişkilerimizi görmemizi amaçlamaktadır. Kendinden hoşlanışı sarsılmadıkça hiç kimse psikolojik veya spiritüel anlamda gelişemez. Peki, bu nasıl sarsılır? Çalışma'nın bakış açısıyla kendimizi gözlemleyerek. Ama insanlar yine de "Çalışma'da nereden başlayabilirim?" diye sorarlar. Yanıt her zaman şudur: "Kendinizi kısa bir süre gözlemleyin. Rahatsızlık duymaya başladığınızı göreceksiniz ve ancak kendiniz hakkındaki bu rahatsızlık hissi aracılığıyla çalışmaya ve varlığınızı değiştirmeye başlayabilirsiniz." Şimdi, hafıza, kendini gözleme dayalıysa çok güçlü bir şeydir. Şuurlu hafıza, sadece kendinizi şuurlu gözlemlemeye başladığınızda ve gözlemlediğiniz şeyi hatırladığınızda başlar. Bazıları bunu yapamaz; bazen yapmayı istemedikleri için ve bazen de iç gözlem gücüne sahip olmayıp kendilerini hiç göremedikleri için. Otobüsleri görebilirler, kitaplar okurlar ve yemekler yerler ama kendilerini içsel olarak göremezler. Şimdi, tüm ezoterizm içseldir: otobüslerle, bifteklerle ve borsalarla hiçbir ilgisi yoktur. Ezoterizm bambaşka bir şey hakkındadır ve mekanik yoldan gerçekleşmeyen özel doğrultulara ve özel çabalara göre kendinizi gözlemlemekle başlar. Göstermemiz gereken mekanik olmayan ilk çaba, kendimizi gözlemlemek ve gözlemlediğimizi hatırlamaktır. Objektif şuura ancak bu yolla ulaşabiliriz; pek uzun bir yolculuktur. Bu, hafızanın tüm subjektif unsurlarının sıkılıp süzülmesiyle karşılaştırılabilir ve sonunda objektif şuura yol açar. Hafızamız, kendimizle ilgili duygularla dolu olan ve objektif şuurun ışık çakmalarını elde edinceye dek uzunca bir süre sıkıp kurutmamız gereken ıslak bir sünger gibidir. Çalışma'nın seçtiği insanlar, bu ani parlamalar başladığında, görüntüyü çar-

pıtmayan bir ayna gibi olan yeni bir tür hafızaya sahip olurlar. Şeyleri olduğu gibi görürler. Yanılsamalarını görürler. Objektif şuura, hafıza subjektif unsurlardan temizlendiğinde erişilir.

Amwell, Noel 1950

DAHA YÜKSEK MERKEZLERLE TEMAS

Çalışma'nın, Daha Yüksek Merkezleri almak için daha aşağı merkezleri hazırlamakla ilgili olması, kesin ama anlamını tüm hayatımız boyunca düşünmemiz gereken bir ifadedir. Çalışma'nın böyle bir formülasyonunun, uzağına düşmüş olduğumuz ama erişilebilir –veya dilerseniz, kişisel evrimimizde henüz temas kuramadığımız– daha yüksek bir anlayış seviyesini işaret ettiğini hemen fark edersiniz. Evrim mümkünse, evrim sonucunda erişebileceğimiz bir şeyin olması gerektiğini kabul edeceksinizdir ve İnsan'ın kişisel evrime muktedir olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu fikir –potansiyellerine kıyasla İnsan'ın kendinden daha aşağı derece olduğu fikri– Çalışma'nın geneline nüfuz etmektedir. Hayatı dış duyularınız aracılığıyla deneyimleyerek başlarız ve hayatta bir konuma ve dengeye ulaşmak için mücadele ederiz ama bize ait olan bu tuhaf ve ilginç kompozisyon nedeniyle hayat bizi tatmin etmeyecektir. Elbette ki şu an Manyetik Merkeze sahip olanlardan, tek başına ele alındığında hayatta bir gariplik olduğunu hissedenlerden söz etmekteyim. Daha Yüksek Merkezlerle temas olasılığıyla temsil edilen kendimizin bu gelişmemiş yanını, hayata ve onun sunduğu fırsatlara gittikçe daha çok uzanıp bağlanarak geliştiremeyiz. Başka bir şey şarttır ve bu başka bir şey, niteliği ve doğrultusu bakımından, hayatın hırslarına özgü her şeyden tamamen farklıdır. Hayatta daha yüksek bir konum elde etmek için ne kadar çabalarsam çabalayayım boyum uzamayacaktır, yani Daha Yüksek Merkezlerden gelen sürekli mesajları almaya biraz olsun yaklaşmayacağım. Daha Yüksek Merkezlerin bizi sürekli olarak değiştirmeye çalıştığını ancak bizim onları işitmediğimizi söyleyebiliriz. Peki ama bizi neye doğru değiştirmek için? Ne planlamaktalar? Mesajları nedir? Mesajlarının ne olduğunu biraz olsun kavrayabilmek için, Çalışma'nın ne öğrettiğini düşünmeliyiz çünkü bu Çalışma'nın öğretileri Şuurlu Zihinler tarafından tasarlanmıştır ve Daha Yüksek Merkezlerle temasa geçmiş olsak bir anda bilebilecek, görebilecek ve anlayabilecek olduğumuz şeyleri bizlere açık etmektedir. Bu Çalışma'nın öğretilerini zihinlerinde veya kalplerinde özümseyebilenlerin sayısı çok azdır; bunları, öğretilerin faydasız kalıp sonuçta onların düşünme tarzlarını değiştirmediği, bir başka deyişle, *metanoia* veya zihin değişimi üretemediği yerde, yani hafızalarında tutmakla yetinirler. Çalışma'nın işaret ettiği dönüşümü veya yeni doğumu, duyularla temas aracılığıyla edinilmiş olağan hayat fikirlerimiz ile yaşayamayız. Yeni düşünme tarzları gereklidir ve Çalışma bi-

ze bunları sunmaktadır ama sorun şu ki bizler bu yeni düşünme tarzlarıyla düşünmemekteyiz. Onları defterlere not düşmekle yetinmekteyiz. Daha Yüksek Merkezlere erişmek için Hakikat'in yepyeni biçimlerine sahip olmalıyız, yeni bir dile sahip olmalıyız, görünen haliyle dünya ile hiçbir ilgisi olmayan yeni düşünme tarzlarına sahip olmalıyız. Daha Yüksek Merkezlerden sürekli gelmekte olan Hakikat, kendini gözlemleme sonucu oluşan içgörünün nüfuz edebileceği sahtelik ve yapmacıklık nedeniyle bize erişemez. Ancak, kendimize ve Yeryüzü üzerindeki varlığımıza dair bütünüyle yanlış fikirlerimiz ve kör cahilliğimiz gibi başka güçlü etkenler de devreye girebilir. İlk grup etken için Çalışma'nın fikirleri ve öğretileri bir ilaç haline gelir, yeter ki gelişebilecekleri ve zihni –yani bütün düşünce tarzını– değiştirebilecekleri uygun toprak bulabilsinler. Bu, bildiğiniz gibi, *zihin değişimi* anlamına gelen ve Yeni Ahit'te yanlış biçimde pişmanlık-tövbe olarak çevrilen *metanoia*'dır. Çalışma'nın fikirleri yalnızca hafızada kalırsa faydasızdırlar veya daha doğrusu, bu durumda insan faydasızdır. Çalışma'yı biçimsel olarak başından sonuna kadar bilse bile o insana ne Çalışma ne de başka herhangi biri yardım edebilir. Bay Ouspensky tarafından ortaya koyulan Çalışma oktavlarından biri şuydu:

Mi – kişinin kendi zorluklarının farkına varması.
Re – kişinin Çalışma'nın fikirlerini kendine uygulaması.
Do – Çalışma'nın fikirlerini duyup onlara değer vermek.

Re'yi –yani Çalışma'nın fikirlerini kendinize uygulamayı– eksik bırakırsanız, öğretinin tüm amacını ıskalayacaksınız. Çalışma, iradenize nüfuz etmeyecek ve dolayısıyla, varlığınızı değiştirmeyecektir. Yapabileceğinizi, bir olduğunuzu, iradeye sahip olduğunuzu, şuurlu olduğunuzu vb. düşünmeye devam edeceksiniz. Bir başka deyişle, mekanik kalacaksınız ve paradoksal bir ifade kullanmak gerekirse, hep sahip olduğunuz aynı mekanik psikolojiye sahip olmaya devam edeceksiniz. Daha Yüksek Merkezlerden hiçbir şey size ulaşmayacaktır. Mekanik hayatınızın ufuneti içinde hareket etmeye, yaşamaya ve Varlığınıza sahip olmaya devam edeceksiniz. Çalışma'yla bağlantılı herhangi bir amaç aracılığıyla kendinizin sorumluluğunu üstlenmeyecek ve kendinizden –Bay X veya Bay Y adı verilen kişiden– kurtulmak şeklindeki önemli göreve spiritüel olarak başlamayacaksınız. Ve kısa bir süre, mesela birkaç dakika bile çalışıp kendinizin dışında bir bakış açısı edinseniz ve tonlamalarınızı, alışkanlıklarınızı vb. görmeye başlasanız bile, bir anda eski tonlamalarınıza dönecek ve bu içgörü anında onlardan kurtulmayı arzuladığınızı tamamen unutacaksınız. Ama daha aşağı merkezlerinizi Çalışma'nın fikirleriyle sürekli olarak beslerseniz ve Çalışma'yı sürekli olarak düşünürseniz, okursanız, incelerseniz, uygularsanız Çalışma'nın sizdeki ağırlığı ergeç Ay'ı –yani mekanikliğinizi– dengeleyecektir ve değişim olası hale gelebilir. Ama değişim ancak, en büyük düşmanınız ve bütün sorunlarınızın nedeni olan kendinize bu şekilde köle olmamayı tercih ettiğinizi görerek kendi içsel tercihinizi yapmanızla olası hale gelecektir çünkü ancak bu özgürlükte değişebilirsiniz ve bu yönde

değişirseniz, bir süre sonra Daha Yüksek Merkezlerin seslerini işitmeye başlayacaksınız.

Şimdi, daha aşağı merkezlerde çalışmanın ne anlama geldiği hakkında çokça şey anlatılır. Özellikle Duygusal Merkez üzerinde çalışmak zorundayız çünkü şu anki mekanik durumunda Duygusal Merkez, Daha Yüksek Merkezlerle teması önler. Negatif duygulara yol açan kendimizle ilgili duygular yığınından başka bir şey değildir. Negatif duyguları bu ışıkta gördüğümüzde, bu, onlara karşı mücadelemizde belki de bizi güçlendirecektir. Aslında çok basit: Bu Çalışma'nın belirli bir amacı vardır: daha aşağı merkezleri Daha Yüksek Merkezlere bağlamak. Entelektüel Merkez duyumsal dünyanın etkisi altında kalırsa ve hiçbir yeni fikre, dolayısıyla hiçbir yeni düşünme tarzına sahip olmazsa ve Duygusal Merkez kendimizle ilgili duyguların, kendimizi sevmenin, kendimize acımanın etkisi altında kalırsa bu Çalışma'nın sözünü ettiğini amaca ulaşabilmemiz mümkün olmayacaktır.

Amwell, 30 Aralık 1950

VARLIK KÜRESİ

Varlık kavramının kolay kolay kavranamayacağını anlamak şarttır. Çalışma tarafından varlık hakkında sunulan formülasyonların birinde, varlığınızın hayatınızı kendine cezbettiği söylenir ama bu formülasyon, tıpkı Çalışma'daki diğer birçok formülasyon gibi, büyük bir anlam derinliğine sahiptir; bir başka deyişle, kişi bunu yüzeysel olarak anlayamaz çünkü varlığın ne olduğunu ve özellikle de kendinizde ne olduğunu ne kadar çok düşünür ve incelerseniz, anlamlar birbiri ardına size görünecektir. Kendi varlığınızı incelemek, kendiniz üzerinde çalışmak için elzemdir. Bir yandan Çalışma'da olduğunuzu ve kendiniz üzerinde çalışmak için elinizden geleni yaptığınızı söylerken öte yandan da varlığınızı göz ardı edip onu kanıksayamazsınız. Böyle bir tutum düpedüz saçmalık olur. Solovyev'den bir alıntı yapan O., "Her şey varlığa sahiptir, bir taş kendi varlığına sahiptir, bir çiçek kendi varlığına sahiptir, bir hayvan kendi varlığına sahiptir vb." demişti. Bu elbette ki doğrudur ama bir taşın, bir çiçeğin, bir hayvanın kendine özgü bir varlığa sahip olduğunu söylerken ne kastederiz? Ve yine, varlığımızın hayatımızı cezbettiğini söylerken ne kastederiz? Örneğin, belirli türden insanları cezbeden bir kişiyi düşünelim. Bu insanları cezbeden nedir? Bu insanları cezbeden şey o kişinin varlığıdır. Elbette ki bunu böyle görmeyiz. Belirli koşullar altında, o kişinin böyle insanları cezbetmesinin talihsizlik olduğunu düşünebiliriz. Anlamadığımız şey ise o kişinin varlık küresinin sadece belirli şeyleri kendine çekip başka şeyleri dışladığıdır. Ama ilk bakışta buna dair hiçbir fikrimiz yoktur ve hatta bundan şikayet ederiz.

Şimdi, varlığın kendi etrafına belirli bir küre veya alan uyguladığını düşünelim. Bu küre, kendine özgü bir zekaya sahiptir. Örneğin, bir güvercinin varlık küresini düşünelim. Bu varlık küresine, uzak mesafelerden geri dönüş yolunu bulabilme yeteneği dahildir. Bir köpeğin varlık küresini düşünelim; sahibini, kalabalık bir grup içinde ayırt edebilir veya sahibi evin yolunu bulamazken o, evin yolunu bulabilir. Bu, onun varlık küresine aittir. Karmaşık bir yuva yapan, yavrularını besleyen ve daha sonra Afrika'ya göçen bir kuşu düşünelim. Bunların hepsi onun varlık küresine aittir. Her hayvan, deyim yerindeyse, kendi hayatı olan bir varlık küresine sahiptir ve bunun sayesinde dünyanın, bir insanın hiç bilmediği bölgelerine aşina olabilir. Kendilerine bahşedilen bu özel varlık küreleriyle bağlantılı olarak kendi mutluluk biçimlerine; kendi acı, endişe vb. biçimlerine sahiptirler. Dolayısıyla, varlığın ne olduğunu düşünürken onu kafamızda, bir insanı çevreleyen ve o insanın başına gelecekleri oluşturan bir küre olarak canlandırmalıyız. Elbette ki bir kişi rahibe veya keşiş manastırına kapanırsa, hayatın içinde olsa varlığının uygulayacak olduğu çekim küresinden en azından bir ölçüde kopmuş olur; böyle bir izolasyonun kökeninde, varlığı acımasız bir kuvvetle değiştirme fikrinin yattığı fark edilebilir. Böyle bir disiplinin etki yaratıp yaratmadığını bilemem. Belirli koşullar altında etkili olabilir. Dördüncü Yol'da ise yöntem farklıdır. Dördüncü Yol'da, varlığın değişiminden önce gelmesi gereken şey bilgidir. Bir başka deyişle, kişi kendi varlığının bilgisi aracılığıyla, daha önce cezbettikleriyle aynı şeyleri cezbetmemesini sağlayacak biçimde varlığındaki belirli unsurlardan kendini ayırmaya başlayabilir. Ama bu metamorfoz yalnızca *metanoia* veya zihin değişimi aracılığıyla başlar çünkü hiçbir zihin değişimi veya yeni bilgi yoksa, metamorfoz veya varlık değişimi olamaz. Varlığı bir spiritüel vizyon aracılığıyla görebilseydik, varlıktaki belirli unsurların, bir kişinin şikayet ettiği tüm sıkıntıların nedeni olduklarını açıkça görürdük. Spiritüel vizyonda, deyim yerindeyse, bir şeyin yanlış yerde olduğunu veya bir şeyin çok abartıldığını ya da bir şeyin eksik olduğunu görürdük ve ayrıca, varlığın bu yapısı değişmeden kaldıkça, hayatta cezbettiği şeyleri gittikçe daha çok cezbedeceğini de anlardık. Örneğin, şiddetli, çok gururlu ve dolayısıyla çok şüpheci olan, kendini göklere çıkaran ve dolayısıyla etrafındaki herkesi düşmanımış gibi gören bir adamı düşünelim. Böyle bir örnekte, sorunun o adamın varlık yapısında ve varlığının çevresindeki herkese uyguladığı kürede yattığını spiritüel vizyon aracılığıyla görürdük. Hayvanların, böceklerin vb. hepsi kendilerine özgü zeki varlık kürelerine sahiptir ve sürmeleri beklenen hayatı kendilerine çekerler. Kendine özgü zeki varlık küresine sahip olmayan yalnızca İnsan'dır ve işte bu yüzden, varlığı üzerinde çalışmalıdır ve sürekli olarak başına gelen nahoş şeyleri kendine yormalıdır ve de başkalarını mekanik suçlamamayı öğrenmelidir.

O halde varlığı nasıl değiştirebiliriz? Çalışma'nın bilgisini kendini gözlemleme aracılığıyla kendimize uygulayarak. Böyle yapmamız söylendiği için değişemeyeceğimizi unutmayınız. Ancak varlığınızın neye benzediğinin farkına vardığınızda yapmak zorunda olduğunuz şeyi görmek yoluyla değişebilirsiniz.

Amwell, 6 Ocak 1951

VARLIKTAKİ FARKLI "BEN"LER

Bir kedinin, köpeğin, atın, taşın veya otun varlığından farklı olarak bir insanın varlığının ne olduğuna ilişkin bu zor konuya devam edersek, İnsan'ın üç-katlı bir yaratım olduğunu hatırlamalıyız. Hayvanlardan farklı olarak o, birbirinin üzerinde yükselen üç merkeze sahiptir ve dolayısıyla, üç-katlı ev olarak nitelendirilir ve de hayvanların geçiremeyeceği bir gelişime muktedirdir. Birçok hayvanın varlığı, sadece tek kata veya en iyi ihtimalle iki kata sahip olmakla karakterizedir ama hiçbiri üç kata sahip değildir. Yani hiçbir hayvan, köpek gibi son derece gelişmiş olan bir hayvan bile sizinle konuşamaz çünkü Entelektüel Merkeze sahip değildir. Köpek kendi dilinde köpeklerle konuşabilir, kuş kuşlarla konuşabilir ama bir hayvan, İnsan'ın düşünebileceği gibi düşünemez. Bir köpek kitap yazamaz. Bir köpek, İnsan gibi bir tahta parçasını testereyle kesip bir başka tahta parçasıyla birleştiremez.

Erkekler ve kadınlar, Entelektüel Merkez aracılığıyla, sözcükleri kullanarak iletişim kurmak için fikir alışverişine girişebilirler. Keşke bunu yapamasalardı diye düşünülebilir çünkü konuşulanların hepsi yalandır. Varlığımızın üç parçaya ayrılmasına dönelim:

Entelektüel Varlık
Duygusal Varlık
İçgüdü-Hareket Varlığı

Çalışma anlamında 1 No.lu İnsan, İçgüdü-Hareket Merkezini kendinin diğer tüm parçalarından daha çok geliştirmiş bir insandır. Bu bakımdan, içgüdü-hareket parçasında varlığı belirli bir ölçüde gelişmiştir. At binebilir, ava çıkabilir, silah kullanabilir, engelleri aşabilir, yarışlara katılabilir vb. veya daha akıllıysa, bir zanaatkar veya hokkabaz olabilir. Böyle biri 1 2 3 İnsan'dır. Dolayısıyla, İnsan'ın varlığına dair bu zor konuyu incelerken, İnsan'ın çok karmaşık bir varlığa sahip olduğunu ilk bakışta görebiliriz. Söz konusu insan iyi bir entelektüel gelişime sahipse, bir parçasında belirli bir noktaya kadar gelişir ama hiçbir duygusal gelişim yaşamayabilir ve bu durumda, varlığı bakımından belki de 3 1 2 İnsan'ı olur.

Her merkezin de yine üç parçaya ayrıldığını hatırlamalısınız. Bu durum, İnsan'daki varlık fikrini daha da karmaşıklaştırır. Şimdi, merkezlerin her bölümü, mekanik veya harekete dair bölümlerden başlayıp daha şuurlu bölümlere dek, farklı "ben"lere ev sahipliği yapmaktadır. Birçok insan, Entelektüel Merkezinin mekanik, biçimlendirici parçasında birçok "ben"e sahiptir ve bu "ben"lerin tesirinde olduklarında, gerçekten düşünebiliyor oldukları kanısına kapılırlar. Ama bunun tamamı klişelerden ibarettir. Bazıları Entelektüel Merkezin daha yüksek bölümlerinde birkaç "ben"e sahip olabilir; yani bu "ben"ler aracılığıyla varlığın daha yüksek bir seviyesindedirler. Ama kolayca aşağıya düşebilir ve mekanik "ben"lerin peşine takılabilirler.

Yine, Duygusal Merkezde, Duygusal Merkezin ilk veya en aşağı bölümünde *mekanik* hoşlanma ve hoşlanmama yer alır ve merkezin yalnızca bu parçasındaki gelişim bize aşağı mekanik varlığı sunar. Şuurlu sevgi, Duygusal Merkezin mekanik bölümünde var olamaz. Şuurlu sevgi ancak, siz Çalışma'daki biriyle şuurlu bir ilişki kurmaya ve bir hayat hedefi değil de Çalışma hedefi edinmeye başladığınızda var olabilir ve o zaman, Duygusal Merkezin en yüksek parçası Daha Yüksek Merkezlerin ta kendilerinden bir dokunuş alabilir. Merkezlerin mekanik veya en aşağı bölümleri Daha Yüksek Merkezlerle hiçbir zaman temas kuramaz. Bunu daha açıkça ifade edeyim. Yalnızca iki merkezi ele alacak olursak, Entelektüel Merkezin entelektüel parçası ve Duygusal Merkezin entelektüel parçası, Daha Yüksek Merkezlerden gelen bu mesajları biraz olsun işitmeye muktedirdir; yani bunların söylediklerini düşünerek olmasa da içsel algılama yoluyla biraz olsun kavrayabilirler. Daha Yüksek Merkezler bizimle sürekli konuşmaktadırlar. Ama bizler her bir merkezin bodrum katında yaşadığımız için bunları işitemez ve de var olduklarına inanmayız. Bu Çalışma, mekanik düşüncelerden ve mekanik duygulardan ayrılmakla ilgilidir çünkü bunlar varlığımızı sınırlandırırlar. Herhangi bir şeyin gerçekleşebilmesinden evvel öncelikle bu iki merkezin değişmesi gerekmektedir. Baş aşağı durmak gibi olağandışı egzersizler aracılığıyla varlığınızı değiştirmeye çalışmak, tek başına hiçbir sonuç vermez çünkü her şeyden önce üzerinde çalışılması ve değiştirilmesi gereken bu iki önemli merkeze hiç dokunmamış olursunuz. İşin doğrusu, bu egzersizler sizi kristalleştirebilir*. *Metanoia* veya zihin değişiminin bir aşamasını yaşamadıkça, Çalışma'nın fikirlerinden hareketle düşünmedikçe hiçbir şey varlığınızı değiştiremez. Demek ki ilk değişim, farklı düşünmek, yani şu anki mekanik düşünmenizin ötesinde düşünmektir. Hayat ve kendiniz hakkında Çalışma'dan hareketle düşünmeye başlayabilirseniz sonuç ne olur? Olağan Entelektüel Merkezin daha yüksek bölümlerine yerleşip onları kullanmaya başlayabilecek ve bunun aracılığıyla, belki de varlığınızın durumunu değiştireceksiniz.

Amwell, 27 Ocak 1951

ÖZDEŞLEŞME ÜSTÜNDE ÇALIŞMAK

Özdeşleşme hakkında söylenen şeylerden bazılarını kendimize bir kez daha hatırlatalım. G. şöyle demişti: "Özdeşleşme, üstesinden gelinmemiz gereken en büyük düşmandır. Sürekli özdeşleştiğimiz için uykuda tutuluruz ve dolayısıyla, hiçbir şeyin İnsan'ın çıkarları bakımından doğru tarzda gerçekleşemeyeceği bir dünyada yaşamak zorunda kalırız." İnciller'de özdeş-

*Yazar bu kelimeyi saflaşmak, berraklaşmak anlamında değil, katılaşmak, sertleşmek anlamında kullanmaktadır. (ç.n.)

leşmek hakkında neler söylenmektedir? İnciller'de geçen "zengin adam" çok özdeşleşen biriydi. Zengin adamın Göklerin Egemenliği'ne giremeyeceği söylenir. Göklerin Egemenliği ile 5, 6 veya 7 No.lu İnsan'ın yer aldığı Şuurlu İnsanlık Çemberi kastedilmektedir. Göklerin Egemenliği, tam anlamıyla Yedinci Çember demektir. Mekanik İnsan'ın –yani 1, 2 ve 3 No.lu İnsan'ın Çemberinin– Şuurlu Çember ile uzaktan yakından bir ilgisinin olmadığını anlamalısınız. Tüm ezoterik öğretinin amacı, içsel gelişim aracılığıyla mekanik İnsan'ı Şuurlu İnsan'la irtibatlandırmaktır. Bu ise ancak, kişinin kendi üzerinde –bu sistemde çok dikkatli bir biçimde tanımlanmış olan– belirli türden çalışmalar yapmasıyla mümkündür. Ama en önemli çalışma, bu sürekli özdeşleşme durumunu hafifletmek ve "ruhta yoksul" hale gelmektir. Bir defasında O.'ya, İsa'nın Çalışma'ya ait olan Dördüncü Yolu öğretip öğretmediği sorulmuştu. Verdiği yanıt, İsa Yolu'nun çok daha büyük bir şey olduğuydu ama yine de Dört İncil'den herhangi birini bu Çalışma'nın fikirleri ışığında incelersek, İnciller'in Mesel ve Deyişlerinde bu Çalışma'nın öğretilerine karşılık gelen birçok benzer şeyin söylendiğini fark edeceğiz.

Şimdi, özdeşleşirsek, kendimize Birinci Şuurlu Şok'u vermiyoruz demektir. Hayatın olayları tarafından kontrol ediliriz. Yani yanlış uçtan, duyuların nesneleri ve de onlardan doğan fanteziler tarafından kontrol edilmekteyiz. Birçok farklı biçimi olan Kendini Hatırlama, içeriye yönelmek anlamına gelir. Daha içsel bir seviyede şuurlu hale gelmek demektir. Örneğin, Nicoll hakkında daha şuurlu hale gelerek kendimi Nicoll'den ayrı olarak hissetmeye başlarım ve tüm hayatım boyunca Nicoll'le özdeşleşmiş olduğumu ama Nicoll'ün aslında ben olmadığını fark ederim. Ama böyle bir şuur artışı, bir anda gerçekleşmez. Bir aydınlanma anında bu tür bir şey yaşanabilir. Ama şuur artışının kalıcı hale gelebilmesi için, kişinin Çalışma "ben"lerinde olmak üzere çabalar harcayabilmesine ve hayat "ben"lerine pek ilginç gelen ve keyif veren hayat meşgaleleriyle özdeşleşmeyebilmesine dek uzun bir sürenin geçmesi gerekir. Doğrusu, bazen bu hayat "ben"lerinin nahoş şeylerin gerçekleşmesini arzuladıklarını, korkunç şeylerin yaşanmasını umut ettiklerini düşünmemek elde değildir ve sanırım ki bu doğrudur. Hoş olmayan bir şeyi duymaya başladıklarında insanların yüzlerinin nasıl aydınlandığına bir bakınız. Şimdi, bu bir tür özdeşleşmedir ve kişinin kendini hatırlamasının bir biçimi olmadığı açıktır. Pratik bir çalışma yapıp bugün veya dün en çok neyle özdeşleştiğinizi görmeye çalışın ve özdeşleşmenin bu özel biçiminden kendinizi ayırmaya çalışın ve şu andan itibaren böylesi anlarda kendinizi hatırlamak için bir hedef edinmeyi deneyin. Elbette ki buna uzun süre devam edemeyeceksiniz çünkü çabalarınızın, ne yapıyor olduğunuzu anlamayı kesecek kadar mekanik hale geleceğini göreceksiniz. Bunda hiçbir olağandışılık yoktur. Herkes bunu deneyimler, umutsuzluğa kapılmayın: O da mekanik hale gelinceye dek başka bir yönde çaba harcamayı deneyin. O. işte bu nedenle, "Ateşte bir sürü demirimiz olmalı," demişti.

ÖZDEŞLEŞME ÜSTÜNDE İLERİ ÇALIŞMA

GÜCENİKLİĞİN OLMAMASI VE ANLAYIŞLILIK UYGULAMASI

Dağdaki Vaaz'da sunulan kullanışlı talimatlarda, "ruhta yoksul" ifadesinden sonra "yumuşak huylu olanlar" ifadesi kullanılır. Bu πραοτης sözcüğü Yunancada "düşmanınıza kırgın olmamak" anlamına gelir. Düşmanın söylediklerine veya yaptıklarına kırılmamak anlamına geliyorsa, "Düşmanını sev, senden nefret edenlere iyilik yap," şeklindeki tuhaf ifade daha anlaşılır olabilir. Bu Çalışma'da, "Mekanik hareket etmeyin," de diyebiliriz. Son olarak "ruhta yoksul" ifadesini esasen özdeşleşmemenin bakış açısından inceledik. Ama gücenik bir insan, güceniklik aracılığıyla sürekli olarak özdeşleşmektedir. "Ruhta fakir" olandan söz ediyorduk ki bu, Bay Ouspensky'nin "özdeşleşen adam" olarak tanımladığı "zengin adam"ın karşıtıdır. "Zengin adam" her şeyle, erdemleriyle, iyiliğiyle, erdemliliğiyle, yardımseverlikleriyle, yetenekleriyle, akıllılığıyla, görünüşüyle, konumuyla, malı mülküyle ve *tam tersine* bunların kötüleşmesiyle, negatif ruh durumlarıyla, başarısızlıklarla vb. çok özdeşleşen bir adamdır veya kadındır. Kısacası, onlar kendilerinin hakim resimleriyle özdeşleşirler. Bunları kendilerinin albümünde saklarlar ve hayatın en yoğun anlarında bile sanki gerçek bir aynadan yardım alırcasına sürekli bunlara bakarlar. Yeri gelmişken, bir aynaya nasıl baktığınıza dikkat ediniz. Gerçekten SİZ olan O değildir. Bu ise Kendini Hatırlamayı zayıflatır çünkü özdeşleşmeye neden olur. Ama ayrıca, resminizi de düzeltebilir. Şimdi, zengin bir insan –yani psikolojik olarak çok özdeşleşmiş bir insan– Ben hissini değiştirebilse, çok özdeşleşmeye son verirdi. Ama bu fikir, Çalışma'daki herkes için geçerlidir; yani ağırlık merkezi ile karşılaştırılabilecek, daha da iyisi diğer odaları karanlık veya loş olan kocaman bir evde tek bir odanın göz alıcı aydınlıkta olmasıyla karşılaştırılabilecek olan alışılagelmiş Ben hissini değiştirmek şarttır. Böyle bir insanın enerjileri varlığına yayılmaz, kendisinin bir parçasında –adeta, kendinin üç-katlı evinde tek bir odayla– sınırlı kalır.

Fiziksel ve psikolojik organizasyona kuvvetlerin eşit ölçüde dağıtılmamasından dolayı "merkezlerin dengelenmesi" söz konusu değildir ve işte bu nedenle, o kişi özdeşleşir. Böyle bir durumda, (Kızıl Deniz'in batı kıyısındaki Qxyrhynchus'da* görece yeni bulunan) "İsa'nın Deyişleri"nden birini aktaracak olursak, o kişi kendinin yanlarını eşit kılamamıştır:

> "Aşağıdakini yukarıdaki yapmadıkça ve yukarıdakini aşağıdaki yapmadıkça, sağdakini soldaki ve soldakini sağdaki yapmadıkça, öndekini arkadaki (ve arkadakini öndeki) yapmadıkça, Tanrı'nın Egemenliğine giremezsiniz."

*Qxyrhynchus (bugünkü adıyla el Bahnasa): Mısır'ın başkenti Kahire'nin 160 km güneygüneybatısında, Al Minya vilayetinde bir şehir ve önemli bir arkeolojik sit alanı. İlk dönem Hristiyanlığın önemli metinlerinden Thomas İncili'nin bazı kısımları 1897 ve 1903'te yapılan kazılar sırasında burada keşfedilmişti. (ç.n.)

Şu anki halimizde, şeyler eşit değildir. Bir yan diğerinden büyüktür. Bir meşguliyet gerekenden fazla kuvvet emer ve bir saplantıya veya fanatizmin bir biçimine dönüşür ve başka bir şeyi aç bırakır ki bu durum, Dengeli İnsan -4 No.lu İnsan- fikrine tamamen terstir. Bir insanın Şuurlu İnsanlık Çemberine girebilmesi için öncelikle hangi bakımlardan dengesiz olduğunu uzunca süre incelemesi, yani kendinde neyin çok fazla şeye el koyup neyin çok az şey aldığını incelemesi gerekmektedir. Değişebilmeye tahammül edebilirsek -ki pek azımız edebilir- giderek daha iyi duyabileceğimiz Daha Yüksek Merkezlerden gelen dengeleyici kuvvetleri yalnızca bu yolla Gömülü Şuur *üzerinden* aktarmaya başlayabiliriz.

Şimdi, Şuurlu Çember'e özgü içsel huzura veya *mutluluğa* nasıl ulaşılabileceğine dair talimatlarda geçen ve *yumuşak huylu* olarak çevrilen Yunanca πραοτης sözcüğüne dönelim. "Ne mutlu yumuşak huylu olanlara." Bu ifade dışsal bir duruşa, alçakgönüllü bir görünüme değil de içsel bir duruma gönderme yapmaktadır; *güvenikliğin olmaması* durumu demektir. Şunu da eklemekte fayda var: Gücenirsek -ki mekanik olarak çoğu zaman böyleyiz- dışsal kale almayı uygulayamayız. Bu Çalışma terimi, Yeni Ahit'te karşımıza (επιεικεια) "anlayışlılık" olarak çıkar. Yeni Ahit'te αγαπη sözcüğü ile anlatılan ve Çalışma tarafından şuurlu sevgi olarak adlandırılan sevgi biçimi, gücenikliğin olmaması ve anlayışlılığı uygulama -çünkü hiç kimse kırgın olduğu birine karşı anlayışlı davranamaz- aracılığıyla açığa vurulmaktadır. Bir insan bu zincir boyunca, ilk önce güveniklikten uzaklaşır ve ikinci olarak da bunun sonucunda, şuurlu kale alarak düşmanını "sevebilir". O kişi artık kesinlikle tek-yönlü ve dolayısıyla dengesiz olmayacaktır. Onda çokça irade gelişmiştir. Pek çok oda artık aydınlanacaktır. Eski Ben hissi dönüşecek, şuuru artacaktır. Şuurlu sevginin ima ettiği şeyin şuur olduğu açıktır ve buna erişmenin, başta kendini gözlemleme olmak üzere birkaç yolunu hepimiz duyup dinlemiştik.

Amwell, 9 Şubat 1951

ÇALIŞMA'YI YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ

YANLIŞ İMAJİNASYON ÜSTÜNDE ÇALIŞMA

Çalışma'yı yaşamak gerekir, aksi takdirde taş kesilir. Hakikati kısırlaşır. Bir hakikatin sizin için hakikat olabilmesi, onun faydasını görebilmenize bağlıdır. Hiçbir faydasının olmadığını düşünürseniz, o zaman hakikati sizin için ölü bir şey haline gelir ki bu, kendinizin arzu edilir bir koşulu değildir. Ama Çalışma'nın öğretilerine göre yaşamayı tekrar tekrar denerseniz, faydasını deneyimleyeceksiniz ve daha sonra onun faydası ile hakikati bir evlilik oluşturacaklar: Bilgi ile Varlığın ezoterik evliliği.

Çalışma'yı yaşamak ne anlama gelir? Bir örnek verelim. Çalışma, diğer pek çok şeyin yanı sıra, imajinasyona karşı mücadele etmemiz gerektiğini öğretir. İmajinasyon muazzam güçlü bir kuvvettir. Dahası, her merkezi tatmin etmeye muktedirdir. G., "onun işlevi, insanlığı uyanmaktan uzak tutmak *idi*" demişti. Güneş Sistemi'nin bir parçası çok hızlı gelişirse, geciktirilmelidir. Zamanda ve uzayda Yeryüzü olarak temsil edilen Varlığın gelişimi, Yeryüzü üzerindeki İnsan'ın gelişiminin ardında kalırsa, bir şeyler yapılması gerekir. G., bunu kendine özgü tarzıyla anlattı: "Güçler, baş mühendisi huzurlarına çağırıp neler olduğunu ona anlattılar. Bir çözüm önermesini istediler. Baş mühendis bir süre düşündükten sonra her şeyi ayarlayabileceğini söyledi. Böylece, imajinasyonu icat edip İnsan'a sundu ve o andan itibaren İnsan gittikçe daha çok uyanmak yerine gittikçe daha çok uyudu." Evet, hikaye budur ve bize, Çalışma'yı yaşamak istiyorsak, yapmamız gereken şeylerden birinin imajinasyonla mücadele etmek olduğu anlatılır. Akıllara şu soru gelecektir: "İmajinasyondan kasıt nedir?" Siz ne düşünüyorsunuz? İmajinasyonun tek bir türden olduğunu mu, yoksa farklı türden imajinasyonların bulunduğunu mu düşünüyorsunuz? Ve ayrıca, imajinasyonun hangi türüne karşı mücadele etmemiz gerekir? İnsan'ı uyanmaktan alıkoymak için baş mühendis, imajinasyonun hangi türünü kullanmıştır?

Negatif imajinasyonu, yani negatif durumlardan doğan imajinasyonu düşünerek başlayalım. Veya örneğin, korkudan doğan imajinasyonu düşünelim. Bu iki imajinasyon türünün aynı olup olmadığını bilmiyorum ama her ikisine karşı da mücadele etmemiz gerektiğinden adım gibi eminim. Önce, ikinciyi ele alalım. Küçük çocuğunuzun fırtınalı bir gecede eve dönemeyebileceğinden korktuğunuzda, karşı konulması çok zor bir imajinasyon türünü yaşarsınız. Hangi anlamı yüklerseniz yükleyin Tanrı'ya ve Tanrı'nın Takdiri'ne inanabilseydiniz, bu tür korkuları elbette ki asla duymazdınız. Yani imanınız olsaydı korkmazdınız. Mesele şu ki imanımız yoktur. İman, duyuların bize göstermediği bir şeye inanmaktır. İman, bizim için duyumsanabilir olmayan bir şeye dayanır. Bu koşullar altında ise bizim için duyumsanabilir olan, çocuğumuzun kayıp olması ve başına nelerin gelebileceğidir. Bu tür bir korku, görebildiğim kadarıyla yalnızca iman yoluyla dindirilebilir ve iman, bilmediğimiz bir şeydir. İbraniler'e Mektubun adı bilinmeyen yazarının söylediği gibi: "İman umut edilenlere güvenmek, görünmeyen şeylerin varlığından emin olmaktır." (*İbraniler*, 11:1)

Negatif durumlarla bağlantılı imajinasyona dönelim. Bağlantılı olduğunu düşünmemin bir nedenini sizlerle paylaşmak istiyorum. Küçük çocuk çıkagelirse korkunuz sona erer mi? Duygusal Merkezin negatif parçasından kaynaklanan imajinasyonun durduğunu söyleyebilir misiniz? Birdenbire durabilir mi? Hayır, duramaz. Bizlere öğretilen, negatif durumlarda çalışan bu imajinasyonun negatif durumları devam ettirdiğidir. Baş mühendisin bununla ilgilendiğini söylemeliyim. Bildiğiniz gibi, negatif duygunun bir tanımı da onun kendini çalıştırdığıdır. Bu da onun, sizin tarafınızdan devam ettirilmesinin gerekmediği anlamına gelir. Kendi başına devam eder. Bütün hayatınız boyunca devam edebilir ve yakıtı ise imajinas-

yondur. İşte bu nedenle, "imajinasyonumuza karşı mücadele etmeliyiz" ifadesiyle bağlantılı olarak imajinasyonun ne anlama geldiğini düşünmeliyiz. Elbette ki daha geniş bir ölçekte düşünüldüğünde, Gerçek Ben sandığımız İmajinatif "Ben"le mücadele etmek zorundayız ve onun bizdeki mevcudiyeti, öyle yanlış bir ağırlık merkezine –yani kendimizde yanlış bir yere yönelmemize– neden olur ki bütün psikolojimiz, ekseni merkezde olmayan bir çark gibi çarpık işler. İmajinasyonun bu biçimiyle doğrudan mücadele edemeyiz çünkü buna inanamayız. Kendimize dair ve diğer bir sürü şeye dair imajinasyondan oluşan bu İmajinatif "Ben"in varlığını, aşama aşama fark etmemiz gerekmektedir.

Bir insan, –örneğin negatifleştiğinde olduğu gibi– imajinasyonu tarafından kullanılmak yerine, imajinasyonunu yönlendirilmiş bir amaç doğrultusunda kullanabilirse, imajinasyonunun büyük bir armağan olduğunu keşfedecektir. Dolayısıyla, baş mühendisin içimize koyduğu söylendiğinde kastedilen şey bu tür bir imajinasyon olamaz. Doğru imajinasyon olmadan hiç kimse yapamaz. İmajinasyonunu yönlendirmeden ve inşa edilecek doğru köprüyü bulana dek kendi zihninde şu veya bu köprüyü denemeden, hiç kimse bir köprü inşa edemez. Ama kendini negatif durumlara bağlayan imajinasyon türü olmadan da herkes yapacaklarını yapabilir çünkü imajinasyonun bu biçimi, kontrol edilmezse ve engellenmezse, insanları deliliğe sürükleyebilir. Dolayısıyla diyebiliriz ki yönlendirilen imajinasyon, sizi yönlendiren imajinasyondan tamamen farklıdır ve mücadele etmemiz gereken imajinasyon türü –yönlendirilen imajinasyondan farklı olarak– bizi eline geçiren ve kölesi haline getiren imajinasyondur.

Şimdi, bu makalenin başında, Çalışma'yı yaşamanın gerekliliğinden söz etmiştik. Bu ise Çalışma'yı sadece duymakla ve hafızalarımızda depolamakla yetinmeyip bize öğretilenleri gerçekten istememiz anlamına gelir. Bir örnek olarak, imajinasyonla mücadele etme uyarısını yaşamaya çalışmayı ele aldık. Bu makalede, imajinasyonun negatif durumlarla bağlantılı belirli bir biçimine dikkat çektik ve ayrıca, yalnızca iman yoluyla üstesinden gelinebilecek bir başka biçiminden de söz ettik. Demek ki bir erkek veya bir kadın, Çalışma'daki bu uyarıyı –imajinasyonla mücadele etme uyarısını– yaşamak isterse, imajinasyonun ne zaman negatif durumlardan kaynaklandığını gözlemleyip bunu fark etmeli ve kendini bundan ayırmaya çalışmalıdır. Bu ise çalışmanın çok ilginç bir biçimidir ve bizi köleleştirip bizdeki içsel insanın yapmayı arzu etmediği şeyleri yapmaya iten mekanik psikolojimize dair bir içgörüye yol açabilir. Bunların yanı sıra, Çalışma'yı *hatırlamazsanız*, onunla hiçbir bağlantınızın olmadığını ve hiçbir bağlantınız olmazsa onu unutacağınızı da eklemek istiyorum. Çalışma, yalnızca onu hatırlarsanız size vardım edebilir.

KİŞİNİN EN DIŞSAL DERECESİ OLARAK BEDEN

Kendimizi bedenler olarak aldığımızda, kendimize dair yanlış bir izlenim ediniriz. Bir neden olarak eylemde bulunan bu izlenim, bedenlerimizden ibaret olduğumuz fikri şeklinde bir sonuç doğurur. Şimdi, bir sonuç, onu doğuran neden sona ererse aktif kalamaz. Kendimize dair başka bir izlenim edinmeye başlarsak, yalnızca bedenlerimizden ibaret *olmadığımız* fikri, önceki fikrin yerini alabilir. Eski fikrin yerini yeni bir fikrin alması önemlidir. Aslında, kişinin psikolojik gelişimi bakımından en büyük öneme sahiptir. Sadece görünürdeki bedenlerimiz olduğumuz inancına bağlı kalırsak, bu Çalışma'da çalışamayız. O zaman, bedenlerimizle bir oluruz; yani kendimize dair görünür fiziksel bedenlerimizden ayrı bir hisse sahip olamayız. Ve kendimizin bu fiziksel kavramına bu kadar çok tutunuşumuz olağandışıdır ve ancak aşama aşama fark edilebilir. Buna bir kavram demek bile zor. Bu bir algıdır. Bedenlerimizi görebiliriz, onları algılayabiliriz. Aynaya bakarız, bedenlerimizi algılarız ve bedenlerimizden ibaret olduğumuzu düşünürüz zihnen. Küçük bir şeyi atlamaktayızdır: aynadaki bedenlerimizi gören nedir? "Biz görürüz," diye yanıt verecek olursanız, bedenin bedeni gördüğünü mü söylemiş olursunuz? Bir şeyin kendini başka bir şeyin yardımı olmaksızın bir aynada görebileceği fikri tuhaf görünmektedir. Aynaya yansıyan bir oturma odasındaki yaldızlı koltukların bile boş zamanlarını kendilerini izleyerek geçireceğini sanmam.

Bedenlerimizi kendimiz olarak ele almayacaksak, onları nasıl alacağız peki? Bu mesele, oktavlardaki notalarla veya derecelerle –aynı şey demektir– bağlantılıdır. Fiziksel beden, kendimizin en dış derecesidir. Yani düşünme, hissetme ve iradeye ait daha yüksek veya daha içsel derecelerin kendilerini tezahür ettirdiği en düşük veya en dışsal derecedir. Beden düşünmez. İnsan'ın ruhu düşünür ve beden aracılığıyla iletişim kurar. Beden, dış dünyayla temastadır ve ayrıca, kendi dış dünyamızdır. Biri uyumsuz görünür, diğeri en azından daha uyumlu görünür. Ağaçların, bulutların, dağların, ırmakların ve denizlerin dış dünyası yabancıdır ve dolayısıyla uyumsuzdur. Güzel bir manzarayla pek bir şey yapamazsınız. Ama kendi bedenlerimiz bile bazen yabancı ve uyumsuz görünür; bu parmaklar, tırnaklar, dişler, bu saç, burun, ağız, bu baş, bu siğil ve geri kalan her şey bir an için bu gerçekten de ben miyim sorusunu sormanıza yol açar. Fark etmez, bu yine de sizsinizdir ama sizin, bu dış dünyayla temas kurmanızı sağlayan yalnızca en düşük veya en dışsal derecenizdir. Kendinizin en düşük derecesini kendinizin bütünü olarak kabul ederseniz, deyim yerindeyse, en büyük öneme sahip olan şeyi gözden kaçıracaksınız. Kendinizi hatırlayamayacaksınız. Siz bedeniniz değilsiniz. Bedeniniz olmasaydı en düşük veya en dışsal dereceniz eksik olacağı için göremeyecek olduğunuz dış dünyaya, bedeniniz aracılığıyla bakmaktasınız. Aksi takdirde, en düşük veya en dışsal derecenizi bir sonraki derece oluştururdu ve bazen rüyalarda veya hatta doğrudan algıyla mümkün olabildiği gibi, başka bir dünya-

yı ve o dünyada nerede olduğunuzu görürdünüz. Dolayısıyla, sadece bedeninizden ibaret olmadığınızı, onun aracılığıyla dış dünyaya baktığınızı ve dış dünyadaki nesneleri ve insanları onun aracılığıyla gördüğünüzü zaman zaman hissetmeye çalışın. Bu bir Kendini Hatırlama hissi sağlar. Peki, neden böyledir?

Amwell, 24 Şubat 1951

KİŞİNİN EN DIŞSAL DERECESİ OLARAK BEDEN ÜSTÜNE EK NOT

Son olarak, önemli ve sonu gelmeyecek bir konu olan Kendini Hatırlamaya değinirken, kendimizi görünür, fiziksel bedenlerimiz olarak alma eğiliminde olduğumuz söylendi. Bu yanılgı, kendimizi hatırlamamıza yardım etmeyen duyuların birçok yanılgısından biridir. Pek çok insan, bedenlerine farklı tarzlarda büyük dikkat göstermektedir. Ama bir sporcunun, sırf sporcu olması nedeniyle, kendini hatırladığını düşünmüyorum. Çuval giyinip kül sürünmüş*, bir deri bir kemik kalmış keşişin de bedenini ihmal etmek yoluyla kendini hatırladığını düşünmüyorum. Sporcu da keşiş de nasıl yapabileceklerini bilselerdi, bedenlerinin durumundan ayrı olarak kendilerini hatırlayabilirlerdi. Kendini Hatırlama, bir bakıma, kişinin bedeniyle ve bedeni aracılığıyla da duyularımızın bize gösterdiği dünya ile şuurun belirli bir ilişkisinin uygulanmasıdır. Bu şekilde ele aldığımızda üç şey vardır: (1) şuur, (2) dış duyularıyla beden ve (3) nesnelerin ve insanların dış dünyası. Bu ilişkiye erişip de sürdürebilirseniz, Kendini Hatırlamanın tadını kesinlikle deneyimleyeceksiniz. Bu üçlü ilişkiyi –nesnelerin ve insanların görünüşe göre renkli ve hareketli olan dünyasına bedenimin makinesi aracılığıyla bakan ben– koruyabildiğiniz sürece bunu tadacaksınız. Ama bunu yapmak pratik gerektirir ve bunu yapmanın gücü çabuk tükenir. Bunu ağır, ciddi veya resmi tarzda yapmaya çalışmanın hiçbir faydası yoktur. Hatta bunu tasarlayarak yapmanın hiçbir faydası olmadığını da söyleyebilirim. Unutmayın ki Çalışma, sonuçlar için çalışmamamız gerektiğini söylemektedir. Bunun bir nedeni, sonuçla özdeşleşirsek ve istediğimiz sonucu elde edemezsek, dualarına yanıt alamadıkları için Tanrı'dan şikayet edenler gibi darılıp gücenecek olmamızdır. Özdeşleşmiş bir durumda, özdeşleşmeye karşı hiçbir direnç göstermeden çalışamayız. Kendimizle ilgili alışılagelmiş hissimizden ayrılamayız ki bu örnekte bu, kendimizi görünür bedenlerimiz olarak alışımızdır. Aslında görünmez olduğunuz ve hepimizin, görünmez insanların dünyasında yaşadığımız yönünde geçici bir vizyona hiç sahip olmadınız mı? Şimdi, görünür bedenimizin İnsan'ın Oktavında en alt derece veya nota olduğuna değinmiştik son olarak. İnsan,

*İsrailoğulları yasta olduklarını göstermek için çuvaldan yapılma giysiler giyip saçlarına başlarına kül sürerlermiş. Yazar buna bir gönderme yapmaktadır. (ç.n.)

tıpkı diğer tezahürler gibi, üç kuvvetin ve Oktav Kanunu'nun sonucudur. Üç Kanunu ve Yedi Kanunu, tüm yaratımın temelindedir ve daha fazla çözümlenemez. Şimdi, Oktav Kanunu, kaostan farklı olarak, Düzen Kanunu'dur. Hiçbir şey, kendini oluşturan şeyler doğru bir düzende olmadıkça doğru çalışamaz. Gariptir ama bir şeyi öğrenmemiz gerektiğinde, onu oluşturan doğru düzeni de öğrenmemize rağmen Yedi Kanunu'nun Düzen Kanunu olarak sürekli açığa vuruluşunu fark etmeyiz. Şimdi, düzen, ölçeği –her şeyin basamaklar halinde sıralanmasını– ima etmektedir. *Amaç*, *Neden* ve *Sonuç* ele alalım. Bu üçü, örneğin *Do*, *Si*, *La* gibi farklı ölçeklerdedir. *La* sonucu temsil ederse, *Si* nedeni temsil eder ve *Do* ise nedenin nedenini –yani amacı veya hedefi– temsil eder. Bir amaca veya hedefe sahip olduğunuzda, sonucu üretmek için bir neden bulmadıkça, sonuca ulaşamazsınız. O zaman, amaç, neden üzerinden kendini sonuç olarak ortaya çıkartır. Bu, size pek çok derin düşünme olasılığı sunmaktadır ve Oktavlar Kanunu hakkında –özellikle de nihai sonucun, ara nedenden daha düşük bir düzlemde veya notada olduğunu fark ettiğimizde ve birincil amacın ise nedenden daha yüksek bir düzlemde veya notada olduğunu fark ettiğimizde– bir şeyleri anlamanıza yardımcı olur. Demek ki bunlar süreksiz derecelerden oluşan bir ölçek veya merdiven oluşturmaktadırlar:

Amaç	Do
Neden	Si
Sonuç	La

Bir kitabı kaldırmak istersem, istediğim bu sonucu oluşturmak için etkin bir neden bulmalıyım ve bunu, kitabı kaldırmak için kullanacağım kolumun kaslarında bulurum. İstek birincildir, kaslar aracıdır, kitabın kaldırılması ise sonuçtur. İsteğin, kasların seviyesinde veya notasında olmadığı ve kaldırılan kitabın, amaca hizmet eden ve isteği yerine getiren canlı kaslarla aynı kürede olmadığı açıktır.

Son makalede, bedenin bir insanın en dışsal veya en düşük derecesi olduğu şeklinde ifade edilen fikre dönelim. Doğru bir düzende; neden ya da aracı, amaç ya da birincile itaat eder ve sonuç da nedene itaat eder. Her biri sırasıyla daha düşük bir derecedir çünkü daha yüksek olan, daha düşük olana itaat etmez. Söylendiği gibi, doğru bir düzen yoksa hiçbir sonuca ulaşılamaz. İnsan örneğinde ise doğru bir düzen olmadığında kontrol bedendedir ve hiçbir doğru sonuca ulaşılamaz. Sonuç, idareyi ele alır ve bir insan Kendini Hatırlamayı uygulamadıkça sonuçta kalacak ve sonucu kendi olarak alacaktır. Ama kendini hatırlamaya başlarsa, daha içsel ve daha da içsel bir parçada şuurlanacak ve bedeni kendisi olarak değil de kendisinin dışında bir şey olarak görecektir. Bu "gerilim" veya doğru düzen, Çalışma'nın kesin amacıdır. Bu amaç, uyanmaktır ve hep makul bir tada sahip değildir. Kişi bunu uygularken, tanıdık veya kolay olanın gerginliği nasıl gevşettiğini ve her şeyin nasıl bunu önleme eğiliminde olduğunu görür. Kendi örneğimde, bu gerginliği yaşadığımda ve dolayısıyla sonucun sevi-

yesinde değil de nedenin seviyesinde şuurlu olduğumda, genellikle çok zorlanmadıkları alışılagelmiş halime dönmem için Nicoll'ün ve bedenimin beni nasıl cezbetmeye çalıştıklarını gözlemleyebilirim. Derken, odaklanmış üç-tüplü teleskop kapanır ve deyim yerindeyse, üç mercek bir mercekte birleşir ve yine beden, beni çalıştırmaya başlar. Bir başka deyişle, en dışsalda olan beni yönetir ve böylece, yanlış düzendeyimdir, uykudayımdır ama herhangi bir şeyi sonuçlandırabileceğimden eminimdir.

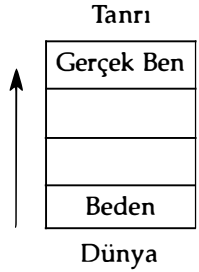

ÇİZİM ÜSTÜNE NOT

Bu çizimle ilgili olarak, *yüksek* olanın daha içsel olana karşılık geldiği anlaşılmalıdır. Çizimi yatay olarak koyduğumuzda, beden en dıştadır ve diğer parçalar gittikçe içe doğru yaklaşır veya aynı anlamda gittikçe yükselir.

Bir kişi bir hedef oluşturduğunda, görünürde bir amaç vardır ama hedefini gerçekleştirmek için sonucu üretecek etkili bir neden bulmalıdır. Kişi kendi hedefini unutursa, o zaman neden ölür ve sonuç ölür çünkü amaç devam etmediği sürece sonuç devam edemez. *Amaç* kelimesinin sözlük tanımı şöyledir: *Kişinin amaçladığı, umduğu veya ulaşmaya çalıştığı şey* ve *hedef, niyet, maksat*. Bu anlamıyla *amaç* birincildir veya en önde gelir ve sonucunu üretmek için etkili nedenini bulmalıdır. Amacım veya hedefim kendimde bir şeyi değiştirmek ise bunu nasıl yapabileceğimi bulmalıyım. Aksi takdirde hiçbir sonuç üretmeyecektir. Bir başka deyişle, Çalışma'da çok ilgi çekici olan bir şey, örneğin bir şeyi değiştirmek için kişinin bir hedef oluşturması ama bunun *nasıl* gerçekleştirebileceğini –yani bu değişikliğe nasıl sebep olabileceğini– bulma zorunluluğunu hissetmemesi ve dolayısıyla hiçbir sonuca ulaşamamasıdır. Ve üstünde düşünecek olursanız, hedefin nedenden daha güçlü olması gerektiğini ve nedenin de sonuçtan daha güçlü olması gerektiğini göreceksiniz. Dolayısıyla, zayıf bir hedef hiçbir sonuç üretmez.

Amwell, 3 Mart 1951

İÇSEL OLARAK NEREDESİNİZ?

Ergeç baskı temelinde değil de kavrayış temelinde çalışmamız şarttır. Bir şeyi neden düşünmemem, yapmamam veya söylememem gerektiğini fark etmek, onu bastırmaktan tamamen farklıdır. Bir şeyin neden istenme-

diğini *anlamak*, ona öylesine direnmekten tamamen farklıdır. Üzerimizdeki sonuçlar tamamen farklıdır. Kendimizin içsel veya özsel yanı yalnızca anlayış aracılığıyla gelişebilir. Çalışma, anlayışın geliştirebileceğimiz en güçlü şeylerden biri olduğunu söyler. İtibarını yitirme korkusuyla ve kanundan duyduğu korkuyla hareket eden bir insan ile anlayışı temelinde hareket eden bir insanın arasındaki farkı görmeye çalışalım.

Bir keresinde, daha özsel bir erkeğin veya kadının neye benzediğini sorduğumda Bay Ouspensky bana, dış koşullar ne olursa olsun böyle insanların aynı tarzda davranmaya devam ettiklerini çünkü ilkeleri temelinde hareket ettiklerini söylemişti. Bir insan, Hakikat'in psikolojik anlamını gördüğünde uyanıktır ve o zaman, Hakikat'e dair içsel algısı temelinde hareket edecektir, oysa uyuyan bir insan, kanunlara uygun olmak için yapması ve söylemesi gereken şeylerden türettiği hakikat temelinde hareket edecektir. Bir insan komşusunu öldürüp malına mülküne –örneğin altınına– el koymaması gerektiğini içsel algı temelinde anladığında, dünyadaki dış koşullar bakımından ne olursa olsun bunu yapmayacaktır. Bunun anlamı şudur: kanun ve düzen dünyasının hiçbir etkisi kalmasa ve hiçbir eleştirmen, polis vb. olmasa bile o kişi, komşusunu öldürüp altınına el koymayacaktır. Neden? Çünkü bunu yapmanın, psikolojik Hakikat'i takip etmek olmadığını içsel olarak bilmektedir. Erkekler ve kadınlar psikolojik Hakikat'e sahip olduklarında, kendi içlerindeki bir şeyden hareket ediyorlardır ve bu anlayış, onların Öz'ünü geliştirecektir. Ama davranış biçiminiz tümüyle bir Kişilik ve elbette ki Sahte Kişilik meselesiyse, içsel herhangi bir şeyden değil de dışsal olan bir şeyden yola çıkarak hareket ediyorsunuzdur. Hakikat'in bu içsel algılanışı, Hakikat'in anlamını bu kendi başınıza görüşünüz size, doğru biçimde –yani kişi kendinde herhangi bir iyiliğe sahipse– iyi davranma gücünü verir ama hiçbir ayrım gözetmeksizin herkese iyi davranmaya çalışmak hayli yanlıştır. Ancak, çok zor bir mesele olduğu için bunu şimdilik bir kenara bırakıp başka bir konuya geçelim.

Asıl mesele şudur: bir insan işini, itibarını veya saygınlığını kaybetmek gibi sonuçlardan duyduğu korku nedeniyle doğru davranmaktaysa, böyle bir durumda sonuçlar tarafından yönetilmektedir ve böyle bir insanın Öz'ü gelişmeyecektir çünkü Öz, hepinizin hatırlaması gerektiği gibi, Kişilikten daha içsel, daha derindir. Kişilikten hareketle iyi olmak Öz'ü geliştirmeyecektir ama örneğin, negatifleşmenin kendi içinde yanlış olduğunu görmek ve bu içsel nedenden ötürü negatifleşmemek, tüm hayatınızı farklılaştırır. Dışsal olarak iyi davranan ve herkesin karşısında çok nazikken kendi evine çekildiğinde başka insanlar hakkında çok çirkin konuşan insanlar nazik bir dışsala ve kötü bir içsele sahiptirler. Bu Çalışma'nın tamamı, dışsal olarak nasıl olursanız olun içseli doğru kılmayı amaçlamaktadır. Bir anlamda bir psikolojik gelişmeye ulaşan bir insan, içsel yanını geliştiren insandır ve işte bu nedenle, hayat koşulları değiştiğinde Kişilik ve özellikle de Sahte Kişilik tarafından dışsal olarak yönetilen bir insan ile aynı tarzda davranmayacaktır. Hatırlayınız; Kişilik, hayat tarafından şekillendirilir ve böyle *olmalıdır*. Bu, bu yeryüzü üzerindeki ilk adımımızdır. Ama edinilmiş tamponlarından, tutumlarından, hayat alışkanlıklarından ve so-

nuçlardan duyduğu korkularından ayrı olarak psikolojik veya spiritüel anlayışı temelinden hareket eden bir insan, hayatın dışsal denetimleri temelinde hareket eden insandan tamamen farklıdır. Aslında bir içsel yan geliştirildiği için Yeni İnsan olmaya başlar; bu ise gelişimindeki ikinci adımdır. Size saldırabileceğimden korktuğunuz için negatif duygularınızı hiç göstermezseniz ama bunlara sahip olup kendi başınıza veya başkalarıyla birlikteyken bunlardan keyif alırsanız, o zaman içsel olarak gelişmemişsinizdir. Negatif duyguların, tıpkı yalan söylemenin yaptığı gibi, sizi içsel olarak mahvettiğini henüz görmezsiniz. Bu noktada, Zaman ve Uzay bakımından dış dünyada nerede olduğunuzdan ayrı olarak psikolojik dünyanızda nerede yaşadığınız sorusunu bir kez daha gündeme getirmek istiyorum. Negatif duygulardan hoşlanırsanız ama bunları dışsal olarak sergilememek için elinizden geleni yaparsanız, bu negatif duygular sizi kötü ve hatta iğrenç yerlere sürükleyecektir. Negatif duygularınızın sizi psikolojik ülkenizde kötü bir yere sürükleyeceklerini ve bu yüzden de psikolojik ülkenizin kenar mahallelerinde yaşayan tatsız "ben"leri çekeceklerini fark ettiğinizde, bunun böyle olduğunu kavrayıp anladığınızda negatifleşmemeyi artık kendi yararınıza isteyeceksiniz. Tekrarlıyorum, bunu kendi yararınıza idrak edeceksiniz. Kısacası, negatif duyguların neden kötü olduklarını anlayacaksınız çünkü bunların size zarar verdiğini ve sizi kendinizdeki kötü yerlere sürüklediğini görebilirsiniz. Görgü kuralları, dışsal edep de bir şeydir ve bir kişi, örneğin işini kaybetme korkusuyla, negatif duygusunun tezahürünü bastırabilir. Ama negatif duyguların, içsel hayatını nasıl mahvettiğini kavramaz. Eğer psikolojik dünyasının farkına varmaya ve içsel olarak kendini mahvettiği için negatifleşmemesi gerektiğini kendi başına görmeye başlarsa ve bu temelde hareket ederse, bir psikolojik insan haline gelecektir. Birçoğumuz dış dünyada nasıl davrandığımız konusunda çok dikkatliyizdir ama itibarımızı yitirmeyeceğimiz için istediğimiz gibi hareket edebileceğimizi düşündüğümüz psikolojik dünyamız söz konusu olduğunda aynı dikkati göstermeyiz ve Hakikat'in içsel algılanışı temelinde hareket etmediğimizi görmeyiz. Çalışma'nın içsel olarak seslenmeye başladığı herkese, kırda bir elma ağacının altında oturup herkese karşı negatif duygularla yüklüyken bile, psikolojik gelişiminiz bakımından tehlikede olduğunuz gösterilecektir. Deyim yerindeyse pek sofu ve dindar görünebilirsiniz ama aynı zamanda, psikolojik olarak en iğrenç içsele sahip olabilirsiniz. Öz sadece içsel yanınızdan gelişebilir. Bu ise üzerinde pek çok düşünmeye değer bir konudur; aslında, bunu hayatınız boyunca düşünmelisiniz. Bu Çalışma sizde, itibar kazanmak için değil de içsel olarak onun adına yapmak anlamında, sahici olmalıdır. Bu Çalışma'yı dışsal bir biçimde harikulade öğretebilirsiniz ama içinizde ona bir an için bile inanmayabilirsiniz. İnsanların bu Çalışma'da sıklıkla gereğince düşünememesinin nedeni de işte budur çünkü Çalışma, bildiğiniz gibi, içsel olarak farklı tarzda düşünmek gerektiğini söylemektedir ve siz ancak inandığınız şeye göre düşünürsünüz. Bu Çalışma'ya içsel olarak gerçekten inanmazsanız, Çalışma hakkında düşünemezsiniz ve bu durumda, Çalışma'yı yalnızca ezberden öğretebilirsiniz.

Amwell, 10 Mart 1951

PSİKOLOJİK DÜNYANIZDAKİ YERİNİZ

Maddi dünyada nerede olduğunuzdan ayrı olarak psikolojik dünyanızda nerede olduğunuz hakkında bir kez daha konuşacağız. Fiziksel dünyada çok güzel bir restoranda yemek yerken, psikolojik dünyanızda çok tatsız bir yerde olabilirsiniz. Size yemeniz için ne sunulursa sunulsun, içeride nefretle dolusunuzdur. Sanırım, psikolojik dünyada nerede olduğunuz ile fiziksel dünyada nerede olduğunuz arasındaki farkı bazılarınız tam olarak anlamıyor. Restorandaki en güzel elbiseli kadın bile olabilirsiniz ama yine de korkunç bir kıskançlık hissedebilirsiniz. Bu Çalışma'nın tamamı, psikolojik dünyanızda nerede olduğunuzla ilgilidir. Bunu birçok kez duymuş olduğunuzu biliyorum ama kişinin, duyular tarafından algılanan dışsal bir dünyada ve durumlarınızın psikolojik dünyası olarak adlandırılan içsel bir dünyada olduğunu kavramanın çok zor olduğunu düşünüyorum. Kendini gözlemleme aracılığıyla kendimizi içsel dünyamızla ilişkilendirmeye başlamak bizler için şarttır. Kendini gözlemleme, psikolojik dünyamızda içsel olarak nerede olduğumuzu görmemizi sağlar. Dışsal olarak lüks koşullarda yaşıyor olsanız bile çok kötü bir negatif durumda olabileceğinizi gözlemlediğinizi varsayalım. Bu dışsal lüks ile mutlu olacak mısınız? Neden olmayasınız? Çünkü kendi içinizde çok kötü bir yerdesiniz. Ve lütfen, hepimizin psikolojik dünyamızda çok kötü bir içsel yerde bulunma eğiliminde olduğumuzu söylediğimde, abarttığımı sanmayın. Diyelim ki araba sürüyorsunuz. Önünüzde iki sapak var; bir yana veya diğer yana dönebilirsiniz. Şimdi, diyelim ki yanlış yöne saptınız ve kendinizi sefil bir mekanda buldunuz; arabanızdan çıkıp kötücül insanlar arasında bir yemek yiyorsunuz. Hayat deneyimlerinizden hareketle, o civardan uzaklaşmanız gerektiğini bilirsiniz. Çalınmasın diye arabanıza göz kulak olursunuz. Şimdi de bu fiziksel araba örneğini psikolojik dünyaya uygulayalım. Göz kulak olmadığınız, yani nereye gittiğinize dikkat etmediğiniz için arabanız çalınmış olsun. O zaman, uzun bir süredir çok kötü bir durumda olduğunuzu keşfedebilirsiniz ve Çalışma'ya karşı herhangi bir duyarlılığa sahipseniz, olup bitenlere ve kendinizi kaybetmiş olmanıza şaşıracaksınız. Ne oldu? Gittiniz ve fiziksel dünyada arabanızı kaybetmeye karşılık gelen bir şeyi psikolojik dünyada yaptınız. Demek ki kişi, psikolojik dünyada nasıl davrandığına dikkat etmelidir ve bu, kendini gözlemleme aracılığıyla kendi üzerinde çalışma denilen başlıca görevdir.

Bazen bir insanın neden buraya negatif bir durumda geldiğini düşünürüm. Bu, psikolojik dünyasında çok kötü bir yerde olduğu anlamına gelir. Böyle bir kişinin benim için ciddi bir sıkıntı olduğunu anlıyor musunuz? Sadece dış dünyada araba sürmekten sorumlu olmakla kalmayıp psikolojik dünyada kendi arabanızı sürmekten de sorumlu olmalısınız.

Şimdi, bu, bir süredir üzerinde durduğum konu hakkında çok kısa bir makaledir ama sanıyorum ki bazılarınız, içsel durumlarınızdan sorumluluk duymuyor ve bunun ne anlama geldiğini görmüyorsunuz. İşte bu ne-

denle, dış dünyadan çok daha büyük ve daha tehlikeli olan psikolojik dünyada psikolojik arabalarımızı nasıl süreceğimizi öğrenmek zorundayız. Size temin ederim ki kötü bir biçimde negatif olmaya çok kısa bir süreden sonra devam etmeyi kaldıramazsınız çünkü –içsel durumlarınızın farkına kendini gözlemleme aracılığıyla varacak olduğunuz takdirde asla başınıza gelmeyecek olan– türlü türlü felaketlere davetiye çıkarabileceğiniz için başınız belada demektir. Negatif durumlar ergeç şiddete yol açar; bununla da kalmayıp içsel mutsuzluğa da yol açarlar. Negatif hiç kimse, negatifleşmekten hoşlanmak dışında gerçek bir mutluluk hissi tadamaz ve bu, psikolojik dünyanızdaki en kötü psikolojik yerde olduğunuz anlamına gelir.

Şimdi, psikolojik dünyada nerede olduğumuz hakkında yeterince konuştuk ve belki de bir süre bu konuda konuşmayacağız çünkü tartışmamız gereken pek çok Çalışma fikri var. Ama bazılarınız bu söylenenleri kavramamışsa, kendilerine söylenen başka şeyleri de anlamayacak demektir.

Amwell, 17 Mart 1951

İYİ EV SAHİBİ

Çalışma'nın İnsan'ı nasıl tanımladığını bir kez daha gözden geçirelim. Bildiğiniz gibi, İnsan'ın tanımı Çalışma'da çeşitli biçimlerde yapılmaktadır; örneğin Hareket Merkezi İnsanı, Duygusal İnsan ve Entelektüel İnsan gibi. Ama bugün, Çalışma'nın bakış açısından İnsan'a bakmanın farklı bir biçimi hatırlayacağız. İnsan, bu Yeryüzü üzerindeki haliyle İyi Ev Sahibi, Aylak, Çılgın ve Hasnamus kategorilerine ayrılır. İnsanların bu Çalışma'ya gelebilmeleri için İyi Ev Sahibi seviyesinde olmaları gerektiğini birçok kez duymuşsunuzdur. Bay Ouspensky'nin bu hususta söylediklerini kelimesi kelimesine aktarmak istiyorum. Şöyle demişti: "İyi Ev Sahibi, Çalışma'nın kastettiği anlamda, hayata yönelik olan ama hayata inanmayıp her şeyin gerçek değerini gören kişidir. Böyle bir İyi Ev Sahibi Manyetik Merkeze sahiptir." Dolayısıyla, bu tanımlardan yola çıkarak, İyi Ev Sahibi'nin iki tür olabileceğini görürüz: hayata inanan ve hayattaki işlerini makul bir şekilde yürütebilen Ev Sahibi ve de Çalışma anlamında hayata yönelik ve işini bilen ama hayata inanmayan Ev Sahibi. Yani bu hayatın, gitmeyi arzuladığı doğrultudaki hiçbir yere kendisini ulaştıracağına inanmaz ve görevini yerine getirmeye devam etmesine rağmen hayatın gerçek olmadığı hissine sahiptir, yani şeylerin gerçek değerini görür. Başka bir deyişle, hayatın hedeflerinin ne kadar sahte olduğunu ve birçok durumda bunların hiçbirine ulaşılamadığını görür.

Şimdi, bir sonraki tanımdan söz edeceğiz: bir Aylak olarak İnsan. Bu insan, ister hayata inanan ister hayata inanmayan ama her iki durumda da işini yapan bir insan olarak tanımladığımız İyi Ev Sahibi'nden tamamen farklıdır. Bay Ouspensky şöyle demişti: "Aylaklar arasında birçok ressama,

şaire vb. rastlarsınız. Bunlar, İyi Ev Sahiplerini küçümserler ama aslında çok daha aşağı bir seviyededirler ve hiçbir şeye karşı sorumluluk hissetmezler ve de kendilerinde nasıl bir ahmak olduğunu anlamazlar. Hepimiz içimizde birer ahmak barındırmaktayız."

Şimdi üçüncü tanımı ele alalım; yani Çalışma'nın bakış açısından Çılgınlar olarak adlandırılan insanları. Bay Ouspensky şöyle demişti: "Bunlar politikacılar gibidir, yapabileceklerini düşünen insanlardır; hayatı kendi başlarına değiştirebileceklerini düşünen insanlardır; kendi teorilerini pratiğe yansıtırlarsa, İkinci Kuvveti hesaba katmadıkları için daha büyük bir düzensizliğe yol açan insanlardır. Yani yeni bir kanunla herkesi değiştirebileceklerini düşünürler ve bir kişiyi değiştirmenin çok zor olduğunu kavramazlar. Bunlar Çılgınlar'dır ve yine, kendilerindeki ahmağı görmezler." Sizdeki ahmak, erişmek istediğiniz şeye karşı duran Ikinci Kuvveti veya direnç kuvvetini hesaplamayandır.

Son olarak ise garip bir sözcük olan Hasnamus nitelemesi gelir. Hasnamus (Bay G. tarafından Pers veya Türk dilinden türetilmiş bir sözcüktür) bir insan, sıradan insanları kandırarak güç elde edebileceğini görebilecek kadar akıllı olan bir insandır. Bay Ouspensky şöyle demişti: "Hasnamus insanlar, kendi esenliği başka insanların talihsizliğine bağlı olan insanlardır." G.'nin yanındayken, gerçekten Hasnamus olan bazı diktatörlere dikkat çekmişti. Öte yandan, bunların, yani kendi iyiliği başkalarının talihsizliğine bağlı olan insanların hep var olduğunu da belirtmişti. Bay Ouspensky'e bir defasında, "Napolyon da bir Hasnamus insanı mıydı?" diye sorulmuştu. Gülümseyip şu yanıtını vermişti: "Napolyon'u şahsen tanımıyorum." Demek ki bu sorunun yanıtı kendi başımıza düşünmemiz gerekiyordu. Hatırlayacağınız gibi, bir zamanlar Voltaire de tarihin bir suç tarihi olduğunu söylemişti ve sanırım, tarih kitaplarına her zamankinden biraz daha çok göz atacak olsanız Hasnamus olmanın tarihsel olarak ne anlama geldiğini kolayca görebilirsiniz. Elbette ki Hasnamus'un büyük ölçekte veya küçük ölçekte olduğunu anlamalısınız.

İşte böylece, bu Çalışma'nın bakış açısından İnsan'ın beş tanımına sahibiz: Manyetik Merkeze sahip İyi Ev Sahibi, Manyetik Merkeze sahip olmayan İyi Ev Sahibi, Aylak, Çılgın ve Hasnamus.

Peki, hayatta Çalışmasına yönelik olan ama hayata inanmayan Manyetik Merkez sahibi İyi Ev Sahibi'ne ne olur? Bu garip tanımdan ne anlıyorsunuz ve böyle bir insanın neden şimdiye kadar sözü edilenlerin hepsinden daha iyi bir varlığa sahip olduğunu düşünüyorsunuz? Bay Ouspensky bir defasında, ben yine bu konudan söz ederken, "Çoğu kez o insan görevini yerine getirdikten sonra ortadan kaybolur," demişti. Şunları da ekledi: "Böyle bir insan çoğu zaman kayıplara karışıverir. İnsanlar ondan haber almazlar. Bir manastıra kapanmış veya hayattan farklı olan bir şeyi bulabilmek için bir yerlere gitmiş olabilir. Böyle bir insan, bunu yaparsa, kendi gelişimini mümkün kılacak bir şey bulabilir." Öte yandan, bunu şöyle de anlayabilirdik: İyi Ev Sahibi'nin Yolu çok uzun bir yoldur. Kişinin kendinden ayrılması ve yaratılıştan olması gerektiği gibi kendini geliştirebilmesi çok uzun zaman alacaktır ve birkaç ömür boyunca sürecektir. Şimdi, bu İyi Ev

Sahibi'nden söz edelim ve bir ölçüde İyi Ev Sahibi olmadıkça hiç kimsenin bu Çalışma'ya gelmemesi gerektiğini kendimize bir kez daha hatırlatalım. Bu Çalışma, Aylaklara ve Çılgınlara göre değildir. Hayatta hiçbir işe yaramayanlar, hayatın nasıl olması gerektiği hakkında çılgınca teoriler üretenler, insanları kurallar ve kanunlar aracılığıyla değiştirebileceğini hayal edenler İyi Ev Sahibi değildirler ve bu Çalışma için uygun değildirler. Çılgınlar kendi fikirlerinden ve teorilerinden son derece hoşnut oldukları için Dördüncü Yol Çalışmasına çok rağbet etmezler ama Aylaklar ne yazık ki bu Çalışma'nın kendileri için her şeyi kolaylaştıracağını hayal ederek sık sık çıkagelirler. Ama böylesi insanların niteliği, bu Çalışma'nın içsel disiplinine uygun değildir. Kayalık yere ekilen ve kök salamadıkları için büyüyüp gelişemeyerek kuruyup giden tohumların anlatıldığı meseldeki insanlar gibidirler.

Son olarak, burada aşama aşama oluşturmakta olduğumuz bu Grubun bir hastane veya bir yardım derneğiyle hiçbir ilgisinin bulunmadığını bazılarınıza hatırlatmak istiyorum. Halihazırda biraz iyi olan ve İkinci Kuvveti karşılamanın ve hatanın kendilerinde olduğunu görmenin zorluğu hakkında bir şey bilen insanları istiyorum. İçimizdeki ahmak bu İkinci Kuvveti asla görmez ve fantezilerde ve imajinasyonda yaşar.

Amwell, Paskalya, 24 Mart 1951

BEDENDEKİ BEN HİSSİNDEN AYRILMANIN BAŞLANGICI

Bakıyorum da bazılarınız, bedeninizle özdeşleştiğinizde ve her Ben hissini ondan aldığınızda kendinizi hatırlamayacağınızı anlamakta zorluk çekiyorsunuz. Daha küçük gruplarda sorulan bazı sorular bana ilginç geldi. Ezoterik öğretinin tamamı, İnsan'ın yalnızca fiziksel bedenden ibaret olmadığı fikrine dayanmaktadır. Kendini yalnızca fiziksel bedeni olarak alan bir insan ciddi bir hata yapmaktadır çünkü onda, fiziksel bedeni tarafından temsil edilenden çok daha fazlası vardır. Çalışma, doğumda İnsan'a organize edilmiş bir fiziksel beden verildiğini ve –siz gençlerden bazılarının üstünde derinden düşünmesi gerektiği gibi– bu karmaşık fiziksel bedenin sindirim, kas, sinir ve salgı gibi tüm farklı sistemleriyle birlikte dokuz ay içinde oluşturulabilmesinin mucizevi bir şey olduğunu öğretmektedir. Sayısız hücrenin yer aldığı fiziksel bedenimizin türetildiği ilkel orijinal döllenmiş hücrede, daha sonra oluşacak tüm bölümleri birbirine bağlayan ve onlara belirli bir düzen veren organize edici, kontrol edici bir ilkenin bulunması gerektiğini kabul etmelisiniz. Evet, hayat düzendir. Düzensiz ise hiçbir şey yaşayamaz. İşte, size iki milyar sinir hücresinden oluşan bir beyin verilir. Size bir karaciğer, kendi başına çalışabilen bir solunum sistemi, bir kas sistemi, bir sindirim sistemi vb. verilir. Ancak biz bunları kanıksarız ve hayatın düzene dayandığı, yani onu kontrol eden daha yüksek bir

düzene sahip olması gerektiği gibi yalın bir fikri anlayamayız. En yüksekten en alçağa dek bizde her şey düzen içinde olmadıkça, bu Yeryüzü'nde fiziksel olarak var olamamamız gerekir.

Değindiğim gibi, çok az insan varoluş mucizesini düşünür; birçokları bunu yalnızca kanıksarlar. Bedenlerimizdeki bu düzende bir şey bozulduğunda, doktora gitmek zorundayız. Tüm hastalıklar, bedendeki *düzensizlikten* dolayıdır. Tüm hastalıklar bir şeyin doğru düzende olmamasından, bir şeyin bedenin temel düzenine ve bir ölçek veya düzen içinde ayarlanan farklı işlevlerine uygun olmamasından kaynaklanır. Dolayısıyla, tartışmaya gerek kalmadan görebiliriz ki düzen, tüm canlı organizmaların dayandığı bir ilkedir. Bir *düzen* içinde olmazlarsa ölürler. Çalışma ise bu düzenin, Oktavlar Kanunu ile veya düzenli şeyler kanunu ile veya Yedi Kanunu ile bağlantılı olduğunu öğretmektedir ki en üstün örneği Yaratılış Işını'dır. Burada, şeyleri bir düzende, birbiri altında ve hepsi sürekli bir yaratılış içinde olacak şekilde kavrarsınız. Yaratılış Işını'nda kişiye, her şeyin Mutlak adı verilen Her Şeyin Bilinmeyen Kökeni'nden notalar olarak aşağı indiği gösterilir. Dolayısıyla, bedenin düzeni de bir oktavdır çünkü çalışmaktadır. Bedenin düzeni bir yerinde bozulursa, o zaman Oktavlar Kanunu onda çalışamaz çünkü en yüksekten en alçağa kuvvet akışı kesintiye uğrardı. Yani kişide düzensizlik olurdu. Örneğin, beyninizin karaciğeriniz tarafından istila edildiğini varsayalım. Hemen görebilirsiniz ki öyle bir şey gerçekleşseydi ölürdünüz çünkü beyin, karaciğerden çok daha yüksek bir seviyededir ve karaciğer de cildinizi oluşturan deri hücrelerinden çok daha yüksek bir seviyededir. Bu nedenle, tüm düzen daha üst ve daha alt olma –yani emretme ve itaat etme– ilkesine dayanmaktadır ve canlı organizmaların hepsinin temel yapısı böyledir. Laboratuvarlarda incelemek zorunda olduğumuz tek hücreli bir canlı olan amip bile bu yapıya sahiptir ve bütünü kontrol etmesi gereken ve dolayısıyla beyine karşılık gelen bir çekirdeğe sahiptir. Ama beden, İnsan'da en yüksek seviye değildir. İnsan'da, hayvanlardan farklı olarak özgün bir durum söz konusudur. Ezoterik öğretinin tamamı aynı şeyi söyler: İnsan tamamlanmamış halde doğar. Hayvanlara verilen gibi ona da bedeni verilir. Oysa o, ona verilen fiziksel bedenden ayrı olarak geliştirebileceği bir şeye sahiptir. Hayvanlar bu olasılığa sahip değilken İnsan sahiptir, demek ki İnsan özgün bir yaratımdır. Fiziksel bedeninden ayrı olarak *başka bir beden* geliştirebilir. Bu gelişim olasılıkları hangi doğrultudadır veya nerede yatmaktadır? Kabaca, onun psikolojik kısmı olarak adlandırabileceğimiz şeyde yatar. Bu kısım düzenli değildir. İnsan'a düzenli bir fiziksel beden armağan edilir ama düzenli bir psikolojik beden armağan edilmez. O, bu psikolojik bedeni geliştirmeli ve bunu, fiziksel bedenindeki gibi –yani düzen yoluyla– bir biçimde organize etmelidir. Bu Çalışma'nın tamamı, işte bu psikolojik bedeni –bu psikolojik beden doğru biçimde düzenlendiğinde– fiziksel bedeni ve onun eylemlerini kontrol etmekle kalmayıp fiziksel bedenden bağımsız var olabileceği noktaya dek organize etmekle ilgilidir.

Demek ki ilk başta bu Çalışma'nın ne hakkında olduğunu keşfetmekte zorlanırız; sorular sorarız ve aldığımız yanıtları anlayamayız ve de saçma-

lıktan ibaret bir şeyle mi temas kurduk diye merak ederiz. Ama Çalışma saçmalık değildir. Psikolojik durumunun bütünüyle kaotik olduğunu ve bedendeki düzene karşılık gelen hiçbir düzene sahip olmadığını fark etmedikçe hiç kimse Çalışma'ya başlayamaz ve onun ne hakkında olduğunu kavrayamaz. Öyleyse, Çalışma kendinize şunun gibi şeyler söylemekle başlar:

> "Bir değil birçok farklı 'ben' olduğunu fark etmelisin; gerçek, kalıcı bir Ben'e sahip değilsin, sürekli değişen 'ben'ler yığınısın; telefonun aracılığıyla (yani senin sesinden) şimdi bir 'ben' konuşuyorken, biraz sonra tamamen çelişkili şeyler söyleyen bir başka 'ben' konuşuyor."

Bunu neden kendini gözlemleme aracılığıyla fark etmek zorundayız? Çünkü uykumuzu bölebilir, kendimize dair memnuniyetimizi sarsabilir ve psikolojik hayatımızın hiçbir şekilde düzen içinde olmayıp tam tersine kaos içinde olduğunu anlamamızı sağlayabilir. Şimdi, bu Çalışma'da söylenen her şeyin, gözlemlemeniz istenen her şeyin bir amacı vardır ve hepsi aynı yöne işaret eder: Siz öyle olmadığını varsaysanız bile içsel hayatınızın bir kaos içinde olduğunun farkına varmak. Tek bir kalıcı "ben"e sahip olduğunuzu, gerçek İrade'ye sahip olduğunuzu, sevgi ve nefret sarkacında gidip gelmediğinizi vb. varsaydığınız sürece, çok başarılı bir iş adamı veya dış hayata akıllıca uyum sağlayan bir kişi olmanıza rağmen, kendinize uyumaktasınızdır. Bir insan bu Çalışma'nın ışığı aracılığıyla içsel kaosunu görmeye başladığında, bunların hepsini kendini gözlemleme aracılığıyla gördüğünde ve kendisi hakkında yanılsamalarla dolu olduğunu fark ettiğinde böyle bir insan gerçekte uğruna yaratılmış olduğu şeyi yapmaya ve içsel durumunun ne olduğuna –yani dışsal, özenli ve hatta ayinsel davranışları ile içsel olarak hissettikleri arasındaki farkı görebilmeye– uyanmaya başlamıştır. Sonrasında, bu seviyesinde uyanabileceği kadar uyanınca, daha önce olduğu şeye bir ölçüde ölmeyi isteyecektir ve ancak bundan sonra bir ölçüde yeniden doğabilecektir. Yeniden doğduğunda ise kendini artık fiziksel bedeniyle özdeşleştirmeyecektir çünkü Ben ve Ben'in ne anlama geldiği hakkında yepyeni bir anlayışa sahip olacaktır; doğrusu, gerçekte Kendisi olan şeye, yani Gerçek Ben'e doğru ilerleyecektir ki bu, hepimizden çok uzaktır.

Paskalya yortusunda, fiziksel olarak neyin canlandırıldığını anlarız: Uyanış, Ölüm ve Diriliş. Şu anda tek yapabileceğimiz uyanmaya çalışmaktır.

İman Üstüne Not

> "İsa, kendisini dinleyen halka bütün bu sözleri söyledikten sonra Kefarnahum'a gitti. Orada bir yüzbaşının çok değer verdiği kölesi ölüm döşeğinde hasta yatıyordu. İsa'yla ilgili haberleri duyan yüzbaşı, gelip kölesini iyileştirmesini rica etmek üzere O'na Yahudiler'in bazı ileri gelenlerini gönderdi. Bunlar İsa'nın yanına gelince içten bir yalvarışla O'na şöyle dediler: 'Bu adam senin yardımına layıktır. Çünkü ulusumuzu se-

viyor. Havramızı yaptıran da kendisidir.' İsa onlarla birlikte yola çıktı. Eve yaklaştığı sırada, yüzbaşı bazı dostlarını yollayıp O'na şu haberi gönderdi: 'Ya Rab, zahmet etme; evime girmene layık değilim. Bu yüzden yanına gelmeye de kendimi layık görmedim. Sen yeter ki bir söz söyle, uşağım iyileşir. Ben de buyruk altında bir görevliyim, benim de buyruğumda askerlerim var. Birine, Git derim, gider; ötekine Gel derim, gelir; köleme, şunu Yap derim, yapar.' Bu sözleri duyan İsa yüzbaşıya hayran kaldı. Ardından gelen kalabalığa dönerek, 'Size şunu söyleyeyim' dedi, 'İsrail'de bile böyle iman görmedim.' Gönderilenler eve döndüklerinde köleyi iyileşmiş buldular." (*Luka*, 7:1-10)

"Ben de buyruk altında bir görevliyim." İsa da buyruk altındaydı. "Benim de buyruğumda askerlerim var. Birine, Git derim, gider; ötekine Gel derim, gelir." Yüzbaşı, imanın ne anlama geldiğini böylesine derinlemesine gördüğü için İsa hayran kalmıştı: "İsrail'de bile böyle iman görmedim." İman, görünmez ölçeği görmektir ve bu vizyon aracılığıyla dağlar bile yerinden oynatılabilir. İsa "Yeter ki inanın (imanınız olsun)," demiştir ki bu, görünmez varlık ölçeğinde nerede olduğumu ve kimin –yani bir Ruh Olan ve de yalnızca Ruh'ta ve Hakikat'te iman edilebilecek olan Tanrı'nın– buyruğu altında olduğumu görmem anlamına gelir. İman, daha yüksek bir şeye inanmaktır. İmana sahip olmadıkça kendinizi hatırlayamazsınız.

Amwell, 31 Mart 1951

İKİNCİ KUVVET ÜSTÜNE NOT

İnsanlar, deyim yerindeyse Güneş'in derhal doğmasını beklerler ve İkinci Kuvvete göğüs germeleri gerektiğini ve herhangi bir şeyi elde etmeden önce çok çalışmaları gerektiğini anlamazlar. Şunu sorayım: Bunlar Aylak mıdır yoksa Çılgın mı? Ibsen'in oyunlarının birinde, Güneş'i istediğini haykırarak hayatına son veren çok dengesiz bir gençle karşılaşırız. Bu oyunu yıllar önce gördüğümde, bu sondan çok etkilenmiştim. Bu oyunda anlamadığım bir şey olduğunu düşünmüştüm. Anlamışsınızdır; hayatta İkinci Kuvvet'in bulunduğu ve bu yüzden her şeyin çaba harcamayı gerektirdiği hiç aklıma gelmemişti. Bazılarınızın hatırlayacağı gibi, İkarus da babasının bir tür balmumundan yaptığı söylenen kanatları takıp Güneş'e uçabileceğini düşünmüştür. Yükselip de Güneş'e yaklaştıkça kanatları erimiş ve sonunda –eski adı Icarian Denizi olan– Ege Denizi'ni boylamıştır. Kastettiğim şeyi anladıysanız; İkinci Kuvveti –yani bir şey yapılırken karşılaşılacak zorlukları– o da hesaba katmamıştı. İkarus'un öyküsü, psikolojik olarak Kutsal Varlığa erişebileceğini düşünen ama bunun için ne kuvvet ne de anlayışa sahip olan ve her şeyi fiziksel olarak ele alıp yanlış yöntemleri kullanarak Güneş'e –gözle görülür Güneş'e– yükselmekle varlık seviyesini

değiştirebileceğini düşünen bir insanın durumunu işaret eder. Güneş'in dışsal olarak ondaki Daha Yüksek Merkezleri temsil ettiğini ve gözle görülür hayatta Güneş ile temsil edilen bu seviyeye erişmek için kendisi üzerinde çok ama çok çalışması gerektiğini kavramaz. Gözle görülmeyen Güneş'e kendi içinde erişmelidir. Varlığın gelişiminin içsel bir mesele olduğunu ve bunun tek yolunun, böyle bir gelişime nasıl erişebileceğini öğrenmekten geçtiğini kavramaz. Bir başka deyişle, dışsal düşünür ve örneğin, daha büyük makinenin sağladıklarıyla Güneş'e ve hatta Yıldızlara erişebileceğini zanneder. Ezoterizinin tamamı, tüm bu Çalışma varlık seviyenizi içsel olarak değiştirmeye başlamadıkça farklı olamayacağınızı öğretmektedir. Ne kadar çok arabaya, ne kadar çok İkarus kanadına sahip olursanız olun, kanatları kendinize yeni plastikle ne kadar çok bağlarsanız bağlayın kendinizdeki Güneş'e –yani Daha Yüksek Merkezlerinize– erişemezsiniz. Ancak, sadece bedenlerinden ibaret olduklarını düşünmeye devam edenlerin bunu anlamasının zor olduğunu düşünüyorum. Böyle insanlar, uzaya giderek ve uzayda gittikçe yükselerek varlıklarını değiştirebileceklerini ve Göklerin Egemenliği'nin gökyüzünün yükseklerinde olduğunu hayal ederler. Ama bir kişi, bir uçağa veya İkarus kanatlarına sahip olmaksızın varlığını değiştirebilirdi. Küçük bir hücrede bile yaşıyor olsa kendini gözlemleyerek, kendini hatırlayarak ve özdeşleşmeyerek varlığını değiştirebilirdi. İnsanların dışsal koşulları, örneğin eşlerini, evlerini, arabalarını, hükümetlerini vb. değiştirmenin her şeyi bambaşka kılabileceğine inanmaları garip değil midir? *Kendilerinin* farklı olabileceklerini hayal ederler mi? Şunu söyleyeyim ki Çalışma onları, dış koşullarını ne kadar değiştirirlerse değiştirsinler hiçbir şeyin farklı olmayacağı konusunda temin eder. Çalışma, farklı olmak için varlığınızı değiştirmeniz gerektiğini çünkü varlığınız değişmezse her zaman aynı koşulları, aynı zorlukları cezbedeceğini söyler. Dilerseniz stratosfere çıkın, bu *sizi* değiştirir mi? O zaman tek yapacağınız, her zamankinden fazla böbürlenmek olacaktır. Yeryüzünün en yüksek yerlerine uçsanız bile hala aynı ahmak değil misiniz?

Şimdi, İkinci Kuvvet iki farklı koşuldaymış ve hayatlarımızın iki farklı yanını etkilermiş gibi görünmektedir. Her şeyden önce, İkinci Kuvvet sizin dışınızda gibidir ve örneğin, bir işe kabul edilmemeniz veya bir sınavda başarısız olmanız gibi biçimlere bürünür veya daha iyi bir koşul içinde olsaydınız, daha iyi bir eve sahip olsaydınız her şey farklı olurdu diye hissetmenize sebep olur. Bu, size daima karşı gelecek olan ve dışsal olarak görünen İkinci Kuvvet'tir ve lütfen şunu anlayınız ki bu dışsal biçiminde İkinci Kuvvet, paraya sahip olup olmamanızla bağlantılı bir mesele değildir. İnsanlar daha çok para kazandıklarında, genellikle hayat onlara eskisinden daha zor gelir. Ama İkinci Kuvvet, biz bu Çalışma'yı yapmaya başladığımızda karşımıza dikilir. Mesele budur. Bu Çalışma, kendini gözlemlemeyle ve örneğin, çok özdeşleşmemeyi veya negatifleşmemeyi denemekle başlar. Bu noktada İkinci Kuvvet çok doğrudan, zorlayıcı biçimde karşınıza çıkacaktır. Kendinizi gözlemleyemediğinizi veya kendinizi hatırlayamadığınızı veya özdeşleşmekten kendinizi alamadığınızı göreceksiniz. Demek ki İkinci Kuvvet, görünüşe göre, iki yönde etkili olmaktadır. Bu Çalışma'yı

yapmıyor olan insanlara, İkinci Kuvvet yalnızca onların dışında mevcutmuş gibi görünecektir. Kendinizde bu Çalışma'yla ilgili bir hedef edindiğinizi varsayalım; İkinci Kuvvet, bu hedefi sürdürmemeniz için derhal karşınıza dikilecektir. Ve bu İkinci Kuvvet'le nasıl başa çıkacağınızı öğrenmekte uzun yıllar boyunca zorlanacaksınız. İnsanların çoğu, gerçekten isteselerdi olmak istedikleri şeyi kolayca olabilirlerdi diye düşünürler. *İsteselerdi* değişebilecek olduklarından gayet emindirler. Bırakın, bunu denesinler. Varlık seviyeniz, daima kendi niteliğine ait İkinci Kuvveti cezbedecektir. Ve dış koşullarınızı, yapabilirseniz eğer, ne kadar değiştirirseniz değiştirin, ne kadar çok paranız kalırsa kalsın vb. kendinizden doğan aynı İkinci Kuvvete sahip olacaksınız. Örneğin, her şey hakkında hep endişelenmişsinizdir ve şimdi birdenbire bolca paraya kavuştuğunuzu varsayalım. Mutlu olmak istersiniz ama varlık seviyeniz daima endişelenmekle karakterize olduğundan, endişelenmeye devam edeceksiniz: belki de artık, bu yeni gelen para hakkında. Bu Çalışma'da, elimizden geldiğince endişelenmemek konusunda katı emirler alırız. Varlığınızda aynı baskın şeye sahip olduğunuz –örneğin her şey hakkında daima endişelendiğiniz– sürece varlığınızı değiştiremeyeceğinizi anlıyor musunuz? Bu, psikolojik bir rahatsızlıktır. Garip olan şudur ki Çalışma'yı takip ederseniz ve Çalışma'nın kendinizi ayırmanızı istediği çeşitli şeylerden ayrılırsanız, sadece varlığınız tamamen farklı bir içsel hayatı kendine cezbetmekle kalmayacak, ayrıca dış hayatınız da farklılaşacaktır. Yeni insanlar tanıyacaksınız. İşte bu nedenle, Hayat'taki İkinci Kuvvet ile Çalışma'daki İkinci Kuvvet bana ilişkiliymiş gibi geliyor. Genellikle dış hayatta başarısız olduğunuzda bunun sebebi, yeterince kendinizden çalışmamanız veya düşünmemenizdir ve bu ise genellikle, çok tembel olduğu için varlığınızın başarısızlığı cezbettiği anlamına gelir.

Şimdi, insanların çoğu Tanrı'nın dünyayı yalnızca biz yararlanalım diye yarattığını düşünmektedir ama hatırlamalısınız ki Tanrı yaratırken aktif, pasif ve nötrleştirici olmak üzere üç kuvvete ayırdı. Bu, şeylerin doğasındaydı. Bu ise, rahat koşullar içinde olsun veya olmasın herkesin İkinci Kuvvet'le şu veya bu biçim karşılaşması gerektiği anlamına gelir. İkinci Kuvvet dışsal olarak ve içsel olarak mevcuttur ve bunu görmediğiniz takdirde daima başkalarını suçlayacaksınız. Size fantastik bir soru sorayım. Tanrı olsaydınız ve herkesi kendi İrade'nizi yerine getirmek için yaratsaydınız, herkesin doğru davranması sizi sıkmaz mıydı? Bir şeylerin yolunda gitmemesi için yılanın devreye sokulması gerekliydi diye düşünmüyor musunuz? Bazılarınız, Yaratılış'ta Musa tarafından sunulan ve İnsan'ın muhtemelen hiçbir İkinci Kuvvet'in bulunmadığı Cennet'te yaratıldığını anlatan sembolik değerlendirmeyi dikkatlice okumalısınız. Raylarda sorunsuzca ilerleyen oyuncak treniyle oynayan küçük bir çocuğa hiç dikkat ettiniz mi? Sıkılır. Ama vagonlardan biri devrilince hemen ilgi gösterir. Önemli nokta şudur ki İkinci Kuvvet şeylerin doğasındadır ve İkinci Kuvvet kötü bir tanrı değildir de Tanrı'nın gelişmemiz için mücadeleye girişmemizi gerektiren bir yönüdür. İkinci Kuvvet olmaksızın hiç kimsenin içsel olarak gelişemeyeceğini belki de anlayacaksınız. Mekanikliğimizle mücadele ettiğimizde ve daha şuurlu davranmaya çalıştığımızda, bizdeki

İkinci Kuvvet'le mücadele etmiyor muyuz? Kendini geliştiren varlıklar olarak yaratıldıysak eğer, her şey istediğimiz gibi gitse gelişebilmeyi nasıl umabiliriz ki?

Amwell, 7 Nisan 1951

TAMPONLAR ÜSTÜNE BİR NOT

Negatifseniz tek bir şeyi çok fazla hatırlarsınız; değilseniz bambaşka şeyler hatırlarsınız. Bu, psikolojimizin veya zihnimizin içsel düzenlemesinin duygusal duruma ne kadar bağımlı olduğunu göstermektedir. Negatif duygular, elbette ki duygusal duruma aittirler ve genelde deneyimleyebildiğimiz tek duygu da bunlardır. Duygusal merkezin bu korkunç durumu üzerinde bu kadar çok çalışmanın zorunlu olmasının nedeni de budur. Elbette ki Tanrı'yı canı yürekten sevseydik ve komşumuzu kendimiz gibi sevseydik, hiç kuşkusuz farklı bir duygusal merkeze sahip olurduk. Şahsen, bundan eminim. Duygusal merkezimizin şu anki karanlık ve muğlak durumunda, Tanrı'yı veya komşumuzu sevmeyiz. Bunu hiç düşündünüz mü? Muhtemelen hayır. Duygusal merkezimizin mekanik hayattaki bu korkunç durumunu değiştirmek için kendimizden daha yüksek bir şeyin var olduğu fikrine sahip olmalıyız. Şu anki halimizle, komşumuzun kendimizden daha yüksek olduğunu düşünmüyoruz ve Tanrı'nın daha da yüksek olduğunu ise kesinlikle düşünmüyoruz çünkü kendimizi Tanrı olarak alırız ve yalnızca, kendimizden daha yüksek herhangi bir şeyin var olduğunu düşünüyormuş gibi rol yaparız.

Tüm bunlar çok zordur ve biraz olsun anlayabilmek bile uzun zaman alır. Oysa kendimizin yanılsamalarından -örneğin bir olduğumuz, Gerçek Ben'e ve İrade'ye sahip olduğumuz, yapabileceğimiz, asla negatifleşmediğimiz, asla özdeşleşmediğimiz ve kısacası bizi her an kontrol eden bir Gerçek Ben'e sahip olduğumuz yanılsamasından– kurtulmaya başlarsak, kendimizden daha yüksek bir şeyin var olduğunu görmeye başlayacağız. Bunu fark ettiğimiz anda, kusursuz diye gördüğümüz bu korkunç kusurların sahip olduğumuz yanılsamalar tarafından kat be kat örtüldüğünü anlayacağız ve Çalışma'nın söylediği gibi, neye benzediğinizi birdenbire görecek olsanız, çıldırırdınız. Örneğin, tüm çelişkilerinizi birdenbire görseniz çıldırırsınız. Neyse ki katlanamayacağımızdan fazlasını görmemize izin verilmez. Aslında bu Çalışma'da, sadece biraz ileriyi görmemize izin verilir, deyim yerindeyse, katlanabileceğimiz kadarını görürüz. Ama tüm tamponları çekip alsak bir anda çıldırırdık. Tamponlar çıldırmamızı önler ve gayet iyi olduğumuz hissini gün be gün sağlarlar. Küçük bir çocuk, uyuyan insanlar arasına doğma talihsizliğini yaşar ve ilk başta çelişkileri hisseder ama zamanla tamponların oluşmasıyla bunların hepsi yumuşar. Tamponlar, G.'nin söylediği gibi, çelişkilerin çarpışmasını hafifleten şeylerdir. O ka-

dar ki kişi onları fark etmez. Ama çok küçük bir çocuk belli belirsiz bir biçimde vicdana sahipken, uyuyan insanlar vicdana –yani Gerçek Vicdan'a– sahip değildir ama elbette ki edinilmiş vicdana ve sosyal vicdana sahiptirler. Şimdi, vicdan bizde en başından itibaren gelişseydi, dünyanın şu anki durumu karşısında çıldırırdık. Çelişkileri görürdük. Ama çelişkileri görmemize izin verilmez. Tamponlar vicdanın yerini alır. Büyük veya küçük, zengin veya yoksul olun hepinizde tamponlar adı verilen bu hastalık var ve hakikatle yüzleşmeyeceksiniz. Kısacası, her zaman yalan söyleyeceksiniz. Demek ki bu kısa makaleden yola çıkarak gerçekten vicdan sahibi olabilmek için tamponları görmemiz gerektiği sonucuna ulaşabiliriz ama tamponları görebilmemiz, ancak uzun süreli bir kendini gözlemleme ve genellikle de dolaylı kendini gözlemleme –yani geçmişe dönük kendini gözlem– aracılığıyla mümkündür.

Çalışma, nasıl yetiştirildiğimizle ilgili bir mesele olan edinilmiş vicdandan tamamen ayrı olarak hepimizin Gerçek Vicdan'a sahip olduğunu öğretir. G., hepimizin Gerçek Vicdan'a sahip olduğunu ama bunun gömülü olduğunu söylemişti. Peki, bunu nasıl yüzeye çıkarabiliriz? Şimdi dikkatle dinleyiniz. Gözlemleyen Ben'in hafızası, mantar gibi bitiveren küçük "ben"lerin hafızalarından tamamen farklıdır. Gözlemleyen Ben, ergeç makinenizin ölçeğinde daha aşağılarda olan diğer "ben"lerin neler söylediğini hatırlamanızı mümkün kılmalıdır ve kılacaktır. Çalışma Hafızası olarak adlandırmayı tercih ettiğim Gözlemleyen Ben'in hafızası aracılığıyla çelişkilerimizi görürüz *ve bizi özgürleştirecek olan şey nedir? Vicdandır.* Gözlemleyen Ben'in hafızası aracılığıyla şuurlu hale gelirsem, tamponlarımdan kurtulmaya başlarsam bu, çelişkilerimi görmeye başladığım ve onlardan –yani onları görmemi engelleyen şeyden– kurtulacağım anlamına gelir. Onları görmemi daha önce engellemiş olan şey nedir? Tabi ki tamponlar bu çelişkileri görmemi engellemiştir. Gözlemleyen Ben'in hafızası, artık değişmeye başlıyor ve bir süre sonra, Daha Yüksek Merkezler kendiniz üzerinde gerçek anlamda çalışmak istediğinizi görecek ve edinilmiş veya öğretilmiş vicdandan tamamen farklı olan Gerçek Vicdan'ın izlerini size sunmaya başlayacaklar. G., Gerçek Vicdan'ın ister pembe, sarı, mavi, ister yeşil olsun herkeste aynı olduğunu söylemişti. O halde benim durumum ne olur? Tamponlarım biraz zayıflarsa, kendime eskisi kadar güvenir miyim? Yoksa beni sürekli olarak kapana kıstıran içimdeki yanılsamayı görmeye mi başlarım? Durum buysa, o zaman kendimi sevmek yerine Tanrı'yı ve komşumu sevmem olanaklı hale gelmeye başlayacaktır.

ÇALIŞMA'DA BİR NOKTA OLUŞTURMANIN GEREKLİLİĞİ

Kaç toplantıya katılmış olursak olalım bu Çalışma'ya gerçekten bağlandığımızı hissetmek için öncelikle *Çalışma'da bir nokta oluşturmamız* gerektiği sıkça söylenmiştir. Bunu defalarca duymuşsunuzdur. Peki Çalışma'da bir nokta oluşturmak ne anlama gelir? Çalışma'da bir nokta oluşturmak, üzerinden kendi başınıza düşünmeye başlamak için kendinizde bir şeye sahip olmak anlamına gelir. Bu Çalışma hakkında bir şey, tek şey anlamadıkça, Çalışma'ya bağlanmak için kendinizde bir başlama noktasına sahip olmazsınız. Ve Çalışma'daki bu noktayı oluşturmazsanız bir yerden bir başka yere, bir toplantıdan bir başka toplantıya, bir çizimden bir başka çizime, bir öğretmenden bir başka öğretmene koşabilirsiniz ve dışsal kulaklarınızla Çalışma hakkında tüm söylenenleri ve ona dair farklı bakış açıları ve yaklaşımları duyabilirsiniz. Ama bunlar, kendinizde başlayabileceğiniz bir nokta oluşturmanızı sağlamayacaklardır. Defterleriniz harikulade cümlelerle dolu olabilir, Plato'yu okuyabilirsiniz veya ezoterizm hakkındaki en yeni kitapları, en son dersleri kaçırmayabilirsiniz ama bunların hepsi nafiledir; bu dışa dönük psikolojidir ve ancak, hafızanızda kaldığı kadarıyla kalacaktır. Tamponlar nedeniyle hepimiz hafızalarımızda pek rahatızdır; öyleyse, hafıza bizleri dürtüp uyandırmayacaktır. Çalışma'da bir nokta, Çalışma'nın öğrettiği bir şeyin hakikatini birdenbire görmeniz anlamına gelir. Bunu kendiniz görürsünüz. Kendi anlayışınızdan görürsünüz. Bu Çalışma'nın hakikatlerinden herhangi birini kendi başınıza gördükten sonra, bu artık hafızanızda kalan bir şey olmaktan çıkıp çok daha derin bir şeye dönüşür çünkü üzerinizde çalışmaya başlar. Bir kişi bu Çalışma'yı yıllarca dinlemesine ve hatta hatırlamasına rağmen, hiçbir şey "saplanıp da uyandırmaz ruhunu."* İçinizden bazılarına bunu "O adam sensin!"** üzerinden anlatmaya çalışmıştım. Tekrar buna dönmek istiyorum. Bu Çalışma'da öğrenmiş olduğunuz herhangi bir şey hayatınızı farklılaştırmaya başladı mı yoksa her şey dışsal hafızanızda mı duruyor? Şimdi, bilgi yalnızca hafızada durabilir. Öğretinin negatif duygularla ilgili tüm söylediklerini işittiniz. Peki, Çalışma'yı hafızada kalmanın dışında canlı kılan şey nedir? Bazı insanlar bu Çalışma'nın çok iyi biçimlendirici hafızasına sahiptirler. Ama onu henüz hiç deneyimlememiştir. Öğretiyle bağlantılı hiçbir şey henüz saplanıp da onları uyandırmamıştır. Ezoterik hakikati duymuşlardır ama onu kendilerine uygulamamışlardır. İlgili kişinin kendileri olduğunu görmemişlerdir. Bu Çalışma hakkında melek gibi konuşan ve tüm bağlantılarını bilen ama kişisel bir deneyim olarak bunun ne anlama geldiği hakkında en ufak bir fikre sahip olmayan bir kişiyi kolayca hayal edebiliyorum. Örneğin, kendi negatif duygularını hiç görmemiştir ve yarı yarı-

*İskoç yazar ve şair Robert Louis Stevenson'un "The Celestial Surgeon" adlı şiirinden bir dizeye gönderme yapılmış. (ç.n.)

**2. Samuel, 12:7 10'da geçen ve Natan Peygamberin, Kral Davut'u azarlayışını anlatan bölüme gönderme yapılmış. (ç.n.)

ya farkına varsa bile derhal kendini haklı çıkarmaya başlar. Bana Çalışma hakkında çok karmaşık entelektüel sorular yollayarak Çalışma'yı yaptığını düşünebilir. Ona verecek tek yanıtım, kişinin Çalışma'nın ne hakkında –yani sizin hakkınızda, kendiniz hakkında– olduğunu anlamaya başlaması gerektiğidir ve değiştirilmesi gereken kendiniz adındaki bu şeyde ne ile mücadele halinde olduğunuzu fark edeceğiniz için bu sorular tamamen son bulacaktır. Şimdi, Pavlus şöyle demiştir: "İnsanların ve meleklerin diliyle konuşsam ama sevgim olmasa, ses çıkaran bakırdan ya da zilden farkım kalmaz." (*I. Korintliler*, 13:1) Garip bir biçimde çevrilen bu "sevgi" sözcüğü Çalışma'nın hangi iki çizgisinde uzanmaktadır? Elbette ki Çalışma'nın ikinci ve üçüncü çizgilerinde. Negatif duygulara sahipseniz ve farkında olmadan bunlara kapılırsanız, aslında Çalışma'nın –kendiniz üzerinde çalışmak, gruplarla çalışmak ve bu Çalışma'nın amacıyla bağlantılı çalışmak şeklindeki– üç çizgisine zarar vermez misiniz? Kesinlikle zarar verirsiniz; buna hiç şüphem yok.

Bu Çalışma'nın tamamını ezbere bilirsem ve kendimi hiç düzeltmeden negatif olursam, Çalışma'da bir noktam var mıdır? Elbette ki yoktur. Çalışma'nın ne hakkında olduğunu kişisel bir deneyim olarak bilmem. Ama bu kişisel deneyimi yaşadıktan sonra yine negatif olabilirim ancak Çalışma'ya karşı sorumlu olduğumun farkına varmaya başlarım. Bu Çalışma'daki herhangi birine bakın ve kendi kendinize, onun neden bu çalışmada olduğunu düşünün. Onları Çalışma'yla tanıştıran nedir? Onları Çalışma'yla tanıştıran iki şeyin kişinin kendine sevgisi (ve bununla ilgili her şey) ve dünyaya sevgisi (ve bununla ilgili her şey) olduğundan emin olabilirsiniz. Size bu konuda bir öykü anlatmak istiyorum. Bu Çalışma'yla ilk karşılaştığımda, siyah bir pelerin giyip siyah bir şapka takarak herkesi şıp diye ipnotize edebileceğimi hayal etmiştim. Size bu örneği veriyorum çünkü bu Çalışma'nın hakikatleriyle tanışmama, yanlış sevginin –kendime duyduğum sevginin ve dünyada önemli olmaya duyduğum sevginin– yol açtığını göstermektedir. Şimdi, ezoterik hakikatler, böyle bir sevgiden hareketle asla düzenlenemez ve hep yanlış olacaktır. Duyguların sizde hakikatlerin düzenini nasıl değiştirebildiğini bazılarınıza anlatmıştım. Şöyle demiştim: "Aniden şüphelenirseniz, tüm içsel düzenlemeleriniz derhal farklılaşmaz mı? Ve yanıldığınızı fark ettiğinizde, her şey yeniden düzenlenir." Kişisel bir deneyim yaşadığınızda, Çalışma'da bir nokta oluşturursunuz çünkü o zaman, bir şeyi anlarsınız ve hafızanızda düzensiz olarak duran tüm fikirler aşama aşama bu noktanın etrafında toplanacaklardır. Anladıklarınızdan hareketle Çalışma'yı ve tüm öğretilerini kendinizin çevresinde biçimlendireceksiniz. Sizdeki, yalnızca son makalelerde söylenenleri hatırlayan bir kişininkinden tamamen farklı bir yönelim olacaktır. Çalışma'da bir noktanız varsa bu, tüm Çalışma'nın bir kristalleşmesinin doğru bir düzende sizi sarmalamasını mümkün kılacaktır ve o zaman, İkinci Beden'e sahip olacaksınız ve bu, fiziksel ölümden sonra devam eden bir şeydir. İnciller'de birçok meselin buna işaret ettiğini size hatırlatmak istiyorum. On Kız meselini ele alalım. Hepsinin kandilleri –yani öğreti– vardır ama yalnızca yarısının kandillerinde yağ vardır. Kandillerinde yağ olanlar kabul edilirken diğerleri

geri çevrilir. Çalışma'da gerçek bir noktaya sahipseniz ve bunu anlayıp bundan hareketle davranırsanız bu, kandilinizdeki –yani size öğretilenlerdeki– yağdır. Kendi yağınıza sahip olursunuz. Ama toplantılara bağlılıkla katılan ama hiçbir nokta oluşturmayıp mekan mekan dolaşanlar hiçbir yere ulaşmayacaklardır. Neden? Çünkü Çalışma'yı henüz kendilerine uygulamamaktadırlar. Negatifleştiklerini görmezler ve bunun üzerinde çalışmaları gerekirken, negatif duygular hakkındaki konuşmaları dinleyip dururlar. Böyle insanlar nihayetinde Çalışma'da hiçbir işe yaramazlar. Çalışma'nın hakikatinin iyiliğini kendi başlarına görmemiş ve onu izlememişlerdir oysa ki bu, bir kişide belirli bir ısı oluşturup kişiyi değiştirmeye başlayacaktır. Çalışma'nın hakikatinin iyiliğini görüp bu temelde ıstırap çekmek, şuurlu ıstırap adı verilen bir ıstırap türüdür ama kişisel bir deneyim olarak işittiklerinizin ne anlama geldiğine dair en ufak bir fikriniz olmaksızın bir toplantıya katılmak için karlı ya da yağmurlu havada her gece yollara düşmek kesinlikle faydasızdır. Evinizde kalıp içsel olarak ne tür bir kadın veya ne tür bir erkek olduğunuzu düşünmeniz daha iyidir.

Anwell, 21 Nisan 1951

ZİHİNDE HAKİKATİN DİZİLİŞİ

Çalışma'nın fikirleriyle ve hakikatleriyle bağlantı kurmak ve bunların duygusal duruma göre dizilişi hakkında konuştuklarımızı bazılarınızın anlamamış olduğunuzu fark ettim. Tekrar özetleyelim. Birine karşı negatifleştiğinizde, o kişi hakkında tüm bildiklerinizin, o kişiden nefret etmediğinizde bildiklerinizin tam tersi yönüne döneceğini biliyor musunuz? Bazılarınızın bunu anlamakta zorluk çektiğini düşünüyorum çünkü kendinizi gözlemlemiyorsunuz. Böyle hakikatleri, böyle bilgileri şu veya bu biçimde dizen şey duygusal durumdur. Ulaşılabilecek tüm bilgilere sahip olabilirsiniz ve herkesten nefret ederseniz ve hatta genel olarak ezoterizm fikrinden nefret ederseniz, bu bilginin hepsi yanlış biçimde –yani nefretinizi doğrulayacak şekilde– dizilir. Tüm negatif duygular ya insanlar ya da fikirler hakkında yanlış anlamalara yol açar. Karşınızdaki kişinin sizi yeterince sevmediği veya başka birini sevdiği kuşkusuna kapıldığınızda, aşk diye adlandırılan o güzel, minik diziliş birdenbire sona ermez mi? Öyleyse, tüm bunların anlamı nedir? Anlamı, kötü bir düşüncenin zerk edilmesinin, sizdeki her şeyi değiştirebileceğidir. Neden? Çünkü negatif bir duyguyu kışkırtır. Türlü türlü çeşidi olan bu negatif duyguların hepsi, Hakikat'i yanlış sırayla dizecektir. Öyleyse, duygusal durumun zihninizde hakikatlerin ve bilgilerin dizilişini belirliyor olmasının kısa bir süre önce işte bu nedenle çokça vurgulandığını anlayınız. Bundan hareketle, negatif duygulara direnmeye, onların üstesinden gelmeye, kendimizi onlardan ayırmaya ve onlara karşı mücadele etmeye neden bu kadar çok önem verildiğini görecek-

siniz. Bu, kısa bir süre önce defalarca vurgulandı. Bu Çalışma'nın bütün fikirleri karatahtaya yazılarak size öğretilebilir ama onlara karşı tutumunuz negatifse, doğru bir biçimlenmeye sahip olmayacaklardır; aslında, bunun tam tersi olur. Bilgimizi duygular düzenleyip dizmektedir ve kötü duygular, yanlış tutumlar Çalışma fikirlerinin sizdeki tesirliliğini, Çalışma hakkında ne kadar çok düşünürseniz, onun bir saçmalıktan ibaret olduğuna o kadar çok kanaat getireceğiniz derecede yok edebilir. Kısacası, negatif duygular, onu yanlış düzenleyip dizerek Hakikat'ten bir saçmalık çıkartırlar. Ardından hedefle bağ kurarlar –çünkü hedefin duygusal bir yanı vardır ve negatif duygular hakikatten nefret ederler– ve hedefiniz, her şeyi elinizden geldiğince aşağıya çekmek olur. Negatif duygular yalnızca sahte hakikatler, yalanlar veya hakikatin sahte bir dizilişi üzerinden var olabilirler. Entelektüel Merkezde bir sahtelik vardır ve Duygusal Merkezde bir sahtelik vardır. Sahte düşünme ile neyi kastettiğimi muhtemelen anlayabilirsiniz ama sahte duyguların ne olduğunu anlayabiliyor musunuz? Tüm negatif duygular sahtedir ve sorun şu ki o anda negatif olmayan diğer insanlar üzerinde önemli bir etkiye sahiptirler. Negatif duygularla dolu bir kişi odaya girdiğinde aniden buz gibi bir rüzgar esmiş gibi olur. Konuştuğumuz her şey hakkında hatalar bulacak ve bunu yapmaktan zevk alacaktır. Bunun nedeni, duygusal parçasında o kişinin negatif olması ve sonuç olarak, düşünme parçasında da negatif olmasıdır. Şimdi, duygusal parçasında ve düşünme parçasında negatif olan bir insan deliliğe çok yakındır. Bundan kastım, tüm psikolojik hayatının faydasız olduğudur. Psikolojik hayatı yanlış bir diziliştedir. İçinde herhangi bir yerde bir gelişim noktası yoktur. Böyle insanlar tez elden Çalışma'nın dışına çıkarılmalıdır. Şimdi, Çalışma'daki insanlara seslenecek olursam, entelektüel veya düşünme parçanızı duygusal parçanızdan ayrı olarak fark edip gözlemleyebilirseniz, ne kadar kolay mutsuz olabildiğinizi görebilirsiniz diyeceğim. Bir kişi entelektüel parçasında örneğin şunu der: "Ah, ne faydası var ki?" Bu ise duygusal parçada negatif duygular üretmekle meşgul olan tüm negatif "ben"leri derhal harekete geçirecektir ve bir süre sonra kişi çöküntü yaşayacak, negatifleşecek ve mutsuzlaşacaktır. Neden? Çünkü bu düşüncenin –"Ne faydası var ki?" düşüncesinin– idareyi ele almasına izin verir. Şimdi, diğer yandan, geçici bir negatif duygunun, örneğin sabahleyin birinin size gülümsememesinin sizi idare etmesine izin verirsiniz. Derhal, hafif bir terslenme hissedersiniz; demek ki sizdeki bir negatif duygu dizginleri ele geçirmiştir. Sonra bu duygudan hareketle düşünmeye başlarsınız: "Ne faydası var ki? Hiç kimse beni önemsemiyor." Sıklıkla kendimde, Duygusal Merkezin negatif parçasının, bir vahşi köpek sürüsü gibi parmaklıkların ardında tutulması gerektiğini görebiliyorum. Kapıyı bir açıverin; siz daha ne olduğunu anlayamadan tüm sürü üzerinize çullanır.

Şimdi, az önce söylediğim gibi, siz negatifleştiğiniz anda, Entelektüel Merkezde tutunduğunuz tüm Hakikatlerinizin tamamı ters yöne döner. Çalışma'da işte bu nedenle Çalışma'ya iyi bir tutum sergilemek için çaba harcamamız gerektiği söylenmektedir çünkü Hakikat yalnızca iyi duygular aracılığıyla gelişebilir ve kendini ancak iyi olanın üzerinden çoğaltabi-

lir ve eğer negatif duygulara sahipseniz, bunların size hiçbir faydasının olmayacağını lütfen anlayınız. Bunlar kötüdür, öyleyse Çalışma'nın hakikati hakkındaki anlayışın negatif duygular aracılığıyla gelişmesini nasıl bekleyebilirsiniz ki? Bu negatif duygular, görmüş olduğunuz Çalışma hakikatlerini yok edip bunları tam tersine dönüştürmeyecek veya karmakarışık hale getirmeyecek midir? Çalışma'daki diğer insanlara hiçbir faydası dokunmayan bir kişiyi varsayalım. O kişi anlayış bakımından gelişebilir mi? Çalışma'nın üç çizgisini hatırlayın: kendiniz üzerinde çalışmak, diğer insanlarla birlikte çalışmak ve Çalışma'nın kendisi için çalışmak. Çalışma'daki diğer insanlara yönelik kötü tutumlar sergilerseniz ve negatif duygular beslerseniz, Çalışma'yı sadece kendiniz için isterseniz Çalışma'nın sizde gelişmesini nasıl bekleyebilirsiniz? Bir süre sonra yardım olmadan da çalışmayı öğrenmek zorundasınız. Bu ise uzunca bir süre, siz Çalışma'nın sizde ne anlama geldiğini görene dek zor olabilir. Size öğrettiğim gibi, Çalışma bir organizmadır ve doğru yapılandırılırsa, içeriden size yardım etmeyi arzulayan şeylerle –yani Daha Yüksek Merkezlerle– temas kurmanızı sağlayabilir. Ve Çalışma'yı kendinizde yapılandırmak için çaba harcarken negatif duygularla dolu olduğunuzu fark etmezseniz boşuna çalışıyor olacaksınız çünkü sizde negatif duygular Çalışma-fikirlerine yanlış biçimde bağlanacaktır. Demek ki hepimiz, nihayetinde *negatif olmamaya hakkımız olduğunu* kavramamızı sağlayan bu zor problemle yüzleşmek zorundayız.

Amwell, 28 Nisan 1951

ÖZ VE KİŞİLİK

Çalışma'yı sizde etkili olmaya başlamak üzere içselleştirmek için Çalışma'nın önemli fikirlerinden birini veya diğerini düşünmek şarttır. Fark edeceğiniz gibi, bu konuyu şu veya bu bağlamda her zaman dile getiriyoruz. Anlayış, kendimizde oluşturabileceğimiz en etkili kuvvettir. Ama Çalışma-fikirlerini dinlemekle yetinirseniz ve onları anlamaya çalışmazsanız, şu anki halinizde kendiniz ile Daha Yüksek Merkezler arasında hiçbir içsel bağlantı kurulamaz. İnsanlar "Kendi üzerimde çalışmak için ne yapmalıyım?" diye sorarlar. Şimdi, bu Çalışma'nın temel fikirlerinden biri, bizde bir tersinmenin gerçekleşmesi gerektiğidir ve bu fikir, bizim kendini geliştiren organizmalar olduğumuz ve bu gezegene kendimizde bu son gelişimi üretmek için gönderildiğimiz çünkü kendini geliştiren bir organizmanın kusursuz olarak yaratılması halinde kendini geliştiren bir organizma olmayacağı gibi ifadelerle formüle edilmektedir. Bazen, bazılarınızın bunu henüz anlayıp anlamadığını merak ediyorum. Hepimiz, hayatın geliştirmediği bir şeyi kendimizde geliştirmek için buradayız. Burada dünyayla ve dünya işleriyle belki de başarıyla düğüm düğüm oluruz ama bunun, Çalışma'nın kendini geliştirme hakkındaki öğretisiyle hiçbir ilgisi yoktur.

Hayat Kişiliği geliştirir ama Öz'ü geliştirmez. Bir insanın (Çalışma-anlamında) gelişebilecek olan parçası Öz'dür. Hayat Kişiliği geliştirir ve Kişilik ne kadar zenginleşirse, hayatta o kadar çok şeyi daha iyi yapabilirsiniz ancak bu, Ezoterizmin sözünü ettiği şeyin sizde gelişmesini sağlamaz. Öz ile doğarız ve ardından Kişiliği ediniriz. O zaman Kişilik aktif hale gelir ve Öz'ün gelişimi durur. Birçoğunuz bunu daha önce defalarca duymuş olsanız da bu konuyu ve bunun ne anlama geldiğini düşünüp düşünmediğinizi merak ediyorum. Hayatta iyi yerlere gelmiş ama kendi içinde ölü olan bir insanı düşünün. Neden kendi içinde ölüdür? Her şey dışsaldır; hiçbir şey içsel değildir. O insanın tüm gelişimi dışsaldır ve Çalışma'nın üzerinde durduğu bir konu olan içsel gelişim hiçbir şekilde gerçekleşmemiştir. Ve sizi temin ederim ki ezoterik öğretinin tamamı hep bu içsel gelişimden söz etmektedir. Çalışma'ya göre Öz gelişmemiştir. En zengin Kişiliğe sahip olabilirsiniz ama Öz'ünüz hiç gelişmemiştir. Bir başka deyişle, hayatta en önemli insan olabilirsiniz ama Çalışma'nın bakış açısından ölüsünüzdür. Neden? Çünkü gerçekten siz olan şey, birlikte doğduğunuz şey Öz'dür ve bu gelişmezse, hayatta neyi başarırsanız başarın hiçbir şey sizde Öz'ün gelişmesinin yerini tutmaz. Kişiliğiniz aktif, Öz'ünüz pasif kalmışsınızdır veya hatta o kadar uzaksınızdır ki Çalışma-anlamında ölü olduğunuz söylenir. Hangi bakımdan ölüsünüzdür? Kendi içinizde ölüsünüzdür. İçinizdeki hiçbir şey hayatınız tarafından gerçek anlamda değiştirilemez.

Şimdi, bu Çalışma'nın sırrı şudur: Öz ancak Kişiliğin gittikçe daha çok şuuruna vararak ve sizde Kişiliğin ne olduğunu yavaş yavaş ve aşama aşama görerek gelişebilir. Çalışma, işte bu nedenle, Kişiliği gözlemlemek, onun gittikçe daha çok şuuruna varmak zorunda olduğumuzu öğretmektedir çünkü kendinizdeki herhangi bir şeyin şuurunda değilseniz, ondan ayrılamazsınız. Kendini gözlemlemede, asla *siz* olmayan Sahte Kişiliği gözlemleıneye çalışarak işe koyulmalıyız. Şimdi, kendinizi gözlemlemedikçe ve neye benzediğinizin farkına varmadıkça hiçbir şeyi değiştiremeyecek olduğunuz için kendinizi gözlemlediğinizde -Çalışma'nın temel başlangıçlarından biridir– aslında *siz* olmayanı, Kişiliğinizi veya daha doğrusu Sahte Kişiliğinizi gözlemlemek zorundasınız. Burnunuz havada, başkalarını küçümsüyorsunuz. Bu gerçekten siz misiniz? Hayatta farklı rollere bürünüyorsunuz ama bunun siz olduğundan emin misiniz? Bu "ben"leri üzerinizden atmanız gerekir çünkü Öz, yalnızca hakikat temelinde gelişebilir. Edinilmiş yanınız olan Kişilikteki her şeyin sahte olduğunu söylemiyorum ama büyük bir kısmı sahtedir. İyi bir zanaatkarsanız, bu Öz'ü geliştirecektir. Şimdi, burada tuhaf bir nokta var. Öz yalnızca hakikat aracılığıyla gelişebilir. Çalışma'nın öğrettiklerini uygulamak istiyorsanız, öğrendiklerinizi Kişiliğe katmak yerine Öz'ü geliştirmelisiniz. Kendimiz hakkındaki hakikati görebildiğimizi varsayalım –neyse ki görebilmemize izin verilmemiştir– bu, Öz'ü birdenbire geliştirirdi. Hayatta kendinizin resmedilmiş imajı olmaya son verirdiniz. Bunun nispeten yapay veya hatta tamamen yapay olduğunu görürdünüz. Şimdi, hayatta kendiniz hakkındaki sahte bir fikirden hareketle azametle yürüyüşünüz, Öz'ün gelişimini engeller. İşte bu nedenle kendimizi yalnız hissederiz. Neden? Çünkü her an kendimi-

zi icat ederiz ve kendimizi gerçek anlamda hissetmeyiz. Bir kez daha tekrarlamama izin verin: Bu Çalışma'nın tamamı, bu bakımdan, Kişiliğin gittikçe daha çok farkına vararak ve onun *Ben olmadığını* görerek Öz'ü geliştirmeyi amaçlar. Bu, hayatta yapılabilir mi? Evet, Çalışma'nın öğrettiklerini özümsemeniz ve anlamaya başlamanız şartıyla, Çalışma bunun hayatta yapılabileceğini söylemektedir. Birçok insan, özellikle Sahte Kişilikten kendileri hakkında türettikleri sahte bir fikir nedeniyle mutsuzdur. Gerçekten kendileri olmayan bir şeyi sürdürmeye çabalarlar. Böylece, kendilerini icat ederler ve kendileri hakkında icat ettikleri şeyin içsel olarak bir karşılığı yoktur.

Şimdi, İnsan'ın kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını ve bu nedenle Öz'ün gelişebilmesi için Sahte Kişiliği pasifleştirmek zorunda olduğunu yalnızca bilmek yerine bu konuyu düşünmemiz ve anlamaya çalışmamız gerektiği fikrine dönelim. O zaman, içinizde bir tersinme meydana gelebilir ama bu birdenbire değildir, kendini gözlemleme aracılığıyla kendiniz hakkındaki fikrinize inanmadıkça ve böylece, dış hayat aracılığıyla gelişemeyecek olan, yalnızca içsel anlam aracılığıyla gelişebilecek olan bir şey içinizde gelişmeye başladıkça aşama aşama gerçekleşir. Sahte Kişilikten ayrı olarak herhangi bir konuda gerçekten iyiyseniz bu, Öz'ü besleyecektir ama Sahte Kişilikle karışmışsa, yalanlarla dolu olacağı için bunu yapmayacaktır. YALANLAR ÖZ'Ü ÖLDÜRÜR.

Amwell, 5 Mayıs 1951

ÇALIŞMA-ANLAMINDA UYKUDA OLDUĞUMUZDA DUYGUSAL MERKEZİMİZİN DURUMU ÜSTÜNE NOT

Negatif duyguları ifade etmek olgusu, onları büyütüp genişletir. Duygusal Merkezin negatif yanından doğan tüm duygular kendilerini genişletmeyi dilerler ve Duygusal Merkez negatifleşmeye devam etmek için besin ister. Herkes az veya çok negatif duygulara sahiptir ama örneğin, her şey ve herkes hakkında az çok negatifleşme eğilimindeyseniz ve bunu şuurlu kontrolle denetlemezseniz, negatif parça kendiniz dışında herkes için katlanılınaz hale gelene dek gelişecek de gelişecektir. Duygusal Merkezin negatif parçası kendini besleyen şeylerle gelişir ve negatif şeylerle beslenmesine izin verirseniz, büyüyecek de büyüyecektir. Çalışma'yla bağlantınızda bir kendini gözlemleme noktasına eriştiğinizde, bir kişiyi veya olayı negatif aldığınızı görebilirsiniz ve bunu kontrol etmeye çalışmalı ve o kişiyi veya olayı ele alış tarzınızın doğrudan Duygusal Merkezin negatif parçasına gitmesine izin vermemelisiniz. Birinci Şuurlu Şok, izlenimleri nasıl aldığınızı görmenizle bağlantılıdır. Mekanik bir kişi, kendisi ile hayattan gelen –ister kişiler ister olaylar biçimindeki– izlenimler arasında hiçbir şey olmadığı için kendine hakim olamaz. Sürekli negatif olan bir kişi, Çalışma'nın

bakış açısından gerçekten de çok hastadır. Sizde, Çalışma tarafından ufak da olsa bir Kendini Hatırlama ve Kendini Gözlemleme tesis edildiyse –yani çeşitli şeyleri nasıl aldığınızı fark etmeye başladıysanız– gelen bir izlenim varlığınızı farklılaştırma, değiştirme olasılığının başlangıcıdır. Oysa Çalışma'nın sizlerde özellikle oluşturmaya çalıştığı bu küçük yere çok az insan sahiptir. Çoğu insan, başlarına gelen her şeyin altında kalır ve böylece, Duygusal Merkezin negatif parçası, kişi gerçekten çok kötü bir durumda olana dek, Çalışma'nın bakış açısından gerçekten hasta olana dek büyür de büyür ve ayrıca bu, kendini geliştirmek bakımından mutlak biçimde başarısız olmuş bir kişidir. Aslında böyle bir kişi Çalışma'da olmayacaktır. Şimdi, kendi durumlarınızdan dolayı biraz sorumluluk hissetmeye başlayınız, hepimizin kendini geliştiren organizmalar olduğunu görmenin ne anlama geldiğini ve kendimizi geliştirmenin psikolojik, duygusal, spiritüel bakımdan hayata yönelik nasıl davrandığımıza bağlı olduğunu fark etmeye başlayınız. Bir olayı mekanik alabilirim veya aynı olayı tamamen farklı, yani mekanik almak yerine şuurlu alabilirim. Çalışma'nın değeri de işte burada yatar çünkü Duygusal Merkezin negatif parçasının gücü korkunç derecede güçlüdür. Negatifleşme eğiliminin üstesinden gelmek çok zordur ve aksini düşünürsek ahmaklık etmiş oluruz. Şeytan ve cehennem burada yatmaktadır. Her şeye yönelik oluruna bırakma tutumunu –ki yalnızca sahte ve samimiyetsizdir– sürdürmenin hiçbir faydası olmadığını da eklemeliyim. Öte yandan, içsel çalışma aracılığıyla sizi öfkelendiren bir şeye vb. karşı pasifleşmeyi uygulamaya başlarsanız, bu sizi geliştirebilir. Bir koşula veya bir kişiye pasifleşmeyi öğrenmek bilgeliktir. Ama sizi temin ederim ki bunun ne anlama geldiğini görmek çok uzun zaman alır. Ama negatif duyguların sürekli ifade edilmesi, örneğin insanların size şu veya bu şeye katlanamadıklarını söyleyerek konuşmaları, insanlarda Duygusal Merkezin negatif parçasının sürekli büyümesiyle sonuçlanacaktır.

Şimdi, Duygusal Merkezin arındırılması hakkında Çalışma'nın neden bu kadar çok şey söylediğini bir kez daha ele alalım. Nedeni, Duygusal Merkez farklılaştığında veya negatif duygulardan arındırıldığında, yardım almaya ve daha önce anlamadıklarınızı anlamanıza yardım edecek yeni tesirler almaya başlayabilir olmanızdır. Üzerinde yaptığınız çalışmanızla Duygusal Merkezi az çok daha iyi hale getirdiğinizde, sizde hep uyanık olan ve sizinle daima konuşan Daha Yüksek Merkezler tarafından size güç verilebilir. Bir başka deyişle, onlar tarafından yardım görebilirsiniz. Yani gerçekten *yardım* görürsünüz, demek istiyorum. Demek ki negatif duygulardan hoşlanmak, Çalışma'da işleyebileceğiniz en kötü günahlardan biridir. Günah, Yunanca kökeninde, hedefi ıskalamak anlamına gelir. Uyanmaya –ki büyük hedefimiz ergeç budur– çalışmak istiyorsak, tüm ezoterik öğretinin üzerinde durduğu bu uyanmanın önünde engel olan negatif duygularımızı gözlemlemeye çalışmalıyız; negatif duygulardan hoşlanmak ve içsel konuşma aracılığıyla kendimizde bunları beslemek ise kişinin uyanmak için yapması gereken şeyin tam tersidir.

Kısa bir süre önce, hedefin ne olduğuna dair bazı sorular yöneltilmişti. Bu Çalışma'nın yüce hedefi, içinde olduğumuz uykudan uyanmaktır ve bi-

zi uykuda tutan en büyük güçlerden biri ise negatif olmayı sevmemizdir. Demek ki Çalışma'da bir hedef oluşturmak istiyorsanız, öylesine uyanmayı hedefleyemezsiniz; Çalışma'nın fikirlerinde daha süptil, içsel olarak daha eğitimli olmalı ve hangi negatif olmayı sevme türünün sizi uykuda tuttuğunu görmelisiniz. Garip olan şu ki Gerçek Vicdan'a sahip olmadığımızdan, insanlar aleyhinde konuşmanın ve negatif bir konuşmadan keyif almanın gayet doğal olduğunu düşünmekteyiz. Aynı zamanda, şunu da kabul etmeliyim ki çok geçmeden Çalışma'daki insanlar, negatifleştiklerinde fazlasıyla rahatsızlık hissederler ve bu tür duygulara aldırmazlar. Hedef, işte bu nedenle, özellikle Duygusal Merkezinizin neye benzediğini görmekle ve onda yer eden en kötü negatif duygulardan bazıları üzerinde çalışmak için çaba harcamakla başlamalıdır. Sorun şudur ki negatif duygularımızla çok kolayca özdeşleşiriz. Gariptir ama insanlar negatifleştiklerinde çoğu zaman kendilerini daha iyi hissederler. Bu ise Çalışma'da belirli bir süre geçirdikten sonra artık olmamalıdır. İnsanlar kendilerini iyi hissetmemelidir, mutsuz olmalı ve kendilerini daha kötü hissetmelidirler. Negatifleştiğinizde, her şey yanlış biçimde, baş aşağı dizilir. Yani Hakikat, Çalışma'nın Bilgisi baş aşağı çevrilir.

Amwell, Hamsin Yortusu, 12 Mayıs 1951

DAHA YÜKSEK VE DAHA AŞAĞI MERKEZLER ARASINDA BİR ARACI OLUŞTURMANIN GEREKLİLİĞİ

Daha Yüksek Merkezlerden yardım alamayışımızın nedenlerinden biri, olağan hayatta daha aşağı merkezlerin hareketli parçalarında yaşıyor olmamızdır. Konuşuruz, sohbet ederiz vb. Gazetelerdeki birkaç bant karikatür, bu bağlamda ilgi çekici örnekler sunmaktadır. Kendinizden hoşnutsanız, hayatınızdan memnunsanız elbette ki bunu değiştirmeye çalışmayacaksınız. Oysa kendiniz üzerinde çalışmak aklınıza hiç gelmemiş olsa bile, dış hayata merkezlerinizin hareketli parçaları üzerinden yanıt vermekten kaynaklanan bu mekanik davranış biçiminden Çalışma'yla temas aracılığıyla zamanla hoşnutsuzluk duymak mümkündür. Entelektüel Merkezin hareketli parçalarını Çalışma'nın ortaya koyduğu biçimde gözden geçirelim. Entelektüel Merkezin en mekanik parçası duyduğunuz her şeyi, özellikle de skandalları sürekli olarak tekrar etmenize neden olur. Entelektüel Merkezin hareketli parçasının duygusal kısmı genellikle meraktan ibarettir. O., buna maymun merakı diyordu. Bay Smith'in bir süredir Bayan Smith'ten neden ayrı yaşadığını bilmek istersiniz. Elbette ki bu merakın giderilmesi çok hoştur. Veya yine, Entelektüel Merkezin hareketli parçasının entelektüel kısmı ise küçük planlar yapmakla meşguldür: "Otobüsle mi gitsem, yoksa yürüyerek mi?" Şimdi, Entelektüel Merkezin duygusal bölümü, bilmeyi veya anlamayı arzulamak anlamına gelir. Bay Smith'in Bayan

Smith'ten neden ayrıldığını bilmekle ilgilenmez; bu, küçük "ben"lerin işidir ve ilginç değildir.

Şimdi, az önce söylediğim gibi, Daha Yüksek Merkezlerle temas halinde olamayışımızın nedeni, olağan merkezlerimizin küçük parçalarında, mekanik parçalarında yaşıyor olmamızdır. Mekanik duygulara, düşmanlığa, sevgiye, nefrete vb. sahibizdir. Bir kişi bu bakış açısından kendini görmedikçe, kendisinden hoşnutsuzluk duymaya başlamadıkça bu Çalışma'yı yapamaz. Merkezlerin bu mekanik parçalarının etkisi altında olan herkes neredeyse papağan gibidir; ardında hiçbir düşünme olmaksızın sürekli konuşurlar. Şimdi, konuşma seviyemiz açısından birdenbire yükselecek olsak, bütün mesele Daha Yüksek Merkezler ile olağan merkezlerimiz arasında bir bağlantı kurmaya çalışmaktır ve bunun için de Daha Yüksek Merkezleri ve daha aşağı merkezleri anlayan bir aracıya, bir ulağa sahip olmak gereklidir. Daha Yüksek Merkezler, duyulara dayanan doğal veya olağan merkezlerden farklı bir dil konuşmaktadırlar. Bir şeyi düz anlamıyla olduğu kadar psikolojik olarak da anlamaya başlamak, işte bu nedenle bu kadar önemlidir. Doğal dışsal zihin, duyuların kanıtı üzerinden düşünür. İçsel veya psikolojik zihin ise tamamen farklı bir kaynaktan düşünür. Bunu kavramak çok zordur. Bununla birlikte, Çalışma size, aynı zamanda psikolojik veya spiritüel olarak düşünmenizi, yalnızca dış duyular üzerinden düşünmemenizi söylemektedir. Örneğin, gözlem aracılığıyla içsel durumunuzu düşündüğünüzde, güzel bir yemek masasında bolca şarap içiyor olmanıza rağmen kendinizde çok nahoş bir yerde olduğunuzu fark edebilirsiniz. Şimdi, uyanmakta olan bir kişi, o sırada kendinde –psikolojik olarak– çok kötü bir yerde olduğunun farkındaysa çok rahatsız olacaktır. Hiç kuşku yok ki kendi içinde çok kötü bir yerde olduğunu fark etmemesi çok daha iyidir çünkü farkına varırsa hazımsızlık yaşayabilir. Bu nedenle, içinde bulunduğu durumlara uykuda kalması ve daha sonra iyi bir yemeğe gideceği fikrinden keyif alması, onun için daha iyidir. Dış dünya ile içsel durumumuz arasında bir aracı oluşturmak istediğimizde yüzleşmemiz gereken işte bu zorluktur. Eski ve Yeni Ahit'ten bu zorlukla ilgili birçok alıntı yapabilirim. Örneğin, şu ifadeyi ele alalım: "Çalışmak için eline ne geçerse, var gücünle çalış." (*Derlemeci*, 9:10) Önünüzde muhteşem bir ıstakoz duruyorsa, onu bütün iştahınızla yiyin! Yani bundan bir problem çıkartmayın. Ancak aynı zamanda, bundan çok daha derin bir şeyden söz ediyorum. İnsan'ın dışsal ve içsel olmak üzere iki yanı vardır. Dışsal yanı, dışsal zihnine aittir; içsel yanı ise spiritüel zihnine aittir. Aralarında bir aracı olmadıkça, bu ikisi uzun bir süre birbirine karşıttır. Aracıdan kasıt Üçüncü Kuvvet'tir çünkü bu Çalışma'da, araya girebilecek her şey Nötrleştirici Kuvvet veya Üçüncü Kuvvet olarak adlandırılır. Ve bu Üçüncü Kuvvet hem dışsal hem de içsel zihne katılmak anlamına gelir. Dördüncü Yol metodunda bu ikisini ayırmanın hiçbir faydası yoktur. Bazıları, hayatla ilgili her şeyin kötü olduğunu düşünür; bazıları da din ve spiritüel hayatla ilgili her şeyin iyi olduğunu düşünür. Her ikisi de yanlıştır. Hem içsel hayata hem de dışsal hayata ait olandaki iyiyi görebilirsek, bu aracıyla karşılaşmaya doğru ilerleriz. Mesele şudur ki doğal insan, aracıya sahip olmadığı için

bu Çalışma'nın hakikatini göremez. Bu Çalışma'nın hakikatini, merkezlerinin hareketli parçalarında yaşayan bir kişiye açıklamaya çalışırsanız hiçbir sonuç elde edemezsiniz. O zaman, Manyetik Merkeze sahip olmak bu aracının başlangıcı mıdır? Manyetik Merkezin, eğer doğruysa, ezoterizm ile hayat-tesirleri arasındaki farkı görebileceğini söylemek dışında elbette ki bu soruyu yanıtlamayacağım. Ama dediğim gibi, bu ikisi arasında bir aracıya sahip olmalısınız; diğeri için öbüründen vazgeçemezsiniz. İki yanı bir tür uyum içinde biraraya getirmelisiniz. Dolayısıyla, Çalışma, sizi uykuda tutan her şeyin Çalışma için kötü olduğunu işte bu nedenle söylemektedir. Bundan kasıt, dış doğal zihninizden hareketle yaptığınız ve içsel zihninizde sizi uyutan her şey kötüdür. Sizi uyandıran şey iyidir. Ama tekrarlıyorum, bu makalenin amacı, Daha Yüksek Merkezler ve Daha Aşağı Merkezler arasında bir aracıya sahip olmak zorunda oluşunuz noktasını vurgulamaktır. Aracılardan biri, bildiğiniz gibi, merkezlerin hareketli parçalarından ayrılmak, hareketli parçaların hengamesinden uzaklaşmak ve dikkat göstererek odaklanmaya ve daha önce bilmediğiniz şeyleri öğrenmeye çalışmak zorunda olmanızdır. Bu çaba, olağan merkezlerin daha yüksek parçalarıyla sizi temasa geçirir ve o zaman, varlığınızın niteliğine göre Daha Yüksek Merkezlerin izlerini işitebilirsiniz. İşte o zaman, biri, yerine getirmek zorunda olduğunuz hayata yönelik ve diğeri, en derin ruhunuzda uyanmayı arzulamadıkça hiç dert etmediğiniz Daha Yüksek Merkezlere yönelik iki yanınız olduğunu anlayabilirsiniz. İlginç olan nokta şudur ki bir aracı olmalıdır. Bu aracının ne olduğunu merak ediyorum? Ona Benjamin diyebilir miyiz? Yoksa onu Kadimlerin ona verdiği isimle *puer aeternus* –ölümsüz çocuk– olarak mı adlandırmalıyız? Bu aracı, ciddi entelektüel düşüncelerden ve muhakemelerden tamamen farklıdır. İsa şöyle demiştir: "Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz." (*Matta*, 18:3) Fiziksel ve ruhsal dünyalar arasındaki bu aracıdan bahsediyordu. Bunun ne anlama geldiğinin ilk örneklerinden biri, karşımda duran bir kişinin negatif duyguların yanlış olup olmadığını benimle tartışmayı bir kenara bırakması ve bunların yanlış olduğunu doğrudan içsel algıyla hiçbir tartışmaya gerek olmaksızın kendi başına görmesidir. İşte bu nedenle, hayat ile Daha Yüksek Merkezler arasındaki bu aracının kendi tarzında hayli masum olduğunu düşünüyorum çünkü aklı değil de algılamayı kullanmaktadır. Tartışmaya gerek duymadan "Bunun yanlış olduğu çok açık," der. Dolayısıyla şunu görürsünüz: aracı, bir şeyin iyi veya kötü olduğunu hiçbir neden olmaksızın gören Gömülü Vicdan'la yakından bağlantılıdır. Şimdi, kendinizde henüz herhangi bir aracı oluşturmadıysanız, hayatın hakikati bakımından çok iyi olsanız da Çalışma'nın hakikatini göremeyeceksiniz.

Amwell, 19 Mayıs 1951

GÜZELLİK VE *PUER AETERNUS*

Bu Çalışma'yı negatif tarzda almak faydasızdır; onu korku veya görev temelinde almak faydasızdır; onu çok ağır ve ciddi bir biçimde almak faydasızdır; onu yalnızca biçimlendirici tarzda almak faydasızdır. Onun güzelliğini hissetmedikçe, onu hoş bir şey olarak arzulamadıkça Çalışma sizinle doğru teması kuramaz ki bu da kısaca, Daha Yüksek Merkez temas kuramazsınız demektir. Ciddiyetle taklit edilemeyen her şeyde belirli bir güzellik vardır. Bale veya başka türden bir egzersize olabildiğince ciddiye alarak kalkışmanın, benim gibi biri için fayda sağlayacağını düşünüyor musunuz? Hantal olduğumu ve başka bakımlardan sahip olduğum güzellik anlayışımın bu alan için geçerli olmadığını biliyorum. Güzelliği farklı biçimlerde görebiliriz. Golf oyuncuları, güzelliği bir şampiyonun vuruşunda görür; eskrimciler, güzelliği kendi hareketlerinde görür; futbolcular, güzelliği topu sürmekte görür; kriket oyuncuları, güzelliği topu atan veya karşılayan kişide görür ve daha nice örnek. Güzelliği hiç görmeyen bir insan, Daha Yüksek Merkezler ile daha aşağı merkezler arasında bir bağa sahip değildir. Şimdi, bir şeyde güzelliği görmek onu sevmek demektir. Bütün sezon boyunca yağmura çamura aldırmadan kriket maçlarına gidebilirim ve bunun bir mecburiyetten kaynaklandığını hiç hissetmem. Güzellik anlayışı, görev anlayışı değildir. Güzel olduğunu hissettiğimiz şeyi *isteriz* ama bu Çalışma'yı bir görev anlayışıyla yaparsak, ilk önce bu şekilde başlayabilecek olsak da onu yanlış anlarız.

Size küçük bir sır vermek istiyorum. Negatif olmama hakkınız olduğunu fark etmek harikuladedir. İfadeye dikkat edin: "Negatif olma hakkımızın olmadığını" söylemiyorum. Negatif olmama hakkımız olması, çok güzel bir deneyimdir. Bu bağlamda, özdeşleşme konusunu ele alalım. Özdeşleştiğiniz şeylerin hepsiyle özdeşleşmek zorunda olmadığınızı görmeye başlamanızın harikulade bir şey olduğunu söylüyorum. Kendimi kurban yapacağım, böylece kendinizi benden üstün hissedebilirsiniz. Şu anda kendimi gözlemlerken, başka bir ilaç almalı mıyım; bu ilaç bana yarıyor mu; daha az mı, yoksa daha çok mu yemeliyim; sağlığıma kavuşmak için bir süre uzaklara gitmeli miyim; bir sonraki kış için sıcak tutacak bir kıyafet siparişi vermeli miyim; sigarayı bırakmalı mıyım; X'in veya Y'nin Çalışma'da olmasının bir faydası var mı; ayağımı şuraya mı, yoksa buraya mı koymalıyım gibi düşüncelerle özdeşleştiğimi fark ettiğimi varsayalım. Şimdi bu, kendini gözlemleme –ki hepiniz buna sahip olmalısınız– gücümün o anlık özetidir. Kurban olarak sözünü ettiğim bu şeylerin hepsiyle belirli bir ölçüde özdeşleşirim ve bunların hepsi benden sürekli kuvvet alır. Şimdi, bu küçük şeylerle özdeşleşmek zorunda olmadığınızın farkına varmak çok güzel bir şeydir ki bir süre sonra bunu siz de fark edeceksiniz. Bu kavrayışa sahip olmanın güzel bir şey olduğunu söylüyorum. Bu arada, az önce sözünü ettiğim şeylerle artık özdeşleşmediğimi, bunların eskiden özdeşleştiğim şeyler olduğunu söylememe izin verin. Ama elbette ki sorular

hiç bitmez: Buzdolabı mı alsak, çamaşır makinesi mi? Hangisi daha iyi olur?

Şimdi, her özdeşleşmeme eylemi, kuvveti korur. Bu, bir şeyle özdeşleştiğinizin farkına varmak, kendinizi ondan uzaklaştırmak ve özdeşleşmeye son vermek anlamına gelen şuurlu bir eylemi gerektirir. Özdeşleşmek, sizden kuvvet alınması demektir; özdeşlemek ise özdeşleştiğiniz şeyden kuvveti çekip almanız demektir. Şimdi, belirli bir ölçüde Kendini Hatırlama olmaksızın özdeşleşmemeyi uygulayamazsınız. Bildiğiniz gibi, dış hayat her şeyle ve her noktada özdeşleşmemize neden olur. Futbol maçlarına gidip bağırır çağırırsınız veya Kore'deki duruma pek ama pek çok üzülürsünüz. Ama hepsi boşunadır. Özdeşleşmekten hiçbir şey öğrenemezsiniz. Aslında, herhangi bir şeyi anlamanızı engeller. Yardım etmek adına birileriyle ne kadar çok özdeşleşirseniz, onları o kadar az anlayacaksınız. İşte bu nedenle, Çalışma'nın söylediği gibi özdeşleşmenin, özdeşleşmiş olma duygusunun bildiğimiz tek duygu olduğunu fark etmekte büyük bir güzellik olduğunu söylüyorum. Tekrarlamak istiyorum: Özdeşleşmenin zorunlu olmadığını fark etmekte büyük bir güzellik vardır ve Çalışma, özdeşleşmemenize izin vermektedir. Burada büyük bir güzellik yatar ve bu ergeç Daha Yüksek Merkezlerle bağlantıya geçmekle ilgilidir. Bir kez daha tekrarlayacağım: Özdeşleşmemelisiniz denmez çünkü bu bir emir biçimi olur. Çalışma'da bu tür emirler yoktur. Güzellik, *negatifleşmeme hakkımız olduğunu* fark etmekte yatar ve bu farkındalık olmaksızın kendinizi hatırlayamazsınız. Kendini Hatırlama, bu yeryüzüne indiğiniz ve buradaki hayatın geldiğiniz yerle alakalı olmaması olgusuyla ilgilidir: içinizdeki bir şey bu durumu bilir; yani bunu unutmamıştır, *hatırlar*. Özdeşleşmek her şeyi çirkinleştirir. Ama güzellik anlayışı, bizi ruh ve madde dünyalarıyla bağlantıya geçirir ve bu nedenle de aracı veya *Puer Aeternus* ile ilgilidir.

Amwell, 26 Mayıs 1951

İÇSEL VE DIŞSAL KALE ALMA ARASINDAKİ FARK

Kısa bir süre önce, Duygusal Merkez açısından Çalışma hakkında konuşmuştuk ve duyguların yanlış olması halinde Çalışma'yı yanlış anlayacağımıza değinmiştik ve Çalışma'nın fikirleriyle bağlantılı olarak doğru duygulardan söz etmiştik çünkü daha önce söylendiği gibi, korkarsanız, bu Çalışma'nın sizde doğru bir biçimde dizilmesini sağlayamazsınız. Şimdi, Çalışma'nın önemli fikirlerinden ikisi –yani negatif duygular ve özdeşleşmek– hakkında konuşmuştuk ve negatif duygularla bağlantılı olarak, *"negatif olmama hakkımız olduğunu"* söylenmişti ve yorum yoluyla bunu genişleterek şöyle demiştim: *"Özdeşleşmeme hakkımız vardır"* ki bu kabul edilmesi en zor şeydir. Bugün, diğer iki önemli Çalışma fikri hakkında konuşacağız: İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma.

Çalışma, bildiğiniz gibi, enerjimizin büyük bir bölümünü İçsel Kale Alma aracılığıyla harcadığımızı söylemektedir. Ayrıca, İçsel Kale Almanın yerine Dışsal Kale Almayı koymamız gerektiğini de söyler. Peki, bu size ne anlam ifade ediyor? İçsel Kale Almanın Dışsal Kale Alma olduğunu düşündüğünüz için birçoğunuza çok az anlam ifade ettiğini sanıyorum; ancak size temin ederim ki bu ikisi arasındaki fark hakkında daha önce görmemiş olduğum çokça şey öğreniyorum. İçsel kale aldığınızda özdeşleşirsiniz. Dışsal kale aldığınızda ise özdeşleşmezsiniz. Uzun zaman önce, neyse ki uzun zaman önceydi, bulduğu her sokak kedisini bakmak için evine getiren ve bunun Dışsal Kale Alma olduğunu düşünen bir kadınla konuşmuştum. Ona "Altı çocuklu ve parasız bir kuzenini neden kale almıyorsun?" diyebilirdim; kesinlikle söylemedim. Kedilere bakmak için harcadığı bütün parayı kuzenine verebileceğini görmemişti. Peki, bu İçsel Kale Alma mıdır, yoksa Dışsal Kale Alma mı? Bunun yanıtını size bırakıyorum.

Şimdi, İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma arasındaki farkı derinlemesine ele alalım. İçsel kale aldığınızda, kendi dediğinizin olmasını istersiniz ve sizi takdir eden insanlara, özellikle de onlardan biraz faydalanıyorsanız, çok iyi davranırsınız. Ama sizinle aynı fikirde olmayan insanlarla uğraşmak zorundaysanız ve Çalışma'yı onlara öğretmek istiyorsanız Dışsal Kale Almayı uygulamanız gerekir. Biri size "Senden hiç hoşlanmıyorum," diyebilir ve siz, o kişinin Çalışma için faydalı olduğunu düşünüyorsanız, İçsel Kale Almadan Dışsal Kale Almaya geçmek zorundasınız. Dışsal Kale Almanın tamamı şuurludur. İçsel Kale Almanın tamamı ise mekaniktir. Bir erkek veya bir kadın sizi kayırırsa bundan keyif alırsınız ve dışsal kale aldığınızı düşünürsünüz. Hiç de öyle değildir. Yalnızca, kendinize duyduğunuz sevgide tatmin olmuşsunuzdur. Böyle bir durumda, çalışmanız, bir öğretmen olarak, son derece zayıf olurdu. Varsayalım ki bir erkeğin veya kadının Çalışma'ya gelmesinin –Çalışma'nın Üçüncü Çizgisi bakımından– Çalışma'nın yararına olacağını düşünüyorum ama o kişiler benden hoşlanmıyorlar ve hakkımda acımasız sözler söylüyorlar; onların Çalışma'ya faydalı olduklarını gördüysem artık içsel kale almıyorum, yani hakkımda kötü konuştuklarını düşünmüyorumdur da Çalışma'nın Üçüncü Çizgisini düşünüyorum, yani dışsal kale alıyorumdur. Başka bir erkeği veya kadını dışsal kale almak, onları sizin onlardan istediklerinizden –yani kendinize duyduğunuz sevgiden veya kendi çıkarlarınızdan– hareketle düşünmemek demektir. Dışsal Kale Alma, kendinizi karşınızdaki kişinin yerine koymak anlamına gelir. İçsel Kale Alma ise onu kendi konumunuza koymak anlamına gelir ki bu da sizin, Çalışma'nın yararına mücadele etmekten ürktüğünüzü gösterir. Kendime, filanca kişiyi kendi yararıma istiyorum dersem, içsel kale alıyorumdur; o kişiyi Çalışma'nın yararına istiyorum dersem, o zaman dışsal kale alıyorumdur. Çalışma'ya getirdiğiniz insanların, sırf sizi sevdikleri için kendinize verdiğiniz değeri artıran insanlar olmaları şart değildir. Zor bir kişi söz konusuysa ve onun Çalışma için faydalı olacağını düşünüyorsam, kibirden veya kendimle ilgili duygularımdan ayrı olarak onu dışsal kale almalıyımdır ki o zaman, onu inceleyebilir, kendimi onun yerine koyabilir, zorluklarının ne olduğunu görebilirim vb. Bu, kesinlikle şuurlu bir eylem olurdu.

Negatif Duygulardan ve negatif olmama hakkımız olduğundan söz ediyorduk. Sonra Özdeşleşme üzerinde durduk ve aynı fikirden yola çıkarak özdeşleşmeme hakkımız olduğunu söyledik. İçsel Kale Almaya gelince, bu her zaman Özdeşleşmeye dayanır ve içsel kale almama hakkımız da vardır. Ama Dışsal Kale Alma *asla* Özdeşleşmeye dayanmaz çünkü şuurlu bir eylemdir. Bu makalede daha önce söylediğim gibi İçsel Kale Alma mekaniktir ve Dışsal Kale Alma şuurludur. Demek ki şuurunuzu artırmak isterseniz, Çalışma'nın bunu gerçekleştirmenin metotları veya araçları hakkında neler söylediğini kale almalısınızdır.

Anıwell, 2 Haziran 1951

KENDİNİ HATIRLAMA

Çalışma'nın fikirlerinin bizde doğru yere düşebilmesi için onların güzelliğini görmemiz gerektiği ile bağlantılı olarak, en harikulade güzellikteki fikri, yani kendimizi hatırlamamız gerektiği fikrini ele almaya çalışalım. Bu fikir, öylesine derin anlamlıdır ki özetleyerek ele almak imkansızdır. Ama Erkeğin ve elbette ki Kadının Yeryüzü'ndeki hayatının anlamının, onların kendini geliştiren organizmalar olarak yaratılmış olmalarında yattığını anlamaya başladıktan sonra, insanlığın başına neler gelmiş olduğunu daha iyi kavrayabilirsiniz çünkü İnsan düşmanlıkla, kıskançlıkla, yalanlarla ve şiddetle dolu çok kötü bir durumda yaşamaktadır. Bunun nedeni ise kendini hatırlamamasıdır çünkü hayatta uykuya dalmıştır ve dolayısıyla, negatif duygular tarafından yönetilmektedir. Çalışma, işte bu nedenle, hepimizin bir ipnotik uyku içinde olduğunu ve her birimiz ayrı ayrı kendimize uyanmaya çalışmadıkça, –negatif duyguların bizde yarattığı başlıca etki olan– bütünüyle yanlış tesirler tarafından yönetildiğimiz bu ipnotik uykuda kalacağımızı söylemektedir. İşte bu nedenledir ki elimizde, İnsan'ın uyanması ve uyumasıyla ilgili farklı durumlarını gösteren çizim var ve bunu size bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Uyuyan iki insan birbirlerini hiçbir zaman anlamazlar ama bu Çalışma'nın fikirleri aracılığıyla uyanmaya çalışan iki insan birbirlerini anlamaya başlayabilirler. Aşağıda görülen çizim, Şuurun Dört Seviyesinin Çizimi adını taşır.

ŞUURUN DÖRT SEVIYESI

4	Uyanmış Insan	Objektif Şuur
3	Uyanan İnsan	Kendini Hatırlama
2	Uyuyan İnsan	Sözde Uyanık Durum (Psikolojik Uyku)
1	Uyuyan İnsan	Fiziksel Uyku

İnsan'ın –yani insanlığın– uyanık olmadığını bu çizimden göreceksiniz. O, ikinci şuur durumunda yaşamaktadır. Dördüncü Duruma –yani Objektif Şuur'a– eriştiğini varsayarsak, Dışsal Kale Alma ve Kendini Hatırlama uygulaması gerekmezdi çünkü hem kendini hem de başkalarını, şeyleri gerçekten oldukları gibi görürdü ve Tamamen Uyanmış İnsan olurdu ki bu, Çalışma'nın gösterdiği doğrultuyu anlamaya başlayan herkesin amacıdır. İşte bu nedenle, geçen üç makalede sözü edilen üç şey –yani negatif duygular, özdeşleşme ve içsel kale alma– hakkında her gün çalışmamız gerekmektedir. Başka bir defasında söylediğim gibi, bunlara karşı çalışmak hiç de kolay değildir ama Çalışma'da uyanmak için bir hedef edinirsek, bunlara karşı çalışmak daha kolay hale gelir çünkü kişiye, bunların kişiyi nasıl uykuda –yani şuurun sözde uyanık durumunda– tuttuğu içsel olarak gösterilir. Uyanmaya başlayınca, adeta iki saatiniz olur. Biri başka zamanı gösterirken diğeri farklı bir zamanı göstermektedir ama hep yaptığımız gibi düşünmeye devam ettiğimizde eski moda saatimize bakarken, *metanoia* yaşamaya veya düşünmemizi değiştirmeye başlarsak, yeni saatimize bakarız.

Şimdi, Kendini Hatırlama konusuna dönecek olursak, sıkça söylediğim şeyi bir kez daha kısaca tekrarlamak istiyorum: Çalışma'nın öğrettiklerinden bizim çok yüksek bir seviyeden, Güneş sisteminin dışından buraya geldiğimizi, gezegensel dünyalardan bu Yeryüzü'ne düştüğümüzü ve ete kemiğe büründüğümüzü anlamalısınız. Ardından bu hayat, dünyasal şeyler, kendimize duyduğumuz sevgi ve bize baskın çıkmaya başlayan şeylerin hepsi tarafından ipnotize edilmiş hale geliriz. Ancak yine de kendi içimizde, bu hayatın herhangi bir onur veya zenginlik türü şeyle tatmin edemeyeceği bir şeye sahibizdir. Bu, Kendini Hatırlamaya yönelik ilk aşamadır. Neyi kastettiğimi anlamıyorsanız, o zaman bir başkasına sormalısınız. Kastettiğim şeyin gayet açık olduğunu düşünüyorum.

Sonuç olarak, bu Çalışma'nın sizlerde hem düşünme hem de hissetme alanında yeni bir şey üretmeyi amaçladığını anlamalısınız. Her şeyden önce Çalışma'yı işitirsiniz ve bu, birkaç yaprak vermek gibidir. Sonra, Çalışma'nın güzelliğini hissetmeye başlarsınız ve bu, tomurcuk açmakla eşdeğerdir; sadece yapraklarınız olduğu zamankinden daha çok şeyi görürsünüz. En sonunda, üzümler üretmeniz gereken meyve verme aşaması gelir. Bu ise ancak, iyiliği geniş bir anlamda görebildiğiniz ve onu isteyebildiğiniz zaman mümkündür. Aksi takdirde ekşi üzümler veya acı duygular üretebilirsiniz. Çok sayıda insan yapraktan ibarettir, yani sadece yaprak verirler. İşte bu nedenle, Çalışma'nın anlamını kendi başınıza görmeye ve Çalışma'nın iyiliğini kendinizde, anlayışınızda hissetmeye çalışmanız gerektiğini kısa bir süre önce vurgulamıştım. Kötü niyetliyseniz ve nefret duyuyorsanız, hiç meyve veremezsiniz. "Onları meyvelerinden tanıyacaksınız." (*Matta*, 7:16) Devedikeninden üzüm toplanabilir mi? Rahatsız edici, negatif bir kişi de devedikeni gibidir; ekşi üzümler dışında hiç meyve alamazsınız. Demek ki kişinin varlığı üzerinde çalışması şarttır –aksi takdirde bu Çalışma muhtemelen iyi meyveler veremez. İşte bu nedenle, *kendi üzerimizde çalışmakla* başlarız.

Anwell, 16 Haziran 1951

AT, ARABA VE SÜRÜCÜ ÜSTÜNE NOT

Çalışma'nın At, Araba ve Sürücü meselinde, handa oturup bütün parasını içkiye harcayan Sürücüyle karşılaştırılırız. Yani sürücü yanılsamalarında, zevklerinde, nefretlerinde ve fantezilerinde tüm enerjisinin denetlenmeksizin boşa aktığı derin bir uykuya dalmıştır. Bir Sürücü olarak yaratıldığını ve onu, boyun eğdiği durumun seviyesinin dışında veya ötesinde –yani hanın dışında– bekleyen bir Arabaya ve Ata sahip olduğunu unutur. Enerjileri, öncelikle At ve Arabada bir sonlanma düzlemine sahip olmalıyken handa sonlanmakta ve kullanmadığı artık enerjiler ise daha düşük bir seviyeye akmaktadır. Gerekenin oluşmaya başlaması için Sürücü önce biraz olsun uyanmaya başlamalı, yerinden kalkıp pencereden dışarı bakmalı ve anlayıp kavraması uzun yıllar alacak olan bu dışarıdaki vizyonu görmelidir; handan ayrılmak ve dışarıda yürümek, düşünmek ve eyleme geçmek için anlayış gücü kazanması da yine uzun yıllar alacaktır. Bu meselde, biri hanın temsil ettiği daha düşük seviye ve diğeri ise dışarısı tarafından temsil edilen daha yüksek seviye şeklinde iki seviyenin temsil edildiğine dikkat ediniz. Sürücünün bu seviyelerin birinden diğerine geçmesi gerekmektedir ama belirttiğim gibi, bu uzun zaman alan bir meseledir. Çalışma'nın bir kişinin üzerinde aşama aşama etkide bulunmasına ve böylece, o kişideki en düşük, en kolay ve dolayısıyla en mekanik olan şeyin rahatsız edici hale gelmesine bağlıdır. Çünkü tat aynı kalırsa, insan da aynı kalır.

Şimdi, enerjiler artık kontrolsüzce han seviyesine akıtılmayıp At ve Araba seviyesinde kısmen sonlanır hale gelmeye başlayınca, Çalışma, hayali bir şey olmaktan çıkıp gerçek bir şey haline gelmeye başlar. Kişi, onun ne hakkında olduğunu görmeye başlar. Handaki hayat da adeta sizin aşağınızdaymış gibi görünmeye başlar ki öyledir. O zaman siz, daha aşağı ve daha yüksek yan olmak üzere ikiye bölünüyorsunuz ki bu olmaksızın hiç kimse değişemez. At ve Arabanın da üzerinde bir sonlanma düzlemi vardır. Bu düzlem mevcut olduğunda Efendi ortaya çıkar. Ama çok daha öncesinde, Sürücünün arabadaki yerine geçmesi, dizginleri eline alması ve frenlerinin çalışıp çalışmadığını görmesi gerekmektedir.

Anwell, 14 Ağustos 1951

DAHA İÇSEL DÜŞÜNME ÜSTÜNE NOT

I. Kısım

Çalışma ne kadar çok içselleşirse, onda o kadar çok şey görürüz. Eskiden bir şeyi gördüğümüz yerde artık birçok şeyi görmeye başlarız. Bu an-

layış gelişimi, merkezlerin daha içsel parçalarının çalışmaya başlamasından kaynaklanır. Merkezlerin dışsal parçaları –yani deyim yerindeyse hareketli veya mekanik parçaları– Çalışma'nın fikirlerini genel ve yüzeysel tarzda alırlar. Her bir fikrin, ilk başta tek bir şeymiş gibi görünürken aslında birçok şey içerdiğini görmezler. Bu nedenle insanlar zaman zaman "İşte bu sözünü ettiğimiz şeyi yepyeni bir biçimde görebilmeye başladım," derler. Çalışma, değer vermeye dayanan içsel rıza aracılığıyla kabul edilirse, gerçekleşecek olan şey budur. Ama içsel rıza yoksa bu bir deneyim haline gelemez çünkü içeriye doğru hareket rıza eksikliği nedeniyle engellenir. Bir şey dallanıp budaklandığında, Çalışma'nın zekası o kişide gelişip büyüyordur. O kişi bunun kendi zekası olduğunu düşünebilir. Ne olursa olsun, içsel insanı geliştirebilecek olan fikirler –yani ezoterik öğreti– ile küçük bir tohumun büyük bir ağaca dönüşmesi veya bir pınarın birdenbire çağlaması karşılaştırıldığında neyin kastedildiğini pratikte görmeye başlıyordur. Ancak, fikirlerden birine farklı bir bakış açısından bakıldığını duyan bir kişi, bunun bir çelişki olduğunu düşünebilir veya bundan dolayı gücenebilir. Elbette ki bir şeyin açımlanmasında ve bir bütünü oluşturan bileşenlerin gittikçe daha çoğunu keşfetmekte hiçbir çelişki yoktur ve de gücenmek, halen kıskançlık tarafından yönetilen bir zihnin işaretidir. Öncelikle, Çalışma'yı belirli tarzda görmemiz şarttır. Daha sonra, ona hayat-değerlerinden ayrı bir değer verirsek, Çalışma'yı farklı tarzda görürüz. Ve yine daha ve daha da farklı tarzda görürüz ve bunun sonu yoktur. Tıpkı sanatı bilemeyeceğimiz gibi Çalışma'yı da –bazen hayal edildiğinin aksine– *bilemeyiz*. Ama her bir yeni içgörüyle birlikte, bizde içsel veya özsel olan şey Daha Yüksek Merkezlerin engin anlamlarına doğru gelişir ve şu anki halimiz ve kendimiz olarak aldığımız şey, gittikçe daha da az değerli hale gelir ve şuurumuzdan gittikçe uzaklaşır. Bunların hepsi katı, düz, biçimlendirici bir zihin için zor veya imkansızdır.

Anwell, 18 Ağustos 1951

DAHA İÇSEL DÜŞÜNME ÜSTÜNE NOT

II. KISIM

Gördüğümüz her şeye bir şey sebep olmaktadır, aksi takdirde var olamazdı. Bir sonuçlar dünyasında yaşamaktayız. Gözle görülen dünya, yani farklı şekiller ve renklerdeki tüm nesneleriyle fenomenal dünya bir sonuçlar dünyasıdır. Bu sonuçların nedenleri gözle görülmez. Sonuçların ardında yatmaktadırlar. Duyular tarafından derhal algılanmazlar. Ama zihin tarafından görülebilirler. Neden ve sonuç arasındaki bağlantı bir gizemdir çünkü neden ile sonuç farklı seviyelerdedir.

Şimdi, bir şeyin nedenini düşünmemiz gerekir; yani bunun için zihni kullanmamız gerekir. Örneğin, bir dedektif öyküsünde bir ceset vardır. Bu, duyular tarafından algılanan bir sonuçtur. Ama nedeni aynı biçimde açık değildir. Bu ancak zihnin kullanılmasıyla açıklığa kavuşabilir. Yani nedenlerin düzlemi veya seviyesi, onlar tarafından üretilen sonuçlarındakinden farklıdır. Ve burada, elbette ki bir sürü hata ortaya çıkıp gelişebilir çünkü sonuçlar, yanlış nedenlere bağlanabilir. Şimdi, doğru nedenlerden hareketle düşünebilseydik, daha çok şeyi görebilen içsel düşünme yönünde adım atmış olurduk. Bir sonuçta, birçok neden mevcuttur. Kendimizi tek varlık olarak ele alırsak, sonuçtan hareketle, görünüşten hareketle düşünmüş oluruz. Birçok farklı varlık olduğumuzun farkına vardığımızda ise nedenlerin seviyesinden hareketle düşünmeye başlarız. Kısacası, daha içsel düşünmeye başlarız ve böylece, bir varlık görmek yerine birçok varlık görürüz. Çalışma, bizi bu yöne götürür.

III. Kısım

Ama bundan daha da içsel olan bir düşünme türü vardır ve bu, *amaçlar*dan hareketle düşünmektir. Amaç, neden ve sonuç bir üçlü oluşturur. Sonuç, neden olmadan var olamaz ve neden de amaç olmadan var olamaz. Amaç, nedenin nedenidir ve dolayısıyla sonucun da nedenidir. Yani amaç, hem nedeni hem de sonucu etkiler. Önünüzde duran bu sandalyeyi görüyorsunuz. Gördüğünüz şey nedir? Bir sonucu görüyorsunuz. Bunun nedeni nedir? Etkin birçok nedeni olabilir: atölye, ağaç, araç gereçler, marangoz. Peki ama nedenin veya nedenlerin nedeni nedir? Nedenin nedeni amaçtır ve amaç, üzerinde oturmaya elverişli bir şey yapmaktır. Amaç size tekmiş gibi görünebilir. Amacın harekete geçirdiği nedenler birçoktur (ama işleyen zekaya göre seçilip sadeleştirilirler). Sonuç veya netice de yine *tek*tir. İşte bu nedenledir ki amaçlardan hareketle düşünmek, dar çerçeveli düşünme gibi görünebilir. Ama öyle değildir. Her amaç, evrensel amaçta bir ayrıntıdır ve evrensel amaç ise her tikeldedir ve dolayısıyla, amaç sonsuzdur. Ouspensky, kül tablasında evrenselin farkına vararak sonsuza yaklaşmış ve tehlikeyi hissetmişti. Herhangi bir şeyin nedeninin her şey olduğu üstünde derinden düşünürseniz, sebep zemininin ayaklarınızın altından kaydığını hissedeceksiniz. Bununla birlikte, her şeyin zamanın her anında, olması gerektiği yerde ve olması gerektiği gibi olduğu bir gerçektir. Şuurunuzun bunu kucaklayacak biçimde genişlemesine izin veriniz. Gezegenler tam da oldukları yerdedirler; uçan kuşlar tam da oldukları yerdedirler; bardaktaki çay yaprakları tam da oldukları yerdedirler; masadaki oyun kartları, zar, kumda uzanan parmak eklemleri; hepsi de o anda oldukları ve olmaları gereken yerdedir. Evrensel olan her tikeldedir ve her tikel de evrensel olandadır ama her tikel farklı iken evrensel olan bir ve aynıdır. Meleklerin, bir insanı başındaki tek bir saç telinden tasavvur edebildikleri söylenir ve hiç kuşkusuz biz'er de bir parmak izinden benzer şeyler yapabilmeliyiz. Evreni tek bir kül tablasında görebilmek, amaçlarda şuurlu olmaktır. Bir şey, sayısıza dönüşür.

Ama bu düşünceler çok zordur ve *amaç* temelinde düşünmek bakımından, örneğin, İnsan'ın amaç olarak kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını düşünebilir ve bu tür bir fikrin düşünmemizi nasıl yeniden dizdiğini ve onu daha çok içselleştirdiğini fark edebiliriz. Fransa'daki Enstitü'de bize bir alıştırma verilmişti. Bir kibrit kutusuna bakarak onun kökenini ve kökeninin nedenini düşünmemiz istenmişti. Ama şu anda adımları unuttum. Belki de aranızdan bir iki kişi hatırlayacaktır.

EK NOT

Merkezlerin daha içsel parçalarını gittikçe daha çok anlamla ilişkilendirmeliyiz. Sadece biçimlendirici zihin, merkezlerin dışsal parçalarını kullanır. Bu nedenle, Çalışma'nın fikirleri kısır kalır; yani anlamları bakımından gelişip genişlemezler. Bu noktada, Çalışma'ya verilen değer gündeme gelir. Merkezlerin duygusal parçaları, hareketli parçalarından daha çok şeyi görebilir. Entelektüel parçalar ise daha da fazlasını görür ve en sonunda, merkezlerin dışsal parçalarının tek bir şey olarak gördüklerinde sayısız şeyi görebilen Daha Yüksek Merkezlerle temas kurar.

Soru: Çalışma'nın bakış açısından Göreli Düşünme nedir?

Yanıt: Tikel ve evrensel olanla ilişkilidir. Parçayı, bütünle ilişkisi içinde bilmek demektir. Bir başka deyişle, bir parçayı, ait olduğu bütün hakkında *bir şey* bilmedikçe layıkıyla bilemezsiniz; örneğin, Güneş Sistemi, Galaksi vb. hakkında bir şey bilmedikçe ve dolayısıyla Evren'in kendisi hakkında bilgi sahibi olmadıkça bu Yeryüzü'nü doğru biçimde bilemezsiniz.

Soru: Hangisi daha evrenseldir: Hakikat mi, yoksa hakikati bilen bir insan mı?

Yanıt: Hakikat. Hakikat hakkında bir şey bilmedikçe, hakikati bilen bir insanın ne olduğunu nasıl bilebilirsiniz?

Amwell, 25 Ağustos 1951

ÇALIŞMA'YI KENDİ ÜZERİNİZDE SINAMAK ÜSTÜNE

Kendini haklı çıkarma ve tamponlar, kendimizdeki çelişkileri görmemizi engeller. Kişinin kendi yükünü taşıyabilmesi için bu çelişkilerin neredeyse hep farkında olması gerekir ki ateş sönmesin ve Çalışma soğumasın. Bu, yer değiştiren tozlarla dolu imbiğin altında yanan küçük alevdir.* Uykuya dalmak haricinde kendinizin yükünden kurtulamazsınız. Uyanmak ise acı vericidir. Ama Çalışma'nın bu önemli anlamını kavramak uzan zaman alır.

*Gurdjieff, mekanik insanın varlığının halini, farklı metalik tozlarla dolu bir cam kapla karşılaştırmıştı. Şöyle demişti: "Her dokunuşta tozlar yer değiştirir. İnsan da işte bunun gibidir. Hayatta ve ortamdaki her değişim, her olay, her koşul, her ruh hali kaba dokunur ve tozlar hareket eder. Bu yüzden, metalik tozlar eriyip birleşene ve bir hale gelene dek kabın altında bir ateş yakılması gerekir."

Yalnızca başkalarının hoş olmayan tezahürlerine katlanmak zorunda olmakla da kalmayıp kendimizin hoş olmayan tezahürlerine de katlanmak zorundayız. Yaptığımız her şeyi haklı çıkarırsak, kendimizde bir çalışmama durumu ortaya çıkar. Kendimizi haklı çıkararak ve tamponların sessiz ve neredeyse kendiliğinden eylemiyle hiçbir çalışma söz konusu değildir. İmajinasyon dışında bir çalışmadan söz edilemez. Çalıştığımızı hayal etmek kendimizi kandırmaktır. Çalışmamızı sınamak ise başka bir meseledir. Çalışmamızı sınamaya çalışırsak, şuurumuz dışsal insana ait olan imajinasyondan, kendini haklı çıkarmadan ve tamponların etkinliğinden uzaklaşır.

Kişinin çalışmasını sınaması ne anlama gelebilir? Bunun anlamı, kişinin, çalışmasını Çalışma'nın öğrettiklerinin ışığında gözlemlemesi ve kişinin kendi üzerindeki çalışmasını yargılamak için adeta başka bir kişiye değil de Çalışma'nın ta kendisine izin vermesi demektir. Kişinin çalışmasının hakikiliğini sınamak (örneğin, imajinasyonla gerçekten mücadele ediyor musunuz?), neyin altın ve neyin cüruf olduğunu ayırt etmek, ince olanı kaba olandan ayırmak içsel bir bölünme oluşturur. Dilerseniz, bunu Evet ve Hayır arasındaki mücadele olarak adlandırabilirsiniz. Bunun eylemi her durumda ileri ve geri hareket etmek, sanki "Evet yapacağım," ve "Hayır yapmayacağım," demek gibidir. Bunu, bir başka Çalışma terimini kullanarak da ifade edebiliriz: kendinde oluşan bir ateş, bir sürtünme. Daha önce de söylendiği gibi bu, tek bir şeyde birleşmedikleri, bir birlik oluşturmadıkları için hayatın her dokunuşuyla amaçsızca yer değiştirip duran metalik tozların bulunduğu imbiğin altındaki ateştir. Şimdi, imbiğin altındaki bu alevi (Liber Mutus'ta* yanan bir mum olarak çizilmiştir) sürekli yanar halde tutmak ve -özellikle de hayatın dışsal şeyleri bizi ele geçirdiğinde ve Çalışma'nın şuurunu kaybedip uykuya daldığımızda olduğu gibi- uzunca bir süre sönmesine izin vermemek gerekir. Kendinizin hoş olmayan tezahürlerinize katlanmanız gerektiğini söylemiştim. Mesele budur. Örneğin, kendinizdeki çelişkileri görmelisiniz. Bu sizi uyanık tutar. Bir yanınız, yaptığınız şey için iyi nedenleriniz varmış gibi yapar. Diğer yan, hatalı *olduğunuzu* bilir. Bu bir sürtüşmedir. Açık bir biçimde yanlış yaptığınızı söylemeyi kastetmiyorum. Bu tür bir itiraf, çok sık uygulansa da samimiyetsizdir. Gerginliği ortadan kaldırır ve sanırım, çoğu zaman da Sahte Kişiliği ve onun resimlerini besler. Suçüstü yakalanmanız ve o zaman nasıl bükülüp döndüğünüzü fark etmek daha iyidir. Yapmadığınız bir şey için suçlanmak ise çok daha iyidir çünkü doğru kullanılırsa, güçlü bir sürtüşmeye neden olabilir. Normalde yalnızca dargınlık fışkırmalarına, kendine acıma ve karşı saldırıya geçme akıntılarına yol açacaktır. Negatif duyguların kontrolü, işte bu nedenle, ezoterik çalışmada bu kadar elzemdir. Negatif duygular mumu söndürür ve deneyi sel gibi basarlar. İmbiğin altında olması gereken kuru ateşle hiçbir ilgileri yoktur. Negatif duygulardan keyif alırız. Onlar acı vericiymiş gibi davranırız ama sözünü ettiğimiz ateşin verdiği acı, nitelik bakımından çok farklıdır. Negatif durumlara kapıldığımızda, bu ateş tarafından üretilen ile aynı niteliğe sahip bir acıyı ergeç hissedebiliriz ve o zaman, bunlar birer uyarı vazifesi üstlenir.

Liber Mutus: Sessiz Kitap olarak da bilinen simya metni. (ç.n.)

Çalışma'yı sınama fikrine dönelim. *Galatalılar*, 4. Bölüm'ün ilk dört ayetini ele alacağım. İlk ayet şu şekildedir:

"Kardeşler, eğer biri suç işlerken yakalanırsa, ruhsal olan sizler, böyle birini yumuşak ruhla yola getirin. Siz de ayartılmamak için kendinizi kollayın."

Ağırlık merkezi şudur ki bir başkasını ayıplarken, kişinin kendini gözlemlemesi ve yanlışı sadece karşısındakinde görmemesi şarttır. Başkalarındaki hatalara dikkat çekmenin sıkça yapılan kolay bir meşguliyet olduğunu kabul edeceksiniz. Mekaniktir ve dolayısıyla, kolaydır. (Bildiğiniz gibi, Çalışma'daki grupların üyeleri, kurbanları tarafından istenmedikçe bunu yapmamalıdırlar.) Başkalarındaki hataları işaret ettiğimizde, anlaşılan o ki onların değişmesini beklemekteyiz. Elbette ki onlar da ancak bizim kadar değişebilir. Hayır, yapmamız gereken şey, bir sonraki ayette "başka insanların yükünü taşıyın" şeklinde söylenen –çok zor bir şeydir– ama daha basit bir ifadeyle "birbirinizin yükünü taşıyın" şeklinde çevrilerek ifade edilen şeydir, yani başkalarındaki hoş olmayan tezahürlere katlanmaktır.

Kutsal kitabın Resmi ve Gözden Geçirilmiş Versiyonlarında, ikinci ayet şöyledir: "Birbirinizin yükünü taşıyın, böylece İsa'nın Yasası'nı yerine getirirsiniz." Ronald Knox ise kısa bir süre önce yaptığı Yeni Ahit çevirisinde ayeti şu şekilde çevirmiştir: "Birbirinizin kusurlarının yükünü taşıyın, böylece İsa'nın Yasası'nı yerine getirirsiniz." Bir dipnot düşerek şu noktaya da dikkat çeker: "Pasajın daha olağan yorumu, yani sempatimiz aracılığıyla başkalarının talihsizliklerine katlanmamız gerektiği anlamını çıkarmak, bu ifadenin öncesindeki ve sonrasındaki bağlama uygun düşmez." Ronald Knox aynı zamanda *Matta*, 6:14 ve 18:35'te İsa'nın yasasının "başkalarının suçlarını bağışlamak" olarak tanımlandığına gönderme yapmaktadır.

Başkalarının kusurlarının yükünü taşımak, biraz ısı üretecektir. Evet ama daha fazlası şarttır. Ergeç, kendi kusurlarınızın yükünü de taşımalı ve negatifleşmemelisiniz. Kendimizden hoşnutuzdur; çelişkilerimizi görmeyiz. Ama kişinin kendisi hakkında iyi bir fikre sahip olması faydasızdır. Çalışma'yı önemsiz hale getirir. İşte bu nedenle üçüncü ayet şöyledir:

"Kişi bir hiçken kendini bir şey sanıyorsa, kendini aldatmış olur."

Daha sonra dördüncü ayette, Çalışma'yı kendi üzerimizde sınamamız gerektiği söylenir. Sahiden çalışıyor muyuz?

"Herkes kendi yaptıklarını denetlesin. O zaman başkasının yaptıklarıyla değil, yalnız kendi yaptıklarıyla övünebilir."

Evet ama o zaman kendi kusurlarının yükünü –başkalarında hata bulmak yerine kendinin yükünü– taşımak zorunda olacaktır. Ama o zaman, kendininkileri görünce, başka insanların tezahürlerinin yükünü taşımanın daha az zor olduğunu görecektir. İşte bu nedenle, beşinci ayet bu öğreti kesitini şunları söyleyerek tamamlar:

"Herkes kendine düşen yükü taşımalı."

EK NOT

Bu makalenin amacı, kişinin kendi üzerinde çalışmasının ne anlama geldiği hakkında Pavlus tarafından sunulan örneklerin birinden faydalanmak ve içsel ateş veya acının bizi ergeç dönüştürebileceğini göstermektir. Ama kendimizi haklı çıkardığımız sürece, yalnızca başkalarının hatalarını gördüğümüz ve tamponlar tarafından korunduğumuz ve de kendimizdeki çelişkilerimizi göremediğimiz sürece bu ateş veya sürtüşme oluşmaz. Bundan kaçınırız. Pavlus aşamaları açıklar:

1. *Ayet* Hata bulurken, kendinizi de gözlemleyin.
2. *Ayet* Başka insanların yükünü taşımanız gerektiğini anlayın. Bu, Çalışma'nın söylediği gibi, başkalarının hoş olmayan tezahürlerini taşımamız gerektiği anlamına gelir.
4. *Ayet* Ama Çalışma'nın niteliklerini kendinizde gerçekten sınamalısınız.
5. *Ayet* Ve sonra, kendinizin yükünü de taşımalısınız; yani her şeyi haklı çıkarmak veya tamponlar aracılığıyla yok saymak yerine onları taşımalı ve negatifleşmemeli veya acıklı hale gelmemeliyiz.

Bunların hepsi sizde bir şeyi eritmek için gerekli ateşi sağlayacaktır.

Amwell, 1 Eylül 1951

BİR İMBİK YAPMAK ÜSTÜNE

Denetlenmemiş bir negatif duygu bizi, psikolojik ülkemizdeki en kötü yerlere götürür. Meseleyi ele almanın bir yolu budur. Rüyanızda sefil bir yerde, bir kenar mahallede, rahatsız edici tiplerin arasında olduğunuzu görürseniz uyanıp ne işler çevirmiş, hangi düşüncelere ve hislere dalmış olduğunuzu geriye dönüp bakarak dikkatle gözlemlemelisiniz. Bu meseleyi ele almanın bir başka yolu ise *768* ile başlayan besin oktavını hatırlamaktır. İkinci katta bunun *96*'ya ve daha sonra aynı katta *24*'e dönüştürüldüğüne dikkat ediniz. Hassas kimyasal dönüşümlerin gerçekleştirildiği üç-katlı fabrikanın ikinci katı, Duygusal Merkezin yeridir. Negatif duygular, *96* ve *24*'e engel olur. Ve elbette ki *48*'e de engel olur. Demek ki bir kişi fiziksel sağlığının *–96–*, düşünme enerjilerinin *–48–* ve duygularının *–24–* kuvvetini düşürür. Görünen o ki negatif duygular bizim için iyi değildir. (*12*'ye de engel olacaktır.) Bunlar, kişi kendi içinde çalışmayla yüzleşmek zorunda kalıp onu, tıpkı bir can simidi halatına yapacağı gibi sınarken önemli hususlardır. Şahsen, ilk etkenin diğer ikisinden daha önemli olduğunu düşünüyorum. Kişi, negatif durumlarda Çalışma'yı yapmanın imkansız olduğunu ergeç fark eder. Kişi yanlış yerdedir. Böylece, Çalışma'nın kişinin psikolojik ülkesindeki yanlış, sahte veya kötü yerlerde var olamayacağı ve kişinin ilk çalışmasının, Çalışma'yı bu tür yerlerden korumak ve onu herme-

tik mühürlemek, yani sımsıkı yalıtmak olduğu anlayışına varmaya başlar. Hermes'e atfedilen antik simya öğretisine ait olan bu terimi özellikle kullanıyorum. İnsan'ın çokluktan birliğe dönüşümü, imbikteki metalik tozların kaynaşıp tek bir şey olması kimya-simya terimlerine bürünmüş olan ezoterik öğretiye aittir. Yalıtılmış imbiğe dikkat ediniz. İmbiğin içindeki cevherler dışarıya karşı korunmaktadır ama yine de hayat tarafından yerinden oynatılabilir. Ama imbiğin altındaki ateş bir süre sonra onları kaynaştırır; yani hayat artık onları sarsamaz. Onlar tektir. İnsan o zaman gelişiminin içsel amacına erişmiştir.

Söylenenlere dönecek olursak, ilk çalışma, yanlış yerlere sürüklenerek Çalışma'nın kişide yok olmasını engellemektir. Bu ise yanlış arkadaşlar edinme anlamına gelir çünkü yanlış "ben"ler Çalışma'yı yok edebilirler; Çalışma'yı yanlış insanlara vermek de aynı sonuca varacaktır. Demek ki Çalışma'nın korunması, ayrı tutulması ve korunması gerekmektedir. Hayat "ben"leri ile Çalışma "ben"leri birbirine karışırlarsa, bu gerçekleşmeyecektir. Bir ölçek algısı yoksa, bu gerçekleşmeyecektir. Çalışma'yı koruduğu sürece bir insan dilediğince konuşabilir ama kendini yeterince gözlemleyemedikçe, bunu yapamayacaktır ve daha yüksek olan şeylerin daha aşağı olanlarla karışmasını engelleyecek bir ölçek algısı yoksa, bir imbiğe sahip olmayacaktır. Her şey, deyim yerindeyse, Firavun'un fırıncısının rüyasındaki sepet gibi deliklerle dolu olacaktır. (*Tekvin*, 40:16) Şimdi, Çalışma'ya değer vermek, bir ölçek algısını ima eder ve Manyetik Merkez farklı ölçeklerdeki *A* ve *B* tesirlerini ayırt edebilme gücü demektir. O zaman, Çalışma bakımından, kendi üzerinde yapması gereken bu ilk çalışma sırasında kişi onu sahte, kötü ve negatif olandan ayrı tutmalıdır. Çalışma, psikolojik ülkenizin yalnızca en iyi yerlerinde kök salabilir ve kişi bunu herhangi bir tartışma veya anlaşmazlığa yer olmadan net bir biçimde anlamalıdır. Bu, çamurun şarabı bozacağı kadar tartışma götürmeyecek bir hakikattir. İkinci çalışma ise ayrı tutulan şeye ısı uygulamaktır. Ama şimdilik bu ilk çalışmayı düşünün ve kendiniz için gerçekten anlaşılır kılın.

Çalışma'yı hayattan korumak hususunda, belirli rüya türlerinin duyuimgeler aracılığıyla ezoterik fikirleri resmettiğini bazılarınız biliyorsunuz. Rüyaların dili mesellerin diliyle aynıdır; yani fiziksel nesneler hakkındaymış gibi görünür ama psikolojik bir anlama sahiptir. Bu dilde kısaca konuşmak istiyorum: Ayaklarınız çamurluysa ve ayaklarınıza dokunursanız, daha sonra elinizi gözlerinize sürmeyin. Bu, psikolojik olarak ne anlama gelir? Ayaklarınız hayata dokunur. Gözleriniz ise çok daha yukarıda, zihinsel görü içindir. Ayaklar sizin dışsal parçanızı temsil ederken, gözleriniz içsel olanı temsil eder. Çalışma, hayatın çamuruna bulaştırılmamalıdır. İnciller'de, İsa havarilerinin ayaklarını yıkar. Dünyadaki hayata dair şeylerle en yakın ilişki içindeki psikolojik parçamızı zaman zaman temizlemeliyizdir. Bu parça, ayak tarafından temsil edilir. Bu, en mekanik parçamızdır. Bu nedenle, Yeşaya'da insanların kutsal olanı çiğnememesi istenir ve bunun ne anlama geldiği açıkça ifade edilir:

"Kutsal günümde dilediğinizi yapmaz, Şabat Günü'nü çiğnemezseniz, Şabat Günü'ne Zevkli, Rab'bin kutsal gününe Onurlu derseniz, Kendi yolunuzdan gitmez, Keyfinize bakmayıp boş konulara dalmaz, O günü yüceltirseniz, Rab'den zevk alırsınız. O zaman sizi yeryüzünün yüksek yerlerine çıkarır, Atanız Yakup'un mirasıyla doyurur. Bunu söyleyen Rab'dir." (*Yeşaya*, 58:13-14)

Amwell, 8 Eylül 1951

KİŞİNİN KENDİNDE ESKİ İLE YENİ ARASINDAKİ SÜRTÜŞME

Biçimlendirici insanın bir türü, her şeyi bir tartışmaya dönüştüren insandır. Tartışmanın ardında, her şeyi kendi fikirlerinin veya önyargılarının çerçevesine uydurmayı arzular. Hiç kuşku yok ki kendini mantıklı bir kişi olarak görmektedir. Zihninde kasvetli ve kıraç bir şey var gibidir. Böyle topraklarda, Çalışma gelişebileceği hiçbir yer bulamaz. Burası taşlık bir zemindir. Negatif düşünen biçimlendirici bir insanda fark edilebilir olan inkar alışkanlığı açıkça ortaya çıkmayabilir. Kişinin tüm gözlemleyebileceği bir düşünce eksikliği, zihinsel bir aldırmazlık veya uyuşukluktur. Ama bu aldırmazlığın ardına nüfuz etmeye çalışırsanız, yeni fikirlere karşı aktif tarzda düşmanca bir tutumla ve her şeyin tartışılmasına yönelik savunmacı bir tutumla karşılaşacaksınız ki o insanın zihnini kullanmasını önleyen de budur. Şimdi, zihinsel çaba, bu Çalışma için şarttır. Zihni kullanmamak kötü bir şeydir. Size bilme yeteneği verilmiştir. Bunu gömmek hiçbir fayda sağlamaz. Bu yeteneği iki yeteneğe çıkarmaya çalışmalısınız. Yeteneklerle* (talantlarla) ilgili meselin bir anlamı da budur. İncelemekte olduğumuz bu Dördüncü Yol'da, Çalışma'nın fikirlerini hatırlamak tek başına yeterli değildir, Çalışma'nın fikirleri hakkında düşünmek ve zihni kullanmak da gerekir. Şimdi, fikirler olmaksızın düşünemezsiniz. Düşünmek için bir fikirden yola çıkmanız gerekir. Bu şekilde fikir zihinde gelişir. Bu Çalışma, zihinde gelişip büyümesi ve en sonunda, zihni ve kişinin tüm bakışını değiştirmesi için tasarlanmıştır. Değişecekseniz, sizin için dünya da değişmelidir. Kendinizi artık daha önce kendiniz olarak gördüğünüz haliyle veya dünyayı daha önce kabul ettiğiniz haliyle tanıyamadığınız bir seviyeye gelirsiniz. Dünyayı ve değerlerini hep gördüğünüz gibi görmeye devam ediyorsanız, bu sizin değişmediğinizin bir işaretidir. Elbette ki Çalışma'nın amacı değiştirmektir ve Çalışma'nın fikirleri, değişmenin nasıl mümkün olabileceğini öğretmektedir. Bunların hepsini kendiniz için canlı tutmazsanız, içinizde hiçbir gerilim ve dolayısıyla hiçbir sürtüşme, hiç ateş olmaz. Çünkü eski olan yeni olanla savaşır. Eski yaklaşım biçimleri, yenilere karşı

*Kutsal Kitap'ta para birimi olarak geçen *talant* sözcüğü, İngiliz dilinde "yetenek" anlamına gelen "talent" sözcüğü ile aynıdır. (ç.n.)

savaşır. Bu Çalışma'ya uzunca süredir dışsal olarak bağlı olduğunuzu ve şimdiye dek kendinizde bu içsel çatışmayı, bu mücadeleyi, bu sürtüşmeyi hiç hissetmediğinizi varsayalım. Bu sizin, fikirler ve bunların sizin için ne anlam ifade ettiği hakkında hiç düşünmediğinizi gösterir. Fikirleri yalnızca duymuşsunuzdur. Bunlar size hiç nüfuz etmemiştir. Demek ki aynı kalmışsınız, sohbet edip gülümsemiş ve başınızı sallamışsınızdır. Deney başarısız olmuştur. Hiç başlamamıştır. Ne imbik ne de ateş vardır. Kişi yalnızca hayat içinde ve hayat temelinde kalır. Tek bir gerçeklik vardır: duyuların gerçekliği, yani dünyanın ve hayatın gerçekliği. Böylece, kişi hayata her zamanki gibi ayak uydurur. Farklı hiçbir şey yapmazsınız; dolayısıyla sürtüşme yoktur. Farklı hiçbir şey yapmazsınız çünkü farklı düşünmezsiniz ve farklı düşünmezseniz, farklı davranamazsınız. Çalışma'daki insanların farklı davrandığını çünkü farklı biçimde düşündüklerini gerçekten de görebiliyorum. Bu çok kısa bir süreliğine yaşansa bile hemen fark ediliyor. Kişi, deyim yerindeyse, görünmez oluyor veya paradoksal olarak, görünür hale geliyor demeliyim. Eskiden bu durumu anlatmak için kişinin "tanınmaz" hale geldiğini söylüyordum ama bu sözcük, kastettiğim şeyi tam olarak anlatmıyor. İnsanlar her zamanki gibi –yani mekanik– davrandıklarında özel olarak dikkatinizi çekmezler. Her zamanki gibi hareket ederler, konuşurlar ve bir şey yaparlar. Ama farklı biçimde düşünmeye başlıyorlarsa, yani Çalışma onlarda içeriden etkili olmaya başlıyorsa ve zihinlerini değiştirmişse farklı hareket ederler, farklı konuşur ve farklı yaparlar. Ayrıca yüzleri de değişir çünkü zihinleri değişir. Dalgın veya negatif yüzler yerine, artık negatif duygulara ve hoşnutsuzluğa saplanıp kalmayan yeni yüzlere sahip olmaya başlarlar. Ama aynı zamanda, içlerinde sürüp giden bir mücadele, bir sürtüşme olacaktır çünkü Çalışma'nın öğrettiği gerçeklikler, hayatın gerçeklikleri ile aynı düzenden değildir. Dolayısıyla, yeni olan eski olan ile savaşacaktır. Mesele sadece eski düşünce alışkanlıklarının çok derinlere kök salmış olması değildir; onları oluşturan dünya ve hayat da tartışma götürmez görünmektedir. Bazen hayat tüm dikkati emdiğinde, Çalışma'yla ilgili her şey ortadan kaybolmuş gibi görünür. Mücadele edip onu şuura geri getirmek şarttır. Ardından, sıkıcılaşmış görünür. Eh, belki de hayatı biraz daha içeri almak gerekebilir. Tüm bu gidip gelmeler sürtüşmedir. Hayat tepkilerine ve Çalışma etkilerine gereksinim duyarız. Her iki yan da şarttır. Ama hayat, Çalışma'ya hücum edip onu alt etmemelidir.

Amwell, 15 Eylül 1951

İÇSEL VE DIŞSAL İNKAR

Dışsal insan doğrular da içsel insan yalanlarsa, kişi kötü bir durumdadır. Örneğin, birçok dindar insan, içsel olarak gülüp geçtiği ve saçmalık olduğunu düşündüğü bir imana dıştan sahipmiş gibi davranır. Bu, dışsal in-

sanın alay edip de içsel insanın inanmasından daha kötü bir durumdur. Elbette ki gerçekte düşündüklerini ve inandıklarını belli etmekten korkan ve ciddi şeyleri hafife alıyormuş gibi görünen birçok insan vardır. Ama ciddi şeylerin saçmalık olduğunu düşünüp daha derin bir seviyede hiç de böyle düşünmediğini fark etmeyenler de vardır. Çünkü bizler, farklı seviyelerde farklı düşünürüz ve kendini incelemenin bir boyutu da bunun farkına varmaktır. Bir insanın daha derin, daha içsel seviyeleri yüzeysel seviyelere ait görüşleri ve düşünceleri paylaşmaz. Çalışına içsel olarak küçük bir mesafeye nüfuz edip de inkarla karşılaşırsa, dışsal insan ne kadar çok onaylarmış görünürse görünsün, Çalışma durur. Neden? Çünkü inkarın psikolojik etkisi, fiziksel olarak taş bir duvar kadar sağlam bir engel oluşturmaktır. Somut ve maddesel şeyler arasından bazılarının fiziksel dünyadaki bir bina için uygun olup olmadığını veya doğru yerde olup olmadığını bilmemize rağmen daha ince, elle tutulmaz cevherlerin yapı malzemesi olduğu psikolojik dünyada pozitif veya negatif düşünceler, hisler, tutumlar bakımından buna karşılık gelen bir fikre sahip olmamamız garip değil midir? Üst katı henüz inşa edilmemiş evlerle karşılaştırılmıyor muyuz? Tamamlanmamışız. İnkar, içeriye doğru uzanan yolu tıkarsa ve insan yalnızca dünyaya açık olursa, en üst kat veya en iç kısım –çünkü daha yüksek ve daha içsel aynı anlama gelir– inşa edilemeyecektir ve hiçbir zaman inşa edilemez. Çünkü dışsal insan yalnızca dünyaya ve onun gerçekliklerine açıktır. (Büyükanneniz hastalandığı için derhal gelmenizi isteyen bir telefon gelmiştir; bebeğiniz pişik olmuştur; doktor gelmemiştir; yuvanın üzerine kurum yağmıştır; cüzdanınızı Woolworth'te bırakmışsınızdır; yeni gösterime giren filmi illa ki görmek istersiniz; Bob o sabah sizi görmezden geldi; havaya bakılırsa fırtına geliyor.) Pek çok hayat gerçekliği vardır. Ama psikolojik gerçeklikler de vardır ve bunlar farklı bir seviyededir. Bob'ın sabahleyin sizi görmezden gelmesi ve şüphelenip kıskançlık duymaya başlamanız, tamamen farklı gerçekliklerdir. Bunlar ayrıdır ve ayrı olduklarını hiçbir şüphe duymadan kavrayabilene dek kendiniz üzerinde çalışmak zorundasınız. Hiçbir inkara yer kalmamalıdır. Çünkü burada, en incelikli biçimde ve şuurun en keskin bıçağıyla yapılması gereken bir ayrım söz konusudur; aksi takdirde, bir şey diğer bir şeye yapışık halde kalır ve içsel gelişimin yolu tıkanır. Ayrılması gereken içsel ve dışsal insandır. Hayat gerçekliklerini ve onlara verdiğiniz tepkiyi aynı almaktaysanız, bu imkansızdır. Aynı değildirler. Şu anda baktığım ağaç, benim onun hakkında ne düşündüğümle aynı değildir. Ağacın gerçekliği duyuların dünyasına aittir ve benim gibi herkes tarafından görülebilir. Ama onun hakkındaki düşüncem duyuların dünyasına ait değildir. Psikolojik bir gerçekliktir; kendi özel psikolojik dünyamdaki bir gerçekliktir. Bu iki gerçeklik tamamen ayrıdır. Farklı seviyelerdedir ve farklı seviyelerdeki şeyler daima tamamen ayrıdırlar. Şimdi, içsel insan ve dışsal insan da farklı seviyelerdedir ve bu nedenle de tamamen ayrıdırlar. Doğal olarak böyle değildirler ama çalışma yoluyla böyle olurlar. Aralarında birçok karmaşık etkileşim vardır ama Çalışma'daki ilke, daha yüksek olanın daha aşağı olanı kontrol etmesi, yani içsel olan dışsal olandan daha yüksekte olduğu için içsel insanın dışsal insanı denetlemesi-

dir. Aksi takdirde, şeyler yanlış düzendedir. Görece içsel olan inanırken dışsal olan inanmazsa, bu olumlu bir durumdur ve ayartmayı güvenli bir biçimde davet eder. Ama görece içsel olan inkar ederse, dışsal olanın inancı kolayca sarsılacaktır çünkü kayalık zemine değil kuma inşa edilmiştir. Başkaları öyle olduğunu söylediği sürece öyle olduğuna inanacaktır çünkü dışsal insan çok kolektif ve dolayısıyla taklitçidir.

Çalışma devam ettikçe, üzerimizdeki fazlalıkları çıkarmalıyız. *Ben olmayan* her türlü şeyden soyunmalıyız. Kendimize gittikçe daha çok objektif hale gelmeliyiz. Şu anda kendimizi sınırlı bir biçimde belli belirsiz görüyoruz. Neden? Çünkü şuurumuz o kadar sınırlıdır. Sonuç olarak büyük miktarda şey şuurdışı kalır. Bazen, bize kendi dillerinde kendimize dair bir şey gösterdiklerinde rüyalar da yardımcı olurlar. Üzerinde yaşadığımız bu küçük şuur adasında, İmajinatif "Ben" mağrur bir şekilde hüküm sürmektedir. "Ben güçlüyüm, ben görkemliyim," sözcükleri ağzından hiç düşmez. Bu kötü küçük adam veya kadın tahtından devrilmedikçe kişinin kendine duyduğu sevginin ve hayranlığın tedavisi imkansızdır. Bir başka deyişle, şuurun bu sözde merkezinin denize doğru, yani farkında olmadığımız şeylere doğru açılması gerekmektedir. Şuur alanının genişlemesi gerektiğini kastediyorum ki bu, kendimiz hakkında bir şeyi her gördüğümüzde gerçekleşmektedir. Çünkü içsel olan dışsal olanı görebilir ama dışsal olan içsel olanı göremez. Dışsal olan, kendisi dışında bir Tanrı olmadığını düşünebilir. İçsel olan ise inkar etme modasından vazgeçtiği anda daha doğrusunu bilebilir. Yüzeyin altında derinlere doğru uzanan bu inkar sorunu, dikkat gerektirmektedir.

Amwell, 21 Eylül 1951

İRADE, VARLIK VE YAPI ÜSTÜNE NOTLAR

Çalışma, İnsan'ın varlığının çoklukla karakterize olduğunu öğretmektedir. Ayrıca, İnsan'ın tek bir iradeye değil, birçok iradeye sahip olduğunu da öğretir. Şu soruyu sorabiliriz: Bu iki öğreti birbiriyle bağlantılı mıdır? İrade ve varlık birbirleriyle gerçekten de yakından bağlantılı mıdır? Farklı ifade etmek gerekirse, irade bir varlığın tezahürü müdür ve varlığın ne olduğunu düşünürken, iradenin ne olduğunu da düşünmeli miyiz? Şimdi, itiraf etmeli ki varlık fikrini kavramak kolay değildir. Kişi, her şeyin varlığa sahip olduğunu ve farklı şeylerin belki de farklı varlıklara sahip olduğunu ve bunun onları farklı kıldığını belli belirsiz görebilir. Bir taşın varlığının ve tahtanın varlığının farklı olduğunu ve de bir ağacın varlığının bir aslanın varlığından farklı olduğunu bir dereceye dek kavrayabiliriz. İnsan'ın varlığının ise Kutsal Varlık'tan –hangi anlamı yüklüyorsanız yükleyin– farklı olduğunu istemeyerek de olsa kabul edebiliriz. Varlık fikri, anlamı bakımından yine de belirsiz kalır. Acaba, bir şeyin *yapısını* kastediyor

olabilir mi? Bunu görmek daha kolay olurdu. Bir şeyin varlığı yalnızca yapısına mı bağlıdır? Bir taşın yapısı, bir tahta parçasının yapısından tamamen farklıdır. O halde, varlığın, yapının bir tezahürü ve sonucu olduğu söylenebilir mi ve varlık adı verilen bu anlaşılması zor kavram yerine, yapı üzerine konuşmamız da pekala mümkün müdür? Durum böyleyse, yapı varlığı önceler ve varlığa sebep olur gibi görünürdü. Görünmeyenin nedenini görünür olanda görenler böyle olduğunu düşünebilirler. Onlar, önce maddenin geldiğini ve zihne neden olduğunu düşünürler; bazıları ise zihnin önce geldiğini ve maddeye neden olduğunu düşünmektedir. Bu iki bakış açısı arasındaki mücadele asırlardır sürer. Her ikisi de kaçınılmaz karşıtlar olarak biraraya getirilmedikçe ve karşıtların ötesindeki bir zihinsel vizyon seviyesinde birleştirilmedikçe, durum uzlaşmazdır. Bunu yapmamıza tek düşünce yardımcı olur. Maddesel yapının, varlığın farklılığın tek kökeni olduğunu söylersek, o zaman madde, her türlü olası varlığın üretimi için yapının tüm olası kombinasyonlarını kendi doğasında barındırıyor demektir. Madde böylece zihin kadar büyülü hale gelir ve iki farklı yandan görünen tek bir sürekli mucizede birleşir.

Ama gelin, varlık ve irade bağlantısına dönelim. Daha önce söylediğim gibi, kişi taşın varlığının tahtanın varlığından, ağacın varlığının aslanın varlığından ve İnsan'ın varlığının Tanrı'nın varlığından farklı olduğunu bir dereceye dek kavrayabilir. *Varlık* yerine *irade* sözcüğünü kullanalım. Tanrı'nın İradesi'nin İnsan'ın iradesinden farklı olduğunu, ağacın iradesinin aslanın iradesinden farklı olduğunu ve taşın iradesinin tahtanın iradesinden farklı olduğunu söylemek bir anlam ifade eder mi? Tanrı'nın İradesi'nin İnsan'ın iradesinden farklı olduğunu, tıpkı Bir'in Varlığının diğerlerinin varlığından farklı olduğunu kabul ettiğimiz gibi kabul edebiliriz. Dolayısıyla, irade ve varlık yakından bağlantılı olabilir; hatta aynı şeyin farklı unsurları bile olabilir. Durum buysa, bir insanın varlığı kendini onun iradesinde göstermelidir. Ve Çalışma'ya göre, bir insanın varlığı çoğul olduğuna göre, iradesinin de çoğul olmasını bekleriz. Şimdi, bir erkek veya bir kadın iradeleri temelinde hareket eder. Siz iradeniz temelinde hareket edersiniz. Ama her biri farklı kişiliklerde –sosyal, ailevi, mesleki, ticari vb. kişiliklerde– organize edilmiş farklı "Ben" veya "ben" gruplarına ait olan birçok iradeye sahipsiniz. O halde, o anki iradeniz temelinde hareket ettiğiniz söylenebilir ancak. Ama bir taş veya tahta parçası hep aynı tarzda hareket eder. İradesi ve varlığı, davranışını belirler ve bunlar tekildir. Bu nedenle, gün be gün taş veya tahta parçası olarak kalırlar. Ama siz ne iradeniz ne de varlığınız tek olduğu için sürekli değişirsiniz. Bu tuhaf açıdan bakıldığında, taş ve tahta bizlerden çok daha güçlü varlıklara sahiptir. Evet ama o kadar akıllı olmadıkları da aşikardır. Gurdjieff'in, pişirilmiş bir patatesin pişirilmemiş olandan daha akıllı olduğunu ve Varlık Ölçeğinde daha yüksekte olduğunu öğrettiğini hatırlarsınız. Neden? Çünkü kullanım alanları daha geniştir. İnsan için besin olabilir. Bundan yola çıkarak, oyulup bir heykele dönüştürülen taşın veya tahtanın da daha akıllı hale geldiğini söyleyebiliriz çünkü İnsan, onların güzelliğinden keyif alabilir ve izlenimlerinden beslenebilir.

Ama bu spekülasyonlardan uzaklaşıp irade konusuna geçelim. Şimdiye kadar söylenenlerden, gerçek bir kalıcı Ben'e sahip olan bir insanın gerçek ve tek bir iradeye sahip olacağını ve bu durumda, varlığının da olağan bir erkeğin veya kadınınkinden farklı olacağını görebiliriz. Olağan birinin varlığı ve iradesi çoğullukla ve dolayısıyla birlik eksikliğiyle karakterize olur. Ama bizdeki tüm bu farklı, birbirini tutmayan unsurların bir birlik halinde birleştirilebileceğini biliyoruz ki bunun anlamı, bir taştan Kutsal Varlığa dek uzanan genel Varlık Ölçeğinde şu anki varlık seviyemizin olmak üzere yaratıldığı seviyeden çok daha aşağıda olduğudur ve bunu sürekli olarak hissetmemiz gerekmektedir. Neden? Kendinden hoşnutluk, kendini haklı çıkarma, kendini değerli görme, kendini takdir etme ve kendinizle ilgili tüm şu sıkıcı şeyleri zayıflatmamıza yardım eder; Kendini Hatırlamak dışında. Çünkü *bu*, Kendini Hatırlamadır. Hatırlamaya çalıştığınız Kendiniz, şu anda kendiniz olarak gördüğünüzden yukarıdadır. Oradadır ve daima böyle hissetmelisiniz çünkü bu, kendinizle ilgili duyguları söndüren içsel ışığın içeri doğru süzülmesine izin verir. Örneğin, öfkenin sonuçlarını ele alalım.

Şimdi, Çalışma, kendini sizde inşa etmeye başlayınca –ki bunun için Çalışma'yı içsel olarak inkar etmemeniz ve ona yeterli değeri vermeniz gerekmektedir– yeni bir irade noktası ve dolayısıyla yeni bir varlık noktası da başlayacaktır. Gelip geçici arzularımızın hepsinin peşine düştüğümüz sürece, her gelip geçici ruh durumunun köleleri olduğumuz sürece yeni irade oluşturamayız. Demek ki bu gelip geçici arzuların ve ruh durumlarının bazılarını Çalışma'nın İradesi'ne feda etmeye başlamalısınız çünkü İrade'ye sahip olmak için iradeden vazgeçmelisiniz. Demek ki öfkeye kapılmadan veya acı verici bir ruh durumuyla özdeşleşmeden önce, Çalışma'nın sizden ne yapmanızı istediğini düşünmeniz çok ama çok faydalıdır. Örneğin öfkenizi istemenin, onun iradenizde kendiniz olarak işlemesine yol açtığını anlıyor musunuz? Tabi ki bundan başka her şey olur! O zaman, kişinin varlık seviyesinin olması gerekenden çok daha aşağılarda olduğunu ve yaptığınız şeyi istemenizin nedeninin bu olduğunu özellikle hatırlaması gerekmez mi? Çünkü düşük seviyeli istek ile düşük seviyeli varlık birbiriyle uyumlu ve birbirine bağımlıdır. Kişi, ezoterizm hakkındaki ve bu Çalışma hakkındaki her şeyi, bunu hiç istemeksizin ve hiç yapmaksızın da bilebilir. Ama Çalışma istenmezse, varlık değişemez. İradeyi değiştirin: varlık değişecektir. Ama kişinin kendi varlığını değiştirebilmesi için istemesi gereken belirli bir tür bilgi olmalıdır. Olağan hayat bilgisini istemek, varlığı değiştirmeyecektir. Bir motorun nasıl yapılacağını bilmek, bunu istemek ve yapmak varlığı değiştirmeyecektir. Varlığı değiştirebilecek bilgi, varlığını değiştirmiş ve daha yüksek bir seviyeye ait olanlardan –Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden– gelmektedir. Bu bilgiyi *arayıp bulmak*, bu bilgiyi *inceleyip bilmek*, bu bilgiyi *isteyip yapmak* varlığı değiştirir. Çünkü o zaman, yeni tarzda istiyor olacaksınız. Önceki gibi isterseniz bu, varlık seviyenizin eskisi gibi olduğu anlamına gelir. Ama yeni tarzda istemeye başlarsanız, yeni varlık ortaya çıkacaktır ve yeni varlık da yeni irade ile sonuçlanacaktır. Eskiden istediğiniz şey, varlığınıza artık makul gelmeyecektir ve varlığınıza eskiden makul gelen şeyler ise iradenize makul gelmeyecektir.

İRADE VE KEYİF

Kendimizin içsel dünyasındaki kötü veya iyi yerlere özellikle duygusal durumumuz aracılığıyla bağlanırız. Bir duygunun yaratabileceği değişiklik mucizevidir. Deyim yerindeyse, cennetteyken birdenbire cehenneme düşüverirsiniz. Bir kıskançlık anı bunu kolayca yapabilir. Kıskandığımız kişinin görüntüsü, *bizi* işkence odasına sürükleyen şeytana dönüşüverir. Kendi kıskançlığımızın kurbanı olduğumuzu ve kendimizi kıskandığımızı görmeyiz. Hayır, bunu yıllar boyunca kavramadığımız kesindir ve bu, kelimelerle açıklanamaz. İçgörü, deneyimden ve Çalışma-hafızasından gelir ve ancak belli belirsizdir. Ve mekanik olarak her şeyi kendi dışımızda gördüğümüz için, beş duyumuz bizi buna ikna ettiği için ve sonuçta yalnızca diğer insanları suçlayabildiğimiz ve başka bir şey yapmaya gücümüz olmadığı için kendi kurbanlarımız olarak kalırız. Kendi cezamız oluruz. Şimdi, bir şeyin bizden uzaklaşıp gitmesine izin vermeseydik, tüm bunlar gerçekleşemezdi. Kendimizde kalsaydık, bu gerçekleşemezdi. Ama içimizden bir şey çıkar ve başka bir kişiye saplanıp yapışır ve kendi çehremizden ve parmaklarımızdan kıskançlık filizleri çıkar. Doğru şeklimizi yitiririz. İçeride kalması gereken bir şey dışarı çekilmiştir ve bu, özdeşleştiğimiz her defasında gerçekleşir ki kendimizi hatırlasaydık asla gerçekleşmezdi. Aslında, psikolojik bedenlerimizin, bizim yalnızca bu yönümüzü gören bir Varlığa, sürekli olarak olağandışı ve tuhaf şekillere girip çıkar halde görüneceğini düşünmek irkiltici değil midir? Sanırım, bir insan varlığını güçbela görebilirdi; neyse ki bizlere, kariyerlerimize başlamamız için fiziksel bedenler verilmiş. O Varlık, belirli ve sürekli bir şekle bürünmüş organize herhangi bir şey görmezdi ki yeri gelmişken, görevimiz de bunu oluşturmaktır. Çünkü bize verilen bedenden ayrı olan ve de her bir parçasının diğer parçalar ve bütün için gerekli olması ve bütünün her bir parça için gerekli olması bakımından ona benzeyen başka bir beden, başka bir şekil oluşturmayı amaçlıyoruz. Çalışma, işte bu nedenle, hepsi bir bütün olarak organize edilmiş birçok fikre, birçok öğretiye, birçok yana sahiptir. Ve Çalışma'nın bizim tarafımızdan misafir edilmesi, irademize nüfuz etmesi ve eşikte bırakılmaması da yine bu nedenle gereklidir. Çalışma'nın sunduğu su içilmelidir çünkü bu su spiritüel –yani psikolojik– hakikati temsil eder ve nazlanıp reddedilmemelidir. Zihin tarafından içilmelidir ve tıpkı Şarap ve Ekmek ayininde İsa'nın hakikatinin ve inayetinin kişinin bedenine özümsenmesinin temsil edilmesi gibi, o da psikolojik olarak *biz* haline gelmelidir. Bu Çalışma, gereksinim duyduğumuz bu psikolojik bedeni oluşturma gücüne sahiptir ve fikirlerinin dizilişi, hiçbir şeyin düzenli sırada sunulmadığı Inciller'dekinden daha nettir. Ama içsel olarak inkar edersek, hiç gücü kalmaz. Peki, dışsal olarak zor yolunu kullanamayacağına göre nasıl etkili olabilirdi? Çalışma'ya katılmanız için kırbaçlanmanız veya dinsel ejderler tarafından korkutulmanız söz konusu olamaz. Çalışma'nın size girebilmesi için onu davet etmelisiniz, onu kabul etmelisiniz, onu istemelisiniz, ona

içsel olarak en yüksek değeri vermelisiniz, ona en büyük incelikle davranmalısınız ve ondan gerçekten keyif almalısınız. Başka bir yerde size, İRADE KEYİFTİR demiştim.

Göklerin Egemenliği (ki Şuurlu İnsanlık Çemberi'dir) hakkındaki mesellerin birinde, tarlada bir define bulan insanın sahip olduğu her şeyi satıp da tarlayı satın aldığında keyif almadığını düşünebiliyor musunuz? Metinde açık açık şunlar söylenir: "*Sevinçle* koşup gitti, varını yoğunu satıp tarlayı satın aldı." (*Matta*, 13:44) Bütün bunlar hoşuna gitmeseydi veya can sıkıcı gelseydi ya da bunu yapmanın makul bir şey olmadığını düşünseydi, bunu yapar mıydı? Sanırım yapmazdı. Bir define bulmaktan (1) ve eskiden değerli olduğunu düşündüğü bir sürü değersiz şeyi terk ederek defineyi elde edebilmekten (2) tarif edilemez bir keyif aldığını sanıyorum. "Güzel inciler arayan bir tüccarın" "çok değerli bir inci" bulunca "gidip varını yoğunu satması ve o inciyi satın alması" anlatılır. (*Matta*, 13:45-46) Bundan hiç keyif almadığını ya da iradesinin ve bu keyfinin bir ve aynı olduğunu düşünmüyor musunuz? Sevinçten yoksunluğun, negatif durumlar dışında herhangi bir şeye varabileceğini tahayyül edemiyorum.

Kişinin, Çalışma'nın ruhuna karşı günah işlememesi gerekir; bir kişiye karşı işleyebilir ama Çalışma'nın kendisine karşı günah işlememelidir. Bu, "şimdiki hayatta veya bir sonraki hayatta" ve belki de birçok hayatta kolay kolay bağışlanmaz. İsa'nın şeytan aracılığıyla şeytanları kovduğunu gözlemlemişlerdi. Şeyleri en düşük seviyede açıkladılar. Yapılan her iyi eyleme ve söylenen her doğru söze kötü bir yorum getirdiler: işte buna, bağışlanamaz günah, kolay bağışlanmayacak günah denir. Şahsen bilmiyorum ama sanırım, kişinin negatif duygularından hoşlanması bu koşula yakındır ve bir erkekte veya bir kadında Çalışma'nın ruhuna saldırıp böylece canı yok edecek kadar cesur hale gelebilirdi. Aynı zamanda, çok iyi biliyorum ki kişi başka bir kişiye karşı uzunca bir süre negatifleşebilir ama Çalışma'ya veya Çalışma'nın ruhuna karşı negatifleşemez ki bu, dikkate değer bir şeydir ve İsa tarafından şu sözcüklerle açıklanan üç günaha karşılık gelmektedir:

> "Bunun için size diyorum ki insanların işlediği her günah, ettiği her küfür bağışlanacak ama Ruh'a edilen küfür bağışlanmayacaktır. İnsanoğlu'na karşı bir söz söyleyen bağışlanacak ama Kutsal Ruh'a karşı bir söz söyleyen, ne bu çağda, ne de gelecek çağda bağışlanacaktır." (*Matta*, 12:31-32)

Kıskançlık örneğine dönelim; bizden bir şeyin dışarı çıkıp başka bir kişiye saplanıp yapıştığını söylemiştik. Bu elbette ki özdeşleşmedir. Ne zaman özdeşleşsek, bizden dışarı çıkmaması gereken bir şey dışarı çıkar. Kendimizi mühürleyebilseydik, o şey dışarı çıkmazdı ve dolayısıyla da gerçekleşmezdi. Ama kendimizi yalıtamayız ve böylece o şey gerçekleşir. Her zaman gerçekleşmektedir. Ama deneyimlerimden yola çıkarak, negatif bir duygunun gelişini gözlemleyebileceğimize ve zamanla onunla özdeşleşmeye son verebileceğimize inanıyorum. Bunu yapmazsak, bizi işkence odasına sürükler. Kıskandığımız kişi tarafından gerçek gibi görünen

bir işkence odasına konulduğumuzu rüyamızda görebiliriz ki bu durum, rüyaların ne kadar akıllıca olabileceğini gösterir. Ama bunu incelemeyi size bırakıyorum. Sizden bir şeyin dışarı çıktığını ve sizin onun dışarı çıkmasına izin verdiğinizi, bunun size işkence ettiğini ve tamamen *sizin kendiniz* olduğunu, dolayısıyla kendinizi kıskandığınızı tekrar söylemekle yetineceğim. Kendimizi hatırlasaydık bunların hiçbiri gerçekleşemezdi çünkü kendimizi hatırlamak bizi mühürler.

Amwell, 6 Ekim 1951

KAPANAN DUYGULAR

Son olarak, Duygusal Merkez ve bizim üzerimizdeki iyi ve kötü etkisiyle bağlantılı olarak, bir duygu değişikliğinin her koşulu değiştirebileceğinden söz etmiştik. Örnek olarak kıskançlığı ele almıştık. Kıskançlık dalgası her şeyi bir anda değiştirir. Adeta içimizdeki bir kapı çarpılır ve hoş olan her şey dışarıda bırakılır. Psikolojik anlamda, şu anda hapisteyiz. Dünyanın dört bir yanında, her yerde her an kapıların çarpıldığını ve milyonlarca insanın kendini hapsettiğini bir vizyon olarak görebiliyor musunuz? Kıskançlıktan hoşlanmak, görünüşe göre onun bizleri hapsettiği yere karşı bizi kör eder; kıskançlık, hapishanenin tüm rahatsızlıklarına ağır basar. Afyonun ölümcül cazibesine sahiptir ve sonuçları yıkıcı olabilir. Denetlenmediğinde –yani tamamen özdeşleşildiğinde– hayatın yumağını düğümleyip büker ve sonucun tamiri imkansız olabilir. Geçmişte kıskançlığı serbestçe tadanların yüzleri genellikle korkunçtur ve her zaman rahatsız edicidir. Bu duygunun insanları daha güzel kılmadığı kesindir. Ama kişi bundan kurtulmak için ciddiyetle –gerçekten bütün ciddiyetiyle– dua edeceği bir aşamaya erişebilir. Bu aşamada, kişi artık duygudan hoşlanmaz. Burada işe yarayacak olan şey, hapishane ve hapishanenin sefaleti ve de kıskançlık koşulunun tüm iğrençliği hakkında bir şuur artışıdır.

Duygusal gelişimdeki tüm ilerleme, daha önceki duygulardan duyulan hoşnutsuzlukla tanımlanır. Kıskançlıktan hoşnutsuzluk duyma, kıskançlıktan ve kıskançlığın kötü zindanından kurtulmanın sevinci ona hakim olmaya yetecek kadar güçlü hale gelebilir. Çünkü bildiğiniz gibi, bir duyguya ancak ondan daha güçlü olan bir başka duygu üstün gelebilir. Entelektüel Merkez bunu kendi başına yapamaz. Muhakeme yardımcı olabilir ama yeterli değildir.

Gözlemleyip de birer yılanmışçasına yavaşça sürükleyerek onları öldüren şuurun ışığına çıkartabileceğimiz ne tür kıskançlıklar vardır? Cinsellikle ilgili kıskançlık vardır. Bu ise kıskançlığın şiddet ile ilişkisini gündeme getirir. Hayvanlar arasında, üreme mevsiminde, kıskançlık ve şiddet birarada mevcuttur. Erkekler birbirlerini öldürmeye çalışırlar. Sonra hırsla ilgili kıskançlık vardır. Örneğin, bir makamı arzulayan adamlar birbirlerini

son derece kıskanabilir ve tarihte birçok örneğini gördüğümüz gibi rekabet, cinayetleri beraberinde getirebilir. Mal mülkle ilgili kıskançlık vardır; daha büyük bir ev, daha büyük bir araba, daha çok mücevher, daha çok fiyaka. Bunun kolayca şiddete yol açabileceği ilk bakışta görünmez ama para yetersiz gelmeye başlayınca kesinlikle şiddete yol açar. Başka tür kıskançlıklar da vardır. Şimdi, Çalışma, tüm negatif duyguların ergeç şiddete yol açtığını ve kıskançlığın da negatif bir duygu olduğunu öğretmektedir. Tüm negatif durumların cehenneme götürdüğünü ve sizi, diğer her şeye kapattığını söylüyorum. Yaratılış Işını'ndan inen ve Daha Yüksek Merkezler tarafından alınan ve de bizi değiştirebilecek olan tesirlere kapanırız. Şimdi, kişi başka hiçbir şeye inanmıyorsa bile, bazen daha iyi bir durumda ve bazen de daha kötü bir durumda olduğunu kabul edebilir. Genellikle deneyimlediğimizden çok daha kötü durumların olduğunu biliyoruz. Cehennemi bu dünya üzerinde, dışsal ve içsel olarak, birçok şekilde deneyimleyebiliriz. Tekrarlıyorum; kişi başka hiçbir şeye inanmıyorsa bile bunu kabul edebilir; Çalışma'nın alınması bakımından ise içsel inkar ve dik başlı şüphelerle zorluk yaşayanlar için tartışmasız bir başlangıç noktası oluşturabilir. Negatif duyguların pis ahırını Çalışma'nın öğretisinin hakikat nehrini akıtarak temizlemek için bunları bir başlangıç noktası olarak kullanmak gerçek zekanın ta kendisidir. Elbette ki bu görev, hayat ve neler yapması gerektiği hakkında kişiye yepyeni bir bakış açısı sunar. Sonuçlar, ideali söyleyecek olursak, *şiddeti* kökünden söküp atardı çünkü negatif duyguların hepsi şiddete yol açar ve onda kök salar. Şiddeti gittikçe daha çok geride bırakmadıkça hiç kimse varlık ölçeğinde yükselemez. Kişinin gelişiminde, şiddet ergeç yok olmalıdır.

Bir süre önce bu meseleyle bağlantılı olarak yaşadığım bir deneyimin değerlendirmesini sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu bir rüya biçimindeydi ve şöyleydi:

Zor Geçit

Bir yamacın başındaki zor geçit, tarih öncesi hayvanların kemikleriyle doluydu; vahşi hayvanların, av hayvanlarının, yaratıkların, yılanların kalıntılarıydı bunlar. Uçurumun dibi bunlarla doluydu. Karşıdan karşıya geçebilmenin tek yolu, uzun bir kalastı ama hava, bir mıknatısın görünmez etkisi gibi kısıtlayıcı bir güçle doluydu ve bu durum, genişliği çok olmasa bile bu derinlikteki bir uçurumda karşıdan karşıya geçmenin korkusuyla da birleşince cesaretimi kırıyordu. Uçurumun başında ne kadar dikildiğimi söyleyemem çünkü olağan anlamda bir zaman yoktu. Sonra kendimi birdenbire *öteki tarafta* buldum. Peki hangi harikulade manzarayı gördüm dersiniz? Acemilere eğitim veren veya talim yaptıran birini görmekteydim. Hepsi bu kadar. İlk bakışta hiçbir şey olağanüstü görünmüyordu. Eğitmen gülümsüyordu. Yaptıklarından herhangi bir sonuç elde etmeyi beklemediğini bir biçimde ifade ediyordu. Bunu dert etmiyor gibiydi. Karşısındakiler ona saygısızlık ettiklerinde, hiçbir şekilde sabırsızlık sergilemiyordu. Ders neredeyse bitmek üzereydi ama bu da eğitmenin umurunda olmayacaktı.

Adeta şöyle diyordu: "Yapılması gereken bu. Daha fazlası beklenemez. Kendileri istemese bile birinin onlara yardım etmesi gerek." Beni etkileyen şey, onun hiçbir şekilde incinmeyişiydi. Karşısındaki kişilerin alayları ve disiplinden uzaklığı onu incitmiyor veya öfkelendirmiyordu. Garip bir gücü vardı ama bunu nadiren kullanıyordu. Bunu nasıl yapabildiğine hayret ederek oradan uzaklaştım. Ben böylesine nankör bir göreve katlanamazdım. Kayıkların satıldığı bir yere, belki de bir dükkana geldim. Arkasında deniz uzanıyordu.

Uyanınca o adamı düşündüm. Onun yapabildiğini yapmak benim için imkansızdı. Bunu yapabilmek için yeni iradeye ihtiyacım vardı.

Bu ise daha önce hiç girmediğim bir yönde ilerlemem gerektiğini gösteriyordu. Bu yön hakkında çok düşündüm. Bunu kendime nasıl tanımlayabilirdim? Ben o acemilere yönelik şiddete başvururdum. Evet, bu doğruydu. Ama o adam şiddete kesinlikle başvurmuyordu. Şiddet yönünde bir iradeye sahip değildi. Tüm şiddetten arındırılmış görünüyordu. Sır buydu işte. Onda dikkatimi çeken şey bu garip gücün kaynağıydı. *Şiddetsiz bir insan*. Şiddetli-olmayanın yaşadığı ve eğitim verdiği yere erişmek için tarih öncesi hayvanların kemikleriyle dolu derin bir uçurumun öteki tarafına geçmem gerekiyordu: şiddetli-olmayanın ülkesine, acemilere eğitim verilen yere.

Dersini neredeyse tamamlamak üzereydi. Hemen ötesinde deniz uzanıyordu. Yakınlarda da kayıklar satılıyordu. Hiç kuşku yok ki orada işini tamamlayınca, başka bir yere gidecekti. Bana gelince, yeni iradenin, yani şiddete veya bildiğini okumaya dayanmayan bir iradenin anlamına dair sadece bir ipucu almıştım. Tekrarlıyorum, yalnızca bir ipucu. Çünkü geçmişteki şiddetin kemikleriyle dolu o derin uçurumu aslında geçmemiş ve tamamen arkada bırakmamış olduğumu biliyordum. Benim eğitim vereceğim acemiler yoktu ve orada bekleyen kayıkların hiçbiri elbette ki benim değildi. Ama bu ipucundan hareketle, yeni bir yönün ne olacağını ve şiddetten arınmış yeni iradenin ne anlama geldiğini daha iyi biliyorum. Bu yeni iradeyi ve yeni yönü takip etme olasılıklarının, kişinin hayatının her anında mevcut olduğunu da biliyorum.

Amwell, 13 Ekim 1951

ÇALIŞMA'YI HATIRLAMAK VE İSTEMEK

Çalışma'nın yalnızca hafızaya alınıp da hayata alınmaması durumunda bizi değiştiremeyeceği söylenmiştir ve birçok kere vurgulanmıştır. Bir başka deyişle, Çalışma'nın fikirlerini ve öğretilerini, hatıraları solmasın diye zaman zaman hatırlamak ne kadar dikkatlice yapılırsa yapılsın yeterli değildir. Elbette ki Çalışma'nın bir yönü, onu hatırlamaktır. Çalışma'yı hatırlamamak, örneğin Fransızca derslerine katılıp söylenenlerin hiçbirini hatır-

lamamak gibidir. Bunun sonucunda, dile dair hiçbir şey hafızaya alınmaz. Bu, kişinin öğretilenleri hafızasına kaydetmeye çalışması gerektiğini hiçbir biçimde fark etmemesinden kaynaklanabilir ve kişi bu çabayı harcamadıkça, ister Fransızca ister başka bir konuda olsun, hiçbir şey öğrenilmeyecektir. Öğretilenler, hafızaya kaydedilmekle de yetinilmemeli, ayrıca hatırlanmalıdırlar.

Hatırlanmadıkça, çok geçmeden karışıklaşıp birbirine girecek veya bütünüyle silinip gidecektir. Hatırlamanın çok zor olduğuna hiç dikkat ettiniz mi? Kişi, hiçbir şeyin doğru biçimde dizilmediği tutarsız bir hafızaya sahip olabilir ve bunun sonucunda her şey yanlış bağlanır. Böyle bir kişinin entelektüel olarak çok sıkı çalışması ve fikirlerini bir biçimde dizip düzenlemesi şarttır. Bazıları da Çalışma'nın fikirlerini et fiyatlarıyla veya doktorun Sue Teyze'ye söylemiş olduklarıyla karıştırabilir. Bu durumda, bir ölçek algısı yoktur ve dolayısıyla, Çalışma'ya değer verilmez. Her şey aynı seviyede alınır. Sonuçta her şey karmakarışık olur ve dolayısıyla, gereğince bir hafıza olmaz. Bazıları ise olayları çok iyi hatırlayabilseler de fikirleri hatırlama kapasitesine sahip değildir. Toplantıya katılanları ve nerede oturduklarını hatırlarlar ama söylenenler hakkında hiçbir şey hatırlayamazlar. Bazıları da Çalışma'ya karşı yanlış tutum edindikleri için çok az şey almaktadır. Çalışma'nın içeri girebilmesi için, kişinin ona yönelik doğru tutuma sahip olması gerekir. Bunun işareti, Çalışma'nın hafızaya kaydedilecek olmasıdır. Yine, bazıları da söylenen sözcükleri hatırlayabilir ama başka hiçbir şey hatırlayamaz. Söylenen sözcüklerin gerisinde bir fikir yatmaktadır. Kör oldukları için yalnızca sözcükleri hatırlarlar. Bunun işareti ise, aynı fikri farklı sözcükler kullanarak ifade ettiğinizde "Ama geçen yıl bunun tam tersini söylemiştiniz," diyecek olmalarıdır. Bu, onları çoğu zaman serseme çevirir. Bu düz sözcük hafızası, zihne baskın çıkmaması şartıyla faydalıdır. Bay O. insanlardan her zaman sözcükleri değil, sözcüklerin gerisindeki anlamı dinlemelerini, yani söylenenleri anlamalarını isterdi. O zaman, fikirleri hatırlamaya başlayacaksınız ve ardından da doğru bağlantıların ne olduğunu görebilirsiniz. Ama sözcük hafızasına da ihtiyacınız vardır. Hatırladığınız ama hiç dikkat etmediğiniz cümleler çoğu zaman yıllar sonra geri gelir ve onların, sözcüklerin ardından parıldayan anlamlarını görürsünüz.

Dahası, Çalışma'nın özel bir dil kullanımını gerektirdiğini özellikle aklımızda tutmalıyız. Ezoterik bir sistem olduğundan, özel sözcükleri özel biçimlerde kullanmaktadır. Bu Çalışma'daki insanların, Çalışına'nın dilini öğrendikten sonra birbirlerini daha iyi anlayabilmelerinin nedeni budur. Hayatta, aynı sözcük farklı insanlar tarafından farklı anlamlarda kullanılabilir. Örneğin "sevgi" sözcüğü ne anlama gelir? Hayatta bu, bir kişi için bir anlama gelirken, başka bir kişi için başka bir anlama gelir. Ama Çalışma'da bu sözcük kullanıldığında, kişi öncelikle şuurlu sevginin mi, yoksa mekanik sevginin mi kastedildiğine bakardı. Çalışma'da kullanılan şu özel "şuurlu" ve "mekanik" sözcüklerinin de bilinmesi gerekirdi. Tüm bunlardan görebiliriz ki Çalışma'yı alabilmek için sözcük hafızasına da gerek vardır. Ama bu makalenin açılış cümlesine dönelim. "Çalışma'nın yalnızca hafıza-

ya alınıp da hayata alınmaması durumunda bizi değiştiremeyeceği" söylenmişti; bu yorumlarda, kısa bir süre önce, sevgi ile irade arasındaki bağlantı üzerinde durmuştuk. Tüm olası bilgiye sahip olsak bile sevgi duymadığımızda irademizin ona nüfuz edemeyeceği söylenmişti. Bir başka deyişle, Çalışma'ya sevgi beslemezsek Çalışma'yı *istemeyeceğiz*. Biz Çalışma'yı istemediğimiz takdirde, Çalışma bizi değiştiremez. İncelediğimiz bu Çalışma varlık değişimi hakkında olduğu için Çalışma hiçbir sonuç yaratmayacaktır. Gerçekten de bizdeki hiçbir şeyi etkileyemez. Varlığımızın hayatımızı cezbettiğini biliyoruz. Varlığımız değişmeden kalırsa, her şey aynı kalacaktır ve Çalışma'yı istemezsek, olacak olan da budur. Çalışma'yı gizliden inkar ederseniz veya ona güler geçerseniz veya ondan nefret ederseniz Çalışma hakkındaki bilgileriniz ile varlık seviyeniz arasında hiçbir bağlantı kurulamaz. Ama Çalışma'ya değer verirsek, ona sevgi beslersek Çalışma bilgimizi *isteyeceğiz* ve bundan hareketle, *yaparız*. Ulaşılan veya daha doğrusu ulaşılmaya başlanan bu aşamanın işareti, *Ben* hissinin değişmesidir. Ben hissindeki bu değişiklik,varlığın değişmesini olanaklı kılar. Ama irade Çalışma'nın bilgisine girmelidir ve Çalışma'ya karşı sevginiz varsa, bu ancak iyilik iradesi veya iyi niyet olabilir. İşte o zaman, kandile ve yağa sahip olacaksınız. Tuhaf olan şey, bir insanın Çalışma'nın bilgisine sahip olup ve hatta hakikatini görüp de onu istememesidir. Garip görünmektedir ama böyledir. Bu durumda, hakikat ile iyi arasındaki birlik veya ezoterik evlilik gerçekleşmeyecektir. Kandiliniz olur ama yağınız olmaz. Bay Ouspensky'nin yıllar önce Londra toplantılarının birinde söylediklerini aktarmak istiyorum. O toplantıya katılmamıştım ama katılanlardan biri toplantının notlarını birkaç gün sonra bana ulaştırmıştı. Buradaki toplantılarda kısa bir süre önce söylenenlerle birçok bağlantı taşıdığını göreceksiniz:

"1938 yılında yapılan bir toplantıda, Bay O. insanda gerçekleşebilecek ikiye bölünmenin tehlikesi hakkında konuşuyordu. Bazı insanların Çalışma'ya uzunca bir süre devam edebileceğini ve bir yanlarıyla Çalışma için faydalı olabilip birçok şeyi anlayabileceklerini ama diğer yanlarıyla faydasız olup Çalışma'ya düşmanca ve negatif bir tutum sergileyebileceklerini söylemişti. Deyim yerindeyse, bu çizgilerde tam bir bölünme gerçekleşebileceğini ve iki yanda da bir kristalleşmeye yol açabileceğini, bunun tahlil edilip düzeltilmesinin son derece zor olduğuna dikkat çekmişti. Bunun ancak, insanlar İrade'nin çizgisi boyunca hiçbir çaba harcamadığında ortaya çıkabileceğini söylemişti. İnsanlar İrade'yi geliştirmek için hiçbir şey yapmazlar ve bir yanları Çalışma hakkında birçok şeyi anlasa da hepsi nafiledir; bu durumun başlıca karakteristiği, çok şey anlamalarına karşın insanların Çalışma hakkında hiçbir şeyi yapmamalarıdır. Böyle vakalarda, anlaşılan şeylerin miktarı çok olabilmesine karşın, hepsinin boşa olduğunu söylemişti. Bu ikiye bölünüp kristalleşmeden kaçınmanın yolu olarak, İrade'yi geliştirmeye yönelik çabaları vurgulamıştı."